

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Měsíčný list pro lid katolický,
zvláště pro bratrstva v Čechách, na Moravě a ve Slezsku.

S povolením duchovní vrchnosti

vydává

PLACIDUS J. MATHON,

kněz řádu sv. Benedikta.

Patnáctý ročník

1881.

V Brně (Petrov č. 5.)

Tiskem benediktinské knihtiskárny.

OBSAH.

B á s n ě.

	Strana		Strana
Nový rok	1, 10	Pod večer	165
Očistování Marie	2	K pouti do Říma	181
Povzdechy	50	Chvalozpěvy Moravy ke dni 5. červce.	188
Upřímná slova	57	Nová mešní píseň k sv. Bartoloměji	220
Příst	61	Svato-Hostýnská	227
Odchod sv. Methoda na věčnost	96	Poustevník	241
K srdci Páně	111	Cti otce svého	272
Prosba k Panně Marii	121	Lodička Petrova	289
Pokora	137	Bůh mé všecko	301
Stará píseň k Srdci Pána Ježíše	151	U jeslíček	331

● křesťanských záležitostech.

Hospodin požehnej nastávajícímu roku	2	I. N. R. I. Přeslavný nápis kříže	108
Bratrstvo věčného uctění nejsvět. Svát. a pomáhání duším z očistce	6	Mimořádné všeobecné jubileum	122
Neděle I. po novém roce	18	O vzájemnosti „apoštolátu modlitby“ s arcibratrstvem „B. S. P.“	141
„ devítník	51	Důležité otázky a užitečné odpovědi	143
„ I. v postě	78	Hod Boží svatodušní	170
„ II. po velikonoci	136	Přispějme Bulharům	185
„ IV. po sv. Duchu	186	Duchovní lék pro nemocné	206
„ IX. „ „	225	Co pohnulo sv. Otce Lva XIII., že prohlásil mimořádné jubileum	212
„ XIII. „ „	259	Okružník bisk. Strossmayera	152, 189, 221
„ XVII. „ „	293	Zasaďme se o náležité zvelebení sv. Hostýna	273
„ II. adventní	354	Spolehlivý vůdce mládeže	257, 284
Znamení času	21	Slavnost všech svatých	302
Pokoj svůj dávám vám	32	Provolání	327
Třetí řád sv. Benedikta	35	Slavnost neposkvrněného početí P. Marie	332
O misionářství	79, 45	Polyglotta encykliky „Grande munus“	342
Výnosná žeň pro „apoštolát modlitby“	63		
Rozjímání na Velký pátek	91		
Boží hod velikonoční	103		

Čtení dějepisné.

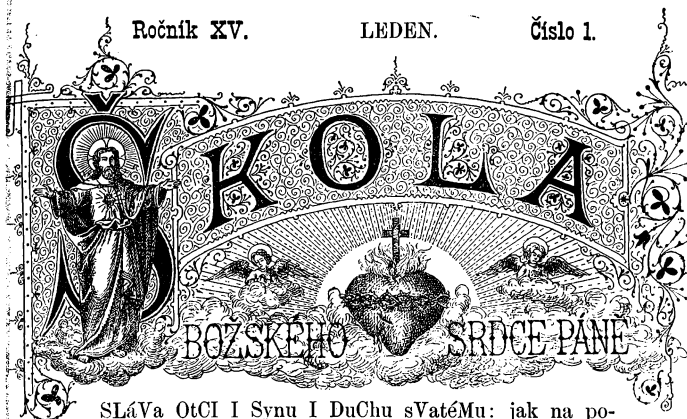
Strana	Strana
Bl. Ludovika Albertoni, sv. vdova z III. řádu 10	Pouť do Říma 182
Upomínky z pouti po Francii a Italii 13, 40, 73, 97, 126	Památnosti města Říma 200
Svatý Josef, pěstoun Ježíše Krista 69	Bývalý poutní kostelíček P. Marie u Líšně 218
Loretánská kaple v hájku blízce Prahy 104	Naše ochrana. Pověst 228
Smrt misionáře 113	První všeobecná pouť Slovanů ka- tolíků do věčného Říma 232, 249, 282, 348
První sv. přijímání za hrůzovlády ve Francouzsku 113	Dokázaná nevinnost 237
Jak se vedlo jednomu ubohému dítěti pohanskému 116	Poutní upomínky a zvláště o Ma- riánské Cele 290, 254
Trest Boží 117	Dokončení římské pouti na posvá- tném Hostýně dne 4. září 272
Kdo pohrdá Bohem, nebývá ho hoden 118	V Tuřanech 308
P. Martin Šmid T. J., misionář in- diánský 133, 155, 183	Dostavění a vysvěcení chrámu Páně ve Tvarožně dne 9. října 1881 320
Ze života kněze 144	Družina sv. Isidora na Vinohradech vůkol Prahy 337
Matka Boží, Maria Tuřanská 160	Noc vánoční zbožného dítěte 343
Rozšíření sv. náboženství na Moravě 165	
Jak Pán Bůh trestá 175	

Pobožnosti.

Modleme se:	
v měsíci lednu: za polepšení kato- líků, podmínku vítězství církve sv. 30	v měsíci červenci: za ducha oběta- vosti katolíkům 209
v měsíci únoru: za přední hodno- stáře církve sv. 59	v měsíci srpnu: za posvěcování kněžstva 240
v měsíci březnu: za spolky rozší- ření křesťanstva 90	v měsíci září: za obnovení vrchnosti křesťanské 269
v měsíci dubnu: za lásku ke sv. kříži všem ctitelům Božského Srdce Páně 119	v měsíci říjnu: za katolickou církev ve Švýcařích 299
v měsíci květnu: za zdar všeobec- ného jubilea 150	v měsíci listopadu: za ochranu sv. Otce Lva XIII. 329
v měsíci červnu: za srdatost ob- hájcům Boha, církve a vlasti 179	v měsíci prosinci: za jednotu všech křesťanův k obnovení království Božího na zemi 363
	Měsíční ctivosti 280, 315, 351

Zájmy katolických bratrstev.

Děvečkám služebným 20, 49, 82, 110, 139, 172, 205, 248, 297, 319	Zájmy Krista Pána v různých ze- mích 26, 58, 85, 118, 147, 178, 264, 328, 360
Milodary Božského Srdce Páně 25, 54, 84, 145, 177, 238, 261, 298, 325, 356	Zprávy 11, 51, 83, 140, 173, 208, 238, 294, 323, 357

SLÁVA OtCI I Synu I DuChu sVatÉMu: jak na po-
čátku, tak I nyní I na Věky VěkůV!

NOVÝ ROK.

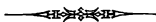
ok nový přešel věků svaté prahy,
zda spásu nese, zda-li lidstva zmar? —
Lid zírá tuchou v jeho věštné tahy,
a hledá štěstí kolísavý dar.

Já nechci zřítí budoucnosti taje,
ni času snítí roušku tajemnou,
ať blaho zkvete, bolu plod mi zraje,
jen k nebi hled, vždyť Bůh jest
nade mnou!

Kdo svaté víry ozbrojí se štítem,
kdo uchopí se kotvy naděje,
ten neutone nikdy v moři litém,
a vítěznou se září zaskvěje!

Kdo lásky poklad v duši ctnostné chová,
kdo v světa klamný vír se nevnoří,
aj, tomu nový rok jen novou
bláhu snová,
a v blaho mění všechno příkoří.

Vilém Ambrož.

Hospodin požehnej nastávajícímu roku!

„Napln roh svůj olejem a pojď, at pošlu tebe . . .“ 1. Král. 16.

dyž Hospodin posílal Samuele do Bethlema, aby pomazal na krále israelského jednoho ze synů Isaiových, mluvil k němu: „Napln roh svůj olejem a pojď, at tebe pošlu k Isai bethlemskému.“ Samuel tedy vstal a šel, jak mu byl přikázal Hospodin. Přišel do Bethlema, vyšli mu vstříc starší města a divili se, že přichází, a tázali se ho rkouec: „Pokojný-li přichod tvůj?“ — přicházíš k nám, abys pokoj zjednal a utvrdil mezi námi, či různé? A Samuel odpověděl: „Pokojný jest přichod můj; přišel jsem, abych obětoval Hospodinu. Posvěťtež se a pojďte se mnou, at obětují.“

Něco podobného děje se, zdá se, i se „Školou B. S. P.“, zvláště na začátku roku, když nové číslo přichází do domu a do rukou mnohých — buď starých a známých aneb nových zvědavých čtenářů. Vycházejí také vstříc tomuto zvláštnímu poslu Hospodinovu starší města, povahy vážnější, ducha usedlejšího, a tážou se: „Přicházíš-li k nám pokojná, mir majic v zápětí?“ — a „Škola“ jim všem odpovídá: „Ano, přicházím pokojná, přicházím ale obětovat Hospodinu.“ Samuelovi nařídil Hospodin, aby vzal svůj roh a naplnil ho olejem — roh znamená sílu a důraz, olej však lahodu a klidnost — a tu podobně jako Samuelovi prikazuje Pán těm, jejichž ústy či pery ve „Škole svého Srdce“ chce vyučovati, aby cíle jim vytknutého vyhledávali bez ostychu, s důrazem, avšak způsobem lahodným, přívětivým, nikoli drsným. Přicházit „Škola“ pokojná, avšak přichází obětovat Hospodinu.

Lidé starší, kteří žili již v létech dvacátých, třicátých, patří s podivením na nejisté, nepokojné, nezabezpečené nynější poměry ve světě, který se podobá nespolehlivé sopce, ošemetnému Vesuvu, jenž nepředvídaně, každé chvíle jest hotov, vyčhliti ze sebe spoustu plamenů a ohnivého moře lávy a záhubou hrozí celému okolí ba zemětřesením z jeho pekelné výhně pocházejícím i daleko vzdálené krajiny umí zasáhnouti a nejlidnatější města v hromadu ssutin a runu obracuje, oni žasnou nad výbuchy lidských náruživostí ničím nezkcrocených a praví: To jindy, za let naší mladosti tak nebývalo, nebylo to snad ani možné. Což je ten svět nyní tak převrácený! Odkud toto?

Odpověď však není těžká: Nynější lidská společnost ztratila svých základů, neuznává více Hospodina a Ježíše Krista našeho Vykupitele za původce a pána všehomíru, neuznává ho za střed, ku kterému všechno má tihnouti, — neobětuje více Hospodinu oběť vděku a lásky, společnost lidská nynějšího věku ztratila svůj fundament; staví na písku, staví zámky v povětří, které každým nahodilým větrem náruživosti lidské samy sebe bourají a ve svých ssutinách pohřbívají časné i věčné štěstí tolika tisíc a milionů duší stvořených pro blaho nepomíjející. Sám Prudhou, známý vůdce socialistů, dokazuje v jednom dlouhém, duchaplném pojednání, že kdykoli o jakékoli věci přemýšlí a až na její dno chce přijíti, že v koncích vždy se octne v theologii, chtěl říci, že za původ a základ a konečný cíl všech věcí musí uznati Boha. Ve všech věcích, v každém snažení a jednání třeba k Bohu směřovati, svou úplnou odvislost od

něho uznati. Což se tedy diviti, že „Škola“ na tuto základní, fundamentální pravdu vždy přichází, k ní směřuje; více mohli bychom se diviti, že jsou ještě lidé, rozumní, křesťané, kteří se tomu diví.

Nesouce jako novoroční dar to dobro, které světu nejvíce jest potřebno, pokoj a spokojenost, tak přichází „Škola“ ke svým čtenářům a zve je se učiti od Božského Spasitele tichost a pokoru noličenou, pokoru opravdovou, ze srdce, což jest jen pravda, pravá filosofie. Jako andělé při narození Páně

zvěstovali světu pokoj, kdož by ho chtěl jen přijati, — pokoj lidem dobré vůle —, tak hlásají až do dnes andělé církve křesťansko - katolických tento pokoj a vyučují jemu; než svět tento má raději pokoj, jaký falešní proroci za doby Jeremiáše proroka lidu israelskému hlásali a v něm jej chtěli ukolébati, pokoj smrtonosný, který vlastně není žádný pokoj. Takovému pokoji ovšem nebude „Škola“ vyučovati, nebo ona chce se svými čtenáři obětovati Hospodinu obět příjemnou, svět však obětuje jenom sobě a ďáblu; tu ale hned za první lekce ukážeme některé druhy pokoje k rozeznání pravého od falešného.

„Pokoj svůj zanechávám vám, pokoj svůj dávám vám, ne jaký svět dává, já dávám vám.“ Dvoji tedy jest pokoj, velice ale rozdílný ve své ceně, rozdílný jako víno samorostlé od vína padělaného, ve kterém není šťávy révy, rozdílný jako klas plný od klasu prázdného, jako spánek zdravý od spánku skrze morfium vynuceného.

I. Pokoj falešný.

1. „Za kamny seděti, s kvardianem (představeným) pokoj měti, Boha při tom chváliti a vínem pak to zapíti“, — to rádi předstírali světáci řeholníkům,

jejichž života neznali, na žádný pád ale, byť sebe světější byl, nenilovali — bylť jim ustavičnou výčitkou svědomí. Nyní již to méně vytýkají, protože celý svět dosyta se přesvědčil, jak mnoho může řeholník třepět za kamny, jak mnoho vina mu popřáno, — vina s octem a myrrhou ovšem, to mu ale svět nezávidí; — znám já ale velice mnoho „hodných“ lidí, kteří nejsouce ani kapucíny ani benešiny, přece z tohoto druhu jsou, kteří zmíněným pravidlem v životě úplně se řídí, pokoj se všemi mají, protože nic nedělají, leč o své pohodlí dbají, — jejichž bohem jest tělo, sv. Pavel by řekl: břicho. Celá jejich starost soustřeďuje se nanejvýš na kuchyň a zdali renty z kapitálu správně docházejí. Pro celistvost, a aby dne si ukrátili, jdeme také do kostela na devátou „před vystavenou“, v neděli a ve svátek sedneme si do stoličky slyšet kázání a výtečnou hudbu toho a onoho sbormistra, pohlednout při tom na tu a onu, na toho a onoho známého a — pomodlit se „unášející“ modlitby z knížky svázané ve sloni a ve stříbrě. Pakliže o nic více se nestarají než o toto, mají ovšem pokoj s celým světem, ale pokoj pouze světa, jestiť to pokoj, který i má dobytek u pána dobrého — pokoj labužníka. Takový Kristus Pán nedával svým následovníkům.

2. Poušť k. p. Saharu jsem ještě neviděl, slyším jen ve vykládání, mohu si ji ale představití k. p. ze skalisk v Gorici, kde jako by se schválně bylo rozsávalo kamení a na rozsáhlých stráních nikde ani stromu ani políčka ani ptáček, — na té poušti ale musí to býti daleko děsnější, musí býti to ticho a ten klid až hrobový — a takovým jest pokoj a klid peněžníka, lichváře, který tělo i duši cení jenom podle výdělku, podle hromady zlata. Vše u něho jest jen mrtvý kov, — jako jeho srdce, pro zlato utuchly již i náruživosti tělesné, aby snad hromádku zlata ztenčily, všude ticho v jeho srdci, žádná boje proti náruživostem, ana jediná náruživost lakoty všechny jiné přehlušila. To jest pokoj peněžníka, jehož duše jest jen v plných měsících, pokoj Krista Pána ale to není.

3. Jiný pokoj či uspokojení nalezáme v zábavách, že jako omámeni saunými společnostmi a radovánkami sebe a celý svět vidíme ve světle nejkrásnější v šelické blaženosti, v ní se kocháme a od svědomí úplně pokoj máme — protože pro samé veselí ani času nemáme, na jeho hlas se pozastavití a jemu naslouchati. Jestiť to pokoj, ale jen pokoj opilých a omámených.

4. „Bůh jest nejvyšší dobrý, nejvyšší milosrdný, on nás všechny nevýslovně miluje — a co je láska, to ví přece každý; kdež tedy mohl by ten dobrotivý Bůh nás lidí, které stvořil a které Kristus Pán vykoupil, na věky zatratit!? Nanejvyšší trochu do očistce, a pak přijdeme všichni do nebe.“ — Tak rozumují mnozí a malují si Pána Boha jako předobrého stařečka, který ani nemůže kárati, pro samu svou dobrotu. Pokoj tedy ve svědomí a blaženost jistá na věčnosti. A ty „slaboty“ lidské, ty poklesky, ta nedopatření Pán Bůh již přehlídne?! To tak by bylo ovšem dosti pohodlné, kdyby pro samou dobrotu Boží jeho nejvyšší svatost a **spravedlnost** nějak se mohla parlamentárně za neexistující prohlásiti! kdyby to jenom šlo. Hospodin má zajisté svoje měřítko a nepřijde si vypůjčit nějaké nové od našich soudečů a kritiků světa a nebude bráti ohledu na naše „dobrozdání“, když byl své právozdání několikrát a nad slunce jasněji nám sdělil. Budeť to hrozné probuzení ze sna všech těch, kteří ve spánek jakés pokojné bezpečnosti se ukořebali, aby bez všelikých výčitek svědomí světa a těla a všech jeho rozkoší mohli požívatí! Jejich pokoj byl pokoj uspaných.

5. Byli jste již někdo v blázinci, k. p. v Černovicích u Brna? Když jsem ponejprv tam vkročil, myslil jsem se pobaviti mnohou nevinnou hloupostí ubožáků, — brzo ale zašla mě chuť, byl jsem pohnut k pláči právě těmi hloupostmi pomatenců na mysli. Oni ale sami jsou spokojeni, jsou třeba šťastni; vřdyť jsou pudmistři z Vyzovic, jsou králi, císaři, jsou nedostihli učenci, jeden žid nepřekonatelný advokát, ba jeden byl i Bůh Otec! Podobně spokojenými jsou mnozí moudří tohoto světa, kteří proti vši zkušenosti, proti svědectví tolika století a tolika tisíc učených a svatých mužů přece Boha popírají a na jeho místo staví jakousi „přírodu“ a její moc, nemohou ale udati, kde as ta teta příroda má své sídlo, od koho posla atd. a pokládají si to za velkou vymoženost svého veleducha, že posléze i oni v této přírodě se rozplynou v nívec, — a jsou při tom zdánlivě šťastni, jako nĕjací veleduchové, jako bohové bez podrizenosti pravému Bohu, jehož nechtĕjí znáti, aby jim nezkartil jejich bláznovské domĕnky. Pokoj to bláznů!

6. Ještĕ jeden pokoj ěastĕji hlásají naši „vzdĕlanci“, pokoj prý ve hrobu. Dostí slušně se to vyjímá na okrášleném hřbitovĕ, na povrchu plno krásných kvĕtů, plno nevinností, plno planoucí lásky, — uvnitř ale tĕl pozůstatky tělesné, které kdys obývaly duše, jež snad propadly již smrti druhé, smrti věčné. Zetlelé pozůstatky mají snad jakýs takýs pokoj ve hrobu obileném až do soudného dne, což jest se ale stalo s druhou, hlavní polovicí človĕka, s duší nesmrtelnou?! Přemnohým by bylo ovšem lépe, kdyby nemĕli duši nesmrtelných a nemuseli propadnout soudu Soudce věčného, toho se ale žádným mudrctvím nedodĕláme. Hrob jest jen hraniĕníkem mezi nynĕjším svĕtem a mezi věčností a přeludy vezdejška nezmĕní niĕeho na pravdĕ onoho svĕta práva a spravedlnosti.

To jsou ty druhy lichĕho, falešného pokoje, kterému ěasto se oddávají bohatí a převzdĕlaní tohoto svĕta, není to ale pokoj Ježíše Krista, který nám svým příchodem, svými svátostmi rád by sdĕlil. Takové pokoje vzdalíĕ od nás Hospodin!

Jak dalece se toto týká nás, nevím, na každý pád ale zaznamenání hodna jsou slova ze zjevení sv. Jana evandĕlisty, které na ostrovĕ Patmos mĕl a které i ten nejzbožnějši nechat si přeĕte:

Andĕlu církve ěfeské piš: Totot praví ten, který drží sedm hvĕzd v pravici své, kterýž chodí uprostřed sedmi svícŕnů zlatých: Známt skutky tvĕ a práci i trpĕlivost tvou, a že nemůžeš strpĕti zlých, a zkusil jsi tĕch, kteříž se praví býti apoštolĕ ale nejsou a shledal jsi, že jsou lháři; a máš trpĕlivost a snášel jsi pro jmĕno mé a neustal jsi.

Ale mám proti tobĕ, že s první svou lásku opustil.

Protož pomni, odkud jsi vypadl, a ěiň pokání a první skutky ěiň!

II. Pokoj pravý.

Pravý pokoj tedy přejeme sobĕ a svým milým pro tento rok a povĕdĕl jsem, který on to není; abychom se ale nepodobali nĕkterým lidem, kteří jen dobře vědí, kdo to není, nikdy ale kde to je, ěeho hledáme, musí „škola“ ukázati, kde a jaký jest ten pravý pokoj. Podivíš se, příteli, mnohemu způsobu pravĕho pokoje, který svĕtu zdá se býti ustaviĕným bojem, nicménĕ však přece jest on to pokoj, který Pán dává nám. O tom si povíme v ěísle přistím.

Bratrstvo věčného uctění nejsv. Svátosti a pomáhání duším z očiště.

Sle všech stran slyšeti stesky na zlé časy a obavy příštích ještě horších věcí, neblahého ovoce ze semena nyní rozsetého, a my sami ve „Škole“ nešetříme takovými nářky. Všecky ty obavy nejsou zajisté liché a bezdůvodny, my je ale čtenářům předvádíme jedině pro větší jejich ostražitost a k rozhojnění horlivosti v rozšiřování a utvizování zdravých křesťanských zásad a života podle nich. Ostatně netřeba si myslet, že by jindy, v dobách, kdy víra katol. vládla, život podle ní byl býval bez všelikých obtíží; nikoli, neboť člověk své náruživosti vždy v sobě chová a musí proti ní bojovati a sebe zapírat, — musí vždycky protivenství snášeti, kdo chce zbožně v Kristu Pánu živu býti. Třeba-li nám se brániti proti nevšímání si Boha a proti neznabožství vůbec, museli naši předkové odporovati různému bludařství, vzájemnému zášti a nenávisti, a jak oni tak i my, každý ve svých poměrech máme zůstatí věrni Bohu a hlasu svědomí a máme i svým bližním býti nápomocni.

Nynější postavení církve sv. a každého uvědomělého, upřímného katolíka jest arcí zlé, velmi zlé proto, že se vidí postavena proti nepříteli docela novému, neobvyklému, — minim holé ony neznabožství, které zavládá v životě veřejném a tlačí se i do škol a do rodin, — proti němuž zbraně z dřívějších dob jsou již málomocny a nic mu neodolají. Za to ale nebyly snad nikdy po celých devatenáct set let trvání církve Kristovy, vyjma první století, zdroje milosrdenství Božího tak dokořán otevřeny a nikdy nebyly modlitby věřících tak rychle a nápadně vyslyšeny jako za našich dnů. Jest-li kdy

Když Bůh s námi, kdo proti nám!

tož zvlášť nyní dokazuje Kristus Pán skutkem pravdu svých slov, že kde dva nebo tři o jednu věc se usnesou a vytrvale o ni prosí, že zajisté obdrží, oč žádají, a moc modlitby dobré ukazuje se vždy v jasnějším světle. O tom úplně jsa přesvědčen, pravil zvčcňělý papež Pius IX. vzhledem na smutný stav společnosti lidské: „Dejte mně armádu opravdově se modlících a dopomohu pravdě a spravedlnosti k vítězství,“ a proto nařídil nynější papež Lev XIII. k nápravě neblahých poměrů v Německu jako nejvýdatnější lék společné modlitby, ba od biskupa Ermlandského byl zařizen zvláštní spolek se modlících za Německo a od papeže Lva XIII. byl potvrzen a mnohými duchovními milostmi obdařen. Ano jedině od modlitby třeba očekávati vítězství a dobrého výsledku všech našich ostatních prací.

Má-li tedy modlitba tak velkou moc — a kdož by o tom pochyboval, an Kristus Pán to sám tvrdí, — nuže uchopme se jí, využítokjme této přemocné zbraně pro sebe i své bližní, pro nynějšek i pro budoucnost; — na jeden způsob či okolnost modlitby upozorňuji zvláště: na modlitbu před nejsv. Svátostí oltářní.

Žádná modlitba není tak mocná jako ta, která vychází z pevné víry v mocnost a dobrotu Boží, a kde jinde povzбудíme se více k takové živé víře nežli před nejsv. Svátostí oltářní, před živým Bohem samým, skrytým sice očím tělesným, patrným však zraku duše. Toto nejsvětější tajemství naší sv. víry jest nejdražším našim pokladem a zasluhuje všemhu úctu, všemhu důvěru a lásku; — neboť pevně věřícím

nic není nemožným a očkoli budeme Krista Pána prositi v. plně důvěře, zajisté obdržíme.

Proto nás vede naše dobrá matka, církev katolická, k tomuto tajuplnému odkazu lásky Kristovy a rozdílným způsobem pobízí nás k povinné pokloně a důvěře, a když celé národy byly neštěstím stihány, obracely se zbožné duše,

z vnuknutí Božího, k tomuto zdroji milosti, sestoupily ve spolky a bratrstva, aby jejich modlitby byly tím účinnější a jednotlivci aby v důvěře sebe ve spolek podporovali. Bylo to zejména v 17. století, když v celé Evropě samé rozbroje a vzpoury a všechna ta neštěstí s nimi společnost lidskou hubily, zejména ve Francii; tu udělala panovnice Francie, Anna Rakouská, slib, že se

ujme toho, co její zpovědník M. Picoté, rehoľník ze společ. sv. Sulpice, Bohu v její jmenu slíbí, a tento zbožný kněz slíbil Bohu, založit klášter, kde by Kristu Pánu ve svaté hostii přítomnému ustavičně, dnem i nocí, patřičná úcta se vzdávala a ustavičně k němu vysílány byly modlitby za potřeby všech lidí. Blahoslavená Mechtildis ze řádu sv. Benedikta měla

býti nástrojem ku zřízení díla zamýšleného, kterým měl Bůh býti usmířen a národ od hroziící metly vysvobozen. To věčné uctění nejsv. Svátosti započala královna Anna, putovavši ke svatostánku jako kajnice s provazem kolem krku a se svíci v rukou. Bylo to dne 12. března 1654, když ono věčné uctění a zadosťčinění započato, a ejhle byl to také po-

čátek spásy, obratu k lepšímu. Panny pod vedením sv. Mechtildis byly čestnou, ustavičnou stráží před Spasitelem ukrytým v nejsvětější Svátosti, uchlácholily hněv Hospodinův a svým příkladem rozmnožily za nedlouho počet upřímných křesťanů. Neboť nejen panny věnovaly se této andělské službě uctění a usmíření Syna Božího — při smrti svaté Mechtildis

roku 1668 bylo již deset takových klášterů — nýbrž i světců lidí, muži i ženy, chtěli na tom krásném díle účastí mítí a tak povstalo naše již známé bratrstvo pod ochranou sv. Otce Benedikta a rozšířilo se nejen po Francii, nýbrž i u nás, — všude kde jsou rehoľníci neb rehoľnice toho jména.

Ve Francii vzaly ovšem v době

revoluce všechny ty kláštery benediktinek před světem za své, byly zrušeny; avšak ač rozprášeny po světě, žily panny řeholnice z Tulu, Rucnu a Kaenu v úplně poslušnosti své představené, neustaly nikdy ve své službě věčného se klanění Boho-člověku v nejsv. Svátosti a jakmile pomínula bouře revoluce, sešly se opět do klášterů a r. 1802 nalezáme již dva takové. Něco později vyrostly tyto kláštery a s nimi i bratrstva, zejména v Porýnsku, v západním Německu a v Belgicku a papež Pius IX. povýšil bratrstvo v Arrasu ve Francii na arcibratrstvo (1850) a za nedlouho čítalo toto vznešené dílo účastníků na tisíce. V Rakousku přivtěleno sem bratrstvo z Laubachu a pak z Rajhradu.

Brzo vyskytla se potřeba, na osvětlení bratrstva připojití jemu povinnost účinné lásky. Bratrstvo nemělo pouze udržovati živou víru v osobní přítomnost Ježíše Krista v nejsv. Svátosti, nýbrž mělo z tohoto živého přesvědčení o svátostní přítomnosti Krista Pána těžiti, nejen pro sebe, ale především pro duše v očištění, a udržovati neustále čilou vzájemnost mezi dárcem a vděčným orodovníkem. Zkušenost učí, že kde již ani to nejsvětější nerozchřeje, že představení-si útrap duší v očištění, zejména našich přátel a příbuzných, rychle tu v nás doutnající jiskru křesť. života v nás roznítí a poznovu nás přitáhne ke studnici všech milostí, k nejsv. Svátosti.

Za tou příčinou bylo bratrstvo Lambachské připojeno arcibr. „k útěše duší v očištění“ v Monterone v Římě a spojuje takto oboje: úctu nejsv. Svátosti a pomáhání duším věrných zemřelých z očištěnce a když pak toto bratrstvo papežem Piem IX. 4. září 1877 povýšeno jest na arcibratrstvo, přivtělení všichni údové bratrstva Rajhradského tomuto rozšířenému bratrstvu, vlastně Rajhradské bratrstvo s arcibratrstvem v jeden celek splynulo, tvo-

říc zvláštní jeho část jazyka českého, — ovšem tak uspořádáno, aby v příhodné chvíle opět samostatným i dle jména se. stalo.

Účel tohoto arcibratrstva.

Podle řečeného jest účel jeho dvojitý: 1) Povinného učení Krista Pána a usmíření Ho; 2) orodování za duše zemřelých. Spolubratří a spolusestry uctívají vtěleného Boha, v nejsvětější Svátosti skrytého se vši možnou vroucností a starají se, aby duším v Pánu zesnulých z očištěnce pomohli.

Kterak to ale hledí dosáhnouti?

1. Spoluúdobě vynasazují se: Boha a Spasitele našeho Ježíše Krista, skrytého v nejsv. Svátosti, z celého srdce cítiti, k Němu nejvroucnější úctu a lásku nejen na jevo dávatí, nýbrž ji všemožným způsobem poety i dokazovati, jako: častější hodnou sv. zpovědi a sv. přijímáním, úctyplným se chováním ve chrámu P., zbožným obcováním mši sv. a sv. požehnání, častější návštěvou nejsvětější Svátosti, pilným účastenstvím ve veřejných pobožnostech při vystavení velebné Svátosti a při průvodech Božího Těla, doprovázením velebné Svátosti k nemocným, postaráním se podle okolností o čistotu kostelního prádla a okrasu chrámů, oltářů a tabernákulu, rozžiháním lampy t. zv. věčného světla, které vždycky má hořeti před Nejsvětějším, odstraňováním všeho toho, co úctě velebné Svátosti jest na úkor, odprošením-se a zadostičiněním za hříchy a nepravosti vůbec, obzvláště ale za spáchané proti nejsv. Svátosti — za vlastní a cizí, za rouhače, za lhotejné, bludaře a nevěřící, — za potřeby celého křesťanstva. Věrné plnění této úlohy jest nejvyšší důležito pro duchovní život jednotlivce i obce; vždyť jest nejsv. Svátost oltářní sluncem křesťanstva, středem našeho sv. náboženství, zkušbou pravé zbožnosti. Podle toho, jak zacházíme s tímto nejsv. tajemstvím, bude zajisté zřízen i du-

chovní a církevní život jednotlivců a rodin.

2. Aby druhý účel, vysvobození věrných dušiček z očištění, byl dosažen, prosíme všechny spoluúdy, aby za trpící duše v očištění hodně často a mnoho dobrých skutků vykonali a je v duchu spojili s dobrými skutky a pobožnostmi ostatních spoluúdu. Že ale oběť mše sv. prvním, nehlavnějším a nejmocnějším jest prostředkem potěchy a vysvobození duším v očištění, žádáme velebné kněze, kteří jsou spoluúčeny, aby jednou za rok oběť mše svaté sami sloužili, spoluúdové ale světského stavu, aby jednu mši sv. sloužili dali, a sice za všechny duše v očištění, obzvláště ale za ty, kteří v životě přináleželi k tomuto bratrstvu, jakož i za ty duše, které jsou nejbližší svému vysvobození. Kterí však nemají dostatek, aby na sloužení mše sv. obětovali, nechat se spolčí s jinými z osady a mnohými dárky přispějí, a kterým ani toto není možno, nechat to nahradí sv. zpovědí a sv. přijímáním, aneb aspoň obcováním mše sv., modlitbou na růženci 5 tajemství, nebo křížovou cestou, a nechat tyto dobré skutky obětují za duše v očištění. Budiz každý ubezpečen, že čím více kdo byl za živa pilen v získání odpustků pro duše v očištění, tím více že mu, až jednou z tohoto života bude povolán a do očištění přijde, jeho na světě pozůstali spolubratři a spolusestry hojnými dobrými skutky budou pomáhati. — Mimo tyto jmenované dobré skutky, které během roku máme konati k úlevě duším v očištění vůbec, zvláště ale duším našich spolubratřů, nejsou žádné jiné dobré skutky předepsány; nicméně však klade se to na srdce všem spoluúdu, aby se snažili co nejčastěji ve prospěch duší v očištění získati odpustky níže naznačené a podle možnosti aby i ostatní dobré skutky činili. Všichni spoluúdové

„Škola B. S. P.“ 1880.

mohou také býti ubezpečeni, že mnoho si získají zásluh, pomáhají-li podle svých okolností co možná nejvíce rozšířiti toto bratrstvo a přivedou-li mnoho nových horlivých členů.

Věrným plněním této dvojí úlohy vzdávají členové zajisté velkou čest Ježíši Kristu v nejsv. Svátosti, a zároveň plní způsobem nejdůstojnějším povinnosti křesťanské lásky k opuštěným duším v očištění a to k těm nejvíce opuštěným a pomoci nejpotřebnějším, jakož i k našim spoluúdu.

Podmínky přijmutí. Každý katolický křesťan, jakéhokoli stáří a věku může býti přijmut, když své rodné a křesťanské jméno, jméno farnosti, do které patří, a aspoň jednu hodinu za rok, po kterou chce pobožnost přiměřenou konati, dá zaznamenati do knihy bratrstva, buď jeho přednostou neb jiným splnomocněným knězem.

Ježto patronem či ochrancem arcibratrstva jest sv. Otec Benedikt, tento tak vroucený cítel nejsv. Svátosti a vznešený vzor pravé křesťanské lásky a sebezapření, nosí členové svěcený medailek či penízek sv. Benedikta, jakožto odznak bratrství.

Zvláštní nějaká denní modlitba bratrská není předepsána, která by byla nevyhnutelně potřebná k získání odpustků.

Co se týče ustanovení si hodiny pobožnosti, má každý na vůli. Může tedy býti zvolen určitý den měsíce, jistá neděle v měsíci, kvatembr aneb jednotlivý svátek (ku př. 22. každého měsíce, neb I. neděle v měsíci, Nanebevstoupení P.), a rovněž tak kterákoli hodina. Kdyby však řečenou hodinu nebylo možno dodržeti, máme ji nahraditi co nejdřív. Chceme-li ji však změnit na vždycky, máme to oznámiti. Modlitby v hodině pobožnosti můžeme konati podle libosti (nákladem „Školy“ vydáno: „Hodinka před nejsv. Svátostí Olt.“, „Čestná stráž před nejsv. S.“), buď v kostele, anebo,

nedá-li se to učiniti, doma. Zachování té hodiny pobožn. jako vůbec každý zákon našeho bratrství nezavazuje nás ani pod všedním hříchem; zanedbáme-li ale své povinnosti plniti, ztrácíme nároky na hojně odpustky bratrstva.

Zápis děje se zadarmo, pouze za příruční knížku, neb zápisní listek, platí se něco nepatrného.

O třetím řádu sv. Benedikta přišť.

Na nový rok.

as zhyнул jeden stařec šedý
a shroben v zapomnění,
a na trůn jeho jinoch statný
zasedá v uzardění.

A v rukou jarý jinoch žezlo
své moci třímá zlaté,
se trůnu shlíží vliďným okem
ve kraje plesem vzřítat. —

Což krásných citů buje v srdcích!

Vše Boha vřele prosí,
a modlitba lid oblažuje
jak kvítky krůpěj rosy.

A prosí Boha každý, prosí
o lásku, smilování,
o zdraví těla, pokoj duše
a Jeho požehmání.

Se slzon v oku každý vzdýchá
a prosí Boha Otce,
by řídít ráčil jeho kroky
v tom novém, dlouhém roce.

V. Horský.

Bl. Ludovika Albertoni,

sv. vdova z III. řádu.

v. Anděl (Angelus), Karmelita, horlivý kazatel, žil ponejvíce v Římě. Nejraději kázával u sv. Jana na Lateraně. Jednoho dne, když svatou horlivostí unešen živě pravdy svatého náboženství věřícím na srdce kladl, vstoupili mezi kázáním do chrámu Páně dva mužové, vážného pohledu, a poslouchali pozorně svatého kazatele. Ukončiv svou řeč odebral se sv. Anděl do sakristie. Zde onino dva mužové již sv. Anděla očekávali. Byli to slavní zakladatelé dvou věhlasných řádův Dominik a František.

Upřímně pozdravili vstupujícího Anděla po přátelsku a pak kráčeli vážným krokem ke klášteru sv. Sabiny.

„Rozdělovala štědře a dávala nuzným; proto spravedlnost její zůstává na věky.“ (Žalm 111, 6.)

Zde celou noc na modlitbách a při nábožných rozmluvách trvali. —

O blažené doby, pomyslíš si milý čtenáři, ve kterých možno bylo na ulici setkati se s třemi velikými svatými muži! A předce nebyli oni jediní, kteří v staroslavném Římě tichý a svatý život vedli. Co bys řekl teprve o prvních třech století křesťanstva, ve kterých na tisíce svatých křesťanů, ze všech stavů a rodů a každého stáří a pohlaví ulicemi Římskými kráčeli, buď aby viru svou svatou životem zpečetili, buď aby svatě mučeniky doprovázeli a jim poslední „s Bohem“ dali.

Ano jako sv. církev v lůnu svém v každé době mnoho sv. údův odchovala,

podobně neuplynulo ani jedinké století v dějinách lidských, ve kterém by byl Řím, střed celého křesťanstva, aspoň jednoho svatého neměl. V druhé polovici šestnáctého a v první části 17. století setkáváme se tu s mnohými svatými. Sv. Ignat, sv. Filipp Neri, Karel Boromejský, Kamillus, Josef Kalasanc, sv. Felix, sv. Alois, Stanislav, František Borgiáš a jiní žili ve sv. městě skoro současně Bohu a blahu svých bližních zasvěcený a činný život. Však i v první polovici 16. století setkáváme se v dějinách s postavou šlechtnou a spanilou, ana obklopena chudými buď před paláceu skvostným stojí a štědrout rukou všem almužny uděluje, buď těžký koš na rukou nese a jen nuzné chatrče vyhledává, by i tu jako anděl nebo nějaký nebeský zjev biďe lidské ulehčila.

Je to blahoslavená Ludovika.

Na místě, kde nyní krásný a velkolepý chrám Bohorodičce zasvěcený v Kampitelli stojí, vypínal se tehdy nádherný palác, náležející vznešené rodině Albertonich; v tom paláci narodila se roku 1474 Ludovika.

Jsouc od svých rodičů zbožně vychována, prospívala věkem i ctnostmi, obzvláště pak skutečnou láskou k chudým, že v krátké době překrásným vzorem všem pannám se stala. Svatý stav panenství sobě takovou měrou zalíbila, že jen s těží, jsouc poslušna svých rodičův podala ruku bohatému a vznešenému jinochu. Ovšem stalo se to řízením Božím, neb Všemohoucí chtěl životem jejíu ve stavu manželském ukázať, jak by manželé žiti měli, aby nejen zde spokojeně a šťastně žili, ale také věčné spásy dosáhli. A vskutku žila Ludovika, vzdálena světské pýchy a zbytečné nádhery, a oddána jsouc celá svému choti čistout láskou manželskou, tiše a skromně Bohu, svým domácím a roduinným povinnostem, a vychování třech

svých deer, jimiž Bůh dobrotivý manželský stav její oblažil a požehnal. Po smrti svého milovaného manžela jsouc prosta pozemských závazků naproti manželci svému, mohla podle tužeb svého srdce žiti. Zamilovala si dávno již chudobu dobrovolnou a nyní chtěla i na venek ukázať, jak mila tato ctnost je. Spěchala do chrámu Páně k sv. Františku a žádala ho, aby ji přijal též do třetího řádu. Sv. František takové zbožné prosbě milerád vyhověl. Než minulo několik dní přijala Ludovika z rukou téhož svěťce s velikou pobožností šat chudoby, odznak 3. řádu. Nyni počala vésti přísný život chudoby a pokání. Z lásky k ukřižovanému Spasiteli odpírala si veškeré pohodlí a i nevinné zábavy. Mnoho hodin rozjímala o utrpení Božského Spasitele a často ji viděli domácí, ana takým rozjímáním velmi dojata hořké slze útrpnosti prolévá. Velmi ráda též navštěvovala sedm hlavních chrámů Římských, aby se stala mnohých odpuštěků a milostí Boží účastna. Avšak úsilovnou a činnou láskou k chudým obzvláště vynikala. Z lásky tétož rozdělila své ohromné bohatství mezi chudé, a sobě skutečnou chudobu vyvolila. Jsouc paměťliva slov Spasitelových, že levice nemá o tom věděti co pravice dá, uschovala do chlebů, kterými denně chudé podělovala, zlaté a stříbrné peníze, a prosila uvnitř srdce svého Boha, aby nejchudším vždy nejvíce uštědřil.

Konečně jako vzor všech ctností a jsouc omilostněna mnohým božským zjevením, vydechla šlechtnou a svatou svou duši, počítajíc asi 60 let svého věku. Přes dvacet šest let žila ve třetím řádě. Posvátné tělo její ve zvláštní kapli chrámu Páně, ve kterém oblek třetího řádu přijala, po blízku Tibery, v Římě, se nalezá. Kaplu tu v hojném počtu věřící, obzvláště pak údové 3. řádu, rádi navštěvují a v uctivosti mají náhrobek velké svěťce této.

Když jsem životopis, který jsem tu tobě milý čtenáři krátce podal, četl, bylo mi asi tak, jako člověku, který rozmyslí o nějakém velikém novém vynálezu, a konečně jako z hlubokého sna procitnuv, zvolá: „Zaplat Pán Bůh, teď to konečně mám, teď jsem to vynalezl!“ — A opravdu, vynalezl jsem to, co nynější státníkům tak mnoho mozkem vrtá, anižby tomu na stopu přišli, vynalezl jsem prostředky dobré a vydatné naproti komunismu, který opravdovým se stal strašidlem všech států a národů, a sdělím to všem boháčům a chudým, aby se ku svému vlastnímu prospěchu naučili prostředků těch dobře užívatí. Abychom si, milý čtenáři, dobře po česku rozuměli, povím tobě krátce, co v l a t n ě t e u k o m u n i s m u s j e? Komunisté jsou lidé, kteří mají málo chuti do práce, avšak za to moc laskomín po pohodlí a radovánkách boháče. Že by ale rádi hodně vesele žili a to co mají, k veselému živobytí nestačí, tedy by se tuze moc rádi se všemi, kteří něco mají o to rozdělili. Vzpomeň si jen na toho šelmu, který tobě o trhu z kapsy tobolku vyfoukl. Kdo to byl jiný, než tajný, zakuklený komunist, aneb jak ho obyčejně nazýváme, zloděj. Aneb slyšels, jak tvému sousedu na zpáteční cestě z trhu někdo násilně peníze vzal a jej notně ještě stloukl. To byl zajisté ten pravý komunist, dle obyčejného názvu ale lupič. Naproti takovým zlotřilým lidem rád bych se ozval, a všechny boháče a chudé jinému komunismu bych rád naučil, který žádnému není na škodu, ba naopak který by mir a pokoj všem státům, radost a spokojenost všem lidem a věčnou spásu duším zjednal; o takovém komunismu chci k tobě, milý čtenáři, krátce promluvit, který byl u křesťanů za časů apoštolů zjevem obyčejným.

Bl. Ludovika milovala chudobu takovou měrou, jakou obyčejní svěťští lidé milují bohatství; a proto rozdávala,

ulehčovala bídu, kde mohla, aby mohla žítí v chudobě; kdežto na druhé straně přemnozí lidé až příliš o to dbají, jak by nejlehčím a nejlepším způsobem se mohli státi bohatými. Jsou-li prosti lakomství a je-li nabyté bohatství spravedlivé, tedy nechci veskrz takové bažení odsouditi. Ovšem vyskytnou se i mnozí lidé, kteří veškerou péči, vůbec každým skutkem zase o to dbají, aby schudli. Avšak přemnozí si k chudobě dopomohou jen marnotratným a lehkomyslným životem, kdežto pramálo jich se naskytne, kteří chudobu si zamílovali etností. Ludovika tak jednala, protože nebezpečí bohatství a velikou cenu chudoby poznala; ona tak jednala z lásky k Bohu a z útrpnosti k bližním svým. Není-li u tebe, milý čtenáři, zapotřebí, abys o to dbal, jak bys se stal chudým, protože tak jak tak ničeho nemáš, tedy radím tobě toto: Snášej svou chudobu trpělivě a pokorně, z lásky k dobrovolné chudobě Syna Božího; nezáviď zámožným a nesuzuj se pořád planým přáním, jak bys mohl se státi lehce bohatým; uspokoj se tím, co máš, a živ se poctivou rukou dále, dokuď to jde, a konečně, kdyby i to nešlo, můžeš dobré lidi o podporu žádati. —

Nyní krátké slovo ještě k bohatému. Možno, že přemnohý z nich mne za komunistu takového, jak jsem Vám je dříve vypodobnil, vykřičí, připomenuli mu přísnou povinnost, jakou každý zámožný má: aby almužnu štědře uděloval. Však co škodí, povinnost se předce nezmění. Chce-li boháč neb zámožný člověk zemřítí smrti spravedlivého, musí o něm slova žalmu platnost mítí: „Rozdělával štědře a dával nuzným; proto spravedlnost jeho zůstává na věky.“

Mnohý arci rozděluje, vydává, avšak na co? Na světský přepych, na zbytečnou nádheru a hříšné pochoutky;

chudému ale nedá nic, a odhání ho od svých hojných hostin hladového; mnohý dokonce myslí, že povinnosti své již dostal, když chudáka obdaruje nějakým tím přemalým penízkem, aneb suchou plesnivou kárkou, aneb když se na plesu „uspořádaném ve prospěch chudých“ dobře pobaví a notně vytančí.

Horší zloby vinen jest ten, kdo svého bližního utiskuje a všelikým způsobem ošizuje . .

Člověk zbožný a spravedlivý ví, že bohatství, kterým vládne, od Boha toliko mu svěřeno jest, a proto rozděluje štědrě

chudým a ulehčuje kde může bídu lidskou, a takovýmto jednáním získá sobě zásluh velikých o své spolubližní, a velkou kdysi odměnu na onom světě.

Zachovejme všichni takový komunismus, a pak se nemusíme báti jiného horšího. Bude-li na jedné straně chudák zbožným a se svým osudem spokojen, a budou-li bohatí lidé hojně ze svého přebytku rozdělovati, vedeni jsouce k takové dobročinnosti láskou k bližnímu, pak je veškeré nebezpečí společenské odstraněno. Jediné náboženství nás všechny, jak od časné, tak od věčné záhuby zachrání.

Upomínky z pouti po Francii a Italii.

IV.

Lourdes (Lúrd) — Neapole.

Dnes nalezám se v duchu na místech, jenžto již jménem svým velikou přitažlivostí na každého cestovatele působí, jedno v náboženském ohledu, druhé co do čarokrásné přírody. Který křesťan, neřku-li kněz, nepřál by si viděti Lourdes a světoznámou jeskyni Lourdesskou a nad ní mezi nebetyčnými horami k oblakům se vypínající velechrám marianský! a co se Neapole dotýká — je známo pořekadlo světové: „Viděti Neapoli a pak umřítí,“*) t. j. kdo viděl Neapoli, nemůže na světě celém už nic krásnějšího viděti, jenom nebe po smrti.

Já pak viděl obě ta Eldoráda, t. j. města přezádoucí, ode všech toužebně kýžená, a co jsem tu i tam viděl a zakusil, to laskavým čtenářům tuto ve vši krátkosti sdělím. Nebudu se zanášeti zprávami o událostech minulých — vždyť

o Lourdesu již tak mnoho se píše a mluví, že to každé dítě již znáti může —, nýbrž jedině, jak jsem já ve Francii Lourdes a v Italii Neapoli nalezl, jaký dojem na mne učinily a jak by as účinkovaly na každého nepředpojatého pozorovatele, jenžto vřele miluje přesvatou Rodičku Boží, však i pro krásy přírodní má cit a náklonnost.

Návštěva Lourdesu může býti jen poutí nábožnou; kdo by za jiným účelem chtěl tam cestovati, velice by se sklamal a nestálo by mu to věru za tu dalekou cestu. Do Lourdesu je za jedno daleko, nesmírně daleko, místo je v samých Pyrenejích, na samých hranicích Španělských; za druhé je v jižní Francii v letě jízda přebízná pro vedro a vagony přeplněné, a ve směru k Lourdesu pro nával poutníků vždy ještě obtížnější nežli jinde. Všecko téměř je až do košile svlečeno, i sami úředníci železniční; na každém nádraží se namáčeji šátky k přikládání kolem celé hlavy, žízeň se

*) Proto nechťela ona mladá paní (v anekdotě ovšem) do Neapole, aby nemusela umřítí! . . . noložně rozumějíe onomu pořekadlu.

ničím ani nedá uhasiti, v Nismesu (Nymso) musil jsem led polykati a přece jsem žízni byl trápen . . . k tomu ke všemu jsem byl sám a sám, štěbetavý hovor Francouzů a zvláště Francouzek mne více děsil než těšil (v II. třídě bývalo často zcela ticho, dokud tam seděli mužští, ale jakmile k nám přisedla dáma, bývalo jak v židovské škole, nesrozumitelné štěbetání nemělo konce; pravím „nesrozumitelné,“ neboť — byt i znals z mluvnice dobře francouzsky, neporozumíš přec tak snadno rychle mluvě rozených Francouzů). Věru, kdybych nebyl pouť konal, nýbrž jen jízdu pro obveselení mysli, nebyl bych to vydržel, byl bych znalomyslnil, a z Lyonu místo na jih, na východ se dal zpět do milé otčiny, mě tam tak vzdálené. V roce 1871 byl jsem (též samotén) jen v Horní Amergavě a zastesklo se mně povážlivě při zpomínce na tak vzdálený domov; což však je Amergava proti Lourdesu! tam zajisté ještě třikrát tak daleko! K tomu ke všemu jeli jsme (někde bliž města Castelnauary) kolem místa neštěstí železničního, kde den před tím vlak se sřítíl, posud tam bylo viděti stopy hrozně udalosti — to tak ještě scházelo k udržení posledního zbytku zmužilosti! . . . Avšak pomyšlení, že konám pouť na milostné místo marianské a to sice nyní nejhlavnější po celém světě, dodávalo odvahy, jižto jsem se sám musel diviti; dnes bych už — aspoň samotén — do Lourdesu více neputoval, a proto jsem tomu Bohu povděčen, že jsem tuto pouť, po nížto každé srdce kněžské zajisté toužiti bude neustále, šťastně již vykonal.

Jakožto „putující“ do Lourdesu jen po vykonané pobožnosti na cestu jsem se vydal hned z domova se modle a na Lourdes (tehďaz ještě zcela neznámý) toužebně zpomínal; větší byla touha a vroucnější modlitba při vjezdu do země francouzské v Anor (kde mě pohraniční

strážníci celý vak prohlíželi i do jednotlivých kněh ano i do breviáře nahližejíce — slídí se tam přísně po Bruseľských krajkách), největší pak a již nejbližší příprava na samý Lourdes byla jízda z Toulouse (kde jsem v jednom kostele mile byl překvapen a ještě více v mysli připraven na kýžený Lourdes vyobrazením tohoto marianského místa milostného na jednom postranním oltáři), pak z Tarbes, poslední to větší město před Lourdesem, kde byl tak veliký nával poutníků, že mnozí venkované až s pláčem ouzkostlivě hledali místa, však i my v II. třídě tak stlačeni byli, že doslovně ani hnouti jsme se nemohli. Jak tu mnohému cestujícímu pro zábavu bylo, dá se snadno pomysliťi, poutník však křestanský dá si leccos libiti, zvláště přijde-li už brzo k žádoucímu cíli. A cíl tento už se více a více blíží, netrvá dlouho, vlak zastaví u volání konduktérů: „Lourdes.“ Však byt i nebyli volali, mohl jsi poznati, že jsi u žádaného cíle, neboť všecko, všecko slézá, málo který cestující jede dál, vlak přeplyný si značně volněji oddychuje na další jízde.

Jsmé tedy v Lourdesu na tom památném, nyní už světoznámém místě poutním! sem se nesly myšlenky naše doma již celé neděle před započetím jízdy, a nyní po žnedělním cestování v Německu, v Belgii a v celé Francii od severu až do nejjvzdálenějšího jihu stojíme na pňdě Lourdeské! Vzduch posvěcovaný ustavičnou modlitbou a nepřetrženým světlem voskovic ovívá nás ještě na nádraží čekající na odjezd hotelního povozu, tak že mimovolně musíme se modliti; a dobře že se modlíme, neb jinak by nás zajisté k nemalé netrpělivosti svedlo to nekonečné čekání na vydání zavazadel. Já sice neměl než ručního vaku a byl bych mohl hned odjeti; ale vsedla do téhož omnibusu hotelního dáma, a ta nemohla nikterak hotova býti se zavazadlem. A dobře že

to byla jen dáma, neboť několik dní před tím v Nismesu zasedl podobně ke mně obchodník, jenžto měl 5, pravím pět těžkých a velkých beden, a nežli ty všechny byly vydány a na střeše omnibusu umístěny, trvalo to nekonečnou dobu; i radil bych každému cestujícímu, an všude dost velký počet povozů čeká, aby si najal ne omnibus hotelní, nýbrž svůj zvláštní povoz, a byť i o něco více musel dáti (zhusta žádají v hotelu totéž za povoz co fiakrista neb aspoň drožkář), vyhne se tomu obtížnému čekání na jiné cestující; neboť často, byť i nikdo k tobě nepřisedl více, čeká nicméně hotelní vozka, zdali by někdo přece ještě se nchlánil, dokonce snad čeká na nejbližší vlak, an prý „okamžitě“ má přiraziti.

Konečně se hýbáme z místa; očekáváni tvé roste každým hnutím vozu a víš-li, že od nádraží na pravé t. j. západní straně nalezá se posvátná jeskyně s velechrámem mariánským, brzy je tam spatříš k svému nemalému potěšení; nevíš-li to však, minul jsi již omilostněnou tu stranu města a hledíš upřeně na starobylon pevnost na hoře vysoké, na farní kostel a ostatní budovy neveliké, otazuje se v duchu, v kterou stranu se najdeš posvátnou jeskyni a kostel mariánský? Však marné už vyhlížení z vozu, stojíme už před hostincem „Hôtel de la Poste“; rozumí se, že hned služební duchové pomohou ti z vozu, přes schody do pokojů, ovšem jen malého, ale přívětivého; neboť pro veliký nával poutníků nemožno zde několik pokojů jednotlivci ponechávati jako v jiných městech, ani velkých místností, nýbrž co možno nejvíce pokojíčků se v každém hostinci a v ostatních privátních bytech upravuje, aby všem poutníkům mohlo se vyhověti.

První věci po ubytování se v hostinci bývá po delší jízdě, zvláště v palčivé a prašivé Francii (a v Itálii to nebývá lepší, ne-li horší, a to již na

jaře) náležitě se umývání a převlékání, tak i v Lourdesu; po té spěcháme do jídelny se posilnit — a tu již marně bychom se ohlíželi po německém sklep-níku, tu již nevyhnutelně třeba francitiny, sice se ani nenajíme, neboť v listku jídelním se tak snadno nevyznáme, abychom si mohli něco objednat, leč by právě se odbývala společná hostina, table d'hôte, kteréž se všude má použiti; neboť tu dostává člověk dobře připravená jídla, kdežto jinak si objednávaje něco, co se snad teprv musí připraviti, obdrží to na polo tuhé, tak že to nemůže ani poctivě požiti. Totéž platí i v Itálii.

Avšak dnes nám nechtějí i nejlepší jídla chutnati, snadno uhodneme proč? vždyť jsme v Lourdesu, spěcháme, nutká nás to již ven k posvátné jeskyni, k milostnému místu zjevení se nepoškvrněné počaté Panny Marie, Rodičky Boží. Jako o prvním sv. přijímání, jako o sv. biřmování, jako při svěcení na kněžství je dnes duše naše naladěna, když kráčíme dlouhou ulicí za město na stranu západní — a hned za posledním domem vidíme už z daleka překrásný kostel mariánský, velechrám Lourdeský; i urychlujeme kroky své vedle dlouhých řad kupeckých krávnů se sochami a obrazy mariánskými (a jiných svatých), s růženci, penízky, obrázky, křížky atd., jichžto dnes jen povrchně si všímáme, neb nemůžeme se již dočkatí toho okamžení, spatřiti posvátnou jeskyni, a nad ní výklenek, kde se přesvatá Rodička Boží zjevila, a na tom tak posvěceném místě pobožnost svou vykonati. I jsme již u samého velechrámu, však dnes nemíníme ho a nemůžeme ani navštívití, neb je už večer a tu se jediné u posvátné jeskyně konají pobožnosti. A proto zatáčíme v pravo podle řeky Gave — snadno se vyznáme kudy jíti, neb už z daleka slyšíme nábožný zpěv, blíže a blíže, — aj tuť první, co spatříme, ještě

než u samé jeskyně staneme, veliká socha Panny Marie ve výklenku nad jeskyní, s pozlaceným nápisem francouzským kolem hlavy: „Já jsem nepoškrvněná Početí“ (slova zjevení k Bernadetě Lourdesské). Jakási nadpozemská moc pohání nás na kolena se vrhati a první modlitbu již zde vykonati, ačkoliv snad v okamžení ani blíže přistoupiti nemůžeme pro nepřehledné davy lidstva. Předce však vykonavše první modlitbu, prodlíráme se jak nejlépe můžeme až k samým mřížím u jeskyně samé; jen ke mřížím, poněvadž večer toliko nemocní do jeskyně samé se pouštějí a ti, kteří jim posluhují. Duchovní modlí se tu s lidem rženeč (francouzsky), pak anděl Páně (latinsky, ovšem s tím šeredným přízvukem francouzským), pak se zpívá ku kázání, je kázání dvojí . . . než my si toho všeho málo všimáme, neboť za jedno neporozumíme všemu, za druhé nás zcela jiné myšlenky tu zaujmají. Zde tedy to místo milostné, tato jeskyně jednoduchá, tyto skály holé, tento výklenek večitý nad jeskyní po pravé straně, na západ, ty to byly, jež si nepoškrvněná Panna Maria vyvolila k milostnému se zjevení děvčeti prostému, často churavému; zde tedy klečivala Bernadeta (nyní už zvěčnělá), zde viděly oči její tu nepoškrvněnou Pannu, zde tedy slyšela její napominání k modlitbě a pokání! . . .

V jeskyni spatřujeme veliký stojan železný pro svíce voskové, jichž tu na sta ve dne v noci ustavičně hoří, mimo to i jiné svícny a stojany s jednotlivými svíceni tloušti a váhy 5—10 kilo, — malebný to pohled na to množství světél, zvláště s protější strany, s povýšeného pravého břehu; kdo po dráze jede z Lourdesu dále na západ musel by — nevěda ničeho o Lourdesu — nemálo se diviti, jak sem do těch hor přišly ty davy lidstva, jak tu mohl povstati tak

nádherný velochrán, co znamená ta jeskyně, ta světla nesčíslná atd.

Po skalách jeskyně v předu zavěšeny jsou u velikém počtu berlíčky (hřebela, chůdy) na svědectví dosaženého zdraví údů a těla, uvnitř pak jsou obrazy větší i menší, křížky ano celé oltáříčky privátní umístněny; pravá strana jeskyně je holá, tam posavád skály se potí a voda kapá s hořejšího výklenku; tam se dotýkají obrazy, sochy, ržence, šátky se namáčejí, a kdo vpuštěn bývá do jeskyně (ve dne, kde nebývá nával lidí, jsou otevřeny mříže; kněz tam smí každé chvíle, i večer) objímá a líbá tyto skály posvěcené zjevením Panny Marie a krápěmi vody, jež tam dříve prý netekla,* ano i půdu dlážděnou líbá věřící poutník a v horoucím pohlžení na posvátnou sochu Panny Marie ve výklenku svrchním se nalezející vykonává svou pobožnost.

Za mého pobytu v Lourdesu bylo slavné procesí (asi 700 lidí) z biskupství Bordeaux (Bordó) přítomno s několika kanovníky a kněžními přemnohými.

Měli sebou stařenu as 70letou v truhle bílé (totiž holé, nenatřené); byla úplně bez vlády, jsouc mrtvicí úplně raněna; nemohla ani údem hnouti; krmili ji večer a v druhé poledne jak jsem viděl, troškem polévky po lžičkách jí podávané; pak ji přikrývali bílým závojem, což činilo trapný dojem na mne i na ostatní lid, jak jsem pozoroval, neb tu vypadala jako mrtvola připravená k pohřbu. Kněží zatím a vůdcové procesí jedni po druhých přicházeli smutni a zaraženi jsouce pohlížet, zdali se stav její nelepší . . . mě ta zvědavost lidu ano celé jich očekávání byla divná, přicházelo mě to jako vynucování zázraku na Bohu a Jeho

*) Viděl jsem na svých cestách častěji ve Francii i v Itálii, že z holých skal i v parnu za suchého počasí krápěje vody vytékají, že se tudíž skály „potí“, podobně těmto skalám Lourdesským.

presvaté Rodičce; druhého dne jsem se ovšem více nedivil, neboť jsem se dozvěděl, že už 11 dní procesi ono mešká v Lourdesu a chtělo se brzy domů zase navrátiti a jak se podobalo — s nepořízenou, aspoň co se té stařeny týkalo.

Večer po dvojím kázání byl slavnostní průvod se svícemi od jeskyně po točité cestě na návrší kolem velechrámu — překrásný to byl pohled na ta světla v počtu as 700, dojemný byl zpěv celého průvodu po dvou se beroucích: zde šlechtic, tam dělník, zde služka, tam kněz vedle ní, a všickni z plna srdce a z plného též hrdla pěli chvály Panny Marie, zvláště závěrečná slova (refrain) čili přípěv: „Ave, ave Maria!“

Celé ráno bylo posvěceno návštěvou kostela překrásného a mohutného, ozdobeného nesčetnými prapory z nejdražších látek a nejkrásnějších ozdob; oltářů překrásných zde veliký počet po obou stranách i za hlavním oltářem v polokruhu, u každého oltáře mnoho kněží, jedni druhým ministrovali jsme, a tak dlouho setrvali v modlitbách kněžských i privátních, dokud nás parno nesnesitelné nepohnalo domů do hostince. Ku hlavní mši sv. byla svrchu zmíněná stařena v té truhle přinešena do kostela, kde přijímala Tělo Páně. Škoda, že bylo tak přílišné parno a že nemohl jsem déle v kostele setrvat; vykonav ještě jednou v jeskyni samé, teď otevřené, pobožnost svou a posvětiv si na skále zjevení rozličné památky nakoupené, vrátil jsem se do hostince, kde do 3 hodin s poledne musel jsem setrvat nečinný, an pro neobyčejné vedro nebylo možno ani vyjítí. Však i po 3. hodině nebylo o nic mírněji; nicméně odebral jsem se, vlastně vlekl jsem se zase k posvátné jeskyni, a koupiv si láhev plechovou naplnil jsem si ji vodou zázračnou, která dříve jen u samé jeskyně trojí rourou tekla, nyní ale o něco stranou mnohými otvory přichází a libovolně se nabíráti může.

Tam jsou též lázně pro nemocné, jedny pro mužské, druhé pro ženské pohlaví, tam každodenně v zázračné vodě byla koupána zmíněná stařena, a při mé poslední návštěvě jeskyně zase v ní se nacházela v tomtéž nepohnutém stavu jako den před tím. Lid více zvědavý než nábožný skrze mříže opět zavřené nahlížel do jeskyně, kde byli i jiní nemocní: jedna mladá dívka lepšího stavu, též tak úplně raněná mrtvicí jako ona stařena, pak o něco starší venkovanka ohyzdnou růží v celém obličejí trápená, jeden chlapec jakoby vzteklinou napadený byl od přátel spoutaný chován atd. Lid se modlil v jeskyni i vně, i já se modlil za ty nemocné i za sebe, a své přátele doma, i za všechny spolubybratrstva benediktinského, za všechny čtenáře naší „Školy B. Srdce P.“ Slunce západní páliło, vzduch sám sebou těžký, nemocnými a tolika světly ještě více pokazený dusil; nemohl jsem dlouho vydržeti a zasedl jsem k lavicím podle ohraď na břehu řeky Gave: tam už více jen rozjímal jsem, k napnuté modlitbě nestačily více síly pro umlění nesmírné. I spatřil jsem odtamtud, kterak jinoši neuctívi, snad studující, s pokrytou hlavou, nahlízejí skrze mříže, smějíce se lezou na kazatelnu před jeskyní se nalezající, a nikdo jim toho nebránil. Uražen jsa takovou neuctivostí v samém Lourdesu, nad to více a více umlěnosti podlehaje minil jsem už poslední pobožnost vykonati u jeskyně a pak se navrátiti na dobro domů. — A tu v mé přítomnosti, když jsem poslední modlitbu dokonával — pojednou ona stařena pozvedá rukus růžencem, žehná se křížem sv., usmívá se na přátele kolem klečící, povstává na polo v truhle své a zůstává tak seděti . . . zázračně se pozdravovala. Lid jásal, usmíval se, přál jí štěstí — však nikdo nevzpoměl na mo-

dlitbu poděkovací; svolávali se účastníci procesí: jásání, radost a usmívání se opakovalo, aby však byli na kolena padli a Bohu všemocnému i jeho přesvaté Rodičce děkovali a zapěli „Tě Bože chválíme,“ neviděl jsem; snad to učinili později, když jsem již odešel. Nemoha již vydržeti rozloučil jsem se konečně s posvátnou jeskyní, kde Bůh všemohoucí ještě v posledním okamžení mého pobytu polomrtvou stařenu k životu právě křísil; i rozloučil jsem se těžce, třikráte jsem se zase musel vraceti . . . však nic platno: ještě jednou padna na kolena poslední vykonal jsem modlitbu, poslední pohled na jeskyni, na výklenek s obrazem Panny Marie, poslední povzdech k ne-

besům, poslední slza z očí se vydrala — a vrátiv se do hostince vrátil jsem se brzy i k domovu zase, pln jsa potěšení a povzbuzení.

Doma vypravuje zázrak v Lourdesu učiněný zaslechl jsem od někoho pochybování o něm; že prý často lidé se jen tak stavěli raněnými mrtvici. I toť by byl ještě větší zázrak býval, aby ta stařena 70letá byla v truhle, v horku a v zkaženém vzduchu v jeskyni vydržela 12 dní bez polnutí, kdežto já zdravý, sotva 40letý člověk nemohl to vydržeti ani 12 čtvrt hodin venku na čerstvém vzduchu, všemu možnému pohodli se moha oddávati. Neupřejme všemohoucnost Boží, kde jsme ji sami patrně viděli.

(Pokračování budoucně.)

Neděle I. po novém roce.

„Vstaň a vezmi dítě i matku jeho a utěč do Egypta.“
(Sv. Mat. 2.)

„Vstaň a jdi do země israelské, neboť jsou zemřeli ti, jenž hledají bezživoti dítěte.“
(Sv. Mat 3)

Kristus, Syn Boží narodil se v Betlémě ve chlévě. Andělé v nebesích a lidé dobré vůle radují se a plesají nad narozením Páně. Král Herodes ale, dověděl se od mudrců o narození Krista, unínil si, narozené dítě zavraždit. Člověk míní, Pán Bůh mění. Bůh poslal anděla ke sv. Josefovi s rozkazem, aby vzal dítě a matku jeho a utekl do Egypta, a tam aby tak dlouho zůstal, až mu Bůh oznámí. — Josef poslušen jsa vůle Boží, vydal se ihned na cestu do Egypta a zůstal tam několik let. Zatím ukrutný Herodes umřel smrtí škaredou, a po jeho smrti nařídil opět anděl sv. Josefovi, aby vstal, vzal dítě i matku jeho a vrátil se do země israelské, an zemřeli ti, již hledali bezživoti dítěte Božského.

Herodes toužil Spasitele zavraždit. Jeho vojíci museli se choviti meče a

všecka nemluvíňátka v okolí betlémském měli za rozkazem krále Herodesa povraždit, těšil se, že bude mezi nimi i novorozený Spasitel. Než Pán Bůh překazil úmysl jejich. Než počali vraždit, poslal anděla svého k Josefovi, aby ho upozornil na hrozící nebezpečnosti a aby mu poradil k útěku.

Mnoho dítek povražděno, které nebyly hledány, jediný Spasitel zachráněn, ač na jediného bylo namířeno. Egypt modloslužebný musil býti takřka kolébkou Toho, který přišel modly zrušit, nebyl ale jevištěm učení, zázraků a smrti Spasitelovy, byla to ta nevďěčná krajina Judská, ze které již jako dítko ho vyhnali. Teprve po smrti Herodesově molili se vrátiti rodiče Ježíše Krista, z opatrnosti ale nešli do Judska, nýbrž do Nazaretu, do městečka odlehlého.

Příteli, narikáš si na svůj osud, laješ jemu, nevíš si ale rady; viz tu osudy rodiny nejsvětější a spokojíš se i se svým postavením. Byla-liž rodina světější, Bohu milejší nad rodinu M., sv. Josefa a Ježíška? A jak je častovala Božská prozřetelnost? Nereptal bys? Sotva na svět přišel Syn Boží, kolik tu nepřítel! Všichni byli v rukou

Božích a přece raději ty nejsvětější na světě dušinky nechal vynati Hospodin ze vlasti a bezbožníci plesali. Nemohl-li Bůh

Herodesa dříve povolat z tohoto světa? pak by nebyla mláďátka vražděna. A proč toho neučinil Pán Bůh? Ach, duše křesťanská, toho já nevím, zrovna jako ty to nevíš, neboť kdož vyzpytuje moudrost

Boha nejvyššího! Dosti jest na tom, že víme, že Bůh všecko řídí a ve své moudrosti nade vším bdí.

Mnohý řekne: Když Bůh všecko řídí a spravuje, proč dopouští na lidi tolik zlého? Co jest ale zlo? Tělesné zlo není vlastně pro člověka žádným zlem. Nemoce a bída jest nepohodlí pro tělo, lehce ale spásou duše, spásou celého člověka. Žádný svatý, ani Kristus Pán, nevešel do blaženosti věčné, než-li skrze

velké trápení; to jest to tajemství útrap. Mnohý si vezme do hlavy, že všecko musí jíti podle jeho vůle, jinak-li to jde, považuje to za zlo. Kdyby ale všecko podle našeho přání se dělo, věř mi, pak by bylo teprv zle. Dejme tomu, že by chtěli všickni lidé býti rovně zámožnými, aby nebylo žádných chudobných, aby byli všickni bohatí a žádný chudobný.

Jaký by to byl na světě zmatek! Sotva si to lze představit. Žádný by nechtěl sloužiti, žádný pracovati.

Žádný poslouchati, žádný nám pomáhati, všickni by byli pány svými, všickni by chtěli poroučeti. Ale jaké by to bylo? Podívej se jen do domu, kde dva neb tři poroučeti chtějí místo jednoho, jaký to zmatek! Pak by bylo veta po všech, jeden druhého by sežral.

Dobře jest to tak, jak to Pán Bůh chce, a proto není to nic zlého.

Pro lepší pochopení tajemství trápení poslyš:

Rolník na jaře vzdělává pole, a sice každoročně, orá, vláčí, hnojí, kopá, sází, seje atd. Dejme tomu, že by pole mohlo mluvit; ono by si stěžovalo, že by tak trápeno, že tak špatně s ním se nakládá. Co by mu rolník odpověděl? Tys mé

pole! řekl by, a tudíž mám právo, abych s tebou činil, co a jak chci. A co činím, konám k tvému prospěchu. Bez orání, bez hnojení, bez vláčení, spustlo bys, a bylo bys plno plevelu. Co na tobě konám, to je ke tvému zárodku. Květy a ovoce poneseš, čím více tě trápití se zdám, tím více poneseš ovoce.

Nenepodobno jest to i s námi, jen sebe samých porovnejme s tím polem. My jsme pole, pluhem však a branami jest všeliké trápení, a čím více zdá se nás Bůh trápití, tím lépe pro nás, tím větší budou žně na věčnosti. — Co jest tedy zlo? Nic na světě není zlem, ano všechno prospívá k dobru těm, jenž milují Boha. Viz Pannu Marii, viz sv. Josefa s Ježíškem, utíkající do Egypta a vracející se odtud poslušné slovům

Páně. Jediné zlo na světě, kterého také jediné nejvíce třeba se vystríhati, jest neposlušnost přikázání Božimu, jest hřích.

Všecko trápení, které snášeti máme, slouží nám k zásluze na věčnosti, trvá jen krátký čas, se smrtí všecko trápení na tomto světě přestane, hřích ale, ten trvá i na věčnosti, vlastně následky jeho. Pak teprv poznáme, jak veliké neštěstí jest hřích, jak hrozné tresty nás očekávají za hříchy naše. Hřích jest horší než peklo, neboť peklo jest jen pro hřích. A proč dopouští Pán Bůh hřích? Ach proto, že my sami chceme. Všecko trápení nemůžeme odvrátiti od sebe, ale za hřích jsme vždy vinni, to jest našim ovocem.

Otče ne má ale tvá se staň vůle!

Děvečkám služebným.

Drahá Notburgo má!

Každé důležitější doby mileráda používám, abych Tebe slovy svými jakž takž poučila, potěšila a povzbudila; kterak bych neměla použití i této důležité doby, která nám nastává — totiž nového roku? Při také změně časové nikdo nezůstává lhostejným, ale jednoho každého vážné ovládají myšlenky.

Opět uplynul rok, ale kterak? Prospěla jsem věkem, avšak prospěla jsem též moudrostí i milostí u Boha i u lidí? Uplynula již mnohá léta — kolik jich asi ještě bude? Což na mne čeká v tomto novém roce? Ty a podobné myšlenky se nás zmocňují ku konci starého a na počátku nového roku. Člověku se i zasteskne. Než ale upomínka, že vládné prozřetelnost Boží, že vládné opatrnost Božská, nás povznášá, nám zmužilosti dodává, radostí nás naplňuje. Jen zůstávej v posvěcující milosti Boží, bez těžkého hříchu a pak se ničeho

neboj, ničeho se nelcekej, ale do vůle Boží se odevzdej a pak prožiješ šťastně nový rok; bude-li se vůle tvá srovnáváti s vůlí Otce nebeského, pak ať tě potká cokoliv, nebude tobě na ujmu, ale ku zásluze. Víš dobře, že Pán Ježíš dí, že ani vlas nepadne s hlavy naší, vrabec se střechy bez vůle Boží; když Pán Bůh o také věci se stará, čím více se stará o to, co se s námi děje. Co nám může býti ku škodě, co nám Pán Bůh sešle? Poslyš, co se kdysi přihodilo učenci, kterýž mrzákovi zapřátí chtěl ku dni novému, jakž to nyní bývá zvykem. Šli oba dva z kostela, znali se.

Učence dí k mrzákovi žebrákovi: „Dobrý den.“

Žebrák: „Děkuji Ti za tvé blahopřání; zároveň tě ujišťuji, že nemohu sobě vzpomenouti, že bych kdy zlý den měl.“

Učence: „Buďsi, dej ti Pán Bůh k dobrým dnům i štěstí.“

Žebrák: „Štěstí mi přeješ, než věz, že jsem ještě nebyl nešťastným, že mne neštěstí nepotkalo.“

Učenec: „Nuže, přeji ti pravou blaženost a spokojenost.“

Žebrák: „Nediv se, i toho mi netřeba, byl jsem vždy blažen a spokojen, i nyní jsem úplně blažen a spokojen.“

Nad těmito odpověďmi nemálo se pozastavil učenec a nutil žebráka, aby mu odpovědi tyto povysvětlil.

I dí mu na to žebrák: „Přál jsi mi dobrý den; ti dnové jsou dobří, které ku cti a chvále Boží prožijeme, k tomu nám také života Pán Bůh popřívá, zlí dnové, kdežto nežijeme Bohu. Ať si cokoliv nás přes den potká, na tom nezáleží, ve všem musíme Boha chváliti, v dobrém i ve zlém. Já jsem nuzným žebrákem, musím se světem potloukati, leccos snášeti a trpěti; mám-li hlad, chválím Boha, přišli-li na mne, chválím Boha, vše protivné mne vybízí, abych chválil Boha. Svou vůli podrobuji vůli velebnosti Boží a na tento způsob jest každý den pro mne dobrým. Ne odporné a protivné všelicos činí naše dny zlými, ale naše nespokojenost, naše vůle, když se vůli Boží nepodrobuje, když se s vůli Boží nesrovnává.“

Přál jsi mi štěstí, a já jsem pravil tobě, že mne ještě neštěstí nepotkalo, že jsem ještě nešťastným nebyl, a věru nelhal jsem. Tenkrátě myslíme, že máme štěstí, když vše nám jde po vůli a vše se nám daří jak chceme a sobě toho přejeme. Nuže, jistojistá jest pravda, že nejlepší jest, co nám Pán Bůh sesílá; každý člověk tedy, kterýž po křesťansku

vše uvažuje, v každé příležitosti štěstí má, ono se mu daří dle vůle jeho, neb ve všem, ať si tak neb onak se mu daří, děje se vůle jeho a tu mu věru nic ku pravému štěstí neschází.

Přál jsi mi blaženost a spokojenost. Blaženým a spokojeným jest, kdož má, co sobě přeje, jehožto vůle ve všem se vyplňuje, a jehožto každé přání vyplněno bývá. Také blaženosti požívají svatí v nebi, ale i my smrtelní lidé, když vášně své ukrocujeme, vůli svou vůli Boží podrobujeme, ji zakusiti můžeme. Ten v pravdě blažen a spokojen jest, jehožto vůle s vůli Boží při všem se srovnává; tomu nic neschází, vše je dle jeho vůle, neb tato vůle jeho srovnává se s vůli Boží, každé přání jeho vyplněno bývá.“

Nuže, nauč se od toho žebráka dobře, šťastně a blaženě prožiti tento nový rok.

„S v o b o d y,“ kterou nyní míti budeš, dobře použij, dojdi ku sv. svátostem a pak s Pánem Bohem jdi zase do služby.

Jako anděl doprovázel Tobiáše na jeho cestě, tak doprovázej Tebe Pán Ježíš, Matka Boží na všech cestách tvého života.

Já nepřestanu i tohoto roku Tobě dopisovati, neb Jsi mi drahá, chci, abys Bohu žila a k němu tóż se dostala. Chci, abys čím bidněji se zde máš, tím šťastnější byla na věčnosti.

Milost budiž s Vámi a se všemi služebními děvečkami. S Bohem!

Tvá Tě milující kmotra

Josefa.

Znamení času.

Ova hlavní nepřátelé pokoušejí se nyní všemi silami o zahubení svaté církve: jeden prohlašuje se veřejně za odpřisáhlého její nepřitele, duch revolucio-nářský, neznažbožský, a kde ten se dostal k nadvládě, jako ve Francii, v Itálii, v Belgicku, hanobí jméno křesťanské i moci zákona, strhuje s utýraného národa poslední zbytky křesťanské minulosti a plní skutkem zásadu všech bez-

božníků: Vyhláďme tu bezectnou, totiž církev katol., jak ji ve své „ctnotě“ ráčili pojmenovati. V takovém násilí a ve řvavě rozpoutaných divokých náruživostí ochabne i méně vlažný katolík a za nedlouho zničili by tovaryši ďábloví všechnu křesťanskou vzdělanost, — kdyby Hospodin nepoložil meze jejich zlobě. Aby milosrdenství Boží dlouho neprodlévalo a aby uražená spravedlnost a svatost Boží byla usmířena, usnesly se mnohé katolické jednoty a spolky právě v zemích nejvíce ohrožených tak otevřeným nepřátelstvím proti Kristu Pánu, v Římě, v Marseilech, Túlúse, Nice, Perigé a v jiných městech Itálie, Francie, Španěl, Ameriky, vši svou mocí rozšiřovati pobožnost k B. Srdci Páně a zejména ve skutek uváděti onu tak eminentně katolickou myšlenku společného sv. přijímání a sice mužů v městech nejlidnatějších.

Jak znám povahy Italianů a Francouzů, budou taková společná přijímání mužů zajisté velkolepá, skvělá to vyznání víry naproti světu nevěřícímu a vedle usmíření Božské spravedlnosti vyrvou nejednu duši z drápů ďáblových, povzbudí nejednoho naplo zstrašeného a za veřejné vyznání Krista Pána se ostýchajícího, probudí mocně a utvrdí vědomí křesťanské. Ach, jak by také nám bylo potřeba podobné ráznosti, jak hluboký a trvalý dojem by to mělo na národy, když by naši vzdělanci, ti vysoce v úradech a v moci postavení mužové aspoň za příkladem vznešené císařské rodiny veřejně společně ke stolu Páně přistoučili a vzdali takto čest, zajisté ještě ne přílišnou, pánu nejsvrchovanějšímu! Jak by zaplesalo srdce všech věřících, jak by zrostla v nich důvěra k jejich představeným a zástupcům! Než od toho jsme my v říši Rakouské — vyznejme jen — ještě daleko, ten dlouholetý zhlitý mír v církvi, to poznenáhle a systematické liberalisování ve všech stavech, to otupělo vědomí křesťanské větší části „vzdělanců“ a odcizilo je Srdci Božím, odcizuje je církvi.

Záměry horlivých katolíků ve Francii ovšem schvalují jejich biskupové, aby ale jejich snahy dodělaly se většího a všeobecnějšího úspěchu, hodlají svatému Otci předložiti žádost o jeho požehnání, kterou mají podepsati katolíci celého světa.

Zníť pak v jazyku českém:

Vaše Svatosti!

V církvi svaté bývala zvláště v dobách boje a zkoušek náchylnost ku svatému přijímání, v níž první příklad dávali mužové.

Velicí svatí a mužové apoštolští podepsali ji svými jmeny, mezi jinými: sv. Vincenc Ferrejský, sv. Filip Neri, sv. Ignác Lojola, sv. František z Hieronymo. Papežové obdařili odpustky a duchovními milostmi tuto krásnou náchylnost, aby ji povzbudili a fedovali, v níž dějepisci spatřovali jakés nové křížácké tažení.

Za našich dnů projevili mužové přínáležejíci rozličným spolkům katolickým tu touhu, uvidět uprostřed nás obnovení tohoto velkého prostředku probouzejícího ku zbožnosti a důvěrnosti a pozvatí poznovu ku stolu Páně ty muže, které neštěstí časů předaleko od něho vzdálilo.

V jejich tedy jmenu právě skládají podepsaní své nejpokornější prosby k nohous Vaší Svatosti. Oni žádají od Vaší apoštolské Svatosti zvláštní po

žehnaní, jehož výsledkem bude povzbuzení četných spolků ve prospěch jejich podniknutí. Oni prosí o obnovení a rozšíření již stávajících duchovních milostí a odpustků, v tom smyslu, aby všude, kde zavedeno bude takové společné přijímání každého měsíce, zvláště pro muže, všichni, kteří na něm podílu bráti budou, plnomocné mohli získati odpustky; aby všude, kde se utvoří odbory k rozšíření tohoto posvátného způsobu, všichni, kteří se jich účastní, při každé své schůzi získati mohli odpustky ustanovené za podmínky, pomodlití se pospolu za obrácení hříšníků.

Všichni se skláníme k nohám Vaší Svatosti.

Naším katolickým jednotám by nejlépe slušelo ujati se nejen podpisu této žádosti na sv. Otce — české blankety zašle na požádání zdarma redakce „Školy,“ nýbrž i provedení šlechetných úmyslů veřejného, smírného sv. přijímání mužů katolíků.

2. Jiný nepřítel, který tajně sice, ale stále a vydatně hledá na národěch křesťanských a je znemravňuje, jest chtivost požitku a bohatství, veliký nedostatek sebezapření. Každý upřímný pastýř dnu i na venkově doznává čím dál tím více, jak tato chtivost pohodlí a svěcivle i do nejnižších vrstev společnosti lidské zasahuje a jak velice jest světu potřeba živý příklad sv. Františka z Asissi a starých řeholníků.

Proti tomuto zlu jakby vydatněji a s úspěchem se bojovati mohlo, vysvětluje horlivý a praktický jeden správce duchovní z Moravy v žádosti, kterou vlastně naši pl. t. biskupové anebo spolky katolíků jako ony ve Francii a Belgii sv. Otcí by poslati mohli. Nárysy této žádosti jsou následovní:

P. T.

V našem věku ve všech stavech a vrstvách lidstva množí a zvyšuje se žádost po všemožných požitcích, po zábavách, po dobrém žiti a pití. Následky nemohou býti, než že čím více smysluplnost nabývá v člověku vrchu, tím více se otupuje smysl pro Božské, pro křesťanské věci. Toto požitkářství nejen že nedá vzniknouti statečnosti křesťanské, ale obrací se na mnoze ve zkázonosný zvyk a vystupuje i ke hříšné náruživosti.

Duchovní pastýř měl by bojovati proti tomuto požitkářství, jež vede člověčenstvo v záhubu; ale jak?! Někdy neb někde zahrnulo se jisté smyslné požívání tak, že platí za obecný zvyk, za obecně přijatý mrav neb směr časový, tak že duchovním pastýřům buď nenapadne neb nedostává se smélosti proti proudu plovati, proti proudu časovému bojovati, na př. proti všeobecnému zvyku, že hospodáři častují a téměř musejí častovati své dělnictvo kořalkou. Jakž proti tomu bojovati?!

Nebo zase jindy nelze proti jiným náruživostem v lidu vystoupiti, protože jisté přední osoby jsou jim oddány, na př. kartům. — Bývá tedy velmi nesnadno stavěti se na odpor náruživostem zobecněným, buďto žeby se marně namahal aneb se vydal posněchu neb posudku nezkušenosti, naivnosti, aneb snad někoho urazil a kompromittoval a tak ještě pohoršení spůsobil.

Před lety byl i v našich krajích učiněn pokus k zabránění požívání kořalky zavazovacím se slibem k odřeknutí se toho nápoje. V novějších dobách v některých krajích připojuje se tento slib k bratrstvu sv. růžence.

Tyto pokusy měly, pokud se týče minulosti, částečně jen ephemérni a částečně pochybný výsledek. Povstaly jako móda a zanikly jako móda; někteří sice slibu dostáli, ale mnozí buď ihned nedbali slibu neb domnívali se, že nové časy je sprostily závazku. Způsob tedy zavazovati křesťany veřejným slibem k ustavičnému doživotnímu zdržování se jistě naruživosti, neosvědčil se, a to již proto, že žádá příliš mnoho najednou od slabé a vrtkavé přirozenosti lidské, kteráž se hrozí těžkých skutků, obává se veřejnosti. Od nynějšího našeho pokolení, více ještě ve smyslůstnosti uvyklého tím méně něco takového žádati možno.

Zkušný vůdce duši přisvědčí, že je možné a netěžké žádati od křesťana jisté sebezapření jen na nějakou dobu, v jistých mezích a jen v soukromí, ba ještě za nějakou určitou odměnu.

A takových příznivých podmínek a pohnutek k sebezapírání by se dosáhlo, kdyby apoštolská Stolice udělila na skutky sebezapření odpustky větší menší podle velikosti těch skutků. — Na všechny způsoby smyslůných neb nemírůných požitků budiž ohled brán: pítí lihových neb vůbec lákavých nápojů a třebas i pokrmů; všeliké zábavy, jmenovitě taneční zábavy, karty atd.

Velikost odpustků řídí se dle těžkosti skutků sebezapření, neb dle délky doby, na jak dlouho se slibuje, na př. zdržení se tanečních zábav na 1/2, neb 1 rok, zdržení se kartů na dobu postní, adventní neb 1/2, neb 1 rok atd.

Odpustků at se stanou účastni i vrchní, kteří své poddané přiměli k takovým skutkům sebezapření, na př. hospodáři, kteří si uloží po jistou dobu neposkytovat kořalky domácím a dělníkům atd. (místo kořalky ovšem méně škodný nápoj.) Z ohledu podmínek budiž při plnomocných odpustcích kromě přijetí svátých svátostí nařizeno, aby křesťan oznámil zpovědníkovi svůj slíbený skutek zapření, a totéž budiž i při neplnomocných odporučeno; a sice z té příčiny, že by tímto oznámením nabyl křesťan sám určitého sebevědomí, že si něco umínil a tím nabyl větší stálosti — a — aby duchovní mohl ho poučiti a utvrditi v dobrém předsevzetí; však v jistých případech by se duše nemohla ani obejíti bez rady a vedení zpovědníka.

Odpustků udíleti ovšem má právo toliko sv. apoštolská Stolice římská. Od této se musejí odpustky žádati.

Žádosti k sv. Stoliči římské mají se skrze biskupy podávati. Snadno každý uzná, že není tak snadno jednotlivci podati tuto žádost konsistoři a biskupovi. Od soukromníka podaná žádost by neměla dosti váhy, a mohla by potřeba těch odpustků býti brána v pochybnost.

Proto nejlépe bude, aby záležitost byla veřejnosti v známost a k uvážení uvedena, což činím zde s tou snažnou prosbou, aby všichni duchovní, jenž uznávají se mnou prospěšnosť, ano potřebu pro pastýřské působení, svůj souhlas co nejdřív vyjádřili a redakci tohoto listu, neb jiných duchovních listů na př. „Časop. kat. duch.“ a j. zaslali sobě neobtěžovali. Jakmile záležitost tato obdrží dosti podpory, bude zaslána na kompetentní místo k vyřízení.

Božské Srdce Ježíše žehnejž tomu podniknu.

Nuže! v tom, co jsem tuto vyložil a navrhl, bude duchovnímu pastýři, dbalému o spasení duší, a o blaho lidu hynoucího mravně i hmotně, vyznačena cesta, budou poskytnuty prostředky jimiž by mohl neodvisle od všelikých nepřiznivých okolností a osobností brániti smyslůnému požitkárství a naruživostem zobecněným, když ne veřejně, tož potají a v soukromí. — (Dovolíme si přístě o tom své náhledy sdělití. Redakce)

Milodary B. Srdce Páně.

Není tomu ještě tak dávno, kdy žádný, kdo se čítal mezi vzdělance, nebyl by se opovážil veřejně tvrditi, že v záležitosti nějaké jedině na pomoc Boží se spoléhá, když pomoc lidská ukázala se býti nedostačitelnou; — tak slabé bylo vědomí křesťanské, že ani své vlastní modlitbě nevěřili, žádné hlavní váhy na ni nekladli. Bohudíky nyní se věci poněkud zlepšily: ubozí a pomoci potřební utíkají se s důvěrou k B. Srdci P., učí se opravdu modliti a dosahují, oč prosí. Bídě lidské se ulevuje a Bůh jest veleben v jeho dobrodiní. Pozná-li člověk úplnou svou odvislost od Boha, stojí-li naproti

Bohu v pravém poměru, v pravdě; tu ihned přichází mu vstříc milosrdenství Boží, pravda a milosrdenství se setkávají, jak dí Žalmista. Hospodinu vzdává se povinná čest, člověku prýští se pramen milosti, a věčná mysl tento pramen udržuje, aby nikdy nevyschl. Toto dokazují následující dikůvzdání:

Manželé B. z Roketnice, děkují B. Srdci P. za uzdravení těžce nemocného dítěte; kde lidská — lékařská pomoc nevystačovala, tu Bůh na důvěrnou modlitbu v devítidenní pobožnosti k Božskému Srdci P. Ježíše lehce pomohl.

— Jistá osoba vzdává díky svatému Karlu Boromejskému za vyslyšení modliteb k němu konaných a za udělení milosti, která jí byla propůjčena. — Ona totiž osoba již po více let zabředla do nemravnosti i zdraví těla neškodlivějších. Když blížil se letos den svatého Karla Boromejského, tu si umyslila vykonati pobožnost, sestávající z nábožných rozjímání a modliteb k sv. Karlu Boromejskému za tím účelem, aby jí z této vazby vyprostil. — A hle! tato osoba byla vyslyšena a jí milost udělena, o kterouž ač dříve již prosila a svůj hřích a nemravnost uznávala a činila silná předsevzetí, přede opět a opět do téhož hříchu upadala. Za udělení této milosti vzdává ona osoba díky Božskému Srdci Páně na oslavu sv. mládeuce Karla Boromejského.

J. M., služka, děkuje B. Srdci P. a sv. Antonínu Paduanskému, že jí pomohl z nesnáze. Ztratila se její pá-

nům věc její dohlídce svěřená a nebylo možno ji najíti. I obrátila se k svatému Antonínovi, konala novenu a osmý den nalezla se ztracená věc.

M. P., dívka, vzdává díky P. Marii Lúrdské za uzdravení od velkého bolení hlavy a její otec F. P. za podivuhodné uzdravení od hrozného bolení očí. Když žádný lékařský prostředek nepomáhal, tu pomohla novena a máčění vodou ze zázračného pramene Lúrdského.

Z Olešnice děkuje J. K. za uzdravení a ochránění dítěte od padoucnice a od jiné nemoci.

Z Kvítkovic u Napajedli děkují jisté osoby B. Srdci P. a nejsvětějšímu Srdci M. za šťastné operace oční. Byloť velké nebezpečí, že se nezdaří a že nemocný úplně oslepe; proto vzali oba manželé své útočiště k modlitbě a slíbili v pádu vyslyšení nějaký dar na posv. Hostýn. A hle! byli vyslyšeni a proto vzdávají veřejné díky a přikládají slíbený dárek.

Z Lipníka děkuje M. L. za vyslyšení po vykonané 9denní pobož., když jiná pomoc byla marná.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Rakousko. Vídeň jest nyní jevištěm dvou trouctích se stran. Říšská rada opět svolána a tuhý dávnou připravovaný boj nastal. Liberalové ve spojení s židovstvem a svobodozednictvem téměř násilně jako zsilení domáhají se opět vlády a oblíbenosti. Tu křičí, že Rakousko jest v nebezpečí, ano že není řízeno muži vlasteneckými (!), tu zase drážďejí lid, že konservativci chtějí opět zavést roboty, poddanství panské, že konservativci stát na mizinu privádějí; tu opět vytrubují, aby až v Berlíně slyšáni byli, jaká křivda Němcům v Rakousku se děje, jak se jim vytrhují jazyky, jak všechen lid německý z nepokoje jest a již již pláče nad zříceninami Němectva v Rakousku. Ti líšáci a vlci v rouše beránčím. Lid není znepokojen, lid přeje si pokoj a kdežto by kortisani lžiliberalismu rádi mu nabalamutili, že je s ním zle, — odmítá tento všechny jejich lstivé návrhy, jelikož ze zkušenosti je zná, jakého ducha synové jsou. Kdo stát za krátkou dobu na mizinu mravní i hmotnou byl přivedl, ten marně se již dovolává soucitu zdravého jádra lidu. Nejlepším toho důkazem jsou partajtagové ve Vídni a jinde od liberálů držené. Dle úmyslu Schmejkala, Koppa, Šturma et tutti quanti mělo býti shromáždění ve Vídni „demonstrací lidu“ proti konservativní vládě. Přípravy a shony konány strašné. A hle! Hory rodily a zplozena — myška. Vídeň, která čítá přes milion obyvatelstva a všechna říše rakouská s 32 miliony duší vyslaly k tomu nehoráznému „dnu“ tři tisíce mužičků — pravíme celých tři tisíců!! — A ti sešli se, aby Schmejkalovu resoluci někde v Praze upečenou poslušně vyslechli a potvrdili. Čteracivá Vídeň, která jinak miluje „he“^c, nedala se tenkrát vytrhnouti z poklidu. Jen sem tam nějaké židě mělo „svůj jutentach.“ Právě v tu dobu však, co zbankrotili verwaltri a direktori a jiní „ří“ svůj státnický tábor měli, sešlo se 4000 řemeslníků vídeňských v Koloseum u Schwendra, aby slavně povznegli protest proti státospasnému (?) liberalním návrhům v sále žofinských lázní usmoleným a proklamovali takto předstírané povolání této strany k spasení

Němectva v Rakousku za pouhou komedii. A za týden po odebrání této komedie přišel nový molutný protest „aus anderen deutschen Gauen“, z Lince totiž, kde sešlo se přes 9000 mužů ze všech dílů Rakouska — bez velkého bubnování, aby slavněji ještě jakožto věrní Němci před celým světem prohlásili, že program liberálů německých není programem jejich a žádného poctivce Rakušana Dvanácte řečníků tu vystoupilo a do všech konců vyšel hlas jejich. Není možno nám podatí jejich řeči, — ba ani ne u výtahu — a odkazujeme ct. čtenáře na politické noviny „Hlas“ a „Čech“.

Když taková shromáždění straníků (partajtagové) na lid málo účinkovala, použili vůdcové lžiliberalismu stoleté památky nastoupení trůnu císaře Josefa II. Císař tento byl velmi nadaný panovník, měl zajisté úmysl učiniti šťastnými národy své a mnoho také učinil, čímž blahobyt jejich se rozmohl. Ale jest také nepopíratelno, že hověl absolutismu a poněmčování, které naproti svobodným snahám naší doby na církevní i státní půdě v nejpříkrřejším odporu stojí. Oslavovati tedy ten památný den bylo by jednak v Rakousku něco posud neslychaného a jednak schvalovati tak zvaný Josefínism, který církví sv. zasadil rány, z nichž posud krvácí. Jest také známo, že císař Josef ku konci života svého s církví sv. se usmířil a zavrhl mnohé věci, které byl na úkor církví katolické v sankvinistickém návalu zavedl. Nehledě k proticírkevní stránce, byly snahy Josefa II. od lidu zvlášť německého s pochvalou přijaty a jsou posud v živé paměti. Toho tedy liberalové chtěli použítí, aby rozplauenili lid k boji proti církví a ku germanisování Slované. Osoba Josefa II. a dobré jeho snahy byly zajisté liberalům jenom zástěrou, pod níž skrývalo se ditko ďáblské. I podařilo se jim sem tam — zvlášť pomocí učitelstva liberalního — stropiti slavnost Josefínskou; ba i mnozí správce duchovní dali se svěsti a padli na vějíčků těch podivných andělů světa. Císařský dvůr ale a Slované chovali se zcela lhostejně. Ba i německý lid venkovský přilíši se ne-

namáhal křičeti a oslavovati s křiklouny. Slavnost Josefuskou, poněvadž znám byl účel liberalů, odsuzovali též moudří i v cizozemsku. — A tak nedosáhli liberalové ani tímto způsobem gloriifikace svých úmyslů, které ve shromáždění remeslníků v Brně a Lublani též spravedlného odsouzení došly. Zde třeba se také zmíniti o shromáždění českých liberalů v konviktském sále v Praze dne 28. listopadu m. r. odbývaném. Dr. Trojan, Čelakovský, Grégrové, Barák atd. svolali na ten den český partajtag a konec jeho byl — seprali se a byli policajty rozehnáni. Takovouto ostudu sotva by poctivý člověk snesl!! — Ale liberalové zdají se míti z ostudy kožich.

Jak daleko zaslepená zpupnost těch žliberalů může dospěti, dokázala vídeňská městská rada, když příležitostně příprav ku svatbě korunilho prince císařské rodině troufala si předpisovati, kde a u koho má o bjeďnávati nábytek! Krátkou, ale pádnou odpověď obdrželi brzo od císaře samého, když ve jménu svém a králeviče dal doručiti purkmístru pro chudé města Vídně 40 tisíc zlatých a pozvání ku plesu zamýšlenému ku počtěkráleviče n a p r o s t o z a m í t l a p r á n í vyslovil, aby k plesu určených 40 tisíc zlatých také chudým darovali. Velmi srozumitelně jim tímto řekl, jak mnoho stojí o celou jejich oslavu, která nepochází ze srdce upřímného.

Z dosavadního rokování v říšské radě zaznamenati slušno návrh zákona o výčepu lihovin. Jest známo, že pítí kořalky velice se zmáhá a blahobyt lidu — jak v duševním tak hmotném ohledu — podkopává. Národ oddaný pítí kořalky jest ztracen. Návrh však zákona dle úsudku našeho tomuto zlu radikálně neodpomůže, jelikož hlavním účelem jeho jest: zvýšiti státní příjmy uložením větší daně na výčep lihovin. Nám se líbí více zákon vydaný pro Halič, který více na zřeteli má stránku morální. Zvýšení daně z výčepu bude míti za následek, že židé, v jejich rukou otravující nápoj tento zejména jest, že lihoviny se budou ještě více lacinými příměsky míchat, aby vzdor zvýšeným daním stejné množství za stejný peníz se prodávati mohlo. Kdo

tu tedy utrpí? Nikoliv prodavači, nýbrž ten ubohý lid. Pokud nebude kořalka dražší nežli pivo — nebude lépe!! — Začátek ovšem učiněn.

Německo. V nynější nepokojné době přišla též rada na židy. Moderní zákonodárství dalo židům příležitost zmocniti se všeho vlivu na veřejné záležitosti. Tím se stalo, že tisk, majetek, zákonodárství — hlavní slovo ve všem — mají židé v rukou. Ano jsou místa, kde židé výhradně již panují a řídí veškeré záležitosti obecní. Že však žid ze zásady „talmudem“ hlásané jest rozeným nepřitelem křesťanstva a jeho vyznavačů, jest nade vši pochybnost. Mnozí nedrží se zákona Mojžišova, nýbrž talmudu a ten v nynější době stal se mnohými překlady předobře známým. Talmudista jest — at se mluví cokoliv — pijavici lidu křesťanského. I otevřely se oči mnohým a nahlížejí, že tu třeba říci: až potud a nic dále. Již asi po dva roky nastalo čilé hnutí protizidovské v nižší třídě v zemích německých. To hnutí v poslední době nabylo značné důležitosti a šíří se též v zemích jiných, jako v Rumunsku, Uhrách, v Haliči a poněkud také již v Čechách. V Německu postavili se v čelo toho hnutí znamenití protestantští konservativní mužové a sepsali petici, která žádá, aby vláda zastavila další stěhování se ruských, polských a východních židů do Německa. Taktéž aby se zamezovalo usazování židů v úřadě soudním a ve školách křesťanských. Na tuto petici vstal pekelný křik v táboře židovsko-liberalní strany. Věc ta dostala se skrze poslance Hänla do sněmu. Hänel otázel se vlády, jaké postavení zaujala naproti hnutí protizidovskému. Tato interpelace hodila olej do ohně a spustila kus sněhu s vysoké hory. Ve sněmu nastala tuhá dvou denní debata, již se 20 řečníků zúčastnilo. — My v tom vidíme spravedlnou odvetu! Či nebyl to v Německu, v Rakousku a ve Francii od mnoha let právě židovský tisk, jenž ve svých dennících a v nestýdatých hanopisech ustavičně podněcoval způsobem perfidním a zpupným k boji proti křesťanství, církvi, kněžstvu a klášterům? jenž viru, zásady náboženské, slavnosti křesťanské, obřady katolicismu i protestantismu v posměch uváděli, jenž v poměry kře-

stánské se hanebně míchá a míchá, ačkoliv křesťanský tisk se nikdy nestaral ani o židovský talmud ani o židovské obyčejy synagog? A nebyly to hlavně židovská pera, která vrhla mravně zhoubné romány a ilustrace na trh a uprostřed lidu křesťanského? Nebyli to židé, jenž v každém hnutí protimonarchickém a protikonservativním podněcovali a v čelo se stavěli? Ruský nihilismus dosti nás v tom poučuje. Právě z lána židovstva vzbuzována od mnoha desítekletých v Evropě bouře a těžce hřešeno proti trpělivosti, shovívavosti křesťanské společnosti. Žádný div tedy, že nastala protireakce! A mimo to jest po ruce množství látky k stížnostem — jmenovitě na poli hospodářském a živnostenském. Ve shora uvedené debatě záležitost židovská byla prozatím odročena, ale od té doby nabývá v lidu dále a dále strašného rozměru. Drzost židovského tisku činí co může, aby hnutí nevedlo k pokoji. Dne 29. listopadu přilepeny byly již plakáty na rozích v Berlíně, které přímo vybízely k pronásledování židů. Dosti již natropili se hříchů ti židovští naši hofeři! Již čas, aby se křesťanský lid vymanil z jich drápů. A přijde zajisté doba — snad není daleka — kdy židé vzpomenou si na slova svá, pronesená v soudní síni Pilátově: Krev jeho — Krista — na nás a na naše děti!

Starokatolický biskup Reinkous stydí se za své jméno!! Pro nastávající sepsání lidu vydal pastýřský list, v němž radí svým ovečkám, aby se neudávaly za „starokatolíky“, poněvadž by se mohlo říci, že jen tolik a tolik přihlásilo se k starokatolicismu. Aha! nahlíží „Reinkele Fuchs“, že by jeho stádo tuze se scvrklo a on snad stal se zbytečným. Divný to způsob hlásiti se ku svému!! —

Francie. Pronásledování řeholníků trvá posud v míře neslýchané, tak že i soudcům začíná býti přílišná a nejvyšš nespravedlná. Následkem toho přes 400 soudců dobrovolně poděkovali se z úřadu, nemohouce déle nevinně odsuzovati. Cit práva a spravedlnosti jest u nich větší, než násilnictví vlády nespravedlivé. Aby vláda měla svědce v moci své, prohlásiti dala dne 22. listopadu v komoře vyslanecké soudcovství za svržitelné — proti všem právním zásadám. Zaslíbenost více a více se zrná.

Kde již soudnictví není neodvislé, pak vota po vši spravedlnosti. Tam násilí a stranicí stává se právem. Tak daleko to přišlo v krásné Francii! Již není daleko k opětnému psanství všech, co posud mají cit pro právo, čest a spravedlnost. Toť následky bezbožství! A kam ještě povede bezbožství za naší doby? Všude vidíme, že se množí vraždy a zločiny. Statistika soudcovská ve všech zemích dokazuje, že sebevraždy, vraždy a zločiny neustále rostou tam, kde moderní vzdělanost se zakotvila. Zároveň též pomatenost rozumu a šílenství roste. Úplná nevěra, kterou liberalismus osvětou nazývá, upírání Boha, nesmrtnosti duše a odplaty na věčnosti a z toho mravní lehkomyšlnost: to jsou příčinou vražd a zločinů. Člověk takový chce požívatí za každou cenu! To však dle svého přesvědčení může jen zde a na kritický čas. Proto vši příležitosti používá a krmit své vášně — až do meze, aby ještě ušel zevnější neci. Tajně — pro sebe — kde nezná vyššího soudce, jest mu jen jeho „moci“ mezi. A jak by mohl „svobodomyšlník“ rozumně mluvití o svědomí, jež bez uznání božského schválení a bez víry v budoucí odplatu nic není! Kdo nevěří v božskou odplatu a cítí se zde bídným, hledá spásu v sebevraždě, kterouž na vždy se chce zničití. Nynější smutné úkazy jsou toho patrným dokladem. Ze ve Francii statistika soudnická brzo přinese důkaz o zhoubné působnosti moderní osvěty, jsme jisti.

„Union“ anglikánské protestantské církve vydala v příčině francouzského řádění proti řeholím veřejný protest, v němž se dí: Ve jménu vícero Angličanům drahé svobody přejeme si podepsaní vyjádřiti tímto všem katolíkům Francie rozhořčení své, jež způsobilo v náspro následování, kterémuž vystaveni jsou nyní církevní řádové ve Francii. Nám nelze poslouchati, jak kláštery se násilně otvírají, kaple znesvěčují a mužové, jenž svou zbožností a dobrými skutky se odporučují, bez ohledu na ulice vyhazují, a nelze nám k tomu mlčeti.

Dovolte mi, abych projevím obětem takového nespravedlného pronásledování skrze Vaši Eminenci výraz své nejvlejší sympatie, jakož i ubezpečení, že . . . se srdcem i duší k nim v tom boji se družíme, který pro sv. věc

svobody a náboženství bojují.“ -- Podepsáno od presidenta Woodta ve jménu 2500 anglik. duchovních a 15 000 laiků. Přípis ten zaslán arcibiskupu Pařížskému a svědčí o tom, jak i protestanté na počinání si vlády francouzské hledí. Vždyť i nepřítel s opovržením odvrátí se musí od mužů, jako jest Gambetta a jeho společnosti.

Anglie. Potěšitelný život katolické církve jeví se v Londýně. Časopis „Germanie“ píše o něm takto: Uplynulo teď 100 roků od té doby, co jediný katolický chrám v Londýně od chátary byl napaden a vypálen. Sv. roucha a nádoby byla tehdež při radostném křiku obyvatelstva ohněm zničena. Nyní Londýn čítá 94 katol. kostelů a kaplí, v nichž 313 duchovních správu duchovní obstarávají. S každým chrámem jsou katolické chlapecké a dívčí školy spojeny. Nalezáme v Londýně mnohá katolická gymnasia a realky s více než 700 žáků, pak katolické nemocnice, sirotčince, kázně, 100 veřejných dobročinných ústavů atd. Nikde nekvete tak řeholní stav jako zde; neboť jest tu 44 klášterů. Nikdy ještě od reformace neměli katolíci takového vlivu, jako nyní. Katolíci jsou: první maršal země, komorní, mistokrál Indie, lordkanclér, guvernér jižní Afriky, guvernér Záp. Indie, Singapore, Záp. Austrálie atd. A tak katolická církev nabývá v Anglii více a více vážnosti. — I ohledně Irska začíná vláda nahlížeti, že oprava býti musí. Vláda zakoupí veliké komplexy zemí v Jižním a Západním Irsku, aby je Irčanům ponechala k vlastnictví. A s tímto ústupkem ruku v ruce půjde též náboženská svoboda. Díky Bohu za tento potěšitelný obrat!

Myslil-li král Italský, že má pevný trůn, na němž sedí, mylí se velice. Starý Garibaldi, jenž mimoděk řečeno od vlády má roční pensi a těší se přízni krále, posud žije a nedávno prohlásil se za socialistu i komunistu. On pravil: „Já jsem socialist, ale cítím, že bez

republiky nikdy nedojdeme cíle svého. Ovšem nesmí býti republika posledním cílem našich snah; ta jen musí býti lávkou, přes kterou musíme kráčet, abychom vytknutého cíle došli. Jako socialista přijímám republiku za prostředek k účelu; kdyby se republika socialistickým reformám na odpor stavěti měla, rozbijeme ji.“ Tato slova Garibaldiho docházejí potvrzení ve spojení jeho přívrženců s francouzskými komunardy, jichž zásady a učení i v Itálii se zakořeňují. Odznakem revoluce jest červený prapor, pod nějž i Garibaldi se nyní staví. Ano, králi, dnes mně, zítra tobě! bude moci zvolati tak mnohý, jenž od otce svého svržen byl. Jest hrozno nahlížeti do budoucnosti, co komunisté vyvedou. Již pyšně v mnohých městech vypínají hlavy své. V Paříži vdírají se rabiatní ženy do shromáždění mužů. Tak řečnila petroleusa Louisa Michel nedávno v Paříži ve shromáždění asi 3000 osob takto: „Revoluce vítězoslavi, králové padají, chrámy oněměly, lid vítá své mučeniky a my přijímáme blahopřání ne pro sebe, nýbrž pro velkou stranu potlačené komuny a věnce pro hroby jejich mrtvých. Šťastnější nás budou naši potomci — budou míti úplnou revoluci a my ničehož se nelekáme, abychom ji vzbudili. Všickni, kteří chcete sociální revoluci, podejte mi ruku. Ať žije sociální revoluce!“ — Tak mluví již žena! „Et nunc reges intelligite!“ Tam vede liberalismus, tam vede bezbožství zmocnivší se lidu. Jest věru na čase, aby vlády zmoudřely a nedopustily, aby draku nenaskakovaly stále nové hlavy. — Počínáme rok 1881. Děsná jsou mračna, jež se nad obzorem Evropy stahují. Strašná nám nastává budoucnost. Moře, na němž loďka života našeho pluje, zbouráno a Pán Ježíš — spí. Spí? Ó nikoliv! — On bdí a zkouší toliko naši důvěru! Až uzná za potřebné, povelí a větrové se utiší. Buďme tedy pevně naděje a započneme zmužile nový rok. Kdo v Boha se důvěruje, nebývá zahanben! — Nuž tedy ve jménu Páně!

V měsíci lednu

modleme se za polepšení-se katolíků, podmínku vítězství církve sv.

Nastal nám nový rok 1881 a ten se nám ukazuje v jakémsi smutném šatu. Starý rok byl smuten, a nový rok začíná ještě smutněji. Duch protikřesťanský obrátil ve velké části Evropy, zejména ve Francii a v Itálii i v Německu celou svou zášť a zlost proti nám. Slunce by samo nad námi zplakati mělo. Všecky společenské úřady a důstojnosti jsou v ruku nepřátel společnosti lidské a tito jsouce toutéž společností chránění, brojí a bojují proti ní bez překážek. Všecko snažení jejich týká se utlačení církve sv. Místo co by měli trátití bezprávním nabytou moc, jsou čím dále tím mocnější, tím zuřivěji si počínají. Zrušují rády, vyhání a pronásledují kněze, jediné to bojovníky církve a vychovávají si sami nové pokolení — nevěrecké. Není-li to tedy namířeno jediné na záhubu církve? Kdož by to popíral? Je-li ale u nás v Rakousku postavení církve poněkud příznivější, netřeba nám jásati, tentýž duch opanoval velkou část obyvatelstva tak zvaného „vzdělaného“ a kdyby neměli nyní plné ruce právě jiné práce a jiných starostí, započali by rovněž rej proti církvi jak se o to již nejednou pokusili. Hrozit také u nás každé chvíle vypuknutí otevřená zášť proti křesťanství a vypukne tím zhoubněji, čím méně jsme použili doby nynější.

Co však činí Spasitel, ženich církve sv.? Zapoměl snad již na své příslibení, že církev jeho trvati bude až do skonání světa? Proč nepovstane a nezadrží bouři hroící lodičce Petrově? Dostačí jen slovo Spasitele a hned bude ticho! On čeká na dvě věci, totiž abychom Jej prosbami svými, vroucnými modlitbami vzbudili. On chce, abychom Ho prosili, poněvadž modlitba nejlepším jest důkazem naší důvěry, pramenem všech zásluh našich. On čeká jen na okamžik, až se mu zalíbí nás vysvoboditi a chce, abychom až do té doby stáli byli, a tím vroucněji Jej prosili. „Od bdění jitřního až do noci, doufej Israel v Hospodina.“ (Žalm 129. 6.)

Prositi Spasitele, k Němu o pomoc volati, toť jest přední povinností všech údů apoštolátu modlitby a tuto povinnost nám Božský Spasitel nejednou na srdce vložil.

Jestli však ještě jiná věc, na níž Spasitel nás čeká, kterou od nás žádá, než-li všemohoucí rámě své nám ku pomoci podá. On chce, abychom Jej v potřebách o pomoc prosili, ale zároveň žádá od nás, abychom byli Jeho pomocníky. Jako On své zájmy zakládá na našich, tak my musíme své zájmy spojití se zájmy Spasitele našeho. On nám chce pomoci ku vítězství, ke slávě, ale chce zároveň, abychom byli rádnými bojovníky Jeho.

A právě tuto druhou svou povinnost, spolupůsobiti se Spasitelem, spolupracovati na díle vykupitelském církve sv., o jak jsme zanedbávali! Ci byl by svět tak zkažený, byla by nadvláda neznabožství tak povýšená, kdybychom my zavčas všemu nekřesťanství vtírajícimu se do našich rodin, do našich obcí zvrččas se opřeli? My jsme vlastně pomáhali stavěti říši ďablovu svou nestátností, svým jen na polo křesťanským životem, my jsme povzbuzovali šířitele špatných nekřesťanských zásad k nynější jich drzosti, kupováním a čtením zkázonosných jejich knih a vzdalováním se veřejných služeb Božích a neúčastněním na výkonech veřejného vyznání své víry; proto musíme zvolati právem: My jsme to, kteří jsme zhrěšili a všechny ty zlé věci, jež nás nyní trápí, zasloužili.

Začínáme nový rok, probudíme se ze spánku duševního, vizme nebezpečí, kterému jdeme vstříc a ve kterém částečně již vězíme, povstaňme a vzmůžeme se jako hodní bojovníci Kristovi a cvičíce se ustavičně ve skutcích křesť. spravedlnosti, vymáhejme si vespolek pomoci každodenní modlitbou:

Modlitba. O Ježíši! skrze nepoškvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všecky modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Ohzvláště je obětují za dosažení milosti, aby všickni katolíci hodnými se stali pomoci Tvé, která jediná nás vysvoboditi může. O Ježíši, dejž nám, abychom jen tebe poslouchali a srdce své jen Tobě věnovali. Amen.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc leden I. P. 1881.

Za polepšení-se katolíků, podmínku vítězství církve sv.

O Ježíši! skrze nepoškvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za dosažení milosti, aby všickni katolíci hodnými se stali pomoci Tvé, která jediná nás vysvoboditi může. O Ježíši, dejž nám, abychom jen Tebe poslouchali a srdce své jen Tobě věnovali. Amen.

Pane Ježíši, zastiž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši Rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přeladkě Srdce Panny Marie, budiž mou spásou.

Sv. Michale archanděli, sv. Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště ale doporučuje se:

1. **Obřezání Páně:** Rozumění účtě B. S. P. mezi Slovany. Tovaryšstvo Ježíšovo. Horlivost bratrstva sv. Cyrilla a Methoda.
2. **Sv. Makaria, poust. 394:** Biskupové rakouští. Nemocné sestry. Mnozí skličeni. Chorý otec. Svornost manželská.
3. **Sv. Jenovefy, p. 512:** Křestanské panny. Ženské kláštery a jejich pensionaty. Síla proti zlým náruživostem. Nemocný bratr.
4. **Sv. Tita, bskp. m. I. stol.** Duchovenstvo kat. v zemích slovanských. Důvěra v B. S. P. Setrvalost v dobrých předsevzetích.
5. **Sv. Simeona, Styl. poust. 459:** Úcta Bohorodičky v zemích koruny svatováclavské. Návrat rozkolníků a horlivost v modlitbě za tím úmyslem. Děvečky křesť. Naším modlitbám odporučení.
6. **Zjevení Páně:** (Sv. tři Kráľi): Obrácení národů. Císar a král náš se svými rádci. Vůdcové lidu našeho. Choromyslná matka.
7. **Sv. Luciana, kn. m. 312.:** Díky za všechny milosti B. S. P. Sjednocení církve rozkolné. Chudí a nužní prosí o sv. trpělivost.
8. **Sv. Severina, op. 482:** Studující mládež naše. Obrácení hříšníků. Z chudé rodiny. Nozdárny syn. V nouzi postavená rodina.
9. **Sv. Juliany a Basilissy, muč. 300:** Křestanské matky a hospodyně. Ústavy malíčkových a horlivost v jich podpoře. Svornost v rodinách. Odráčení zlých myšlení. Poznání sebe. Pravé obrácení.
10. **Sv. Pavla, poust. 342:** Umírající a duše v očistci. Rodiny vznešené ale ve víře vychladlé jednoho města. Chovanky 4 katol. ústavů. Školní mládež. Vyprošení darů Ducha sv. Přemožení lenosti.
11. **Sv. Theodosia, op. 529:** Otcové a hospodářové. Katolické závody na dobré čtení. Za ducha zbožnosti mužům koruny svatováclavské. Vzdorné dítě. Dosažení služby v rodině křestanské.
12. **Sv. Arnošta, bskp.:** Aby nekatolíci v jistých krajích našich neškodnými se stali. Získání horlivých kněží. Za ducha moudrosti mužům vysoko postaveným. Vyslyšení prosby 2 sester.
13. **Sv. Hilaria, bskp. 369:** Misie tuzemské. Ubozí Slované Američtí v náboženství zanedbali. Misionáři slovanští mimo vlasti naše. Obrácení hříšníka. Dosažení svornosti v několika rodinách.

Každý den slouží se o 8. hod. máhe sv. na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Litrůu, Filipodortu, Gashobově, Holeslaví a m. ost.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc leden I. P. 1881.

Za polepšení-se katolíků, podmínku vítězství církve sv.

Dno

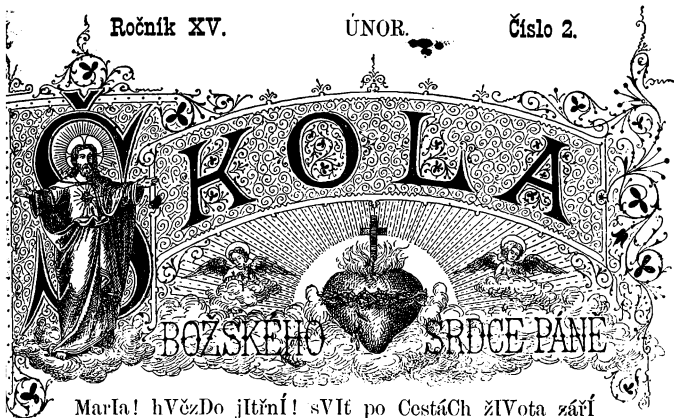
Obzvláště ale odporučuje se:

14. *Sv. Felixe z Noly, kn. 310*: Za živou víru v nejsv. Svátost olt. Rozšíření sv. dětství mezi mládeží naší. Pomoc v časných záležitostech. Vyslyšení prosby na přímluvu sv. Josefa.
15. *Sv. Maura, op. 584*: Získání horlivých zpovědníků. Časté užívání sv. Svátostí. Zdar snahám jednoho kněze. Nemocný kněz.
16. *Nejsv. Jména Ježíš*: Sv. Otec a vyplnění snah jeho po sblížení se církve východní se sv. Stolicí. Bychom poznali víc a více, jak mocné a sladké jest nejsv. jméno Ježíš. Za usvědčenost v pravém náboženství. Mladík choromyslný (blázen). Vliďnost a láska křesť.
17. *Sv. Antonia, poust. 356*: Žákovstvo naše a jeho učitelé a učitelky, vychovatelé a vychovatelky. Umení se pokoriti jisté osobě. Údatnost v pronásledování. 4 povážlivě choré osoby. Mír duševní.
18. *Nastolení sv. Petra v Římě*: Pomoc časná sv. Otcí. Duchovní cvičení v jednom ústavě. Misie Bulharská. 2 povolání.
19. *Sv. Kanuta, kr. mě. 304*: Zaslepené mysle a zatvrzelé srdce v dobách zvláštní milosti. Učenci o víru nedbající. Povolání do stavu duchovního hodných jinochů. Svornost ve 2 manželstvích.
20. *Sv. Fabiana a Sebastiana, 250 a 288*: Vojsko naše a jeho důstojnictvo, by více dbalo na výkon povinností náboženských! Svěcení neděli a svátků. Zachování dobrých mravů. Zachránění života.
21. *Sv. Anežky, p. m. 304*: Spolek křesť. panen. Úcta Bohorodičky ze strany mládeže. Nodůvěra křesť. v sebe sama a důvěra v milost Boží.
22. *Sv. Vincence, jáhna, m. 303*: Odprošení B. S. P. za všechny urážky toho času. Záležitosti duchovní. Celedínové a služebné.
23. *Zasnoubení P. M. se sv. Josefem*: Zasnoubenci. Šťastné manželství. Bohumilé volení stavu. Ke cti a chvále B. S. P. a P. M. vždy trvající pomoci na den misie ve farnosti Příborské.
24. *Sv. Timothea, bskp. m. 97*: Katecheti na školách středních. Za ducha horlivosti jim. Pronásledované duchovenstvo. Chorá osoba.
25. *Obrácení sv. Pavla, 35*: Obrácení hříšníků. Učinění neškodnými nepřátel církve sv. Bratrstvo Sršce P. Marie. † příznivec „Školy.“
26. *Sv. Polykarpa, bskp. m. 165*: Ústavy bohoslovecké a jich ředitelstvo. Katoličtí kněhkupci. Milost úplného polepšení. Chorý otec.
27. *Sv. Jana Zlatoustce, b. 407*: Kazatelé slovanští. Úcta sv. patronů našich. Úcta B. S. P. u Jihoslovanů. V nouzi postavená rodina.
28. *Sv. Raimunda, kn.*: Svornost a láska křesť. v zemích smíšených jazyků. Abychom byli poslušni vnuknutím Ducha sv. Zemřeli.
29. *Sv. Františka Sal., bskp. učitele církve, 1622*: Zdrárné vychování dítě v rodinách. Srdečnost ve vyznání sv. víry. Rodiny velmi chudé.
30. *Martiny, p. m. v II. stol.*: Za evangeličky a helvety, rozkolníky a všechny náruživé hříšníky. Smíření se nepřátel. Jihoslované. Vyprošení darů Ducha sv. Obdržení služby v rodině křesťanské.
31. *Sv. Petra Nolasko., kn. 1256*: Vytrvalost všem, kteří se tento měsíc obrátili. Údové kat. bratrstev v Pánu zemřeli. Díky B. S. P. za obdržené milosti. Dosažení svornosti v několika rodinách.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Lúrdu, Filipsořdu, Častochově, Boleslavi a m. osi.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

María! hvězDo jltřní! sVít po Cestách žiVota září
světLa VěČného!

Očišťování Marie.

Buď zdráva Panno přecistá,
Tys Boha vzácná skříně,
v níž Syna svého pro Krista
On nedal vkročit vině.

Dnes neseš Syna v Boží chrám,
po očistě Tvá touha,
že's čistou matkou Boží, nám
dnes věští Páně slouha.

A na lokty své bře on
Tvé dítě v svatém žasu,
a umřítí chce Simeon,
že uzřel světa spásu.

Dnes věští, v hruď tvou nevinou
že vnikne ostří meče,
když uzříš, kterak spásu svou
vrah na smrt kříže vleče.

O, vyslyš, máti milostná,
nás křehké ditky svoje,
svět osluň zář Tvá blahostná,
ať pozná spásy zdroje.

Tvou mocnou, Panno, přimluvou
nás sprostíž všaké viny,
by Syn Tvůj zmité krví svou
nás přijal za své syny!

Ferd. Indra.

Pokoj svůj dávám vám.

„Okuste a vizte, jak sladký jest Hospodin.“

II. Pokoj pravý.

Proč přece libuje si svět v takovém pokoji, o němž jsem v posledním čísle mluvil, který vlastně není žádný pokoj, který jest pouze jakés uspání, jen pokojný povrch zakrývající celé moře nepokoje? Proč? protože jiného pokoje nepoznal, snad nikdy neokusil. Nabízejte otupělému kořalečnicku sebe chutnější a zdravější nápoje a krmě, — všemi opovrhne a volí raději hnusný oblíbený svůj jed a praví, že v tom je šťastným, — ovšem ztrácuje na chvíli vědomí svého nepokoje a neštěstí. Tak se to má s pokojem, který Spasitel náš světu nabízí, a který tento zamítá, jeho se vzdaluje a náhradu za něj hledá ve zhnílém pokoji. Svět se bojí pravého pokoje, aby nemusel opustiti to bláto, které na místo zlata k srdci svému přivinul, amplexatus est stercora, jako nerozumné dítě, když jsouc pošpiněno a zamazáno utíká umývání a očištění.

Pravý pokoj, který Spasitel nám nabízí a dává, zakládá se především na sjednocení-se vůle naší s vůlí Boží; chceš-li upřímně a opravdově, bezce všech vytáček a podmínek, jediné to, co Bůh, náš milý Otec nebeský chce, — pak máš v srdci poklid a pokoj a podivuhodnou jistotu, kterou svět ani pochopiti nemůže, tím méně sobě ji získati. To jest ten pokoj, který svět ani nezná a nikdy dáti nemůže, pokoj, který Kristus Pán dává nám. A ten zůstává vždy stejný sladký, bezpečný, nezměněný v každém osudu či případě života, — jako poklid letního tepla za času dobrých žnín. Poklid duše jest všude stejný, třebať okolnosti jsou různé a světáku věci nepochopitelné ukazují. Tyto okolnosti rozdílné ukazují nám i rozdílné způsoby pokoje, jest to ale vždy jen jeden a tentýž pokoj, pokoj, který Ježíš Kristus dává nám a kterého svět nezná.

1. Jak si většina lidí ten pravý pokoj přeje, jest to pokoj asi jako poklid bohaté, požehnané krajiny za letního poledne; tak asi nám připadá svatý pokoj lidí neoddaných žádné náruživosti, dobře, ctnostně hned z mládí vedených, kteří žijíce v bázni Boží se spolubližním jsou v přátelství, k chudým dobročinni, jako dobří andělé ode všech ctění, bohati jsouce na zásluhy před Bohem i před lidmi. To jest pokoj, který sám s sebou přináší život opravdu křesťanský, — jestiť on ale již ovocem mnohých bojů a v nynějších poměrech světa jest řídký, nejspíše ještě ho nalezněš v křesťanských dědinách nedotknutých od šalebné „kultury“ světa. Častěji jest

2. pokoj Daniclav v jámě Lvové, když jen jediná duše v celé rodině, v celé společnosti, když jediná rodina v celé dědině, v celém sousedstvu upřímně Bohu jest oddána, ostatní ale jako žravé lvíce na ni pasou, aby ji svedly, aby ji ve svá osidla polapily, a na duševním pádu jejím se pobavily. Kdo však utvrzen jest v lásce Boží, obstojí proti všem nástrahám falešných přátel, nechať ale se má na pozor a vždy otevřené oči, aby nezapomenul na nebezpečnou společnost, kterou jest obklopen podobně jako sv. Pavel jsa v okovech aneb sv. Ignác, když ho sputaného vezli do Říma, aby ho lvům předhodili. „Od Syrie až do Říma,“ dí ve svém psaní k Římanům, „bojuji proti šelmám, na moři i na pevnině, ve dne v noci přivázán k desíti leopardům, to jest k vojákům, kteří mne hlídají; kteří i kdybys jim dobře činil ještě horšími se stávají. Zloba ale jejich jest pro moje učení; avšak proto nejsem

ještě ospravedlněn.“ A rušila tato nehezká zuřivá společnost jeho vnitřní pokoj? Ach, ani v nejmenším nerušila. Láskou ku Kristu Pánu celý jsa vzniat dosvědčoval: „Nyni teprv začínám býti žákem Kristovým, netouže po ničem, co vidíme, abych Krista našel. Oheň, kříž, šelmy, zlá-mání hnátů, rozdělení oudů a celého těla zdrcení a všechny muky ďablovy nechat na mne přijdou, jen když Krista Pána požívám.“

3. Jiný druh pokoje jest pokoj v peci ohnivé zuřivých náruživostí, které jako žhavé plameny dorážejí a až zžirají duši Bohu věrnou. Na pohled jest to pokoj nepochopitelný, v boji se svými vlastními náruživostmi, v boji proti svůdnictví světa, v samém ohni, — avšak Hospodin zná své věrné a ochrání je proti střelám nešlechetníků, jako ochránil sv. Kasimíra a Stanislava na dvoru rozmánilém, a dodá jim zmužilosti, aby se třemi mládenci v peci ohnivé zanotili chvalozpěv: „Chvalte všechny skutky Hospodina.“

4. Ještě méně světu pochopitelným jest pokoj m u č e n í k ů: když všechna zloba pekla proti nim se rozsápala a katané jako ďablem posedlí na těle jejich zuřili, cjhle duše jejich těšila se klidu nebeskému. Vizte sv. Štěpána, který klesaje v dešti kamenů na něho od Židů metaných rozradoval se vida nebe otevřené a Ježiše, svou horoucnou lásku, na pravici Boha Otce. Ani to nejurážlivější počínání jeho krajanů nemohlo poklid jeho duše pobouřiti a jeho čistou lásku k Bohu a z ní plynoucí lásku k bližnímu zmenšiti, tak že pln

a jeho čistou lásku k Bohu a z ní plynoucí lásku k bližnímu zmenšiti, tak že pln milosrdí za své zaslepené nepřátele se modlil a vymodlil ze Šavla vyvolenou nádobu Boží, Pavla. Čím větší ctnost, tím větší i účinek a zásluha. A sv. Vavřínc, když na rožni byl za živa pečen, zachoval tak daleko svůj svatý poklid, že i laškoval a z katanů si žerty dělal, řka: „Nuže, na jedné straně juž jsem upečen, obrať mne a požirej!“

5. Jiný druh pokoje jest pokoj ve chrámě, když duše křesťanská toho štěstí dosáhla, že se sliby řeholními jako ustavičnou, živou obět věnuje Ježiši Kristu a tu před tváří svého božského přítele, svého miláčka a po celou věčnost nerozdílného soudruha všechny i ty nejmenší, nejnepatrnější činy v úplném

odřeknutí-se své vlastní vůle Jemu jen obětuje a všechny ty ostny koruny řeholné, kterých nikdy nebývá ušetřena, ani v tom nejlíp spofádaném řeholním domě, přispůsobí koruně trnové Spasitele na kříži. V dokonalém řeholním životu obětuje se člověk každodenně, přináší svou oběť bez ustání, dosahuje ale i vědomosti o převzácené ceně té oběti, tak že se sv. Teresii nepřeje si nic více než buď stále se obětovati anebo umřítí a býti s Kristem. Smrt, hrob, opuštění tohoto světa není takovým duším nic děsného, naopak vše toto, světákům tak hrozné, jest jim příčinou největší radosti, nebo jest jim bránou, začátkem

6. věčného, nehynoucího poklidu v nebesích, který nikdy nebude v nebezpečí a nikdy odňat od nich.

Kdožkoli hledá pravý pokoj, který Kristus Pán dává nám, nalezá jej na vrátkém světě vzhledem na onen nezkalený mír v nebesích, v pravé naší otčině, a přemýšleje o něm, zvolá nezřídka: „O jak se mně hnusí tato země; pomyslí-li na nebesa!“

Všechn tento nebeský pokoj vychází jediné ze Srdce Pána Krista, z toho ohniště lásky a bezpečnosti, a ze srdce Marie Panny, jež onomu jest nejpodobnější. V těchto přesvatých srdcích hledá a nalezá každý křesťan i svůj pokoj, cesty k nim ukazují nám Duch svatý, který řídí církev svatou, a my chceme po nich kráčet i ukazujeme je svým čtenářům, aby nás hodně mnoho kráčelo stejnou cestou, kterou nás předešlo nesčíslně mnoho krajanů bohatých i chudých, na které statně kráčeji křesťané ze všech národů a blaženého cíle dosahují. Dejž Bůh, aby se na té cestě žádný neztratil, ani neopozdil. Tot novoroční naše přání, které když se splní, překročíme do věčného roku.

Třetí řád sv. Benedikta.

Věčné klanění-se nejsv. Svátosti.

Duch křesťanský, duch pravé, nelíčené zbožnosti mizí za našich dnů čím dál více. Lidé nežijí pro Boha; neprokazují Jemu tu čest a lásku, jaká Jemu náleží.

Velmi málo jest těch, kteří se snaží přemáháním náruživostí, stálým cvičením se ve ctnostech pravými býti křesťany, služby Božími, aby pak jednou věčné blaženosti dosáhli. Ach! a pro koho žijí nyní lidé? Lidé žijí sami sobě; celé jejich snažení jest ukojiti své žádosti a chtíce. O sebezapírání, o přemáhání zkažené lidské přirozenosti není ani slechu; ba této ctnosti lidé bezmála ani neznají leč snad podle jména, a přece jest ona ctností hlavní, ctností, beze které ostatní zachování a zdokonaleny býti nemohou.

Střemhlav vrhají se světa milovníci do náručí tří nepřátel, totiž žádostivosti očí, těla a pýchy života. Každý si to co nejpohodlněji chce na tomto světě zaříditi, jakoby tu na věky zůstatí měl.

K čemu jest ale člověk stvořen? K ničemu jinému než aby Boha poznával, ctil, miloval, jemu se klaněl, jej poslouchal, jemu sloužil a konečně spasen byl. Zda-li ale na to pamatují lidé? Nikoliv; oni myslí, že jsou pro tento svět jenom stvoření; proto se odvrací od Boha, posledního cíle svého, a obrací se ku pozemským statkům, ponořují ducha svého v časné věci, chtějí toho světa užítí a tak pijí tento sladký jed a otravují duši svou. A proto považovala církev sv. nemírné užívání světa vždycky za ná-

kažlivou nemoc, a truchlila vždycky nad tím, že tak mnoho duší touto nemocí věčně hyne.

Tato nemoc trvá již hodně dlouho, skoro tak dlouho jako lidé sani. Když ale církev sv., která hledá jen spasení duší, viděla, že nemoc ta se počíná velmi rozšiřovati, hleděla této nákaze přítrž učiniti zakládáním nábožných řádů, zvláště zařizováním a rozšiřováním tak zvaných třetích řádů, to jest, zakládala nábožná bratrstva, zbožné spolky, jichž údové obojího pohlaví ve světě žili, ale přece tím, že vykonávali jisté modlitby a dobré skutky, jakož i tím, že nosili znak řádu od církve potvrzeného, byli ve spojení s tímto řádem a brali účast na jeho milostech, ale tím měli právě ve světě žijíce pravým křesťanským životem se vyznamenati.

Řeholný duch aneb duch klášterní v pravém slova smyslu jest úplně se odřeknutí světa, bohatství a jeho radosti. Poněvadž ale klášterní duch jest vrchol ducha křesťanského, zavedla církev zakládáním třetích řádů tento klášterní život až do samé rodiny. Tak podařilo se jí v krátkém čase v rodině ducha křesťanského, ducha právě zbožnosti vzbuditi, oživovati a zachovati.

Znamenité a slavné jsou v církvi sv. dva třetí řády, povstavší před šesti sty lety, totiž třetí řád sv. Františka a sv. Dominika, které křesťanské společnosti velikých dobrodělí prokázaly a nyní znovu květají. Avšak mnohé nábožné duše přály sobě, aby dobrotivý Bůh vzbudil aneb obnovil třetí řád, který by v duchu sv. Benedikta, patriarchy všech řádů, působil a podle jeho jména nazván byl.

Ve Francii, a sice v Arras, u Benediktinek, povstalo arcibratrstvo věčného se klanění nejsv. Svátosti oltářní a vedle toho arcibratrstva povstal před mnoha lety spolek, jenž čtěje v duchu sv. Benedikta žiti a působiti, za hlavní

úlohu si vyvolil věčné klanění se Ježíši Kristu ve Svátosti oltářní, a jmenuje se ten spolek: „Třetí řád sv. Benedikta věčného klanění se.“ Připojen jest k arcibratrstvu věčného se klanění v Arrasu ve Francii.

Třetí řád tento dělí se jako jiné třetí řády na dvě třídy, totiž na třetí řád regulárních (řeholných) tertiářů a v třetí řád jednoduchých tertiářů. Do první třídy náleží věřící, kteří jako ve Švýcařích a ve Francii, a v novější době též v Americe, ve klášterní společnosti pospolu žijí a Bohu sliby se zasvětili. Do druhé třídy náleží ti nábožní věřící obojího pohlaví, kteří ve světě žijí, ale, zachovávajíce jistá zbožná cvičení, v duclu sv. Benedikta žijí, podle možnosti a síly nejsv. Svátost oltářní uctívají a odznak svého připojení ku velikému řádu benediktinskému nosí. A pro tuto druhou třídu platí naše navedení zde:

Tento třetí řád zdá se, že jest určen světu velké prokazovati služby. Do obou tříd tlačili se věřící mnohých států u velikém počtu, přáli sobě upřímně v duchu a ve smyslu sv. Benedikta živu býti a k tomuto životu zbožnému nějakého navedení, pravidla dostati. Snadno lze v tomto nadšení po dokonalosti v duchu sv. Benedikta poznati prst Boží.

Toto přání ozývá se i v našich zemích. Abychom tomu přání vyhověli, duše po spasení horlící podporovali, má utvořen býti u nás s povolením církevních hodnostářů třetí řád, jenž by připojen byl řádu sv. Benedikta.

Třetí řád sv. Benedikta jest jako všechny ostatní řády založen ku přemožení trojí žádostivosti, a sice třemi evangelickými rady chudobou, ustavičnou čistotou a poslušností. Jako všechny ostatní řády má i tento třetí řád za účel ducha právě nábožnosti, sebezapírání, modlitby a umrtvování.

Tento třetí řád věčného se klanění nejsv. Svátosti, jenž povstal v řádu sv. Benedikta, jenž účtu Ježíše Krista ve Svátosti; oltární pěstoval a rozšiřoval, má skutečně ducha toho velikého řádu benediktinského. Mimo to pěstuje i velikou pobožnost ku nejbl. Panně Marii a účinnou lásku k duším v očistci. Tím způsobem hodí se tento řád dobře poměrům našim, a jest znamením, že vyšší duch ovládá myslí věřících, je ke zbožnosti vzbuzuje a jmenovitě ty duše k účtění k nejv. Svátosti oltární nakloňuje. Z toho následuje, že třetí řád spojen se řádem sv. Otce Benedikta jest za našich časů velmi vhodný a mnoho dobrého působí.

Pravidla třetího řádu sv. Benedikta pro údy ve světě žijící.

Třetí řád sv. Benedikta věčného uctění nejsv. Svátosti jest bratrstvo či spolek nábožných křesťanů, kteří, ve spojením se slavným řádem sv. Benedikta a pod ochranou tohoto velikého patriarchy řeholného života, se snaží věčného spasení dosáhnouti zachováváním svědomitým příkázání sv. evangelia, z něhož řehola sv. Benedikta sestavena jest a pro život uspořádána.

Údové třetího řádu, obláti neb terciári, nejsou vázání žádnými slibů v pravém smyslu; ale musí sobě každý pevně předsevzítí, že chce:

1. Věrně podle ducha, podle učení svatých, římsko-katolické církve žiti; že chce

2. ustavičně bojovati proti trojí žádostivosti, která se nyní ve světě zmáhá a mnoho neštěstí s sebou přivádí; že chce

3. nejsv. Svátost oltární horlivě uctívati, za ubohé duše v očistci se modliti a tuto pobožnost rozšiřovati; že chce

4. svými modlitbami, konáním dobrých skutků pravého ducha řádu benediktinského buditi a šířiti.

5. Oblatem či terciárem může býti ten, kdo chce opravdu nábožný, křesťanský život vésti, a zároveň jest spolu-

údem arcibratrstva věčného uctění nejsv. Svátosti pod ochranou sv. Otce Benedikta ku vysvobození ubohých duší z očistce. Zapsati se musí dáti od kněze, jenž jest splnomocněn ku přijímání údů do arcibratrstva. Ve společném seznamu přijímacím má se však přijetí jakožto oblata zvláště poznamenati a číslovati.

Život podle ducha církve svatých.

1. Terciári slibují věrnost a neoblomné přidržení se nejvyšší hlavy církve sv., totiž našeho sv. Otce, římského papeže.

2. Svým příslušným veledůstojným biskupům slibují vzornou poddanost a poslušnost zákonů církevních, zvláště tam, kde se jedná o slavnostech aneb skutečích kajících.

3. Z toho následuje tedy, že mají terciári v neděli a v zasvěcené svátky ranním i odpoledním službám božím, to jest kázání, slavné mši sv. a nešporám, podle možnosti přítomni býti.

4. Rovněž mají od církve sv. ustanovené posty svědomitě zachovávat.

5. Dále mají vřelou účast bráti jak na utrpení tak na radostech církve sv. a ji v čas potřeby všemožným způsobem ku pomoci přispěti. Především mají se ale za blaho církve sv. vroucně modliti.

6. Též mají pak účast bráti na spolecích, které od církve schváleny jsou a odporučeny ku rozšiřování víry a dobrých mravů. Takové spolky jsou: Spolek ku rozšiřování víry, spolek ku rozšiřování dobrých kněží a katolických novin, které bojují proti kacířstvu, nevěře a neznabožství.

7. Modlí se v neděli hodinky sv. Benedikta aneb růženec, a v zasvěcené svátky buďto hodinky P. Marie aneb růženec.

Přemáhání trojí žádostivosti.

Údové třetího řádu sv. Benedikta mají doživotný boj vypověděti hlavním nepravostem, které ve světě vládou a duše hubí.

Pýše postaví na odpor evangelickou pokoru; lakomství postaví na odpor odřeknutí se všech pozemských věcí; žádostivosti těla postaví na odpor sebezapírání a přemáhání.

Nechat se spokojí s tím stavem, do kterého kohokoliv prozřetelnost božská postavila, a ať se zdají býti vždycky tím, čím v pravdě jsou.

Nechat se chránit obzvláště milování pozemských statků, neboť tuto lásku ke světu nazývá Duch sv. kořenem všeho zlého; a právě tato láska ke světu odvádí nyní nejvíce duši od cesty pravé, vedoucí ke spasení. „Kteríž chtějí zbohatnouti, upadávají v pokušení a v osídlo ďáblou, a v žádosti mnohé neužitečné a škodlivé, kteréž pohřžují lidé v zahynutí a v ztracení.“ (I. Tim. 6. 9.)

Kdo má nějaké bohatství, mají svým spolublížním jak v duchovních tak i v tělesných potřebách ku pomoci přispěti a zvláště udělováním almužny duším věrných zemřelých pomáhati.

Ve vlastních potřebách tělesných nemají ani v šatstvu ani v jídle, ani v náradí žádné nádhery vyhledávati, mají tak žíti býti, jak to jejich stav dovoluje, ve všem ať jsou střídmí, tělesné chťiče ať přemáhají, podle slov sv. apoštola Pavla, říkoucího: „Kteríž pak jsou Kristovi, tiť ukřížovali tělo své s hříchy a s žádostmi jeho.“ (Gal. 5. 24.)

Zvláštní pobožnosti oblátů.

Tertiáři jsou zvláště horliví vyznávači svaté víry ve vtělení se Syna Božího a ve vykoupení; a proto jest jejich hlavní pobožností nekrvavá oběť mše sv. a nejsv. Svátost oltářní; neboť tu nejen dobrota našeho Spasitele se nám objevuje, ale osobně mezi námi přebývá, a z těchto dvou pramenů prýští se nám ustavičně nejhojnější prameny milosti. A proto snaží se co nejvíce uctívati toto převeliké tajemství, hledí se vyznamenati v uctívání a obětování, a hledí tuto

pobožnost nejkrásnější co nejvíce rozšířiti.

Za tím účelem pevně učiní předsevzetí, že budou následující pravidla zachovávat:

1. Že budou často krásnou od církve mnohými odpustky obdařenou modlitbičku říkati: „Pochválena budíž bez přestání, nejsv. Svátost oltářní.“

2. Že budou každý den mši sv. osobně aneb, nemohou-li, tedy aspoň duševně přítomni.

3. Že hned, jakmile vstoupí do chrámu Páně, především uctí nejsv. Svátost oltářní, a sice na kolenou že se jí budou klaněti.

4. Že přistoupí ke stolu Páně, aspoň jednou za měsíc, aby v nich život milosti rostl a se zmáhal.

5. Že v neděli a v zasvěcený svátek aspoň čtvrt hodiny se budou nejsv. Svátosti oltářní klaněti a před ní se modliti, kdykoliv jim se chránit aneb nějaká k tomu příležitost naskytne.

6. Že budou vřelou bráti účast na arcibratrstvu věčného uctění nejsv. Svátosti, s nímž řád souvisí, a budou hleděti k tomu, aby se toto arcibratrstvo co nejvíce povznesclo a rozšířilo.

7. Mimo to uctívají a následují tertiáři obzvláště nejbh. Pannu Marii, poněvadž v jejím nejčistším lůně Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi, a poněvadž všecky milosti jejího Božského Syna skrze ni dosahujeme.

Tertiáři činí totéž co Maria Panna činila a posud činí. Všecka svatá tajemství Spasitele našeho Bohorodička uctívala, je v srdci svém rozjímalá, Synu Božímu a s ním Otci nebeskému se obětovala a za spasení všech lidí se přimlouvala. Tento překrásný nebeský vzor tertiáři obou tříd ve Francii a ve Švýcarsku již dávno s mnohým požehnáním následovali, a sice skrze obětní skutky.

Požehnání toto veliké skutečně se objevilo a Bůh dá, že zavítá i u nás ke

všem věřícím, kteří tyto dobré skutky oběti konati budou; neboť mají jednak Ježíše Krista v tajemství vykoupení v jeho nejsv. oběti za vzor a za příklad; jednak mají vroucné účastenství nejbl. Panny Marie na všech tajemstvích našeho vykoupení mezi lidmi věřícími rozšiřovati. Jestliže tyto dobré skutky se opravdu poznají a věrně následovati budou, pak se nemusíme diviti, že mezi věřícími ducha zbožnosti obživnou, nýbrž je i k dokonalosti přivedou. Proto ale, že jsou tak důležité a svaty a božské věci duším věřícím na paměť uvádějí, stáží zde ještě krátký výklad.

Tato užitečná cvičení jsou právě následování toho, co nejbl. Panna Maria ve spojení se svým Božským Synem po celý svůj život konala a posud koná. A poněvadž tato cvičení mají tak svatý předmět, proto jsou obzvláště svátostní pobožnost, kterou Syn Boží, Spasitel náš, přebývající ve svaté hostii mezi námi na oltářích, ve hlavních tajemstvích jeho života přespátého, jeho utrpení a oslavení na všech místech, po všechny časy a za všech okolností, ve chrámě i mimo něj, od věřících bývá uctíván a obětován.

Aby však tomu lépe rozuměli a snadněji konati mohli, musíme následující základní pravdy předpokládati:

Předně, že dílo božského vykoupení od vtělení se Syna Božího, bez přestání až do skonání světa trvati bude.

Za druhé, že nejbl. Panna Maria na všech tajemstvích Syna Božího, uctíváním, nejužším spojením a obětováním osobně největší účastenství měla a dosud ještě má.

Za třetí, že všecka tato přespátá tajemství opravdu a v podstatě v nejsv. Svátosti oltářní zahrnuta jsou a též do našich srdcí, v náš život vniknouti mají.

Za čtvrté konečně, že naše hříšné náklonnosti a nepořádná samoláska v nás

těmito přespátými tajemstvími skrze přemáhání sama sebe v nás více a více vykořeněny býti mají, aby život milosti, který v nás na křtu svatém započal, opět v nás se sesílil a obětovnému životu Ježíše a Marie se podobal.

Tyto čtyry zásady v nás jen poznamená vnikají a mohou býti zvláštním předmětem našeho poučení. Zatím dostací, když je ochotně, se srdcem věřícím přijmeme a s obětovným cvičením podle shora udaného návodu hned započneme. Každou hodinu obrátíme se v duchu k Ježíši v nejsv. Svátosti oltářní, vzpomeneme si na tajemství, jemuž právě ta hodina zasvěcena jest, spojíme se s Božským Spasitelem s úmyslem němíti to, co nejsv. Panna při tom tajemství konala, a pomodlíme se jedno „Zdráva Maria“ ve spojení s nejsv. Srdcem Bohorodičky, poněvadž ona více než všichni svatí ve svatá tajemství a v nejsvětější úmysly božského Syna Ježíše Krista byla vnikla.

Ve spojení s Marií Pannou a jejím nejsv. Srdcem nechat se konají následující skutky:

1. Napřed klaníme se Ježíši v tom onom tajemství;
2. spojíme se s úmysly Kristovými;
3. pak spolu s Kristem obětujeme se Otci nebeskému;
4. konečně prosíme skrze Krista za sebe a veliké jiné potřeby.

Tyto čtyry věci klanění-se, spojení-se, obětování-se a prosba mohou i v duchu, v okamžiku vykonány býti, tak že nikdo vyloučati se nemůže, že by nebyl k tomu schopen.

Věřící, kteří se znají v rozjímání, naležají v této pobožnosti dosti látky k ustavičné rozmluvě s Ježíšem Kristem v jeho vtělení-se, v jeho narození, v jeho soukromém i veřejném životě, v jeho utrpení, v jeho oslavení a v nejsv. Svátosti oltářní, ve které On oslavený Bůh a spolu člověk přítomen jest, a Otci nebeskému ustavičně za lidi svou lásku, díky a prosbu přednáší. S Marií Pannou

klaní se údobí Jěžíši ve všech tajemstvích těchto; s Marií Pannou obětují jemu svou vděčnost, chválořečení; s Marií Pannou spojují se pomocí kratičkých modliteb s nejsvětějšími úmysly Božského Srdce Jěžíše. Takovýmto způsobem bude život jejich ustavičným rozjímáním všech tajemství života a utrpení Krista, obzvláště nejsv. Svátosti oltářní, a zároveň bude jim pramenem hojného požehnání.

Podporování řádu benediktinského modlitbami a dobrými skutky.

Tertiáři podporují seč mohou řád sv. Benedikta, čímž čest a slávu Boží a spasení duší zároveň podporují; mohou pak to následovně konati:

a) Obětují ráno všechny pobožnosti a všechny dobré skutky toho dne Otci nebeskému skrze nejčistší ruce Bohorodičky za blaho celého řádu benediktinského, zvláště za jeho vzrůst, za vzrůst třetího řádu a za ustavičné rozšiřování věčného uctění nejsv. Svátosti po celé zemi.

b) Mimo to vykonají denně obyčejné v příruční knize udané modlitby k Jěžíši Kristu v nejsv. Svátosti oltářní, k nejbl. Panně Marii a ke sv. Benediktu za ubohé duše v očistci.

c) Každého měsíce obětují svaté přijímání za potřeby řádu.

d) Při uctívání nejsv. Svátosti obnoví zvláštní úmysl, aby řád se po celém světě rozšířil a v duchu sv. zakladatele svého, sv. Benedikta, vzkvétal.

e) Všickni oblátí nosí mimo medalie sv. Benedikta též malý, černý, od kněze posvěcený škapulír, jakožto znak řádu sv. Benedikta.

Žádný z těchto předpisů nezavazuje však pod nějakým hříchem.

Některé zásady pro obětivý život.

1. Každé dílo, jakkoliv by se nám zdálo býti nepatrné, jest, jestliže je s pravou pokorou a dokonalou čistotou
„Škola B. S. P.“ 1880.

úmyslu vykonáme, velmi záslužné dílo, které Boha oslavuje, naší duši zdobí a ji větším a hojnějším milostem přístupnou činí.

2. Jeden jedinký povzdech k Jěžíši v nejsv. Svátosti oltářní jest tolik, jako bychom s tou nejvroucenější láskou na tvář Božskou pohlédli a od Krista s tousež láskou na nás patřeno bylo.

Kdo nějakou jen maličkost pro Boha vykoná, ten Srdce Jěžíšovo sobě získá.

3. Když budou s Jěžíšem vždycky spojeni a vždycky s láskou neposkvrněného Srdce Marie Panny oběti své Bohu přináseti a sebe samých s Jěžíšem i Marií Otci nebeskému obětovati, jak svatý život povedou! Život v pravdě, jemuž se andělé podíví, jenž lidi potěší, církev sv. podporuje, Bohu na nejvyšším milým jest.

4. Hlavní prostředky ku tak svatému, bohabojnému životu, jest ranní dobrý úmysl, uctění nejsv. Svátosti a modlitba vroucně vykonaná. Vlastním však pramenem toho svatého života, jenž jest plný těch nejvznešenějších obětí, jest nejsv. Svátost oltářní na našich oltářích a časté přijímání této nejsv. Svátosti do srdce čistého, kajicného a ku každé oběti hotového.

5. Ničeho se tak neboj, jako nepokojného srdce. Proto vyznávej před Bohem chyby své s upřímnou pokorou a slib mu větší věrnost; pak se postav pod plášť lásky jeho a buď pokojným.

6. Věziž též, že nejsv. Svátost oltářní tajemství jest síly a velikomyšlnosti ve svatých. Proto nehledej při sv. přijímání aneb při uctívání velebné Svátosti žádné sladké útěchy, nýbrž hledej sílu, abys se přemáhal a život Krista a Marie, Matky jeho, následoval. Pociťš-li při sv. přijímání nebeskou slasť, již Jěžíš zde své věrné duše někdy obdařuje, považuj sebe sama za nehodna takové milosti a pamatuj si, že to jest předchůdce a příprava ku těžkému boji.

Souhrn základních pravidel třetího řádu sv. Benedikta.

Předně tedy v čem záleží rád tento? Třetí řád sv. Benedikta jest zvláštní duchovní spojení údů arcibratrstva věčného uctění nejsv. Svátosti v Lambachu a Rajhradu s hlavním řádem, který sv. Otec Benedikt založil. Za tou příčinou mají členové třetího řádu podle možnosti život a učení sv. Benedikta za pravidlo svého života vyvoliti, aby tak duchovních milostí celého řádu, jakož i mocné ochrany sv. patriarchy v životě i při smrti účastnými se stali.

K čemu ale jest ten třetí řád? Hlavní účel třetího řádu jest:

1. Odreknutí se trojiho zla ve světě, to jest mají pýchu, lakomství, žádosti těla přemáhati, evangelickou pokorou, křesťanskou strídmostí, kajícím duchem a sebe umrtvováním.

2. Rozšiřování pobožnosti k nejsv. Svátosti oltářní, a sice účastenstvím na věčném uctění této převelebné Svátosti, každodenní přítomností při oběti mše sv., každodohodinným obětováním sv. tajemství a co možná nejušším spojením sebe s obětným životem Ježíše a Marie.

3. Úzké spojení a přidržení se svatě katolické církve: zachováváním jich příkázání, zachováváním jich svátků zasvěcených, vřelým účastenstvím na jich radostech i žalostech, pevným se přidržováním viditelné nejvyšší hlavy, sv. Otce papeže a všech duchovních pastýřů, a konečně upřímnou láskou ke spoluoblížním.

4. Pak podporování a rozšiřování řádu sv. Benedikta: každodenním vykonáváním předepsaných modliteb, měsíčním obětováním sv. přijímání a modlitbou za všechny záležitosti řádu zvláště při uctívání nejsv. Svátosti.

Upomínky z pouti po Francii a Itálii.

IV.

(Pokračování.)

Neapole.

Neapole! komu neposkočí srdce v těle při zaslechnutí tohoto jména města a okolí přerozkošného! a sice srdce těch, jenž tam byli poskočí radostně při utěšené upomínce na Neapoli, a srdce těch, jenž tam nebyli a snad tam ani nepříjdou nikdy, poskočí litostně a toužebně po vyhlášeném tom městě i okolí. A ovšem z našich milých čtenářů velká většina, bez mála nikdo nevidí ten ráj pozemský; avšak nic si z toho nedělejte, dušinky! vždyť je to jen pozemský ráj, vám ale sliben jest ráj nebeský, jenž vám sto- a tisícernásobně nahradí nemožnost patření na nejčarovnější snad v celém světě krajinu

Neapolskou. Nezávidějte velmožům toho světa a co do bohatství a příznivých okolností z dopuštění Božího šťastnějším lidem, že mohou tak snadno i nejbzdálenější a nejrozkošnější krajiny světa projížděti, kdežto vy snad někde v nejpustším světa koutečku musíte trávit často dost neutěšený život... nechtějte se také při čtení i nejlákavějších půvabů přírodních z ráje tohoto pozemského rmoutiti nad tím, že vám ho nemožno spatřiti; spíše se radujte, čím rozkošnějších tu věci uslyšíte, poněvadž na jisto víte, že všechno to, co lze v okolí Neapolském a kdekoliv na celém světě rozkošného viděti, nedá se ani přirovnati

k ráji nebeskému, v němžto psáno, že „čeho oko nevidálo, ani ucho neslyšelo, ani na srdce lidské nevstoupilo, to že připravil Bůh těm, kteříž jej milují.“

Do Neapole možno přijíti po dvou tratích: přímořní z Bologny přes Ankonu, která prý je velmi nudná, ač bych ji pro svaté město Loreto na této trati ležící rád byl zvolil, kdybych byl samotn jen; k vůli společností jel sem však příjím listkem z Prahy až do Říma, po Římské dráze do kýžené Neapole. A i tu bylo by málem sešlo z cesty do Neapole: v Římě (jak uslyšíme) nezdařila se audience u sv. Otce zamýšlená hned v prvních dnech příjezdu našeho, blíží se čas slavností Montekasinských nedopustil ani delší pobyt v Římě ani daleké se vzdálení, nevědělo se, nebudeli z Monte Kasina navržen společný výlet do Neapole, anebo společná audience u sv. Otce, tudíž se nevědělo, má-li se čekatí nyní na audience čili pozděj, má-li se teď do Neapole čili po slavnostech Montekasinských, kde bychom však pro případ společné audience celého řádu u sv. Otce snad ani více nemohli do Neapole se podívati . . . zkrátka: byli jsme v takovém postavení, že jsme věru nevěděli co činiti. Já však Neapoli nechtěl ni žádným způsobem minouti, nebo kdo už jednou v Římě jest a musí na Monte Kasino, ležící právě as v polu cesty Říma Neapole, a nechtěl by Neapoli už tak blízko viděti, musel by býti věru přílišným askétou (jenž si odepírá i nejnevinnější cit pozemský), jakým se tu osvědčil můj spulcestující, jenž ani o své první cestě do Říma, ani letos, kde Neapoli už tak blízko byl, nechtěl ji viděti.

Jízda z Říma do Neapole je nad míru zajímavá: ohromné vodovody starořímské, místy velmi zachované, rozprostírají se na mili cesty, pohled pak na rozsáhlou planinu Římskou (Campagna

di Roma), kde na mnoho mil — ano jak daleko celý obzor sahá — ni vesnice ni dědiny, nic než ohromná pastviska, jenom sem tam — ne přibytěk lidský, nýbrž pouze přístřeší pro pastýře, často jen zříceniny starých budov, až teprv u Ciampino, kde se dělí dráha do Frascati, začíná rozkošná krajina Albanských hor s překrásnou podívanou na město Marino, Gaudolfo, Albano (u jezera Albanského), Genzans, Veletri, a na nejvyšším vrchu Rocca di Papa vše na levo, neboť v pravo pokračuje ještě daleko široko planina místy zcela prázdna.

Na další jízdě upozornili nás spulcestující Vlaši na městečko Carpineto, rodiště to nynějšího sv. otce, v horách Lepinských (Volských), kdežto protější pohorí Sabinské vyznačeno jest překrásnými městy hornými Anagni, Ferentino, na vrchu Frosinone, Ceccano s velkolepým ústavem duchovním Convitto Berardi a zvláště velměstem Alatri. Však již se stmívalo, a rozkošná vyhlídka, nám odňata; a dobře tak bylo, mohli jsme pak bezprostředně a nepřipraveni rozkošnými dědinami Neapolska, samu královnu všeckých měst čarovnou Neapoli, jaksi neočekávaně a tudíž překvapením byvše ráno pozorovati. Neboť kdybychom ve dne byli jeli a každým postupem dráhy vždy krásnější a rozkošnější města a okolí tohoto přerodného Neapolska byli viděli — jak jsme se na zpáteční jízdě přesvědčili: město na městě s paláci a letohrádky nejrozkošnějšími v takovém počtu, že na mapě dosti obšírné nemožno ani jména všech měst umístiti, pouze jich znamení, jmenovitě od krásné Kapuy jižně tak zvaná „planina šťastná“ (Campagna felice) — byli bychom poněkud přesyceni byvše přerozkošnou tou podívanou Neapoli samu méně čarovnou našli než pak jsme po noční jízdě nic netušíce ještě, jakým to rájem dřímající a živající jedeme, ráno skutečně našli město a celé vřkolí světoznámé.

Ano ráno! ale co nás to stálo, nežli ráno přišlo! Abychom, o půlnoci do Neapole majíce příraziti, nepřišli do nesnázi stran ubytování se, bylo telegrafováno z Říma již do „hôtel Central,“ a ejhle, ač nás pouze 10 bylo, měli jsme co dělati, abychom našli místa: všecka poschodí prohledána, všechny schody vzhůru dolů několikrát překročeny, starší hodnostáři nechtějící do vyššího poschodí uvolili se raději po dvou přenocovati, i já musel s jiným dvojpokoj dělit, však tak pohodlně, že jsem zavřev dveře přec jen svou vlastní ložnici měl, to vše arci jen tuto noc, neb druhého dne nás — snad všechny — pohodlněji každého do vlastního pokojíčka ubytovali.

Hôtel Central a s ním spojený hôtel Genève nalezá se v nejlepší části města, Strada Medina, odkud velmi pohodlně i pěšky nejkrásnější půvaby Neapole možno projíti; však nenechají tě vozkové Neapolští pěšky kráčet: sotva překročíš práh hostince svého, již tu 3 i 4 drožkaři na tě volají ba pokřikují, (jak u San Germano podotknuto), praskají biči, k tobě a za tebou příjždějí i když ve voze již sedíš, jiný tě chce nicméně k sobě přilákati . . . nedej se tím omrzeti, sic jinak neužiješ překrásné Neapole. Ovšem na dlouho nevydržíš tu dotíravost těch Lazzaronů; není to ani ta žebrota (v Neapoli vyjma kostely nikde se nežebrá) ale to ustavičné nabízení službovolnosti, co nás cizince omrzuje: ten nabízí se k nešení i nejmenší tašky, ta zas nabízí kytky, jiný sirky, a drožkáři hned na Vesuv, hned zas do Pompeji, jiný do Posilipo, třetí do Camaldoli, čtvrtý a pátý již otvírajíce dvířka povozu svého volají: „al Campo Santo“ (na hřbitov, atd. atd. a člověk věru musí mít buď dost chladnokrevnosti aby je bez hněvu, anebo dost veselé mysli, aby je s úsměvem nechal volati, křičeti, strkati, jeti a šel svou cestou tiše dále. K vý-

letu nějakému anebo k projízdce celého města ovšem třeba najmáti povoz.

Jeden z naší společnosti hned prvním dnem ztratil trpělivost a chtěl odejeti, zatím ale jen odešel z našeho hostince a nalezna společnost snad přiměřenější v jiném hostinci, setrval přec ještě; nebyla to ale také žádná maličkost, která ho dopálila: máje pouze příruční kufřík, odbyl již 2, 3 nosiče (Lazzarony) šťastně, hledaje však toboleku v kabátě, musel kufřík postaviti na zem, a Lazzaron hned ho měl v rukou, a jelikož tím konal službu, musel býti již zaplacen! Nu, vždyť je to jeho živobytím: vydělá si takovou službou několik těch centesimi, jen aby si nejpotřebnější pokrm denní zjednal, a Lazzaron věru mnoho nepotřebuje, kus chleba, cibule, několik bramborů (vaří se veřejně na ulici na prodej), hlávka salátu, toť celá jeho potrava denní, makkarony (nudle podlouhlé) jsou mu pravou lahůdkou sváteční. Viděli jsme jednoho takového chudasa, s jakou zálibou požíval hlávku salátu beze vši i nejmenší přípravy a poživ listí přistoupil ke kupci s prosbou, by mu košťál postříkal troškem oleje, a nyní snědl i celinký košťál.

Však již čas v čarovné přírodě Neapolské se pokochati: silnicí svého hotelu k jihu se berouce přirazíme brzy na náměstí městské (Largo del municipio) s krásnými sady a budovami značnými (radnice, 3 divadla, na blízku jich rozkošný vodomet — Fontana Medina), dále náměstí národní s královským palácem překrásným na levé, v pravo pak kostel sv. Františka Paulánského, znamenitá to stavba okrouhlá. Odtud vede k severu nejhlavnější střída Via Toledo, po dobytí Říma nazvaná Via Romana; zde největší sklady obchodnické, nejčilejší život však i nejprotivnější křik venkovanů vyvolávajících své zboží jeden přes druhého v takovém

směsu tónů nejsilnějších, že by cizinec snadno ohluchnouti mohl, domácí však lid tomu uvyklý ani si toho nevšímá, jako když u nás v městech pes zaštěká nebo na venkově kohout zakokrhá.

Brzy nás omrzí ten lomoz nesnesitelný a proto se vrátíme k moři, neb to nás vlastně sem vábilo; z náměstí národního k jihu se ubírajíce poprvé hledíme okouzleni na přerok-košný záliv Neapolský: podívaná to nad míru utěšená! Nad sebou máme blankytné nebe (jen v Neapoli a Benátkách i v Janově — tedy jen u moře viděl jsem nebe v pravdě blankytné), slunce z rána ač na jaře již pozdním — lyloť to 11. května — ještě mile hřející, před sebou moře tiché v zálivu rozsáhlém, šířky as 3, 4 mil, v pravo zakončující se v ostrovech Ischia a Procida, úskalí Capo Miseno a Capo di Posilipo, konečně nejbliže u nás zámek čili pevnost okrouhlá Castello dell'ovo; v levo nejvzdáleněji ostrov Capri, a okrouhlé přímoří s překrásně na patě hor položenými městy Sorrento, Castellammare, Torre dell' Annunciata, Torre del Greco, Resina, Portici a nejbliže u nás daleko do zálivu sahající hráze přístavní s přístavem vojenským a obchodním; k tomu u ke všemu malebně nade vším tím se vznášející a **ustavičně kouřící Vesuv**... věru, tolik půvabů přírodních lze předce jenom v Neapoli jediné viděti!

Pohled na záliv ten překrásný blaží člověka v takové míře, že celé hodiny by vydržel pozorováním jeho; proto najímajíce vozku na hodinu (all' ora) projždíme ho co možná celý na západ po nábřeží (spiaggia) di Chiaja, kde nás nové překvapení očekává: mimo překrásné budovy zámku národního (villa nazionale, dríve reale t. j. královského) a divadla zahradního přetěšené a půvabné sady městské ač nevelké přece nejčarovější položené, sochami a vodometry i letohrádky ozdobené — nazpět pak spě-

chajíce již k odpočinutí do hostince jmenujeme vozkovi hólél Central, chlapík však — aby mu jízda hodně dlouho trvala a více vynesla, zavezl nás po celé trati obou přístavů až po nábřeží (spiaggia) della Marinella; než nelitovali jsme té ziskuchtivosti drožkařovy, neboť jsme opět z jiné a jiné strany požívali půvabného pohledu na utěšený záliv Neapolský.

Po snídani masité — neb právě pojedení při hostině je zde jako ve všech městech velkých teprv u večer — o polednách si odpočívaje v pokojíku svém slyším už druhý den bez předběžných akkordů přesně a odměřeně hrátí na piano, chci skoumati, odkud ta hudba pochází, a jelikož domy vysoké, ulice pak ouzká a proto poněkud tmavá byla, zirátkem pohlížím na ulici, zdali to skutečně — flašinet tak hraje; a hle Lazzaron hudebník hned mne spozorovav, obrací svůj umělecký nástroj slušně ozdobený přímo proti mému oknu, však ihned natáhl ruku s kloboukem pro almužnu, a jeho pomocník dále klikou točil. Jen zdvořile a úslužně ve všem, aby neušel ni nejmenší výdělek!

Většina z naší společnosti učinila výlet po moři na ostrov Capri, a skoro všickni se rozstali na mořskou nemoc — plavili se totiž skrze bouři povstalou i v samém zálivu; já znaje už jízdu námořní z Helgolandu, jel jsem místo toho na hřbitov nový, a hodinu cesty za městem k severovýchodu. Jestí to veliké — město mrtvých s kostely většími než v mnohém městě, s přemnohými hrobkami na způsob kostelů a kaplí a s nescíslným množstvím náhrobků přeskvozných uprostřed utěšených sadů stromových. S výše vrchu toho posvátného krásná vyhlídka na město i okolí.

Vedlo by nás daleko, kdybych měl všecky znamenitosti města toho překrásného jen jmenovati neřku-li popsati;

vždyť to také nejsou tyto znamenitosti, jiniž Neapole proslula a rájem pozemským se nazývá, nýbrž její utěšená poloha, přerozkosné okolí a čarokrásné půvaby přírodní. Kostelů krásných má sice veliké množství, však v Římě jest jich ještě více a krásnější jsou také; jedině to jsem pozoroval v mnohých kostelích Neapolských, že ozdoby oltářů mariánských pro májovou pobožnost byly skvostnější a něžnější; tu nádheru jsem jedině v Neapolských kostelích viděl, jinde nikde ▼ celé Itálii. Něco však také jen v těchto kostelích ve dvou aspoň jsem spozoroval a nikde jinde v celé Itálii . . . kočky v kostele; v jednom seděl dobře vykrmený kocour na mřížích železných u hlavního oltáře, nedáda se zahnat ani vytrhovatí naším zúmyslně hmotným přikleknutím; v jiném kostele podobná bestie čmouchala sem tam po kostele k nemalému pohoršení našemu. Dóm, arcibiskupský chrám Páně, je dvojkostel, původní ke cti sv. Restituty, pak přistavený nový veleclurám ke cti sv. Januaria (hlavního to patrona Neapole a celého okolí), s podzemní kaplí a klebnicí chrámovou.

Kostel sv. Dominika proslulý pro kříž onen, před nimžto sv. Tomáš Akvinský kleče v modlitbě v vytržení, viděl ukřižovaného Spasitele se nakloniti se slovy: „Dobře jsi o mně psal, Tomáši! jakou odměnu za to žádáš?“ A světec odpověděl: „Jen Tebe Pane, žádám.“ Posvátný ten kříž, za jehož odkrytí se musí kostelníkovi teprv platiti, právě pro tuto okolnost (že se ho nazvice užívá k využitkování cizinců), očekávaný dojem na mne neučinil, ač jsem se snažil před ním vroucně se modlíti.

Sv. Vavřinec (s krásným průčelím gotickým a s mnohými krásnými obrazy), sv. Klara (s mnohými krásnými pomníky a náhrobky ve vedlejších kapličkách) a jini svatí a světice Boží mají zde krásné kostely. V kostele S. Giovanni

a Carbonara nachází se náhrobek krále Ladislava Neapolského (z uherského rodu Anjou-Durazzo, jenž † 1414); v cestopisech rozličných se tento náhrobek nad míru vynáší, já na něm — nenalezl nic zvláštního.

Mimo kostely jsou v Neapoli rozličné paláce, obrazárny a velké museum (dříve královským, od r. 1860 pak národním nazvané) nad míru vědecké předměty k navštěvování; obrazárna tohoto musea může se k nejznamenitějším v celé Itálii počítati, komnata pak se starozitnostmi nazvice z Pompeji a Herkulanum jsou zde samojediná a zvláštnost neobyčejná. Diviti se musíme něžnosti těch starých maleb skoro po 18 stech letech nalezených a výborně zachovaných; umělci zde zvláště na těchto starobylých, překrásných obrazech se zdokonalují. Tyto malby svědčí také o mravném citu starých Římanů; ač to jsou nazvice obrazy bohyní a odznaky ženské krásy, přece postava jich a úplně skoro zakrytí ač velmi slabým závojem tak dokonale odstraňují dráždivost, že bez uzardění možno na ně pohlížeti, kdežto v mnohých obrazárnách světoznámých na dobrou polovici obrazů pro úplné zanedbání poctivého umění krejčovského neradno pozvednouti zraku.

Avšak podivno, v Neapoli neudržíme se dlouho v obrazárnách sebe hezcích, ani v museum sebe vzácnějším, pohání nás to jen ven do milé Boží přírody, a proto, abychom co možná s nejvyššího vrchu mohli hleděti na město s čarovným zálivem a na celé okolí, jedeme vzhůru jedni na vysokou pevnost S. Elmo s krásným kostelem a kaplí Betlemskou (rozkošné sošky Betlemské) u sv. Martina, druzi ještě výše a dále až na nejvyšší vrch Camaldoli řečený, dle kláštera kartuziánského, kterýž však nyní vládou italskou je vyzdvížen, ač se tam řeholníci ještě trpí.

Musíme však draze zaplatiti tuto přeutěšenou podívanou s výše takové; kromě vozky potřebujeme do Camaldoli osly a vůdce na několik hodin, a na pevnost S. Elmo dovození vojenského představenstva, a nevědouce kde si to zaopatřiti, musíme býti rádi, když nás vůdce u sv. Martina — všem cizincům zajisté známý pro dovedné natahování (a mizernou lihovinu „Chartreuse“ jen řečenou nikoliv ale tento výborný nápoj představující) — za 5 lirů na vrch pevnosti uvede. V požadování těchto 5 lirů je tak neopatrný čili drzý, že ukazuje „permesso“ čili dovolení, jež zdarma obdržel, neb na něm výslovně stojí a to podtrženým písmem gratis, a zajisté i my bychom byli podobné permesso gratis (zdarma) obdrželi, jen kdybychom byli věděli kde. Než pohled na ráj pozemský stojí za těch 5 lirů, tudíž bez rozmyšlení ale s pohybem ne-

spokojenosti se vůdci peníze dají a jdeme vzhůru k pevnosti. Překrásná to podívaná! neb tu ještě dále sahá oko naše na celé to přerokozkošné okolí městy a dědinami utěšenými jenjen poseté! Leží tu před námi pravý ráj pozemský, úrodná planina k východu města Ponticelli, S. Anastasia, Somma, Palma, Nola a Avella již na patě hory mariánské (Montagne de M. Vergine), k severu města Casoria, Afragola, Aversa, Acerra, Caserta a nejvzdálenější Capua, za nížto hory Apenninské, k jihu a západu pak rozkošné moře s utěšenými ostrovy. Jenom škoda, že se strhla pojednou bouře a liják prudký; i v ráji tedy pozemském, v Neapoli, bouře a nečasy; jedině v ráji nebeském žádných více bouří, ani nebezpečí, „a smrti nebude více, ani kvělení, ani křiku, ani bolesti nebude více, nebo všechny tyto věci pomínuły.“ Zjevení sv. Jana 20, 4.

O misionářství.

Přijď království Tvé.

Přijď království Tvé,“ království Tvé, o Bože na nebesích, věčná blaženost, budiž nám za podíl.

„Přijď království Tvé,“ království Boží v nás, království milosti a spravedlnosti, více a více v duši naší se uhostuj.

„Přijď království Tvé,“ království Boží na zemi, církev katolická, více a více se rozšiřuj; nechať církev rozmáhá se a se stkvěje ve své kráse; nechať její světlo svítí všem.

Tyto prosby denně několikráte pronášíme; obraťmež zřetel svůj obzvláště ku království Božímu na zemi, k církvi katolické.

Dostí máme příčin, za kterými máme prositi, aby se království Boží vůkol nás, církev katolická, neuemenšovalo ale více rozmnožovalo a rozšiřovalo. Poohlédne-

me-li se po světě, poznáme, že v krajinách, v nichž utěšeně křesťanství vzkvétalo, zavládnulo nevěrectví a bludařství; takt svatá země, kolébka křesťanství, kdežto vztýčen byl první sv. kříž, úpi pod jármem tureckým; podobně i Egypt a řecké císařství, kdež křesťanská učinnost vzkvétala a nesčetných svatých bylo. Druhdy Britansko aneb nynější Anglicko nazváno ostrovem svatých, a nyní tam rozšířeno bludařství rozmanité. A netřeba daleko choditi; ve vlastech našich, kdež dříve byla jedna víra, zavládnul mnohý blud. Co se stalo, státi se může. Prozřetelnost Božská jest nevyzpytatelná; kdož postílne úrady Boží; nicméně dle dějin říci se může, že Pán Bůh mnohdykráté národu světlo víry odebirá, když tento více tmu miluje

než světlo a takto milosti Boží nehodným se stává. V pravdě, tof největší trest, kterýž může národ zstitnouti; národ taký do tmy upadne. Tof zajisté příčinou, za kterou třeba volati: „Přijď království Tvé“ — Bože milosrdenství, nedej světlu víry ve vlastech našich vyhasnouti, ale ať svítí a blaží po všechny časy lidstvo veškeré.“

Slovy těmito pronesena prosba, aby církev netoliko se umenšovala, ale aby se i více rozšiřovala, slovy těmito neprosíme toliko za vlastní své, ale za všechny, kteříž jsou povoláni bráti podílu na dětství božím.

V tom zahrnuty jsou země veškeré, zahrnuty všechny časy a doby, zahrnuta nynější a budoucí pokolení. Prošení také není zbytečným, neb pohlédneme-li se po Asii, Africe, Australii, Americe a ostrovech a shledáme, jak rozsáhlé tu jsou země, kdežto ještě nevzešlo světlo víry. Příčinu jednu toho ovšem již v evangeliu naznačenou nacházíme: „Světlo v temnostech svítí a tmy ho neobsáhly. Do vlastního přišel a svoji ho nepřijali.“ Jinou příčinu uvádí sv. apoštol Pavel, kterýž neměl stání, kterýž nepoptál sobě oddechu a kterýž ku

všem národům přinéstí chtěl království Boží; i dí: „Kterak mají vyzývati Toho, na něhož nevěří? Kterak mají v toho věřiti, o němž neslyšeli? A kterak mají o Ném slyšeti, když o Ném nikdo nehlasá?“

Přemnoho národův touží po pravdě, zohavil se jim blud, klam a mam, prosí o hlasatele víry, slova Božího, než žeň

je sice hojná, avšak málo vhodných pracovníkův.

A že vznesený úkol — šířiti křesťanství, kterýž především připadl knížeti apoštolskému, Petrovi a jeho nástupcům, přiměl papeže římské, aby za všech časů, jak toho poměry a úmysly milostivého Boha zdály se vyžadovati, vysílali věrověsty k různým národům okřádku zemského a věřící k podpoře těchto hlasatelův — misionářův hmotné i duchovní

Uznává sv. Otec, že je sice všudy bída

a nouze, nicméně ale přece se důvěruje v šlechtné srdce věřících, že i v nouzi z mála málo udělí, a že toto málo spojenými silami vzrůste v mnoho.

Za zvláštní patrony misionářství doporučuje Matku Boží, kteráž zničila všeliký blud, sv. Josefa, sv. Petra a Pavla, ony svaté, kteří jakožto misionáři život svůj skončili aneb život svůj obětovali.

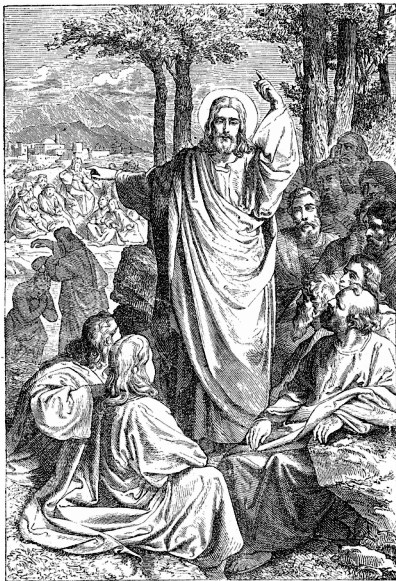
Pak-li nezůstane bez odměny, dí sv. Otec, hlt vody, který podáme, za jisté tím hojnější odplata toho očekává, kterýž misionářství i v malém podporuje. Onť vykonává více skutků lásky křesťanské a zrovna pomáhá Pánu Bohu spasiti naše bližní.

„Vznešený úkol — šířiti křesťanství, kterýž především připadl knížeti apoštolskému, Petrovi a

jeho nástupcům, přiměl papeže římské, aby za všech časů, jak toho poměry a úmysly milostivého Boha zdály se vyžadovati, vysílali věrověsty k různým národům okrášku zemského.“ Těmito slovy začíná encyklika památná, týkající se oslavy sv. našich apoštolův Cyrilla a Methoda. Jak pravdivá jsou slova tato, tomu nadsvědčují rozmanité zprávy z mi-

sionářství, kteréž tak utěšeně vzkvétá. Přesvědčily nás o tom úryvky v předešlých ročnicích „Školy B. S. P.“ obsažené, a přesvědčovati nás mají o tom úryvky v tomto ročniku uveřejněné. Ještě více mají způsobiti chatrné také úryvky; ony nás mají rozněcovati k lásce víry křesťansko-katolické, mají nás upomínati na předražený dar víry,

jak si jí vážit máme; ony nás povzbuzovati mají, abychom i my misionáři, to jest, abychom dobrým příkladem vážnost a platnost víře své získali, abychom modlitbou a dle možnosti i hmotnými prostředky pravé misionářství podporovali a takto nápo-mocni byli ku splnění prosby:
„Příjď království Tvé!“

Tentokrátě poohlédněme se po světě, jak se kde daří misionářství.

Východní Evropa. Tu třeba upozorniti na slavného a nejvyššího misionáře, který ne sice osobně, ale písemně k nadějně obnově misionářské základ položil — to jest na sv. Otce Lva XIII. a jeho encykliku, týkající se oslavy sv. Cyrilla a Methoda. Encyklika tato stala

se najednou kouzlem, které ochlubití opět osvěžilo, které klesajícím k radostnému novému počínání nové síly dodává. Encyklika tato povzbudila a povzbuzovati bude přečetné obhájce pravdy věčné, aby této pravdě ku vítězství dopomáhali mezi rozkolníky bratřimi našimi. Ona mocně, ba neodolatelně vybízí každého, kdož k tomu povolán jest, aby urovnával cestu ku návratu rozkolníků ku pravé církvi. Cesty mohou býti rozličné, jenom vůli mějme stejnou. Když jinak nemůžeš nápomocným býti v díle tom velikém, k němuž vybízí sv. Otec náš, modlívejž se a to vroucně, aby, jakž dí encyklika, „sv. Cyrill a Methoděj celým vlivem svým u Boha přispěli k ochraně křesťanství, po celém východě aby vyprosili vytrvalost pro katolíky, a pro rozkolníky touhu po opětném se spojení s pravou církvi.“ Na posvátném Velehradě vydán „Sborník Velehradský,“ kteroužto knihou se též má misionářiti, to jest cestu klostiti ku žádoucímu sjednocení. Kým roku 1885, kdežto slaviti budeme památku tisíciletou úmrtí sv. Methoděje, sjednocení aspoň částečně je provedeno, což vše možno u Boha. Jakmile bude v Rusku prohlášena svoboda vyznání, zajisté že církev katolická převelikého úspěchu dosáhne.

V Turecku konečně uznán msg. Hassun za pravého patriarchu armenského; Kupelien se podrobil a takto ukončen rozkol, který po desetiletí záhubně působil.

V Bulharsku dobře se daří dle zprávy prokuratora P. R. Ferrigna misiim; ovšem lépe by se jim dařilo, kdyby pomoc byla též vydatnější a mohlo se hodně mnoho škol zříditi. Biskup Nikopolský, msg. Paoli, potěšitelnou zprávu podává o misích svých ve Valašsku a v Dobruči. Po boji nový život čilejší nastává.

Spisem „víra atd.“ povzbuzuje A. Kuttkay, kterýž přestoupil na víru naši, protestanty v Uherském Slovátku ku přestoupení.

Severní a západní Evropa. Spolek sv. Bonifacia — spolek pro podporování katolíkův mezi protestanty roztroušených — i toho roku prospíval a mnohé přinášel ovoce. Přes domácí podporování nezapomenuto i na cizozemské misionářství; tak dodáno redakci „Kath. Miss.“ na cizozemské missie asi 64 tisíc marek.

Ve Švédsku od mysu Lundenacs až ku severnímu mysu zařízení 8 stálých misionářských stanovisk s kostely aneb kaplemi. Misie ty ovšem přemnoho životův vyžadovaly, avšak opět se vždy našli horliví misionáři. Misie jsou ve vážnosti a veřejnému mínění, jak tomu říkáme, katolicismu není nepřiznivo. Katolíci ovšem posud jsou vyloučení od důstojnosti královské, ministerské a soudcovské, než časem i toto obmezení padne.

V Dánsku docházejí klášternice oblíby i podpory i u protestantův. Ač mnoho jich nepřestupuje na víru naši, nicméně se misionářství daří.

Severní Amerika. Misie zcela na severu a velikou bídou a hladem musely zápasiti a nemalých obětí od misionářův vyžadovaly. Často se stává, že misionář podává chléb svým svěřeným a že mu to lito, že jim nemůže též podati chléb andělský; zde tentokráte mohli podávati chléb andělský, avšak nemohli zase podávati chléb ve zdejší. Avšak Indiáni tou měrou se těšili, že co Pán Bůh sesílá, že dobré jest a že s jeho milostí též jaksi bídu prožiji.

V Kansasu byla letos neobyčejná zima; jesuité se zde netoliko bělochův, kteří se zde usadili, zaujímali, ale i Indiánův. Tyto dny pojede jako nová síla do Ameriky P. Türk, jesuita, rozený Moravan (Němec síce, ale naučil se dobře

šesky), jako duch. správce Čechů, sdruží se s P. Malým, jesuitou, Moravanem, který již před rokem tam jel.

Komise pro indiánské školy činnou byla i tohoto roku. Školy tyto jsou střediska, ze kterýchž se křesťanství rozšiřuje a dobrý mrav mezi 20.000 Indiány. Avšak více než 80.000 Indiánů katolíkův nemají buďto žádných škol, aneb musí děti do škol protestantských posílati. Celé kmeny ku p. Apašové — jsou úplně ještě zdivočili; třeba výdatnější pomoci a podpory komisi pro indiánské misie, aby větší činnost mohla provozovati a takto aspoň zbytky odumírajícího národa, na kterémž nekřesťanská vzdělanost tak těžce se prohléčila, křesťanství získati.

Jižní Amerika. Z Brazílie do-

cházejí zprávy, že žeň sice je hojná, ale že třeba horlivých pracovníkův.

V Patagonii salesiánským misionářům počátek misii se vydařil, již založili školu, nemocnici atd. v Karmenách. Odtud hodlají vzmúžile se bráti do pu-
statin nejjihnější Ameriky. V Equadore a Peru rovněž požehnány jsou misie, než i tu třeba více dělníkův; vůbec třeba, aby Pán do jižní Ameriky seslal více pracovníkův.

Milodary pro misie na východě.

Jistý ctitel sv. Cyrilla a Methoda . . . 3 zl. — kr.
Vlp. Ed. Sturm, farář v Košticích v Č. — „ 60 „
Vlp. Sasik, farář na Sasi v Uhrách — „ 60 „

Na kostel v Serajevě.

Ke eti a chvále Boží . . . — „ 50 „

Pro děti v Bosně a Hercegovině.

Víra, naděje a láska . . . — „ 50 „
(Pokračování budoucně.)

Děvečkám služebným.

Notburgo má drahá!

čem tentokráte, v tomto čase, když rozmanitá masopustní vyrazení a veselky se pořádají, Tobě především psátí mám? O zajisté přede vším psátí Ti musím o tom, oč se nejméně při všem tom dbá, o svatě čistotě. Ano, o této ctnosti, která jest lilii mezi všemi ctnostmi, aspoň něco Ti napíšu. Svatá čistota činí nás již v tomto životě podobny andělům; ona činí z nás chrámy Ducha svatého, stáváme se svatyni. Jest to nejdražší klenot, který nás i nuzné přebohatými činí. Pán Bůh ve zvláštní oblíbenosti má svatou tu ctnost. Což nejvíce povýšilo Matku Boží? zajisté že svatá čistota. Což činí nám dítko malé tak milostno a milo? zajisté jeho čisté nevinné srdcečko.

Ó milá Notburgo má, o vše, což Ti milo a draho, prosím Tě, važ sobě této ctnosti, nejkrásnější to panenské ozdoby, čisto a neporušeno zachovej

roucho, kteréž kněz položil na Tebe při křtu svatém. Blahoslavení, di Ježíš, čistého srdce, neboť oni na Boha patřiti budou. Neblaženi tedy, nešťastni ti, kdož srdce čistého nejsou: na Boha zajisté patřiti nebudou. Odporuj hned na počátku každé nečisté myšlence; nedej růsti koukoli, ale hned v zárodku ji vypleňuj; jsi-li sama, poželnej se sv. křížem, mocnou to zbraní; nejsi-li sama, zpomeň sobě na Boha, aneb zvolěj k Matičce Boží aneb andělu strážci. Beř útočiště ku kříži Kristovu i vezmi korunu jeho trnovou, bys udělala z ní plot okolo srdce svého, aby do něho nemohly vniknouti myšleni nečistá. Když nečistá myšlénka mi napadá, di svatý Augustin, utikám se k ranám Kristovým. Slovo nečistých neb dvojsmyslných nemiluj; pomni, což di svatý Bernard: „Jediný toliko mluví a jedině jen slovo promluví a jedině toto slovo člověka jediného zabijí duše přemnohých, jenž slyší slovo to.

Pomni často na přísný účet, jež musíš jednou ze všeho, což mluvíš, Bohu skládati. Jestli že z každého slova prázdného účet musíme klásti, což teprve z každého slova nečistého. Varuj se společnosti, kde se tlachá, a nemůžeš-li se všemu vyhnouti, aspoň k tomu nedávej příčiny, začni řeč o něčem jiném, aneb dej znáti, že řeči takové nerad poussloucháš.

Varuj se zahálky. Stále něčím se zaměstknávej, aby Tě ďábel bez práce nezastihl. Učiň, jako Job, smlouvu s očima svýma, nehleď na nic, co by Tě pohoršovati mohlo.

Varuj se všeliké příležitosti zlé. Oko Boží všecko vidí, ucho Boží všechno slyší. Pamataj na věci poslední a nezhrěšiš. Do knih oplzlych ani nenahlížej. Dbej stridmosti, tělo otužuj.

Vše Ti možno. Sv. apoštol prosil Pána: „Pane, odluč mne od tohoto hříšného těla,“ a Pán dí mu na to: „Dosti tobě budíž na milosti mé.“ Tak i Tobě a každému dává Pán Bůh milosti, kolik jí třeba. Smilostí vše mohou; vše mohou v Tom, ježž mne posilňuje. Dětinně uctívej Matku Boží, sv. Josefa, sv. Aloisia, sv. Stanislava, anděla strážce. Jaká bude radost Tvá na smrtelném loži, že jsi zachovala čistotu; ano celý život Tvůj radostným bude; pokoj svatý i v bouři tohoto světa uhostí se v srdci Tvém, když čisto bude.

„Sladké Srdce Ježíšovo, budíž mou láskou!“

„Nic mne od Kristovy lásky neodloučí ani částky.“

Z té duše přeji Ti všelikou veselost, při níž se Pán Bůh neuráží. I jen se pobav bez úražky Boha a bližního v pravý čas, na pravém místě, pravou měrou. Vesel se v Bohu; i když se veselíš, čiň to ke cti a chvále Boží; i ta veselka bude Ti zásluhou u Boha.

„Ať jíte neb pijete,“ dí sv. apoštol — „aneb cokoliv jiného činíte, všecko ke cti a chvále Boží činite.“

Ku konci něco z písně, kterou v jistém kostele moravském na východě tak rádi zpívají:

„Má duše ukryj se,
nepřítel blíží se!

Já jsem se ukryla
do ran Krista Pána.

Já již nebojím se.

Ty Kristovy rány,

to jsou moje schrány,

v nich ve dne i v noci

hledám já pomoci.“

Žij blaze s Pánem Bohem.

Tvá Tě milující knotra

Josefa.

Povzdechy.

Nejsvětější Srdce Páně,

Vše se proti Bohu vzpírá,

Dejž ať z Tvého Srdce kame
v srdce moje svatá víra!

Nejsvětější Srdce Páně,

Svět jen doufá v časné zboží,

Nezaměním věčné za ně,

Kýž se naděj v srdci zmnoží!

Nejsvětější Srdce Páně

Srdce láskou hoří sice, —

Dejž ať k Tobě láskou vzplane,

Ať Tě miluji vždy více!

V neděli devítník.

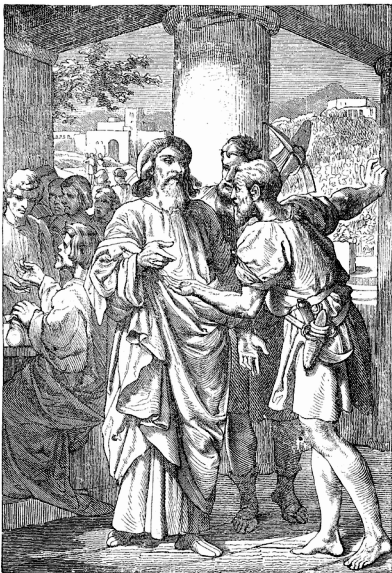
(Ěvangelium sv. Mat. 20, 1—16.)

Za onoho času řekl Pán Ježíš učeníkům svým podobností toto: „Podobno jest království nebeské člověku hospodáři, kterýž vyšel na úsvitě, aby najal dělníky na vinici svou.“ Kdo jest to, co volá dělníky na vinici svou, na role své? Otec nebeský volá a najímá pracovníky, zve je do církve sv. a smlouvá se s nimi o určitém mzdě. Kdy nás volá? Po celou dobu života našeho, od první hodiny mládí našeho až do jedenácté hodiny staroby. Žádný nemůže se vymluviti, — ba aby povzbudil i ty opozdilce, slibuje jim mzdou stejnou jako dělníkům od první hodiny, totiž království nebeské, pakli jen horlivě aspoň tu poslední hodinu pracovati budou.

„Na úsvitě povstal jsem,“
dí Hospodin slovy Jeremiáše,

„a mluvil jsem k vám, ale vy jste mne neslyšeli, volal jsem vás, ale vy jste neodpověděli volajícímu hlasu mému.“ Aj, platí tato káravá slova také nám? Jsme již na vinici Páně, pracujeme již na spáse vlastní a svých bližních, či povalujeme se ještě někde za ploty, hovíce své lenosti? Volání jsme již bezpočtu krátě slovy kazatele, hlasem své povinnosti, svého povolání, hlasem svědomí a vlastního rozumu, volání jsme opět dnes hlasem „Školy.“

Nuže, dnes když uslyšíme hlasu Jeho, nechtějme zatvrzovati sluchu svého; snad jest to již poslední hodina.

Zprávy.

Obrazy a sochy zjevení-se Panny Marie v Lúrděch. (Prémie zábav. bibl. na r. 1881. — Slavnost svěcení sochy ve Vladislavě.) Nepochybujeme, že jsme se zavděčili právě tímto obrazem především našim krajanům na Moravě, kteří

příčiněním sice jistého horlivého cítěle nepoškrvněného Početi Bohorodičky, nicméně však velikou vlastní přitulností k „Nepoškrvněné“ velice bedlivě si všímali podivných zjevů v Lúrděch a jako v málo které zemi přehojných stavi

oltářů k slávě Boží skrze nepoškvřněné početi Panny Marie a na památku podivných, zázračných událostí Lúrdských. Potěšné jest to znamení, že náš lid tak horlivě ctí „Nepoškvřněnou“, má tedy úctu a lásku k čistotě a bude se jí zajisté domáhati ve svém životě, — což jest prvním nejpříznivějším ovocem uctívání „Nepoškvřněné“, — bude svoje mravy ušlechťovati a zabezpečí si mílosti u Boha i u lidí. Proto s tak velkou radostí vítáme každý nový oltář ku cti „Nepoškvřněné“, každou novou sochu, nový obraz, Ji představující, a zaznamenáváme tak rádi každou zprávu jejich církevního zasvěcení. V minulých rocích přinesl jsme některé takové zprávy, na pohled a čtoucímu jejich popis vždy sobě podobné, jejich však účastníkům vždy nové a jako jediné. Pro úplnost přinášíme letos jednu takovou zprávu, která již vloni měla býtí uveřejněna, že ale v posledních měsících přišla, jinými články byla vytlačena. Jestliť to zpráva o zasvěcení sochy P. Marie Lúrdské ve Vladislavě u Třebíče. Slavily se tehdy po Moravě tak zvané „hody“, ve Vladislavě byly ale tenkrát hody opravdové, tak radostné, tak toužebně očekávané a s takým vřelým úctastvím slavené od veškerého obyvatelstva, že dlužno ten den vřaditi mezi největší památky Vladislavské. Očitý svědek napsal nám o tom mezi jiným: „Již v sobotu bylo ve Vl. velmi živo: uvíjely se kytky a věnce, okrašloval se chrám P. uvnitř i zvenku, ozdobovány po městečku sochy a kříže, ozdobena i fara; chystáno šatstvo, zapletány a pentleny koně, — prohlíženy i hmoždíře, které první měly započítí slavnost. Důstojný pan děkan Třebíčský vzal na sebe tu čestnou úlohu, církevně zasvětili krásnou sochu P. Marie, kterou Vladislavští farníci na postranním oltáři umístili a všemožně květinami ozdobili, a byl hned na hranicích obce

Vl. zdvořile a slušně uvítán hojným sborem junáků na okrášlených koních a od ostrostřelců Vladislavských. Za hlaholu zvonů a za ustavičného dunění hmoždírů přibrál se důst. pan děkan do osady a do chrámu P., doprovázen jsa jiz četným zástupem Mariánských ctitelů a velikou řadou slušně okrášlených děv, v šatu bílém s modrými stužkami a s růžencem na ruce. Předojemně to bylo, když jej tato krásná a významuplná řada panen doprovodila až do kostela a po obou stranách oltáře se postavivši se svícemi v rukou zbožně obeovala mši sv., a rovněž odpoledne obřadu svěcení sochy; radostnou zůstaue upomínka na tuto slavnost pro každého farníka Vl., především ale pro tehdejší děvy a junáky, kteří ji nejradostněji očekávali, kteří jí s celou svou bytostí se účastnili. Že veleb. duchovenstvo, shromáždivši se k slavnosti počtem devíti, k její úplnosti seč bylo se přičinilo, a že ve slavnostním kázání pravý význam slavnosti a úcty Mariánské v našem národě tak rozšířené a zejména úcty „Nepoškvřněného Početí“ řádně byl vyloženo, netřeba se zmiňovati; dejž Bůh, aby nobyl zmařen žádný z těch jarých květů zbožnosti a lásky k Nebeskrálovně.“ — Tak náš zpravodaj; my však si přejeme z té duše, aby to veřejné vyznání a vzdání úcty Nebeskrálovně, kterým naše mládež při podobných příležitostech tak chvalně se vyznamenává, proniklo celý život národa, a na to nechat upomíná a k tomu ustavičně vybízí letošní premie nepoškvřněné Panny, jak se v Lúrdch zjevila prostému děvčeti Bernardíně.

Pro bratrstvo sv. růžence a spolek živého růžence vydána bude co nejdřív příruční kniha spracovaná na základě authentických dekretů sv. Stolice, a podle ní sdělime u výtahu to nejhlavnější i našim čtenářům, ano celé dosti objemné dílo v českém překladu by dosti drahé přišlo. Doufáme, že tím se zavede větší

srovnalost u řízení bratrstva i spolku růžencového a rozšíří se znalost sv. růžence.

Na dotaz z K., ohledně „Devítidenní pobožnosti“ devíti žen či matek ke cti P. M., hledající přístřeší v Betlémě, odpovídáme: Mezi pobožnostmi schválenými duchovní vrchností, aby mohly i veřejně býti konány, není nám známa ona zmíněná, a soudíme, že skutečně schválena nebyla, ani nebude. Rozjímání o chudobě a opuštěnosti Bohorodičky před narozením Spasitele a přiněšené ozdobování a osvětlování obrazu Bohorodičky, jí ku počtě, rozdávání almužny a konání podobných dobrých skutků jest věci zajisté chvalitebnou, a církev sama vybízí k tomu svou bohoslužbou; takové ale uctění P. Marie, jak se to odporučuje zmíněnou apokryfní devítnicí, přenášením obrazu P. Marie od jedné ženy ke druhé a jí zde jako ubytování, to přece nedá se u nás pro veřejnost odporučiti, nehledě ani k tomu, že církev katolická o tom nic neví. Pobožnost sama neobsahuje sice právě nic proti věře, avšak pro veřejnost trváme, že se nehodí, ba i pro soukromí měla by se nahraditi vhodnějším rozjímáním adventním.

Ku probuzení ducha sebezapření, k čemuž vybidnuto v čísle 1., dobře by snad posloužilo horlivější používání devotionalit svěcených s plnomocenstvím od apoštol. Stolice již uděleným, k p. uctivého při sobě nošení penízku sv. Benedikta, růženců a křížků svěcených od kněží horlivě pro spolek sv. dětství; neboť nosičům těchto svěcených věcí jsou mnohé, menší i větší odpušky uděleny za jednotlivé skutky sebezapření a lásky ke bližnímu. Především buďtež povzbuzeni členové katolických bratrství, III. řádu, aby tomu světem nyní ovládajícímu požitkářství skutky se opřeli, podobně jak to činil sv. František z Assisi a jeho následovníci. Katolická bratrstva a církev katolická měla vždy a mají podnes velikou důležitost v tomto ohledu. Nechat se obnoví a povznesou k původní horlivosti.

Členové benedikt. spolku kněží k vysvobození duší z očištění, o kterém vloni jsme psali, dostali od arcipata velklátera Montekasinského plnomoc světití nové penízky sv. Benedikta, ražené na památku lonského jubilea s odpušky jim příslušnými, což pohnutkou, aby také v našich krajích záslužný ten spolek se rozšířil. Příhlašky mohou se dít u redaktora „Školy“.

Naléhavá prosba. Příležitost k významání.

Prosíme všechny apoštoly modlitby, aby dopomohli ku příznivému vyřízení záležitosti děvy nevině obžalované a dlouho soužené. Jak jsme již před rokem byli se zde zmínili, ztratila se věc značné ceny, která oné děvčě byla svěřena, a dosud není nalezena. Ona děva následkem podezření ztratila důvěru a službu a nalezá se ve smutném stavu a celá záležitost, která soudu odevzdána, vyřídí se pro křivou přísahu jistě osoby úplně nepříznivě pro naši spolusestru. Bůh zkouší tuto dosti dlouho, přičiníme se ale, aby vyslyšením upřímných modliteb pravda přišla na jevo a dlouho zkoušené se pomohlo a — nahradilo. Zejména navedme dívky k tomu, aby se v této záležitosti modlily.

Milodary B. Srdce Páně.

Kdosi nám jedenkrát zlovolně vytýkal, že odporučujeme B. Srdce P. Ježíše jako nějaký universalní prostředek proti všemu zlu a že se podobáme kramářům s různými světovými léky. Nač bychme to zapírali, jest to pravda, že odporučujeme nejsv. Srdce Ježíšovo za nejvydatnější lék pro všechny neduhy těla i ducha; — to ale činil i Kristus Pán sám, když k sobě zval: Pojďte ke mně všichni, kteří jste sklíčení a obtíženi, a naleznete odpočinku, pomoci, a těžce to nesl, že právě národ vyvolený málo na jeho slova dbal a jemu nevěřil — ke vlastní své škodě. Abychom

si z mnohé nesnáze pomohli, dal nám ovšem Hospodin v moc naši mnoho prostředků, dal nám rozum a důvtip a celou přírodu ke službě, avšak nejsvrchovanějším pánem i přírody i nás samých jest vždy On vševládcem a bez jeho vůle a dopuštění nic se na světě neděje, což se děje. Ty se mnohdy divíš, že ten onen podnik, ta ona práce nic se nedaří, že ten onen lék ve tvé nemoci nic neprospívá, kdežto jindy vždy pomohl, ty se uznáváš málomocným a nedostačitelným; — proč ale nehledáš pomoci u Toho, v jehož rukou všechno je? Jestli tobě na blízku, ochoten pomoci, čeká ale, až budeš prositi. „Proste a bude vám dáno,“ „tlučte vytrvale a bude vám konečně otevřeno,“ tož zřejmá Jeho svatá vůle, ba přímé nařízení. Musíš cosi zvláštního, jakés tajemství, býti v modlitbě pokorné, vytrvalé a máš za ovoce něco daleko důležitějšího než pouhé splnění prosby, — modlitba jest nutný prostředek v celém plánu vykoupení a posvěcení člověka. Proto nepřestanemo ji odporučovati a k plné důvěře povzbuzovati, k čemu nám jest vždy nápomocným předobry náš Spasitel, rozdávaje štědře, oč Jej kdo pokorně, vytrvale prosí.

Svědectví o tom vydávají následující dopisy:

Z Přerova. Byla jsem celý rok nemocná na žaludek. V žaludku tvořila se jedna boule po druhé, až se nemoc i do střev rozšířila. Trpěla jsem náramně bolestí a nemohla jsem kromě něco maličko utlučeného syrového masa a kyselého mléka ničeho požití, všechno jsem zvrátila. Všechno se dělalo, ani na změnu povětrnosti nezapomenuto; ale nemoc se vždy jen horšila. Tři lékaři uznali nemoc mou za nezhojitelnou. Konečně jsem přišla tak daleko, že jsem docela ničeho snést nemohla, ustavičně

zvracela a pro náramně bolesti sebou ani hnouti nemohla. Držela jsem několikrát již devítidení pobožnost k nejsvětějšímu Srdci, k P. Marii Lúrdské a sv. otci Piu IX., při čemž mi všechny mé spolusestry pilně pomáhaly. Konečně, když nejhůře bylo, radila mi jedna sostra, bych se přec ještě na tu P. Marii Filippsdorfskou obrátila, ta že jistě pomůže. I poslechla jsem a začala dne 4. října devítidení pobožnost. Sedmého ráno zdálo se mi býti neobyčejně dobře; ale nevěřila jsem sama sobě a ležela

tíše. V 8 hodin bylo mi přinešeno Tělo Páně; po desáté hodině jsem sama vstala a se oblekla, nic mně nebolelo. Po poledni jsem vyšla z nemocnice, chodila po domě, byla úplně zdravá, a tak jsem již 10 týdnů. Mohu všechno jísti, nic mi neškodí. Později mi sice otekly trochu nohy; ale ty jsou teď již také zdravé. Proto díky ty nejvřelejší nejsvětějším Srdcím, sv. Otci Piu a P. Marii Filipisdorfské! Často již dostalo se nám mocnou přímluvou Marie Panny jak v zaležitostech domu, tak i jednotlivých sester viditelné pomoci; proto díky věčné milené Matičce naší Marii Panně!

Z Olomouce. Vyznávám tuto, že jsem byla minulou zimu postížena velmi těžkou a nebezpečnou nemocí. Užívala jsem mnoho prostředků od víceo lékařů předepsaných, avšak nemoc má se ani neměnila. Konečně jsem se obrátila v důvěrné prosbě k Marii Panně Filipisdorfské zároveň se slibem, že, pak-li okřeji a povstanu, sama na místo „milostné“ ve Filipisdorfe poděkovat půjdu. A ejhle nemoci mi očividně ubývalo, za to ale síly tak mi přibývalo, že jsem už o první pouti do Filipsdorfu se odebrala a tu slib učiněný splnila. Radím tedy každému, kdo nemoci nějakou navštíven jest, aby bral útočiště své ku přímluvě Marie Panny. Též se cítím zavázána k větší cti a slávě Boží podotknuti, že mi sv. Josef v potřebách časných velmi přímluvou svou pomáhá; kdykoliv jej o nějakou pomoc prosím, téměř vždy jsem vyslyšena.

P. U.

Z Huojie. Ku konci školního roku nacházela jsem se ve velkých nesnázích s bratrem svým studujícím, jenž na těle i na duchu ochuravěl. V té velké nesnazi obrátila jsem se k Božskému Srdci Páně k Panně Marii vždy trvajícím pomoci a k sv. Aloisiu, patronu studující mládeže, s tím úmyslem, pakli vyslyšeni

dojdu, že to ve „Škole B. Srdce Páně“ uveřejním. Ažkoliv nepatrná byla modlitba má, přece jsem byla vyslyšena, že bratr nejen ozdravěl a školní rok šťastně skončil, nýbrž že i nových dobrodinců nalezl, kteří mu umožnili ve studiích pokračovati. — Já pak, poněvadž jsem s vyplněním toho slibu dlouho prodlévala, nacházím se opět u velkých nesnázích, poněvadž se mi práce nedostává, tedy hledím v smutnou budoucnost, což zmiňuji pro výstrahu jiným, aby, učinili-li Bohu slib, jej také věrně a co nejdříve splnili aby nepropadli přísne spravedlnosti Boží.

Z Čech. Jistý duchovní vzdává díky Pánu Bohu, P. Marii a všem Svatým za to, že vzdor veliké churavosti a tělesné slabosti funkce o novém roku a sv. tří králech mohl zastati, což přímluvě Bohorodičky přičítá, a uveřejniti slíbil.

Tentýž duchovní prosí všechny čtenáře a čtenárky „Školy“, aby za něho se přimlouvali k Panně Marii a sv. Josefu, aby konečně z dlouholetého trápení svého byl osvobozen, a na duši i na těle ozdravěl.“

Z Průžiyu na Slovensku. Od delšího času jsa chorobný a trpě hrozně bolesti v nemoci tak zv. ischias, obrátil jsem se konečně — po marném užívání všech léků ode 3 lékařů mně předepsaných — na naši milou Matičku nepoškvřrněnou v Lúrděch se zjevíví a konal jsem devítnici k ní „Uzdravení nemocných,“ užíval jsem každý den několik kapek vody z Lúrdy a potíral jí i rozbolenou žílu v noze. Jak veliké bylo moje potěšení, když brzo všechny bolesti mně přestaly, ba i jiné nápadny nemoci jsou odstraněny! Za to budiž před celým světem čest a chvála Bohu, oslava a vděk přemilé dobrotivé Matce Boží P. Marii z Lúrdy. Z.

Od Dobrušky. Jedna osoba vzdává nejvroucenější díky B. Srdci Páně, B.

P. Marii a sv. Josefu za mnohonásobné milosti lonským rokem obdržené, zejména za získání výborné služby do domu a za nalezení vhodného místa pro osiřelou dívku. —

== Byv r. 1874 přesazen za proz. duchovního správce do R., musím se přiznati, že jsem tam šel s nejlepším úmyslem a předsevzetím. Sotva však jsem se tam přistěhoval, dostal jsem c. k. hejtmanstvím v . . . zprávu, X se přihlásil, že vystupuje z církve katolické. Toť pro první můj začátek zajisté velmi nemilé. Co činiti, abych člověka toho od úmyslu jeho odvrátil?

Přemýšleje dlouho ustanovil jsem se na tom, že za člověka toho přinesu nejsvětější obět ke cti a chvále B. S. P., neb jsem byl a jsem posud ctiteltem téhož B. Srdece P. A ejhle! dám toho člověka k sobě zavolati, vysvětluji mu všechno, změnil svůj úmysl z církve katolické vystoupiti a jest posud katolíkem, což jedině připisují B. Srdeci P.

== Tisícere díky vzdávám blahoslavené Rodičce Boží za mocnou přímluvu u Boha, kterýž mou těžce nemocnou matku tak dalece posilil a pozdravil, že své domácí práce opět řádně vykonávati může, čehož ani lékař ani lidé domácí a příbuzní více neočekávali.

Jeden farář z výkolf Prahy.

Z Brna děkuje S. K. že konajíc devítníci k nepošk. početi P. Marie ozdravěla z neduhu a proto z vděčnosti věnovala na chrámy P. ve Filipisdorfu a Bratřejově po 1 zl.

Dvě sestry oznamují svůj dik P. Marii Filipisdorfské a sv. Josefu, že vzývající je o přímluvu u Pána Boha za ozdravení jejich matky skutečně dosáhly, oč prosily.

Z Mistku děkuje A. za pozdravení její matky přes rok nemocné, ač ne úplně přece dosti značné. Dlouho vzývala P. Marii „vždy trvající pomoci,“

až konečně vyslyšena byla a proto doufá důvěrně, že Bůh dokoná na přímluvu P. Marie, co započal. Těž vzdává díky za utišení velké rozepře v rodině, také na přímluvu P. Marie, ku které se utekla v největší tísni.

Jistý horlitel pro sv. dětství děkuje zdar svého působení B. Srdeci P., jemuž ve své nedostatečnosti vše odporučil.

Z Rybníku na Slov. (Garamszöllös) sděluje jistý kněz nápadně vyslyšení svých modliteb a uzdravení od zastaralých mnohých nesnesitelných bolestí. „Jako náhodou přišla mně do rukou knížka „devítidenní pobožnost k P. Marii Lúrdské“; i přečetl jsem ji a bylo mně líto, že Lúrdy jsou tak daleko a že mně z materiálních ohledů nemožno tam putovati. As 4 roky trpěl a snášel jsem ukrutně bolesti žaludka, křeče, katar a koliku, slovem bolesti nesnesitelné, které mne nejvíce při kázání a při mši sv. napadaly. Hledal jsem lékařů, hledal jsem léků, ale žal! trápiv se ve dne v noci léku vyhledati jsem nemohl. I vzal jsem si za lékárnu „devítidenní pobožnost k Panně Marii Lúrdské“ a umyslil jsem si vykonat zvláštní způsob pouti do Lúrd. Každodenně po mši sv. vyšel jsem k jedné skále as hodinu cesty od města, kde byla studánka, sprovázen jedním školáčkem. Costou modlil jsem se sv. růžence, litanie Loretanské, Zdrávas královno atd. a obětoval jsem toto putování na místo pouti do Lúrdy ve Francii. Pil jsem vodu ze studánky a umýval se jí a modlitby na každý den určené konal a obraz v knížce vytisknutý s sebou vždy nosil a políbil. Vracev se s chlapečkem domů přes horu, konal opět ony modlitby co napřed. Tak jsem to činil po devět dní, at bylo již počasí pěkné, at nepříjemné a po devátém dnu následovalo hlasité „Tě Bože chválime“ v lese u studánky. A ejhle bolest, která mne

před tím skoro každý třetí den mořila, zruizela na dobro a více mne nenavštěvuje. Co se stalo to nevím, jen to vím, že po devítidenní pobožnosti k Panně Marii Lúrdské obětované se celkem vše ztratilo. Dřív jsem nemohl ničeho jísti, nyní jím všechno. Komu to mám přičísti? Že ale pravdu mluvím a tuto velikou radost Vám, velp., zvěstuji, zná ten Otec na výsosti a Jeho Matka, kteří se klamaf nedají. Nechaf jest tedy česť a chvála nejsv. Trojici Božské, nejblh. P. Marii a B. Srdci Ježíše! Silně věřím, že Maria

Panna jest jistotně „uzdravení nemocných.“

F. G. J. Š. vzdává vroucí díky B. Srdci P. a P. Marii Filipisdorfské za vyslyšení. Měla nebezpečně nemocného bratra a nebylo ani mnoho naděje, že bude moci přijmouti sv. Svátosti, nemoha mluvit. Na vroucí její modlitbu byl přece zaopatřen, okřívá a nabývá předešlé řeči. *)

*) Pisatelku žádáme o sdělení nám celého svého jména, jinak zaslané předplatné nemůžeme jí zaznamenati. Viz listárnu.

Upřimná slova.

Od K. Matějky.

Kvítí čerstvé a zvadlé.

Milý pohled na květinu svěží,
ale smutný, uvadlá kdy leží;
tak jsou ctnosti, jež horlivost plodí,
vedle ctnosti, které vlažnost rodí.

Čiň opáčně.

Denně marní boháči
v jiný šat se oblačí;
ty však svlékej ze sebe,
co ti brání do nebe.

Cena modlitby roztržitě.

Matce Boží u věnc
viji prosby — růženec; —
že však vlažně se modlili,
zvadly růže, trny zbyly.

Požehnaný útulek.

Ten své srdce klade v zemi,
onen v srdce lidí;
ty však slož je v srdci Páně,
jenž všem v srdce vidí.

V utrpení.

Větrem strom se tuží,
utrpením muži;
jen kdo zkoušen lkává,
zkušeným se stává.

Skutky mluví.

Zavři ústa, otevř ruku; —
v nejkrásnějším zazní zvuku,
když jsi mlčky svému lidu
stíral slzy, mírnil bídu.

Svatá rozkoš.

Svatá rozkoš, Bohu k vůli
výhost dáti rozkošem;
veliký zisk, žití páli
zasvětit jen obětem.

Veselá mysl dítek.

Nenech dlouho plakat dítko;
dlouhý dešť poruší kvítko.

Vychovateli.

Miluj dítky: „láska učí všemu,“
láskou veď je k cíli blaženému.

Zpěv v chrámě.

Divný způsob! v chrámu pje,
lidem zalíbit se chtěje;
svoji slávu hledá v davu,
kdy má zpívat Boží slávu.

Mladé vášně.

Zmírní světlo, přfliš v oči bije,
brzy shlasne, kde tak rychle vzplálo;
krot žar mladý, kdo zde rychle žije;
blaživých let dožije se málo.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Rakousko. Opět změna v ministerstvu! Ministři Kremer a Streit zadali za propuštění z posud temných příčůn a císař pán hned jich žádosti vyhoviv učinil b. Pino ministrem obchodu a svěřil řízení záležitostí spravedlnosti dru. Pražákovi, dosavadnímu ministru bez odboru. Předseda hrabě Taaffe patrně hledá neustále spolehlivější členy pro svou politiku — zdá se posud konservativní. Až dosud ovšem nedocifeno uspokojení všech národů rakouských a mnoho rozervanosti a neshody panuje pro odpor živlá nechtějících spravedlnost národům slovanským poskytnouti. Ba pořád nových stezků dlužno zaznamenati. Nařízením k. p. „Umgangssprache“ při sepisování lidu vržen olej do beztoho již plápolajícího ohně národního. Konservativní vláda by měla bez ohledu činiti právo a spravedlnost všem národům a varovati se všeho, co by k nespravedlnostem snadno vésti mohlo!! — Jest třeba, abychom katolíci se modlili neustále, aby Bůh stav věci v Rakousku co nejdříve ku spokojenosti národů upevnil a vládu dobrými a různými úmysly obdariti ráčil. Za naší doby nic tak nebezpečného jako polovičatost a váhavost. Ráznosti a skutků opravdových tu třeba. Mezi doživotními členy panské sněmovny, které J. V. císař v těchto dnech jmenoval, slušno připomenouti zejména veledůstoj. arciepata benediktinského u sv. Markéty u Prahy a v Broumově, Jana Nep. Rottera. Vyznamenáním tímto jest počtého především řeholnictvo koruny sv. Václavské a správě říše zabezpečen jest jeden z nejlepších a nejčestnějších rádců. Hospodin zachovej veledůstoj. arciepata hodně dlouho církvi a koruně.

Německo. Hnutí protizidovské v Německu stále se znáhá. Den co

den odbyvají se schůze proti a pro. Židé svou drzostí dráždí lid křesťanský proti sobě, tak že již moudří napominají, aby se konečně již zdržovali toho vybízení a dráždění. Jak daleko sahá drzost židovská v Německu, podává „Kreuz-Zeitung“ z následujících příkladů: V Charlottenburgu zpívány při obdávání chudých dítek na štědrý den křesť. písně. Tu ze strany židovské činěna poznámka: to bylo bez „taktu“ u přítomnosti židovských dětí zpívati vánoční písně. Budoucně tedy ať se k vůli několika židům vynechá vše, co na křesťanství upomíná. — V Essen žádají židé, aby se odstranil ze hřbitova komunálního kříž. Ve Vittenberce přísahá křesť. farář předepsanou přísahou s dodatkem „skrze J. Krista k věčnému spasení;“ přísaha ta za předsednictví židovského soudce považována za neplatnou. A nehledě k jiným drzostem počíná si žid v Německu jako pán celé společnosti. Že takto sám sobě jámu kope, jest patrná a osvědčí se co nevidět slovo Páně: Iniquitas mentita est sibi . .

Ve Vratislavi sešli se v těch dnech křesťanský smýšlejší občané protestantského i katolického vyznání k shromáždění, jež nepočteně bylo navštíveno. Vystoupili tu řečníci protestantští i katolíci a usjednotili se svorně v otázkách školy, boje kulturního, řemeslníků a židů. I učiněny resoluce, které s velikým jásotem všech přijaty byly. Již nahlížeji pořádní občané sami, že takhle to dál jíti nemůže. Protestantský list „Gesetz- und Verordnungsblatt“ v Berlíně oznamuje, že v starších pruských provinciích roste počet nepokřtěných. V roce 1879 bylo jich 36.483. Nejhuř to stojí v Brandebursku a Hohenzollersku a mezi městy v Berlíně, Magdeburce a Štětíně. V Magdeburce (Děvině) jest přes 30% nepokřtěných dětí a přes 50%

církevně neoddaných poměrů manžel-
ských, kterýchžto v Berlíně již přes
60% se nalezá. Toť smutné následky
květnových zákonů, které zajisté moudré
občany k přemýšlení povzbuzují. K zmír-
nění boje kulturního podal dne 14. ledna
t. r. v sněmovně poslanecké Windthorst
návrh: aby udělování svátosti a čtení
mše sv. nepodlehlo výměrům zákona
ze dne 11. a 12. května 1873. — Byla
by to, projde-li návrh ten, aspoň částečná
úleva a obrat k lepšímu. Dejž Bůh, aby
ukráčení byli duové zkoušky křesťanů
v Německu.

Anglie. Minouce Francii a Belgiei,
kde boj proti církvi stále zuří, obrácíme
se k Anglii, kde kyne blahá naděje na
konečné oslavení církve katolické. Vzrůst
její v této zemi nápadně se ukazuje.
Dnes již čítá Anglie 14 katolických
diecesí, 1962 kněží, 134 klášterů muž-

ských, 1175 kostelů a 200.752 kato-
lických dětí, navštěvujících školy kato-
lické. V 16. století byla, jak známo,
katolická církev a hierarchie v Anglii
zeela vyhubena mocí státní, takže poslední
biskupové, jeden po 22letém uvěznění
v roce 1584, druhý po právě tak dlou-
hém vyhnanství 1585 byli zemřeli. V Lon-
dýně bylo ještě v roce 1815 jen 12
bídnych kaplí v odlehlých místech města.
Nyní však čítá Londýn 1¼ milionů
katolíků, kteří mají 2 diecese. Od 30
roků přibýlo katolicismu v Anglii 6
diecesí, 1136 kněží, 117 klášterů muž-
ských, 578 chrámů a 180.750 žáků.
Většina duchovních jsou konvertité; ano
celé obce obracují se na víru. Toť věru
potěšitelný úkaz, který matce církvi sv.
zajisté zmírňuje bol, který jí připravují
země jiné.

V měsíci únoru

modleme se za přední hodnostáře církve sv.

S jakož máme všecky lidi, ať jsou naši přáteli nebo nepřáteli, milovati, rovněž
tak máme za všecky bez výminky se modliti, za živé i za mrtvé. Toť
skutek dobrý veliké ceny, který mohou všickni lidé svým spolubližním pro-
kazovati. Sv. Jakub nás k tomu vyzývá následujícími slovy: „Modlete se za
sebe vespolek, abyste spasení byli.“ (5. 16.) A sv. Pavel píše v listu I Tim.
(2, 1 — 4): „Prosím pak především, aby činěny byly prosby, modlitby, žádosti,
děkňčinění za všecky lidi za krále, i za všecky, kteříž jsou ve vysokých
úřadech postaveni, abychom pokojný a tichý život vedli, ve vši pobožnosti a
čistotě. Nebo to dobré jest a vzácné před Spasitelem našim, Bohem, kterýž chce,
aby všickni lidé spasení byli a ku poznání pravdy přišli.“ Jakožto křesťané,
zvláště jako apoštolé modlitby, povinni jsme modliti se za celou katolickou církev
a jmenovitě za její představené, za vrchní pastýře, za sv. Otce a za biskupy, aby
dobrotivý Bůh jejich snahám pro čest a slávu Boží, pro spasení jim svěřených
oveček žehnatí ráčil. Jako oni starají se ve dne v noci o své ovečky, tak jsou
opět tyto povinny za ně se modliti a tak utvrzena bude páska spojující před-
stavené s poddanými, vznešené s nízkými, „abychom rostli v lásce v tom, kterýž
jest hlava, Kristus.“ (Ef. 4. 16.)

Apoštolát modlitby, jímž rozšiřuje se tento život a neviditelná moc řídí
se jednak zákony viditelného apoštolátu slova a sv. svátosti, tedy působí skrze
představené na poddané, a jednak působí opět modlitbou lidí na představené
své. Tak vyplní dítko aneb ubohá žena svůj úkol úplně, když se modlí
vroucně za nejvyššího pastýře a za biskupy. Že představení v církvi svaté

modlitby věřících skutečně potřebují, toho nám důkazem veliký apoštol národů, sv. Pavel, jenž odporoučí se modlitbám všech, jenž viru přijali. Efesským, Kolossenským, Thessalonickým píše vždy: „Modlete se za mne.“ A to nebylo snad jen přání, nýbrž on jim to uložil za povinnost. A tato povinnost neprestala, ale trvá dosud; jestliže sv. Pavel prosil o modlitbu věřících, tím více ji potřebují představení církve za dnů našich, jelikož mají tytéž povinnosti jako sv. apoštolé: a přece nejsou ještě svatými v nebi, nýbrž křebkými lidmi na zemi. A právě čím výše kdo postaven jest, čím větší úřad zastává, tím více a tím těžší má povinnosti, tím větší obtíže, tím více starosti, a následovně potřebuje více pomoci Boží, jakou máme my jako ovečky svým pastýřům na Bohu vyprositi.

Nikdy však nepotřebovali hodnostáři církevní modlitby tak, jako nyní, kdež jsou obkličeni největšími nepřátely ze všech stran, kde postavení jejich jest tak obtížné, kde zjevná pravda tak tvrdošíjně se popírá; podobá se, že se vrací dnové pronásledování jako za prvních dob křesťanských, jen, tot se rozumí, v jiném rouše: tehdy to bylo zjevně, nyní potajmu; tehdy ukrutně, nyní ještě krutěji ale — v rukavičkách. Tenkrát byli zjevní nepřátelé, bojovali s mečem proti církvi, a nyní podrývají tajně a kazí všecko jedem pomalu otravujícím. Tenkrát měla ale církev moc, mohla násilí opět moci svou potlačiti, ale nyní nepřátelé jsou mocni a církev ubohá spoutána jest pouty železnými, musí si nechat všecko libiti, nemůže se brániti, musí se spolehnouti jen na pomoc Boží a o tuto máme tedy prositi. Ohledněme se jen po tom světě, všude vidíme církev potlačovanou, pronásledovanou. Ve Francii vyhánějí kněze; v Itálii sťeží sv. Otce, sebrali mu všecko, musí chudák jen z almužny podané mu od horlivých katolíků živ býti a k tomu všecky své úřady vydržovati a ještě ústavy a misie podporovati; v Prusku víme dobře, kterak vyháněli biskupy a kněze z diecesí a z far; v Polsce ukazují se po dlouhé a strastiplné noci pronásledování teprv nyní červánky pokojnějších dnů — nepřítel ale nespí! — v Anglii pronásledují horlivé katolíky v Irsku; a u nás v Rakousku nedošlo sice k tomu ještě, — avšak táži se, mají-li biskupové a kněží lahodné postavení, zda-li nejsou od nepřátel ze všech stran osočování, očerňování? Tot zajisté smutné časy pro církev, pro pastýře duchovní a zvláště pro sv. Otce Leona XIII.! Kdož by se tedy vroucně nemodlil? Kdož by neprosil Boha všemohoucího s pevnou důvěrou, aby tyto těžkosti, tyto rány od církve odvrátiti ráčil. Budeme se za ně, za své vrchní pastýře, modliti, jakož se modlili první křesťané za sv. Pavla, aby Bůh zehnal pracím a snahám jejich a vedl kroky jejich ku šťastnému výsledku. Oni zastávají netoliko zájmy Ježíše Krista, ale také naše. Nuže, modleme se vroucně! V modlitbě spočívá nesmírná moc a síla.

Použijme tedy této moci a pomáhajme bojovati vrchním pastýřům našim za církev, za sv. náboženství, za říši Ježíše Krista; a tak dlouho se modleme, až bude vítězství naše korunováno.

Modlitba.

O Ježíši! skrze nepoškvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všecky modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za vrchní pastýře Tvé sv. církve, ohrožené tolika mocnými nepřátely. Přispěj jim, o Ježíši, milostí a silou Tvou, a popřej jim po tak krutém boji radostného vítězství. Amen.

Apostolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc únor l. P. 1881.

Za přední hodnostáře církve sv.

O Ježíši! skrze nepoškvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za vrchní pastýře Tvé sv. církve, ohrožené tolika mocnými nepřátely. Přispěj jim, ó Ježíši, milostí a silou Tvou, a popřej jim po tak krutém boji radostného vítězství. Amen

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a církve! zachraňtež církev, říši Rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přesladvé Srdce Panny Marie, budiž mou spásou.

Sv. Michale archanděli, sv. Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště ale doporučuje se:

1. *Sv. Ignáce, mč. 107*: Biskupové katolíci po všech zemích slovanských. Uzdravení kněze chorého na těle i na duši. První sv. přijímání dítek. Důležitá záležitost kněze. Osvícení 2 mladíků.
2. *Očištvání P. Marie (Hromnic)*: Úcta, důvěra a láska k Bohorodičce mezi Slovany. Rozkvět kongregací mariánských v Čechách. Obrácení mnoho pobloudilých duší. 2 nemocné.
3. *Sv. Blažeje, bskp. mč. 316*: Na úmysl velikého dosahu. Za dobrou smrt zatvřelým hříšníkům Zdar tisku katolického.
4. *Sv. Ondřeje Korsini, bskp. 1373*: Horlivost v apoštolátu modlitby. Rozšíření úcty B. S. P. v zemích slovanských. Rodina odporučující se B. Srdci P. Nemocný otec. Dar trpělivosti.
5. *Sr. Háty, p. m. 252*: Misie tuzemské. Novomanželé. Povolání misionářské k Jihoslovanům. Zlá paní. Milost poznání sebe. Ochránění mladíka všeho zlého na těle i na duši. Uzdravení vnuka.
6. *Sv. Doroty, p. mč. 280*: Vypuzení špatných kněh a spisů z katol. rodin. Smlíbené manželství. Horlivost bratrstva sv. Cyrilla a Methoda. Zachování syna v neporušeném mravu křesťanském.
7. *Sv. Romuálda, řeh. 1027*: Důvěra v milosrdenství Boží. Nemocní a ubozí. Odstranění rodinných nesnázi. Odvyknutí si klení.
8. *Sr. Jana z Matky, řeh. 1213*: Smlíření se nepřátel. 1 nešťastná rodina. Horlivost otci v křesť. vychování dítek. Obrácení opilců.
9. *Sr. Apollonie p. m. 249*: Kláštery pozemské a jich ústavy vychovavací. Vytrvalost v dobrém. By si mládež vážila cudnosti a nevinosti. Otec, který málo dbá etnosti křesťanské u dítek.
10. *Sv. Školastiky, p. řeh. 542*: Školy naše národní a obecní s jich učitelstvem. Zabránění nočních toulek. Hospodyně s čeládkou. Matka a manželka mnohá léta nevině pronásledovaná.
11. *Sv. Eufrosíny, p.*: Pomoc v časných potřebách. Úcta sv. patronů našich. Pobožnost dítkám. Spolek sv. Filumeny a jeho vůdce. Díky za obrácení bratra. Lehkomyslný manžel. Setrvání v dobrém.
12. *Sv. Eulalie, p. mč. 304*: Panny křesťanské. Důvěra v sv. anděla strážce. Katolické spolky. Bratr na oči nemocný. Chudé rodiny. Svornost 2 sester. Příprava k šťastné smrti 2 stařenám.

Připojž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apostolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. máe sv. na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Lúrdnu, Fülpsdorfu, Častochově, Boleslavi a m. ost.

Apóstolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc únor I. P. 1881.

Za přední hodnostáře církve sv.

Dne

Obzvláště ale doporučuji se:

13. *Sv. Kateřiny Ricci, 1590*: Zlými náruživostmi zaslepené. Pacho-
lecké semináře v zemích rakouských. Duše v očištění. Ochranu
před zoufalstvím. Křesťanské vychování dítek vícero rodin.
14. *Sv. Valentína, kn. m. 270*: Císař a král náš se svými rádci.
Dar moudrosti a síly. Duše úzkostlivé. Šťastná hodina smrti.
15. *Sv. Faustína a Jovity, mč. 120*: Za ducha pravé modlitby.
Ústavy milosrdných sester. By za své vzala vláda svobodomyslné
lži v jednom městě. Trpělivost staré matce. Obrácení náruživců.
16. *Sv. Juliany, p. mč. 300*: Sv. Otec a vyprošení úplného zdaru
jeho vyjednávání s Ruskem. Duchovenstvo světské. Mír duševní.
Ochránění mladíka všeho zlého na těle i na duši. Uzdravení vnuka.
17. *Sv. Konstancie, p. 354*: Mládež na vysokých školách a její
učitelstvo. Obrácení 4 bratrů a sester. † rodiče a příbuzní.
18. *Sv. Simeona, bsk. mč. 106*: Misie tuzemské. Obrácení hříšníků
a kacířů v zemích katol. Za dobré z povědělnky. Šťastné vy-
řízení pozůstalosti. Svornost v rodině. 4 povážlivě choré osoby.
19. *Sv. Komáda, kajíc. 1354*: Církev svatá na Rusi a v Polsce.
Sebe zapírání. Pronásledování a pokoušení. Dobré skončení
úřední záležitosti. Vlídlost a láska křesť. Svornost manželská.
20. *Eucheria, bskp. 743*: Vůdce naši by hledali pomoci v B. Srđci
P. Odstranění beznáboženských nám vůdců a zástupců. Vysly-
šení důležitě záležitosti. Katolické Slovácko v Uhrách.
21. *Sv. Germana, op. mč. 677*: Rodiny vznešené v náboženství
ospalé. Katolíci v Bosně a Hercegovině. Povolání do stavu
duchovního. Pokoj a svornost v rodině. Rozkvět v dětství.
22. *Sv. Petra sídlení v Antiochii*: Podpora sv. Otec v časných po-
třebách. Ráznější si počínání mužů u vyznání víry sv. Oběta-
vost křesťanská. Otec četné rodiny v nesnázích. Padlá dcera.
23. *Sv. Markétky Korton, kajíc. 1277*: Za ducha apoštolského kaza-
telům postním v zemích koruny svatováclavské. Nemocnice,
sirotčince, ústavy slepých a hluchoněmých. Svornost v rodině.
24. *Sv. Matěje, apošt. 64*: Odprošení B. Srđce P. za všechny urážky
těchto dní. Náhrada. Obrácení mladíka. Dar pravé skroucenosti
a pokání. Nemocný otec. Opuštěné děti nešťastné matky.
25. *Sv. Valburgy, p. 799*: Vojsko naše a jeho důstojnictvo. Vy-
chovací ústavy vojenské chraň B. S. P. nákazy mravní. Horlivost
duchovenstva vojenského. Náprava daných pohoršení. Volba stavu.
26. *Sv. Alexandra, patriarchy Alexd. 326*: Průmysl a obchod v duchu
křesťanském. Umírající. Ochránění mladíka všeho zlého na těle
i na duši. Aby dítko v cizině v stálosti a zdraví bylo zachováno.
27. *Sv. Leandra, bskp. 596*: Otcové a hospodářové by pamětlivi byli
povinnosti k čeledi. Utužilost křesťanská. Navrácení míru ve 3
rodinách. Uzdravení vnuka. Napravení bloudících. Těžce nemocná.
28. *Sv. Romana, op. 650*: Duše v očištění. Úcta nejsv. Svatosti oltární.
Našim modlitbám odporučení. V Pánu zesnulí spoluúrově kat.
bratrstev. Domácnost kněze. Úplné uzdravení. Manžel nevěrec.

Odpustky 100 dní za dobré úmysly konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Lúrdu, Filipzdorfu, Častochově, Boleslavi a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Ukřižovaný Kristus VyDobyl nám sLávu Věčnou
krVÍ na kříži proLitou!

P ů s t.

Radosti dozněly světa toho,
jako posledně když vyloudí
lyra zvuky plesu — nebo slunko
paprsky na obzor zabloudí.

Příroda se dosud halí v smutku,
jako alabastr v bílý šat,
jako by se chtěla před příchodem
jara z bolů všechněch vyplakat.

Ba i člověk — koruna všech tvorů —
halí zarmoucenou svoji tvář,
pozvídáje oči k nebi vzhůru
na kříž, vystavený na oltář.

„Miserere — ó smiluj se Pane!“
chrámem plným duší zbožných zní.

„Obrať zraky ku Golgotě hoře,
na kříži kde Bůh tvůj pni.“

„Domine quis sustinebit“ — chrámem
bolný ozývá se všechněch zpěv;
s oči bohaté se slzy řinou,
z prsou stísněných se vydral vzdech.

Uvažuj tu hloubku lásky Boží,
trůnu, nebeské se slávy vzdal,
aby vzkřísil padlé pokolení,
dřevo kříže trpké na se vzal.

Hoří lid se vrhá v náruč lednou —
Kostel ozdob, okras pozbaven,
jak by rmoutil spolu se nad lidem,
jak by na smrt stál tu připraven.

Na Kalvarii tam vidím Krista
umíratí pro nás — hříšný svět;
opona se chrámu trhá děsně,
andělů sbor slyšet žalně pět:

„Láska Boží vrátila ti světe
vinou tvou ztracený žití máj;
viz tu oběť zde na kříži svatou,
smrti Krista obnoven ti ráj.“

Doba postní dobou spásy.

Církev svatá oznamuje dobu svatopostní, vybízí věřící, aby skutky střídmosti a sebezapření uhašili plamen svých náruživosti a pozdravujice střídmosti a zdrželivostí svá těla svěžejšími a světlejšími se stávali podle duše. Půst jest lékem těla i ducha, zapuzuje nemoci, uhašuje hříšné náruživosti, činí člověka důstojnějším, Bohu podobnějším. Z tohoto hlediska posuzovali pňst všichni svatí a opravdoví mudrci a nestrachovali se ho, nýbrž jej milovali, snášeli rádi jeho trpkost, jako snášíme trpkost léku osvědčeného, a doba čtyřicetidenní postu nedostačovala jejich libování si v něm.

Než, žel Bohu! kam se poděla bývalá otužilost, kde zmizelo ono svědomité zachováání především postu čtyřicetidenního, kde ještě nalezneš ono radostné zdržování se nejen masitých nýbrž i jiných, církví dovolených pokrmů, kde nalezneš ono horlivé cvičení-se ve ctnostech křesťanských, jakými prosluli naši předkové! Tenkrát ale byli také v městech a ve vsích mužové celí,

mužové charakterů šlechtných, mužové věrnosti a práce.

Pro velkou slabotu či pro velkou zkaženost vůle lidské umírnila církev sv., jako shovívavá matka, prikázání postu až na nejnižší míru; úplně postu sprostiti sice nechce, ješto jest člověku lékem a dobrodiním, neráda by ale také, aby přestupováním toho prikázání věřící hříchy na sebe uvalovali, — proto tak mírný jen pňst se nařizuje.

U mnohých lidí ale zdá se zásadou býti že čím mírnější prikázání církve, tím méně ho šetrí čím shovívavější jest církev z útrpnosti s mravní slabotou lidskou, tím méně se jí všímá tím směleji se její prikázky opovrhuje.

Ve starém zákoně bylo židům zakonem zakázáno požívatí masa vepřového a když modloslužebný král Antioch násilně je nutil ku přestupu tohoto zákona přemnozí ze židů raději ukrutnou smrt podstoupili, než aby se své víře zpronevěřili. Jeden z předních byl devadesátiletý kmet Eleazar, který ani na okamžik nechtěl jísti masa předkládaného, ač jeho

přátelé pro starou s ním známost chtěli mu podvrhnouti masa zákonem dovoleného. Trpěl raděj ústrky a týráni od zpilých Bachových modloslužebníků a konečně smrt, než aby někomu snad dal pohoršení. Když již usmrčován byl, řekl: „Pane, ty víš patrně, že moha od smrti vysvobozen býti, tvrdé bolesti na těle snáším, ale podle duše rád to pro bázeň Tvou trpím.“ A tak dokonal svůj život, pozůstaviv mladým i starým příklad ctnosti a statečnosti.

Za našich dnů nebývá žádný tak násilně nucen ku přestoupení příkázání postního, kdo je přestoupí, činí tak z plné své vůle a jak velice musí se zahanbiti svědomitostí židů, nejen před Kristem Pánem, nýbrž přečasto i za naší doby žijících! Mnohý řemeslník neb obchodník na venkově, mnohý sedláček neb domkař nemá celý týden, celý měsíc masitých pokrmů, — protože pro chudobu nelze si ho koupiti, a obejde se dobře bez něho; v den postní ale, zejména v pátek nelze mu se zdržeti, aspoň pro uzenku do hospody si zajiti; tu vyhledává vše-

líjakých příčin, že musí jíti do města, kde se mu zdá, že s menší výčítkou svědomí půst aneb zdržení-se masa může zrušiti. Jest to sice směšno ale zároveň politování hodno, když naši křesťané nedovedou ani tolik sebe zapřít! Jakž, kdyby povstalo opravdové, krvavé pronásledování pro víru!? Zda bychom se mohli vyrovnati křesťanům v Číně a v Japonsku? aneb aspoň katolikům v Prusku a Irsku?

Protož opakujme si hned na začátku sv. postu slova apoštola národů: „Ejhle, nyní doba příhodná, ejhle, dnové spásy!“ Nechat milosrdenství Boží každého času nám jest otevřeno, přece slušno, abychom především tyto týdně, předcházející slavnost výroční našeho vykoupení, očistěným tělem a duchem hodnými se učinili přehojných milostí svatých svátostí, plynoucích se dřeva kříže. Ačkoli po celý rok bychom takto žiti a každodenně plnými rukama čerpali měli z hojných pokladů vykoupení našeho, učínme tak aspoň těchto čtyřicet dní, napravujice své poklesky těla i duše.

Výnosná žeň pro „Apoštolát modlitby“.

Modlit se za jiné přímluvou u Boha, jmenovitě za své rodiče a dobrodince, přátele i nepřátele, za sv. Otce a celou církev, za vlast, za duchovní i tělesné potřeby všech lidí, — to jest povinností netoliko údů apoštolatu modlitby, nýbrž jednoho každého křesťana. Že tomu skutečně tak, snadno milí čtenářové pochopíte. Neboť, jak známo, bez lásky k Bohu nelze se Jemu zalíbiti. Boha pak miluje pouze ten, kdo i svého bližního miluje podle známého výroku sv. Jana, miláčka Páně: „Řekl-li by kdo: Miluji Boha, a bratra svého by nenáviděl, lhář jest; nebo, kdo nemiluje bratra, kteréhož vidí — Boha, kterého nevidí, kterak může milovati? — A toto příkázání máme od něho, aby ten, kdož miluje Boha, miloval i bratra svého.“ — (I. Jan. IV., 20, 21.)

Čím ale prokážeme bližnímu tuto lásku? — Nejlépe a neúčinněji modlitbou za něho. Z toho tedy zřetelně jde na jovo, že modlití se za své bližní jest nevyhnutelná a nezbytná povinnost křesťana, již nemůže opomenouti, nechce-li prohřešiti se na Bohu a na svém bližním.

Náš „Apoštolát modlitby“ zakládá se tedy na zřejmém slovu Božím. Čtetež zajisté v listech sv. Pavla, apoštola národů: „Všelikou modlitbou

a prosbou modlete se každého času v duchu a v tom bedlivy jsouce se vši vytrvalostí prosíce za všechny svaté (dle tehdejšího obyčeje mluveni tolik co za všechny křesfany) — i za mne, aby mně dána byla řeč v otevření úst mých, abych s doufanlivostí oznamoval tajemství evangelia, jehožto poselství konám v řetězu, abych tak v něm osmělil se mluvit, jakož na mne přísluší.“ Tak prosí sv. apoštol často v listech svých věřící, aby se za něho modlili a spoléhali se důvěrně, že je také Bůh vyslyší. (Efes. VI. 18—20).

V prvním listu k Timotheovi — zas odporoučí modlitbu za všechny lidi a praví: „Prosím tehdy především, aby činěny byly prosby, modlitby, přímlyvy, dikůčinění za všechny lidi, za krále, i za všechny, kteříž jsou v úradech vysokých postaveni, abychom pokojný a tichý život vedli ve vši pobožnosti a čistotě. Nebo to dobré jest a vzácné před Spasitelem našim, Bohem, kterýž chce, aby všickni lidé spaseni byli a ku poznání pravdy přišli.“ (I. Tim. I. 1—4)

Avšak mimo zřejmé slovo Boží, má „Apoštolát modlitby“ základ svůj i v samém křesfanském náboženství; neboť toto učí nás, že jsme všickni jednoho a téhož původu, pocházejíce od jedněch prarodičů; dále že jsme všickni podle téhož jednoho obrázu Božího stvoření, a ztrativše synovství Boží že jsme opět všickni bez výminky krví Kristovou vykoupeni a od hříchů očištěni. Tolikeré společné pásky vízí nás v jednu rodinu; protož i Syn Boží učil, že láska naše vztahovati se má na všechny lidi, nevylímaje ani nepřátele naše. Ovšem nedá se upříti, že mnohdy pro rozličné obzvláštní okolnosti nelze nám nepříteli našeho osloviti, aniž by se znovu nerozhořčil, avšak nic nám nesmí a nemůže překážet v tom, bychom jej milovali, nic nám nemůže vadit, bychom se za něho modlili!

Jistá nábožná matka říkávala své dceři, provdané za muže necitelného světáka: „Milá dcero, rozmlouvej někdy s mužem svým o Bohu, ale ještě častěji s Bohem o svém muži.“ —

Nikdo se také nedomnívej, že modlitba tvá za toho neb onoho hříšnika jest ztracena, když na něm žádného prospěchu neznamenáš; máš se to s přímlyví modlitbou, tak jako s oním „pokojem,“ o němž nařídil Kristus apoštolům: „Do kteréhožkoli domu vejdet, nejprve rcete: pokoj domu tomuto; a bude-li tu syn pokoje, odpočineť na něm pokoj váš; pakli nie — k vám se navrátí!“ —

Kterýkoliv tedy křesfan miluje Boha a bližního svého srdcem upřímným, tomu nemůže býti lhostejna spása neb zkáza duší lidských; nýbrž z té duše bude hleděti všemožně napomáhati k věčnému spasení svých bližních. — Vždyť pak se každé chvíle modlí: „Posvět se jméno Tvé, — buď vůle Tvá, jako v nebi, tak i na zemi!“ — Nuž, a co je vůle Boží? — Sv. Pavel odpovídá, jak jsme svrchu slyšeli: Bůh chce, aby všickni lidé spaseni byli, a ku poznání pravdy přišli!“ — Aby se tak stalo, o to nemůže každý křesfan veřejně pracovati a bojovati, nemůže každý kázati, knihy spisovati, nemůže jako misionář dcizích zemí se vydati; ba mnohý nemá ani peněz, jimiž by aspoň k takovému bohumilému dílu přispěl; — kterak tedy má vyplniti povinnost, již mu láska k Bohu a k bližnímu ukládá? — modlitbou! modlitbou přímlyví!!

Ohlédneme-li se dnes po naší zeměkouli, na níž 1420 milionů lidí bydlí, a zvíme-li, že z těchto jest sotva 215 milionů, jinž se dostává toho štěstí, býti údy křesťansko-katolické církve; tu zajisté zaboletí musí srdce každého křesťana, Boha opravdu milujícího. Pomyslíme-li, že tedy daleko větší díl lidstva leží podnes v temnostech pohanstva, jiný pak díl v mráкотách bludů, že dále více než 80 milionů našich bratří křesťanů žije v odloučení od církve katolické, kteří mezi sebou na nesčíslné sekty a vyznání jsou roztrženi, víc a více ztrácejíce i tu poslední víru v Krista Ježíše; a pomyslíme-li, že mnozí i z těch, kteří po katolicku jsou pokřtěni a vychováni, smýšlením i mluvením i jednáním svým víru zapírají, slyšíme-li, kterak církve sv. skrytě i zjevně všudy pronásledována na hlavě i údech trpěti musí příkoří, o němž jindy slyšáno nebylo, kterak brzy v té, brzy zas v oné zemi řehole a řády duchovní jsou šmahem vypuzeny, kláštery a ústavy katolické ničeny; povážíme-li, kterak ten jedovatý mor nevěry a nemravnosti vůči hlodě víc a více se šíří a rozžírá do všech tříd a vrstev člověčenstva a otravuje starce i dítě, boháče i chudáka na těle i na duši . . . tohle když všecko uvážíme, nemáme-liž se tu všickni vzhopiti k modlitbě, k modlitbě za celou církev katolickou, za její nejvyšší hlavu, za její pastýře i stádece, vůbec za všechny i ty, jenž vyzývají sv. jméno Ježíš, i ty, kteří je nevyzývají a ani neznají, vůbec, tedy za všecko lidstvo. — A tato modlitba přímlovčí opojuje nás netoliko se všemi svatými a spravedlivými, kteří tam na stupních trůnu Božího prosí a orodují, nýbrž opojuje nás i se samým Synem Božím, kterýž sedí na pravici Otce svého, jest prostředníkem naším, a jak dí sv. Pavel: „za nás se přimlouvá.“

On tedy, který za nás oroduje a spolu i naše prosby vyslyšeti může, dává nám podílu bráti na Jeho velikém díle vykoupění a spasení člověčenstva. Neboť jest vůle Jeho, abychom netoliko snažili se o spasení své, nýbrž spolu také pracovali dle možnosti na spásě svých bratří a sester, na spásě celého člověčenstva. V tom smyslu píše také sv. apoštol Petr: „Vy jste rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý!“ — (1. Petr. II., 9.) a sv. Jan, kteréhož miloval Pán, pozdravuje sedmero církvi v Asii: „Milost vám a pokoj od toho, kterýž jest, a kterýž byl, a kterýž přijíti má . . . a od Ježíše Krista, kterýž jest svědek věrný a prvorozený z mrtvých a kníže králů země, kterýž miloval nás a umyl nás svou krví od hříchů našich a učinil nás krály a kněžími u Boha Otce svého, jemu sláva a panování na věky věkův. Amen.“ (Zjev. 1, 9.)

Tím způsobem tedy, že modlitby a veškeré své dobré skutky spojujeme každodenně s modlitbami a zásluhami Ježíše Krista, obětujeme Bohu za povýšení církve sv., za rozšíření úcty Boží na zemi, za obrácení všech pohanů, kacířů, nevěřících a hříšníků, za posilnění a zachování všech nevinných, za vysvobození duší z očištěc; tím způsobem — jsouce sami ještě hříšníci a prach země, sami v nejistotě o své spasení aj podílu břeme na vykoupění a spasení jiných!! —

Z těchto slov vysvitá tedy, že náš „apoštolát modlitby“ ve spojení s nejvyšším Srdcem Ježíše Krista jest netoliko povinností, již nám ukládá láska k Bohu a k bližnímu, ale spolu i nejvyšší ctí, jakéž člověk jen dojiti může! —

Dnes pak minim veškery údy „Apoštolátu modlitby“ a vůbec všechny naše čtenáře upozorniti na velikou a výnosnou žeň.

Jak svrchu řečeno, obnáší obyvatelstva celo zeměkoule na 1420 millionů, a z těchto, jak nejnověji vypočteno, odchází každého roku neméně než 35,700.000 lidí před soudnou Stolicí Boží, aby přijali rozsudek nad svou celou věčností. Počítáš-li dále, připadá na každý den v roce 97.790 umírajících!

Nyní pak rozvaž, milý čtenáři, mnoho-li asi z těchto duší přichází k soukromému soudu v stavu milosti Boží? — Ach, vždyť veliká většina jest těch, kteří nebyli zde na zemi ani tak šťastni, býti katolíky, ba snad ani křesťany! — Ačkoliv Bůh každému člověku na světě, necht' je kdokoliv, dává tolik milosti, aby hříchů se vystříhati, a pakli že zhřešil pravou lítostí aneb je-li katolík, řádnou zpovědí podle nařízení Ježíše Krista opět se očistiti mohl: postrádají předce všickni ti, jenž nepřináleží k církvi katolické, v níž jedině uložen poklad sedmero svátostí a svatostin, — oněch mimořádných milostí a pomůcek ku spasení věčnému, jakých církev katolická svými úřadům tak štědrě poskytuje. Jimi ozbrojen a podporován může katolík statněji odpirati zlému nepříteli a jmenovitě v posledním zápasu smrtelném má hojných prostředků po ruce by šťastně dobojoval život svůj a na věky spasil duši svou. Toho všeho tedy zbaven jest větší díl těch, jenž denně umírají a přicházejí k smrti v bludu a lži, neznajíce ani pravého náboženství, ano přicházejí k smrti obtíženi mnohými a těžkými hříchy!

Představ si, milý čtenáři, tuto bídu — tuto žalost pro Božské Srdce Páně!

Aby ti a tací nešťastníci našli ještě v poslední hodině přístupu k Bohu — k tomu by ovšem zapotřebí bylo veliké milosti, obzvláštní milosti Boží! — Však nicméně, milý čtenáři — jsem pevně přesvědčen, že by mnozí z toho ohromného počtu hříšníků denně umírajících mohli býti na věčností zachráněni, kdyby se jich vřele ujal — náš

apoštolát modlitby a kdyby aspoň všickni údové tohoto bohumilého spolku vroucně a horlivě ty ubohé duše odporučovali Božskému Srdci Páně; kdyby sami jsouce v stavu posvěcující milosti Boží své práce, modlitby a utrpení, své boje a pokušení ve spojení s utrpením a smrtí Ježíše Krista každodenně obětovali za ony umírající bratry a sestry své.

A co mne přivádí k přesvědčení tomuto? Ona neskonalá láska Boží — která nikdy nechce smrt hříšníka. Proto i samo nejsvětější Srdce Ježíšovo ještě v poslední hodině člověka a tu právě nejvíce namáhá se v duši jeho. Ano tu probudí se v něm ona matčisko-božská láska k člověku, a ouzkost o nešťastnou ovečku, kterouž mu hřích a peklo na věky vyrvtí chce. V této veliké své ouzlosti svolává zajisté — jako ona žena ztratívisi jeden peníz — všechny své přítelky a vybízí a nutká je, aby mu pomohli ovečku již již ztracenou hledati a zachrániti, prve než se sama svrhne do propasti věčného zahynutí.

Ano i to nás učí zkušenost, že Bůh lidskou modlitbu, a byt byla sebe skrovnější, nikdy rychleji nevyslyší, jako tenkrát, když se koná za umírajícího hříšníka. V pravdě v této ouzkostlivé chvíli chápe se to Božské Srdce Ježíšovo jak říkáme i stébla, t. j. i té nejmenší modlitbičky, toho nejskrovnějšího dobrého skutku a p. — jež Mu ctitelové Jeho podávají, aby jen nešťastného hříšníka od kraje věčné propasti zachránili. Jak často dočítáme se podobných příkladů i ve „Škole“ mezi Milodary Božského Srdce Páně, kterak ten neb onen člověk ve hříších sestaralý a zatvrzelý do poslední chvíle všecko pokání od sebe zamítal, a hle — nějakou devítidenní pobožností, nábožně vykonaným růžencem aneb jiným bohumilým slibem svých přátel pojednou jest obměkčen a k lítosti pohnut, tak že ještě před smrtí

rádnou zpovědi s Bohem se usmířiv, šťastně skončil.

Aspoň jeden obzvláštní případ téhož druhu ti zde čtenáři podám. Asi před dvěma lety uvrhla nebezpečná nemoc jistého otce na smrtelné lůžko. Ubožák ten náležel, jak se teď říká, k třídě „vzdělanců“ — a byl takový nevěrec a zarytý nepřítel církve katolické, že se neostýchal i před svými nedospělými dítky kde jen mohl na náboženství sočítati a z obřadů církevních posměch si tropiti. Nemoc jeho horšila se den po dni a zvěstovala jistou smrt. Z toho se nemálo rmoutila sestra zesnulého jeho paní, znajíc dobře smutný duševní stav nemocného. I jala se mu domlouvat, aby se k Bohu obrátil, pokud čas; a strašné láteření, tupení a hanobení sv. náboženství dostalo se jí za odpověď. Zatím pak hříšník včehledě se blížil k smrti, čímž ještě více vzrůstala úzkost a bolest svegruše jeho. Den před smrtí, když nešťastník již časem ztrácel sebevědomí, vrhla se u lože na kolena a v největší úzkosti a sklěčnosti své modlila se „Zdrávas Maria“ ku královně nebeské, aby jen tentokráte ji neoslýšela, aby jen dnes ukázala se býti „útočištěm hříšníků.“ — A nastojte, nepatrná ta modlitba jak účinkovala!? Nemocný probrav se z mrákot a mdlob, otevřel oči — a — žádá — sám o své vůli kněze! — zpovídá se rádně a upřímně a umírá brzy na to jako rádný křesťan a katolík. Ejhle, toť ovoce modlitby!

Ovšem nejví se vždy hned tak zjevně milost Boží za modlitbou; Avšak jisté jest a zůstane to, že mnohá duše hříšná ještě na smrtelné posteli může býti zachráněna a spasena modlitbou a přímlovou jiných. — A jak Pánu Bohu samému takováto přímlovčí modlitba jest příjemna a mila, vyjevil jedenkrátě Spasitel sv. Mechtildě, řka: „Modli-li se kdo z bratrské lásky za svého bližního v nouzi

a zármutku postaveného — jest mi modlitba ta nad jiné milá a vzácná!“ —

Nuže, milý čtenáři, pohleď a viz, jaká to veliká, rozsáhlá žoň pro tebe a pro tvou lásku. Ano, zde, zde dokážeš nejlépe Božskému Srdci Páně, že Ho opravdu a upřímně miluješ. Zajisté On to od tebe také očekává, On touží po tom, že Mu pomůžeš Jeho nešťastné ovečky již již k zavržení určené ještě v poslední chvíli zachrániti a spasiti. Ó jak hojných prostředků dal nám k tomu cíli Spasitel náš! Tu máš především modlitbu, kterouž lze nazvati všemohoucí, dle vlastního výroku Ježíšova: „Všecko, začkoliv byste prosili, věříce — vezmete“ — Aj Abraham orodoval za neštěchtná města hříchu a nečestí plná a hle, obdržel slíbené odpuštění všeho, pakli by jen deset spravedlivých se tam nalezlo. — Loth spravedlivý oroduje za město Segor a vyprosí na Bohu spásu města; a kolikrátě modlitba Mojžíšova vymohla Israelskému lidu odpuštění a spásu! Ó jakou moc vložil tu Bůh v ruce naše!

My máme ale dále i sv. svátosti, skrze něž uděluje Bůh hojných milostí netoliko nám je přijímajícím, nýbrž i těm, za něž je obětujeme. Máme dále hojnost bolestí, nesnáží a utrpení všeho druhu tělesných i duchovních; máme dobré skutky, z nichž každý, — pakli v stavu milosti Boží vykonán a spojen se zásluhou Ježíše Krista —, jest s to, přispěti umírajícím hříšníkům a mnohé zachrániti.

A nyní si představ, příteli drahý, jakou to radost připravíš Božskému Srdci, pakliže bys svou modlitbou, svou zásluhou jen jedinou hříšnou duši z pekla vysvobodil! — To pochopí zajisté jen ten, kdo ví, jakou cenu má duše lidská v očích Božích.

Než rádný a horlivý „apoštol modlitby“ má v rukou svých tu moc a milost, že ne jednu, nýbrž množství duší jmenovaným způsobem může od věčné zkázy zachrániti Blahoslavenému bratru

Alfonsovi daroval Bůh za každé „Zdravas“ jednoho černocho. Myslíš, že by k tobě nebyl Bůh tak štědrým? — Ó zajisté, budeš-li jen také tak vroucně a vytrvale s čistým srdcem se modliti, jako on!

Protož, kdo se chceš v tomto roce řídným křesťanem a pravým apoštolem modlitby ukázati: modli se a pracuj, trp a snášej krivdy, urážky, pomluvy, kříže, bolesti a všeliké jiné útrapy; ponoř vše v předrahou krev Ježíše Krista a skrze Jeho přesvaté Srdce obětuj to Otci nebeskému za všechny křesťany, za všechny potřeby celého člověčenstva, ale obzvláště za ty nejbídnější, totiž za hříšníky, kteří se toho dne se světa ubírají; a buď ujištěn, že, učiníš-li to vše v staru milosti Boží, — veliký počet duší ještě v tom posledním tažení jejich Bohu a nebi získáš.

A abys věděl, jak výnosná tato žeň, představ si dále: když takováto duše, kterouž ty již již na kraji věčné propasti stojící jsi zachránil, přijde na onen svět před Soudce věčného, a z Jeho úst uslyší, že tys v hodině její smrti vyprosil a vymohl jí milost obrácení, ó jak vděčná bude a zůstane ti na věky! Nic nevymaže jí tuto památku z mysle, nýbrž zbavena jsouc všech vazeb tělesných čím dále, tím lépe bude dobrodini tvé poznávati a ceniti a bude tě mítí za svého otce, za svou matku, an jsi jí pro nebe zplodil. Ano, zbavena jsouc nyní všeliké jiné starosti, bude pamatovati tím více na tebe, svého osvoboditele, bude ti pokud na světě žiti budeš jako strážným andělem, bude za tebe se modliti a orodovati, bude ti obzvláště v hodině smrti mocným přítelem a ochrancem a tam na věčnosti bude k tobě lnouti láskou, jakouž ani žádné dítě nelze k matce své!

Ó jaké to vítězoslavné uvítání bude připraveno tedy takovému apoštolu modlitby tam na věčnosti, kterýž každodenně všecko se modlí a pracuje a trpí na ten úmysl, aby to přispělo hříš-

níkům téhož dne umírajícím. Ti všichni, jinž takto pomohl do nebe, shromáždí se kolem něho, jako dítky kolem své matky, a zůstanou na věky věkův jeho oddanými přátely a budou jeho radosti a blaženosti.

Tím způsobem může se státi, že jedenkrát tam na věčnosti uvidíme, kterak mnohá chudička a nepovšimnutá dívka selská, mnohá opovržená služka, o níž ani svět nevěděl, která ale na světě věrně Pánu Bohu sloužila, jako horlivá „apoštolka modlitby“ obklopena bude velikým zástupem duší skrze ní zachráněných jako kněžna svým dvořáninstvem; co zatím naopak mnohý skutečný kníže a kněžna tohoto světa, jenž zde nyní u veliké slávy stojí uprostřed četného komonstva, neslouží-li ale Bohu ani bližnímu, v onom životě budou zcela opuštěni, ba snad v muka pekelná uvrženi, aneb aspoň tak daleko postaveni za ony horlivé apoštoly modlitby, o mnoho-li větší bude blaženost těchto radostí, láskou a vděčností zachráněných duší rozmnožována! —

Tolik zdálo se mi za vhodné připomenouti čtenářům „Školy“ vůbec a zejména údům „Apoštolátu modlitby.“

Nuže, kdo máš zdravý rozum v hlavě a srdce na pravém místě, nemeškej a ode dneška při své denní pobožnosti vzpomeň oněch hříšníků, jenž téhož dne smrtí sejdou se světa, a hled svou zásluhou alespoň jednoho z nich vyrvati trestu pekelnému.

Každodenní tato památka ponese ti mnohonásobný užitek. Za jedno získáš sobě zachráněnou duši za pomocnici a orodovnici u Boha, za druhé zavděčíš se nad miru Božskému Srdci Páně a zavážeš sobě k dikům i strážné anděly duši tebou zachráněných; za třetí budeš mítí každodenně i svou smrt na paměti a to tě zajisté od mnoha zlého zdrží a k mnohému dobrému pobídne; a za čtvrté když jedenkrát udeří i tvá poslední

hodinka, nebudeš se jí tak velice lekatí a báti a k poslednímu tvému zápasu se smrti přikvapí ti na pomoc zástup oněch duší zachráněných a budou tě za odplatu statečně hájiti a brániti proti

duchům pekelným a nedopustí tomu, aby zahynul na věky ten nebo ta, jenž sám jiné od zkázy zachránil.

Ejhle, toť ta veliká, záslužná a výnosná žeň pro apoštolát modlitby.

Svatý Josef, pěstoun Ježíše Krista.

Velkou radostí dnes naplněno srdce věrných ctitelů svatého Josefa, jemuž o dnešní slavnosti na dvoře nebeském sám Spasitel náš milý Kristus Ježíš co Syn vděčný a laskavý přednáší svá blahopřání, vroucně vzdáváje také zároveň díky za laskavou ochranu a právě otcovskou péči, s jakouž o Syna Božího a Matku jeho přemilou se staral. Neboť praví-li Pán náš, že věrným sluhům svým tam v říši nebeské opásán sloužiti bude, čím více platí výrok tento o svatém Josefovi, jemuž Pán Ježíš i Rodička Boží zde na zemi byli poddáni, a o němž Duch svatý ústy moudrého Siracha vysvědčuje, že milý jest Bohu.

Ano milý jest svatý Josef Bohu Otci, který jej ustanovil strážcem a opatrovníkem Krista Ježíše. Milý jest svatý Josef Kristu Ježíši, neboť mu připomíná péči onu a starost velikou, s jakou o dítko božské pečoval. Milý jest svatý Josef také Duchu svatému, neboť pověřil Duch svatý jeho bedlivé ochraně poklad nesmírné ceny. Učinil duch svatý Josefa svědkem tajemství nepochopitelného ve vtělení Syna Božího, a odevzdal Duch svatý panicovi tomuto svou milou choť Marii Pannu, kterouž hojnou milostí naplnil.

Ale svatý Josef jest milý také i lidem. Milý jest Marii Panně na dvoře nebeském, neboť jest choť její, který jí doprovázel na cestě života vezdejšího, který jí živil a opatroval. A jestliže jest milý svatý Josef Marii Panně, jest

Milý Bohu i lidem, jehožto památka požeňována jest. Sirach 45.

milý i všem dvořanům nebeským, neboť Maria Panna jest královnou dvorstva nebeského. Proto i církev svatá o dnešní slavnosti radostně pěje, že sbor nebešťanů oslavuje strážce, ochránce a pěstouna Kristova. A jakž by neměli dvořané nebeští oslavovati onoho muže svatého, kterého sám Pán a Král jejich Kristus Ježíš oslavil, a jemuž byl poddán?

Avšak nejenom svatým vyvolencům na dvoře nebeském jest svatý Josef milý, on jest nad to milý také i všem věrným dítkám církve svaté katolické, neboť na dnešní den církev Páně ústy svých sluhů kněží v hodinách církevních a při oběti mše svaté hlásá chválu pěstouna Kristova. A nad to i lid věřící písněmi a modlitbami oslavuje onoho sluhu věrného, jemuž sám nebeský Pán po čas života pozemského byl poddán. A aby památka tohoto svatého pěstouna byla požeňována v církvi Páně až do skonání světa, ustanovil blahé paměti slavný nástupce Petrův Pius IX. veden Duchem svatým Josefa, pěstouna Ježíše Krista, za ochránce celé církve svaté.

Nebude snad nikomu nevhod, když o dnešní radostné slavnosti spojíme radostné chválozpěvy a blahopřání svá se sbory svatých andělův, a když s pomocí a přispěním Ducha svatého budeme uvažovati důstojnost svatého Josefa. Vždyt tím získáme lásky a milosti u Boha Otce, jemuž svatý Josef jest milý. Dosáhneme milosti a lásky u Krista Ježíše, že úctu povinnou prokazujeme jeho

strážci a milému ochránci. Hojně obdaří nás milostí Duch svatý, že zvelebujeme a oslavujeme muže spravedlivého. A také i Rodička Boží Maria Panna vliďným a laskavým okem na nás zhlédne, neboť oslavováním svatého Josefa oslavujeme také ji samu. Budou se radovati a plesati i sborové svatých andělů, že rozlýchá a množi se chvála svatého Josefa i v tom pozemském úvale. A radosti zaplesá i stisněná choť Kristova, církev svatá, že zstěbováním a oslavováním svatého Josefa hojně ochrany a záštity se jí dostane ve hrozícím nebezpečí.

Josef, syn Jakobův byl velmi poctěn v Egyptě, když po přestálém utrpení na rozkaz krále Faraona z vězení byl vyveden, v roucho drahé oděn a před krále uveden. A zalíbil se Josef egyptský Faraonovi a služebníkům jeho, milý byl jim všem a proto také praví Farao Josefovi: Zдали pak nalezneme muže jiného, který by byl plný Ducha Božího? A dále ještě praví Farao Josefovi: egyptskému: Protože tobě ukázal Hospodin všecko co jsi mluvil, budeme-liž moci naléztí moudřejšího a podobného tobě? Ty tedy budeš nad domem mým a na rozkaz úst tvých veškeren lid dbáti bude, jedině stolecem královským budu já tebe převyšovati. A opětně praví Farao Josefovi: Ejhle ustanovil jsem tebe nade vsí zemi egyptskou. I snal prsten z ruky své, a dal jej na ruku jeho, a přioděl jej rouchem hedbávným a na hrdlo jeho dal řetěz zlatý. A poručil, aby vsazen byl na druhý vůz královský, a aby hlasatel vyvolával před ním: každý ať kloní koleno před ním a ať znají, že ustanoven jest páнем veškeré krajiny egyptské. A praví nad to král Josefovi: Já jsem

Farao, já jsem králem, ale bez tvého poručení nehne nikdo ani rukou ani nohou ve vsí zemi egyptské.

Takhle ctí král pozemský věrného svého sluhu, kterýž jemu jest milý. Mnohem více uctiti může král nebes a země sluhu svého věrného, který jemu jest milý. A dnešní právě den jest toho zřejmým dokladem, kterak Pán nebeský sluhu svého věrného uctil. Vždyt dle zřejmého znění církevních hodiněk v den 19. března vyveden byl svatý Josef také z vězení této smrtelnosti, vyprostěna byla jeho svatá a spravedlivá duše z těla smrtelného. A jaká to blažená smrt to-

hoto věrného sluhu nebeského Krále!

Vždyt u lože jeho smrtelného stojí Pán a Král nebes a země, Kristus Ježíš, aby setřítí mohl smrtelný pot s čela svého dobrého a laskavého pěstouna. Stojí u lože Josefova Ježíš, ten mocný vítěz nad smrtí a nad ďáblem a těší ho, že jenom na krátkou dobu otec Syna přejdeje, aby po nedlouhém obývání uprostřed svatých otců a patriarchů v předpekli,

Kristem vítězem mocným do říše nebeské byl uveden.

Stála u lože smrtelného Josefa i Matka Páně Maria Panna a těšila svého milého chotě, a děkovala mu srdcem vroucným za veškeru lásku a dobrotu, s jakou i Syna jejího i Matku jeho pěstoval a ošetřoval. Děkovala Matka Páně svatému Josefovi za lásku, kterou jí prokázal, že znamenav ji byti těhotnou, po rozkazu anděla přijal ji k sobě. Děkovala Matka Páně věrnému choti svému za lásku a pečlivost, s jakou doprovázel ji do Betlema v oné době, kdy stalo se vyrčení od císaře Augusta, aby byl popsán veškeren svět. Děkovala Matka

Páně svatému Josefovi za lásku a dobrotu, s jakou mile snášel ústrky obyvatelů betlemských, kteří nechtěli Pánu nebeskému dáti přístřeší. Děkovala Matka Páně svatému Josefovi, že na útěku před ukrutným Herodesem byl Matce Boží věrným ochráncem a průvodčím. Děkovala Matka Páně svatému Josefovi že ztraceného pacholika dvanáctiletého po tři dny pomáhal jí zarmoucené hledati. Děkovala Matka Páně svému milému choti za veškeru jeho lásku a dobrotu právě otcovskou.

A před smrtí ještě poposila svého milého chotě, aby ji zarmoucené a osiřelé a dítěti jejímu osiřelému udělil otcovského požehnání. Spojil s Matkou Páně pokorné prosby své i také Kristus Ježíš, a ten který přikázal: Cti otec svého i matku svou, ažlys dlouho živ byl a dobře ti bylo na zemi, ten sám také až do poslední litery zákon tento naplňuje, proto že nepřišel zákon rušit, nýbrž naplnit. Poslušen jest Pán nebeský pěstounu svému po celou dobu jeho života pozemského, a nyní před smrtí jeho kleká zároveň s Matkou svou, k loži jeho skloňuje pokorně hlavu svou a čeká, až sluha věrný, otec laskavý požehnání dá svému Synu, požehnání dá své milé choti.

A tu už Pán nebeský Kristus Ježíš kyne svatým andělům, kteří v úctě hluboké klečeli opodál, divíce se veliké a nepostíhlé pokoře svého Pána, kyne Pán těmto svým sluhům, aby duši z těla vycházející vzali na ruce své a donesli ji ne ještě do říše Otcovy, neboť byla poskvrněna hříchem prvotným, ale aby ji donesli do předpekli, a tam obraďovali otec svatě příchodem pěstouna Kristova a zvěstováním blízkého už vysvobození. A zradovali se svatí otcové ve příchodu svatého Josefa, naslouchali jeho slovům radostným, jimiž vypravoval jim o Spasiteli světa. A těšili se a radovali, že už záhy na tvář Boží budou patřiti.

A bylo-li radostné uvítání svatého Josefa v předpekli, bylo mnohem radostnější uvítání jeho, když při na nebe vstoupení Páně po pravici svého milého Syna v čele svatých patriarchů bral se do říše Otce nebeského, do říše a země zaslíbené, aby tam hojných požíval radostí. O jak vldně a laskavě vital Otec nebeský svatého pěstouna Josefa, když Pán Ježíš předváděl jej před trůn svého nebeského Otce! Jak laskavě a vldně vital Duch svatý pěstouna Kristova, jemuž svěřil choť svou milou Marii Pannu. A jak plesali i sborové svatých andělů, užřevše pěstouna onoho svatého, jemuž sám Syn Boží byl podroben a poddán. Volali sborové svatých andělů: Milý Bohu a lidem, jehožto památka bude požehnána. Volali svatí andělé: Zda-li pak nalezneme muže jiného, který by byl plný Ducha svatého?

Zalíbil se svatý Josef Králi a Pánu nebeskému a proto pravil jemu: Ty tedy budeš nad domem mým, a na rozkaz úst tvých veškeren lid dbáti bude, jedině trůnem královským budu já tebe převyšovati. Ejhle! pravý Pán nebeský dále: Ustanovil jsem tebe ústy náměstka svého Pia IX. vladařem a pánem a ochráncem a zástitou nad veškerým královstvím svým pozemským, nad veškerou Církví svou.

A radovali se nejenom dvořané nebeští, radovali se i dítky věrné Církve svatě katolické, že ochránce tak věrný jim dán na pozemské pouti. Neboť jako v Egyptě neúroda krutá připravila lid o potřebný chléb, tak by také nyní ráda zloba a zášť pekelná oloupila lid věřící o pokrm a chléb svaté víry, ale hojně stodoly chová ochránce Církve Kristovy, naplněné nejenom chlebem tělesným, nýbrž i také chlebem duchovním, jímžto jest Kristus Ježíš, Josefem svatým odchovaný, který praví o sobě: Já jsem chléb živý, který s nebe sstoupil. A proto k tomuto svatému ochránci se obraťme,

jej prosme, aby nedal duším našim hladem zahynouti na věky.

Ráda by zloba pekelná vypudila veškeren rád a bázeň Boží ze společnosti lidské. Ráda by Církev Kristova, která tomuto zběsilému počínání stavi se na odpor, z povrchu zemského zapudila, avšak dbá a hájí svatý ochrance Církev, Bohem samým mu pověřenou a nedá jí zahynouti, vyjedná vítězství brzké, budeme-li jenom věrně a snažně o přímluvu jeho velemocnou žádati.

A nemůže Pán nebeský odepřiti prosby pěstouna svého, jemuž zde na zemi byl poddán. Vždyť zajisté otcovská péče a láska, s jakou o Syna svého zde na zemi dbal, dává mu jistotu nezvratnou, že dojde vyslyšení prosba jeho. A prosí-li pěstoun Páně za své věrné ctitele, spojuje zajisté s prosbou jeho prosby své i Matka Páně, a nebylo ještě nikdy slycháno, aby Pán nebeský prosby a přímluvy Matky své nevyplnil. Protož slušno a spravedливо a spasitelno, že novým tím rokem spolek „přítel“ Ježíše Krista v apoštolátu modlitby hned po svatém Michaelu archandělu také o přímluvu vyzývá svatého Josefa, kterýž milý jest Bohu i lidem, a jehož památka bude v požehnání hojném. Nebudou nadarmo vyzývati „přítel“ Ježíše Krista v apoštolátu modlitby svatého Josefa, neboť odněni Kristus Ježíš tuto účtu vřelou, jakáž se tím vzdává ve vlastech našich Cyrillo-Methodějských jeho milému pěstounu.

Vyprosí svatý pěstoun našemu nejjasnějšímu zeměpánů, který jménem tohoto svatého pěstouna se honosí, moudrosti dostatečné, aby národům tak přčetným otcovsky a laskavě a vlídně mohl vládnouti. Vyprosí i nástupci jeho u Pána té milosti, aby s nastávající družkou svého putování vezdejšího tak blaženě a spokojeně žiti mohl, jako svatý Josef žil s Marií Pannou, chotí svou přemilou. Vyprosí svatý Josef celému domu na-

šemu panovnickému, jehožto údobě zbožností nevěselní a láskou k církvi svaté upřímnou slynou, dlouhého a stálého panování, aby i sám panovnický dům náš i s národy pod žezlem jeho osedlými v hojnosti a požehnání dbáti mohl nejenom o blaho časné, nýbrž i také o blaho věčné všech jeho péči svěřených.

Vyprosí svatý Josef pěstoun Páně i stavu rolnickému a řemeslnickému, který po příkladu svatého Josefa mohlno prací chleba vezdejšího v potu tváře musí dobývati, trpělivosti v nešení jha těžkého zvláště tehda, budou-li příbytky našich rolníků podobati se domku Nazaretskému. Bude-li každý hospodář a každý řemeslník po příkladu svatého Josefa milý Bohu a lidem věrným plněním svých povinností. Budou-li také naše hospodyně a manželky podobny ve všem Marii Panně, a budou-li se považovati za děvky Páně, které ve všem se řídí rozkazem a vůlí Jeho. A budou-li konečně ditky naše v rodinách tak vedeny od otce a od matky, jako vedeno bylo božské dítě svatým Josefem a Pannou Marií. Budou-li ditky naše prospívati nejenom věkem, nejenom stářím, nýbrž i milostí u Boha i u lidí. Budou-li ditky naše ve všem poddány svým rodičům, jako Kristus Ježíš, dítě božské, poddán byl svatému Josefovi a Panně Marii. Tak každý příbytek bude podoben domku Nazaretskému. Pěstoun Páně opatří jej chlebem potřebným, byt také ne nadbytečně, tedy alespoň dostatečně. Matka Páně přímluví se v čas nouze a nedostatku za manželku svou, která jest její následovnicí, a Pán Ježíš na prosbu Matky své milé opatří příbytku právě křesťanskému hojnost vlna, kteréž obveseluje mysl člověka v nesnázi a protivinství už zde na zemi, a oblažuje jej milostí hojnou i v říši nebeské.

A nemusí věrný ctitel svatého Josefa obávati se ani oné hodiny důležité, kdy duše s tělem bude se loučiti. Neboť

věrně-li uctíval svatého Josefa nejenom modlitbou, ale také životem svatým a nábožným, přihlížeje při veškeré práci své k tomu, aby byl milý Bohu i lidem, a aby památka jeho byla požehnána, pak svatý pěstoun přispěje mu v poslední hodině ku pomoci. Potěší svatý Josef věrného ctitele svého, osladí mu odchod trpký z tohoto světa a ubezpečí věrného ctitele svého, že mocnou přímluvou svou vyprosí mu u Syna svého Ježíše Krista té milosti, aby po vyprostění z vězení této smrtelnosti předveden býti mohl před králc nebeského, a aby zalíbil se Pánu i veškerému dvorstvu nebeskému. Ubezpečí svatý Josef věrného ctitele svého, že Syn jeho milý Kristus Ježíš pošle služebníky své svaté anděly, aby duši z těla vycházející přijali a donesli ku bráně nebeské, aby ji tam přiděli rouchem svadebným, rouchem zásluh Kristových. Sám pak pěstoun Páně uvede ctitele svého věrného před trůn nebeského Otce, přivede ku svému milému Synu, aby nasyčen byl hojnými milostmi z obilnic nebeských.

Jedna ještě tužba naplňuje nejenom srdce mé, ale také srdce nejednoho věrného ctitele pěstouna Kristova, aby totiž den 19. března, jakož v některých zemích katolických jest svátkem zasvěceným, také za nedlouho byl dnem zasvěceným pro celou církev Kristovu. První krok zajisté už učiněn svatým otcem blahé paměti Piem IX., že ustanoven svatý Josef ochrancem celé církve. Snad ny-

nější ztísněné poměry nemálo k tomu také přičiní, aby i další krok ještě byl učiněn, neboť lze se všim právem nadíti, že by touto úctou povšechnou i také láska nebeského Otce k nám lidem se rozhojnila, neboť jest milý svatý Josef Otci nebeskému. Rozhojnila by se zajisté i láska Syna Božího k nám jeho vykoupencům, protože milý jest svatý Josef i Synu Božímu. Hojné proudy lásky své vylil by i Duch svatý a ztrávil ohněm svým svatým veškeré tísně za povšechnou úctu svatého Josefa, neboť i Duchu svatému jest milý svatý Josef.

A také by Matka Páně Maria Panna hojnějších milostí nám vyprosila, kdyby den 19. března v celé církvi svaté, jejížto ochrancem jest svatý Josef, byl dnem zasvěceným. Radoval by se i pokorný pěstoun Kristův, že jeho oslavováním oslaven nebeský Otec, kterýž jej učinil strážcem Syna svého, že oslaven také Syn Boží, který ve všem pěstounu svému byl poddán, že oslaven také Duch svatý, který hojnou milostí svou učinil Josefa mužem spravedlivým, pověřiv mu poklad ceny veliké a nestihlé. Radovala by se i církev svatá sama, že oslavením svatého Josefa oslavena Trojice nejsvětější, jižto oslavují sluhové církevní kněží, volajíce v den svatého Josefa v hodinkách církevních:

Trojjednomu česká vďěky
zněte stále po vše věky,
Jenž světi řídit neustává
a kormy věrným dává!

F. K.

Upomínky z poutí po Francii a Italii.

V.

Pompeji — Ženeva.

Kdo již v Neapoli je, rozumí se, musí i do Pompeji; vždyť je tam po dráze za 50 minut. Můžeš ovšem i po voze výlet učiniti na Vesuv a pak

do Pompeji, ale je to namáhavé a drahé vyrazení, a konečně na samý Vesuv přece není možno (ani radno) se dostat; teď ovšem tam vede až na horu dráha

železná avšak tak ostře do výšky, že jen anglická krev ku tak odvážlivé jízdě se odhodlati může.

Vesuv ostatně je velmi dobře viděti z Neapole, tím lépe pak z vlaku po jízdě do Pompeji poblíž rozkošného zálivu Neapolského — nová to podívaná čarovná: v pravo záliv s ostrovy, na levo Vesuv s krásnými dědinami Barra, Portici, Resina, Torre del Greco (místy se jede vedle skamenělých proudů lavy čili sopkoviny); konečně Torre dell' Annunciata, i netrvá dlouho volá konduktér: „Pompeji“! Většina cestujících slezá, ostatní jedou dále, neb již znají Pompeji.

Z nádraží vede primá silnice k hostincoům, jichž tu několik podle silnice z Neapole do Salerno. Spěchajíc do města zasypaného (r. 79 po Kristu) a vykopaného mezi lety 1718 až hlavně 1863 se pravidelně vykopává doposud) vystupujeme vedle hostince Diomède na vršek, žádáme listek vstupní a vůdce — možná prý i německého dostati, však můj žádaný „Tedesco“ neuměl než francouzsky a vlasky, mluvil však tak zřetelně, že jsem mu každé skoro slovo rozuměl; když jsem ho za to pochválil, měl z toho nemalou radost — a již kráčíme po dlažbě brány klenuté do samého Pompeji. Na pravo nalezá se budova (novověká ovšem, i brána sama je nově klenuta a dlážděna) s malým museum, starožitností v Pompeji nalezených, z nichžto nejvyšší překvapení nám působí skamenělé mrtvolky zasypaných Pompejanů pod sklem se nalezející (jedno tělo se skrivenými prsty, hrabal se chudák v lávě, jižto nemohl uniknouti; dvě těla se drží v objetí — dojemný to pohled!) Zvědavost rostoucí nenechá nás dlouho v museu a chvátáme vzhůru k městu — a hle tu první pohled neočekávaný: před sebou máme rozsáhlé Foro (náměstí s chrámem Jovišovým, v pravo Basilica (královský

palác čili radnice), v levo velkolepý chrám Venušin s dobře zachovaným oltářem nad mohutnými stupni. Svršek čili kryt (strop) skoro všude schází následkem zasypaní; též sloupy skoro všechny přelomeny, mnoho postranních zdí sesuto, ale místy jsou zdě postranní, mnohé brány, oltáře, stoly, ano celé skupení soch a nářadí neporušeně zachované, zhusta i stropy, tudíž celá téměř budova z kamene hrubého, ozdoby však nazvíce z krásného mramoru jako sloupy, okna, stupně i stoly a jiné.

Město to mrtvé podobá se městu ukrutným požárem až na zdě postranní zničenému, jest dosti rozsáhlé: čítá jako každé velké město živých množství silnic rovnoběžných, často širokých (Strada dell' Abbondanza, di Mercurio a jiné), a nekonečně dlouhých (nejdelší Strada della Fortuna); silnice ty mají ouzké chodníky vysoké z kamenů pouze vedle sebe položených; k vůli překročení na protější chodník nalezají se i v silnici dlážděné sem tam kameny větší; viděti tu koleje vozní a stopy kopyt koňských. Strada dei sepeliri (hřbitovni silnice) vedla předměstím Pompejským do Herkulanum (taktéž zasypaného a nově vykopaného města). Mnoho tu bran, mnoho chrámů, mnoho divadel, zvlášť krásné Amfiteatro, mnoho velkých domů čili paláců bývalých velmožů, mnoho lázeňských budov (oddělené lázně pro mužské a jiné pro ženské), mnoho studnic se stopami, kde si ruce opírali, kde ústa přidávali k pití, jedna mramorová studnice (Fontana mosaica), kaménková to práce ozdobná nad míru krásná; v přemnohých domech jsou malby na stěnách ještě dobře zachovány. Dále mnoho hospod (nádobi hliněné posud zde), mlýnů (ručních pro otroky) a pekáren, na konci města mnoho hrobek na pohřebišti společném; prohlídka toho všeho jen zběžná trvá 2 hodiny, a konečně vystupující nad hrobkami na hradby městské (zasypané

ovšem, a tam již začíná úrodná krajina pod Vesuvem) hledíme tu s hůry na celé to velké, ale mrtvé město a na blízkou sopku potutelně ale klidně kouřící, jakoby nic nebyla zavinila aneb jakoby se zkázou svou nebyla ještě hotova.

Zvláštní city a upomínky tu v duši naší povstávají při pohledu na ty velké spousty Pompejské a na původce jejich, bezprostředný původce je ovšem Vesuv, konečný však a nepřímý původce byla dopouštějící to prozřetelnost Boží! Jaké to hrozné dopuštění Boží bylo na tomto místě 25. srpna 79, a to když byli lidé v divadle! Zajisté nejinak než jako konec světa to považováno, „mnozí domnívali se obry viděti a zvuky trub slyšeti“ (Cassius Dio tak píše). „Dýmový oblak byl hozen k zemi, zahalil moře a zakryl všechnu vyhlídku; lidé ouzkostlivě utíkali, otec volal ženu, matka děti aby se zachránily s ní, ale již přišli do tmy kouře a ohně i vody vařící. Bylo slyšeti jen pláč dětí, bědování žen a zuření mužů: jeden volal na otce, druhý na syna neb manželku, jež pouze dle hlasu poznal; mnozí volali smrt na sebe, jiní se modlili k bůžkům, o jejichto skutečnosti pochybovali, a všickni to považovali za konec světa.“ (Plinius mladší, jenžto v 17 letech věku svého se zachránil, strýc jeho Plinius starší zahynul při tom neštěstí).

Takové Pompeji v duchovním, náboženském smyslu, spustošené Vesuvem žiliberálistu a freimaurovství nalezl jsem na své pouti z Francie v Ženevě, největším to městě (dle hodnosti však spolkové nejposlednějším) ve Švýcarsku, na hranicích francouzských, kdež jsem 23. a 24. srpna 1879 mnohem bolestněji byl dojat nežli v Pompeji. Ženeva co do polohy své snad nejkrásnější město Švýcarska jesti pro srdce pravého křesťana, zvláště katolického kněze městem nesnesitelným. Právě katolíci jsou v Že-

nevě od posledního desetiletí úplně v šanc vydáni: kostely všecky jim po-brány, sami pak vši ochrany a podpory vládní zbaveni ano všemu jen možnému příkoří podrobeni!

Byla neděle 24. srpna 1879, zde chtěl a musel jsem také mši sv. sloužiti. Hledaje v příruční knize kostel katolický, našel jsem pouze názvy: Cathedrale S. Pierre (biskupský kostel u sv. Petra), Notre Dame (kostel mariánský), nový **katolický** kostel (neue katholische Kirche) atd., ale to vše jsou protestantské modlitebnice, nebo kostely národní církve (Nasionalkirche), v pravdě katolický kostel **naš** jsem marně hledal. Jmenované kostely bývaly před nedávnem ještě katolické kostely, jak už názvy jejich naznačují, a nyní — právě Pompeji!

Kostel sv. Petra je úplně protestantský, oltáře vyhozeny a protestantský stůl obřadní tam postaven; v kostele Panny Marie zpíval kněz oblečený, jako naši knězi katoličtí — (jen že byl jako svěťák) — zpíval — mši **francouzskou!** a právě když jsem se k oltáři blížil, říkal slova k přijímání: Seigneur, je ne suis pas digne!! („Pane nejsem hodný“ atd)!! slova ta jakoby mne do srdce byla bodla, a což teprv, když rozhlížeje se po kostele nad míru velkém a krásném, vidím tu — v neděli — v čas služeb Božích (neboť byla „velká“ čili „hrubá“) — u mřížek **2 chlapce**, a v četných lavicích prostranných **1 muže a 1 ženu!!!** Je viděti, jak nutně potřebovala církev „národní“ tohoto kostela! — a předce byl našim spolukatolíkům odňat, ačkoliv to byl kostel mariánský, a posud se nazývá Notre Dame. Majít ti „národní“ křesťané, jak dalece jsem pro krátkost času a neznalost poměrů domácích vyzpytovatí mohl, i **druhý** ještě národní kostel na Boulevard (náměstí) Helvetia o něco menší ale vnitř i vně hezčí a v krásnějším polo-

ženi; vejda tam, vidím oltář krásný, již osvětlený — důkaz to, že již byl nejvyšší čas pro služby Boží — kostelník a ministranté také již vyhlíželi ze sakristie, zdali „národní věřící“ přicházejí — však marně; několik dětí obojího pohlaví si pod lavicemi kostelními hrálo! a ač jsem si hezkou chvíli prohlížel oltáře i obrazy (krásný tam obraz Vzkříšení Páně), předce nikdo nepřicházel a tudíž ani kněz nevycházel k oltáři; i mrze se na rozpusťlou mládež, odešel jsem brzy, leč v tom přicházel někdo do kostela; zdali to byl jen host jako já, aneb „nationalkřesťan“ a zdali k vůli němu již začaly konečně služby Boží, nemohu s jistotou tvrditi.

Každá snad společnost náboženská, Rusové, protestanté, Anglikáni, Američáni; Židé mají zde kostely, překrásné a na nejlepších místech, jenom náš katolický kostel nadarmo hledáš ve Ženevě.

Ruský kostel (byltě zavřen v neděli dopoledne, důkaz to též, jak nutně ho tam třeba) v slohu řeckém velmi vkusně se vyjímá a nalézá se v nejzdravější části města; anglikánský a americký kostel, jeden i druhý maličký sice, ale nad míru krásně položený uprostřed zahrad, oba prázdný, oba s dřevěným stropem, s dveřmi salonními a koberci, v anglikánském byly po lavicích — modlitební knížky rozloženy — jak pohodlna to nábožnost! — v americkém kostele mně přemovaný portýr už zdaleka otvíral dvéře, vital a chtěl vše vysvětlovati, kdybych mu nebyl rukou dal znamení, že nejsem toho žádostiv.

Tyto 2 kostelíčky mně, nejbolestnější dojaly; jsouť zcela nové, snad v minulém desetiletí vystavěny, kdy tudíž našim katolíkům byly kostely odňaty a kdy proto jistě o vystavění nových kostelů se museli starati. Američanům

a Anglikánům v stejné době od vlády vykázána nejkrásnější místa k těm kostelíčkům a katolíkům našim, oloupeným o starodávné svatyně Boží —? kde tedy katolíci mají svůj kostel? Musel jsem se teprv v hostinci tázati, kde přec naleznu „náš pravý katolický kostel, kde bych mohl mši sv. sloužiti?“ a tu mi tajuplně odpověděno, že v dlouhé ulici „nárožní dům na levo.“ I prošel jsem již celou ulici, mám tu již nárožní domy v pravo i na levo, ale marně hledám kostel; vidím sice se schodů „nárožního domu na levo“ lid vážný sestupovati — ano s modlitebními knížkami — — — měla by to snad v skutku býti katolická Svatyně? I vystupuji po schodech do prvního patra — — — a — — — oči se mi mimovolně zarosily, nevím zdali radostí, nebo lítostí: ano jsem u svých! Zde tedy, z velikého o sálu — v privátním domě — učiněn kostel katolický, a ač byl velmi prostranný, byl přece přeplněn, tak jako u nás v nejzbožnějších krajínách. Nemožno popsati city a dojmů, jež se mně tu zmocnily, když jsem klečel před Svatostánkem (oltáře vesměs jednoduché ale čisté, jako celá svatyně), když jsem sloužil mši sv., když po mši svaté viděl jsem lid četný u sv. přijímání . . .

A kdo to vše zavínil? kdo tu spoustu duchovní spůsobil? Přemýšlel jsem o tom dlouho a dlouho ještě při zpáteční jízdě, kterou jsem pak ihned nastoupil, nemohl jsem to děle v Ženevě vydržeti. Průmysl původce toho všeho byl ovšem Vesuv — chci říci liberálism a freimaurovství, konečný však a nepřímý původce byla dopouštějící to prozřetelnost Boží. Namítala vláda svobodných zednářů, že pro — neomylnost papežovu; tot lichá výmluva. Neomylnost ta tak málo sahá do života praktického, že ač každou skoro neděli a každý svátek dvakrát, často až třikrát

káží, a smím doufatí u Boha, že prakticky vždy, přece ani jednou mi nebylo třeba o neomylnosti papežově se jen zmiňovati; ta nabývá praktičnosti teprv tenkrát, když papež se stolice Petrovy ve věcech víry činí rozhodnutí sám neb ve spojení s biskupy.

Neomylnost papežská byla jen vítanou příležitostí všem nespokojencům, ať stavu duchovního ať světského; v pravdě to byl jen odpor proti ustanovením církevním, již dávno v srdci chovaný a potlačovaný pro jistě, ještě nedozralé okolnosti. Jakmile ale vláda, bez toho nikdy upřímně nepřející životu v pravdě katolickému, povstala proti papeži a biskupům jemu oddaným, tu dávno tajený odpor nespokojenců, jenžto bohužel i v stavu duchovním se všude nalézají, odvážil se i zevnitřně se objeviti a stalo se — zasypání Pompeji, chci říci zničení života katolického v Ženevě i jinde, v cizině i v sousedstvu.

Avšak v Ženevě se mnoho lidí zachránilo před záplavou lžiliberalismu a svobodného zednářství; důkaz toho ta četná návštěva služeb Božích ve zmíněném kostele — našem, katolickém.

Bůh nejvyšší moudrý dopustil tu záplavu zajisté jen z příčin nejspasitelnějších; naplnil i tam prococtví Simeonovo k nejbl. Panně Marii: „Položena jest tento ku pádu a ku povstání mnohým v Israeli.“ (Luk. 2, 34.) Padli mnozí, přemnozí — věčná toho škoda, — ale za to oživli pravi katolici; teď vědí v Ženevě dobře, kolik tam — katolíků, nejen dle křestních listů „katolíků,“ ale katolíků s tělem i duší.

Na nás tak přijít taková pohroma — Pán Bůh račiž chrániti — ach jak malá hrstka by nás tu zbyla! Já vám tak k. p. mám obec zcela katolickou, ani jedinký jinověrec, ani jedinký žid,

sami katolíci — jak dosvědčují křestní knihy. Ale jací to katolíci? Dobrá polovička nechodí do kostela (leđa když jako kmotrové křestní přickázeji) zvláště nikdy na kázání, dobrá polovička i z té zbývající polovice nechodí k velkonoční správě Boží, nezachovávají postu, nesvětit dne nedělního a svátečního, nemodlí se, neklekají před velebnou Svátostí, nepozdravují kříž, nedělají kříž, o smekání při „anděl Páně“ ani nemluví. Jsou to katolíci, co? a já se tu s nimi musím tahati celé desetiletí, ač nepřítomnými, musím nejdůkladnější vždy kázání přednáseti, aby mně nemohli kaziti ostatních, zvláště dětí, ale že v knihách jsou zapsáni jakožto „katolíci,“ — jsouť také katolíci — musím je připouštěti za kmotry (jindy je ani nevidám), musím je oddávati (vysvědčení zpovědní, ovšem znějící na „tyto svadebníky,“ přinesou si z blízkého města, ale ach! jak asi k němu přišli?!), musím je křesťansky pochovávatí, ač jim zaopatřování se sv. svátostmi musím více jen vnucovati atd. atd.

Věru, neškodil by nějaký ten Vesuv také na nás, ač bychom snad sami pod tím trpěti a zahynouti mohli; neškodilo by nějaké hrozné dopuštění Boží, aby se v pravdě zjistilo, kdož jsou katolíci nejen dle křestního listu, nýbrž i s tělem a duší. Sčítání lidu katolického! ovšem by jich na mnohých místech bylo velmi málo, ale pak by se aspoň vědělo, kdo není naším, kdo nemůže býti za kmotra připuštěn, kdo nemůže býti křesťansky pochován, kdo nemůže za katolika býti považován. Pak by se pravi katolíci tužili i množili, až by se prakticky provedla slova Kristova: „Kdo není se mnou, proti mně jest,“ a: „Kdoby se styděl za mne a za slova má, — není mne hoden.“ (Luk. 11, 23 a jinde.)

Neděle I. v postě.

Na onoho času veden jest Ježíš na poušť od Ducha, aby pokoušen byl od ďábla. A postiv se čtyřiceti dnů a čtyřiceti nocí, potom zlačněl. Podle tohoto sv. evangelium chtěl nám dáti Ježíš jakožto člověk příklad, jak máme pokušení odolati. Lidská ctnost musí

zkoušena býti. Kdo není pokoušen ke zlému nikdy, ten může snadno nábožným zůstat. Proto musíme býti pokoušeni, aby se ukázalo, zda-li jsme opravdu ctnostni, jak veliká jest naše stálost v dobrém. Jako zlato v ohni tak ctnost v pokušení zkoušena bývá. Ježíš Kristus nám ukázal, že můžeme pokušení přemoci s pomocí Boží. A jak pokoušel ďábel Krista Pána?

Napřed jej pokoušel k nedůvěře v Boha, ale nepodařilo se mu to. Zrovna tak pokouší ďábel až dosud lidi k nedůvěře v Boha, a mnoho lidí se dává svěsti. Přišlo-li na ně trápení, neštěstí, hned ztrácí důvěru v Boha, jsou málomyslni, a pomáhají si potom sami hříšnými prostředky, pomluvami, podvodem, krádeží ba i zoufalostí. Ach jen pevně důvěrujme vezdy v Pána Boha! Otec nebo

matka nad dětmi svými se smilují, a Bůh, všemohoucí, nejvyšší dohrotivý Otec nebeský by se nad námi nesmiloval? — Když viděl ďábel, že Kristus jako člověk všecku svou důvěru skládá na Boha, hleděl jej svěsti k opovážlivému spolehání se na pomoc Boží. Zavedl Krista

na vrch chrámu a řekl mu: „Spust se dolů!“

Jen v ne-nadálém nebezpečí nám Pán Bůh pomáhá. Kdo se ale lehkomyšlně v nebezpečí vydává, ten v něm zahyne. Kdo lehkomyšlně navštěvuje taneční zábavy, špatné společnosti, ten obyčejně klesne. Mnohý žije ve hříších dlouhá léta, nezpovídá se z nich a myslí, že jej Pán Bůh nebude trestati,

ten se lehkomyšlně vrhá v jistou záhubu. Takovým nepošle Bůh anděla svého, aby je chránil.

Ale i zde se ďáblovi nedařilo, neboť mu pravil Kristus: „Nebudeš pokoušeti Boha svého.“ Ďábel však ještě neprestal. Věděl dobře, že rozkoše, důstojenství, prostopášnosti, světské radosti nejvíce člověka zaslepují a ke hříchu svádí. A proto sliboval to všecko Kristu, jestli

že by se mu klaněl. Kristus, Syn Boží, měl se klaněti ďáblu, padlému, zavrženému andělu! A co učinil Syn Boží? On zahnal ďábla a přišli andělé a sloužili jemu. Kde je nějaký člověk na světě, jenž by nebil se v prsa svá, a nemusil říci: Já bych byl zajisté tomu pokušení se poddal. Ach Bože, právě za našich dnů pokouší ďábel lidi tímto způsobem nejvíce. Ano mnozí jmenují se sice křesťany ale klaní se ďáblu a padají před ním na kolena. Takovým jest lakomec, an neklaní se Bohu, ale brž svým penězům, klaní se ďáblu. Takovým jest nepřítel nesmířlivý. Bůh chce smířlivost, ďábel ale má radost na hádkách, nepřátelství, na mstě; a poněvadž takový člověk raději ďábla poslouchá, klaní se jemu. Takovým je prostopášný, necudný člověk. Bůh žádá čistotu a praví: Nesmílníš! Ďábel ale pokouší, dráždí

chtíče tělešné k neřestem a kdo se tomu oddá, ten klaní se ďáblu. Ach poznejte se ctitelé ďáblu a číňte pokání jako Ninivité.

Tážete se, co máte činiti v pokušení? Patřte na příklad Krista Pána, a varujte se každé příležitosti ke hříchu, ukřížujte tělo své i s jeho zlými žádostmi a modlete se vroucně podle slov Ježíše Krista: Bďte a modlete se, abyste nevěšili v pokušení!

Nyní nastal svatopostní čas; použij toho milý čtenáři, uživej horlivě těchto prostředků, abys každé pokušení přemohl a jednou korunu věčné slávy dosáhl jakož psáno jest: „Blahoslavený muž, který snáší pokušení; nebo když bude zkušěn, vezme korunu života, kterouž zaslubil Bůh těm, jenž ho milují!“ (Jak. 1. 12.) Amen.

- O misionářství.

Přijď království Tvé.

(Pokračování.)

Božskému Spasiteli našemu, Ježíši Kristu, nemůže býti lhostejno, má-li člověčenstvo pravé ponětí o Bohu Otci a o něm samým, s nebe k nám poslaným, čili falešné nebo prázdné, žije-li ve víře pravé čili jen v pověře a nevěře, nemůže mu býti lhostejno, přichází-li ku spasení nebo ku věčné ztrátě; neboť on si je sám oblíbil jako své dědictví, a si je předraho koupil — svou vlastní krví a nesčetnými útrapami. On miluje lidi od věčnosti, láskou božskou, nám sotva pochopitelnou a proto na ničem mu není tolik záleženo, jako aby všichni lidé přišli ku poznání pravdy a ku spasení. Avšak bohužel jak málo jest těch, kteří znají cenu vlastní duše a o spásu její se starají, jak málo kdo vyhovuje přání Spasitelovu a přichází k Němu! Právě v našich zemích, ve „vzdělané“ Evropě dozrává již koukol, který nepřítel člověk byl nasel mezi pšenici, mocní a bohatci tohoto světa odvracují se od Krista a — propadají osudu zavržených; chudši ale a nemocní a neviné dívky přicházejí ke světlu světa, ku Kristu Pánu a uchvacují království nebeské. Jak příjemná a vzácná musí býti Božskému Mistru každá práce misionářská, kterou získána Jemu náhrada za nevděčné národy Evropské. Poohlédneme se světem, jak se misionářům kde daří.

Australie. — Ostrovy. Vpravdě neobyčejnou obětavost pro kostely a školy projevují katolíci obývající pevninu austrálskou. Všeemožné o to austrálští

misionáři usilují, aby austrálští domorodci stali se kněžími a učiteli, aby tím vydatněji se dařilo misionářství. Domorodce schopné posílají do Říma a na

jiné ústavy, aby se zde patřičným studiím věnovali a pak vycvičení domů se navrátili. V nové Kaledonii bouře veliká přemnoho škody způsobila na kostelích, čímž ovšem i misie utrpěly.

Na ostrovech Fidschi-ských aneb Viti-ských, žijí ukrutní lidožrouti; netoliko cizince ale i domorodce pojídají i těla již nahnilá. Všeliké pokusy misionářství u takého národu opětně a opětně zmařeny byly; než neumorné horlivosti misionářské podařilo se i zde duše Pánu Bohu získati, počet katolíkův na těchto ostrovech páčí se na 7600. Na ostrově Molokai, kdež jsou osady ubohých malomocných, a kdež P. Damian horlivě působí — stal se sám malomocným, aby mohl malomocným hlásati pravdu věčnou a je přiváděti k Bohu do nebe — zařízení sirotčince pro malomocné děti, více zřízena nová osada malomocných, při níž působí neunavně P. Ondřej.

Úmrtím P. Baldnera velkou ztrátu utrpěly misie na ostrově Tahiti. Obtížné byly tyto misie, neb obyvatelé obrázení byli k protestantismu, avšak víra jejich byla bohaprázdná. Zlomyslnost, nemrav atd. přemnohé překážky v cestu stavěly, než i tamo zřízena katolická osada.

Asie. V Japonsku zřízen nový seminář v Nagaši; i tu není dostatek misionářův; potomci dřevních křesťanův u velikém počtu dávají se pokřtiti a jest naděje, že všichni tací potomci ku víře křesťanské se přilhláší; i vznešené osoby pokřtiti se dávají, což mocným příkladem jiným bývá. Korejských misí znovu zaujali se po mnohých pokusech misionáři.

Čínské misie sv. Otec Lev XIII. rozděлил na 5 velkých obvodův. Apostolští vikáři dvou takých obvodů odbývali provinční sněmy. Ve vikariátech Kiangsiských více a více přes rozmanité překážky křesťanství se rozšiřuje; ze semináře tamnějšího mnoho kněží již vyšlo. Na Huit-schen ve vikariátě Kvang-

tongu zařídil P. Delavay misie pro malomocné, kteříž od všech opuštění byli, k nimž vlastní příbuzní se ani hlásiti nechtějí, kteříž od všeliké lidské společnosti vyloučení jsou. Tuto podivuhodnou obětavost odměnil všemohoucí Pán tím, že zdaru přehojného ostatnímu misionářství popřál. V Hongkongu kanosiánky přes 900 dětí roku minulého do kláštera přijaly a pokřtiti daly. V siročinci velký počet děvčat přistřešiti a vychováni dostal. Ve vikariátě Kiangnam páčí se počet křesťanův na 95.175. Za rok 820 odrostlých pokřtěno, 3327 křesťanským a 17611 pohanským dětem křest sv. udělen, 4390 obřimováno, 54.743 velikonočních sv. zpovědi a 227.336 sv. zpovědi kromě času velikonočního vykonáno, 1831 sv. pomazání uděleno a 631 manželstvím požehnáno; 7748 kázáno a 7428 vyučováno ve sv. náboženství, což vše zajisté svědectví vydává o veliké horlivosti misionářské. V Šanghaji vydávají měsíčně časopis „Y-Ven-Lo.“ Výzkumy hvězdářské P. Dechevreus v Sikavci všelikou pozornost anglických přírodopyskův na sebe obracují; takto i misionářství samo vážnosti nabývá. Ve vikariátě Šensi nevýslovný hlad panoval, jemuž ani hlad při obležení Jerusalema se nevyrovnal; lidé maso mrtvých pojídali; vše se hrnulo k misionářům, aby jim v bídě ulevili a od hladu zachovali, než při vlastní bídě převeliké nemožno jim bylo, bídným ku pomoci přispěti. Ve východní Indii v Dšatně ukončen goaneský rozkol; v Maduře přemnozí přestupují na víru naši; všeliké veliké pohromy byly předchůdci velikých milostí; tak k. p. P. Pouget v Tuticorinu sám do roku 1124 pokřtil, mezi nimiž je 703 odrostlých pohanův; na stanici Sarugánské dle zpráv P. Darrientosta 4118 odrostlých pokřtěno. V Pandšabě ve vikariátě Pondišerském počet katolíkův valně se rozmnožil, ač ti, kteří přestupují na

víru, převelikým nesnázím a pronásledování krutému podléhají. Kde před málo lety daleko široko kostela ani kaple nebylo, tam nyní jsou kostely krásné a kaple vkusné; počet křesťanův z 112.000 vzrůstl na 180.000. Ve vikariátě Visigapatomském, kdež ještě lidské oběti se bohům pohanským obětuji, misionářství blahodárně působí, takže poněmhu ustávají oběti lidské a země, která sluje „zemí proklatou“, bude s pomocí Boží brzy „zemí požehnanou.“ V přechetných misiích asiatských bída veliká, hlad, atd. panoval. S bídou misionáři uhájili vlastní život. Ovšem, že dle největší možnosti, kde mohli pomáhali a prostředkův jim od dobrodincův poskytnutých svědomitě vynakládali.

V orientských misiích stala se veliká změna. Rozkolníci velikou nenákloností projevovali k misionářům obřadu latinského. Aby i tato překážka odstraněna a pobloudilým takto všemožně přestoupení se usnadnilo, rozhodnul sv. Otec, aby misionáři těchto misií přijali obřadu toho národu, u kterého působí; tak jezuité v Armensku mají obřad armenský a v Kaire zřídili školu a seminář pro koptický obřad. V Mosulu dominikáni zavedou obřad chaldejský, v Merdině kapucini obřad syrský. Kým tato změna blahodárně působí a východní církve se západními brzy spojí.

Afrika. Z Gallas byli kapucini násilně vyhnáni, potrvá ale na jisto toto vyhnanství jen na čas. V misiích Abesynských pokrok pozorovati, školy vzkvétají. V Luxoru zařizena stanice misionářská. Z Francouzů, jakž známo vyhnáni byli mnozí řeholníci; usadili se jinde a počali již práce pro člověčenstvo prospěšnější nežli podnikají mnozí ziskuchtiví kolonisté. Příchod jejich pravdě je požehnaný a nahradi jim útrapy přestálé. Takto mniši, které nepraví osvícenci vypudili, stanou

se pravými osvícenci kmenům rozmanitým, a pravou u nich rozšíří osvětu.

Několik misionářův odvažuje se do říší Moruthé-Mabundaské; dary, které přináší od krále Matabelského snad jim usazení usnadní. V západní Africe zařizen před nedávnem, nový apoštolský vikariát. V centrální Africe panoval po 2 léta nevýslovný hlad; přes 2 třetiny obyvatelstva zahynulo; dobytku rovněž přes 2 třetiny uhynulo. Mnoho horlivých misionářů pomřelo; misie takto přemnoho utrpěly. — Na Madagaskaru a afrických ostrovech pracím misionářským zdu a požehnaní popřáno.

Na předhoří „Dobré naděje,“ v Dunbrody, usadili se, jak z jiných časopisů známo, Trapisté z Banjaluky Bosenské. Zajímavostí zajisté, že ve sboru těchto otužilých, práce a sebezapření milovných mnichů podle řehole sv. Benedikta, vicero rodáků Čechoslovanů se nachází, o čemž svědčí slavnostní kázání v jazyku českém, které převor jejich P. František na den nanebevzetí Panny Marie ke svým spolubratřím měl a nám v opisu zasláno bylo. Možná že je příležitostně uveřejníme.

Bez milosti Boží a hmotných prostředkův ovšem by misionářství nemohlo vzkvétat a prospívat; i mod me se vroucně, aby všemohoucí Pán vše lny potřebné milostí misionářům popřív l a jim zehnal; zároveň ale, jako jiní národové, Francouzi, Němci atd., horlivě podporují hmotnými prostředky misie, i my každý dle možnosti misie podporujme; každý i nepatrný příspěvek mnoho milostí nám přinese. Po přednosti podporujme, k čemuz vyzvání jsme encyklikou sv. Otce, misie u východních národův nám pobratřených. „Škola B. S. P.“ zajisté milocráda uváže se ve sbírání dárkův a časem svým svědomitě je upotřebí. Nuže příspěvež každý dle možnosti „Na misionářství pro rozkolníky na Východě.

Děvečkám služebným.

Notburgo má drahá!

De prý mají na mne Josefku děvečky mi milé s kopce, že prý málo toho píšu atd.; tak tentokrát musím toho hodně mnoho napsati, abych všechny aspoň trochu upokojila. Máte na mne s kopce, jak říkáváme, a já zase trochu na Vás, ale jen tak trochu, a to proto, že čas tak drahý častokrát lehkovážně promrháváte. Nedávno šla jsem okolo obecní studně; byla tu hromada děveček; tu bylo výkladův a rozkladův, postávání a jiného, tak že jsem sobě hned umínila: budoucně napíšeš děvečkám něco o čase, jak je drahý a vzácný a ztráta jeho velika.

Vzácným jest, co pořádku jest, a čeho sobě rozumní lidé váží a všímají. To vše zajisté platí o čase. Na nebi již času není, v pekle rovněž času není, toliko na této zemi jest čas, a tu každý sobě stěžuje, že čas je krátký, že nemá pokdy. Staří sobě nařikají, že život jim tak rychle utíká, mladí, že čas tak rychle ubíhá, zkrátka na ničem tak velikého netrpíme nedostatku jako na čase. Čas věru je řídkým a tudíž i vzácným. A jak rozumní lidé posuzují čas!

Sv. Bernard praví: „Nic není vzácnějšího nad čas“; sv. Vavřinec dí: „Lidský rozum nemůže ani postihnouti cenu času; jen ti mohou oceniti čas, kteří jej pozbyli — nešťastní“; sv. Bernardin volá: „Popatř ó hříšniku, jak drahým a vzácným jest čas, za několik okamžikův můžeš odpuštění hříchův, milost Boží a království nebeské sobě získati, což vše zajisté vzácnější jest než celá země; čas je tak drahý jako Bůh sám, nebo Boha nelze jinak než právě dobře použitým časem získati.“

V písmě sv. volá Pán Bůh k nám: „Dbej na čas, ó synu můj, všimej sobě času.“ Vše Pán Bůh dal člověku do moci, jen čas ne; „nepřísluší vám zvě-

děti času a hodiny, kteréž Otec ve své moci ponechal,“ dí Spasitel náš. Pán Bůh jen po částkách času nám poskytuje; On sám dbá na čas; třeba vyznati, že čas je vzácným.

Než nejvzácnější této věci tak málo sobě všímáme. Nesmírné jest dobro, které každého okamžiku získati sobě můžeme.

Každého okamžiku, kterého dobře použijeme, kterého ke cti a chvále Boží použijeme, třeba se pomodlíme, neb lítost a lásku vzbudíme, neb něco strpíme, něco protivného sneseme neb užitečnou nějakou práci vykonáme, — nový stupeň milosti a nebeské radosti sobě získáme. Duše naše stává se touto milostí Bohu podobnější a milejší než byla. Kdož to dovede oceniti?

A když takového dobra můžeme sobě získati každého okamžiku, jak škodíme sobě, když okamžiku pozbýváme, jakou ztrátu utrpíme, když nejen okamžiky ale i dny pozbýváme.

Svatí při rozmanitých příležitostech vyznali, že zásluha, kterou sobě možno jedinkým dobře použitým okamžikem získati, jest nesmírnou, a že by milerádi i nebe opustili, aby sobě jedinkým okamžikem větší slávy vydobyli.

Král Ludvík podřimoval; i učinil biskupu sv. Remigiu podání, že mu všechnu zemi dá, kterou, než se prospí, obejde. Kdyby někdo podobné nabídnutí i tomu největšímu lenochu učinil, zajisté tentokrát by nelenil. A ejhle! Pán Bůh všemohoucí ještě více nám slibuje. Slibuje nám život věčný a k tomu, že nám tolik slávy dá, kolik sobě právě dobře použitým časem vydobudeme; a ejhle, my toho nedbáme. Tolik času promrháme!

Ztraceným jest i čas, kdež nic zlého sice nečiníme, ale, něco dobrého učiniti opomeneme. Z každého slova

musíme účet vydati, tody také z každého okamžiku.

Než mohla by mi z Vás některá namítati: „Na ten způsob nesmí se člověk ničím zabývat, nic činiti, co není svatého; člověk nesmí sobě pohrát, do žádné společnosti jíti, každého pobavení se zřeknouti.“ To však se takto nemíní, tomu tak není. Jest dovoleno se pobavit, avšak při všem užívání pravé míry, pravého času, pravého místa; když takto i takých okamžikův při pobavení užíváme, nejsou ztracenými. Tu míru nelze ustanoviti, avšak svědomí naše nám řekne, co jest dost.

Mnoho — mnoho času jsme ztratili, který se vícekrát nevrátí. „Ještě se ten kámen ve vodě obrátí, ale moje mladá léta více se nevrátí.“ Je tu nějaká náhrada možnou?

Sv. Anselm vykládá, kterak možno čas promrhaný nahraditi, že třeba života předešlého litovati a života svého dokonale polepšiti a dobré, ktercz vykonati můžeme, horlivě a bedlivě vykonávati; abychom každého okamžiku tak prožili, aby pro nás byl záslužným a Bohu milým.

Sv. Augustin opětně v hořkosti a v lítosti uvažoval léta minulé a volal k Bohu: „Běda času, kdož jsem Tebe, ó Bože, nemiloval!“ Sv. Bernard volá: „Za léta, která jsem prožil bez Tebe, ó Bože, přijmi srdce skroušené a zkomoucené.“

Tak třeba i nám volati: „Za léta minulé přijmi srdce skroušené.“

A co více? Všechn čas, kterého nám ještě poprává Pán, jemu zasvětime. A kterak to učiniti třeba? Zasvětime zajisté čas, když služby Boží navště-

vujeme, slovo Boží pilně posloucháme a dle něho se spravujeme, svaté svátosti přijímáme, denní dílo své s Bohem začínáme, a také dokonáváme. Třeba, abychom obětovali každou práci Bohu, a ji proto vykonávali, že nám vůlí Boží je uložena. Rcemež: „O Bože, vím, že chceš, abych pracovala, pročež chci pracovati, tuto práci Tobě obětují, požehnej ji.“ Třeba-li nám odpočinku, rcemež: „Ty, ó Bože, chceš, abychom sobě odpočinuli a takto síly zase nabyli, požehnej odpočinek náš, kteréhož ku Tvé cti hodláme ztráviti. Tímto způsobem všechno Bohu zasvětime a zásluh sobě získáme.

Kupec všemožně se vynasazuje, aby ze všeho měl užitek i z malých věcí; číňtež i my takto, abychom sebe obohatali. I nepatrné a lhostejné práce a věci Bohu obětujeme a z těchto nepatrných věcí velké poklady zásluh sobě získáme. Takto bedlivostí a horlivostí léta promrhaná nahradíme.

Číňtež vše to obzvláště v postě. Přečti sobě, co jsem Tobě psala již dříve o postě, jak ve všem se postiti máme; vtiskni hluboce sobě do srdce svého umučení Páně. Přečti sobě též, co jsem Tobě loni napsala o sv. Josefu, jemuž měsíc březen zasvěcen jest; modlítej se mnoho a vroucně k němu; já roku minulého přehojných milostí jsem dosáhla na jeho mocnou přímluvu. Pravdivá jsou slova sv. Terezie: „Vše, oč jsem sv. Josefa prosila, vše jsem dosáhla.“

Žij blaze s Pánem Bohem!

Tvá Tě milující kmotra

Josefa.

Z Kroměříže. Slavné posvěcení sochy blah. P. Marie Lúrdské v klášteře ctih. milosrdných sester sv. Vincence z Pauly. — Kdo ve středu, v svátek Očištvání Panny Marie v prostorech klášterních se octnul, tomu zajisté ne-

mohlo ujiti radostné, slavnostné naladění všech tam bydlících; vždyt v týž den se měla ku potěšení všech účastníků slavně svítiti překrásná socha P. Marie Lúrdské, která byvši z Paříže objednána, již asi měsíc v hořejším pokoji se přechovávala.

Brzy po poledni shromáždili se nábožní jak z města, tak z okolních městeček, ačkoli slavnost až okolo čtvrté hodiny počítí měla, v kterouž dobu nejdp. kanovník Tomáš Gröger, t. č. duchovní správce ctih. sester vystoupil na kazatelnicí; přepěkně oslovil přítomné křesťanské matky a co nejvřeleji povzbudil, by dítky své v bázni Boží utvrdily a mocně ochráně Matky Boží odevzdávaly.

Pak se šlo s assistencí a v průvodu pro sošku Panny Marie; ctih. sestry s horlivými svícemi, v předu šla řada bíle oblečených děvčátek; čtyry větší doprovázely zvlášť hodné děvče, které sochu Panny Marie Lúrdské neslo, držíce věnce z kvítí; za přenášení zpívala se milá, u každého věřícího pevnou důvěru vzbuzující píseň: „Matko Boží neslycháno“;

potom se metr vysoká, bohatě pozlacená socha na bočním oltáři postavila a svěcení jak nového obrazu oltářního tak i sochy P. Marie Lúrdské vykonalo.

Po svěcení osmdesátiletý, neunavivý vdp. kanovník opět na kazatelnicí vystoupil a ctihodným sestřím v Pánu zesnulou sestru Marii Bernardinu připomínal, by se řídily její příkladem, ji obzvláště následovaly ctností trpělivostí a nejl. Pannu Marii o pravé štěstí, štěstí na onom světě vzdávaly. Na to se zpívalo Pange lingua, litanie loretanská a po sv. požehnání ještě píseň Lúrdská. Tak se ukončila překrásná slavnost, kteráž zajistě všem účastníkům v trvalé paměti zůstane; kýž jim nepoškrvněná Matka Boží jest věrnou ochránitelkyní a mocnou orodovnicí u Pána Boha!

Milodary B. Srdce Páně.

Odstavec tento podobá se jakés schránce, kde se uschovávají všechna veřejná díkůvzdání, jest to tak asi registratura dopisů zebraých a díky vzdávajících a mohou dobře posloužit mnohému nevěřícímu a madomyslnému Tomášovi, aby v největší nouzi vyhledal si pomocníka jistého. Znal jsem sám kdys jednu paničku, která, ač jinak také zbožná byla, přece své návštěvy chrámu P. a své modlitby konala více ze zvyku a sama ani velké váhy nekladla na důležitost modlitby. Ovšem taková lhotejná modlitba musí býti lhotejnou i Pánu Bohu a nevšímá si jí. Jedenkráte ale seslal Hospodin

na tu milou paničku velký žal a viděla se v něm opuštěnou od celého světa. Tu se počala najednou modliti vroucně a ejhle, nabývala i důvěry a našla i pomoci a od té chvíle soudila o modlitbě docela jinak. Podobného vyslyšení dostalo se i následujícím, jak vidno z dopisů:

Z Val. Klobouk mně píše jedna osoba, které manžel těžce náhle onemocněl, a kterému ani lékař pomoci nesliboval, v těžkém trápení tomto s pevnou důvěrou obrátila se k Srdci Božskému, které tak láskou ku všem nám plápolá, a k nejsvětější Panně Marii, jakožto „Uzdravení nemocných“ a vřele žádala tyto o pomoc s tím příslibem, že jestli prosba její od Boha vyslyšena

bude, chce toto vyslyšení ve „Škole“ dáti uveřejnit jakožto vděku nejsvětějšímu Srdci Páně a Panně Marii. Bůh, který jest pomocník v soužení nás navštěvujícím, vyslyšeti ráčil prosbu její, — manžel se cítil brzy lepší, a teď již lehkou práci po domě vykonávat může. A proto vzdává manželka ta i se svým manželem i dítkami vřelě díky Božskému Srdci P. a nepoškrvněnému Srdci P. Marie.

Od Kelče. Jistá osoba děkuje B. Srdci P. Ježíše, Panně Marii a svatému Josefu za všechny milosti, které lonského oku na Jejich mocnou přímluvu obdržela a umiňuje znovu pod Jejich ochranu ve všem potřebném se utíkatí a všechny obdržené milosti na Jejich větší oslavu ve „Škole B. S. P.“ uveřejňovati.

Z Čech. Jistý kněz vzdává svoje nejpokornější díky za vyslyšení a zachování v nebezpečnosti života svého nejsvětějšímu Srdci Panny Marie, ku kterému ve svém neđuhu veškerou důvěru svou v devítidenní pobožnosti bral, ak že nyní již opět své obtížné práce na osadě jako kdy jindy dobře zastáváti může.

Z Olomouce. Kčž bychom vždy rádi se utíkali k B. Srdci Páně a zbožně spolu ctili i Srdce P. Marie v potřebách svých, zvláště pak duchovních. Zajisté nikdy bychom bez útěchy neodešli, ano B. Srdci P. jisté pomoci bychom vždy losáhli. O tom vlastní zkušeností se pře-

svědčiv, ze slibu a z vděčnosti volám a volati nepřestanu: „Poznáváno, milováno, etěno a oslavováno budiž vždy a všude B. Srdce Ježíšovo a nejčistší Srdce Marie Panny.“

Od Opočna. Jedna osoba vzdává nejvřelejší díky svatému Josefu, že zvývajíce jej o přímluvu u Boha devítidenní pobožností od traplivých bolestí v hlavě osvobozena byla.

Z Lešné u Val. Meziříčí. Jistá osoba vzdává díky B. Srdci P. za uzdravení svého bratra. Mnoho byla příliš těžká. I vykonala devítidenní pobožnost k B. Srdci Páně a byla vyslyšena.

Z Brna. J. B. vzdává díky B. S. P. za obdrženou milost, které se mu po vykonání devítidenní pobožnosti k Panně Marii Filipšdorfské dostalo.

Od Dobrušky vzdává jistá osoba vroucí díky za vzácnou milost, obdrženou skrze devítidenní pobožnost k svatému Josefu.

Odpoověď na „Naléhavou prosbu“ v č. 2. str. 53.

Jistý na slovo vzatý právník, spolu ale upřímný, horlivý katolík a apoštol nodlitby, čta ono povzbuzení ve „Škole“ radil, aby ona nespravedlivě nařknutá lěva ještě hledala svého práva před soudem. Velikomyslně nabídnul se, vzíti ám celou tu záležitost do rukou, zdaž by se jemu, zkušenému právníku s pomocí boží nepodařilo, odkryti zlovůli a dopomoci nevinnosti ku právu. Jelikož nám iplná adresa žadatelky není známa, sdělujeme toto zde, aby se ona děva přiláslila a celou záležitost zevrubně vypsala buď nám, aneb lépe přímo onomu právníku, jehož adresu jí dáme.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Rakousko. Nejhlavnějším úkazem nynější parlamentární činnosti v Rakousku, jest rokování o zákonu lichvy. Zákon ten liberály udělaný začíná i liberalům býti nepohodlný. Nahlízejí, akému žlu a záhubě lidu otevřeli jim ránu. Od té doby, co kapitály beze všeho obmezení mohou pracovati a povávají se za věc obchodní, schudlo tolik idu, zvlášt rolnického a obohaceno tolik idů a jim podobných vyřídichů, že iž nahlíží i ten nejliberálnější zákonodudce a doktrinář dr. Herbst, že chyba e stala. Nynější vláda podala tedy snovu zákona na újmy lichvy a rokování o něm objasnilo pravé stanovisko,

na němž situace národohospodářství v Rakousku se nalézá. P. Greuter a jiní řečníci mluvili velmi ostře do duší lžiliberálů, takže tito hanbou a studem téněř zaplaveni byli. Při tom také dočknuto peprně židů a tím hnutí židovské přenešeno až do parlamentu Rakouského. Nedá se upříti, že tím učiněn začátek — v nedaleké budoucnosti velmi následný. To, zdá se, poděsilo jednoho žida v Cechách, neboť dal v „Politice“ povolání, v němž dušuje se, že žid e vždy byli v Cechách „národní.“ Slovanům přátelští a naopak tito k židům vždy toleratní. Ano byli! Mlčeli a nechali se pokojně odí-

rati!! — to přátelství židovské k našemu národu jest velmi pochybné! Při všem vádaku vykukuje lest. Chtěť z jistě žid ten vzbuditi v Němcích strach, že by se mohli za nynějšího hnutí protismitského vrhnouti na stranu Slovanů — kterýžto strach by měl Němce od nepokojů odvrátiti. Ale my známe ten kšeft! — Návrh zákona proti lichvě projde sice, ale nás neuspokojí. Mělo by se radikálnější sáhnouti na ránu, z které krvácejí národové rakouští. Učiněn prý jen začátek! Proč se dějí pořád jen začátky, pokusy a neodstraní se zlo s kořenem? To samé viděli jsme u zákona o výčepu lihovin. Tenkrát v listu svém promluvili jsme o tom a dnes obširněji o tom porozprávíme ve zprávách z Německa. —

Jinou důležitou věcí jest návrh Lienbachrův o změně školního zákona. Jsme dychtívi, jaký tuhý boj tu bude podstoupiti straně konservativní, neboť liberálové zákon školní považují za neodkukatelný.

Potěšitelné jest, že z ministerstva bohoslužby odстранěn Lemayer a má nahrazen býti Dr. Karlem Wernerem, dosavadním profesorem novozákonního biblického studia na universitě vídeňské. Tak by se dostaly záležitosti bohoslužby, které po vystoupení Kutschkera z ministerstva vyučování spravovány byly od laika — a jakého!! — opět do ruky příslušné. I nadějeme se, že se Dr. Wernerovi pomalu podaří zvrátiti, co Lemayer ku škodě církevních záležitostí, zvláště na újmu církevního jmění, byl natropil.

Cestou korunního prince Rudolfa do sv. země osvědčuje se opět křesťanský cit našeho vznešeného rodu panovnického. Dejž Bůh, aby toto svaté putování budoucího císaře Rakouského bylo svatým místům v Palestině tak požehnaným, jako bylo otce jeho. Vždyť císař rakouský nese též titul krále Jerusalemského. Kdo ví, co ještě Bůh nepřipravuje slechetnému domu Habsburskému na Východě a zvláště v zemi svaté! — Na tomto místě budiž nám dovoleno kratičce zmíniti se o pokroku katolicismu v zemi sv. Předěšlý rok podával Jerusalelem zcela zvláštní divadlo.

Od dávných časů nevidělo toto sv. město tolik poustníků ze všech zemí,

jako v loni: Američané, Angličané, Francouzi, Němci, Rakušané, Uhři, Holanďané, Vlachové, Svýčarí, Španělé, zástupy Rusů a Řeků, Armenů, Koptů, Bulharů, Dalmatinců, Bosňanů, Černo-horů. Počet jejich páci se na 12.000. — Dejž Bůh, aby svatá místa, kde Pán Ježíš žil, trpěl a umřel, opět se dostala úplně v ruce pravověřících křesťanů! Jest to ovšem zbožné přání, jehož uskutečnění teprv dalná budoucnost čeká, ale začátek pomalu se činí. Naši misio-náři všemožně se přičinují a rok co rok objevuje se seznam na viru obrácených větší a větší.

Německo. Kulturní boj v Německu jest sice zlem a trpkou zkouškou pro církev katolickou, ale má také do sebe dobrou stránku. Povzbudil totiž mnohé vlažné křesťany a všemu katolicismu dodal čilost a nový život. Jako druhy „Krev mučovníků byla scenem nových křesťanů,“ tak jest boj kulturní v Německu zdrojem horlivosti katolické a doznání barvy. V něm objevují se posud neznámé osoby co zastanci pravdy a buditelé vědomí náboženského. Sněm Berlínský má příležitost slyšeti pravdy náboženské, které nemohou ani s kazatelnou lépe býti hájeny. Tak zvaná „střední strana“ statečně vede boj svatý. Dr. Windthorst, náčelník její, neustává útoky činiti proti liberální vládě. Posledně učinil návrh, aby alespoň udělování sv. svátostí nebylo stíháno tresty. Dva dny trval boj. Nejznamenitější řečníci, jako: Windthorst, hrabě Schorlemer, Dr. Stabilevski, Reichensperger a jiní vešli v tuhý zápas a doličovali bezpráví, jakého se vláda dopouští na katolicích, v tak skvělých řečích, že i vláda i ostatní strany uznati musely velikost záhuby májových zákonů, jakož i nutnost, že změna státi se musí. Ano liberál, pán z Helldorfu, sám pravil, že by bylo proti všem liberálními zásadám odepriti „středu“ žádané úlevy: „My na levici,“ pravil, „měli bychom nahlížeti, že moderní stát má svým občanům nejen svobodu vyznání, nýbrž i svobodu provozování náboženství, pokud neprohrěšuje se proti veřejnému všeobecnému právu. Tot starou liberální zásadou.“ Pak dokazoval, že účel květnových zákonů, pokoriti Řím, přece nebyl dosažen; vážnost Říma spíše nimi více se

šle na ... „Zde třeba,“ připojil, „jednou střizlivě uvažovati věci, jak jsou a byt i těžko bylo vysloviti slovo „obrat,“ nepovažují přece za znamení slabosti doznání spáchanou chybu a odvozovati z této úvahy konsekvence.“ — Než vláda, pokrokáři a protest. konservativci zůstali přece při svém odporu. „Podrobte se zákonům!“ volali tito protivníci. Ale Windthorst bez obalu řekl jim: „Podrobíme-li duchovenstvo své těm zákonům, pak katolicism Pruska v zásadě učiníme protestantským a v jeho podstatě porušeným.“ A hrabě Schorlemer u sv. zápalu zvolal: Což myslíte, že bychom byli schopni té zrady, poprositi nejvyšší hlavu své církve: rozdrť sám organizaci naší církve, naši viru a naše právo! Nikdy! Dříve nežli proneseme takovouto prosbu, stpíme raději všechno! Neboť bychom se jinak stali zrádci své víry!“ Tyto debaty měly ten dobrý výsledek, že poznává více a více protestantský lid právo u podstatu katolické církve a nabývá vzrůstající vážnosti před tak věrným držení se 8 millionů katolíků země. A katolíci budou sami těmito debatami, které od města k městu, od obce k obci tiskem se roznášejí v katolicismu poučení a utvrzení a jsou jisti, že brzo bude muset pruský stát rozhodnouti se, buď násilně začítí boj, aneb učiniti mír. Ostatně umějí katolíci pruští čekati a vytrvati, jako po 300 roků vytrvali v Anglii a v Irsku. Katolíci více a více se soustřeďují; jako houby vyrůstají ze země naše spolky katolické, o nichž dříve nikomu se ani nezdálo. Tak utvořil se opět nový spolek katolických průmyslníků a dělníků pod jménem „blahobyt dělnický.“ V čele spolku toho jest továrník František Brandts v Gladbachu, muž, jehož jméno mezi průmyslníky Porýnskými má veliký vĕhlas. Spolek ten chce křesťanské kázni a mravům mezi dělníky a pány jejich opět zavéstí a utvrditi, aby se takto upravil poměr mezi nimi na zásadách křesťanských. Průmyslníci, továrníci a pracovníci mají opět církvi býti získáni, aby se konečně otázka dělnická na pevném a jistém základě církevních principů šťastně rozřešila. Církev ovšem neposkytuje žádného zákoníku práv dělnických, aniž nějaký štít proti nouzi tohoto života, ale ona podává vždy věcně pravé zásady,

kteřé ve všech poměrech a pochybnostech zůstanou nezvratnou normou jednání a neklamným vůdcem k pravému cíli. Křesťanská vina a křesťanské sebevědomí musejí znovu býti oživeny a zesíleny a křesťanská kázeň a mrav musí zavládnouti opět v továrnách a v skromných dílnách, jakož i v palácích těch, kteří práci dávají. Stanovy toho spolku tedy žádají zabezpečení křesťansko-rodiného života a péči o dobré a laciné byty a rádné vychování. Zároveň bude dbáno o to, aby zdraví a život dělníků byl chráněn před nebezpečími. Tímto způsobem má býti otázka dělnická privátní cestou a to pravou rozřešena. Stát v tom ohledu málo zmůže, pak-li lid sám věci nevezme do rukou svých. A tak pomalu upraví se cesta, která jediné vede k cíli. My přejeme spolkům podobným nejvyššího zdaru a bylo by žádoucí, aby i v Rakousku podobné spolky v život vešly. Pak by zajisté odpadly všechny strachy před hnutími socialistickými. Lidu musí vráceno býti náboženství a s duchem náboženským se s ním nakládati musí. Buď Kristus aneb Belial. Prostřední cesta tu není. Buď Kristus a pak blahobyt, aneb Belial a pak záhuba!! —

Výdatnou též odpomocí proti bídě a nouzi dělnictva bude zákon proti opilství a jmenovitě proti pijaňům z návyku, který z nařízení císaře Viléma od kancléře podán spolkové radě k předběžné úradě. Zákon ten obsahuje zosťněná trestná nařízení proti veřejnému pohoršlivému opilství a naproti trestuhodným výtržnostem v stavu opilství páchaným. První § zní: Pokutou do 100 marků aneb arestem až do dvou neděl bude trestán, kdo by v nepřičetném stavu pohoršení vzbuzujícího opilství byl postizen na veřejných místech. Byl-li obviněný v posledních třech letech pro tento přestupek vícekráté právně odsouzen aneb je-li pítí z návyku oddán, má se ilned vyhoditi. Bylo by chvalitebno, kdyby se bylo v odůvodnění tohoto návrhu zákona vzpomnělo na výsledky střídmých spolků v Horním Slezsku a činnost faráře Fitzeka a horno-slezského kleru. Zdravotní rada Dr. Baer podal vládě o činnosti horno-slezských duchovních následující zprávu: „Pokroky, jaké jen za časů P. Mathevsy v Irsku byly, učinili spolkové střídmosti ve Slezsku a sice.

v okresu Oppelnském. Zde žije slovenské obyvatelstvo namnoze při pracích podzemních po mnohé generace pítí oddané tak schudlé, tělesně i duševně tak sešlé, že tomuto bídnému stavu jen zničením kořalky se mohlo odpomoci. Tu vydal 1843 statkář Witt z Dörinku spisek proti kořalce. Muž však pravé spásy byl mnich Františkánský, farář Fitzek v něm. Pískaru v Hor. Slezsku, jenž podporován P. Stěp. Brzozovskim podnikl boj proti obžerství a docílil podivuhodného úspěchu. Dne 2. února 1844 na slavnost Hromnic povzněl, jsa od mnohých sousedních kolegů podporován, hlasu svého a vybizel k přistupování k spolkům úplného se zdržení od kořalky a během několika měsíců zřeklo se přes 500.000 mužů a žen pítí kořalky. Koncem 1845 zaniklo v Hor. Slezsku 84 palíren a 206 přestalo pracovati. Vyrobito se o 48.000 věder méně lihu a na daní z lihu ubylo 254.484 tolarů. Král projevil svou radost nad tímto úkazem následovně: „Považoval bych za největší požehnání ve svém vládaření, kdyby za něho dan z lihu sklesla na nulu.“ Toto zřeknutí se kořalky mělo v následku nejen mravné pokroky, nýbrž i hospodářské úspěchy; mimo to vstoupila domácnost v šetřnost a radost do rodin.

Nizozemsko. Veliký počet z Německa vyhnaných řeholníků usadil se v Nizozemsku a velmi blahodárně tam účinkují, což všeobecně se uznává, takže Limburkáti, kde se usadili jezuité a řeholnice mnohé, zřejmě prohlašují, že Němci jsou nepřátelé svých vlastních zájmů, an tolik kapitálů ze země vypudili. V Limburce bylo mnoho zámků a velikých budov, které sotva čtvrtinu stavební ceny reprezentují, které ale nyní od řeholníků zakoupené za vysoké ceny v pensionaty se proměnily. Tak nalezá se v Noermondě pensionat sester chudého Ježíška. Budova ta byla před 1870 za 8000 marků na prodej a v době boje kulturního prodána za 12.000 m., prostaveno bylo ještě alespoň 50.000 m. Pensionat sester Salvatora s 100 němec. žákyň (dříve továrna na tapety) byl před tím za 34.000 m. ku koupení; sestry zakoupily ho za 119.000 a prostavily ještě 90.000 m. Druhdy čítal Noermond po mnohá desetiletí 7 až 8000 duší, nyní vzrostl počet duší v 5 letech na 12.000. Plodiny zemské ovšem

těž v ceně vzrostly; Limburk, který dříve vejce, máslo a maso vyvážel, dováží nyní, a to jest velikým prospěchem pro obyvatelstvo, skoro výhradně orbou se zanášející. K tomu jest levné, skoro bezplatné vyučování od řeholníků. Tak jest v Noermondě starší ústav bratří školních, který 450 dětem učkuje vyučování a za všechno jen 2200 zl. neb 3740 m. dostává. Kde dříve neobstál hostinec, tam jsou tři neb čtyři, kde se druhy 1.50 až 1.70 platilo, dává se nyní 2.50—3 m. Co se tu také příležitostně koupí? Co vydělají obuvníci, oděvníci a jiní řemeslníci? Uváží-li se to nestranně, musí se Limburským dáti za pravdu, říkají-li, že pruský boj kulturní se stal pro ně pravým požehnáním.

Francie. Poslanec Naquet dal návrh na rozlučitelnost manželstva. Návrh ten 261 hlasy proti 225 propadl. Jest to sice zdánlivým vítězstvem klerikalismu a konservatismu. Ale bohužel smutné, neboť neodpovídá skutečnosti. Mezi liberály jest jen malý počet v zásadní opozici naproti snahám Naqueta, ale ti to republikánští přívrženci nerozlučitelnosti manželství sotva by tvořili s pravici většinu. Jiná část liberalů nechce ovšem ještě rozlučitelnosti ale po volbě dá s sebou hovořiti. Ohled na volby rozhodl; nevítežilo tedy náboženství, mravnost aneb sociální rozum, nýbrž volební prospěchářství. Po obnově komory přijde Naquet opět se svým návrhem a s lepším výsledkem. Z hlasování proti návrhu vidno, že francouzský lid ve většině drží ještě pevně na církevním názoru o manželství. Tot velmi potěšitelno, neboť jest naděje, že by, až republikáni dohospodáři, rozlučitelnost manželství od lidu samého bylo zrušeno. — Než podívejme se na navrhovatele samého a jeho přívržence. Naquet žije odloučen od své manželky a tu se domnívá, že tam, kde ho tlačí bota, celý svět má kuří oko. Podnět k návrhům takovým dal básník Dumas, jenž pro cizoložnice a lehké osoby chová sympatii, any mu poskytnují látku k jeho románům. Ti, co následují tyto křiklouny, přejí si tolo dílem z nešlechetných osobních zájmů, dílem ze záští proti církvi. Neboť každá rodina, která by proti učení církve sv. v manželství žila, byla by velikým ziskem pro bezbožectví. Církev ovšem nikdy

řivoli k rozlučitelnosti, ana jest vá-
adogmatem. Jen revoluce plodí ne-
idky manželské. Jakmile však revo-
zanikne, uznává lid škodnost roz-
telnosti manželství. Jest to opět jen
a lidská, která tu nechce uznati učení
stova. Rozum a zralá úvaha jest pro
vždycky.

Spojené státy v Americe.

žádné zemi nejeví katolická láska
velkolepých, blahodárných účinků,
o v Severní Americe. Mnohé okolnosti
tomu přispívaly; pomoc z Evropy
šlých řeholníků, obětavost laiků a
otný blahobyt země. O velkoleposti
olých ústavů katolických vypravuje
lávno u Herdra ve Freiburgce od K.
ngla vydaná kniha: Procházky po
Americe. Čteme v ní o návštěvě spi-
atele v Protoktoru následující zprávu:

„Siroťčinec byla veliká budova. Za-
ali jsme v něm, abychom tam zůstali
colik hodin. Sluha ihned postaral se
naše koně a jeden řeholník vlídně nás
jav, vedl přes široké, jasné, velmi
odlné schody do sálů domu, které
ené byly pro příznivce a hosti do-
ci. Ohromná ta budova jest majetkem
est. bratří školních a jen pomocí darů
stavena. Můj hostitel sám daroval
30 tolarů. Jakmile byl dům hotov,
inili bratři a s nimi vynikající katolíci
sta New Yorku návrh, aby všichni
tolické sirotky zde nechali ubytovati
vychovávat, město platí za každého
lapce 125 tolarů ročně. Navštívil jsem
lapce, když byli právě u stolu. Jen
len bratr měl nad nimi dozor. Stoly
ly tak rozestaveny, že všechny řady
děly k místu, kde seděl bratr řeholní
chlapci střídavě posluhovali. Ponejprv
životě svém viděl jsem 1473 sirotků
hromadě, ani sedí v tichosti, pořádku
slušně u stolu, tak že jsem se tomu
divil. Jsou ale ještě dluhy k zapra-
ní, trvání ústavu musí pojištěno býti
chlapci mají býti pro praktický život
chování. To vše děje se takto: Ústav
i neobyčejně velký pární stroj,
rý pohybuje nejrozličnější malé stroje.
lapci jsou rozděleni dle vloh a schop-
sti. V prvním sále jest tiskárna,
nížto jeden faktor jest nejvyšším do-
rcem, vedle jsou dva sály pro krejčí

a obuvníky. Dovední mistři vyučují zde
množství chlapců v těchto řemeslech.
Vedle těchto sálů jsou zámečnickí, kovář-
i, zahradnickí, košařičtí atd. Při společné práci
nabývají chlapci názoru do všech spří-
něných řemesel a poznávají důležitost a
upotřebení strojů. Tak může vstoupiti
chlapec, když ústav opouští, do kterého-
koliv obchodu. Věci od sirotků levně
zhotovené donášejí se na trh ku prodeji.
Čistý užitek odevzdává se správě ústavu.
Jednu část z něho obdrží ústav, aby
udržoval budovu a uhrázoval dluhy; druhou
část dostávají chlapci sami. Ústav ten
podobá se dobře zřízené továrně, v nížto
dělníci mají podíl v zisku. Tak se stívá,
že vycházející chlapci z ústavu s úsporou
500—1000 tolarů. S ústavem spojeny
jsou školy národní, v nichž se naučí
chlapci rozličným vědomostem pro život
potřebným. Ústav jest privátní a sprá-
cové neobmazení řeholníci. Také jsem
tu našel nejvýbornější pořádek ohledně
nemocnic. A to vše zřídil prostý řeholník.
Nákras domu učinil sám, postavil stroje
atd. Asi půl míle odtud stojí druhé ka-
tolické Protoktory pod řízením sester
kř. lásky pro sirotky ženské. Tam na-
lezel jsem 757 dívek. Děvčata učí se
zde všem ručním pracem. I ty vystu-
pujice z ústavu, jsou schopny vy-
dělati si samy svůj chléb. Obětavost
kř. lásky v Americe jest podivuhodná.
Hle! to všechno může láska katolická.
Jako Kristus rád shromáždil děti kolem
sebe a rozprávěl jim o království ne-
beském, tak činí posud láska křesťanská.
Kéž by v Evropě stávalo podobných
ústavů, jako v Americe. Než bohužel!
Jak vypadají u nás sirotčince neb ústavy
pro nalezence! Jsem farářem blíže Prahy.
Správa sirotčince dává sirotečky své na
výživu a vychování mezi lid za malý
měsíční plat. Mám takových ubožátek
v osadě přes 100. Ale jaké to může
býti vychování! O hladu, bez dozoru,
bez náboženství odrůstají a pak — chu-
dasi neumějí ničehož a nevědí, co mají
začítí. Byloby na čase, aby v Rakousku
si vláda lépe všimála těch ubohých dítek
a na způsob Ameriky postarala se o ústavy
praktické. Ovšem by tyto svěřiti musela
výhradně řeholníkům, kteří mají pro ně
pravý smysl.

V měsíci březnu

modleme se za spolky rozšíření křesťanstva.

Na celém světě žije podle novějšího rozpočtu asi 1420 milionů lidí, z nichž jest asi 215 milionů katolických křesťanů; z těch ostatních 1205 připadá jistě 900 milionů na pohany a 305 milionů na mohamedány, židy, protestanty a nesjednocené Řeky. Tolik milionů lidí nachází se ještě „v temnostech a ve stínu smrti,“ aneb v bludech aneb v rozkolu. A přece tomu Bůh nechce, nýbrž vůle Boží jest, aby všickni lidé poznali pravdu, aby byl jeden ovčinec a jeden pastýř. Proto též přikázal božský Spasitel učeníkům svým: „Jděte do celého světa a učte všechny národy.“ Této přetěžké úloze dostali sv. apoštolé. Rozkaz Kristův plní dosud církev sv., zvěstuje sv. evangelium všem lidem ve všech dílech světa; důkazem toho jsou miliony sv. mučovníků. Za tím účelem utvořily se spolky ku rozšíření křesťanstva, které zvláště nyní zasluhují nejen duševní ale i hmotné podpory a pomoci naší. Proto vyzval sv. Otec, námištel Kristův, tlumočnick myšlení Božích, všechny biskupy katolického světa a všechny věřící ku pomoci těchto spolků, které hájí zájmy církve sv. a následovně i zájmy Boží. On ví dobře, kolik milionů lidí jest v temnostech nevěry a bludu a chce všem přinésti světlo spasení. On poznává v těchto duších ovečky stáda svého a srdce jeho, jako Božské Srdce Páně dosud se nad bídou a smutným osudem jejich. Svatý Otec nám ukládá tedy za povinnost milosrdenství, útrpnost s těmi ubohými dušemi a se spolky, které mají úlohu církve sv. její misie vyplniti; povzbuzuje nás všechny k horlivosti, abychom odstranili, překazili všechny překážky, jaké nynější svět těmto spolkům následovně i církvi v cestu klade.

Všem křesťanům ukládá povinnost, kterou každý rád naplní, kdo jen trochu má lásky k Ježíši Kristu a k duším předrahou krví jeho vykopeným. Zvláště ale mají údové apoštolátu modlitby povinnosti této dostáti, neb se mají nejen všeobecně, nýbrž i za zvláštní věci modliti. Apoštolát modlitby bude mít právě v tom největší slávu, když bude modlitbami svými pomáhati k rozšíření křesťanstva. Obou těchto spolků jest jeden cíl: Sláva Boží skrze spásu duší. A jakými prostředky pracují tyto dva spolky k dosažení účelu svého? Dvěma hlavně prostředky pracují: Modlitbou a almužnou.

Tot jest co apoštolát svým údem zvláště klade na srdce. Nejen že sám ustavičně prosí Božské Srdce Páně, ale udává též prostředek lehký, kterak lze modlitby proměnití ve skutek, kterak lze všecko, co kdo činí, trpí, obětovati ku prospěchu tohoto bohumilého spolku pomáhajícímu církvi sv. v ustavičném zrození duší pro nebe. Doufáme tedy, že mnozí budou takto povzbuzeni, že mnohými polnou přání Božského Srdce Páně, aby všecko, co mají, zasvětili tomuto dobrému účelu milosrdenství, hájení zájmů Božích, aby nějakou přinesl obět, z toho co komu zbývá. Má-li kdo mnoho, dá též jistě více, než ten, kdo nemá. Tak se ukáže každý býti pravým apoštolem Božského Srdce Páně, horlitem pro rozšíření křesťanstva, pro sv. dětství.

Poslechněme tedy hlasu nejvyššího pastýře našeho Lva XIII. a přispějme každý podle možnosti, buďto modlitbou aneb malou almužnou tak potřebnému a dobrému spolku, a pamatujme si toto: „Nejjistější znamení církevního života v zemi jest včelá a horlivé účastenství na velikém díle misionářském katolické církve.“ Katolik, který nemá žádného účastenství na rozšíření, zachování a upevnění křesťanstva, svaté, katolické viny a nečiní proto seč může, ten zajisté se nemodlí v pravdě: „Přijď k nám království Tvé,“ a dává na jevo srdce prázdňé lásky k Bohu a bližnímu.

Modlitba. O Ježíši! Skrze nepoškořené Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za spolky, pracující na rozšíření sv. evangelia mezi národy pohanskými. O Ježíši, znič všeliké nástrahy těmto spolkům činěné. Rozmnož a opatruj je, aby skrze ně množila se sláva Tvá a vypnila se všecka přání Tvého Božského Srdce. Amen.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc březen I. P. 1881.

Za spolky rozšíření křesťanstva.

O Ježíši! skrze nepoškvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za spolky, pracující na rozšíření sv. evangelia mezi národy pohanskými. O Ježíši, zmíř všelké nástrahy těmto spolkům činěné. Rozmnož a opatruj je, aby skrze ně množila se sláva Tvá a vyplnila se všechna přání Tvého Božského Srdce. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši Rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přesladvé Srdce Panny Marie, budiž mou spásou.

Sv. Michale archanděla, sv. Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště ale odporučuje se:

1. *Sv. Rudesinda, bskp. (909)*: Odprošení B. S. P. za všechny urážky těchto dní. Posilu pro posvátná kázání. Obnova v účtě B. S. P.
2. *Sv. Anežky české, řeh. (1282)*: (Popelec.) Zachování postů v kat. církvi. Přemáhání sebe a utužilost života. Zdar jedné misii. Panna stížená těžkým neduhem v ruce. Řehole školících sester.
3. *Sv. Kunhuty, cis. p. (1040)*: Vzorný život v rodinách vznešených. Kazatelé postní. Horlivost bratrstva sv. Cyrilla a Methoda. Dvě děvy. Zadosťučnění pro znesvěcení dnů svátečních. † manželka.
4. *Sv. Kazimíra, králev. (1438)*: Apoštolát modlitby v zemích koruny svatováclavské. Snahy katolíků v Polsce. Rozkolníci na Východě. Důležitá záležitost jisté rodiny. Bohumilé rozhodnutí.
5. *Perpetuy a Felicitas, m. (203)*: První sv. zpověď a první sv. přijímání dítek. Obrácení velkých hříšníků. Misie mezi Slovany.
6. *Sv. Kolety p. (1447)*: Za 3 duše jedné rodiny na smrtelném lůžku k Bohu obrácené. Pobožnost B. S. P. v Čechách a na Moravě. Zpovědi velikonoční. Dva chybní kněží. Nemočná.
7. *Sv. Tomáše Aquin. (1274)*: Bohoslovecké ústavy. Za pokoru učencům. Vysoké školy v Rakousku a jich učitelstvo. Důvěra v pomoc sv. Josefa v tolika těžkostech. Duchovenstvo 6 dieceí.
8. *Sv. Jana Boží, zahld. ř. (1550)*: Ústavy milosrdných bratří a sester ve vlastech našich. Nemocní a soužení. Polepšení se mnohých v tomto posvátném čase. Obrácení pomluvačů a opilců.
9. *Sv. Fratišky Řím. vd. (1440)*: Díky B. S. P. za oslavení sv. Cyrilla a Methoda po celém světě. Snahy sv. Otce ve spojení všech Slovanů s kat. církvi. Milost povolání 5 studujícím. Jistá rodina.
10. *Čtyřicet sv. vojínů mučovníků v Sebaste (320)*: Přemáhání sebe v modlitbě. Vůdcové naši a jich obětavost. Rozjímání utrpení Páně.
11. *Sv. Methodia, bskp. v Tyru (311)*: Obžva víry sv. v zemích katol. Horlivost v pobožnosti křížové cesty. Duše v očistci a umírající. Vyprošení pomoci M. v jisté záležitosti. Marnivá děva.
12. *Sv. Řehoře, pap. (604)*: Zatvrzeli hříšníci. Pomoc těm, co jsou v příležitosti hříchu. Apoštolské horlivosti všem správcům duch. 6 seminářů. Panna v klášteře a její příbuzní. Chřadnoucí otec.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Lúrdu, Filipsofordu, Častochově, Boleslavi a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc březen I. P. 1881.

Za spolky rozšíření křesťanstva.

Dne

Obzvláště ale odporučej: se:

13. *Sv. Nicephora, bskp. (828)*: Mládež studující a její povinnost velikonoční. Duchovní cvičení studujících. Povolání do stavu duch.
14. *Sv. Matildy, cis. (968)*: Křesťanské panny. Vychovací ústavy ženské. Povinnost velikonoční ženského pohlaví. 3 studující.
15. *Sv. Longina, m. voj. (50)*: Vybavení se mnohým z rukou lichvářů. Nešťastné rodiny. Těžce zkoušení a pokoušení. Jeden nemocný.
16. *Sv. Heriberta, bskp. (1021)*: Misie slovanské v Americe a jich správcové. Spolky kat. a horlivost jim v zachovávání stanov. Uznání trestů Božích k dobrému. Manžel s hříšnou náruživostí.
17. *Sv. Jana Sark. muč. (1620)*: Kláštery panenské. Stálost v povolání duchovním. Dobrá čeládká by mohla vykonávat své povinnosti křesťanské. Vyslyšení prosby na přímluvu sv. Josefa.
18. *Sv. Edvarda, krále angl. m.*: Horlivostí větší všem mužům u vyznání náboženství. Povinnost velikonoční všech mužů. Úcta sv. Josefa, dědice církve sv. Vyprošení darů víry představ. ústavu.
19. *Sv. Josefa, čestouna Páně*: Čechy sv. Josefu zasvěcené. Císař a král náš. Díky za vše, sv. Josefem nám uštědřeně. Šťastný výsledek 3 zkoušek. Vyslyšení prosby sv. Josefu již mnohokrát přednesené. Boží požehnání a trpělivost jednomu manželství.
20. *Sv. Patrika, bskp. (stol. 5.)*: Sv. Otec a jeho dvůr římský. Snahy jeho v obnově víry sv. po celé Evropě. Křesťanství rodičové.
21. *Sv. Benedikta, patriarcha řeh. (543)*: Řád sv. Benedikta. Zaslíbený mysl. by se milostí děle nezpečovaly! Umění křesťanské. Bratrstvo nejsv. Svátosti olt. Mír a pokoj v jisté farnosti.
22. *Blh. Mikuláš Flue, poust. (1487)*: By lékaři nepřekázeli nemocným ve smíření se s Bohem. Za dobrou zpověď. Velcí hříšníci. Starost o nesmrtelné duše. Vytrvalost v povolání. Svornost manželská.
23. *Bolestné Panny Marie*: Úřednictvo v zemích našich. Rodiny v náboženství vlašné. Vítězství nad zlými náruživostmi.
24. *Sv. Gabriele, archand.*: Úcta sv. anděla strážce a důvěra v něj. Spolek sv. dětství. Nevinnosti by si dívky a studující vážily.
25. *Zvěstování Panny Marie*: Obnovení se v účtě, důvěře a lásce k Panence Marii. Příprava k I. sv. přijímání. Šťastný výsledek 3 zkoušek. † otec a syn. Zemřelá sestra.
26. *Sv. Haštala, m. (v I. stol.)*: Úcta 5 ran Krista Pána. Poznání lásky Boží ve sv. kříži. Duchovenstvo světské. Kněz a svěřenci.
27. *Sv. Ruperta, bskp. (v století 8.)*: Záležitosti důležité světu zakryté. Zdraví a nemocní. Dobří a ochotní zpovědníci.
28. *Sv. Priska, muč. (260)*: Pomož, B. S. P., by duch křesť. více ovladal vojsko naše! Sv. zpověď a sv. přijímání u vojstě.
29. *Sv. Mechthildis, p. (1307)*: Dělnictvo naše. Opusnění na tom světě. Obrácení pohanů. Duše v očistci. Záležitosti jisté osoby.
30. *Sv. Jana Klimaka, op. (605)*: Misie tuzemské. Vytrvalost myslí s Bohem smířených. Zdaření se těžkého podniků mládeže.
31. *Sv. Quido, op. (1076)*: Za všechny tento měsíc zemřelé, vzlaště za údy bratrstev B. S. P. a apoštolátu. Umirající. † manželka.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Flipsdorfu, Castochové, Bolešlaví a m. ost.

Připojiz každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

RaDujte se! těLa Vaše Vstanou sLaVně z MrtVýCh
k VěČnĕ sLÁVĕ Boží!

Rozjímání na Velký pátek.

„Hle na míru uložil jsi dny mé: a bytost
má jest jako nic před Tebou. Zajisté pouhá
marnost každý člověk živý.“ Žalm 38, 6.

V e světě tomto jsouce postaveni, tak živi buďte, bratří milí, aby, když se odtud postěhujete a tělo vaše počne od červů v hrobě jezeno býti, duše vaše dobrými skutky ozdobená se všemi svatými veselila se v nebesích. Necht vás od zlých skutků a hříchů odvrátí zahynutí těch, ž před vámi odtud vyšli.

Pohleďte na bídy, popatřte na hroby bohatých, třebaž těch toliko, kteříž nemnohými časy s vámi zde byli. Co jsou nyní, a co jsou někdy byli? co jim pomohlo zboží a bohatství jejich a žádost vezdejšího života? Hle nic po z nich nezůstalo, než popel. Kterž, kdyby mluviti mohli, takto by k vám mluvili: Pročpak, o nešťastní lidé, toliko po marnosti tohoto světa dychtíte? se hříchy a nepravostmi přesycujete? Popatřte na naše kosti ztřeřelé, abyste m tudy zhrozili se svých žádostí a hrozných bĕd. Co jste nyní vy, my jsme byli; a co jsme my, i vy totěž budete. (Tu fui, ego eris.) A protož, bratří milejší, všecky tyto věci s ustavičnou bedlivostí rozvažujte, a zajisté užasnete; smrti své vzdlycky před oči sobĕ kladte a ku polepšení života svého což nej-můžete, pospĕšte. Nezanedbávejte toho, že vás sám svatý Bůh takové hříšníky d. Nebo čím dĕle očekává, abyste se napravili, tím přísnĕji vás jednou souditi jestliže toho zanedbáte. Jestliže se pak domníváte, že skonání světa ještě ne, aspoň jedenkaždý z vás svůj cíl, své skonání, svou smrt rozvažuj.

Ejhle, když člověk nejraději a nejutěšeněji na tomto světě živu býti a mnohé věci sobě na dlouhé časy ku spravování rozkládá; rychle bývá zachvátné smrti, a duše jeho náhle a nenadále opustí tělo, příbytek svůj.

Protož ten blahosladený jest, kdo má smrt svou ustavičně před očima, snaží se, hotov mazenou býti, v kteroukoliv hodinu smrt přijde.

Jestliže pak chcete věděti, nejmilejší, s jak velikým strachem a s jakou rannou bolestí duše od těla se dělí, pilně a pozorně poslouchejte. Přicházejí zářící andělé přinést ji přede tvář Boží, a postaviti před trůn spravedlivého Soudu. A tehdy ona, rozpomínajíc se na své zlé a převrácené skutky, kteréž ve

potom bezpečni býti mohli. Ustavičně na to pauatujte, že uprostřed osidel ďábelských chodíte, a protož vždycky hotovi buďte, abyste, když rozkaz a poručení Páně vám posláno bude, ode všech škvrn hříchu svobodni mohli odpočinuti lehkého dosáhnouti.

Nedomnívejte se, že byste měli dlouho zde na tomto světě zůstávati, nebo jakmile rozkaz Páně vám poslán bude, pak vám ani jedinou hodinku déle v životě vezdejším moškati nedopustí. Strežte se tedy, ať při vyjití svém ze života tohoto neučiníte zármutku svatým andělům, a radost nespůsobíte svým nepřátelům!

i v noci páchala, děsi
třese se, hledíc se je
zbaviti, a žádajíc přim
vzdychá: Dejte mi ba
jen ještě jedinou hodin
Tehdy všickni skutko
jeji jakoby mluviti mo
řkou: Ty jsi nás pácha
my jsme dílo tvoje, a
spustíme se tebe, ale s
vždycky budeme, a s
i k soudu půjdeme! Ta
se děje s hříšnou duš
kteráž s hrozným strach
děli se od těla, a vychá
obtěžena hroznými hřích
a převelikým zahanbením

Duše pak člověka spr
vedlivého, když se od těl
odděluje, nic se neleká a
neděsí; alebrž s velikým
potěšením se bere, a s ple
sáním navrací se k Bohu
Stvořiteli svému, provázen
jsou zástupy sv. andělů

Této hodiny bojte se,
bratří milí, nyní již, abyste
se jí potom báti nemuseli.
Nyní na ni pohlídejte, abyste

To zajisté vězte, že jakž jen duše od těla se oddělí, tak hned buď podle prací dobrých uvedena bývá; aneb za hříchy své do pekelného ohně i vinitána.

Vyvolte sobě nyní, cokoliv chcete. Na to se již zde v životě svém rozlete, buďte věčně radovati se se svatými, anebo bez konce mučiti se s bezbožnými.

A takž tedy, bratří, necht' vás aspoň muky od zlého odstraší, jestliže vás iá odplata netáhne. A jestliže přítomným věkem povrhnutí nemůžete, aspoň ve spravedlnosti vládněte. Kdož v mladosti bloudil, aspoň již ve starosti k pokání činí; a zlé věci, jichž se hřešením dopustil, ať již kajícím životem istí. Aj hle! pomalíčku hyne svět, a všecko, co vůkol sebe vidíme, utíká ni rychle jako mlha, a jako příval noční. Což se dříve předpovídávalo, tof již v přítomném čase jasně všudy spatřuje. Ubývá, jak sami vidíte, všeho rého, a přibývá a jako přirůstá všeho zlého. A protož, ó bratří, nechtějte milovati světa, poněvadž vidíte jej s takovou prudkostí pomíjeti. Nechtějte milování jeho kotve srdce svého vpouštěti, poněvadž jej vidíte tak ku konci se oňovati. A zvláště, když apoštol svatý Jakob volá: „Že přátelství s tímto štém jest nepřítelství s Bohem. Protož kdokoli chce býti ítelem tohoto světa, nepřitelem Božím učiněn bývá.“ Jakob 4, 4. bo kdyby nás svět miloval, ani tehdy byste ho neměli milovati; když nás ale hroznými protiventstvími obklíčuje, máme jím docela pohrdnouti a před ním utíkati. Ale život věčný ze všech sil svých milujte, jehož na věčné věky neónáte. Tam tedy pospíchejte, kde byste věčně živi byli, a kde byste se smrti ídy báti nemuseli.

Neboť když již zdejší pomíjející život tak milujete, a v něm s takovou aci živi jste, že s mnohým potem a vzdycháním, mnohou snahou a přičinnivostí tva potřebám těla svého zadost učiniti můžete: čím více měli byste milovati ůt onen věčný, kde žádné práce snášeti nebudete, kde vždycky jest dokonalá zpečnost, dokonalé blahoslavenství, dokonalá svoboda, blahosladené štěstí, a kdež naplní, co Pán ve svatém evangelium řekl: „Budou jako andělé Boží nebi,“ Mat. 22, 30, a na jiném místě: „Tehdáž se budou spravedliví ko slunce stkvíti v království Otce jejich.“ Mat. 13, 43

Což se vám zdá, jak se tehdáž skvíti bude duše, když již těla jasnost světla mečného míti budou? Tamt' nebude žádného zármutku více, žádné tam práce, dné bolesti, žádného strachu, žádné smrti, ale ustavičně tam dokonalá blaženost ůati bude; žádná tam nepovstane zlost, žádná bida tělesná, žádná nemoc, žádná ůze, nebude tam hladu, ani žízně, ani zimy, ani horka, ani postem umlzení, í žádné pokušení jakéhokoliv nepřitele. Nebude tam ani vůle ku hřešení, í možnosti k přestoupení; ale všecko bude radost, a všecko všudy přesáním plněno bude. Lidé pak k andělům svatým připojení beze vší mloby těla tavičně zelenati se a kvěsti budou. Bude tam rozkoš neskonalá, blahoslavenství čné, jehož, kdož jednou dosáhne, ustavičně držeti bude. Nadto místo nic zna-nitějšího, nic slavnějšího, nic jasnějšího, nic ušlechtlejšího, nic jistotnějšího a zpečnějšího není: nad tu dobrotu nic upřímnějšího, nad tu hojnost nic hojnějšího. ům se již nebude třeba báti ani nejsilnějšího nepřitele, kterýž ustavičně žádostiv ůt, duše zabíjeti, ani tváře ohyzdné jakéhokoliv kata neb vraha. Nepustí tam achu jakákoliv neznabohů vzteklost, aniž tam více jakých protiventství obávati třeba bude.

Žádný v tom tak důstojném místě nebude potřebovatí oděvu; neb tam zimy, ani horka, ani jaká povětrí nerovnost, neb jakákoliv jiná nehoda.

Žádný tam nelační a nožízní, žádný smuten není, žádný tam není císař ale všickni, kdožkoliv tam hodni budou přijatu býti, živi budou bezpečně jako své vlastní vlastní. Nebude již více tělo duhu odíratí, ale s anděly nevyprátná a věčná odplata od Ježíše Krista jim dána bude.

„Ani oko nevidalo, ani ucho neslychalo, ani na srdce lidské nevstoupilo, co připravil Bůh těm, kteříž jej milují.“ 1. Kor. 2, 9.

Ille, jaké blahoslavenství ztratí ten, kdož nyní, dokud ještě může, napraviti se nechce. A protož my, bratří, s pomocí Boží, nechťejme více sloužiti hříchu a nám takové blahoslavenství připraveno jest v nebesích.

Dokud ještě času jest, pohrdáme věcmi pozemskými, abychom dosáhli nebeských. Pomměme, že jsme cizí a jen jako putníci zde na tomto světě, a nechom si pospíšili na cestě do nebe. Jako přival zahynou rychle všecky věci kteréž zde vůkol sebe vidíme.

Posuňme, bratří nejmilejší, jací budeme v den soudu, když se před tvář Boží i Jeho andělův postavíme, když skutkové naši před očima představeni budou.

Jaké to bude tehdež zahánění toho, jenž za hříchy své před obličejem Božím, všech všudy lidí i andělů se bude muset styděti, kdežto nyní pýchou nadýmá, a na obyčejného člověka ani pohlednouti nechce?

Jaká to bude hrůza, patřiti na tvář Boha spravedlivého, soudce přísného jehož dobrotivost jinak veškerá šírokost světa obsálnouti nemůže! Toho tedy dne všichni se bojme, ježž nyní viděti ovšem nikterak nemůžeme. Toho dne ustavičně se lekejme, a aspoň činy a skutky své napravme.

Pomysleme, jakým strachem naplněno bude veškeré stvoření toho dne, když Pán s nebe přijde soudit živé i mrtvé. Jaká hrůza to bude, viděti Boha k jehož příchodu pohnou se všickni živlové, a nebe i země se trásti a pohybovati budou. Tehdež zajisté, když troubiti budou svatí andělé na trouby své, všickni národové, kteří pod nebem byli, a všeliký člověk, jakž mužové tak i ženy, každé v pohlaví svém, v němž se na svět byl narodil, dobří i zlí, zkrátka, kdožkoliv s od počátku zrodili a zemřeli, neb od zvěře sežráni, neb ohněm spálení, neb vodou ztopeni: všickni vespolek v okamžení z mrtvých vstanou v týchž zase tělech a v témž zase mase, kteréž zde měli, totiž v zrostu muže dokonalého, v mužské postavy plného věku Kristova, v němž i sám Pán vstal z mrtvých. A všickni před soud Krista přijdou, a uzří Jej jedinstojně jak vyvolení Boží, tak i zavržení vlastníma očima svýma.

„A tehdež uzří Syn člověka, an se béře v oblacích s mocí a velkou a slávou. I tehdyť pošle anděly své, a shromáždí vyvolené své ode čtyř větrů, od končin země až do končin nebes.“ Mar. 13, 26, 27.

„Když pak přijde Syn člověka ve velebnosti své, a všickni andělé s ním, tedy se posadí na trůnu velebnosti své: a shromáždění budou před něj všickni národové. I rozdělí je od sebe jako pastýř odděluje ovce od kozlů: a postaví ovce zpravici své, kozly pak na levici. Tehdy dí král těm, kteříž na pravici jeho budou: Pojdte požehnání Otce mého, vládněte královstvím vám připraveným od ustanovení světa. Nebo jse-

ačněl, a dali jste mi jísti: žíznil jsem, a dali jste mi pítí: hostem jsem byl, a přijali jste mne: nah jsem byl, a přioděli jste mne: smocem jsem byl, a navštívili jste mne: v žaláři jsem byl, a přišli jste ke mně.“ Mat. 25, 31—36.

A když všichni naň patřiti budou, ukáže jizvy a rány od hřebů v témž těle, které zraněno jest bylo za hříchy a nepravosti naše. „Potom řekne i těm, kteříž na levici budou: Odejděte ode mne zlořečení do ohně věčného, kterýž jest připraven ďáblu a andělům jeho. Neboť jsem ačněl, a nedali jste mi jísti: žíznil jsem, a nedali jste mi pítí: hostem jsem byl, a nepřijali jste mne: nemocen a v žaláři jsem byl, a nenavštívili jste mne.“ Mat. 25, 41—43.

Já jsem, ó člověče, rukama svýma ze země tělo tvé učinil, duši nesmrtelnou opatřil, a v ráji, jehož jsi ani hoden nebyl, tebe postavil. Ale ty mne rozkaz můj zlehčiv volils následovati raději svědce svého nežli mne.

Ale já slitovav se nad tebou, člověčenství jsem na sebe přijal, mezi hříšníky přebýval, posměch a mnoho ran pro tebe snášel. Abych tebe vysvobodil, ukrutné bičování a trním korunování s trpělivostí jsem snášel; abych sladkost rájskou ti navrátil, v tvář jsem si plvati dal a ocet se žlučí jsem pil. Pro tebe na kříž jsem byl přibit, kopím proklán, pro tebe jsem i zemřel; do pekla jsem vstoupil, bych tobě bránu nebeskou otevřel, do míst pekelných vstoupil jsem, bys ty do nebe se dostal. Poznejž tedy, bezbožnost lidská, které věci jsem pro tebe snášel. Aj, zde jizvy, které jsem pro tebe přijal. Hle, zde díry od hřebů, kterýmiž na kříži zavěšený jsem puň. Bolesti tvé přijal jsem na sebe, abych tě uzdravil; přijal jsem posměch a potupu, abych tobě slávu navrátil; podstoupil jsem smrt, abys ty měl život nesmrtelný. Pohřben ležel jsem v hrobě, abys ty kraloval v nebi. Co jsem ještě více učiniti měl, co bych nebyl učinil? Toto všecko jsem pro tebe učinil, pověz ty mi nyní a ukaž mi, co jsi ty pro mne, svého Pána, učinil a trpěl? Já byv neviditelný, a prázděn všelikého utrpení, pro tebe jsem dobrovolně trpěl, pro tebe jsem se vtělil; byv bohatý, pro tebe nucným a chudým učiněn jsem. Ale ty jsi, pokoru mou a příkázání má ustavičně zamítaje, raději svědce svého následoval, nežli mne. A protož nemůže spravedlnost má jiného soudu vynésti, než čeho si zasloužily skutkové tvoji. Co jsi tedy sobě zvolil, to, měj; pohrdl jsi světlem, měžž temností; miloval jsi smrt, jdi na zatracení; následoval jsi ďábla, jdiž za ním do věčného ohně!

Jaký to bude nárek, jaké bédování, jaký pláč, jaká žalost, jaká úzkost, když takový ortel vynesen bude proti bezbožným? Což tu nastane zlým hořké loučení od sladkosti společnosti svatých!

A tu bezbožní, jsouce v moc dáni ďáblům, přijdou v těchž svých tělech s ďáblem do věčných muk: a zůstávají budou na věky bez konce v žalosti a kvilení. Nebo daleko zahnáni jsouce od blahoslavené rájské vlasti mučení budou v pekle ohněm věčným. Světla nikdyž neužijí, nikdy žádného polehčení ani oddechnutí nepřijmou; ale na tisíce tisíců let v pekle mučení budou, aniž budou odtud kdy vysvobození.

Kde ani ten, jenž mučí, neustane; ani ten, jenž mučen bude, neumře. Nebo ten oheň tak žrátí bude, aby vždycky toho, jehož žere, v celosti zachoval. Pak budou muky činěny, aby vždy jiné a jiné obnovovány byly. Podle velikosti svého provinění ponese jedenkaždý pekelnou muku svou, a jednostejným hříchem

vinni k jednotejným mukám spolu budou oddáni. Nic jiného slyšeno tam nebude než nářek, pláč a skřípání zubů. Nebudeť tam jiného potěšení, než plam a hrůza muk, kde nešťastní lidé budou hořeti v ohni věčném na věky věkův.

Spravedliví půjdou pak do života věčného, v těmž těle, které zde m a připojeni budou k andělům svatým v slávě neskonalé, kdež již nikdy v neumrou, nikdy porušení neužijí; ale vždy veseli, čerství a sladkostí Kristov nasyceni skvíti se budou jako slunce v slávě a jasnosti, kterouž připravil B milujícími sebe. Čím kdo více jeden nad druhého zde Pána Boha byl posluš tím hojnější tam odplatu vezme, a čím více kdo zde Boha miloval, tím bli Jej spatřovati bude.

Chvalmež tedy Pána Boha svého, kterýž nás k radosti a potěšení c chovnému povolal. Trvejmež ustavičně v pokoře srdce svého, a potěšení n všecko budiž v Něm. Aníž se vezdejším štěstím pozdvihujme, ale znejme, pravého štěstí pro nás není, dokud tyto věci nepominou. Radost naše bu v budoucí naději, všecka naše žádost a snažnost necht jest o život věčný. Du naše ať neustále po Kristu vzdychá, po Něm necht jest všecka žádost naše, a l přestání volejme: „Vele-slaven budiž Hospodin!“ Žalm 34, 27.

(Podle sv. Augustina. L. Sch.)

Odchod sv. Methoda na věčnost.

(6. duben.)

Velehradský chrám se otevírá,
Duchovenstva průvod cestu
kleslí:

Palmové by světil ratolesti,
Naposled se Method odebírá.

„Pracně o berlu se podepírá,
Palmy světi, nese s lidem v pěsti:
Skončiv průvod takto smutně
věští:

Dokončená jest let mojich míra.
Dítky moje! již se s Vámi loučím,
Pánu Boha vás všech odporončím,
Neuzřím vás více v tomto
chrámu! —

Do třetího dne mne ostříhejte,
Zesnulého v lásce pochovejte!“ —

Lid jen vzlíká — Method po-
žehná mu!

2.

Leží Method, drží ruce spiaté,
Rozhostil se Boží klid mu v tváři,
Hlava sněhobilá tone v záři,
Ústna pošeptává slova svaté.

Koleni zírá učeně bolem jaté,
Zrak jich na věrném tkví ho-
spodáři.

Vidí Method chloubu svého stáří
Syny zdárné, ze slovanů vzaté.

Na jednom z nich okem poprodlévá,
A dí k němu: „Tebe za biskupa
Volila si bratři svatá kupa.“

A zas, ačáč hlas již poomdlévá:
„Gorazde můj! veď je věrně k Pánu,
Ať se octnem všickni v nebes stánu!“

3.

S nebes výšin sletěl anděl Páně,
Dotknul rtoma Methodova líce,
Mžikem hasne žití jeho svíce;
Duši již již hostí nebes báně.

Zář mu bleď osloňuje skráně —
O úmrtí věst se šíří víc a více,
Sbíhá se líně lidstva na tisíce.
Kdožby v této nebral podíl ráně?!

Moravěnko! Tvému apoštolu
Vzdávej poctu posvatného bolu!

Ai! tu leží osiřalá berla
Prestol Velehradský prázdnen stojí
Mitra skryta v černém ve závoji —
Odňata jest Cirkvi slávké perla! —

4.

Proč tak smutně Velehradské zvony
Na věži dnes Marianské znějí?

Jak by věděly, že Methoději
Hrany vyzvánějí jejich klony.

Znětež zvony! ať se vaše tóny
Po veškeré vlasti rozechvějí,
Ať sem sezvou vešken národ její
Tobě Methoději, pro poklony.

Pospěšte sem Slávů zástupové!
Na rakev tu vědci vavřín kladte
Umělcovi ke cti lýru laďte!
Za biskupa lásky andělové
Na oltářích kněží! obět vzdejte
Slávsky, řecky, v latině též pějte! —

5.

Rozléhá se pohřební již sláva
Chrámů Matky Boží po prostoru.
Svatopluk tu s květem svého dvoru
Methodovi vroncí úctu vzdává.

Obřad svatý nad ním vykonává
Gorazd v čele posvatného sboru,
Žalmy smutné zaznívají s chorů,
Srdce lidu pláčem usedává.

S Bohem! Svatý oče Methoději,
Pastýři a apoštolu drahý!
Odpočivej klidně vlasti v lhně!
Z rovu Tvého sladká zeje vůně,
Církev postaví Ti pomník blahý,
Vděční žáci o Tvých činech pěji! —

Dr. B.

Upomínky z pouti po Francii a Italii.

VI.

1. Lambach — Milán; 2 Janov — Paray le Monial.*)

Dojmy smutnobolné v Ženevě mně
spůsobené úvahou o „také-kato-
licích“ tam i doma i ve světě širém
mne tížily po další jízdě ještě dlouho,
takže jsem se z přírodních půvabů
Švýcarska (sněhové Alpy, jezera pře-
krásná, utěšené místo poutní Maria
Einsiedeln, spád Rýnu u Dachsen) ani
v Bavorích a Solnohradě (přeutěšené to

město s pevností „Vysoký Solnohrad“
a rozmilým klášteřem benediktinským
pod horou pevnostní) nemohl dosti rado-
vatí, teprve v Lambachu v Horních
Rakousích zapudila blahá zkušenost
bolnou upomínku na Ženevu nešťastnou.

Jest ale Lambach také město a
klášter k pomilování. Tamté pravé jádro
dobře katolického lidu. Kostel (klášterní,

*) Abychom dříve dorazili k svatému městu Římu, o němž tak mnoho máme v paměti,
spojí se zde dva zamýšlené články skrácené v jeden, a podá se vše stručněji, eo méně pamětihodné
pro naše čtenáře a čtenářky.

farní) velkolepý naplněn byl davy zbožného lidu i v síních až na dvůr před kostelem, a co hlavně svědčilo o dobře katolickém smýšlení lidu — i odpoledne byl kostel plný, jen v síni a na dvoře nebyli více lidé, neboť přespolní přífařenci sotva domů dorazivše po velkých službách Božích nemohli hned zase na odpoledním cvičení (bylo výtečné, i novicové a mladší kněží mu byli přítomni na kruchtě) a požeňnání se zúčastniti.

V Lambachu je pro nás nejznamenitější kaple bratrstva ustavičného se klanění nejsv. Svátosti oltární. Jestli nad míru něžná, všude ozdobena, po celý den (bylať to neděle) navštívena a posvěcována stálým přijímáním velebné Svátosti; ještě před samým polednem přiklekl ke stolu Páně mladík as 20letý, dle zevnějška, z lepšího selského statku. Kostelník na odpolední služby Boží zvonil — ne jako u nás jen as 5 minut, nýbrž skoro celé půl hodiny — a lid spěchal při hlaholu zvonu velebného hned do kostela, nikde se nezdržuje ani neporozprávěje . . . utěšený to pohled na ten dobrý lid!

Uprostřed takového lidu musejí býti řeholníci dokonali; a při takových zase řeholnicích musí se státi lid dokonalým. Má pak ten klášter i celé opatství opata nad míru vzorného; viděti na něm i na všecku spolubratřích, že mezi nimi panuje láska bratrská; opat jim není — prelatem (přednostou), nýbrž otcem, starším bratrem, ba bydlí v jizbičce dle pořádku za seniorem (nejstarším členem řádu), — — — vzorná to myšlenka! A když jsem jemu své potěšení z toho vyjevil, hned věděl v pokoře své omluvu — že tak jedná jen z pohodlnosti (prý!), aby ho jako v prelaturě (budově opatově) nepřicházeli lidé obtěžovati do klausury (uzavřené prostory klášterní).

Milán. A proč kladu vedle Lambachu právě Milán? Na vyznačení protivy, poněvadž jsem v Miláně v žádném ohledu nebyl uspokojen; a jakkoliv mě bylo hned na začátku jízdy do Itálie praveno, že v mnohém ohledu se uctím sklamána, a já tudíž nikde velkých požadavků na města vlášská nečinil: předece jedině v Miláně jsem to sklamáni pocítil. Tím však byly vinny jedině přírodní a společenské okolnosti, nikoliv ale že by v Miláně nebylo hezky. Město samo jedno z největších a nejkrásnějších, dráha z Alessandrie objíždí skoro celou tu rozsáhlou pevnost, už z vagonu viděti ohromné zbrojiště s tvrzí, amfiteatro (ale novověké r. 1806 vystavené), rozsáhlý hřbitov jako nějaká kasárna, ovšem mrtvých, viděti též krásné a nádherné brány (Porta Magenta, Porta Sempione s překrásným obloukem, Porta Nuova a jiné), až tu vlak zastaví, a našemu lacinému pohlízní na krásný Milán konec učiní; neb teď třeba za drahý peníz vozku najímati a všecky znamenitosti města prohlížeti.

První místo tu zaujímá arcibiskupský kostel, dóm Milánský, po všem světě známý a rozhlášený. Jestli to umělecké dílo obzvláštní, pravý to div umění stavitelského, gotický ovšem, ale ne jak od jinud známé gotiku, nýbrž přeplněno vše samými věžičkami a sloupy ozdobnými, jichž tu na sta a všude až v nejvyšší částce sochami a soškami v počtu mnoha tisíců poseto. Dojem na pozorovatele činí tento velkolepý dóm zajisté milý a mocný, ale smím-li svůj osobní náhled svobodně pronést: na chrám Páně je to poněkud — titěrné, hračka stavitelská, přílišná paráda zevnější, a mohu říci, že gotický velechrám v Kolýně nad Rýnem, ač se Milánskému nikterak nemůže rovnati, na mne příznivější učinil dojem. Představte si dosti rozsáhlé dubiště menších, větších i největších stromů v nejlepší sou-

měru, jen že vše z kamene bílého (mramoru), pak na místě jednotlivých korun stromových sochy větší i menší — tak si utvoříte dobrý pojem o pokroví Milánského domu. Na vrchu střechy možno teprv opravdově diviti se té něžnosti ozdob jednotlivých a sošek rozmanitých, z dola skoro neviditelných. S výše věže hlavní přetučšený pohled na celé pokroví, na rozsáhlé a krásné město pod námi ležící a zvláště do celého okolí. Vnitřek kostela je příliš tmavý, nesrovnává se s lesklostí zevnitřnou; temno kostelní se v celé Itálii miluje, naše jasné, světlé kostely by se tam nelíbily.

Mát Milán i mnoho jiných krásných kostelů, v nichžto se konaly přípravy k slavnosti Božího Těla, a u večer pobožnosti májové; zvláště památným je kostel sv. Ambrože, jeho bývalý stoliční kostel, a jiných více.

Nodaleko domu nalezá se po něm nejpamátnější budova v Miláně, Galleria Vittorio Emanuele, nádherně to podloubí skleněné, t. j. střechou skleněnou ozdobené; je to vlastně dvoupodloubí na způsob kříže, v prostředku nad míru krásná, šhranná kupule sklená, ozdobená obrazy a soškami, v přízemí nejslavnější jídelny, kavárny a sklady nádhery a přepychu — všecko to omamuje oko pozorovatelovo, zvláště u večer při osvětlení toho všeho několika tisíci světél.

Těž musea a obrazárny zde krásné (ač poněkud menší než jinde), náměstí a sady mnohé s rozkošnými pomníky výtečníků, četná divadla, zvláště světově známé Teatro Scala atd. atd.

I proč se mi tedy vzor tomu všemu v Miláně nelíbilo? Jak již řečeno, pro okolnosti především přírodní. Nesnesitelné parno již 25. května panující, takže ani večer po 8. hodině nemohl člověk venku pohodlně vydržeti; parno to mne trápilo již z Alessandrie přes Veronu až do Benátek a i tam bylo „Škola B. S. P.“ 1881.

strašné vedro, ale moře tam mírní žhavý vzduch. V Miláně však schází úplně všecka voda větší, a to činí nemalou újmu příjemnosti města toho jinak překrásného; a kdo viděl čarovnou Neapoli a rozkošný Janov, tomu se takové venkovské město, kterým ani žádná řeka neprotéká jako v Římě Tibera, ve Florencii Arno a jako v naší matičce Praze Vltava, nemůže líbiti. Jsoutě zde sice potoky Olona a Lambro, ale jeden před městem a druhý daleko za městem, oba sice spojeny stokami splavnými, ale vše kolem města jen.

Mimo tyto přírodní vady zprotivily mě Milán i jisté společenské okolnosti. Ihned ubytování se v hostinci Milano, jednom z nejlepších, bylo nad míru bídné, jaké jsem ještě v žádném městě nezkusil; uveden byv po stroji vytahovacím (důkaz, že to byl hostinec I. třídy) do pokoje, vidím spoustu nejhnušnější: postel ještě rozházená, umývadla všecka plná špíny a mydlín na zemi, ručníky mokré po soslích, všecky kouty plny zbytků novin a zřizků papíru . . . komorník ovšem hned se omlouval, že bez toho nezůstanu v pokoji uzavřen, a že služka hned udělá pořádek, že mají přílišný nával cizinců!

Pravdu posledního bylo viděti při společném obědě či večeři (table d'hôte), bylo vše plno; avšak právě tu zase okolnosti mnohé se mi protivovaly. Především nalezl každý host číslo svého pokoje na talíři, našinec tu přestal býti člověkem, stal se — „numerem“ 24, 30 atd.; jako v našich — Kartouzích! Pak služebníci (bylo jich skoro tolik co hostů, a to nemálo vadilo pořádku) zdáli se jen na to hleděti, ne co by hostům předložili, nýbrž co jim mají připsati do účtu na jich číslo; nápoje totiž se účtovaly zvláště. Polévky jsme dostali tolik, že to sotva dno přikrylo, a nežli nějaké jídlo přišlo, mohli jsme doma s pořádným obědem dávno býti

hotovi; o mimořádné věci, zvláště o pivo muselo se až 4kráté upomínati.

Nejkrásnější však bylo to, že chtěje časné z rána odjeti, zapravil jsem účet již večer, i povoz i snídani; ráno pak povoz ovšem čekal v určitou hodinu, ale v jídelně ani živé duše nebylo, čas ubíhal, byl bych zmeškal vlak, žádám tedy peníze za snídani objednanou zpět, neboť obnášelo to pakatyšek jen 2 liry 25 centes., avšak nebyl tu zase kasír, jedině domovník, snad chtěli jen tak ujítí navrácení peněz; já však — nepovolil, musilť mě domovník peníze vrátiti, a aby mu účetvedoucí z kasy hostinské je nahradil, zanechal jsem mu účet s číslem pokoje a snídani účtovanou jakožto legitimaci k vyplacení.

Ke všem těmto nemilým okolnostem, jež mi Milán zošklivily, připomínám si ještě v nezdvořilost, že se m'í jediné v Miláně — smáli pro můj široký klobouk, ježž jsem si k vůli slunečnímu parnu, hlavně ale k vůli svému spolucestujícímu bratru zaopatřil, bychom se zevně od sebe nelíšili. A nikde, ani v Římě, ani v Neapoli, ba ani ve Florencii a v Janově si mne nevšímali, jediné v Miláně se každý třetí člověk za mnou s úsměvem ohlížel; proto jsem spěchal co nejdříve Milán opustiti, však nežli to teď v popisu učiním, musím přece také něco našim zbožným čtenářkám, jimž ani na klobouku, ani na hostinci nezáleží, ku povzbuzení sdělití. Jeda totiž v hotelním povozu na nádraží, potkávám velké davy lidstva, i táži se vozky, co by to bylo. Pravi, že to poutníci do Caravadža k sv. Filipu Nerejskému („tutto il mondo va oggi a Caravaggio“, t. j. celý svět — čili všecko — dnes putuje do Caravadža); 26. května je v Itálii svátek sv. Filipa Nerejského, však sekáči na lukách vesele kosili trávu; unějí to tedy, jako u nás i v den nedělní a sváteční.

2. Tolik o Miláně, ježž mne tak málo uspokojil; jak zcela jinak bylo v Janově! Nikde jsem neměl tak rozkošný byt, jako zde, přímo na zálivu Janovském, s přeutěšenou vyhlídkou na moře a na přístav (porto) s uzavřeným pro loď místem (darsena), na hráze přístavní (Molo vecchio) starou a (Molo nuovo) novou hráz, a za ní daleko na moře zářící světlárnu čili maják (lanterna).

Janov má tu zvláštnost, že se po dráze také objíždí celé město, ale pod zemí, průkopem tak rozsáhlým, že i stanice vedlejší čili pomocní (succursale) je podzemní a jede se pak ještě hodně dlouho pod městem, až pak vlak dospěv zas na denní světlo jede zpátečním směrem, po jiných kolejkách na hlavní nádraží, avšak poněkud nepatrně. Těž i ulice mnohé při nábržčí a budovy zde umístěné (i sám náš „hotel de la Ville“) dle zevnějšku velmi neúhledně, ano špinavě vyhlížejí, totiž zaprášené ustavičným dýmem a puchem uhelním z nádraží a železnice přímořní, jež každou chvíli zboží námořní ze skladistě ohromného (jesti to vysoká a prostranná budova rozsáhlá se střechem plochou, po nížto krásná procházka za chládku večerního) dováží na nádraží hlavní.

To vše mohl jsem v okanzíku přehlédnouti s pokoje svého, ježž mi mladý majitel hotelu de la Ville, přívětivý Němec, s velikou zdvořilostí bez rozmýšlení hned nabídl slovy „že sice trochu vysoký, ale velmi příjemný.“ Zdá se, že mne považoval za některého známého, jemuž snad jsem podobcn, aspoň se neobyčejně zdvořile a nejvíce sám o mne staral; také v Terstu jsem platil za jiného, ano tam jsem ani nemusel listek do knihy pro cizince vyplnit, obdržel jsem pak účet svůj pod jménem Wehrman (tuším), a musel jsem se tomu nemálo smáti, že mne tak dobře znají; každým způsobem pak jsem byl

velmi spokojen s obsluhou neobyčejnou jak v Terstu v hotelu „Aquila nera“, tak v Janově v hotelu de la Ville, a mohu je všem, zvláště kněžím, vřele doporučit.

Abych pak jakožto dopisovatel „Školy B. S. P.“ něco duchovního o Janově sdělil, přicházím věru do rozpaků, buď že jsem zde pro krásu přírodní zde přelaskavým Stvořitelem v největší po Neapoli míře šířenou nebyl dosti naladěn pro dojmy náboženské, anebo že jsem už slavnějších kostelů mnoho u zvláštních pobožností dosti zažil v celé Italii, zkrátka v duchovním ohledu nevím mnoho o Janově sdělit. Velechrám sv. Vavřince nevyňikal mi ničím ani vně ani vnitř, ba jiné kostely, zvláště mariánské (Annunziata, t. j. Zvěstování Panny Marie, di Carignano s překrásnou vyhlídkou s věže) se mi lépe líbily, též malý a krásný kostel sv. Filipa Nerejského. Zde v tomto kostelíčku mohl jsem ostatně svou k Lazzaronům nelibost drazé zaplatiti; následoval mne totiž — jelikož jsem mu nic nedal, až do kostela tmavého a prázdného, kde 2 kostelníci připravující oltáře k nastávajícímu svátku právě odešli. I netroufal jsem si nyní odejítí samotén, až se jeden z kostelníků vrátil; člověk nemůže býti dost opatrným v horkokrevné Italii!

Však již opustíme tu krásnou zemi navždy, abychom ji v budoucích ještě číslech pouze v Římě naučili se znáti, a dnes ještě jen v náboženském ohledu slyšme něco o Paray le Monial v zemi francouzské, abych totiž začav článek dnešní s klásterem, s klásterem též jej skončil. Ubytoval jsem se totiž v tomto městě u ctihodných otců Jesuitů, jenž tu měli jedno z nejhlavnějších svých semenišť. Pravím: měli, neboť ubozí zajisté podlehli též pověstným dekretům pověstnější ještě vlády francouzské. Jestliť pak Paray (Paré, k rozeznání od jiného toho jména

města nazváno le Monial, t. j. řeholní) památné a světoznámé pro zjevení se Božského Srdce Páně blah. Markétě Alacoque řeholní panně z řádu Navštívení Panny Marie, a proto zasluhuje to město každou měrou návštěvu naši. Jenom bych nikomu neradil, jak jsem to já učinil, ubytovati se u vel. OO. Jesuitů, ne žeby rádi neviděli nebo neposloužili, ale že jsou přílišně zaměstnaní, tak že to na každém viděti, kterak se ti s velikým jen namáháním obětuje, sám nevěda, kam by spíše spěchatí měl. První večer jsem už dokonce s nikým ani mluvití nemohl, neboť bylo slavně ukončení veliké slavnosti řeholní: rozeslání mladíků do celého světa! bylo tu veliké množství jinochů i mužů, samé zpovídání, samé cvičení, samé mlčení nejlhlubší . . . a v tom tu k nim přivandruje takový kmocháček Čech, věru toť veliká obtíž! Niemcně mě byl s velikou úslužností vykázan byt bez sklených oken, pouze shrnovací okenice (žaluzie), s postelí aloysianskou, totiž s baldachinem až ke stropu, jednoduchý ale velmi čistý; pozdě pak na noc zavedl mne konečně minister (či sám rektor) do jídelny privátní k večeri, po nížto jsem opět nikoho z pánů nespátl až někde k polednímu druhého dne.

Ostatně jsem tím ničeho neztratil; městečko samo neposkytuje nic zvláštního, abych nemohl ztracenou takto prohlídku oželeť, a k vůli klásteru jesuitskému jsem tam neputoval, nýbrž k vůli světoznámé „kapli (kostelíčku) zjevení“, a tam mne zavedl časně ráno sluha klášterní, a tím byl úmysl můj úplně dosažen.

Zvláštní city dojímají poutníka křesťanského, zvláště kněze, když mnohými ulicemi městečka veden jsa k milostné té kapli pojednou v levo upozorněn slovíčkem „ici“ (isi, zde) stojí před samou svatyní Božského Srdce Páně. Tato nepatrná sice ale nad míru

nězná a uvnitř nade vše pomyšlení ozdobená kaple při klášteře panen z řehole Navštívení Panny Marie, ta tedy byla tím vyvoleným místem, kde Kristus Pán, Božský Vykupitel (jak to obraz nad hlavním oltářem vyznačuje), zjevil se blah. Markétě po sv. přijímání, an rozeviraje Božské Svě Srdce v plameni lásky se stkvíci, pravil: „Ejhle Srdce Mé, jež lidí tak velice milovalo a od většiny jich jen nevděk snášel“ atd. U rozjímání toho všeho překonán jsa dojmy nejsilnějšími, padneš zajisté hned u dveří na kolena, a teprv po dlouhé vroucí modlitbě odvážíš se prohlížeti si oltáře, obrazy, prápory obětní přčetné z nejdražších látek hedbávných, sametových a damaškových, stříbrem a zlatem protkaných, svítilny stříbrné a zlaté u velikém počtu kolem celého presbyteráře (ode mřížek až za oltář hlavní), pak hlavně skvostný relikviář (schránka) s tělem blah. Markéty. Tu zajisté podruhé tě to uvrhne na kolena, zvláště chystáš-li se ke mši sv. aneb je-li nějaká zvláštní slavnost, jako bylo tehdáz ve svátek nanebevzetí Panny Marie slavný výstav nejsvětější Svátosti oltární.

Nemalým povzbuzením byl mi tehdáz v posvátné té kapli biskup nějaký kapucinský, nebo americký (v Americce totiž, jak už z Montekasína víme, nosí i kněží, benediktini, tím více biskupové, dle starobýlého způsobu plný vous); ten as dvěma mšim sv. přítomen byl, připravuje se na svou mši sv., po nížto zase kleče se modlil po celou mši sv., jižto sloužil biskup Autun(Otčn)ský. do jehožto biskupství Paray náleží. Napotom teprv v plném taláru biskupském odebral se do farního kostela, kde přítomen byl velkým službám Božím, sám pak kázání měl s kazatelny po prvním svatém Evangelii; věru tento poutník vznešený vykonal tam všechnu možnou pobožnost.

Avšak nade vše pomyšlení nejméně povzbuzující a přímo nedůstojný byl zpěv řeholnic za zastřenými okny v kóru klášterním; bylo jich mnoho, neboť hezkou chvílku trvalo jejich sv. přijímání, ale vždy jen jedna z nich — Bůh mi odpusť to posuzování — tak šeredně zakvíkla jako pokažené varhany a nosním hláskem pokračovala, že tyto nábožné duše každého i nejtrpělivějšího hudebníka rozhodně z kaple vypudí svým stejnozvkým (monotoním) a k tomu jednozvukým zpěvem; kdyby aspoň společně, souzvučně zpívaly!

Ještě jen podotýkám, že jsem, odcházeje z posvátné kaple kostelníkem nemálo byl pohoršen, jelikož při veřejně vystavené Svátosti měl hlavu pokrytou — ne snad čepkou kostelní, duchovní, nýbrž pohodlnou — domácí čepičkou; i počínal si tak po domácku v tom kostelíčku, jakoby kostelnictví považoval za komornictví u nejvyšší Velebnosti Boží.

Navrátiv se do kláštera pohostinného, nospatřil jsem zase nikoho, až před samým polednem se mě „obětoval“ velebný P. Wammay, jenž mluví dobře německy; nad míru přívětivý pán ukázal mi všechny místnosti rozsáhlého kláštera, uprostřed velké zahrady, zvláště hezký kostel a nad míru něžnou kapli domácí a slibiv mi po obědě seznámiti mne s důstojným P. Drevonem, ředitelem apoštolátu modlitby, uvedl mne do jídelny privátní, kde s jakýmsi pánem světským, jenž tam duchovní cvičení konal, mlčky jsem obědval. Jmenovaný ředitel, muž statný a rázný (P. Wammay ač také již při letech, jest samá mírnost a pokora), mluvil jen francouzsky, ale tak zřetelně, že jsem mu všechno rozuměl; maje z toho velikou radost viděti ve mně splnomocněného ním k přijímání úda do vicera bratrstev podělil mne hned knížkou a medailii velikou, ano daroval mi celé své dějiny (ovšem vše francouzské)

o poutích k Božskému Srdci Páně, r. 1873. Po nešporách odebrali se mladí duchovní (zda všickni kněží, nevím) se mnou na dráhu, dva do Španěl, dva do Ameriky a dva tuším do Afriky. P. Wammay

sám čekal každé chvíle na vykázání místa své budoucí činnosti. I to vše mne mocně povzbudilo a tak povzbuzen odebral jsem se i já s chutí dále horlivě působit na místě Bohem mě vykázáném.

Boží hod velikonoční.

Za onoho času Maria Magd. a Maria Jakubova a Salome nakoupily vonných mastí, aby přijdouce, pomazaly Ježíše. Anděl pak pravil jim:

„Vstalt jest, není ho tuto.“

Vzkříšení Páně jest největším všech tajemství a základ svatě naší viry.

O něm předpovídali proroci, o něm hlásali sv. apoštolé, a Ježíš sám častěji odvolávala se své zmrtvých vstání. Protož

rozjíměj i ty, čtenáři milý o vzkříšení Páně. — Ony nábožné ženy následovaly Krista v životě i při smrti Jej neopustily. Jak jinak činí lidé? Lidé zůstanou tak dlouho přátely našimi, dokud jsme šťastni, dokud dobře se vede. Přijde-li ale neštěstí na nás, tu nás hned opouštějí. Jako krev rychle teče tam kde rána jest, tak rychle máme přátelům a

spolublížninu v nouzi ku pomoci přispěti. — Ony nábožné ženy zůstaly Kristu věrnými i když byly proto tupeny, pronásledovány. Jak potřebná byla by taková stálost mnohým křesťanům, kteří se bojí posměchu lidí a proto Krista opouštějí. Co by řekli lidé? myslí si takový. Ale co řekne Bůh na jeho nevěrnost, na to nepomyslí. O těch bázlivců! Nedbej nikdo

na soud a na smýšlení světa, ale dbej na to, co Bůh žádá od tebe. Nechej přízně světa a hled si přízně Boha. — Ženy ulekly se, vidouce hrob otevřený a anděla tam sedícího, ale zároveň se potěšily, když jim pravil: „Vstalt jest, není ho tuto!“ Tak jest vždycky. Jednomu jest učení Kristovo, učení o nesmrtelnosti duše, o nebi, o pekle, o soudu,

o odplatě věčné protivně a jinému opět plně útěchy; a proč? Protože ten první jest hříšník a ten druhý jest ctnostný a spravedlivý člověk. Proto bylo vzkříšení pro přátele Kristovy radostné, pro nepřátele hrozná událost, kterou chtěli lžemi a podvody vyvrátiti ale nemohli. Proti úradkům Božím kdož může něco činiti? Co Bůh chce, to se stane a koho Bůh chrání, tomu nemůže celý svět uškoditi. Tot zajisté veliká útěcha pro každého člověka.

Petr zapřel třikrát mistra svého, plakal hořce a aj Kristus káže ženám, aby Petrovi prvnímu řekly, že vstal z mrtvých. Jaký to vyvážitelný pramen útěchy pro každého hříšníka! jen když hříchů svých lituje a polepší se. Kajícninu nezavře se nikdy Božské Srdece Páně.

Kéž by všickni v tomto posvátném čase upřímnou zpovědí a pravým pokáním s Bohem se smířili! Kéž by nikdo touto milostí neopovrhnu! Celý svět jest skrze Krista vykopen, celý svět plesá radostí: Kristus vstal z mrtvých! Tot naše největší radost; neboť dokázáno jest Božství Krista Pána, znařeny všechny úklady nepřátel jeho. Vzkříšení Páně jest též

obrazem našeho budoucího z mrtvých vstání. Jako Kristus vstal vlastní mocí z mrtvých, tak i my vstaneme z mrtvých skrze Krista. Jako Kristus byl oslaven, tak budou i všickni spravedliví oslaveni. Jaro, když skřehlá země se takřka probudí ze sna k novému životu, jest krásným obrazem našeho budoucího z mrtvých vstání. Snih a mráz v zimě jest pokrovem rozprostírajícím se po celé zemi; pak ale přichází jaro, pokrov zmizí, země se ohřeje a oživne a vydává opět trávu, květiny, zeliny, květy a ovoce.

Miliony lidských těl zpráchnivěly již a země nebo moře pokryly je jako nějaký pokrov; i naše těla a těla mnohých jiných lidí přijme země do lůna svého; ale jako Kristus vstal slavný a nesmrtelný z mrtvých, tak vstaneme i my skrze všemohoucnost Boží to nám zvěstuje celá příroda, každá květinka v zahradě, každá travěnka na louce, každé zrnečko obilné na poli.

Kéž by tato slova v těchto velikonočních dnech pohnula srdcem každého a povzbudila, aby každý tak žil, abychom všickni jednou s radostí budoucí vzkříšení své očekávali. Amen.

Loretánská kaple v Hájku blíž Prahy.

Ačkoli Maria P. po celém křesťanském světě bývá ctěna a velebena, tak že, myslím, nebude ani domu, kdeby se nenalezal její obrázek, ani kostela aneb kaple, kdeby nestála její soška, nicméně ne všude stejným způsobem se osvědčila a osvědčuje až doposud býti ochotnou u přijímání proseb věřících.

A kdož by jí toho chtěl také zazlívati? Vždyť i královny světa tohoto ne všude otvírají svou audienční síň, nýbrž hlavně na hradech, a leda s řídkými výjimkami také i tu a tam v zemi příjmu žádost prosícího poddaného. A tak tomu

je i u Marie P., této královny nebeské; i ona ne v každém chrámě, ne v každé kaple přijímá prosby svých poddaných nýbrž na zvláštních místech, jež si byla zamilovala, za to ale pak se vši náplní svého vlivu mocného a své přímluvy tu působí. A v tom právě spočívá podstata poutních míst mariánských, jež zvláště v naší milé vlasti české v počtu hojném se nalezájí.

Tam na jihu se hrdě vypíná sv. Hora u Příbrami nad ostatní své spoludružky, hory, a to všim právem, vždyť žádná z nich nemůže se honositi tak valým

počtem návštěvovatelů, jako ona, a kdo je sem vábí? Svatyně a hlavně v ní se nacházející soška Bohorodičky! V středu Čech stojí v rovině polabské mohutný chrám s dvěma věžmi, k němuž ze všech stran se valí zástupy a proč? aby navštívili Starou Boleslav a zde Matku Boží za pomoc a potěchu žádali. A tak nalezněš na všech stranách a po všech

krajích českých mariánské svato stánky a k nim putující mariánské ctitele, tak že,

promyslím-li o tomto zjevu, nemohu se ubrániti té myšlence, než že zvláštní zálibu asi Matka Boží shledala na krajíně naší, tak že i království české všim

právnem, jako druhdy království uherské, by ji mohlo zvoliti za svou zvláštní ochránkyni, a jí ke cti by mohly i u nás býti raženy mince s nápisem „patrona Bohemiae“ „patronka Čech“. A že vroucně ctil

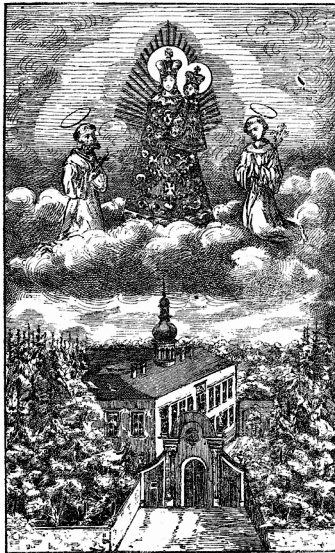
a cti český lid Matku Boží, o tom nám jasně svědčí poutní místo Hájek, s nímž tě dnes, čtenáři, blíže seznámiti hodlám.

Jestliže poslednímráte jsi byl se mnou v duchu svém na památné Bílé hoře u Prahy, tu zvu tě dnes, abys se mnou šel o něco dále na západ. Že nezbloudíš z pravé cesty, buď jist, vždyť rovná silnice tě přivede až do Jenče, odkudž okresní silnicí ti možno se dostati na

místo svaté; chceš-li ale voliti ještě jinou cestu, i to ti možno, cestu to starou, jež od brány říšské až do Hájků vede, a že jest to cesta mariánská, o tom dávají důkaz jednotlivé kaple tu postavené, jež jedna od druhé asi 10 minut jest vzdálená, což na této rovině překrásně se vyjímá, stojíce tu jakožto sloupy upomínající na dřevní úctu Marie P., a zároveň jako

sloupy, ruky, na nichž bys v duchu svém četl: „Do svatyně v Hájků, ještě dále!“ Až konečně dospěješ k poslední, jenž stojí před Hájkem samým.

Odpočti si a porozhladni se po vřkolní krajíně, jak krásná vyhlídka poskytuje se ti odtud po zdejší rovině! Tu leží Jenče, tam se vzdáli Hostivice, na západ zase Oujezd, Unhošt až konečně tmavozelené lesy křivoklatské ti zabráni dále pozíratí. Avšak můžoš se dobře baviti

s místem, na němž se nalezáš.

Jest pak Hájek osamělé místo, kol do kola zdi obehnané, několik měř výsevu v sobě obsahující a dosti hustým lesíkem porostlé. Celek tvoří čtverec, kde asi uprostřed jeho stojí budova s červenou věží vzhůru k nebesům vyčnívající a lahodným zvukem zvonu tě zvuoci. Zadumáš-li se do dávné minulosti, hledal bys na místě tom marně

nynější lesík, neboť odvozujeme-li jmenem Hájek podle nynější tvárnosti, zcela dobře od „háje“, avšak z počátku ho zde nebylo, nýbrž na místě tom stávaly dva staré duby, jež svými mohutnými větvemi milý odpočinek mnohému poskytovaly, a zvláště ženci tu za čas žně pracující, milerádi v chládku jejich svůj chleb zde požívali (zda-li již tehdy k němu trochu té „šedé“ aneb „ostré“ měli, nevím, anť jsem se toho nikde dočísti nemohl) a zemdleným údům svým potřebného odpočinku popřáli.

Bylot pak v 16. století místo toto, patřící k panství Újezdskému majetkem pánů Ždárských, staré to rodiny české nyní již vymřelé; Gotthard Flor. Ždárský ze Ždaru velice si zdejší krajinu zamíloval a okolo roku 1590 dal právě ono místo, o němž jednáme, přeorati a ve čtverci kázal nasázeti stromků a kolkolem příkopem obehnati, zakázav pod přísným trestem, by nižádným způsobem nikdo se neodvážil místa toho poškoditi. Když pak během několika roků stromky vzrostly, počalo se všeobecně místu tomu říkati hájek, silvala. Avšak později obdržel ještě jiný kráslicí přívlastek, byv nazýván „silva sacra, hájek svatý“, čímž až doposud zůstal. A z jaké příčiny, nebo za jaké okolnosti se mu tohoto jména dostalo, o tom následující tě poučí.

Jak jsem již dříve byl dosvědčil, slavila po bitvě bělohorské 1620 netoliko říše své vítězství nad zbůjníky a povstalci, nýbrž i Maria P. slavila své vítězství, anť pocta jí dříve vzdávaná v Čechách utuchla ano i vymizela za času jitření lidu, anť vše se účastnilo rozprav politických, a jen tu a tam se zabývalo rozpravami náboženskými. Když však Ferdinand veřejně se osvědčil býti upřímným ctitelem Marie Panny, jí jediné díky vzdávaje po Bohu za dobyté vítězství, brzy následovali příkladu jeho zemané a panstvo české, a ve svých záležitostech se obraceli k Marii Panně.

Taktéž se stalo i s pánem Florianem Theodorem Ždárským. Než čeho postrádal tak mocný pán, pomyslí si mnohý, vždyt Ždár na Moravě, Jeneč, Hostivice v Čechách a ještě jiná panství bylo jeho vlastnictvím. Nicméně on postrádal mnoho, postrádal hlavně svého nástupce, jenž by se po jeho smrti uvázal v řízení statků. A proto společně s manželkou svou Alžbětou, rozenou z Martiniců, umínili si, že budou vřelé prosby vysílati k Marii Panně, aby jim na Bohu vyžádala mužského dědice, a zároveň i slibem se zavázali, že chtějí pak všemožně se zasažovati, aby pocta Marie Panny byla rozšiřována. Ano slib ten byl ještě jasněji označen: poněvadž až doposud v království českém nebylo žádného loretanského domu, kdeby, jako v Itálii v Lorettě, hluboké tajemství vtělení Syna Božího mohlo býti uvažováno, proto se usnesli, že chtějí tento způsob úcty Mariánské přinést na půdu domorodnou, a že dle okolností času a místa takovouto loretanskou svatyni zbudují.

A hle! neklamali se šlechtní prosebníci, ani Matka Páně nesklamala jich. Ku sklonku roku 1621 v prosinci, porodila Eliška manželé svému synáčka, je muž na křtu sv. se dostalo jména Frant., Adam, Euseb. Že však ale ani na učiněný slib nezapomněli, o tom nás r. 1622 může přesvědčiti; neboť tu se oba manželé vydali na cestu do Italie a hlavní cíl cesty jejich byla Loreta. Než pak, vzdavše tu patřičné díky Bohu a Marii Panně, ubírali se dále, pilně si prohlídli svatynku, ano i podrobně změřili její výšku a délku, aby ve všem se shodovala kopie se vzorkem.

Když se navrátilše do vlasti své, nastala pro oba nová a neméně důležitá otázka: Kde se má zříditi tato nová svatyně, tak aby učinila za dost nejenom učiněnému slibu, nýbrž i v něm vyznačenému účelu, t. j. rozšíření pocty Marie P. ? Ovšem v hlavním městě by bylo nejlépe,

avšak tu by byl náklad příliš veliký, anť neměl velkých pozemků v něm, pročež nezbyvalo nic jiného, než blízko hlavního města tuto svatynku postavit. Brzy rozpomenul se majetník panství Újezdského, že nejvhodnější místnost by byla v lesíku před 30 lety založenou, a brzy byla tato pojatá myšlenka v skutek uvedena; neboť již dne 12. června 1623 byl u prostřed „hájku“ položen základ k nynějšímu „Hájku“.

Ačkoliv válka třicetiletá byla za doby té v plném proudu a výsledky rozhodného vítězství Ferdinanda II. nad Čechy mnohé následky v zápětí měly, nicméně pokračovala rychle stavba prvního loretánského domu v království českém. (Jest mi podotknouti, že tato svatyně byla první svého způsobu na půdě české, anť Loretta v Praze na Hradčanech o 5 let později byla vystavena). A tak se stalo, že v roce 1625 byla hotova, a církevním způsobem svému účelu odevzdána byti mohla, oč se sám Florian Ždárský postaral, požádav tehdejšího arcibiskupa Pražského, kardinala Arnošta Vojt. Harracha, by dne 2. července v den Navštívení Panny Marie tuto svatynku posvětil. Milerád vyhověl arcipastýř pokorné prosbě Ždárského a v ustanovený den se dostavil do Hájku, kde u veliké slávy a u přítomnosti prvních hodnostářů království českého postavenou Loretu k slávy Nejsvětější Trojice, na počest Blahosl. Marie Panny jakož i sv. Václava a Ludmily, jejichžto ostatky byl sebou přinesl a zde složil, dle řádu církve sv. posvětil.

Že všeobecná nálada panovala mezi lidem, zvláště ve vřkolu přebývajícím, dá se snadno domysleti: Vždyť ani hlavní město posud nemělo svatyně podobné. Že však šlechetný dárec sám největší radosti pocítil, kdož by mu jí nepřál! Radost tato pak byla ještě tím zvětšena, když kardinal Harrach oznámil, že i sv. Otec Urban VIII., uznávaje veliké zásluhy

o zbudování Loretty, tuto obdaril plnomocnými odpustky a sice třikráte v roce, na slavnost Zvěstování, Nanebevzetí a Narození P. Marie všem těm, jenž svatou zpověď vykonají a nejsv. Svátost oltární hodně přijmou, jakož i na úmysl církve sv. se nábožně pomodlí.

Tím však nastala p. Ždárskému nová starost. „Kdo bude ale přicházejícím sem poutníkům sv. svátostmi přísluhovati?“, tak přemýšlel totiž sám u sebe, a zcela správně, sice jinak by tato apoštolská výsada zůstala bez výsledku. Z počátku vystavěl malý domek, poustevnu pro dozorce na domek loretánský, avšak tento ničím nemohl přispěti poutníkům dychtícím po pramenu vody živé, která jest Ježíš Kristus. Proto se neustále zanašel myšlenkou, kterak by sem mohl povolati řeholníky, jenž by jak v tělesných tak i duševních potřebách lidu vyhověti mohli.

Avšak smrt překvapivší překazila všechny jeho záměry; co ale nebylo popřáno otcevi, to měl uskutočniti syn, Adam, František. Vždyť i David chtěl postavit chrám v Jeruzalemě Hospodinu, a vše již připraveno měl, a předce teprvé Šalomoun stavbu začal a také dokonal. Proto nelze se diviti, že ještě na smrtelném lůžku tklivými slovy kladl umírající otec Florian svému synu na srdce, aby se postaral o doplnění svatyně v Hájku. Že pak zbožný syn, nejen z lásky k umírajícímu otci, nýbrž i z lásky k Rodičce Boží, jejížto přímlovou světlo světa spatřil a z mnohého nebezpečení byl vysvobozen, milerád se uvázal v dilo toto, jasný důkaz nám až doposud podává Hájek.

Jsa věrným cítělem svého sv. patrona, Františka Serafa, obrátil se v roce 1659 k synům téhož otce, k Františkánům, jenž téhož roku své shromáždění, neb jak se říká kapitolu, slavili v Jindřichově Hradci v Čechách. Tito pak naznávajice potřebu, aby čest a sláva

Rodičky Boží byla v Čechách šířena, milerádi vyhověli prosbě vznešeného prosebníka, a v tétož kapitule byl P. Donulus, lector Theologiae, za prvního představeného v Hájku ustanoven, kamž se s třemi bratry odebral, ubytovavše se v malé poustevně.

Avšak co pak to bylo tři neb čtyři ženci pro tak hojnou žeň v Hájku! Vždyť nával kajících poutníků byl čím dále tím větší, tak že obávati se bylo, aby nepodlehli neunavní pracovní brzy na roli svaté. A proto byla nová péče: povolati jich více a pro ně vystavěti větší budovu. V roku 1663 položen byl základ k budově, jak ji až doposud nalzáme, jenž by více pracovníkům milého přístřeší poskytla. Prvé nežli však dokončená byla stavba, zlomená byla tělesná síla šlechtěného dobroděje hájeckého, a dne 5. dubna 1670 na svém zámku v Kladně vypustil šlechtěnou duši, nejsa sice oplakáván ani syny ani dcerami, poněvadž zůstal svobodný, za to tím více želen byl od vděčných synů sv. Františka v Hájku. Když pak podle přání jeho tělo bylo přeneseno do Prahy do chrámu sv. Víta, srdce však do Hajku, nedá se vypsati, jaký zármutek se zmocnil všech, vidoucích to dobré srdce, jež vždy vřele tlouklo pro Hájek za života, kterak i po smrti zde má naleztí odpočinku.

Abyste však práce jednou započatá nezůstala nedokončenou, o to se postaral nástupce Frant. Ždárského v panství,

Jaroslav Bern. hrabě z Martiniců, tak že v r. 1680 stál Hájek jak jej až po dnešní den spatřuješ, totiž kol do kola ochozí opatřený a několika menšími kaplemi, prostřed svatý domek, na hoře pak s cellami pro kněze, jichž tu dříve až 15, ano v čas potřeby ještě více bývalo, a přísluhující bratry. O výživu jejich částečně se postaral zakladatel sám, vykávav jim jisté roční příspěvky ze svých panství, částečně se postarali ale i bratři sami, sbírajíce dle příkladu svého sv. Otce Františka dům od domu almužnu, neunavně v tomto zátiší pracující jak na spáse své vlastní duše, tak i na blahu jiných. Četných milostí dostalo se v tomto „svatém hájku“ mnohým přichozím, o čemž by tě annály klášterní s důstatek přesvědčiti mohly. A že doposud místo toto poutníky navštěvováno bývá zvláště o slavnostech mariánských, mohl bys na své vlastní oči užití. Ovšem vyznati jest, že tu dřívější horlivost, kterou za dnů našich skoro nikde nenalezneš, i zde bys darmo hledal: na tom však nenese ani Matka Páně, ani Hájek sám vinu, nýbrž tu hledati dlužno v příčinách jiných, v poměrech časových, které bohužel s velikým prospěchem hlodají na všem tom, co ještě na sobě nese ráz křesťanství, čemuž, aby tak nebylo, aneb se zabránilo, zbožní čtenáři Školy B. S. P. všude svou vroucnou modlitbou odpomoci se snažte!

J. N. R. J.

Přeslavný nápis kříže.

Naši staří předkové znali a užívali mnohých nábožných obyčejů, dílem k ochraně své před nátlakou zlého nepřítele, dílem k posvěcování života. Zvyky a obyčeje tyto posvátné za našich časů většinou pomínuly a zcela v zapomenutí vešly. Tak na př. býval před lety obyčej u nábožných křesťanů, že při ranní a večerní modlitbě znamenali čelo své oněmi čtyřmi písmenami J N R J, jež vidáme psány nad hlavou ukřižovaného Spasitele, a které, jak známo, vyznačují slova: Jesus Nazarenus, Rex Judaeorum, t. j. Ježíš Nazaretský, král židovský.

Činili pak to zbožní křesťané s tím hlavně úmyslem: aby pro přebolestnou smrt Krista Pána, před náhlou a nenadálou smrtí ochráněni byli. —

Obyčej tento jest lidu našemu již téměř neznámý. — Ovšem, pokud panovala v lidu živá víra, víra ve věčnost, soud, nebe a peklo, potud také věděli, jak hrozné neštěstí jest pro člověka náhlá a nenadálá smrt. Nyní ale ti nevěrci netoliko se smrti takové nic nehrozí, nýbrž sami bez rozvahy střemhlav v náhlou smrt se vrhají v tom bludu, že po smrti jest všemu konec!

Také charakteristická známka naší doby! —

Abys nikdo z čtenářů onen starobylý a ctihodný obyčej snad neodsuzoval co pouhou pověrou, sděluji tuto, co jsem o tom oněhdy četl.

Světově známý kazatel C. Abraham a Seta. Clara vykládá v jednom kázání první prosbu Otčenáše: „posvěť se jméno Tvé.“ Přechází na jméno Ježíš, dovozuje, že obzvláště mocné jest přesvaté to jméno, vyslovili se s připojením nápisu na kříži; a na důkaz toho vypravuje následující příběh: Když sv. Edmund, někdejší arcibiskup kanterburský byl mlád, spatřil jednoho dne, an samojediný na louce se procházel, podivné vidění zjevil se mu sám Kristus Pán v podobě překrásného pacholete a tázal se jej: „znáš mne?“ I odpověděl Edmund: „neznám.“ „Podívej se mi dobře do tváře!“ — vybidlo jej Božské pachole. — A když tak Edmund učinil, aj, tu spatřil na čele pacholete zřetelně napsáno: J. N. R. J. „Ježíš Nazaretský, král židovský.“ I pravilo pachole udivenému Edmundovi: „Viz, to jest mé nejmilejší jméno; vtiskni si je hluboko do srdce svého a znamenaj se začasť tímto přesvatým jménem; nebo věz, že všickni ti, jenž taktž čelo své znamenají, alespoň před spaním a při vstávání od náhlé a nenadálé smrti ochráněni budou.“ —

Sv. Edmund skutečně po celý život tak činil, a když mu jedenkrát pekelný nepřítel ruce zadržel, aby se tím nápisem Kristovým poznamenati nemohl, vyslovil Edmund slova ta ústy i srdcem, a ďábel uprelh.

Tak psáno v knize „Surius in Vitis Sanct. 16. listopád.“ — I já znám, dokládá Abraham a Seta. Clara, mnohé křesťany, kteří ustavičně a horlivě zbožný ten zvyk zachovávají, přidávajice tato slova: J. N. R. J. — hic titulus triumphalis defendat nos ab omnibus malis! — t. j.: Ježíš Nazaretský, král Židovský, ten nápis vítězný ochraň nás od všeho zlého!

Podobně i Landolphus vedle jiných píše, že jistý nábožný řeholník vždy a pokaždé, kdykoli se na lože ubíral, tímto způsobem čelo své znamenával. A hle, po jeho smrti nalezeny jsou na ztuhlém čele zlaté ty 4 písmeny: J. N. R. J. Landolf. P. 2. C. 63. — Až potud Abraham a Seta. Clara.

Co se tohoto nábožného obyčeje týče, nalezl jsem i v jistě modlitební knize pro kněze (nazvané: Thuribulum Aureum 4. Edit. Bamberg. 1761) při ranní modlitbě tato slova: „Napiš na své čelo J. N. R. J. řka: Tento nápis vítězný chraň mne ode všeho zlého, od náhlé a nenadálé zlé smrti ve jménu Otce, i Syna, i Ducha svatého. Amen.“

Totéž připomíná se i po večerní modlitbě, abys se na noc nastávající odevzdal pod zvláštní ochranu Ukřížovaného.

Tak mocný, tak významný jest pro křesťana nápis na kříži Kristově.

Děvečkám služebným.

Rozmilá Notburgo!

Jest svatý půst, čas to, kde rozvažovati máme unučení Páně a kde zároveň s větší oddaností a trpělivostí vše odporné a protivné snášeti máme.

Každý stav, každý člověk má své obtíže, a těmto obtížím rozmanitým říkáme kříž; pravíme, že každý člověk má nějaký kříž. O mnohém se domníváme, že vše mu jde po chuti, že neděje se mu žádné příkoří, avšak i ten má svůj, když ne tělesný, tak duševní kříž.

Choď si kam choď, hledej co hledej, pořádej si všechno, jak sama chceš a nahlížíš, avšak vždy shledáš, že něco Ti bude trpěti vol nevol, vždy a všudy se s křížem setkáš: buď totiž bolesti tělesné pocítíš, aneb zármutek duševní utrpíš; někdy od Boha budeš opuštěna, někdy od bližního pokoušena, a mnohdy sama sobě obtížna budeš. Kříž Ti vždy po hotově jest a všudy Tě očekává, — kříži neujdeš, kříži se nevyhneš. Obrat se dolů, obrat se vzhůru, obrat se ven, obrat se uvnitř, všudy a ve všem nalezneš kříž. Ano, kříž bude Tobě vždy snášeti, avšak věř, nikdy tak velikým nebude, bys ho snéstí nemohla. Nedomnívej se, že kříž Tvůj nejtěžším jest a že nikdo více netrpí než Ty.

Vysvětlím Ti to příkladem.

Jistý poutník putoval do cizí země; velký zármutek ho tížil, veliký musel snášeti kříž. Když se svečeřovalo, pomodlil se a při modlitbě velmi se rozlitostnil; i začal bédovati, že není snad člověka pod nebem, který by tak těžkého kříže měl, jaký on má. V bédování usnul. Ve spánku objeví se mu sličný mládeneček, který mu pokynuje, aby za ním šel. Šel za ním; i přišli do jakési velké světnice, kdežto bylo přemnoho křížův rozmanitých. I dí mládeneček k poutníkovi: „Stěžoval jsi sobě, že

tvůj kříž jest největším; nuže, zde jich hromadu máš, vybeř sobě ten nejkrásnější a nejlehčí. S chutí dal se poutník do vybírání. Uchopil hned z kraje krásný kříž, pozdvihne jej, zdá se mu těžkým býti; i nechá jej státi. Hned vedle spatří zlatý kříž; rychle vloží jej na ramena svá, již s ním odchází, než poznává, že ostré má hrany, že se mu zařezují do ramen, i odložil jej. Jde k jinému krásnému kříži, než tím nemohl ani pohnouti. Jiný kříž zase byl tak široký, že ho nemohl ani obejmouti. Všechny kříže probral, než žádný mu nebyl po chuti; přišel zase k tomu kříži, který hned ze začátku zkoumal, i dí k mládenci: „Tento kříž jest nejkrásnější a nejlehčí, ten si vezmu.“ Již odchází poutník s křížem vybraným; vše ostatní zmizí. Ohlídá poutník kříž svůj a poznává k nemalému údivení svému, že kříž, který sobě byl vybral, jest právě jeho starý kříž, na který si byl stěžoval, že jest nejtěžším; tu sám se přecsvědčil, že kříž jeho jest nejlehčím a jemu nejpohodlnějším. Podobně mnohý člověk sobě stěžuje; než Pán Bůh ví, co snesou ramena naše. Vězdoucí Pán ví, co komu uložiti má; rozum náš jest nedostatečným, jinak soudí člověk, jinak soudí Bůh. Kříž jest ta královská cesta, po které nás Bůh uvádí do slávy své.

Nebe trpělivým snášením získati musíme. Skrze mnohá soužení musíme vcházeti do království Božího. Kristus trpěl za nás, pozůstaviv nám příklad, abychem následovali šlépějí jeho.

Život Spasitelův nebyl ani jediné hodiny bez bolesti; ano On musel trpěti a teprve, když vše vytrpěl, vešel do slávy své. Učeník není nad mistra.

Utrpení tohoto času nejsou rovna budoucí slávě, která se jeví na nás.

Trp s Kristem a s ním budeš se i radovati.

Po krátkém boji, po krátkém trpění nastane radost věčná.

Pohled na Krista ukřižovaného a na Krista z mrtvých povstalého, když kříž Tě tíží; kříž Tvůj nějaký čas potrvá a s Kristem slaviti budeš slavně vzkříšení.

Snášej kříž svůj za pokání. Brzy zemřeš; avšak anděl Páně Tě okřikne, pohne se v hrobě Tvé tělo a Ty s Kristem, poněvadž jsi s ním trpěla, věčně radovati se budeš. Pán Tě uvede tam, kde není pláče, kvílení, ale radost bez skončení.

Sv. Teresie často Boha takto prosívala: „Zde, ó Pane, pal a řež, abych tamo spíše k Tobě se dostala.“

Pročež zvolej z té duše: „Ježíši Tobě žiji, — ano Tobě žiji a žítí chci,

at se mi dobře neb zle vede, at trpěti musím, at mne cokoliv potká; Ježíši Tobě umírám, Ježíši Tvá jsem živa i mrtva.“

Královskou cestou kříže kráčeli všickni svatí, po té cestě i Ty s Bohem, s Jeho milostí kráčeji!

Notburgo má milá, neztrať se mi, abychom tam spolu mohli prozpěvovati slavné Alleluja.

Tvá o Tě starostlivá

kmotra Josefa.

Děkuji všem za blahopřání. Jen vyzývejte sv. Josefa. „Mariánko“ tamo ve Vidni, zůstaň vždy tak hodnou; bedlivě chodívej na české služby Boží; jiné tam také zavceř, které o nich nevědí. Piš zase brzy.

Z Kokor. (Matka Boží — diví tvoří) Přečta tato slova, kdo by nepoznyslil na Pannu Marii Lurdskou, tu nynějšího času nejzáračnější v celém světě. Čtenářům „Školy“ již je dostatek známa, netřeba o ní obšírněji zmiňovati; jen to bude snad mnohému nápadno, proč tam praví o Lurdu. „Matka Boží nejvíce divy tvoří?“ --

Katolikům našim je vědomo, že zemřelý, nezapomenutelný sv. otec papež Pius IX. roku 1854 Pannu Marii za nepoškvřněnou prohlásil t. j. s dorozuměním a souhlasem všeobecného koncilie určil za článek víry, čemuž dávno již zbožný lid byl věřil: že totiž Panna Maria bez hříchu prvopočetného byla počala, a v neobyčejné milosti Boží bez tohoto hříchu na svět so zrodila. Tento článek víry nalezl mnoho odpůrníků i mezi katol. křesťany, a zvláště mnoho posměvačů mezi jinověrci. Kdož mohl ty nevěrce kde žalovati, kdož mohl ty posměvače k mlčenlivosti přivésti? Žáden jiný, než sám Bůh.

A on to také skutečně učinil zázrakem ba nesčetnými zázraky, jichž snad nikdy tolik nenalezáme jako zde. Aby

všemohoucí Bůh posvátnost Marie Panny a nepoškvřněnost Matky Spasitelovy ukázal, konal v Lurdu jako na potvrzení pravdivosti článku od Papeže Pia IX. vyrčeného skrz Matku Boží velké divy, kterých netřeba zde opakovati, neboť celému světu jsou dostatečně známy. „Já jsem nepoškvřněné početí“ vyřkla tam Maria Panna děvčátku v jeskyni; učinila tam hned první zázrak vypryštěnou zázračnou vodou; a od té chvíle se tam každoročně bez počtu nemocných zázračně uzdravuje a nemine snad ani den bez zázraku znamenitého a nepopíratelného, tak že i nevěrci a posměvači, kteří tam docházejí, aby se snad Marii Panně a církevním článkům víry rouhali, odcházejí tam odtud po vidění nepopíratelných zázraků buď docela obrázení, aneb aspoň k mlčenlivosti přivedeni. — Že Bůh tak velké zázraky činí v Lurdě skrz Marii Pannu, nedivme se, byla k tomu důležitá, světová příčina; a také se Lurd v tom čase považuje za nejsvětější a nejdůležitější poutní místo celého světa, kam v skutku z celého okrážku zemského zbožní ctitelové Marianští putují.

Nemáříkejme však zbožní ctitelové, že nám nelze tak daleko do Lurdu putovati! My můžeme tu Nepoškvřněnou i doma uctiti; a právě ty obrazy „Panny Marie Lurdské“ panem redaktorem „Š. B. S.“ rozeslané jsou nám velmi vhod; měla by se k tomu jen ještě přidávati malá knížečka o této zázračné „Nepoškvřněné Panně“; by u lidu přišla u všeobecnou známost.*)

Nedomnívej se však žádn, že vychlujice P. Marii Lurdskou chceme odvrátiti zřetel od našich zázračných míst Marianských. Chraň Bůh; — ba naopak chtěli jsme tímto jen nový důkaz podati, jak mocná a zázračná jest naše Matka Maria Panna, která je vždy a všady ta sama, a může všady a na každém místě ty samé divy tvořiti, jest-li s celou důvěrou se k ní utkáme. O Filipso-dorfu v Čechách je všeobecně známo, jaký div a zázrak se tam stal přímluvou P. Marie. A nám Moravanům netřebas ani tam do Filipso-dorfu spěchat, my máme u nás na Moravě jedno z těch nejzázrač-nějších a nejstarších míst marianských, máme posvátnou a velepamátnou horu „Hostýn.“ o kterémž naše nejstarší píseň píše: — „Kde Matka Boží — divy tvoří“ — Potřebujeme my Moravane ještě větších divů a zázraků, než je zde učinila Maria Panna, porazivši zde lité Tatyry, jež hrozili záhubou celé Evropě?! Jsou ony to zázraky dějinné, kterýmiž Maria Panna celému světu dokázati chtěla, jak přichází ve všech potřebách ku pomoci těm, kteří s celou důvěrou k ní útočiště berou. Že se teď na Hostýně nedějí tak viditelné zázraky jako kdy se dály, aneb aspoň ne takové jak v Lurdu, má svou příčinu dílem v tom již s vrchu udaném, dílem v tom, že snad nepřichá-zíváme k Hostýnské Matičce s tou silnou a pevnou důvěrou, jako bychom přichá-zoti měli. Že Hostýnská Matka Boží

*) Vyjítel v „Záb. bibl.“ popis celé utálosti podle nejhodnovnější zprávy Dr. Lassera.

posud divy tvoří, chceme jen uvéstí jeden příklad, jak jsme jej slyšely od samé uzdravené osoby vykládati, a která všem a všady chce vyprávěti o zázračné P. Marii Hostýnské.“

V osadě Suchonicích žije panna asi 26letá, která byla po 6 let sklíčená nezhojitelným neduhem. Větším dílem ztrávila celý ten čas na lůžku nemohouc sebou takřka ani hnouti; dlouhý čas nemohla údy ani pohnouti pak zase se stala docela hluchou; později ztratila zrak a napotom i řeč trátila, tak že více se podobala mrtvole než živému člověku. Když marná se ukázala všechna pomocí lidská od tolika lékařů zkoušená, vzbudila milost Boží v této dívčici takovou silnou důvěru v Marii P. Hostýnskou, že moci a silou chtěla, by jí na sv. Hostýnu zavezli, že tam a nikde jinde dojde uzdravení. Když ale tato žádost se jí vyplniti nemohla, ještě pro její nebezpečný stav každou chvíli na cestě mohla zhasnouti, tu prosila úpěnlivě, aby aspoň jí donesli zázračné vody Hostýnské. Vůle její se stala; a když na druhý den večer jí byla donešena tato voda, ukazovala dě-vička takovou silnou důvěru v P. Marii Hostýnskou, že této Matce Boží nebylo lze odolati tuk snažným prosbám a lka-jícimu vzdychání jejimu.

A Maria Hostýnská jí skutečně vslyšela a zázračně uzdravila. Napila se s plnou důvěrou té donešené svato-hostýnské vody a prosila rodiče, aby jí tou svatou vodou též celou natřeli, neboť sama sebou ani hnouti nemohla. Stalo se. Rodiče v noci utrápeni nad bolestí jedináčka svého dítky trochu usnuli, podobně i nemocná; a když tato k ránu se probudila, pravila otci svému: „o tře drahý, já jsem uzdravena.“ Neboť se jí zdálo, že všechna nemoc s ní spadla. Hned začala rychle pookřívati; nabyla zase nejen pravidelné řeči a sluchu ale, její dlouhou nemocí zkrivené údy byly uzdraveny dalším ještě natíráním zá-

zračnou vodou, a panna tato chodí teď locela bez hůlky a těší se příznivého draví, a nevykládá žádnému jinak, než je Hostýnská P. Maria ji zázračně uzdravila.

Kdo nemůžeš do Lurdu, chvátejte tedy na Hostýn, pospíchejme často a rádi na toto posvátné celému světu památné místo, kde od staletí a až posavad Matka Boží — divy tvoří. A.

Smrt misionáře. Mnohý čtenář, čtu životě sv. mučovníků prvních století, pomyslí si, že taková ukrutnost, takové zaslepené bezpráví pouze v pohanstvu bylo možno, nikoli však nyní, v našem století, které nemohlo zůstati bez vlivu křesťanství. Právě ale náš věk hojně nám poskytuje svědectví, že kdekoli zářady církve katolické se opouštějí, kde nevěra a neznabožství zavládá, tu že povstává nové barbarství, rovněž tak bezohledné, nelidské a ukruté jako za doby římských císařů. Vízme jen a pozorujme skutky mužův „svobody“ ve vládě italské, francouzské a některé republiky Jižní Ameriky; tu musíme zvolati: Nic nového pod sluncem. V nejnovější době třeba nám zaznamenati jako nový svobodomyšlný čin republiky Guatemalské hanebné zajatí a zastřelení misionáře P. Gillietta, pro ten jediný zločin, že jako katolický kněz Tovaryšstva Ježíšova se opovážil, vstoupiti na půdu tohoto státu, ovšem za účelem poučení nevědomé, přispěti sirotkům a bídákům a umírajícím svatými svátostmi nebe otevřítí. Toť zločin, pro který byli všichni mučovníci i sám Kristus Pán mukám a smrti vydán. Mezi jiným píše noviny o této všeho politování hodné události: „P. Gilliet přišel s území Honduras, kteréž nalezá se pod poručnictvím Anglie. Sotva že u Livingstonu hranice překročil, byl k rozkazu okresního velitele zatčen, spoután řetězy a uvržen do žaláře. Velitel o zatčení tomtu podal zprávu prezidentovi republiky, kterýž na-

řídil, aby Gilliet přiveden byl do hlavního města. Bos a oděn toliko několika hadry (oděv jeho a boty byly mu odňaty) musel Gilliet tři dny konati cestu pěšky jsa připoután k mezk, na němž seděl voják. Téhož dne, kdy do hlavního města byl přiveden, podepsal president, jmenem Barrios, rozsudek smrti. Důvody odsouzenímu udány nebyly. Když zpráva o zatčení P. Gillieta do Hondurasu byla sdělena, žádalo tisíce osob na anglickém gubernatoru, aby vymohl jeho propuštění. Gubernator vyhověl tomuto přání, avšak jeho zakročení přišlo již pozdě. Dne 17. ledna vyveden byl P. Gilliet z vězení a postaven na náměstí v Quatemala mezi dva pluky vojska. Hned za odsouzenecem postavena umrlčí truhla Lid shromáždil se na náměstí u velikém počtu a všude jevílo se velké ustrašení, neboť nikdo nevěděl, proč vlastně má býti zastřelen kněz tento, jehož skvělá pověst i tady byla známa. Trikrátě zavířily bubny a na povel důstojníkův vykonalo určené k tomu mužstvo hanebný rozsudek. Sedmácte kulí zarylo se v prsa P. Gillieta, kterýž mlčky zvrátil se do truhly, pro něho již určené. — Žádná z velmocí neuznala posud za vhodné, protestovati proti tomuto zločinu, spáchanému na nevinné oběti. Kdyby byl president Barrios odsoudil k smrti žida, jistě by se rozčilila diplomacie celého světa a protesty a vyhrůžky by jen přšely!

První sv. přijímání za hrůzovlády ve Francouzsku. Bylo to roku 1856. Rozliční přátelé sešli se jednoho mlhavého, zádušného večera podzimního ve sloupové síni zámku baronky Ostrovské. Takový večer jest jako stvořen pro rozjímání a pro tiché vzpomínky na dobu dětství našeho.

Při nenucené zábavě obrátila se řeč na revoluci francouzskou. Tu pravila šlechtná baronka, přerušujíc řeč jednoho pána, jenž hrůzu revoluce ličil:

„Včera byl výroční den mého prvního přijímání. Poněvadž se stalo právě v čase revoluce, bude vás snad zajímat vypravování oněch smutných okolností, které mé 1. přijímání provázely. Myslím, že jsem ještě nikdy o tom nevypravovala — není-liž pravda?“

Když všichni řekli, že ještě nevyprávěla, tázala se paní:

„Hádejte přede, kde jsem své první přijímání slavila?“

„Snad tam“ — podotkl starý jeden pán — „tam, kde jsme my všichni za času revoluce své povinnosti náboženské konali, ve stodole nebo ve sklepě.“

„Nikoli, milý příteli“ — odvětila baronka — „byla to horší místnost.“

„Pak“ — pravil přítomný kněz — „mohlo to být ve chlévě jako v Betlémě.“

„Ani tam ne.“

„Anebo v hustém lese“ — pokračoval kněz. „Při mém putování na světě musil se Spasitel často ukrytí a mohl v pravdě vzdychnouti: Lišky mají svá doupata a ptáci nebeští hnízda — syn člověka však nemá, kam by hlavu položil. Jak mnoho kněží musilo se tehdy do houští lesů ukrytí, aby tam tajemství sv. obětí slavili!“

„Že to nemůžete uhodnouti, cici vám to najednou říci. Bylo to, dobří přátelé, ve smutném a tmavém žaláři. Tam jsem své první sv. přijímání slavila.“ Tu mluvila baronka přízvuknými slovy a se slzami v očích: „Poslechněte na okamžik. Kdykoli tato upomínka na mysl mi přijde, cítím se velmi dojatou.“

„Žili jsme roku 1793. a mě bylo sotva 9 roků. Otec můj, jak víte, byl ve vojsku Kondéa důstojníkem a zanechal nás, matku i inne, v ochraně starého sluhy. Ukrytí v malém domku v Paříži, vedli jsme život o samotě. Domýšleli jsme se, že si nikdo na nás nevzpomene uprostřed onoho velkého huutí lidu. Jedné noci přišli a hledali mou matku.

Nevím, který zlosyn měl srdce tak zatvrzelé, že matku zradil, že je manželkou vystěhovalce. Surově byla zavlečena do žaláře a neponecháno jí ani času, aby se s ubohou dekou rozloučila. Zatím já spala a teprv z rána jsem se dověděla, že jsem svou nešťastnou matku — na vždy ztratila. Příčiněním našeho starého sluhy podařilo se vypátrati obydlí matčino. Byla uvězněna v jednom bývalém klášteře, nyní žaláři. Od tohoto okamžiku chovala jsem jen to jediné přání, dostati se do žaláře matčina. Každodenně putovala jsem do onoho strašného okolí a úzkostlivě hledala místo, kde by se matka nalézala. Odtud jsem jí tisíc polibení a pozdravení v duchu zasýlala. Byla bych ráda obejmula ony černé zďe.

Starý náš sluha, Petr, našel konečně prostředek. Zavedl mne k manželce jednoho ze strážců žalářních a tato měla dečrušku stejného se mnou stáří. S touto jsem byla brzy přítelkyně. Milovala jsem děvečku tu a každodenně s ní hrála. Tím jsem si získala náklonnost i její matky. Znenáhla mi věnovala všecku důvěru, tak že jsem se jednoho dne osmělila a jí s plácem sdělila, že má nešťastná matka v tomto žaláři úpi a že jenom od ní, totiž od manželky žalářníka to závisí, abych matku svou nviděla.

Naučila něco, ale obměkčila se a konečně slíbila, že mi umožní schůzku s mou milou matinkou. Jak bych vám mohla vyprávěti pohnutí mé duše, mou bolest a rozdílné city, které ve mně bouřily, když jsem se octla v náručí mé nešťastné matky? Tak pohnutlivý byl výjev tento, že i sama manželka žalářníkova se odvrátila, aby neprozradila své pohnutí. Proto se stalo, že nám slíbila ještě další schůzi a slovu danému i dostála.

V šatech její dečrušky mohla jsem na chodbě sem i tam choditi. Byla-li jsem už jednou zde, tu dobrá žena zavědla matku mou do jisté komůrky, kdež

jsme mohly beze svědků hovořiti. Opakovala jsem návštěvu dvakráte za týden. Jednoho dne vzala mne matka na klín a řekla chvějícím se hlasem: Moje drahá Mařenko! brzy se musíme na vždy rozloučiti. Včera mi oznámil komisař, že se musím dostavit před soud: a soud, to víš, jest jistý rozsudek smrti. Srdece mé bylo by bolestí zemřelo, když jsem slova tato slyšela.“ (Baronka vypravuje to, jako dítě plakala — pak pokračovala:)
 „Nikdy nezapomenu den tento. Vždy v duchu vidím svou matku a slyším ona smutná slova. Plna něžné lásky, mluvila ke mně matka: „Byla by to jedna z nejupřímnějších radostí, ó dceruško mého srdce, kdybych tě viděla slaviti první sv. přijímání. Když jsi byla nemluvně, modlila jsem se k blahoslavené Panně, aby tebe i mne k tomuto slávnému dni zachovala. S útechou zemru, když tě budu viděti sjednocenou s Bohem ve svátosti lásky. Včera mi napadla tato myšlenka: znám ctihodného kmeta, károvníka u chrámu „Matky Boží“, jenž se nemohl vystěhovati. Bydlel v ulici Massillon v domku nedaleko stoličného chrámu a měl tehdy jméno Carron. Jeho vysoké stáří a tělesný neduh snad byly příčinou, že si ho nepovšíimli buřiči. Řekni našemu sluhovi, dobrému Petrovi, aby se dotazoval, zdali Carron ještě žije. Jestli — jak doufám — mohl ujíti klatbě, ody ho navštív, milá dceruško; řekni mu své jméno a vyjev mé smutné postavení. Pros ho ve jménu mém o milost, aby ti dovolil první sv. přijímání slaviti líbve, než nastane mé poslední dechnutí.“
 — Vice ještě ke mně mluvila, dobrá nešťastná matka a posilnila důvěru mou, že se zbožný záměr zdaří. Tiskla mne k srdci svému a já ji líbala vroucně. Tvář její slzami svými skropila. Jakkoli obtížno jí bylo, předce učinila vše, co mohla a připravovala mne k sv. přijímání. Dlouho trvala tato rozmluva a byla plna nebeské rozkoše. Rozloučivši se, sdělila

jsm hned věrnému sluhovi, co se má státi a večer již jsme byli v domě zbožného kanovníka. Byl stár již 80 roků, ale při vyslechnutí mé smutné zprávy omládnulo jeho srdce a slzy vyhrkly z očí jeho. Když jsem ukončila, řekl: „Ano! — znal jsem dobře tvou nešťastnou matku, milá dceruško! Byla svatou zde a nechci odepřiti prosbu její. Věřím, že tě matka náležitě připravila a že jsi hodna, přistoupiti k večeři Páně. Mimo to žijeme v neobyčejných dobách. Vrátili jsme se do času katakomb (podzemních chodeb). Tedy chceme také jednati jako první křesťané. Hned nyní vykonáš sv. zpověď a skoro ráno se vrátíš.“
 — Stařičký kněz, jenž od počátku hrázovlády nesloužil mši svatou, měl roucha kněžská a posvátné nádoby ukryty. O pánoci postavil v příbytku svém stolec, opatřil jej potřebnými věcmi a podporován svým sluhou, slavil tajemství nejsvětější oběti. Pak mi pravil dobrý kněz, že obětoval nejsvětější obět na úmysl mé matky a místo jedné, dvě svaté hostie obětoval. Na to vřidně a vážně pokračoval: „Má dceruško! chci tobě svěřiti vznešené poselství. Jako v první církvi kněží použili nevinných dítek k tomu, aby velebnou svátost mučeníkům donesli, — tak i ty přineseš matce své nejsvětějšího beránka. On jí bude potravou na cestu poslední. Převezmi tedy, nevinný andílku, tuto svatou záruku, putuj do žaláře a vykoněj tam své první přijímání vedle své nešťastné matky. Ona i s tebou bude přijímati. Protože sám nemohu jí poslední útechu přinést, buď ty tou šťastnou poselkyní a Bůh tě ochraňuj!“

Stařeček udělil mi sv. požehnání a položil zakrytou svátost na má prsa. Jak mám vyličiti své city, když jsem Ježíše na svých nádrech ukrývala? Vice než 60 roků uplynulo od té doby a předce, když na onen okamžik myslím, naplní duši mou nebeská slast. Beze strachu

jsem šla ulicemi Paříže, ustavičně se modlit. Bylo mi, jakoby duše má zpívala s anděly, kteří mne provázeli, chválu milému Ježíškovi.

Manželka žalárníka mne hned zavedla do komůrky, kde jsem matku nalezla. Byly jsme samotny. Se slzami radosti a lítosti svěřila jsem matce mé vznešené poselství. Okamžitě pochopila obezřetnost ctihodného kněze a vrhla se na kolena. Zdála se býti proměněnou a mluvila ke mně slova božská, která jsem nikdy více v životě svém neslyšela. Její víra, její láska a mateřské srdce vnuknuly jí nebeské city. Uctivě položily jsme nejsvětější svátost na stůl a pomodlily jsme se slzice. Na to říkala se mnou dobrá matka modlitby, které jsem od maličkosti uměla — ony modlitby mého blaženého dětství. Matka s hlubokou úctou vzala sv. hostie a poroučela na věky svou i mou duši Spasiteli světa. Přijaly jsme vroucně Ježíše Krista.

Když jsem dne následujícího k žaláři přišla navštívit dobrou matinku, bránila mi manželka žalárníka s tou poznámkou: že bylo přísně zakázáno, aby nikomu nebyl dovolen přístup. Věřila jsem jí a řekla jsem, že chci příštího týhodne opět přijíti. Můj věrný sluha zavedl mne hned do domu kanovníka a mluvil s ním po tichu několik slov.

Pln hlubokého zármutku vzal mne stařícký kněz za ruku, vedl mne k oknu, ukázal k nebi a řekl tato slavná slova, kteráž mi všecko vysvětlila: „Rozmilá dceraško! — matka tvá jest nyní v nebi. Tam jenom se s ní jednou shledáš.“

Od té doby neuplynul ani jediný den, abych nepamatovala v modlitbě na svou dobrou nešťastnou matku a na první přijímání v žaláři.“

Jak se vedlo jednomu ubohému dítěti pohanskému! Není tomu dávno, že zemřel jednomu z dítek pohanských otec. Dítě odstěhovalo se pak s matkou ku své babičce. Než, žel Bohu! ne dlouho

na to zemřela dítěti také vlastní matka. Teď nemělo než babičku svou. Ta byla ale velmi zlá, neboť byla ještě pohanka.

Než poslyšme, co a jak dítě samo vypravovalo o utrpeních svých:

„Když matka moje zemřela, byla babička má velmi mrzuta a nespokojena se mnou. Ustavičně mi říkala, že nechce o mně ani vědět. Toliko jednou za dne dala mi něco jisti, a to pouze malý kousek chleba a nic jiného. Časem dostala jsem od našich sousedů, kteří nade mnou měli útrpnost, trochu vody k pití. Nastala zima. Spávala jsem na holém prkně. Zima byla veliká a nohy mi omrzly. Když to viděla babička má, byla ještě mrzutější se mnou. „Teď,“ pravila, „když i nohy tvé jsou omrzlé, nebudu tě moci ani prodati; musíš nyní umřít.“ Než neodvážila se, mne zabít. Bála se, že budu moci křičeti. Trpěla jsem hlad a nesmírné bolesti. Jednoho dne vzala babička veliký nůž a uřízla mi obě nohy, jak daleko byly omrzlé. Jak bych byla ráda zemřela! Prosila jsem babičku, aby mi koupila za několik krejcarů jedu. Chtěla jsem se otrávit, bych tak učinila konec bolestem svým.“

Tolik vypravovalo ubohé dítě. Jednou učinila ukrutná babička předsevzetí, že v nejbližší noci nešťastnou vnučku svou zabije. Sousedé to zaslechli, a bylo jim líto té malé mučnice. V místě jest pod zprávou sester řeholic sirotčince, ježž tam zadržili katolíci misionáři. Jedna ze sousedek tam doběhla a ptala se, zda by dívky té se ujmouti mohly a chtěly. „Jedná se,“ pravila sousedka k představené kláštera toho, „o dívku as devítiletou, která jest velmi churavá.“ Celou pravdu neodvážila se vyjevit, z obavy, že by tam ubohé dítě neprijaly.

Představená sirotčince ovšem hned přivolila, a sousedka nemeškala, donésti tuto potěšitelnou zprávu ukrutné babičce.

Babička bez prodlení vzala dívku a nastoupila cestu k sirotčinci. Po cestě bez ustání předříkávala nešťastné dívce: „Jest-li tebe nepřijmou v domě milosrdenství (tak říkají tam sirotčinci), hodím tě do vody.“ Známi, kteří je cestou potkávali, volali na ubohou dívku: „Aj, ty chceš jít do domu milosrdenství? Víš-li pak, že tě tam ve velikém kotli za živa uvaří neb upekou?“ Ubohé dítě všecko vyslechlo tiše a pokojně. „Já chci se dostat k sestřám.“ Toť byla jediná její odpověď. Konečně přišla tam.

Divka byla tak bleďoučká a vy-chudlá, že nemyslely sestry jinak, než že sotva několik dnů na živě zůstane. Divka, chudinka, ale jim řekla: „Já nejsem nemocná, já unírám toliko z hladu.“ Daly jí jísti, ale opatrně, málo a častěji, sedm až osmkrát za den. Po uplynutí jednoho měsíce zdálo se, že holčička dostává více života a sily do těla. Nohy nebyly docela zahojeny, ale přestal hnis z nich štytěkati.

Sestry požádaly lékaře od vyslanectva francouzského, by nemocnou navštívil. Přišel a uznal toho potřebu, aby část kostí na obou nohách odejmuta a urážnuta byla, která nebyla pokryta masem a kůží. Chudinka nemocná i tomu ochotně se podrobila a přetrpěla to pokojně.

Šest měsíců od toho času uplynulo, a nebylo přičiny, v tom nejmenším ji pokárati a napominati. Bylať velmi vliďná a zdvořilá. Za každou sebe nepatrnější službičku jí prokázanou nad míru děkovala. Onať ničeho sama ne žádala, ano naopak vděčně uznávala, že se jí příliš mnoho dobrého prokazuje.

Jednou ptala se: „Jak pak se jmenuje ta ctihodná sestra, která vše to připravuje, čím se kolínka moje hojí a uzdravují? Ona si dává takovou práci se mnou, ráda bych jí, jak sluší, za to poděkovala.“

Není-li pravda, milé ditky, chceme

doufati a budeme se vroucně a horlivě za to modliti, aby tato nová svěřenka nejsvětějšího Děťství Páně zůstala tak hodná a pobožná i na dále.

Právě začala se učiti katechismu. V brzku bude tak šťastná, dá-li Bůh, že dojde křtu svatého a stane se věrnou a upřímnou křestankou, dítkem Božím, a někdy spoludědičkou Krista Ježíše v království nebeském. -ý

Trest Boží. Všecky skoro noviny psaly o neštěstí, jaké se stalo v Mnichově, hlavním městě bavorském, při maškarním plesu. Vypukl tam oheň a popálilo se mnoho osob. Všickni jich litují. Podíváme-li se ale z jiného stanoviska na tu věc, tož vidíme v tom patrně trest Boží. Jedny bavorské noviny píšou o tom neštěstí docela jinak. Praviť totiž: „Prá-telé upálených byli tak pohrouženi do svých hanebných žertů, že se o nešťastníky ani nestarali. Ba právě jejich hanebností počaly teprv po tom neštěstí ráno o 8 hodinách; bylať kavárna nabitá opilými hostmi, námořníky, nosiči a podomky „slavnostními.“ Ti praviť mistři umění se mezi nimi ani neukážou.

Dříve se úmrtní den Spasitelův — u katolíků i u pravých protestantů — neznesvěcovali takovými zábavami křiklavými, — dříve byla to nemožná věc, za našich dnů však jest docela jinak; ba právě v takové dny provozují se ty nej-hanebnější orgie.

Jak to bylo na tom plesu? Mnozi účastníci byli převlečeni za kapucíny a františkány; malé jitrnice tvořily zrnka „růženců.“ I mnohé jiné církevní oděvy byly zneužity a tupeny. Zajisté udělali to ze zlomyšlnosti, poněvadž protestantských pastorů a rabinů tam nebylo viděti.

Takovým způsobem nebyla slavnost „umělečů“ ničím jiným, než pustou, hanebnou, bezbožnou komedií, při níž jevila se ta největší sprostota a nestydatost, a vysmínavost křestanstvu. Bůh nenechá sobě posmívati. Posměch si tropili z po-

hřebu církevního, i ze hřbitova atd. Hrozná byla odvěta Boží; „tmavé mocnosti“, na něž i nevěrci věří, pomstí se mnohdy hrozným způsobem. Kež by tento trest Boží sloužil i jiným na výstrahu!

Kdo pohrdá knězem, nebývá ho hoden. 1. Před několika lety v jisté osadě zahnížďovaly se špatné knihy a radikální noviny. Oba duchovní jsme tomu snažili se brániti, hlavně ale dp. farář vícekrát i s kazatelny varoval tak škodlivého čtení. Beze všeho účinku to horlení nebylo: Nejen že mnozi ještě nezkažení upozornění jsouce na jeď duševní zošklivěli si ho, nýbrž i sám hostinský, jenž odbíral takový špatný list, vypověděl na nějaky čas. Však škádlen jsa proto od zkažených lidí, vrátil se brzy k tomu osvětářství a vícekrát si nedal brániti v tom, ano po novém varování p. faráře vyslovil prý se: „Ať jen mlčí ti kněžouři, sic půjdu na ně s bičem!“ Nepopřál mu Pán Bůh té radosti.

Jsa někde s povozem, ochuravěl na cestě a nemocen byl přivezen domů. Povidalo se, že nemoc jeho je nebez-

pečna. Jednoho dne bylo nám jeti ku přátelské schůzi k sousednímu faráři. Z opatrnosti, aby v naší nepřítomnosti bez zaopatření snad neumřel, vzkázal jsem do domu nemocného, aby, žádal-li by sám neb příbuzní, že ho zaopatříme než odjedeme. Odpověděno „není tak zle!“ Druhého dne opět jsem se dal tázati, přáli-li by si zaopatření; opět „není třeba“. Třetího dne jdeme s pohřbem okolo hostince, a odtud zní jakýsi nářek. Co to znamená? — Hostinský byl zemřel!

2. V jiné osadě zase žena jednoho přednějšího domu náhle onemocněla, byvši dřív vždy silna a zdráva; zdálo se, že je to jen churavost z nastuzení. Nemoc ale obratem tak se zhoršila, že musela ulhnouti a druhého dne, když jsem se ubíral do školy, dcera běží již volajíc na mne: „Velebný pane, spěšně, s matkou je zle!“ Já hned se na místo odebral, ale nemocná již neměla řeči ani vědomí. Udělal jsem jí toliko poslední pomazání.

Později jsem slyšel, „ona ráda jezdila na kněžích, proto jich nebyla hodna.“

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Rakousko. Potěšitelný ruch jeví se mezi Slovany zemí rakouských. Dovidáme se z jistých pramenů, že četná deputace slovanská chystá se na pouť do Říma, aby tam sv. Otci zvláštní díky pronesla za to, že si ráčí všimati Slovanstva a povýšením svátku sv. Cyrilla a Methoděje pozornost všeho katolictva na národy slovanské obrátil. Panovaleť ve světě předsudek, že prý Slované všickni k rozkolnictví vždy nakloněni byli. Poslední encyklikou papežskou předsudek ten bude vyvrácen a katolický svět lépe o nás smýšleti bude. My Slované chováme vždy úctu a odanost k sv. Otci. Jen část Slovanů mimo vlastní vinu vtrženo do rozkolu. A v nejnovější době ukazují se známky, které patrně nasvědčují tomu, že jednou všechno Slovanstvo spojí se opět s Římem. V Bulharsku již malý učiněn začátek.

Upuštěno od počítání času dle ruského způsobu a zavedeno bude počítání římské. Na Balkánu vůbec jeví se veliká náchyllost ke katolicismu. Dá Bůh, že stávající posud překážky odpadnou a pak spojení snadné bude. V zemích Rakouskem obsazených zřízena již dvě biskupství a církev katolická utěšeně vzkvétá. I na Rusi poměry se lepší. Car, jenž dne 13. března bohaprázdňným zlosynem přes všechnu opatrnost zavražděn byl, povolil polským duchovním posud v Sibíri drženým, navrátiti se do své vlasti a zavodl se stolicí Římskou vyjednávání ohledně katolíků své říše. Vyjednávání to vedlo k potěšitelným výsledkům. Dvě velkoknížata ruská byla v ty dny v Římě u sv. Otce, který jich laskavě byl přijal a zabezpečení přátelských styků s Rusí byl od nich obdržel. Máme naději, že Slovanstvu kyne kýžená blahá budoucnost.

Ano nepřeháníme, tvrdíce, že přijde brzo doba, kdy Slované zaujmou ono místo, které druhdy Německo naproti Římu mělo. Také máme naději, že by spojení všeho Slovanstva s Římem i na vzdělanosti mnoho získalo, jelikož duchovenstvo římské daleko vzdělanější jest duchovních pravoslavných a úkolem duchovenstva vždy bylo vzdělávati národy.

Právě v tuto chvíli vystupuje v popředí opětný boj o školu. Poslanec Lienbacher učinil začátek. Dávne a rozsáhlé stesky všech národů rakouských na šletou návštěvu školní, přiměly ho podati v říšské radě návrh na snížení její. Avšak návrh ten potkal se u poslance Herbsta, vůdce liberálů a soudruhů s velikým odporem. V jednání o tom počínal si jako zšilóný a neostýchal se boj přenést i na galerii a na ulici. I studentstvo bylo vyštíváno, aby pomáhalo tlačiti. Návrh však přijat a odkázán nyní rozhodnutí vyšší sněmovny. Tady bude ovšem krutě napaden od Šmerlingovců, ale padne-li objeví se boj ten opět a opět a zajisté v tužší ještě formě, neboť nynější školní zákon má tolik nesrovnalostí v sobě, že nemožno jej s uspokojením prováděti, leč by nechtělo předejiti velikému jhu, jež z něho hrozí.

Nejkřiklavější neshoda objevuje se v následujícím. Učitelé náboženství mají placeni býti ze zvláštních přírůžek uvalených na poplatníky okresní, kdežto jiné platy a dávky zapravují se z pokladny školní celého okresu. Tím se stává lidu náboženství protivné a vzbuzuje se odpor proti duchovenství. Dále

nařizeno jest, že celý okres má nésti výlohy — tedy i na katechety — s občanskou školou v okrosv zřízenou. Kdo má prospěch ze škol občanských? Dotyční měšťané a na nejvyšš někdo z okolí. Vzdálenější a chudší lid nemá z nich praničehož. A přece musí platiti. Náboženská přírůžka vzrůstá čím dále tím více, neboť školy občanské se množí. Na vesnicích mimo to musí občané starati se o povoz pro svého katechetu — dvoji tedy výdej — Co z toho plyne? Opět nový odpor a nespokojenost. Ano, již tak daleko to přišlo, že mnozí — ano celé obce — prohlásili se za beznáboženské. Jaká z toho klyne budoucnost, soudný čtenář posuď sám. Kněz, který má povinnost vyučovati náboženství, má méně výhod a platnosti, než-li kterýkoliv podučitel. To opět vede ku snižování náboženství samého. A tak vidno, že stav takový dlouho trvati nemůže. Jest na čase, aby konservativní strana na říšské radě na tuto nesrovnalost byla upozorněna a snažila se odčiniti brzo, co liberáli na úkor cirkve katolické a blaha státu byli spásobili. Neboť s náboženstvím stojí a padá blaho všeho člověčenstva. — Vždyť již v Prusku začíná se nahlížeti, že s beznáboženskými školami to nepůjde. V Marienvedru k. p. snaží se vládní president svob. pán z Massenbachu nahraditi světské inspektory duchovními, aby školství se povzneslo. A učitelstvo prý jest s tím úplně spokojeno; neboť většina světských inspektorů jednají příliš po kancelářsku, duchovní však byli více patriarchálními a osobně sprostředkujícími.

V měsíci dubnu

modleme se za lásku ke sv. kříži všem tititelům Božského Srdce Páně.

Drapor Krista krále plaje, — tajemství se kříže vlaje, — kdežto život smrt vzav na se, — smrti dobyl život zase. Hrotem ostrým líté hrále — proklána hruď nebes krále; — tož krev s vodou tekla svatá — by nám byla vina snáta. Tak pje o sv. kříži Fortunát a opěvuje sv. kříž, velebí zároveň i Božské Srdce Páně, kteréž na kříži prokláno bylo. Jako bylo B. Srdce P. spojeno na hoře Kalvarii se sv. křížem, tak spojena jest i učta B. Srdce P. s uctíváním sv. kříže. Kdož by miluje B. Srdce P. nemiloval zároveň i sv. kříž, vždyť na něm pněla láska Ježíše Krista. Jelikož ale mnozí odlučují lásku B. Srdce P. od lásky ke sv. kříži, bude záhodno, abychom něco promluvili o tom, že máme zároveň s B. Srdcem sv. kříž milovati. Kterak bychom nemilovali sv. kříže, jenž nám volá: „Tak Bůh miloval svět,“ „větší lásky nemá nikdo, než aby dal život

za své.“ Jak hluboko musí vniknouti do srdce slova sv. Jana: „Milujme Boha, nebo Bůh prvé miloval nás!“ Čím více rozjímáme o sv. kříži, o utrpení Páně, tím větší jest naše láska. „A viděli jsme ho, nemajícího ani podoby ani krásy, pohrdaného a nejposlednějšího z mužů, muže bolesti, a znajícího nemoc: a jako skrytý byl obličej jeho a potupený. V pravdě neduhy naše nesl, bolesti naše on snášel: a my počtli jsme ho jako ubitého od Boha. Hospodin složil na něj nepravost všech nás.“ (Isaiáš 53.)

Kdož by nemiloval Božského Spasitele? Krásný význam má nošení křížků na krku anebo na srdci, znamená to, jako by nic nebylo bližším srdci našemu leč Ježíš ukřižovaný, jako by nás nic nemělo odloučiti od lásky Kristovy. Nejlépe ukážeme lásku svou, budeme-li se hříchu varovat, a počneme-li nový život podle slov sv. Petra: „Kristus hříchy naše sám na svém těle vnesl na dřevo, abychom hříchům zemrouce spravedlností živi byli.“ (1. Petr. 2, 24.) Tím dokážeme lásku svou, když budeme kříže a trápení milovati; „neboť tať jest milost, jestliže kdo pro svědomí Boží snáší zármutky trpě nespravedlivě, neboť k tomu jsme povoláni, poněvadž i Kristus trpěl za nás a zůstavil vám příklad, abyste následovali šlepečji jeho.“ (Tamtéž.)

Proč nalezáme tak mnoho svatých se sv. křížem vyobrazených? Poněvadž Ježíš na kříži byl jich vírou, jich nadějí, jich láskou, jich útechou a silou; poněvadž věděli, že Kristus jest cesta, pravda a život, poněvadž něčeho vroucněji si nepřáli než jíti po královské cestě sv. kříže, po níž Kristus kráčel. Sv. Tiburtiovi rozkázal pohanský vladař, aby na žhavé uhlí kadidlo hodil anebo po něm chodil; tu světec poznamenal se sv. křížem, chodil po žhavém uhlí a pravil: Učte se z toho, že Bůh, jež křesťané cti, jest pravý; zdá se mi jako bych po různých kráčel. Z lásky ke sv. kříži říkávala sv. Terezie: „Pane, buďto trpěti aneb umříti.“ Kristus ji vyslyšel a naplnil prosbu její. Čtyřicet let trpěla všeliké bolesti a nemoce na těle, a ještě větší byly její duševní bolesti, zármutek a opuštěnost. Myšlenka na hříchy a rozjímání přehořkého umučení Páně a lásky Božského Srdce sililo ji v utrpení, ba rozmnožilo její touhu po většin ještě trápení. Touž cestou kráčeli skoro všickni svatí, kteří zajisté horlivě uctívali i Božské Srdce Páně.

Než, milujeme též sv. kříž? Kráčíme po šlepečjích svatých a po šlepečjích Ježíše Krista ukřižovaného? Mnohý musí uznati, že je tuze ku zemi připoután, že jen světsky smýšlí. Každý se vyhýbá kříži, reptá proti kříži, nenávidí kříž. Patřme jen vždycky ku sv. kříži, jakož všickni kajícíci činili; zpomeňme si na den, kdy sv. kříž se na nebi ukáže a kdy Syn člověka přijde v oblacích viditelný s velikou mocí a slávou, aby shromáždil své vyvolené. Sv. kříž spásu vydobyl, pomohl ke spáse, na něm pněl Syn Boží, na něm pnělo a krvácelo Božské Srdce Páně; sv. kříž jest nám zárukou budoucího vzkříšení a věčné slávy. Jako v Božské Srdce věříme, doufáme a je milujeme, rovněž tak chováme víru, naději a lásku ke sv. kříži. A z toho srdce pějeme o sv. kříži: O vítěz kříži počestný, — ty naděje v čas bolestný! — Smaž hříšníkům vše nectností — a zbožným přispoř milosti.

Modlitba. O Ježíši! Skrze nepoškvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za dosažení lásky ke sv. kříži všem ctitelům a milovníkům Božského Srdce, aby touto obojí láskou mohli posvěcovati sebe samých a zdárně pracovati na spasení spolublížních. Amen.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc duben I. P. 1881.

Za spolky rozšíření křesťanstva.

O Ježíši! skrze nepoškrvněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za dosažení lásky ke sv. kříži všem ctitelům a milovníkům Božského Srdce, aby touto obojí láskou mohli posvěcovati sebe samých a zdárně pracovati na spasení spolublížních. Amen

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši Rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přesladvě Srdce Panny Marie, buďž mou spásou.

Sv. Michale archanděli, sv. Josefe, svati Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne Obzvláště ale doporučuje se:

1. Sv. Hugona, bskp. 1132: Zadolučnění povinnosti velikonoční. — Zdar kněhptiskárny benediktinské. Téžce nemocná matka.
2. Sv. Františka z P., zakl. ř. 1508: Vytrvalost v křtících. Chorý kněz. Nemocný mladík. Matka. Téžce nemocná hospodyně.
3. Sv. Marie Egypt., kajic. 431: Osvícení Duchem sv. Svornost manželská. Téžce nemocná panna. Nemocný otec.
4. Sv. Isidora, bsk. 636: Poctivost a příčinlivost pracovníkův bened. kněhptiskárny. Milost horlivosti nábož. otcí a sebezapření dcerí.
5. Sv. Vincence Fer. 1419: Hodná příprava k velikonoční zpovědi. Šťastná volba stavu. Ochrana mladíka před příležitostí hřichu.
6. Sv. Vlěna, op. 1202: Zařízení ústavu pro choré kněze. Jistá domácnost. † matka. Zpovědníci a kajníci v čas velikonoční.
7. Sv. Hemana, řeh. 1230: Školy křest. na východě. Otec věkem sešlý. Sufření se přibuzenstva. Milost šťastné smrti.
8. Sv. Albera, bskp. 1214. Sedmibol. B. M.: Vyšší učiliště boho-vědecká. Šťastné ukončení zkoušky Důležitá práce.
9. Sv. Celestina I., pap. 432: Svatý Otec a jeho rádci. Jistá domácnost a bratři i sestry. Setrvalost v učiněném slibu.
10. Sv. Mechtildy abat. 1312: Návrat protestantův do kat. Pomoc chudé rodině. Trpělivost ošetrovatelův kat. Pomoc chudé rodině. Trpělivost ošetrovatelův. Jihoslovanů a na Rusi. Obrácení namívané sestry. Dar ^{sv. svatosti} a odvahy k dobrému.
11. Sv. Lva Velk. pp. 461: Sv. Otec. Bjeť r ^{sv. svatosti} Jihoslovanů a na Rusi. Obrácení namívané sestry. Dar ^{sv. svatosti} a odvahy k dobrému.
12. Sv. Julia I. pp. 325: Znouvřízení národ. škol. Manželé píti oddani. Bratr vzdávající se po dlouhá léta sv. svatostí.
13. Sv. Hermenegilda m. 586: Rozkvět bratrstva růžencového. Rodina v nouzi pšavená. Odvrácení pohoršení v rodině.

Připojiž každý k úmyslům dne: „i na úmysly doporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Odpustky 100 dní za dobř. činý konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vyloženy jsou na 6. dnu v Liděnu, Filipsdorfu, Časťochově, Bolešavi a m. ost.

Apostolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc duben I. P. 1881.

Za spolky rozšíření křesťanstva.

Dne

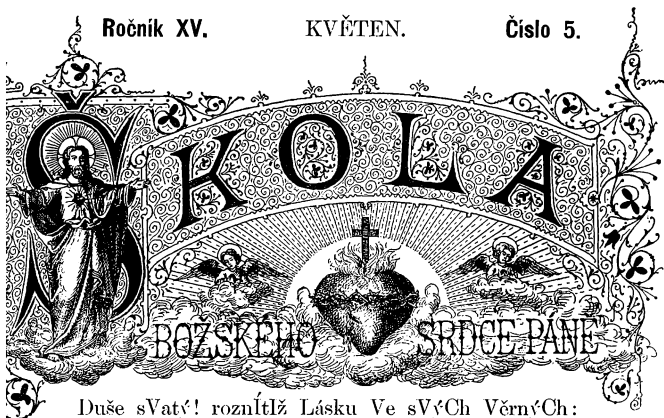
Obzvláště ale odporučuje se:

14. *Zelený čtvrtek. Sv. Tiburtia a spol. m. 229:* Zvelebení zpěvu kostelního v jisté larnosti. Uznání lásky K. P. a nejsv. Svátosti. Otec dlouho bez sv. svátosti. Vyslyšení prosby. Srduatý vojín.
15. *Velký pátek. Sv. Petra Gonz. řeh. 1247:* Horlivější zachovávaní cirk. postů. Odvrácení příležitosti ke hříchu. Nemocní rodiče.
16. *Bílá sobota. Sv. Paterna, bskp. 555:* Účastenství na kat. bratrství. Nemocný mladík. Svornost v řeholnickém domě.
17. *I. Hod B. Velikonoční. Sv. Aniceta, pp. m. 168:* Probuzení se křesťanů z navyklé náboženské lhostejnosti. Mnoho nemocných.
18. *II. Hod B. V. Sr. Apollonia, m. 168:* Hodně se účastnění křesť. poutí Hodně vykonání velikonoční zpovědi jedné rodiny.
19. *Sv. Lva IX. pp. 1054:* Zdar kat. liter. podnikům benediktinské kněhhtiskárny. Probuzení úřadnictva k životu křesťanskému.
20. *Sv. Anežky z Monte P., řeh. 1317:* Větší vsínání si stavu panen-ského. Jednoty panen. Vytrvalost v započatém dobrém.
21. *Sv. Anselma, bskp. 1109:* Osvicení duchem sv. v pracích písem-nických. Útulek děvě opuštěné. Dostavení 2 kostelů. Domácnost.
22. *Sv. Azades a soudr. m. 341:* Posvěcení křesť. rodin. Choro-myslný kněz a jeho obsluha. Kandidátka stavu řeholního.
23. *Sv. Vojtěcha, b. m. 997:* Probuzení ducha křesťanského v uč-stečkách. Napravení rodičů dávajících zlý příklad svým dítkám. Národní učitel. Vychovatelé útlé mládeže. Služky.
24. *Bílá ned. Sv. Jiří, m. 333:* Rozkvět katol. písemnictví. Větší všimání-se nevinnosti mládeže. Cestující do neznámé ciziny.
25. *Sv. Marka, apošt. evand. 68:* Požehání a zachování ourody zemské. Probuzení důvěry v lásku Boží. Těžce nemocné.
26. *Sv. Peregrina, poust.:* Misie mezi Jihoslovany. Rodina velmi mizná. Duchovní správa ve vojště. Odvrácení trpných myšlení.
27. *Sv. City, p. 1272:* Duchovní správa mezi Česky v Americu. motžení sv. Hostýna a Velchrađu. Osvicení Duchem sv. Ne-
28. *Sv. Pavla dávající lázně. Služebnici při svých pracích.*
29. *Sv. Petra, řeh. m. 1252:* Katolické školstvo v Rakousku. Aby učitelé se účastnili 1775: cvičení záků. Vyslyšení prosby.
29. *Sv. Petra, řeh. m. 1252:* Mocnari a vysoc. úřadníci. Uznání pravé příčiny královražd a jiných úradů. Otec nemocný.
30. *Sv. Kateřiny Sien. p. 1380:* Zdar májových pobožností. Všichni tohoto měsíce zesnuli spoluoudivé katolických bratrství.

Odpušky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. ráse sv. na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Litrán, Filipadorfu, Častocnavě, Bolešavl a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apostolátu modlitby v jakémkoli jazyku“

Duše svatý! roznlťL Lásku Ve svýCh VěrnýCh:
a naplnťL je i Mllostť Svou!

Prosba k Marii Panně.

Mak tiše pluješ, měsíčku,
ty milý noci druhu,
a miliony hvězdiček
tě obstupují v kruhu.

Však dvanáctero jasných
hvězd
se věčnou září třpítí,
a spojivše se v korunu
nebeským leskem svítí.

Ta věčná hvězdná koruna
jen zdobí Máteř Boží,
a tichý měsíc s družinou
Jí slouží za podnoží. —

O vyslyš Matko milostná,
nás křehké dítky svoje,
a osluniž svět září svou,
ať pozná blaha zdroje!

Tvou září mizí každý klam,
a temné roucho bledne,
zrak hříchů spoustou zoufalý
se opět k nebi zvedne.

Tvou mocnou, Panno,
ochranu
štít pevný v rukou máme,
jež nikdy zloba nezdrťí
ni šalba nepoláme.

Mimorádné všeobecné jubileum,

kteřé vypsal sv. Otec Lev XIII. na dobu od 19. března včetně do 1. listopadu 1881.

Národ náš čechoslovanský nezapřel sice nikdy církve katolické a lnul celkem vždycky k římskému papeži, i v dobách všeobecné rozervanosti, když mu ze všech stran vštěpovány rozmanité bludy, které ho brzo na kraj záhuby přivedly, on viděl v římském papeži nejen střed jednoty, nýbrž i přirozeného zastance starých svých prav; od toho času ale, co nynější papež Lev XIII. naše a všeho Slovanstva apoštoly, ss. Cyrilla a Methoda, celému světu přikázal ctíti jakožto velké světce a dobrodince národů, od té doby kladou všichni slovanští národové papeže Lva XIII. mezi první své příznivce a dobrodince a jsouce jemu celým srdcem oddáni s tím větším účastenstvím sledují každý jeho krok, naslouchají každému jeho slovu, jakožto pokynu vroucně milovaného a nade vše váženého otce. Pročež nelze pochybovati, že jeho posledně rozeslaný pastýřský list zvěstující mimořádné jubileum hluboce v srdcích našich utkví a snahy naše souhlasiti budou s tužbami sv. Otce. Pišet následovně:*)

Bojující Církvi Ježíše Krista, kteráž jest způsobilá mohutně prospívati blahu a míru v pokolení lidském, jest za nynějších poměrů těžkých snášeti mnoho zlého, odolávati stále novým bouřím, tak že právem přirovnaji ji lze k oné lodičce na jezeru Genezaretském, do kteréž vichry a proudy praly, ač na ní byl Pán s učeníky svými. V skutku neobyčejnou měrou vzrůstá zpupnost nepřátel Církve katolické, počet jich, rozvoj jejich moci i odvážnost jejich úkladů; nespokojují se veřejným zapíráním nebeského učení, nýbrž usilují vši mocí a vášní o to, aby Církev úplně odloučili od upravení občanských poměrů, aneb aby její působnost na veřejný život národů zahubili. Následek toho jest, že Církev u plnění poslání svého, zakladatelem její na ni vloženého, shledává stále více překážek a v snahách svých se zadržuje.

Nejzlomyslnější působení tohoto záhubného spiklení čelí hlavně proti biskupu římskému, jenž oloupen jsa o svá legitimní práva a jemuž u vykonávání vznešených jeho povinností klade se četně překážek, ač jako by pro posměch ponechána mu zdánlivá královská výsost. Povýšení

*) Překlad časop. „Čech.“

byvše ustanovením božské Prozřetelnosti k této vznešené plnosti posvátné moci a svěrenu majíce péči o Církev veškerou, pocítujeme již dlouho, jakož Jsme již velmi často osvědčili, obtížné a politování hodné postavení, do kteréhož běhy času Nás uvedly. Nechceme další podrobnosti uváděti, ježto předce všeobecně známo jest, co celým pořadem let děje se v tomto našem městě.

Zde v samém středu katolické pravdy tupí se svatost, uráží se důstojnost apoštolské Stolicce a četným pohanám mrzkých lidí vydána jest papežská majestátnost. Právomoci Naší odňaty jsou četné nadace, kteréž předchůdcové Naší u zbožnosti a štědrosti své založili a svým nástupcům k neporušitelnému zachování zanechali; anobrž ani se neštitěno porušiti práva posvátného ústavu k rozšiřování křesťanské víry, jenž si největších zásluh zjednal nejen o náboženství, ale i civilisaci pohanských národů a jehož se násilí dřívějších dob nikdy nedoteklo. Nemálo katolických chrámů bylo zavřeno aneb světským účelům odevzdáno, bludařské naproti tomu byly rozmnoženy a škodlivé nauky rozšiřují se beztrestně písmem i skutkem. Držitelé moci politické často dbají velice o to, aby vydány byly zákony, kteréž jsou urážlivé pro Církev a náboženství katolické a to děje se před očima osoby Naší, kteréžto vedle příkazu Boha samého jest bdíti nad tím, aby zájmy křesťanské nebyly poškozeny a práva Církve zůstala neporušená. Bez ohledu na učitelskou moc římského papeže brání se Naší autoritě u vyučování mládeže a když i dovolí se Nám, co žádnému soukromníku není zakázáno, abychom totiž Svým nákladem zřídily školy k vyučování mládeže, i na tyto vztahuje se moc a přísnost zákonů občanských. Tohoto smutného stavu litujeme tím více, ježto Nám tu není možno pomoci, jak velice bychom si toho i přáli. Neboť nacházíme se vlastně v moci nepřátel, nikoliv v držení Své vlastní, a i požívání oné svobody, na kterouž Jsme obmezeni, postrádá zajisté již tím stálých a trvalých základů, že zvlňl cizou může Nám býti odňato neb ztenčeno.

Vedle toho učí denní zkušenost, že působnost zlých stále více rozšiřuje se na ostatní díl křesťanstva. Neboť Církvi nepřátelští národové upadají každým dnem u větší pořáde bídu a kde jednou víra katolická jest zahubena aneb oslabena, tam vždy velmi blízkými jsou nesmyslná mínění a žádosti po novotách. Zjevno jest nyní, když v povržení dána nejvznešenější a nejslechetnější moc toho, jenž na zemi zastupuje místo Boží, že lidská autorita nevládne již tak mocnou uzdou, kteráž by nevázané duchy nepřátel zadržela aneb žádost po nesmyslné svobodě v davech lidu ukročovala. Z těch příčin udržována jest společnost

lidská v postrachu a hrůze před novými nebezpečnostmi, ač již tak citelných škod utrpěla.

Aby tudíž Církev útokům nepřátel odolala a úkol svůj k všeobecnému dobru naplnila, musí mnoho pracovati, statečně bojovati. V tomto tuhém a měnivém boji, kterýmž jde jak o čest Boží tak i o věčnou spásu lidí, bylo by však marno všecko lidské namáhání a všecka moudrost, kdyby nebesa neposkytla pomoci své, jak toho doba vyžaduje. Proto v časech, kde zájmy křesťanstva byly ohroženy a potlačovány, uprostřed práce a boje vždy byl hlavní zřetel obrácen k tomu, aby snažnými prosbami voláno bylo k Bohu, by v ochranu vzal Církev svou v nouzi postavenou, dal jí síly k odporu a moci té, aby nad nepřátely svými zvítězila.

Následující tento krásný mrav a toto učení předchůdců a dobře vědouce, že Pána Boha tím snáze lze uprositi, čím upřímněji lidé chtějí se káti a mají vůli smířiti se s ním, ohlašujeme k dovolání se pomoci Boží a k prospěchu spásy tímto listem světu katolickému mimořádné jubileum.

Důvěřující v milosrdenství všemohoucího Boha a v autoritu svatých apoštolů Petra a Pavla, mocí práva svazování a rozvazování, kteréž Pán přes Naši nehodnost na Nás vznesl, povolujeme a udílíme všem a každému křesťanu obého pohlaví úplné odpustky jich hříchů ve způsobě všeobecného jubilea, pakli že vyplní níže položené podmínky a sice pro ty, kdož v Evropě žijí, ode dne 19. března, dne památky sv. Josefa, ženicha sv. Panny Marie, do prvního listopadu, svátku Všech Svatých, včetně; pro ty, kdož žijí mimo Evropu od téhož dne 19. března do posledního dne 1881 včetně.

Obyvatelé Říma, jakož i ti, kdož zde meškají, navštivtež dvakráte basiliku na Lateránu, chrám sv. Petra a chrám Marie Maggiore a modletež se tam po nějaký čas vroucně k Bohu za blaho a povýšení katolické Církev a této apoštolské Stolice, za vyhlazení kacířství, za obrácení všech bludařů, za svornost knížat křesťanských, za mír a jednotu všeho věřícího lidu vedle Našeho smyslu, postétež se pak jednou v jmenované době, požívající jen dovolených pokrmů a sice v takové dni, kteréž nespádají pod příkaz postu aneb jinak předpisem církevním nejsou určeny pro podobný tuhý půst, přijmětež také po vykonání zpovědi svatou svátost oltářní a uštědřetež almužnu nějakou chudým aneb k jinému dobrému skutku. V té příčině připomínáme zvláště oněch ústavů, jichž podporu Jsme skutkům lásky křesťanské ještě nedávno listem Svým doporučovali, ústavů totiž k roz-

šíření víry, sv. dětství Ježíše a škol na Východě; jest Naším nejvřelejším přáním, aby zřízeny a rozšířeny byly i ve vzdálených a necivilisovaných krajinách, aby potřebám vyhověly. Všickni ostatní ale, kdož žijí mimo toto město, navštívtež v době jmenované tři kostely, — jež označiti náleží biskupům neb vikářům aneb officiálům aneb zástupcům těchto a kde místa nejsou obsazena, těm, kdož tam správu duchovní vykonávají, — dvakráte aneb kde pouze dva kostely jsou, tyto dva kostely třikráte, aneb kde jen jeden kostel jest, tento jediný šestkrát a vykonejtež tam ostatní dobré skutky, jak výše jsou uvedeny. Choeme, aby tyto odpustky, jakož přímluva prospěšny býti mohly také duším těch, kdož láskou s Bohem spojení odešli z tohoto světa. Mimo to dovolujeme biskupům, aby pro kapitoly a kongregace jak světského tak řádového kněžstva, pro společenstva, bratrstva, university aneb všecka kollegia, jež jmenované kostely navštěvují, počet těchto návštěv vedle moudrého úsudku svého zkrátili.

Dovolujeme dále, že mohou ti, kteříž po moři se plaví a cestují, jakmile do svého bydliště anebo do místa určitého se dostanou, těchžže odpustků účastni se státi, když vykonají skutky svrchu předepsané a šestkrát katedrálu neb hlavní chrám aneb farní chrám svého bydliště navštíví. Spolu dovolujeme a dáváme plnou moc zpovědníkům, biskupy k tomu ustanoveným, by mohli řeholním osobám obého pohlaví i když stále v klauzuře život tráví, jakož i těm, kteří, ať světského nebo duchovního stavu, ať k světskému nebo řeholnímu kněžstvu náleží, ve vězení nebo v zajetí se nalezají a pak těm, kteří za příčinou nějaké tělesné slabosti nebo pro jinou překážku všecky aneb jen některé svrchu dotčené skutky nebudou s to vykonati, na místě těch skutků, jiné skutky uložiti neb ony na dobu nejprvé příští odložiti. Dáváme také plnou moc, aby dána byla dispense od sv. přijímání oněm dítkám, které nebyly ještě připuštěny k prvnímu sv. přijímání.

Všem a každému věřícímu, jak světského tak i duchovního stavu, duchovenstvu světskému i řeholnímu všech řádů a ústavů, dáváme nadto svobodu a plnou moc, že mohou si z kněží k tomu cíli schválně ustanovených podle libosti za zpovědníka zvoliti ať světského ať řeholního kněze — kteráž svoboda se poskytuje i řeholnicím, novicám a všem v klauzuře žijícím ženám, pokud zpovědník dotčený pro ženské řehole ustanoven jest. — Zpovědníkům pak udělujeme při té příležitosti na čas trvání tohoto jubilea výminečně veškerou plnou moc, která Námi udělena byla za jiného jubilea, vyhlášeného Naší

encyklikou Pontifices maximi ze dne 15. února 1879, s vyhrazením všech výminek, které v oné encyklice stanoveny byly.

Aby pak blahodárných těch účinků, jež na zřeteli máme, ze sv. tohoto jubilea tím jistěji a hojněji bylo dosaženo, třeba po celý ten čas s největší pílí a zvláštní zbožností a oddaností vyzývati vznešenou Matku Páně. Toto sv. jubileum odevzdáváme pak v ochranu a přízeň sv. Josefa, cudného ženicha svaté Panny Marie, jež Pius IX., slavné památky, prohlásil patronem celé Církve, a jehož aby všichni věřící denně vyzývali, vřele Sobě přejeme. Kromě toho napomínáme a vyzýváme všech, aby zbožné pouti podnikali k milostným místům svatých nebešťanů, kteříž ctění jsou v různých krajích zvláštní zbožností, jakož tomu v Itálii, kde v ohledu tom vyniká svatyně Panny Marie Loretanské, posvěcená památkou nejsvětějších tajemství.

Proto nařizujeme mocí svaté poslušnosti všem představeným diecésí a jich vikářům a officialům, a kdyby těch nebylo, všem těm, kdož duchovní správu vykonávají, aby po obdržení tohoto listu obsah téhož oznámili a lidu, pokud možno kázáním připravenému, naznačili chrám či chrámů více, jež navštěvovati třeba vedle naznačeného předpisu.

Aby pak tento list, kterýž nemožno odeslati současně na všechna místa, snáze vešel u všeobecnou známost, přejeme Sobě, aby opisy anebo i jednotlivé jeho výtisky, pak-li rukou veřejného notáře a pečeti některého církevního hodnostáře jsou pověřeny, na všech místech a u všech národů nalezly stejné důvěry, jako kdyby list Náš sám o sobě byl vyvěšen anebo ukázán.

Dáno v Římě u svatého Petra pod prstenem rybářským, 12. dne měsíce března I. P. 1881, Našeho pontifikátu léta čtvrtého.

Lev P. P. XIII.

Stručné prohlášení tohoto jubilea a podrobná ustanovení návštěv kostelů, postů atd. nalezá se přibito na kostelních dvorech.

Upomínky z poutí po Francii a Itálii.

VII. Závěrek.

Ř í m — P a ř í ž.

Řím! o město všech měst, město svaté, nade vše žádoucí, kéž by mně popřáno bylo, ještě jednou tě spatřiti a k svému spasení hojně zuzítkovati! v branách tvých, v chrámech tvých tolika tisíce svatých ano nejsvětějších

ostatků obohacných, na půdě tvé krvi tolika milionů svatých mučedníků posvěcené chtěl bych kajicně, spasitelné ano svatě umřítí

Nikoliv nejsi největší mezi všemi městy vlaskými, ani nejkrásnější, ani

nejvzornější, ale nejpmátnější, nejdůležitější po svatých městech Jerusalemě a okolí, v pravdě město svaté, město svatých, město sv. Otce, hlavní město celého křesťanstva a tudíž město jediné světové.

Co jest proti tobě Paříž, ta krásná, nádherná, rozkošná, přerozsáhlá, ano nepřehledná, ale dráždivá, na větším díle hříšná Paříž! Tu nechci více viděti, tam nemohl bych dlouho žiti, tam nechtěl bych umříti! . . .

1. Uvítání a první dojem.

Do Paříže přijel jsem 9. srpna 1879 již za tmy večerní, neviděl jsem ze vzdáli předměstí její přečetná, toliko nesčíslná světla v pravo i v levo železničního vozu jako pravé moře vystupující a po celou hodinu jízdy trvající svědčila mi, že se blížím nejslavnějšímu, nejkrásnějšímu, nejpověstnějšímu světa městu: srdce hlasitě tluče zvědavostí na nejvyšší stupeň napnutou, nadšením ale i úzkostí, a sice tento poslední pocit převládá ano přechází v tesknost a málomyslnost, jsi-li sámoten a nevíš-li si rady v té záplavě lidí vystupujících z vlaku, v těch nesčetných řadách povozů odbývajících tě chladným ba hrdým „je suis retenu“ (jsem objednan), a jen málo který máje s tebou útrpnost dá ti radu: „par devant“ (v předu že stojí povozy neobjednané). Tak musíš snad dobrých 10 minut kráčet s těžkým vakem, protože neznaje způsobů francouzských nosičů (porte-faix) nenabízejících se, sám jsi sobě chtěl pomoci, a to v noci; teď tu stojíš jako passer solitarius („jako vrabec osamělý na střeše“ žalm 101, 8), hledíš smutně na to krásné náměstí objemu většího nežli celé tvé město domáci má, na ty nebetyčné paláce (domů našich tu ani nestává), na ty míledlouhé třídy . . . až tu konečně po tolikerém marném hledání

neobjednaného povozu zvolá vozka: „montez“ (sedněte, vlastně vstupte); pro samou radost ani nevěříš vlastnímu sluchu, až tu vozka povzbudí slovem: „or ça“ (nuže!). Máme vyhráno, sedíme ve voze, a kdyby i 5 franků stál, co na tom, lépe než déle ještě volati a hledati povoz levnější, jedeme jako páni se srdcem zase zmužilejším nekonečnou řadou ulic předměstí vnějších, pak vnitřních do hostince „Hôtel du Pavillon, Rue del' Echiquier“, jenž mohu všeobecně odporučiti, pakli by kdo z našich čtenářů na ten čarovný Babylon nad Sekvanou chtěl se podívati. Radím však: nikdo samotén, ne nočním vlakem, ne bez dobré známosti frančiny a teprv po delší zkušenosti v cestování; slabočilým neb nervosním osobám naprosto neradím Paříž. Sám mohu o velikém štěstí mluvit, že jsem žádných větších nehod nezažil, jaké se snadno mohou přihoditi; jeden kněz mladší chtěje u kupece něco koupiti zmýliv se platil německým markem místo frankem; kupec mu hodil peníz zpět a vytrhl prodanou věc z rukou slovy, že žádnému „Prušákovi“ ničeho neprodá. Jiný kněz starší, putující před lety také do Lourdesu, do Paříže samé ani nepřijel, nýbrž ji jen objížděje jel dále; a jak to? Nějaký Francouz ve vagonu položil si za panujícího vedra klobouk na příhrádku, náš spolubratr nemaje už místa jiného, položil svůj klobouk na onen hrdého Francouze; ten pak zuřivě zvednuv svůj spodní mrštil na klobouk našeho poutníka, ovšem nemile na to pohlízejícího, a byli by se snad do sebe dali, kdyby spoucestující zuřivého Francouze nebyli uchlácholili. Mě by se arci něco podobného nebylo stalo: předně vím, že v cizině nemůž člověk dělati uraženého, musí leccos přehlednouti, pak ale sám-li jsem o někoho jen zavadil nemile, musím zdvořile žádati za od-

Svatá kaple v Paříži.

puštění. To i v Itálii platí, kde ovšem mnohem volněji se cestuje nežli mezi hrdými Francouzi, mnohem volněji bylo i mně, když jsem 7. května lonského roku ve společnosti laskavého a v Římě už obecnalého spolubratra jel do svatého města.

Abych zde se zmínil aspoň o jedné z přechetných znamenitostí a starožitností, jestiť to „Svatá kapla“, perla stavitelství středověku, kterou sv. Ludvík založil r. 1243. a Petr Montereau vystavěl v sluhu francouzské gotiky. Pozůstává vlastně ze dvou kaplí, dolní (podzemní) a vrchní, jest as 60 stf. vysoká a na 90 dlouhá a vnitřní úprava a okrasa souhlasí úplně s mistrovskou stavbou. Na střeše nad chorem jest olověná socha anděla kolem sebe se točícího, který jako by celý svět na vše strany žehnal křížem, jež v rukou drží. V revoluci byla kapla, kterou zbožný král Ludvík zbuďoval hlavně k uschování sv. ostatků nástrojů umučení Páně, jež od císaře Balduina darem byl obdržel, oloupena a zdrancována a stala se archivem soudním, až teprv Ludvík Filip ji znovu zřídil a službě Boží odevzdal. Rozdivné pocity opanují duši naši, patříme-li na ty ctihodné památky křesťanského umění, světskou „osvíceností“ tak zpustošené a zneuctěné, které jen to „zpatčnické“ křesťanství dovede oceniti a potomstvu zachovati. Bože, chraň každý národ té osvícenosti, jakou proslula franc. revoluce a komuna!

I na této jízdě do Říma bije srdce radostí, a sice hned doma ještě, a každým dnem, kterým se svatému městu více a více blížíme, hlasitěji tluče srdce nadšením svatým, neb to pouť svatá, putujeme jako řeholníci v celém šatě řeholním po celé jízdě, modlíme se jakožto poutníci křesťanství a knězi, neb jsme po celou jízdu s přímým lístkem z Prahy až do Říma samotní.

Stálo to mého staršího spolubratra ovšem valnou část peněz, avšak to pohodlí! to ticho! ta bezstarostnost! Musí-li tak kněz, řeholník byt i v II. třídě mezi všelijaké zboží zvláště ženské, neb docela — židovské, kde i proti myslí své má poslouchati všelijaké tlachání, rozpustilý smích a pošklebky, pozorovati nespásohy, nešetnosti, smyslnost, ne-li dokonce nestydatost, *) je to věru nejvýš nedůstojno stavu našeho, ano nutně tu žádá opatrnost křesťanská, postarati se byt i za drahý peníz o místo oddělené ve voze železničném. Tím se pak nikomu neublíží, není to žádný podplacení, nýbrž odměna kondukerům za obstarání slušného místa, k čemuž oni oprávnění jsou; neboť jim náleží, místa ve vagonch obsazovati do zákonnitého počtu a nízadný cestující si nemůže stěžovati, že nemoha konduktera odměniti ničím, obdrží poslední ještě místo v plném skoro vagoně. I já musel se často tak spokojiti, ač jsem chtěl za zvláštní místo platiti: nebylo již k dostání. Nám však do Říma putujícímu štěstí přeje, všude nalezáme místo oddělené ve dne i v noci, v Rakousku i v Bavořích i v celé Itálii; jediné před Trientem, kde jsme proti radě kondukerově nezavřeli za sebou hned dveři, vstoupila slušná dáma do našeho oddělení, avšak brzy ji konduker vyvodl zdvořilými slovy, „že jí příhodnější místo vykáže.“ V Itálii byli kondukeri nazvíce sami opatrnější a hned nás zavřeli, ano místy i kliku od vozu odkroutili, takže naprosto nemožno bylo k nám se dostat, však i my sami chtějíce slézti, museli jsme o kliku žádati; tito poslední pak (bylo to na trati poslední z Firence do Říma) docela

*) O své pouti do Lúrdů jeda s rektorem semináře Lyonského z Carcassou do Toulouse musel jsem nejspustlejší mlkování důstojníka s dvěma ženštinami strpiti!

správně jednali, neboť nám své vlastní místo služební přenechali, an pro veliký nával cestujících, nazvíce duchovních nebylo možno jiného místa odděleného dostati. To množství duchovních, řeholníků, opatů benediktinských v Chiusi a Orte (posledních to stanicích křížujících se drah) odevšad se hromadících zvyšuje značně naše nadšení, nemůžeme se již ani dočkatí svatého města. Již tu jedeme podle řeky Tibery ovšem velmi špinavé, nejprvé na pravém hned však na levém její břehu, jež u Mugnana opustivše jedeme zase dlouho po pravém břehu až pak naproti Civita Castellana navždy v pravo (západně) máme Tiberu brzy zcela blízkou brzy vzdálenější. Za Gavignano hledíme již na starořímskou silnici Via Sabina vedoucí do svatého města, podle této široké silnice vede nás dráha dlouhým směrem přímým, až tu u Monterotondo, 3 míle od Říma, upozorní spolubratr na výběžek horní, vedle něhož z takové dálky však jen na okamžik lze zcela dobře viděti v pravo kupuli chrámu svato-Petrského v Římě! Radostí se zarosí oko, ruce se mimovolně sepnou a ústa šeptají první pozdrav svatému městu, první modlitbu!

Vlak již ani nikde nezastaví, vždyť to vše jede jen do Říma samého, ba není tu již ani žádného města na celé té trati krom nepatrných dědin venkovských, ještě přes malou řeku Aniene (Teverone) a již se blížíme samému městu, které však, jedouce mezi kostely Santa Agnese (v levo, východně) a San Lorenzo (v pravo) pro staré, již sešlé hradby z obzoru svého brzy ztrácíme, až se tu dráha otáčí nad katakombami, t. j. nad podzemními hroby sv. mučedníků do samých zdí městských dlouhým směrem na nádraží. — Již tedy vidíme Řím starý i nový, pohanský i křesťanský: vedle starobylé

Porta Maggiore na západ spatříme mohutný Lateran (o němž později), jedeme zcela blízko vedle zbytků pohanského chrámu Tempio di Minerva Medica, hned zase vedle kostela sv. Bibiany, za nimžto ve vzdáli se stkví velkolepý velechrám mariánský u Panny Marie Sněžné, zvaný Maria Maggiore (též později); vlak již zadržuje běh, stane, my slezáme: jsme u cíle své pouti dnešní, jsme v Římě! Na nádraží již čeká, vítá a pořádá povozy i zavazadla naše a mnohých jiných duchovních náš chvalně známý krajan, Monsignore K. Jänig, rektor ústavu kněží u Panny Marie dušičkové dell' Anima (vše později bude vysvětleno), vsedneme na vůz a jedouce skoro celým městem, v pravo, v levo pohlízíme s největší pozorností a napnutostí — ne na lidi, na těch není nic zvláštního a nic povzbuzujícího*) — ale na budovy a zříceniny a kostely: na náměstí Terme di Diocleziano veliký kostel mariánský degli Angeli, naproti v levo (západně) sv. Bernard (okrouhlý kostel), ozdobná kašna Fontana di Termini, naproti ní přes ulici k severu kostel Panny Marie Vítězné della Vittoria (vlastně snad dle sv. Viktorie panny a mučednice nazván, nad hlavním oltářem je obraz vítězství katolického křesťanstva na Bílé Hoře), následuje kostel sv. Susanny (co ti vše vozka jmenuje, nemá-li plánu města Říma sám při ruce), přijíždíme k znamenitému náměstí Piazza Barberini, na němž v severním koutě klášter kapucínský s kostelem neposkvrněného Početí Panny Marie, pak zadní stranou kvirinálu se berouce vidíme nad míru velkolepou kašnu Fontana di Trevi, konečně ještě mnohými užšími ulicemi projíždějice pozorujeme kostel za kostelem,

*) Ano, skoro první osoby nás potkávající byly dvě ženštiny onoho nekalého vzezení, o jichžto neblahém femesle svědčily ty smělé pohledy a bujnost těla . . . tedy i v samém Římě svatém — nesvatí lidé!

v pravo v levo, až tu u samého průčelí kostelíčka mariánského della Pace (u Panny Marie svatého pokoje) otvírá nám vozka dvře svého povozu, přívětivý pak vrátňý ústavu kněžského dell' Anima pohostinská vrata světoznámého domu hostinského pro kněze a poutníky z Rakous a Němce, v celém Římě všude známého již pod pouhým jménem Anima.

2. Povrchní přehled.

Ubytovavše se v prostranných místnostech Animi a posilnivše se postním pokrmem (byltě pátek) jeli jsme k večeru za vůdcovství velmi úslušného Monsignora nejbližšími náměstími a ulicemi po mostě Sistinském na druhý břeh Tibery na horu Gianicolo (starý Janiculus mons) ke kostelu San Pietro in Montorio (u sv. Petra na hoře zlaté), kde jsme první pobožnost a památku slavili na onom místě, kde byl sv. Petr ukřížován. Z předsíně pak tohoto velkého kostela měli jsme při západu slunce nad míru velkolepý přehled na celé město v té zajímavé směsici starých budov se zříceninami (avanzí) a nových paláců i kostelů: jižní však strana města nazvíce jen zříceninami starého, pohanského Říma je vyznačena.

Zvláštní dojem činí na soudného pozorovatele tyto ohromné spousty a zbytky dávno již zašlé slávy a pýchy pohanského Říma na hoře Palatinské a pod horou Kapitolínskou. Tu leží v prachu země ty poslední upomínky oněch nádherných paláců Římských císařů (Palazzi dei Cesari), za nimi ohromné divadlo okrouhlé, tak zvané Colosseum, od něhož k hoře Kapitolínské vedlo ono světoznámé tržiště Římské (Foro Romano), nyní plně zřícenin, za Colosseum v levo (k severu) bývalý palác Neronův (Palazzo di Nerone) a lázně Titovy (Terme di Tito), v pravo pak (k jihu) bývalá radnice (Curia Hostilia) a za říčkou Maranna bývalé přerozsáhlé lázně císařské (Terme di

Caracalla e d'Antonio), nyní vše jen bídné zbytky několika kamenů a zdí opadajících víc a více! Dlouho, dlouho tu dumá duše v ustrnulém mlčení; jako příšery pekelné vystávají tu v duchu zamýšleném ony ohavnosti pohanské ze šedé dávnověkosti páchané od zpupných nazvíce a ukrutných císařů, protivníků toho jmena Kristova a prvotních křesťanů, jenž tu zvláště v pověstném Colosseum na tisíce a miliony krev svou vycedili a život svůj položili pro víru Kristovu. Kde jsou teď ti ukrutní pronásledovatelé křesťanů? co zbylo ze vsí pýchy a nádhery jejich? Svati pak mučeníci kralují nyní za to v nebesích a mezi zříceninami pohanského Říma, zhusta na samých zbytcích bývalých paláců neb chrámů pohanských vystaveny jim kostely, kde se jejich svaté ostatky tolik již století oslavují a oslavovávají budou až do skonání Říma. Jdeť pověst: dokuď bude státi Colosseum, bude trvati Řím, a dokuď potrvá Řím, bude státi svět.

Však již se rozhledněme po ostatním Římě, jež tu v plné kráse posledními paprsky zapadajícího slunce vidíme ozlačený. Především vyniká tu sedm velechrámů, basilik čili královských budov Božích: 1. sv. Petr na Vatikáně, 2. sv. Pavel daleko za městem, 3. sv. Šebestian taktéž za městem, 4. sv. Jan (Křtitel i miláček Páně, oba se tu ctí) v Lateráně, t. j. na místě paláce Starořímské šlechty Laterani, 5. u sv. kříže Jerusalemského, konečně 6. u Panny Marie Sněžné*) a 7. u sv. Vavřince (S. Lorenzo), jež známe již ze železnice.

Mimo tyto hlavní velechrámy vyniká i jiných mnoho svou výstavností, jako Pantheon (u Panny Marie, královny mučeníků, S. Trinita dei Monti, u nejsv. Trojice na vrchách), S. Andrea della Valle (u sv. Ondřeje v údolí), Santa Agnese (u sv. Anežky v městě, na hlavním

*) S vysokou věží.

náměstí Piazza Navona), a jiných více; vedle kostelů nejznamenitější budova za mostem hrad andělský (Castel S. Angelo), tvrz dříve papežská, nyní královská, jakož i palác na Kvirinále, a konečně Kapitól s palácem radních pánů (senátorů), dvěma paláci sbírek a obrazáren, vedle nichž nad mohutnými schody vypíná se krásný kostel marianský S. Maria in Ara Coeli (u oltáře nebeského), tak nazvaný dle vidění císaře Augusta, v němžto viděl nebeskou Pannu podivně krásy mající na loktech překrásné dítě a slyšel slova: „Toť oltář Syna Božího.“

Tolik prozatím jen povrchně o Římě, jak jsme ho s hory Janikulu pozorovali a krásným pohledem tím se těšili. Sluší však už zde podotknouti, že se Řím ani co do velikosti ani co do nádherných budov nemůže rovnati Paříži nade vše pomyslení nádherné, velkolepé a nekonečně rozsáhlé, ano nepřehledné v pravém smyslu slova; neb jak daleko sahá oko naše s výše věží Notredamských (stoličného kostela marianského) nebo sloupu svobody (Colonne de Juillet) neb s věže sv. Jakuba (Tour Saint-Jacques), viděti jen Paříž a předměstí její nesčíslná, toliko na straně západní, kde se les Bouloňský (Bois de Boulogne) rozkládá, viděti konec města, ohromné lesiny. Paříž je dáma nejvznešenější, nejvybranějšími skvosty ozdobená, márnivým leskem se stkvějící: Řím naproti muž nejslavnější, nedbající na skvosty zevnější, hledající všecku slávu v historické ceně své. Že nedbá Řím na zevnější krásu, může se doslovně bráti, neb jsme viděli nejen v Ghetto (židovská část), nýbrž i v jiných částích města učiněnou špínu v ulicích, na domech i na tržištích; ano jeden dosti značný dům hrozící spadnutím opřen byl trámy! V Paříži to úplně nemožná věc.

Než světoznámý historicky vynikající učenc nevhání si často také přičesky

(frisury), ano schází mu třebas i semotam knoflík, velcí duchové na takové maličernosti nedbají, které dámu ovšem do smrtelných mdlob uvéstí dovedou.

Na zpáteční jízdě zavítali jsme do velkého kostela marianského S. Maria in Trastevere (za Tiberou), kde se právě odbývala májová pobožnost. Kazatel pouze v taláru na kazatelně zvláštěně připravené, široké a prostranné k procházení se k posluchačům četně shromážděným měl řeč velmi živou a nad míru rychlou, tak že jsem sotva desátému slovu porozuměl; při hlavním nějakém odstavci jako divoce si počínal, zatal pěsti s bílým kapusinám šátkem a volal: niente, niente, niente! (nikoliv). — Na blízku je kostel sv. Kalixta s klášteřem benediktinským; do kláštera toho nevedl nás Monsignore, za to ale k svatyni maličké nám benediktinům nad míru vzácné a památné, San Benedetto in Piscinula (u sv. Benedikta na trhu rybím), kterýžto kostelíček nepatrný stojí na místě, kde sv. Otec Benedikt jako jinoch v Římě se zdržoval konaje vyšší učení; ukazuje se zde obraz Panny Marie, před nimžto se modlíval, v pravo pak lůžko kamenné, kde odpočíval. Že se počalo již stmívat, navštívili jsme již jen kostel sv. Bartoloměje na ostrově jedinkém, který se v Tibeře nalezá. Ostrov tento a řeka Tibera sama taktéž posvěceny jsou mnohou krví svatých mučovníků; kostel pak sv. Bartoloměje (jestli na ostrově tom i druhý ještě kostel sv. Jana Křtitele) jako vůbec všechny kostely Římské přemnohých svatých ostatků v sobě chová, mezi jinými částí ostatků sv. Vojtěcha biskupa a mučovníka, patrona českého.

Tam pro dnešek učinil jsem konec putování, a poručil se s další pobožností v nastávajících dnech mocné přimluvy sv. Vojtěcha, v jehož kapli jsem tím vrouceněji se modlil (nechaje ostatní spo-

lečnost ostatní památnosti kostela prohlížeti), an i můj farní kostel doma zasvěcen jest sv. Vojtěchu. Jak bych si tu nebyl zponněl na svou farní osadu, na své domáci, na svou milou vlast českou, na celý národ československý, zvláště na citele sv. Vojtěcha, jakýmiž

jsou všickni čtenáři naši „Školy;“ a nemohla se děle pozdržeti, an společníci již se ubírali z kostela k povozům, zahrnul jsem všecko co jsem již přednesl a ještě předněsti chtěl mocnému patronu našemu v prosbě, s kterou i končím pro dnešek: „Sv. Vojtěchu, oroduj za nás!“

P. Martin Šmid T. J.

Misionář indiánský.

Misionář, P. Martin Šmid po čtyřicet let misionářil mezi Indiány s horlivostí v pravdě apoštolskou; zásluhy jeho jsou neocenitelné, nicméně jako jména tisícův a tisícův horlivých a neunavných věrověstův přišla do zapomenutí, ba i jeho jméno by se bylo zapomenu, i on by se nyní nevzpomínal, kdyby pokrevenci jeho nebyli pečlivě sbírali psaní, která jim z Ameriky posýlal a je jakožto drahocennou památku uschovávali. Dle těchto jeho dopisů a pak dle malého životopisu jeho sestaveného od Emanuela Peramase T. J. něco o jeho životě, působení atd. zde budiz sestaveno.

P. Martin Šmid narodil se 29. září 1694 ve švýcarské vesnici Bäre. Rodičové jeho byli zámožní a bohabojní, kteříž, aby syn jejich zdárně byl vychován, nemálo se vynasnažovali. Že záhy jevil náklonnost k hudbě, dali ho v hudbě vycvičiti, ovšem tenkrát neměli o tom ani zdání, že kdysi u divochů amerických hudba tak blahodárně působiti bude. V kostele ke cti a chvále Boží zastával místo zpěvácké, což netoliko srdce jeho ku zbožnosti pravé povznášelo, nýbrž i jeho záhy projevované dobročinnosti šlechetné takto zadost učiněno; neb občas zpěvákům kostelním rozdávány chleby; chlebův těchto dostalo se i Martinovi, kteréž on jda domů po

cestě chudým rozdával, nemalé z toho maje potěšení, že rozdávati může, což sobě sám zasloužil. Dobročinnost a láska tato dozrála později k oné hrdinské a šlechetné obětavosti, která ničehož, ani toho nejhroznějšího a nejobtížnějšího se nepolekala. Šlechetná povaha a pak vlohy dodaly rodičům odvahy, aby ho dali do Lucernské koleje jezuitské, kojíce se blahou nadějí, že s milostí a pomocí Boží bude mu popřáno, státi se smírceem mezi Bohem a člověčenstvem. Martin valně prospíval i v studiích i ve ctnostech; svou láskou, tichostí, trpělivostí a mírností získal sobě všechny spolužáky, kteří i za padesát let svou přítulnost k němu zřejmě osvědčovali, vzkazující ty nejsrdečnější pozdravy jemu do pralesů amerických a posylající jemu psaní plná samé srdečnosti a nelíbené upřímnosti. Když jakožto stařec sedmasedmdesátiletý do Švýcar se navrátil, tu bývali spolužáci ustavičně na něho doléhali, aby přebýval v Lucerni, aby s ním takto iestě pospolu mohli žíti.

Když Martin Šmid gymnasiální studia svá odbyl, studoval s prospěchem výtečným filosofii. Po té bylo mu třeba stav a povolání sobě vyvoliti. Vrouci prosby vysílal k taunu Velebnosti Boží, a v brzku Duchem sv. osvícen jsa poznal cestu, kterou ku spáse své a ku spáse přemnohých kráčeti měl. Bylat to nemalá oběť. Jako druhdy apoštolové i on opu-

stíti měl otce i matku svou, přízeň svou a vše, což mu draho a milo bylo, a následuje Krista, kráčetí měl cestu života apoštolského. Seznal, že povolán jest ku řádu jezuitskému; hlas, kterýž ho volal, uposlechl; i rodičové, ač jim to trpkou přicházelo, Bohu syna svého obětovali.

5. září 1717 Martin Šmid jakožto mladík triadvacetiletý vstoupil do jezuitského noviciátu v Landsbergu. Když složil slavné sliby poslán byl od svých představených do Hallu, kdež jakožto gymnasiální učitel působil. Po té dal se na bohoslovecká studia v Ingolstadtě; konečně roku 1726 matce své a svému bratru Sylvanovi — otec byl již na věčnosti — přeradostnou zvěstí oznámil, že o slavnosti Nejsvětější Trojice Boží první oběť novozákonní Bohu bude obětovati. Dopis, v němž zprávu tuto podává, jest nejstarší ze všech psaní po něm pozůstalých. Hned na prvním listě jeho psaní jeví se jeho horoucí touha, spolublížnímu ku spáse časné i věčné dopomáhati. Píšeť kromě jiného:

— Přáním mým jedinkým jest, abych stal se vhodným nástrojem, česká a chválu Boží dle mého svatého povolání rozmnožovati a spasení duší, ať si to kdekoliv ve světě, vyhledávati a k němu dopomáhati. Ano, já neopomenu Boha stále vroucně a snažně prosívati, aby pro mé hříchy mi té milosti neodepřel, bych za česká a chválu jeho a za spasení duší krev svou mohl vylíti a tělo i život svůj obětovati. — —

Přání „kdekoliv na světě ku spáse lidské pracovati“ spíše se splnití mělo, než mladý kněz se toho nadál. General tovaryšstva Ježíšova ustanovil ho pro misie paraguayské, tak že již 11. července matce své mohl psáti:

— Pospíchám, abych Vám na vědomost dal, že největší štěstí se mi přihodilo a že se z toho nevýslovně raduji. Nyní má nejvroucnější přání se splnila,

mé denní modlitby vyslyšány jsou, má horoucí toužebnost jest ukojena. Jsouť jeden z těch, kteří do Ameriky posláni budou, aby zde česká Boží rozmnožovali a spásu lidstva vyhledávali.

Zpráva tato ovšem pro matku nebyla potěšitelnou, nýbrž smutnou, neboť musela se vzdáti naděje, že by ho ještě jedenkrát na tom světě uhlídla. Avšak P. Šmid znal dobře povahu matky své, znal její nezvratnou důvěru v prozřetelnost a opatrnost Božskou a věděl, že i tato oběť převedlíká od ní bude přinešena. Těší ji:

— Ovšem že, matko nejmilejší, zpráva má Vás velmi zarmoutí, avšak uvážíte-li všeliké důvody, které mne pohuly, abych se stal misionářem, pevně se důvěřuji, že se mnou se budete radovati, a Bohu laskavému se mnou děkovati, že splnití ráčil horoucí prosby mé. Nyní jsem tak jistojistě přesvědčen, že jsem v tom povolání, které mi od Pána Boha přisouzeno, jako kdyby mně to od anděla s nebes bylo zvěstováno. Mysléuka, že v Novém Světě více než ve Starém příležitostí mi poskytnuto bude, česká Boží rozmnožovati a spásu lidskou vyhledávati, zaujala celou duši mou. Spása spolublížního, jejížto vyhledávání celý život můj věnován býti má, volá mne ze Světa Starého do Nového. Kolik tisíc duší tamo hyne, poněvadž nikoho nemají, kdož by jim cestu k nebesům ukazoval! Jak šťasten bych byl, kdybych i jen jednu duši získati a do nebe přivéstí mohl. Milostí takovou odměněny by byly měrou mnohonásobnou práce a útrapy, kteréž podstoupím.

Tot opravdově smýšlení apoštolské! I matka přinesla poslední těžkou obět od ní žádanou blaženou kojice se nadějí, že tím radostnější a blaženější bude její shledání-se se synem tamo na nebesích, a na důkaz svého souhlasu a srozumění poslala synu svému na cestu peníze,

kteřz sobě pro čas bídy a nouze byla uschovala; za všechny ostatní nakoupil dárkův rozmanitých pro své Indiány.

Ve svatvečer svátku Nanebevzetí Panny Marie vypluli z Jánova. Bylot na lodi 14 jezuitův a mnoho jich ještě ve Španělsku čekalo; odtud jakožto malá armáda, 80 počtem, odebrati se měli do Ameriky. Výlohy celé cesty za všechny misionáře 80—90.000 tehdejších zlatých — asi 100.000 našich zlatých nyníšších — zaplatili španělský král a misie paraguayské.

První zkouška misionářova.

Rozmanité vynálezy novější valně prospívají i misionářům naší doby; po lodích parních za několik neděl do nejdálších konců světa lze se dostat. Druhdy taková cesta trvala roky. Avšak i taková dlouho trvající a s přemnohými obtížemi spojená cesta mnoho prospěla misionářovi. Bylať takřka první školou jak říkávámé a zároveň první zkouškou. Tu sobě pomalu odvyknul teskniti po vlasti své, odvyknul rozmanitému pohodlí a dobrému bydlu, kteřz mu otcina poskytovala. Na cestě měl příležitost a pokdy, již napřed seznamovati se s mravy a řečí národů, ku kterým se ubíral. Přivyknul kříži přetěžkému, kteřz na sebe vzíti měl; takť, když došel cíle svého, byl více pro povolání přichystán a zároveň více pro poměry své ustálen, jakož nyní se stává, kdež misionář za několik neděl z hluku měst evropských se octne na pustatinách, v lesech u národův poloneb docela divokých.

Touž školu musel projíti i P. Martin Šmid. Cesta do Španěl se vydařila; bez

pohromy již 11. září byli v Seville. Avšak trpělivost misionářova trpké zkoušce měla býti podrobena. Majitelé lodí stále cestu odkládali; a když vypukla válka mezi Anglickem a Španělskem o pevnost Gibraltarskou, tu o plavbě nějaké nebylo ani řeči. Přes dva roky 31 cizozemských a 50 španělských misionářův čekati muselo, až převroucí přání jejich splněna budou; přes dva roky cvičiti se museli ve dvou hlavních misionářských ctnostech: v trpělivosti a odevzdanosti do vůle Boží. Ze Španěl poslal P. Martin Šmid matce své, bratrovi a sestře sedm psaní, v kterýchž španělské mravy a způsoby popisuje, obzvláště hry a tance, které Španělové při procesních provádějí. Svědomitě používal každé chvílky; s pilností nevšední učil se španělsky; v brzku v řeči té se tak zdokonalil, že mohl dětem katechismu vykládati, kázati a zpovídati. I v zaměstnání tom prozřetelnost Božská vedla ho ku cíli a účelu, ku kterémuž ho sobě vyvolila.

— S pomocí čtyř jezuitův, píšet matce své, přeložil jsem z jazyka španělského knihu padesaťiarchovou a zaslal jsem ji našemu P. provinciálovi. V knize té jsou popsány zcela nové misie paraguayské Národové těchto misii nazývají se Čikiti (Chiguiti).

A u těchto Čikitův prožiti měl celý život svůj. Touha jeho stále mocnější a mocnější byla, a toliko jeho odevzdanost do vůle Boží vše mu usnadňovala. — „Staniž se se mnou vůle Boží; nevystihlé prozřetelnosti Božské opětne a opětne jsem se odevzдал a obětoval, at již dlím v Evropě, at již působím tamo v Americe daleké.“

(Pokračování).

Neděle druhá po Velikonoci.

Evangelium sv. Jana 10, 11—16.

a onoho času řekl Pán Ježíš Fariseům: Já jsem pastýř dobrý. Dobrý pastýř dává život svůj za ovce své.

Fariseové, nejúhlavnější nepřátelé Krista Pána, neustali nikdy

Jej tupiti a v očích lidu snižovati; pomlouvali Ho, utrhali na cti a říkali, že svádí lid a že hledá svého prospěchu. — Proti těmto pomlouvám hájí se Spasitel veřejně, nazýváje se pastýřem dobrým. Falešný učitel hledá svého prospěchu, hledá lid okrásti a svěsti a sebe povýšiti a šťastným učiniti. Oni vtírají lidu svou nauku. Já pak, dí Kristus Pán, nečiním žádnému násilí, nýbrž činím dobře a potvrzuji svá učení záznaky; horlím pro čest Boží a z toho můžete snadno poznati, že jsem veliký učitel lidu, zaslíbený Vykupitel lidí. Já jsem pastýř dobrý. Dobrý pastýř dává život svůj za ovce své. A kdo za své ovce, za lidi, i život obětuje, ten zajisté smýšlí upřímně a není žádným ošemetníkem jako vy Fariseové.

Já jsem dobrý pastýř! To vyznávají až dosud miliony křesťanů všech jazyků a zemí, že Ježíš byl nejlepším učitelem a pastýřem lidí. Považme jen jeho laskavou trpělivost k lidem. Dokud žil na zemi, přijal za všechna dobrodini jen nevděk; byl tupen, nenáviděn, pro-

následován. I jeho učenci se jednou rozhověli náde tvrdošijností židovskou a žádali, aby Ježíš nechal s nebo oheň padati na ně. A co pravil Spasitel? Nemáme se mstíti na nepřátelích; nemáme zlé odplaceti zlým, nýbrž máme dobře činiti těm, kteří nás nenávidí a nám protivenství činí. Takovou měl Pán Ježíš trpělivost! Může-li pak mít otec neb matka více trpělivosti k dětem, než Spasitel k nepřátelům svým? Je-li pak kdo tak dobrým pastýřem? — Jsme však jeho věrné ovce, jeho učenci? Jsme tak jako dobrý pastýř trpělivi a sušenlivi? Můj milý Bože! každá maličkost, malá urážka nás rozhovějí. Jsme-li uraženi, myslíme na mstu, hledíme zlé zlým odplatiti. — Než jak? Kdyby Pán Ježíš se také tak k nám zachoval a

po každém hříchu hned nás trestal! Následujme příkladu dobrého pastýře, buďme vezdy trpělivi, dobrotivi, smíliví jako Kristus Pán.

Já jsem dobrý pastýř! Tak mohl říci Kristus neboť měl srdce plné útrpnosti. Na všech místech, kudy kráčel, činil dobré, všude dával důkazy své útrpnosti, své lásky. Kolik nemocných uzdravil; kolik trpících potěšil; kolik slz usušil v očích lidu! Jak plakal z útrpnosti nad Jerusálemem! Aj! tak útrpné bylo Božské Srdce Páně, tak dobrým byl pastýřem Ježíš Kristus! Jak hanebné však jest, když mnozí nazývají se učeníky dobrého pastýře a přece nemají prázdné útrpnosti se spolubližním, dívají se se zatvrzelým, ledovým srdcem na nouzi a bídu jeho, ba mají radost z neštěstí bližního. Jak mnoho jest těch, kteří mnoho a mnoho peněz promrhají v jídle a pití a v kartech aneb vyhodí za šaty paradné, ale když mají pomoci chudému, když mají podporovati dobré ústavy sirotků, nemocných, misii, obrátí stokrát ten krejcar v hrsti než jej vydají a při tom ještě promlouvají. Ale běda takovým křesťanům! Oni uslyší jednou z úst dobrého pastýře hrozná slova: Vy nejste mé ovečky, neznám vás! Byl jsem hladov a nenasytili jste mne. Pryč ode mne do ohně věčného! — Chceme-li býti pravými ovečkami dobrého pastýře, musíme jeho příkladu následovati; mu-

síme býti dobročinnými, milosrdnými, jako Pán Ježíš. Já jsem dobrý pastýř! Dobrý pastýř dává život svůj za ovce své! A Kristus vydal život svůj na kříži, obětoval se za nás!

Kdyby nás napadnul loupežník nějaký a hrozil nám a řekl: Dej mi své peníze, své šaty, všecko co máš, nebo tě zabiju! Tu by každý hned raději všechny peníze, celé jmění dal, než aby život svůj ztratil. Co by pomohly peníze a jmění, kdybych ztratil život? Život jest nám všem ze všeho na světě nejdražším a nejmilejším a život obětovati jest největší obětí na světě, více nemůže žádný dáti. Jak nevyslovně musel nás tedy milovati Pán Ježíš, jak drahou musí býti duše naše před očima Páně, že sám sebe vydal za nás na smrt kříže! Já jsem dobrý pastýř, vydal jsem život za ovce své. Kde jest na světě tak dobrý pastýř? — Jak trestuhodní jsou ti lidé, kteří se o svou draze vykoupenou duši málo aneb pranic nestarají, ba pohoršlivý život vedou a tak spěchají do záhuby věčné. Pročez především starejme se o duši, o spasení své; jen tak zavděčíme se dobrému pastýři, který za nás přinesl největší obět, vydav sebe sama na smrt kříže; tak jen můžeme doufati, že nás dobrý pastýř přijme do říše své, kamž on všechny věrné ovečky své shromáždí a odmění věčnou, vezdy trvajícím slávou. Amen.

Pokora.

Pokoro ty pokorná,
fialinko přeskromná;
zřítí nelze tvého květu, —
cítitř však se dávaš světu!

Žel! že jsi tak přeskromná,
pokoro ty pokorná;

tohot svým jen zdobíš kvítkem,
kdo — dle Krista slov — jest dítkem.

Šťasten věru, komu přáno
kvítko ono vzácné mít,
toť mu samým Bohem dáno,
blaženě by mohl žít. („Museum“).

Děvečkám služebným.

Milá Notburgo!
 všechno se probouzí, všechno se
 krásí a raduje. Pole a háje
 odívají se krásnou zelení, veselé
 ptactvo čtveračí a laškuje a svě-
 tlo křesťanský sejmul roucho smutku,
 oděl se v roucho velikonočního
 alleluja. Upřímný křesťan jde ve své
 radosti o krok dále: on si dělá ze slza-
 věho tohoto údolí
 nadpozemský ráj,
 když duchem
 obcuje v nebesích
 se svatými a když
 přináší Matce svého
 Spasitele a své
 přední ochrankyni
 hold vděku a lásky
 — pobožností
 má jovou. Myslím,
 že Tebe nepotřebuji
 ani pobízeti, bys
 se také účastnila
 májové pobožnosti
 aneb aspoň sama v
 soukromí nějakou
 konala, k. p. každo-
 denním vrouceněj-
 ším se-doporučením
 Bohorodičce, sv. rů-
 žencem atd.; vždyť
 vím, že ráda ctíš

Pannu Marii, vždyť jsi její duchovním
 dítkem, jsi jí odevzdána zcela. O tom
 tedy již pomlčím — však má přání a
 smýšlení znáš. Aby Ti ale s mysle ne-
 vyšla úcta naší milé Matky a abys i
 étouc „Školu“ a v ní se přebírajíc k ní
 pobádána byla, posílám Ti na straně
 vedle obrázek Nebeskrálovny, který se
 mně obzvláště líbí a mnohou dobrou
 myšlenku ve mně již vzbudil. Královno
 Maria, o hvězdo, o zoře nebeské nahoře,
 hled k naší pokoře! Ty, jízto královnou

nebeské sbory zvou, chraň nás svou pří-
 mluvou, o Maria!

V máji připadá, jak víš, slavnost
 sv. Jana z Nepomuku, patrona země
 české a ochrance cti a dobrého jména.

Žiješ nyní ve světě, u lidí cizých,
 vzdálena od svých rodičů, od známých
 a přátel a žádny se o Tebe nestará, jen
 když povinné své práce zevrub vykonáš.

Takové postavení,
 rozmilá Notburgo,
 jest zvlášť pro Tebe
 mladé, nezkušené
 děvče velmi nebez-
 pečno, pakli ne-
 budeš sama o sebe
 dbáti a na sebe
 držeti. Pomni, že
 nejvzácnější po-
 klad, který máš,
 jest čest a dobré
 jméno; tím se mů-
 žeš těšiti i v ne-
 štěstí, tím jsi váže-
 nou u lidí a milou
 u Boha; pomni ale,
 že nic není křehčího,
 nežli právě čest,
 zvlášť u mladého
 děvčete, a nic
 lehčej se nepokálí,
 jako dobré jméno.

Proto, co na Tobě jest, vystříhej se i
 stínu nepočestnosti a neďávej ani z daleka
 příčiny ku pomluvám sebe, vystříhej se
 i lehkovážných kamarádek, abys neza-
 vdala příčiny ku pomluvě. Zlí lidé
 pomluví dosti i nevinným, čím více budou
 roztrušovati pravdivé poklesky! Pakli
 ale nevinně jsme posuzováni, máme moc-
 ného ochrance, sv. Jana Nepomuckého,
 tenť vymůže nám jistě úplného očistění
 a úplnou náhradu dřívější cti; běda ale,
 pakli jsme se provinili, tenkrát jsme

svou česť sami zahodili a nesmíme si stěžovati na pomluvačné jazyky lidské. Protož, milá Notburgo, bdi nad sebou, víc než nad plamínkem uprostřed větru, aby nezhasl, utvrzuj se v dobrém zvyku, dokud máš k tomu příležitost a jsi povzbuzována, abys neupadla v pokušení, zamluv si pomoci a přímluvu sv. Jana právě v tomto měsíci a pod ochranou nebes Královny a našeho svatého krajanu budeš bezpečna, kdybys i na kraj světa do služby šla.

Máj jest krásný, dokud žádny mráz

nepopálil květy a bujně ratolesti, tak také jest krásna mladost, dokud není dotknuta smrticím mrazem hříchu a náruživosti, dokud si zachová česť nejen před lidmi, nýbrž i před Bohem. Obě však jest ve Tvé moci, proto dbej o sebe a važ sebe sama, abys byla i od jiného vážena. Buď zdráva! Dnes nemohu mnoho psáti, any mne rozmanité starosti jinam volají.

Tvá upřímná kmotra

Josefa.

Zprávy.

Zprávy o Lúrddech. Naše vlast účastní se velice vřele všech zpráv z Lúrd a o Lúrddech a uctívá ono tajemství neposkvrněného početi P. Marie, které v Lúrddech tak zázračným způsobem bylo ústy samé Bohorodičky prohlášeno a pravost toho nespíšitelnými zázraky dokázána, víc než kterákoli jiná země, svědkem toho jsou ty přechetné sochy a obrazy připomínající nám onu zázračnou událost v Lúrddech; proto doufáme, že nebudou tak zcela lhostejně přijaty prosby misionářů Lúrdských, které nám opětně zaslali. Pišit oni, že jim ještě mnoho se nedostává ku zbudování aneb dokončení: kapel, sousoší a oltářů sv. růžence, kláštera misionářů a kněží, kteří chtějí tam duchovní evičení konati, mostu přes řeku Gave, k důstojné úpravě basiliky, krypty a jich oltářů. Aby jejich prosby po celém katolickém světě snáze byly vyslyšeny, ustanovil biskup Tarbesský:

1. Farnosti, náboženské společnosti, bratrstva a jiné osoby, které přispějí dárkem na 500 franků, obdrží název zakladatelů svatyně jeskyně Lúrdské.

2. Přispějí-li dárkem as 20 franků, jsou nazváni dobrodinci hlavní. Jména zakladatelů a hlavních dobrodinců budou zanešena v seznamu k tomu určeném a, uschována v srdci z českého granatu, budou uložena na hlavním oltáři svatyně.

Každou středu budou ve svatyni slouženy dvě mše sv. za zakladatele a hlavní dobrodince a každý pátek bude jedna mše sv. sloužena za ty, kteří jakýmkoli, třebaš sebe menším dárkem přispěli ku zbudování a okrášení svatyně.

 Toto bylo ustanoveno již od biskupa Mgr. Bertranda r. 1862.; nynější biskup Cesar-Victor ustanovil, aby za zmíněné zakladatele a hlavní dobrodince **každodenně** na jejich úmysl byla jedna mše svatá sloužena.

Toť jsou zajisté vzácné výhody poskytnuté dobrodincům svatyně Lúrdské. U nás na Moravě a poněkud i v Čechách znáhá se úcta k Neposkvrněné vůči-hledě a byla již odměňována nejedním vyslyšením, jak jsme to i ve „Škole“ uveřejnily; nuže, nebyla by to věc slušná, aby z naší vlasti také nějaký značnější dárek na svatyni

Lúrdskou byl poslán? Ovšem máme doma dosti svatých, které vyžadují nutnou potřebu, sv. Hostýn, Velehrad, Hodslavice atd., avšak Panna Maria nepatří pouze jednomu národu a Lúrdy také již nepatří pouze Francii, patří celému světu a nejvíce těm, kteří Bohorodičku na tom místě — aspoň v duchu — nejvíce ctí, patří tedy z velké části nám Čechoslovánům. Protož osměluji se vybidnouti především všechny ty, kteří od neposkvrněné Panny Marie v Lúrdách se zjevívši pomoci buď žádají aneb již ji dosáhli, aby k cíli svrchu řečenému podle své možnosti přispěli. Ve sbírání těchto příspěvků a dodání jich do Lúrdy uvazují se ochotně já redaktoři „Školy“.

Placidus.

Nové sochy Panny Marie Lúrdské. Abych své povinnosti novinářské v tomto směru uc. zadost, uvádím následující místa, kde — opět přičiněním vlp. P. Methoda Jelinka, kapucína v Gmundenu — krásné sochy P. Marie byly postaveny a zasvěceny — k rozmnožení úcty a lásky k přečisté Panně Marii a ku blahu národa:

V Rymařově v klášteře ctih. škol. sester byla hlavně zasvěcena dne 26. prosince r. 1880. Celá slavnost řádí se důstojně k slavnostem podobným, neboť vynaloženo všechno, úctaseství všeho lidu bylo nadšené a zbožnost neličená.

V Slavonicích v chrámu Božího Těla byla zasvěcena krásná socha dne 17. května, příležitostně 600leté památky oné zázračné události, které kostel Božího Těla děkuje své zbudování, jak jsme o tom již v loni psali.

Sochu v životní velikosti (170 cent.) a nejbedlivěji provedenou zbuvovali někteří dobrodinci a v pondělí svato-dušní byla od nejdůstj. preláta Premonstrátů z Nové Říše, Antonína Haubera, za četné assistence a velkého zástupu

lidu posvěcena. Překrásná to vzácnost památného kostela Božího Těla a nové kouzlo, které sem přivábí tisíce poutníků a je pohne k důvěře k Neposkvrněné. Odměna za to nemine žádná.

(Pokračování.)

O vzájemnosti „apoštolátu modlitby“ s arcibratrstvem „Božského Srdce Páně.“

Podle usnešení sv. kongregace odpustkův, které jsme již dříve údům sdělili, nelze pochybovati o tom, že by mohla ve skutek uvedena býti smlouva učiněná před dvěma lety mezi ředitelstvem arcibratrstva „Božského Srdce Páně“ a ředitelstvem „apoštolátu modlitby.“ Obě bratrstva náležejí do třídy těch, jejichž údem může se státi každý prostřednictvím a i ve vzdálenosti.*) A proto nic nám nevádí a vaditi nebude, když budeme s arcibratrstvem „Božského Srdce Páně“ zároveň rozšiřovati „apoštolát modlitby,“ abychom přijímajíce do jednoho, účastným učinili každého i druhého bratrstva. Nový sekretář arcibratrstva, p. kanovník Borgia, přislíbil nám v tomto ohledu svou blahosklonnou pomoc; ředitelové nebudou se museti báti všelikých obtíží, které se jim druhdy v cestu stavěly a následovně horlivost jejich značně zmírnily a ochladily.

Chceme tuto znovu několika slovy projevití něco o vzájemnosti, jaká trvá mezi oběma bratrstvama následkem milostivého svolení nám dne 7. června 1879 od Msg. Macchi-ho, předního ředitele arcibratrstva, učiněného se zvláštním splnomocněním k tomuto cíli od Jeho Svatosti Lva XIII. jemu daného :

*) Kongregace povolení toto obmezila; chce totiž, aby ve vzdálenosti jen takové osoby do seznamů bratrstva byly zapisovány, které si toho upřímně přejí a opravdu míní býti údy. Toť odporúčujeme „horlivecům,“ kteří by sobě přáli, aby dle příkladu jiných bratrstev, zanášena byla do listin i jmena těch osob, které snad jen v prvníu zápalu zapsati se nechaly a pak zase vystoupily. Ty nemyslíly upřímně.

1. Všickni věrní údové „apoštolátu modlitby,“ zapsáni před 7. červnem 1879 jsou zároveň údy arcibratrstva „Božského Srdce Páně“ a mohou dosáhnouti všech odpuštěk tomuto bratrstvu udělených.

2. Všickni ředitelé hlavních bratrstev „apoštolátu modlitby“ místních aneb diecezánních, kteří byli ustanoveni před 7. červnem 1879, mají moc přijímati též údy do arcibratrstva „B. S. P.,“ at již byli dříve řediteli, aneb následovali těm, kteří prvě tuto správu zastávali. Pode jménem „ředitelů místních“ rozumíme předně správce duchovní ve farnostech, které v „apoštolátu modlitby“ podíl mají, a pak kněze, kterým faráři ředitelství bratrstva ve svých farnostech byli svěřili. Za druhé: vyšší kněze nebo almužníky osad, kněze-ředitelů spolků, bratrstev, kongregací, duchovních škol atd., za jakéž byli výsadou nějakého středistě apoštolátu ustanoveni.

3. Co se týká ředitelů bratrstev středních, ustanovených po 7. červnu 1879, kteří neměli ještě moc zapisovati a sbíratí údy, obdrželi jsme nedávno ujištění, že jim toto plnomocenství bude uděleno, jakmile bude listina jmenovaných středistě zaslána sekretariátu arcibratrstva. My jsme už z části francouzských diecesí, jejichž ředitelé nám listinu spolčovací zaslali, tuto podmínku vyplnili, uvodíce datum každé jednotlivé z nich, a obdrželi jsme diplom, obsahující plnomocenství sběratelů ředitelstvu střednímu oznámených. Protož budeme moci zaslati každému z těch ředitelů zvláštní diplom, jakmile nám udají svou adresu a zapraví výlohy poštovné. Doufáme, že obdržíme za nedlouho povolení podobné i pro ostatní diecese každé zemi. Co se týká diecesí cizozemských, dáváme na vědomost, že nám nebylo ještě datum přistoupení udáno a protož žádáme P. T. pány ředitelů, aby nám oznámili ty, kteří po 7. červnu 1879 přijati byli. Aby práce

tato usnadněna byla, učinili by páni ředitelé místní dobře, kdyby napsali ty údy a datum jich přistoupení a zaslali to střednímu ředitelstvu. Tito pak zašlou seznamy jmen i s datum přistoupení údů nám.

4. Všickni kněží, kteří budoucně následovati budou po těch ředitelích, o nichž řeč byla svrchu, požívati budou ipso facto výhod jich předchůdcům poskytnutých, aniž bude potřeba nového povolení.

5. Již název sběratele sám uděluje moc přijímati údy do arcibratrstva „B. S. B.,“ t. j. přijímati všechny věřící, kterým vydán bude listek přijímací. — Sběratel zaznamenává jména údů a zašle příležitostně, nejméně jednou v roce ta jména údů buďto do Říma, hlavního sídla arcibratrstva, buďto středistě apoštolátu do Toulouse anebo konečně některému spolubratrstvu „B. S. P.“ spojeného s arcibratrstvem v Římě. Nezávisí však na tom požívání výhod bratrstva, že by teprv až po oznámení byli jich údové účastni, nýbrž hned ode dne zápisu budou účastni všech výhod arcibratrstva.

6. Ku zařizení arcibratrstva „B. S. P.“ ve farnosti neb osadě nějaké jest třeba: a) obdržeti svolení zákonité ku zřízení spolubratrstva; b) zaslati listinu biskupskou sekretáři arcibratrstva P. kanovníku Borgiovi (do semináře Římského) s připojenou k této žádosti částkou 5 franků, která jest zajisté mírná a určena k vydržování bratrstva. Prosíme též, aby výlohy poštovné a rekomandační spisů svrchu uvedených sami zapravili.

Byli jsme několikrát požádáni, abychom ve prospěch farností a osad nezámožných žádali za osvobození od onoho malého příspěvku, který při přistoupení do arcibratrstva se vyžaduje; i v tomto ohledu, jakož ve všem jiném

potkali jsme se s největší ochotou ředitelů. Přece však radíme, aby se tento příspěvek co možná s ochotou poslal, neboť jinak by bratrstvo Římské připraveno bylo o hlavní pomoc; ono činí dosti, myslíme, vzdávajíc se svých výhod ku prospěchu všech našich údů, udělujíc právo přijímati, a povolujíc je bezplatně všem našim ředitelům. J. Ramière.

Důležité otázky a užitečné odpovědi. (Dle francouzských almanachů III. řádu sv. Františka.) 1. Který otec má nejvíce duchovních dítek? Svatý František, který tři řády založil a které v krátké době po celém světě se zázračně rozšířily.

2. Který svatý církve sv. jest největším divotvorem a nejčastěji bývá vzýván? Sv. Antonín Paduanský. Ve všech pěti dílech světa — v té nejmenší vesničce jako i v největších městech stejně vzýván sv. Antonín o pomoc. *)

3. Ku komu se má zvláště ona duše obrátiti s prosbou o přímluvu, když velkým vnitřním trápením bývá soužena?

Ku sv. Koletě — této znamenité obnovitelkyni II. řádu. Sama trpěla po mnoho let velkých vnitřních bojů; ví tedy, jak těžce duše jimi trápena bývá a dobrotivý Bůh uděluje svým milým svatým za odměnu jejich věrnosti tu milost, že mohou jiných potěšiti v takových souženích, jimiž sami trápeni byli, které ale trpělivě snášeli.

4. Jak dlouho potrvá řád sv. Františka? Až do skonání světa dle předpovědi, kterou sám Spasitel sv. zakladateli byl učinil. To přecectné rozvětvení tohoto velkého řádu neslabí kmen ale tím spíše důkazem jeho bujaré síly a plodnosti.

*) Zajisté ale též náš sv. patron Jan Nepomucký. Red.

5. Jakého svatého musíme vzývat, bychom té milosti dosáhli, nikdy nepředloženého slova nepronéstí?

Sv. Petra ze Sieny, jež sám nikdy nepředloženého slova nepronel, ač sám obchodníkem jsa mnohé obchody vedl. O jak krásna jest mlčenlivost! Tažme se jen sebe, není-li i nám třeba, často tohoto svätce vzývatí.

6. Který svätce bývá vzýván, chceme-li té milosti dosáhnouti, bychom nezemřeli náhlou smrtí, ale teprv po přijmutí svätostí umírajících?

Sv. Paskal Baylonský I. řádu. Tato nábožná víra jest podáním řádu sv. dotvrzena, že totiž tento svätce u svých ctitelů se oznámí několik dní před smrtí, by jim příchod Páně oznámil a tak dobrou přípravu při umírajícím způsobil.

7. Ku kterému svätci máme se obracet, nedostává-li se nám odvahy a síly sebe přemáhati?

K sv. Petru z Alkantary, který v pravdě nadlidských bojů proti sobě podnikl, nejužší přisnost k sobě zachovával a tak toho starého člověka v sobě úplně potlačil a umrtvil.

8. Který svätce jest patronem těch ubohých, kteří lichváři utiskováni bývají? — Bl. Bernardin z Feletny, který v Itálii přemnoho ochranných domů proti lichvářským židům založil.

9. Který svätý jest patronem proti moru a jiným nakažlivým nemocem — tedy i patronem všech ranhojičů, kdyby jej vzývali?

Sv. Rochus z III. řádu sv. Františka.

10. Kterého patrona máme vzývatí, chceme-li šeredný zlozvyk rouhání se Bohu a zneuctívání přesvatého jména buď sami odložití aneb i jiných od toho odvrátiti?

Sv. Bernardina ze Sieny, protože on uctění nejsvětějšího jména Ježíš nejvíce podporoval a rozšířoval.

11. Jakého patrona máme vzývat v soudních přích a záležitostech ?

Sv. Iva, kněze z III. řádu, který byl dříve advokátem a v tomto úřadu zvláštním ochrancem vdov, chudých i sirotků a sám nízadného nespravedlivého procesu nevedl.

12. Které svěťice z III. řádu měli by zvláště sloužící a dělnice vzývat a za vzor sobě vzítí ?

Sv. Zitku, služku z Luky a sv. Marii Františku ke cti 5 ran, která se svými rodičemi řemeslo prýmkarské provozovala.

J. Hejtmánek.

Ze života kněze. Neskončené milosrdenství Boží. — Jsa povolán na nové místo působení za nedlouhou byl jsem volán k nemocnému, jehož jsem osobně neznal; jen že na štěstí jsem závčas o něm slyšel, že nepořádný život vedl a manželku z pouhé nenávisťi od sebe zapudil, aniž by k rozkolu byl měl podstatné příčiny.

Že k platnosti rozhřešení náleží, aby kdo veřejně pohoršení způsobil, ve veřejném hříchu žije, to napřed napravil, zařídil jsem také ohledně veřejných hříchů veřejné napravení, totiž před svědkem. Však k mé bolesti a ustrnutí svědka na každou otázku stran veřejných hříchů a na žádost, aby s manželkou se smířil, odpovídal velmi urputně. Namáhal jsem se dlouho, ale nadarmo. Zavolał jsem všechny venku čekající a pomodlili jsme se za zatvrzelce bolestný růžencem; pak podržev jen toho jednoho svědka, opět jsem se namáhal, abych ho obměkčil a k poznání hříchů přivedl — ale nadarmo, odjel jsem s Tělem P. nazpět. Zatím jsem za něho se modlil doma, a snad i jiní nábožní zaú se modlili — a ejhle za několik dní zavolałi mne opět k témuž nemocnému, že prý již jest hotov napraviti pohoršení: a vskutku! nemohl

jsem se dost nadiviti úplné změně zatvrzelého hříšníka; dřív sama urputnosť, nyní byl tichý a pokorný jako beránek, s velkou lítostí poznával své hříchy a smířil se s manželkou a s Pánem Bohem a několik dní na to smířen s Bohem i s lidmi šťastně skonál.

2. V jiné osadě onemocněł řemeslník velkého závodu průmyslového na souchotiny. Takoví řemeslníci bývají často Boha spušťeni, a onen dotčený byl jeden z nejhorsšího druhu. S okázalostí pohrdal všemi příkázanými Božími, nemodlil se, nepostil se, svátostí nepřijímal, do kostela nechodil a rouhavé řeči vedl. O smrti, které již blizek byl, nechtěl slyšeti, třeše se, že v létě v lázních nabude zdraví. Že ale náhle síly klesaly a již z lože sotva povstati mohl, prosili mne příbuzní, abych ho navštívil a připravoval na věčnouš. Učinil jsem tak, a napřed jen o hostejných věcech mluviv, o uzdravení atd., přešel jsem na jeho duševní stav. Ale o všech duchovních věcech, na něž jsem zpoměl, s lehkomyšlností odpovídal. I zponěv si, že skrze agnustky neposkvrněného početi P. Marie již mnozí nabyli milosti Boží, umyslil jsem si, tázati se ho, zdali kdy nosil nějaký svěcený agnustek; z odpovědi chtěl jsem také seznati, jak daleko je v duchovních věcech. A také jsem to úplně seznal. Neboť jakmile jsem se zmínil o agnustku, rozhorleně odpověděl: Cože já? to jen Poláši nosivají! Omlouvaje se odešel jsem, a nešel jsem k němu, až za týden asi byl jsem povolán k němu se vzkázáním, že si přeje mou návštěvu. A jaká změna stala se s ním! Jako beránek byl krotký a s mnohými slzami se vyzpovídal a již sám pamatoval na smrt a s bázni Boží a kajieností se na ni připravoval. Také si již vážil dřív pohrdaného sv. agnustku. Díky za to Matce Milosrdenství!

Oltář sv. Cyrilla a Methoda v Římě. Mezi prvními, kteří poslali svůj halěr ku zbudování oltáře našich ss. apoštolů moravských v chrámu Páně sv. Klémenta v Římě, jest jubilant kněz Lud. Šubert, farář v Polešovicích.

Príspevek ten přijal s velkou radostí kardinál Bartolini, který vede péči o zbudování zmíněného oltáře, a jak z Říma oznámeno, zpraví o něm i J. Sv. papeže a vzkázal po Monsg. Montelu dárci upřímné díky.

Milodary B. Srdce Páně.

Budete-li zač prositi Otce mého ve jmenu mém, dát vám“, pravil Kristus Pán. Že tomu skutečně tak, to zkusal již mnohý člověk a potvrzuje následující pravdivý příběh z války německo-francouzské (1870 a 1871). Ve válce jest mnoho raněných a ti bývají ošetřováni v nemocnicích. Obyčejně jako vzdy vyznamenávají se milosrdné sestry, které v tom ohledu ode všech lidí uznání a pochvaly zasluhují. V jedné takové nemocnici milosrdných sester ležel na posteli těžce raněný důstojník; měl veliké bolesti a snašel se s podivuhodnou trpělivostí. Tázal se lékaře

po svém stavu a lékař mu pravil, že bude museti následkem poranění zemřít, což důstojník docela lhostejně vyslechnul. Za tou příčinou radili mu, aby si dal zavolat kněze, aby se smířil s Bohem; ale nemocný, ač katolík, nechtěl o knězi ani slyšeti. Milosrdná sestra, která jej ošetřovala, přemlouvala ho, prosila jej, aby se dal přece zaopatřiti, ale on jí pravil: „Mnoho let jsem se nezpovídal, však milý Bůh ví, co se mnou má činiti.“ „Pak se budu aspoň za vás tak dlouho modliti, až milost Boží rozechřeje ledovou kůru srdce vašeho“, pravila milosrdná sestra. „O, to by jste se v modlitbě unavila“ dí na to důstojník; „kdybych žil ještě několik let, zpovídat se nebudu.“ „A já zase budu Boha prositi o vytrvalost v modlitbě“, pravila sestra pokorně, „jž šestnáct let modlím se každodenně „Otče náš a Zdrávas“ za nešťastníka jednoho, aby mu milosrdný Bůh dal milost obrácení a jej před nekající smrtí zachovati ráčil. I některé z mých spolusester modlí se denně na tento úmysl“.

„Šestnáct let!“ zvolal důstojník s podivěním; „ten člověk musí vám zajisté příbuzným býti, za něhož se modlíte; není to snad otec nebo bratr?“ „Není“. dí na to sestra, „já ho ani dobře neznám. To poznávate snad, že jsem němkyň. Jsouc ještě hodně mladá, přišla jsem ku příbuzným do Francie a pak jsem brzo vstoupila do řádu milosrdných sester. Matka má slouží již přes třicet let u vdově hraběnky v Němecích. Před šestnácti lety psala mi má matka, že si hraběnka přeje, abych se za polepšení jejího jediného syna modlila, neboť on vede bezbožný, nemravný život. Abych šlechetnou paní potěšila, slíbila jsem, co na

mně žádala. Od té doby modlívám se každodenně, a dlouho již modlí se též mé spolusestry každodenně za něho Otče náš a Zdrávas; bohužel až dosud jsme nebyly vyslyšeny; neboť má matka mi v každém psaní připomínala prosbu hraběnky a předešlý týden mi napsala: „Hrabě, jenž do Francie do boje odtáhnul, poslal před několika dny psaní, plné jedovaté nenávisťi proti našemu římsko-katolickému náboženství.“

Raněný důstojník poslouchal pozorně a s napnutím řeč milosrdné sestry. A najednou otázal se: „Nejmenujete se vy Afra?“ Načež sestra: „Mé křtící jméno jest Afra, mé klášterní jméno jest Anežka.“ „A vaše matka se jmenuje Beata, jest komornou u hraběnky X v U. ? Není-liž pravda?“ — „Ano, matka má se jmenuje Beata, jest ve službě u oné hraběnky, a vy jste snad hrabě Karel?“ tázala se milosrdná sestra třesoucím se hlasem. „Ano, jsem hrabě Karel“, pravil důstojník. „Když mne při mém odchodu matka napomínala, abych zanechal toho prostopášného života; když mi Beata se slzami v očích vyznala, že ona a dcera její Afra již dlouhá léta každodenně za mne se modlí a ujišťovala, že i budoucně za mne modlí se budou; byl bych bez mála vypukl ve smích nad takovými hloupostmi. A nyní — nyní — bych skoro plakal jako dítě.“

Oči měl plně slzí po těch slovech a nyní uchopil se ruky milosrdné sestry. Tato mu podala kříž a pravila s pohnutím: „Toť jest obraz našeho ukřížovaného Spasitele, obdařen odpustky pro umírající.“ Hrabě Karel polbil vroucně sv. kříž a pravil s pevným hlasem: „Já se chci vyzpovídati.“ Sestra honem běžela a zavolala duchovního. Duchovní přišel, nemocný se s opravdivou litostí a kajcností vyzpovídal. S vroucnou nábožností přijal též Tělo Páně a svátost posledního pomazání. Jen několik hodin ještě byl živ. Kněz byl přítomen v poslední hodině důstojníkově a pravil pak s pohnutým srdcem ku sestře Anežce a k okolo ležícím raněným: „Nemocný zemřel tak kajcně, tak oddán do vůle Boží, že můžeme doufat, že umřel smrtí blaženou.“

Jak krásný to příklad na potvrzení slov Spasitelových: „Začkoli prositi budete Otce mého ve jménu mém, dáť vám“.

Podobně se přesvědčili následující, kteří vzdávají díky.

Z okolí Olomouce. Jistá osoba vzdává díky Božskému Srdci Páně a Panně Marii Filipdorfské za uzdravení očí, neb již na dobro oslepená byla, a na smilování Božského Srdce Páně a Panny Marie Filipdorfské zase vidí.

Z Tlumačova. Mariana Pospíšilova, dívka v Tlumačově byvší po dvakrát těžkou nemocí navštívena, konala 9denní pobožnost k B. S. P. a nyní děkuje za vyslyšení, vidouc že B. S. P. pomohlo, když všeliká pomoc lidská byla marna.

Ze Sasí v Uhrách děkuje kněz J. S. Bož. Srdci Páně a Panně Marii, že na vykonání devítidenní pobožnosti

k P. Marii Lúrdské a natíráním vodou z Lúrdy zbaven byl suchého lámání v nohou, kterého dřív nijak se sprostít nemohl.

Z Loučan. Jistá rodina vzdává nejsrdčejší díky B. Srdci P. a blahoslavené Panně Marii, za obdržení jisté milosti, kteréž po devítidenní pobožnosti nabyta, a učinivši slib, že jestli bude vyslyšena, to ve „Škole B. Srdce P.“ uveřejní, pro čest a chválu B. Srdci P. a P. Marii vždy trvajcí pomoci.

Z V. Týnce vzdávají jistí manželé vroucně díky B. S. Páně. Manžel povážlivě onemocněl na chrlení krve.

volaný lékař malou měl naději, že by nemocný se ještě mohl pozdraviti. Lechav se zaopatřiti sv. svátostmi odoručil se nemocný do ochrany B. Srdce aně a vykonal s manželkou svou devítiletou pobožnost k B. Srdci P. A ejhle! kde pomoc lidská ukázala se býti labou, tam pomohl Bůh — nemocný rzy cítil úlevu a v krátkém čase tak silil, že už chrám Páně navštěvuje lehčí práce konati může. A proto ba manželé díky vzdávají B. Srdci P. povzbuzují svých spolubližních, by soužení k tomuto zdroji milosti a pooci nepřebornému se utíkali.

== Třetího března onemocněla mně matka velmi povážlivě, již v neděli na to zhoršila se nemoc v takovém stupni, že jsem v úzkosti své se utekla k milosrdnému Srdci P. Ježíše s prosbou o uzdravení její a slíbila, že to chci v pádu vyslyšení ve „Škole B. Srdce P.“ uveřejniti. Druhého dne se mimo nadání nemoc tak nápadně zlepšila, že zmizela všeliká obava. I vzdávám tedy veřejné díky B. Srdci P. Ježíše, tomuto zdroji milosrdenství a volám srdečně: Budiz vždy pochváleno, ctěno, milováno a oslaveno B. Srdce P. Ježíše a neposkvrněné Srdce P. Marie.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Rakousko. Mysl veškerých národů Rakouska zajímavá nastávající sňatek korunního prince Rudolfa se Stefanií, dcerou krále Belgického, který dne 9. května ve Vídni se odebýváti má. Právě se vrátil králevič Rudolf z pouťvé do Jerusalema, kde od katolíků byl s velikou nadšeností uvítán, a zajisté ještě plný optimismu z těchto přesvatých, věčně palácových míst, vstupuje do sv. manželství. V přípravě se bude na převznešený trůn svůj, vládnouti národům říše rakouské, národům z největší části katolickým a víc než z polovice slovenským. Což divu tedy, že zejména církev katolická a národové Slovanští nejvíce berou účastenství na celém jeho životě, na každém jeho snažení a bažení, že právě v ten den svatby jeho mnoho se za něj modlíti budou a všelijakým způsobem svou oddanost na jevo dají. Když zahrnuje v sobě milý náš králevič ctnosti i Rudolfa I. Habsburků Karla IV., otce vlasti!

Nápadno, že naše rakouské časopisy a pouť korunního prince do Jerusalema skoro úplně mlčely; nedivme se, jsouť skoro vesměs buď židovské, jimž kříž Kristův jest pohoršením, aneb neznámé, jimž jest bláznovstvím — nám však a celému slavnému rodu císařskému jest útěchou a chloubou.

O příchodu prince Rudolfa do Je-

rusalema píše očitý svědek časopisu „Aurora“ v Římě:

Nezapomenutelným zůstane mi den 29. března 1881, když do svatého města Jerusalema nejjasnější arciběvoda Rudolf s velkou radou Toskánským vstupoval. U brány Joppenské očekávala Jej veškerá bráta Františkánská, patriarcha s duchovenstvem světským, úředové turečtí, konsulové cizích mocností a zástupy nesmírné domorodců prostoupených cizinci v malebné směsici; ani židě pozadu nezůstali. Již z daleka sestoupil J. C. V. korunní princ Rudolf s komoně sám i celý průvod jeho a podkoním odevzdavše oře své k vedení, pěšky se blížili ku patriarchovi msgr. Bracco. První kráčel korunní princ velebně, v uniformě své skvostné a půvabně se vztýčeným čelem uslechtilá jeho postava se nesla. Když podle obyčeje nejjasnější princ na připravený koberec poklekl na zemi posvátné, podal jemu patriarcha svatý kříž k políbení. Uctivě kleče, políbil J. C. Výsost znamenitě posvátné našeho vykoupení. To ale ještě nepostačovalo zbožně mysli Rudolfa, hodného syna otce svého císařského, nýbrž v mocném svém hnutí, že jest na půdě svaté, po níž kráčel Syn Boží, světa Vykupitel, celý se položil a rozprostřel na zemi posvátné a drahnou dobu tak setřval. I bylo

viděti náramně pohnuti na všech přítomných a hodnostáři turečti sami divili se hlubké zbožnosti prince Habsburského a oči jejich s potěšením dlely na něm. Když pak povstal nejjasnější princ ze země, oslovil jej patriarcha vítaje ho; načež korunní princ s velkovévodou Toskánským jdouce po straně patriarchy a majíce před sebou dlouhé řady řečnicků sv. Františka a kněží a za sebou své komonstvo, v průvodu konsulů a úřadů nejkratší cestou kráčeli ku kostelu svatého hrobu Páně, při čemž špalír tvořila posádka vojenská. Obzvláště dojmavým stal se průvod ten tím, že Františkáni zpívali žalm 121. *Laetatus sum*. Kdo chce pochopiti uchvacující ten dojem, musel by zde zrovna slyšet hlaloh oněch slov žalmu. Nejjasnější princ potom se vyjádřil, že zvuky ty posvátné byly mu stokrát milejší než veškerá hudba, kterouž byl po cestě své vítán.

Průvod se blížil k velechrámu Božího hrobu. Mysl má zalétala do časů dávných Bohumíra a Balduina; a vidoucimu ty mnohé židy plešající, kteří u brány Joppenské byli postavili skvostnou vítězobránu k uvítání korunního prince, připadlo mi, že jsou to potomci těchže židů, kteří si vymohli za pět tisíc dukátů roku 1607. na Achmedu I., aby sbořiti směli chrám Božího hrobu a jen Benátčané tomu zabránili a tím díky světa křesťanského si zasloužili.

Co všechno to na mysl mi tanulo, císařský průvod zatím stanul před velechrámem Božího hrobu. Turci, vchod strážící, bránu otevřeli a kvardian podal vznešeným hostům svícenou vodu. Zde oba princové poklekše a kratičko se pomodlivše, spěchali do kaple samého Božího hrobu a tam po dlouhou dobu sami na modlitbách setrvali.

Když z kostela vycházeli, zapěli arabští chovanci škol františkánských a J. J. c. k. Výsosti zavítali do residence rakonsko-uherské, kdež bylo všeobecné představení.

Z Říma. Slovanský katolický svět zabývá se dosud dojmy encykliky papeže Lva XIII. k národům slovanským a zamýšlenou velkolepou poutí ke středu jednoty, do Říma.

V té záležitosti píše „Čech“: Po známou, svěřil sv. Otec péči o slovanské deputaci, jež ke dni 5. července Říma připutuje, kardinálovi Ledochskému, s nímžto se mají vůdce deput. té o všech záležitostech slavnostn. dorozuměti a shodnouti. — Katolíci „Slovence“ v Lublani dozvídá se, sv. Otec sám osobně hodlá dne 5. července světití oltář, jež ke cti ss. Cyrilla a Methoda v basilice svato-klement. buduje. — Dle „Kuryra Pozňanského“ dáno metropolitovi rusinskému, S. Bratoviči, pokynutí z Říma, že si to sv. Otec přeje, aby se ku slavnosti nastávajícímu buďto osobně dostavil, an se postaral o reprezentanta „Unie“. „Voce della verita“, list papežův, kladen na to velkou váhu, aby se v Římě v ss. Cyrilla a Methoda letos rozvinula přítomnosti sv. Otce liturgie cyrilometodějská ve vši své velebě a kráse.

V den ss. Cyrilla a Methoda bude staroslavný obraz, jenž představuje ss. Petra a Pavla a dva mnichy (Cyrilla a Methoda); křesťící slovanského poha a jenž připisuje se Konstantinu (Cyrillo) na oltáři sv. Petra k uctívání položen. Obraz tento nese nápis staroslovanský. Taktéž jiné staroslovanské památky, se chovají ve Vatikánu, stanou se vanským poutníkům z rozkazu sv. O. přístupnými. — Ustanoveno, že se kázati česky, polsky, chorvatsky, i harsky, slovinsky a rusinsky v basilice sv. klementske, v chrámu sv. Jeronýma sv. Athanasia i v chrámě sv. Petra. Pořádek i doba kázání bude pozdě ustanovena. — Chorváty uváděti bude profesor universitní v Záhřebě, hrabě Vojnovič, jenž od rozkolu (schismu) odstoupiv vešel před několika roky k smíru s církví katolickou. Tých Vojnovič jest bratr dalmatského zemského hraběte Vojnoviče. Polskou deputaci u dětí bude buďto kníže Czartoryjski, an kníže Sapieha. Slovinci vedeni budou — jak se za to má — starickým hrabětem Bleiweisenem. Kdo Českoslovanskou deputaci povede, ještě není ustanoveno. Vdp. probošt Stule uvolil se, učiti v basilice sv. Klementa řeč českou i polskou. Biskup Strossmayer uvolil se nově řečnickem chorvatským. — dotaz hraběte Ch. . . . z Pozňanského

voleno-li také Polákům z Poznańska
řidati se k deputaci slovanské, odvětil
„Poznaňského Kurýra“ čís. 80. kar-
nal Ledochovski telegraficky: „Exopta-
ssimum et amoenissimum Suae Sanc-
tati.“

Německo. Zdá se, že Bismark
amýšlí již rozhodně napravití politickou
výbu, jíž se byl dopustil utiskováním
toliků a vydáním moci státní v ruce
ojdkálů a penězníků — patrných to ne-
čestel státu. Odvrací se od strany boje-
tivé pro osobní třenicce. Krok již učiněn.
Zvolení kanovníka Drobe v Paderborně
kapitulního vikáře veliké osiřelé diecese,
kerž od sv. Stolice potvrzeno jest, po-
ává vládě příležitost konečně jednou
iti plnomocnosti zákona červencového.
to jest, že na základě rozmluv mezi
ným radou Lucanem a zvoleným vi-
nem správca církevního jmění opět svě-
na bude kapitulárnímu vikáři. Tolik
rv známo o smířlivé náklonnosti vlády.
zdvižení zákona ohledně zastavení
tu posud není k očekávání. Zvolení
právce biskupství přináší dvojí výhodu:
ončení státní správy jmění církevního
možnost zřejmého a nezkráceného vy-
obávání biskup-ého úřadu ohledně
sud obsazený míst. Těžiště noutze,
ž spočívá v osi. ní tak mnohých du-
ovních úřadů, bohužel se volbou a
známím vikáře nepošinulo. Ohledně po-
mnosti oznamovati vládě ustanovení du-
ovních, zůstává stará rozepře nepromě-
na. Proslýchá se však, že i v tom se
něc zména. A také začíná se opět vy-
dnávati se sv. Stolicí. Bylo by věru
čase, ukončiti úplně neblahé ty po-
ře v Německu. Lid katolický nanejvýš
spokojen. Dané a dávky vstupily pry
šud do výše neslychané, tak že lidé
jsou s to ve vlasti své naléztí pravého
aha a stěhují se jinam. Počet vystě-
valců dostupil v Prusku v roce 1880
679. Počítáme-li k tomu vystěhovalce
jiných německých zemí, podiviti se
musíme nad ohromným počtem lidu,
terý rok o rok opouští říši německou.
nedá se zapřítí, že kulturní boj mnoho
ké přispěl k nespokojenosti té. Karel
že z Löwensteinu vyzívá německé
toliky k putování společnému do Říma,
y tam na hrobech sv. Petra a Pavla
pomodlili, útěchu a sílu vyprosili v ny-

nějších bojích a u nohou vrouceně milo-
vaného sv. Otce Lva věrnost a oddanost
k církvi a sv. Stolicí projevili.

Rusko. Nevěra nihilistův dosáhla
na Rusi toho, po čemž důsledně dávno
bažila. Dne 13. března odpoledne padl
car Alexander II. jí za obět. City, které
nás při této zprávě pojalý, jsou city
nejhlubšího opovrzení nad tak hanebným
zločinem vražedníkův a sotrpností s ne-
šťastným vladařem, kteréhož pětkrát
Prozřetelnost Boží z rukou vrahů byla
vysvobodila. Dne 17. února 1880 stal
se výbuch v zimním paláci, který vedl
k energickému použití všech prostředků
proti nihilistickému spiknutí. Více než
rok uplynulo, anižby nový útok na život
cara byl učiněn. Myslelo se, že moc
nihilistů zlomena. Car stal se pokojnějším
a tu najednou uchvátí ho osud krutý,
který sám nezavinil. Byť vladařem dobrě
vále a zrušiv robotu měl zajisté nároky na
vděčnost svého lidu. Co za jeho pano-
vání skutkem a opuštěním prohořeno,
nemůže se jemu, nýbrž tradici jeho domu
a lidu, nátlaku osob a poměrů přičítati.
On utrpěl za odkazy svých předchůdců.
— Císařský palác Romanovců již často
krví byl poškrvněn. Byly to posud do-
máci vzpoury, které vladařům přinesly
smrt. Vražda z r. 1801, která zachvátíla
Pavla I., stala se výhradně z podniku
vyššího úřednictva. Teprv při následující
změně trůnu, když Mikuláš následoval
Alexandru I., ukázalo se, že kořeny
spiknutí proti stávajícímu pořádku stá-
nímu po celé zemi se rozvětvlly. Reformy
nynějšího císaře nepostačovaly již kořeny
ty zničiti. Pod vlivem socialistického
učení hnaly nové výrůstky a ovoce jejich
strašné máme nyní před sebou. Co nyní
následovati bude, dosud se neví. Nihilisté,
vlastně jistý spolek prohnanych šibalů,
kteří prehlivých, znemravnělých mladíků
a vášnivých žen zneužívají ke svým
nikoli svobodomyšlným zájmům, ovšem
sotva budou uspokojeni, ba snad se od-
vází k novým útokům, jak tomu na-
svědčují vypátrané podkopky. Všechno
ale jest v rukou Božích a může k do-
brému se obrátiti. Dejž Bůh, aby smutné
toto ovoce neznabožského vychování a
utiskování katolické církve otevřelo oči
nejen caři Ruskému, nýbrž všem pa-
novníkům.

V měsíci květnu

modleme se za zdar všeobecného jubilea.

Hlavní tento úmysl ustanovil sám sv. Otec. V památný den zvolení své promluvil sv. Otec o svých bolestech a nadějích, o těžkých zápasech pronásledováních, kterými sklíčena jest církev v., jakož i o prostředcích jimiž bojovati třeba proti tolikým protivníkům a vrahům a tyto zájmy Krista Pána odporučuje společné modlitbě všeho křesťanstva. A v pravdě jen tenkráte jsme kat. křesťané, vyhledáváme-li jen zájmy Ježíše Krista, jsmo-li poslouchali hlasu nejvyššího pastýře našeho a jen potud jsme spojeni s Božským srdcem Páně, pokud oddání jsme sv. Otci. — Povinnost, jaká tuto uložena jest všem křesťanům, týká se zvláště apoštolátu modlitby. Vzávše do rukou pastýřského list a přečtše ho, nalezli jsme tři zvláštní příčiny, které pohnuly sv. Otce k vypsání všeobecného jubilea, které všem tolik milostí s sebou přináší.

Na celém světě připravuje se revoluce, veliký převrat všech věcí, k čemu se chystají nihilisté, vraždíci mocnáře, nemající vážnosti a úcty k žádné moci světské ani duchovní. Přebrot ten zachvátil již srdce katolického světa, to Řím. Náměstek Kristův uvězněn ve Vatikánu, náboženské ústavy zrušeny, ústa propagandy (rozšíření sv. víry) zbavena jest svobody, nemůže volně působit k tomu, aby víc a více šířila světlo sv. víry a vzdělanost u divokých národů nejvyšší pastýř jest jako spoután, nemoha vyplniti povolání své, pásti oveč stáda svého; práva a zákony církevní jsou bezbožnými zákony novými zlehčovány. Tak jest to v Římě a tak jest všude, kde panuje protikřesťanská strana. Nenebojme se. Nejvyšší pastýř svolává celé své vojsko, všechny své dítky, a modlitbou bojovaly a pomoc na Bohu vyzádaly proti podvrzatným snahám bezbožníků.

Jiný účel tohoto jubilea jest porážka křesťanských nepřátel a obnova říje Ježíše Krista, kterou chtějí ze základů vyvrátiti. A jiný účel konečně jest dosažení srdatosti, statečnosti a síly všem obhájčům zájmů Krista Pána, aby se v zástražení odvážlivostí nepřátel, ale tím více bojovali za církev a za sv. Otce, práva sv. náboženství.

Abychom trojího tohoto účelu dosáhli, použijeme prostředků, jakéž nás sv. Otec podává. Očistíme úplně duši svou, abychom získali plnou míru milosti jubilea. Jsouce očistěni od hříchu a úplně smířeni s Bohem, můžeme pevně doufat, že milostivě vyslyší prosby naše a že vyhoví přáním našim. Prosmě vší ve spojení s Ježíšem, jeho předrahou Matkou Marií Pannou, se sv. Josefem pěstouncem jeho. Těmto mocným patronům zasvětil sv. Otec jubileum toto a nebuďte zklamána naděje jeho. Sv. Josef, který zachoval Božské dítě od jisté záhuby byv zázračným způsobem poučen a napomenut, vysvobodí i nás v pravý čas záhuby, jakou nám hrozí noví Herodesové.

Sv. Otec napomíná všechny křesťany, aby putovali, navštěvovali nejsvětější oltáře ve chrámech. Tam jest Božské Srdce Páně přístupno všem, otevřeno všem prosbám našim. Tam volá nás Božské Srdce Páně: Pojďte ke mně všickněte kteří obtíženi jste, a já oběrvstvím vás. Poslechněme tedy hlasu dobrého pastýře shromáždijme se hojně ve chrámech, tlučme na dvéře tabernaklu, vznášejme modlitby a prosby své za církev, za sv. Otce, za ponížení nepřátel ke kráť Ježíše Krista a bude nám otevřeno, budou vyslyšeny naše prosby.

Nezapomeňme však ku každodenním modlitbám i následující přidati.

Modlitba. O Ježíši! skrze nepoškvrněné Srdce Marie Panny obět Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. Obzvláště je obětují za zdar a prospěch nastávajícího jubilea. O Ježíši! vlož do srdce našeho toužebnost, abychom doladili a hodně připraveni účastnými se stali plnosti Tvých milostí a spolupůsobili úmyslech milosrdenství Tvého. Amen.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc květen I. P. 1881.

Za zdar všeobecného jubilea.

O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za zdar a prospěch nastávajícího jubilea. O Ježíši! vlož do srdce našeho toužebnost, abychom dobře a hodně připraveni účastnými se stali plnosti Tvých milostí a spolupůsobili na úmyslech milosrdenství Tvého. Amen.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši Rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přesladvé Srdce Panny Marie, budiž mou spásou!

Sv. Michale archanděli, sv. Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště ale odporučuje se:

1. Sv. Filipa a Jakuba, ap. 62: Májová pobožnost po světě křesť. zejména ve 3 farnostech. Vyprošení dvěma osobám milosti Boží a jiné osobě dar víry. Vyprošení jisté milosti.
2. Sv. Athanasia, bskp. 373: Úcta, důvěra a láska v nejblh. P. Marii. Vytrvalost v předsevzetí. Úcta Bohorodičky na Moravě. Hodně přijímání sv. svátostí. Studující. 3 rodiny.
3. Nalezení sv. Kříže 326: Bychom víc a více rozuměli znamení sv. Kříže a jeho užívání! Smíření-se nepřátel. Úcta Bohorodičky ve Slezsku. Obrácení opilce. Obrácení mladíka.
4. Sv. Floriana m. 297: Matky a vdovy. Modlitba za dítěti v vychování jich. Úcta Bohorodičky v Polsce. Osířelé duše.
5. Sv. Pia V., pp. 1572: Zdar snahám sv. Otce v obrácení nepřátel jeho! Zpověď velikonoční a sv. přijímání. Úcta Bohorodičky u Rusinův. Svornost manžel. Obrácení hříšníků.
6. Sv. Jana, ap. muč. 95: Umírající a duše v očistci. Za ducha apoštolského všem duchovním spávcům. Úcta Bohorodičky u Srbů.
7. Sv. Stanislava, bskp. m. 1079: Biskupové rakouští. Ochrana mládeže naší od nebezpečných pokušení. Úcta Bohorodičky v Chorvátsku. Naším modlitbám se odporučující. Sirotci.
8. Zjevení sv. Michala, arch.: Obnova úcty a důvěry k sv. Josefu. Církev sv. do ochrany sv. Josefa daná. Úcta Bohorodičky v Slavonii. Dlouhou již chorobou sklíčená osoba.
9. Sv. Řehoře Naz., bsk. 389: Ústavy boslovecké a jich učitelstvo. Časopisy boslovecké a jich podporovatelé. Úcta Bohorodičky v Krajíně. O trpělivosti a důvěře v Boha.
10. Sv. Antonia, bskp. 1459: Dobří a horliví zpovědníci. Mládež na školách středních. Úcta Bohorodičky v Uhřích. † matka.
11. Sv. Mamerta, bskp. 477: Misie tuzemské. Povolání do stavu duchovního. Úcta Bohorodičky v Bosně. Těžce nemocný bratr.
12. Sv. Pankráce, m. 304: Nemocní a soužení by měli sv. trpělivost! Sirotčince a opatrovny naše. Úcta Bohorod. v Dalmatsku.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Lúrdnu, Filipsořdu, Časochově, Holeslavi a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc květen I. P. 1881.

Za zdar všeobecného jubilea.

Dne

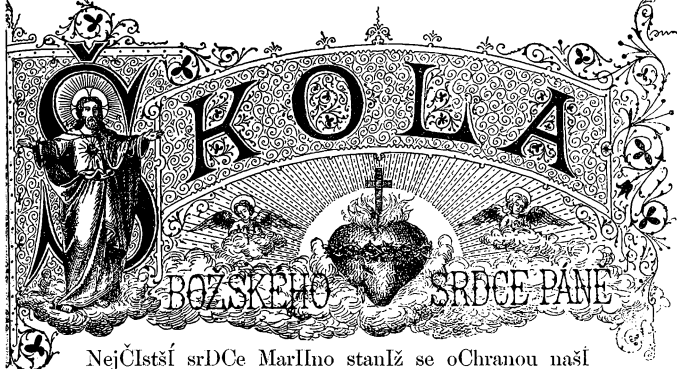
Obzvláště ale odporučíte se:

13. Sv. Serváce, bskp. 384: Duchovenstvo řeholní v zemích koruny svatováclavské. Za ducha křesťanské obětavosti. Úcta Bohorodičky na Vojenské hranici. Ústavy školských sester.
14. Sv. Bonifáce, m. 307: Kazatelé marianští. Umění se pokoriti. Záležitost chrámu svatovítského v Praze. Úcta Bohorod. v Hercegovině. Churavý otec a dcera, pobloudilá rodina.
15. Sv. Isidora, roln. 1170: Rozmnožení úcty sv. Jana Nep. po světě. Úřednictvo by více dbalo náboženských povinností.
16. Sv. Jana Nep., m. 1383: Díky za všechny milosti na přímluvu sv. Jana Nep. dosažené. Poutníci svatojanští. Úcta Bohorod. v Bulharsku. Obrácení 1 hříšníka. Šťastná hodina smrti.
17. Sv. Paschala Bayl. řeh. 1592: Záležitost velkého dosahu. Misie bulharská. Úcta Bohorod. na Černé Hoře. † otec a sestra.
18. Sv. Theodata, m. 803: Horlivost mužům u vykonávání povinností svých. Přemáhání sebe v opilství. Úcta Bohorod. ve Štýrsku. Zabezpečení budoucnosti. Prodloužení života rodičů.
19. Sv. Petra, Celest. pp. 1206: Za ducha moudrosti. Rozkvět apost. modl. mezi Slovany. Úcta Bohorod. v Korutanech. 1 rodina.
20. Sv. Bernarda, Sen. 1444: Apoštolát modlitby a bratrstva B. S. P. Odstranění nekřesťanských učitelů ze škol našich.
21. Sv. Felixe, řeh. 1587: Vojsko naše uchovej nám B. S. P. nemravné náказы. Duchovenstvo a důstojnictvo v něm. Úcta Bohorod v Malorusi. Obrácení 3 osob. Šťastná hodina smrti.
22. Sv. Julie, p. m. 450: Zadoštničnění povinnostem času velikonočního. Nešťastná manželství. Úcta Bohorodičky ve Velkorusí.
23. Sv. Ondřeje Boh., řeh. m. 1657: Zdar v záležitostech časných! Obnova v horlivé modlitbě mnohým. Úcta Bohorod. v ruském Polsku. Uzdravení dítěte s nemocným okem.
24. Sv. Johanny Ch., p. 1641: Důvěra všeobecná v nejsv. P. Marii. Úcta Bohorod. v pruském Polsku. † matka kněze.
25. Sv. Řehoře VII., pp. 1085: Sv. Otec a zdar jeho snah a prací. Úroda a blahobyt. Úcta Bohorod v Litevsku. Chorý otec.
26. Nanebevstoupení Páně: Obrácení myslí našich vzhůru. Touha po nebi. Dělnictvo naše. Úcta Bohorod. u Slovanů v Americe.
27. Sv. Majdaleny Paccis. p. 1607: Panny křesť. Ženské vychovácí ústavy. Úcta Bohorod. u Slovanů asijských.
28. Sv. Viléma, řeh. 812: Misie za mořem. Misionáři čeští v Americe. Úcta Bohorodičky u Slovanů australských.
29. Sv. Maximina, bskp. 394: Žehnej, nejblh. P. Maria všem ctitelům svým v jich podnikách! Duchovenstvo světské.
30. Sv. Ferdinanda, kr. 1252: Císař a král náš s jeho rádci. Odprošení za vši nedůvěru v moc nejsv. Panny za minulých let.
31. Sv. Angely Merici, p. zakl. ř. Uršul. 1540: Všichni spoluúrovň katol. bratrstev zemřeli v tomto měsíci.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Lurdau, Filipsdorfu, Časchochově, Bolešlavě a m. ostl.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Nejčistší srdce Mariino staněž se ochranou našl
I V žlVotě I zvlášt přl skonávání!

Stará píseň k Srdci Pána Ježíše.

(Z polštiny.)

Ježíši můj, k nohám tuto, hříšník,
padám Tobě,
Milosrdí, odpuštění hříchů prosit
sobě,
Nebo milost hříšníkům jsi slíbil
nekonečnou,
S litoší-li obrátí se k Tobě se
srdečnou.

Upřímně se k Tobě vracím,
milostivý Pane,
Vyznávám své hříchy mnohé, žaluji
Ti na ně;
Odpust pro své srdce, kopím pro-
bodué,
Které hříšníkům i největším je
otevřené.

S Magdalenou prosím, s Petrem
spásy páskou,
Abych dobyl sobě spasení Tvou
velkou láskou.
Smilováním nekonečným Srdce
Ježíšova
Odměněna bývá velká vina
hříšníková.

Kdyby poznali je všichni lidé, věrní
světu,
Kteří jeho marnosti si srovnávají
květu,
Jistě by se k Tobě srdcem přímým
navrátili,
Náklonnosti svoje zlé by ihned
opustili.

Srdce dobrotivé, ukaž dobrotu tu svoji,
Dej, ať kajicník již pomocí Tvou v slibu stojí.
Přijmi srdce moje, Ježíši, rač milost dáti,
Dovol ve dne v noci na Tvých prsou spočívati.

Erazim Boleslavský.

Okružník biskupa Strossmayera

daný v Džakové 4. února 1881.

Milení v Kristu bratři!

Rozmilý lide můj křesťanký!

Soud slavnosti, jež všecek svět křesťanský slaví. Jsou to slavnosti uvádějící nám na paměť život a tajemství Pána našeho a neposkvrněné Matky Jeho — Bohorodičky; podobné slavnosti jsou i svátek sv. Jana Křtitele, jež v životě už matčině posvěcen byv, nade všechny tvory lidské — vyjma Matku Boží — povýšen byl; svátek sv. Josefa, ochrance i obrance Ježíšova a přímluvčího celé Círky Boží na zemi; svátky sv. apoštolův, na nichž jako na pevných základech — vedle sebe samého — založil a vystavěl Kristus sv. Církev, pokladnu to a dědičku všech oněch milostí, jichž On pokolení lidskému vydobyl a cenou krve své na dřevě kříže na věky pojistil. Ale kromě těch a podobných svátků všeobecných má každý chrám, každé biskupství, každý národ své vlastní světee, jež obzvláštním způsobem ctí a vzývá.

Náš stoličný chrám zasvěcen jest sv. Petru, hlavě apoštolské a kmenu jednoty církevní, což zajisté srovnává se s jednou z našich nejpřednějších potřeb národních. Naše biskupství srémské, kteréž původu jest apoštolského, zasvěceno jest nyní sv. Demetriu, jež u věhlasu svém starému městu Srému odebral jméno římské a dal jméno své, t. j. Mitrovice. Naše prastaré biskupství bosenské zasvěceno jest starému proroku Eliáši, což důkazem jest, že my od doby pradávné v úzkém spojení jsme bývali s Východem, jež plným právem sv. Eliáše obzvláštním ctí a vzývá způsobem. Totéž platí i o různých národech. Jeden národ ctí s popřední pobožností sv. Štěpána a Ladislava, druhý sv. Severina a Leopolda, třetí sv. Václava a Jana z Nepomuku, čtvrtý sv. Kazimíra a Stanislava, pátý sv. Mikuláše a Šavu; a všecken národ slovanský ctí a vzývá sv. Cyrilla a Methoděje, o nichž plným právem říci možná, že jsou národu slovanskému tím, čím sv. Petr a Pavel celému křesťanstvu jsou. Žel Bohu! — zvláště my Slované katoličtí jsme o to až do nejnovější doby nedbali. Bohužel, že nás i s této stránky velevážné zmocnila se jakási nedbalost, pro kterou my rádi po cizím se sháníme, na svou vlastní věc, byť jak svatá a šlechtná ona byla, zapomínající; škodná nedbalost, pro kterou skoro ani dost málo nehájíme onoho svatého tajemství budoucnosti, na něž nás prozřetelnost Boží očividně pozývá, a o němž, aby co nejdříve se uskutečnilo a splnilo, všechny síly duše i srdce našeho by pracovati měly.

Ale díky Bohu! — i v ohledu tom se věci mezi námi od některé doby zlepšují. Zdá se, že jsme se už i my Slované z hlubokého sna a pohodlí svého probudili; zdá se, že i my už přesvědčovati se počínáme, že život jest — nejen jednotlivce — ale celých národův šlechetný zápas, a že vyšší účelové nejen věčného ale i pozemského života jenom cenou ustavičné práce a neustálé oběti postihnouti se dají. I nám už v životě i veřejném i soukromém počíná před očima zářiti ona věčná pravda, kterou Pán a Spasitel náš vyslovil vzácným podobenstvím o služebnících, jimž svěřil své hřivny a dary; jen ti vládnou a užívají, kteří s hřivnami a dary svými věrně a bedlivě těžili, kdežto sluha nedbalý sama sebe do temnosti, otroctví a všeho zla odsoudil, zakopav dary sobě svěřené z jakéhosi strachu a ostýchání do země. „Ejcite eum — praví o něm písmo — in tenebras exteriores, ibi erit fletus et stridor dentium“ t. j. uvrzte jej do temností zevnitřních, tamť bude pláč a skřípění zubů. To jsou oni málomyslníci a nedbalci v každém národě, kteří u věčném váhání žijí, kteří ani jedné z těch otázek, o nichž třeba mysliti a rozhodovati, do dna nepromyslí, kteří složivše ruce v klín od slepého jakéhos osudu a Bůh ví od jakých jiných ještě neobyčejných událostí spásu a svobodu národa svého očekávají. To jsou také ti, jenž křesťanství se odřekli, jenž by národ na věky na smrt odsoudili, do temnosti a všelikého neštěstí jen proto zavedli, aby v pokoji a rozkoši, v počtě a moci kořisti své užívati mohli. Chvála Bohu! — jak jsem řekl — věci aspoň trochu u nás se polepšily, jelikož už od několika rokův i biskupové i kněží naši snaží se a pečují o to, aby národ náš zvykl si víc než posud pozírati na svaté své patrony a apoštoly Cyrilla a Methoděje, a aby je bedlivěji v potřebách svojich vzýval; a chvála Bohu, dobrý lid náš v ohledu tom jakož i v každém jiném rád svatým a šlechetným záměřům kněží svojich se podává. I poněvadž rok minulý jak duchovenstvu tak lidu našemu křesťanskému i věci té nové poučení a novou pohnutku donesl, bude výsledek snažení toho budoucně ještě hojnější a plodnější.

Mezi nejzávažnější a nejutěšenější událostí roku minulého počítáme plným právem ono dobrodiní požehnané, jež sv. Otec Lev XIII. z veliké dobroty a lásky své otcovské celému Slovanstvu proukázati ráčil, zvláštním okružníkem nařídív, aby slavnost sv. apoštolův našich Cyrilla a Methoděje po všem světě slavnějším než posud se odbývala a slavila způsobem. Týká se událost ta poněkud všech Slovanů vůbec, ale obzvláště nás katolíků, jenž v Otcí sv. ctíme nejen onu svatou

lásku a dobrotu, již on k nám ze samého Srdece Ježíšova čerpá, ale zároveň i onu svrchovanou moc a vládu, jižto se svatá víra a jednota v Církvi Boží čista a neposkrvněna zachovává, a veškerá Církev oním řádem a zákonem se naplňuje, jenž s úmyslem Ježíšovým a s věčným úřadem svaté matky Církve se srovnává. Já poděkoval jsem už ve jménu svém a celého biskupství srdečně a upřímně sv. Oteci za dar ten; i vážnou odpověď, již se mi tu dostalo, považuji za zvláštní dar milosti, kterou mně dobrotivý Pán posilňuje, abych mnohé a mnohé kříže a trampoty, jež nyní s povoláním mým svatým spojeny jsou, trpělivěji a skroušeněji snášel. Chvála věčná za dar ten nejprve Bohu, potom sv. Oteci papeži! Toť také příčinou jest, že jsem za předmět letošního svého listu k dobrému lidu a duchovenstvu svému obral sobě vzácný okružník sv. Otce Lva XIII., t. j.: Život sv. Cyrilla a Methoděje s rozborem příčiny, proč je zvláštním způsobem ctíti a vzývati máme. To jest tuším vzhledem k papežskému okružníku dotečnému svatou povinností každého katolického biskupa, který mezi Slovany svaté povolání své zastává. V ohledu tom samy sebou se tu naskytují otázky as podobné: jaký byl mezi námi Slovany hlavní směr apoštolského působení sv. Cyrilla a Methoděje? — čemu se nám ze svatého života jejich obzvláště přiučiti jest? — co na skutečích i životě našem pohaněti sluší? — jaký jest při tom záměr sv. prozřetelnosti Boží, když nyní zvláštním způsobem mezi Slovany budí a šíří sv. památku na apoštoly Cyrilla a Methoděje? — i jak se my Slované bez rozdílu těmto úmyslům Páně odevzdati máme?

Ovšem že cesty Boží nevyzpytatelný jsou, že rozumu lidskému není dáno určitě naznačiti čas a hodinu onoho tajemství milosti, jež Otec věčný samému sobě ponechal; ale přece rozhledneme-li se jednak dobře a bádavě po apoštolském životě sv. apoštolův, jednak pozříme-li na posvátnou řeč vrehního pastýře stáda Hospodinova, na dnešní poměry Slovanův i na hlavní tužbu jejich, aby totiž úkol Bohem sobě vykázany postihli: tož nemůže býti pochybnosti, že prozřetelnost Boží vzpomínky sv. našich apoštolův za nynější doby k tomu použití hodlá: aby Slované ponukla a upomněla na svatou jednotu u víře i Církvi, již Bůh sám učinil věčným základem oné bratrské lásky a svornosti, oné ráznosti a rozhodnosti, bez které nic znamenitého na tom světě provésti nelze; i to hlavně proto, poněvadž právě proti této jednotě svaté nyní odevšad hany a předsudky se silně šíří, jako že by jednota ta na úkor byla svobodě a pokroku národnímu, na úkor zvláštním tužbám a účelům, k nimž každý národ plným

právem se nese. — Chceť prozřetelnost Božská oslavenější vzpomínkou sv. našich apoštolů důkaz a příklad poskytnouti všem Slovanům: že jednotou církevní, jakožto darem Božím, nic zkázy bráti nemůže, co národu jakkolvěk přirozeno a milo jest; ale právě naopak, že v jednotě církevní mocí jakousi nadpřirozenou i svoboda i pokrok národní, i všecky obyčeje i všecky spravedlivé tužby národní se sesilují, ušlechťují a na postihnutí vyšších účelův upravují. Toť směr, kterým hodlám pozorovati okružník sv. Otce, čili — což totéž jest: život a apoštolské působení sv. našich apoštolův Cyrilla a Methoděje. Chci jmenovitě ukázati:

1. Jak sv. naši apoštolé Cyrill a Methoděj, hlásající a rozšiřující sv. víru Ježíše Krista mezi Slovany — k čemuž je Bůh už v prvém počátku života jejich byl ustanovil — celou duší i srdcem hlavně po jednotě v Církví Boží toužili, a tím příklad nám všem dali, který následovati máme.

2. Která sv. naši apoštolé právě v jednotě té svaté vždy hledali a nacházeli všelikou podporu a obranu proti pronásledovníkům svým a nápadníkům; kterak ve svaté jednotě té vždy hledali a nacházeli pravou záštitu zvláštních práv, svobod a obřadův, jež ve svaté církvi mezi Slovany zaváděli, což jest nám všem opět naučením a připomenutím, abychom co do zvláštních tužeb svých a želání k tétož jednotě útočisté své brali.

(Pokračování.)

P. Martin Šmid T. J.

Misionář indiánský.

(Pokračování.)

Došla též psaní z Paraguay, kteráž pro jeho horlivost apoštolskou, byla, jak říkáváme, vodou na mlýn.

— Dnes (5. srpna 1727) dávám Vám na vědomost, že posavad jsem ve Španělsku se svými osmdesáti sou-druhy a že s největší toužebností plavby příhodné očekáváme; dobrěť nám povědomo, že ubozí Indiáni nás v bídě a nouzi své velmi potřebují. Nedávno psal nám náš P. provincial a zároveň podotknul, s jakou horoucí touhou nás již očekává. Dokládá, že indiánský národ jmenem Čiriguani asi 40.000 duší, kteří

dva misionáře, jenž jim víru svatou zvěstovali, umučili, nyní k němu posly vyslali o své vlastní újmě, a ho úpěnlivě prosí, aby jim poslal misionářův několik, aby od nich v pravé křesťanské víře vyučení a vychování býti mohli; že nevěry své se zřikají úplně a že uzavřeli, pravou víru přijati. Poněvadž ale P. provincial neměl misionářův, kterých by právě mohl propustiti, přislíbil jim, že tak teprvé, až my přijdeme, učiní. To nás ovšem musí boleti. My jen po tom toužíme a o to usilujeme, abychom Indiány Kristu Ježíši získali a tak čest a chválu Boží rozmnožili. Kolik jich

zatím, třebaš dětí nedospělých, zemře, které, kdybychom tam již byli, mohli jsme již pokřtiti a tak jim nebeskou bránu otevřítí! . . . Přece ale odevzdáváme se ve všem do vůle Boží, prozřetelnost Jeho svatá a nevyzpytatelná nás potěšuje a nám útěchy poskytuje.

A opětně psal matce své 23. února 1728 ze Sevilly:

— Již již jistojisté byli jsme naděje, že brzy na cestu dalekou se vydáme. Toť byla také příčina, za kterou jsem posud nepsal. Den jak den očekával jsem, že se zdovíme něco jistého o odchodu svém, abych takto něco určitého a jistého mohl udati. Avšak posud nic určitého a jistého nevíme. Mnozí jsou té naděje, že v dubnu nebo v květnu cestu nastoupíme, jiní dokonce myslí, že kdysi v srpnu aneb v září teprvé bude nám odchod umožněn. — Staniz se Tvá svatá vůle!

Misionář ve všech poměrech vždy a všudy dovésti musí starati se o spasení duševní, ne snad toliko v těch poměrech, které by sobě sám přál a žádal, což dovedl i P. Šmid, an sobě, ač ustavičně odchod očekával, sám otevřel, jak říkáme, pole neunavné činnosti.

— Povídate asi sobě, takť píše v psaní svrchu udaném, co zatím dělávám. Čas mi jenjen ubíhá a to nyní rychleji než v prvním roce. Nyní již tak dalece se vyznám v řeči španělské, že mohu od několika měsícův leccos spasitelného provozovati. Zpovídám, navštěvuji nemocné a uvězněné v žalářích a je ku pokání, trpělivosti a ku ečnosti povzbuzuji, vyučuji mládež ve svatém náboženství, čehož zde ovšem velmi zapotřebí, neb jen v postě se zde odbyvají křesťanská cvičení. I Němcům jsem již posloužil; onemocnělť dva a dlouhý čas v nemocnici postonávali, a jeden jest zde již rok v žaláři.

Konečně ale přece touha misionářův splněna. Na štědrý večer r. 1728 vyjeli z Kades. Vyjely tři lodě, „sv. Martin“, na níž bylo dvanáct františkánův a jeden dominikán, „sv. Bruno“ a „František“, na nichž bylo 60 kněží z tovaryšstva Ježíšova. Bylať to zrovna malá vojenská výprava, kteráž pod praporem sv. kříže do daleké Ameriky se ubírala, aby zde pokoj a mír, kteréhož křesťanství poskytuje, zjedнала.

Z ostrovu „Teneriffy“ dal o své cestě P. Šmid zprávu a 30. dubna dal věděti z Buenos-Ayres, že šťastně do nového světa dorazili. Církev sv. právě slavila veliký pátek, když do přístavu dorazili. — „Jakož jsme ve svatvečer, kdež se narodil Spasitel světa, cestu svou započali, rovněž jsme ji toho dne skončili, kteréhož za nás zemřel a nás smrtí přehořkou vykoupil,“ dokládá P. Šmid v dopisu svém bratrovi zasláném.

Misionáři byli od biskupa, místo-držitele, ode všeho lidu za hlalohu zvonův a hlučné střelby s nadšeností a radostí velikou uvítáni a slavili po rozmanitých na moři přestálých útrapách radostně velikonoce v koleji jezuitské se svými spolubratry. Na to představený koleje jezuitské vykázal jednomu každému misionáři stanicí misionářskou. P. Šmid ku veliké své radosti poslán do země čikitské.

— Mně vykázána, píše P. Šmid radostí zrovna uchvácen, stanicé misionářská, kterouž všichni sobě přáli dostati, pro níž ale ze všech jen čtyři ustanoveni jsme byli, dva Španělové a dva z Němec, totiž P. Michal Streicher, rodák amberský a já. Jsou to misie u de los Chiquitos — u Čikitův. Misie tyto dlouho ještě netrvají. Že jsem tamo poslán, k tomu mi nejvíce napomáhalo, že se vyznám v hudbě. Nyní teprvé poznávám a uznávám, jak dobře se stalo, že řízením Božím v mládí svém hudbě jsem se přiučil. Známó jest, že Indiáni zvláštní přiro-

zenou náchylnost k hudbě projevují. Hudbou dají se v kostele ku vroucí pobožnosti povzbuditi; hudba nejsnadnějším způsobem k leccemus je pohne. Podobně polanští a divocí Indiáni ničím nedají se tak snadno z lesů a ze svých skrýší a doupat vylákati jako hudbou; hudbou je možná přilákati je až do vesnic křesťanských, hudba je ve vesnicích těchto zdrží, jinak opět, jakž již se stalo, bez hudby do lesů svých utekli.

Všechn rozradostněn nastoupil P. Šmid cestu ku své misi na jaře r. 1729. 300 mil našich bylo jiti severozápadním směrem v Jižní Americe. Cesta vedla pustatinami Lianos a Pampas nazvanými, kdež neviděti daleko široko ani kopce ani stromu.*)

Z Chuquifaky popisuje P. Šmid tuto cestu následovně:

— Cestování americké velmi se liší od cestování evropského. Na celé své daleké cestě netoliko žádné hospody, ale ani žádného města ani žádné vesničky jsme nenatrefili. Dále než na sto španělských mil neviděti ani kopce, ba ani stromu, ani kamínka, vše jest sama krásná rovina jako stůl. Denně viděti jsme stáda jelenův a pštrosův, jakož tisíce koňův, kteří bez pána se ustavičně po krásných pastvinách v zimě i v létě plahočí. Asi před 30 roky nepřehledné toto pole kravami se jenjen hemžilo, které rovněž bez pána všelikého ve stádech se proháněly. Poznenáhla ale je Španělové schytali a pozabijeli nejvíce jen pro jazyk a kůži, kterýchž přemnoho tisíc do Evropy přivezli. Ostatní maso nechali na poli ležeti a shniti. Přese vše to posud je dosti masa a dosti krav. Nekupuje se maso na libru nebo kilo,

*) Budiž podotknuto, že † Pius IX. blahé paměti r. 1824 v únoru jakožto kanovník tuž cestu vykonal. Doprovázel tenkrát arcibiskupa Mužiho, kterýž z rozkazu Pia VII. do Chile se ubíral. abť tamo s novou vládou konkordat uzavřel.

ale zrovna po čtvrtkách krávy aneb vola; čtvrtka taká stojí dva reály (tedy dle našich peněz asi 40 kr.) V Buenos-Ayresech nakoupili jsme chleba, vína a jiných potravin, jakož i dřevo, uhlí, všeliké kuchyňské náčiní, jako bychom opět přes moře měli se plaviti; na to nás z Buenos-Ayres dne 25. června vyjelo 50 na 50 vozích. Španělové voze takové nazývají „carretas.“ Jsou toliko o dvou kolech; každé kolo je asi čtyry lokte vysoké. Každý kněz měl jeden vůz, v němž v noci spal a za dne jako v nějaké světnici bydlel a přece zároveň při tom dále se ubíral; scholastikové měli dva jeden vůz. Na všech ostatních vozích byly potraviny a jiné potřebné náradí a náčiní rozmanité. Masa nebylo třeba na voze nakládati a je voziti; neb před námi hnáno stádo mladých krav a jalovic, abychom je, kdekoliv a kdykoliv toho třeba, zabíti mohli. Do každého vozu byli čtyři více divocí než ochočení voli zapřáhnuti. Třeba bylo často přepřahovati, pročež se více než 500 volův hnalo. Každý vůz měl svého vozku, kterýž nešel pěšky, nýbrž seděl na zvláštním sedadle, kteréž bylo na předku vozu upraveno. Na sedadle tomto seděl jel s voly zapřaženými, kteréž ale neřídil obrátkami, nýbrž přední voly dlouhou holí a zadní kyjem. Hůl i kyj mají na konci železné okutí a železný hřebík, kterýmž často píchávají voly až krev teče.*) Asi 20 pacholkův jelo na koních; ti ve dne hnali koně, krávy a voly, v noci je opatrovali.

Takové bylo cestování jejich po „Pampas.“ Za 33 dní dorazili do amer. Kordovy. Odtud podobným způsobem

*) Jest to orientálům známý „osten,“ kterým bodají zvíře vždy na jedno, již hodně rozbolavené a proto velmi citelné místo. Surový ten způsob nalezl jsem i v loni u mezkářů v Neapolsku a všechno mé domlouvání nepohnulo je k milosrdenství s ubohými oslíky. Pl. J. M.

bylo P. Šmidovi cestovati do St. Jago, St. Miguel a Salta, kdež ku své veliké radosti sešel se s rodákem svým P. Karlem Rechbergem, pak skrže Potosi peruánské, kteréž již tenkrát jako nyní doly stříbrnými proslaveno bylo. — Osada ta, píše P. Šmid, jest veliká a má mnoho obyvatelův a pro své doly stříbrné proslavena a rozhlášena. Z dolův těchto Španělové již tolik stříbra vydolovali, že by z něho, jak se říkává, most z Ameriky až do Španělska se mohl vystavěti. V dolech těchto doluje stříbro mnoho tisíc Indiánův, tak že každou neděli je nejméně 12.000 tolarův výplaty. Zde prodleli misionáři celý půst roku 1730; jakmile pak vystouple řeky cestu uvolnily, ihned vydali se na cestu, Chuquisakou, St. Crucem de la Sierra do země Čikitské.

Trvala tudíž cesta celé čtyry roky, což zajisté dostatečný čas jest, v němž rozmanitou nouzí, strastí, trampotou, trpělivostí a oddaností do vůle Boží připravovati se měl příležitost na misionářské dílo své.

Než o misionářství jeho něco popíšeme, propovíme něco o Čikitech.

Země čikitská (Španělové je tak nazývají, poněvadž dvéře čili raději otvory do svých chatrč, které mají více podobu pece, tak malé dělají, že jen lezouce z nich vyklouznouti mohou) je mezi 16. a 19. stupněm jižní šířky a 40. až 48. stupněm západní délky. Jest to hornatá země, kdež ještě přemnoho jest tropických pralesův.

V těchto horách žijí Čikiti, jeden z nejdivočejších národův indiánských. Právěho Boha neznali ani dle jména. O náboženství není ani řeči. Báli a trásli se zrovna před jakýmsi zlým tvorem, kterýž v hustých lesích prý přebývá, kterémuž ale oběti žádných nepřinášejí aniž modlitbou jej uctívají. Pověřčeně vykládají let ptačí. Strach a hrůza je pojmá,

kdykoliv neštěstí let ptačí znamená; pak jako plachá srnka plahočí se dolinami a horami. To jest celé jejich náboženství. Jest to zrovna temný průsvit zaslé víry. Byli velmi boječtí; pro jejich smrtelnosné jedem napuštěné šipy vše daleko a široko se hrůzou před nimi chvělo a tráslo. Živilí se obyčejně lovem, houbou, ovocem, kořením, lesním medem, kteréhož jin mnoho a mnoho v dutých stromech včely bez žihadla nasnašely. Seli rýži a sázeli trest cukrovou, čímž se v čas „pršky“ stále a čtvrt roku trvající živilí. Čas svůj nejvíce ztrávili hrou a tancem.

O jejich obrácení pokusili se ku konci století sedmnáctého jezuité P. Josef Arxský a P. Baptista Ceaský. Nelze vy slovití, nemožno udati útrapy a rozmanité těžkosti, kteréž přestáti museli, než dorazili na místo svého misionářského povolání. V Santa Cruce de la Sierra pozdvihli se proti nim španělští sadaři a nebylo jim možno zjednatí sobě průvodce a tlumočnicků k Čikitům. Lakotiví tito lidé, jimž více na bohatství než na spáse lidské záleželo, obávali se totiž, že kdyby jezuité Indiány obrátili a je do redukcí spojili, že by od krále pak dostali zákon, kterýmž by jim, sadařům španělským, zabráněno bylo, činiti vpády do území, kteréž divoši obývali, divochy zajímatí a je otroky učiniti. Konečně přemluvil P. Arx dva jinochy, aby ho aspoň k území piknoksckému, kteréž s čikitským územím hraničí, doprovodili. Cesta vedla vysokými horami a dolinami, přes řeky divoké a pustatinami bezcestnými. Konečně misionář k cíli cesty své dorazil, avšak smutné bylo jeho uvítání mezi těmito divochy. Vyhledával je, ošetřoval je, jak mu jen možno bylo, a křtil unírající. Taká láska a obětavost brzy zaujala srdce divochův; slibovali mu, že přijmou víru jeho. Když se rozhodnul, že u nich, dokud pršky potrvají, pobude, byli samá radost a blaženost. V brzku

vyhlédnuto místo pro kaplu, na němž prozatím znamení víry, kříž byl postaven. Okolo tohoto kříže shromažďovali se Indiáni k vyučování. Sousední číkitští pohlaváři přiváděli sem své rodiny. I postavena kapla a sv. Františku Xaverskému zasvěcena a první křesťanská osada čili redukce mezi těmito národy založena r. 1691.

Avšak v brzku redukce ohrožena; nepřítel všeho dobrého nechtěl popřáti zdaru tomuto dílu. Portugalští loupežníci, pověstní mameluci, přepadli redukci; i musel misionář s obrácenými na víru do lesů utéci. Na útěku podařilo se mu zavčas dáti zprávu o neštěstí ještě jiným pohlavárům, aby takto i oni se svými rodinami se zachránili mohli. Po té poslal posly k španělským úředníkům do St. Cruce o pomoc. I dorazilo skutečně 50 vojákův, kteří spojivši se s 500 hbitými střelci indiánskými na řece Apere mameluky na hlavu porazili a úplně rozprášili. Že ale bylo se stále obávati nového loupežnického přepadnutí, usnesli se misionáři na tom, že se usídí podle řeky Apere nedaleko St. Lorenea; avšak i zde neměli dlouho pobýti; lakota opět hrozila zmařiti jejich dílo. Sousední španělská osadníci přepadli novou redukci, zajali mnoho obrácených a otroky je učinili, ano i kněžím, kteří se rozhodně takému jejich počínání opřeli, příkoří veliká učinili a je s dětmi ještě pozůstalými do lesů zahnali. Tímto způsobem jen s největší obtíží mohlo rozséváno býti símě víry svaté, odtud také hojných žnín z počátku nemohlo se hned očekávati. Čím větší však byly obtíže, tím větší byla trpělivost a vytrvalost misionářům, tím hojnějšího požehnání s nebes jim udělováno, neb jest to podivnou známkou

našeho svatého náboženství, že ono jako oheň při bouři, v strastech a trauopotáči se vzrná víc a více. A v pravdě po dvou desetiletích bylo již sedm křesťanských osad, které v pravdě život vedli nevinný a tudíž i blažený.

Vizmež, co činivali. Z rána hned všichni osadníci bývali na mši sv., po té doprovázeli nejsvětější Svátost oltární, šlo-li se k nemocnému s Pánem Bohem, aneb šli na pohřeb, když někdo zemřel. Když takto s Pánem Bohem dílo denní započato bylo, šli odrostlí po práci své. Každý pondělek obecní práce vykonávali, ostatní všední dny obdělával každý své pole; neboť misionáři povolili jejich národní náklonosti, ponechali každé rodině nějaký vlastní majetek a nepohlásili vše, jako to bylo v redukcích paraguayských, za společný, obecný majetek. Zatím, co starí na poli pracovali, vyučovala se dopoledne i odpoledne mládež ve svatém náboženství. Potom chodívali misionáři od pole k poli, od dílny k dílně, tu poučovali, tu povzbuzovali, tu leccos popravili, onde zase sami díla se uchořili, neb misionáři musili všelikým fenešlům, zkrátka všemu, což spořádaný společný život umožňuje, divochy přiučiti. Asi hodinu před západem slunce shromažďovali se všickni do kostela, kdež ku cti Bohorodičky růženec se modlivali, po němž zazpívali nějakou píseň k nejsvětější Svátosti oltární, načež chodívali ke kříži, jenž jim zvláště byl milým, aby jej novými věnci a květinami lesními přiozdobili a okrášlili a před ním zkrátka své vyznání víry zopakovali. Krátký tento nářtek deuního díla osadníkův poukazuje nám na dílo, kteréž bylo misionářům denně vykonávati. Obraťme se opět k listům a dopisům P. Šmida.

(Pokračování.)

Matka Boží, Maria Tuřanská.

Mastal opět čas poutí, brzo se budou plnit prostory chrámů marianských, a rozléhati se budou chvály Bohorodičky a přednášeti bude jí své prosby zbožný náš lid. — Pro upevnění národa v důvěře k Bohu a nejblah. Panně Marii pokračujeme v historii těch nejznámějších poutních míst naší vlasti. Zavítejme dnes do Tuřan blíže Brna.

1. O starobylosti sochy Marianské.

Jak se socha ponejprv do Moravy dostala, věděti se nemůže. To jisto jest, že kníže František z Dietrichsteinů, někdejší biskup olomoucký ve svých kázáních, které v Tuřanech mival, ze starých knih a písem, jakož i z hrobových kamenů a pamětných nápisů dokazoval, že od příchodu sv. Cyrilla a Methoda na Moravu socha Panny Marie svůj původ má. Tak soudí i jiní, že tato socha od sv. bratrů apoštolů novým křesťanům a věřícím k uctění představena byla. Když ale v čas válek na Moravu záhuba přišla, byla od nábožných křesťanů před pohany do trní a křoví uschována. Svědčí tuřanský farář Jiří Pistorius, když léta 1610 na poručení a náklad svrchu jmenovaného knížete dal kostelíček, ježto zdi se již bořily, opravit: že našel na zdi poznamenáno, že již před 600 lety založen a vystaven byl. Z toho soudíme, že tuřanský zářný obraz Matky Boží jest jeden z nejstarších na Moravě a v Čechách od lidu uctěný a skrze zázraky oslavený.

2. O nalezení sochy Matky Boží.

Vypravuje se, že okolo roku 1050 šel nábožný rolník z Chrlie jménem Horák z polní práce na večer domů. Tu vidí blíž cesty velké světlo v trní. Byl to oheň bez dýmu, bez plamene a bez praskání. Domníval se hned, že by se tu něco nebeského krylo. Řekl snad s Mojžíšem (Exod 3.): „Půjdu a spatřím vidění toto veliké.“ Přistoupil k trní a spatřil sošku krásnou Panny Marie. Na kolena padna ji pozdravil — a pak v náručí s velkou radostí domů odnesl. Svolav domácí vypravoval, co se přihodilo, napomínal k uctění Matky Boží. Všichni Ji srdečnou a vroucnou pobožností přivítali a dlouho do noci zpěvem a modlením čas trávili.

Brzy ráno vstane hospodář Horák a chce Rodičku Boží pozdravit, ale Ji více na svém místě nespatrił. Všude v domě hledáno, však nic nenalezeno. Domnívali se, že Ji někdo ukradl. Hospodář vzal s sebou některé z domácích, chtěl jim místo, kde v křoví nalezena jest, ukázati. Hle! Maria zase na též místě byla. S větší radostí než včera nesli sošku jako o procesi domů. Druhou noc opět obraz se ztratil. Ráno hospodář již beze všeho rozpakování přimno k trní běžel a po třetí Marii vezma domů pospíchal. S nehlubší pokorou a s pláčem prosili obyvatelé Chrličtí, aby sobě u nich zůstati oblíbila.

3. O první stavbě chrámu.

Tak podivné příhody pověst netoliko u Chrlických, ale i v okolí se roznesla.

Každý chtěl očitě obraz spatřiti. Navštěvovali dům Horáka jako nějaký kostel a dosahovali od Marie Panny mnoho dobrodiní. Uminili si tedy, v osadě vystavěti chrám. Kamení sváželi, základy kopali, i peníze od zámožných ku stavbě obdrželi. Ale nelíbilo se Marii jiné místo než mezi trním: neboť vše, co se ve dne navozilo, v noci k onomu trní se přestěhovalo. I uznali všichni moc a vůli Boží, že jinde trůnu svého Maria míti nechce než mezi trním. Pročež tam nové zákla-^{ny} lonali a na tom se usnesli, aby oltář p. obraz Marie přišel na místo, kde ve světle nalezena jest. Až do začátku tohoto století stál onen kostelíček, ovšem vícekrát opravený. Nynější chrám Páně jest o několik kroků dále a dokončen roku 1806. Na místě nalezení sochy Marie Panny jest malá kaple s nápisem tímto: „Zde Tuřanským k radosti nalazla se matka milosti 1050.“

Zvláštní ochraně Boží přičítati se musí, že soška Rodičky Boží před mnohými houfy kacířů, kteří kostely loupili a pálili, neporušená zůstala. Snad nábožnost Tuřanských a Chrlických obyvatelů, kteří nikdy od katolické víry neodstoupili, jí v čas nebezpečí chránila. Chrám Páně byl sešlý a ve válkách spustošen. R. 1510 Julius II. náměstek Kristův dověděl se s bolestí, že by ten starodávný kostel a s ním pobožnost hynula, listem svým věrné křesťany k bývalé pobožnosti a k opravě chrámu napomínal — a aby tím účinněji se stalo, odpustky udělil. Opraven sice byl, ale sotva 100 let přečkal, zase r. 1610 byl na spadnutí. Proto výše jmenovaný kard. František z Dietrichsteinů, velký toho místa milovník, hned jakmile na stolec biskupský dosedl, jej opravití dal.

Když Švédové na Moravu a k Brnu přišli, odněsena jest socha Panny Marie do Vídeňského Nového Města a tam zůstala, až pokoj uzavřen jest. Po vy-

hlášení míru — navrácena jest do Brna. Že pak ještě nebylo stálého a bezpečného obydlí, postavena socha do chrámu tovaryšstva Ježíšova. Tam byly vedeny ve velkém počtu slavné průvody jak z vyšších tak i nižších stavů. Tam ctěna jest Maria Tuřanská až do té doby, kdy farář Matěj Petrasius kostel, od sběře švédské v peleš obrácený, vyčistil a opravil. Byl totiž dříve od Švédů užíván za konírnu.

4. Nadání sv. odpustky.

Od papeže Julia II. na žádost tehdejšího faráře Prokopa Kropáčka r. 1510 uděleny jsou chrámu Páně odpustky, a sice na slavnosti neposkvrněného Početí Panny Marie, Zvěstování a Navštívení P. M., na den sv. Anny a posvěcení chrámu Páně 100 dní odpustků těm, jenž by se zde zpovídali, svátost oltářní přijali a k opravě chrámu přispěli. To na věčné časy. Máme knížecku o Marii Tuřanské přes 200 let starou, ve které doslovně stojí o těchto odpustcích: „Takového nadání jest ještě list před rukama.“ — Pokladem sv. odpustků i jiní papežové toto sv. místo obdarili. Na žádost knížete biskupa olomouckého Karla z Liechtensteinů udělil Klemens X. všem poutníkům jednou v roce plnomocné odpustky.

5. Maria chrání od ohně.

V nebezpečí byl chrám Páně r. 1605 a 1606, když Tuřany od vojska uherského a od Tatarů vypáleny byly. Nejvíce však r. 1645, když Švédové Brno obléhali. Chrám tuřanský byl jim za hřídku, poněvadž na vyšším místě stojí. Když vojsko od Brna odtáhlo, zapálili také Tuřany. Že chrám Rodičky Boží zůstal, stalo se zázračně. Neboť ač plno slámy okolo chrámu bylo a fara několik kroků vzdálená shořela, přece zůstal chrám neporušen. Očitý svědek, P. Matěj Petrasius, farář tuřanský s mno-

hými jinými díval se na tento div, což také před smrtí potvrdil, řka, že sláma ke vsi obrácená shořela, ostatek stěbla ke chrámu obráceného zůstal.

6. Uctění Marie od vyšších stavů.

Bohuslav Balbin z tovaryšstva Ježíšova vydal v latinské řeči historii tuřanskou „Diva Tuřanensis“ nazvanou roku 1658. Tuto knihu věnoval knížeti Leopoldu Vilémovi rakouskému, tehdy biskupu olomouckému, zvláštnímu ctiteli Rodičky Boží v Tuřanech a dobrodinci chrámu. Tento nařídil, aby všichni k jeho biskupství náležící to sv. místo častěji navštěvovali a starou pobožnost obnovili. Poněvadž pak ještě tehdy žádný pořádek procesí a poutí se nezachovával, sbláhlo se jich někdy tolik, že nebylo možno všem vyhověti. Kniže Karel z Liechtensteinů vydal r. 1688 tištěný pořádek. Až podnes — znamenáme to s velkou radostí — je od některých procesí onen starý pořádek zachován. Ku př. 4. neděli po velikonoce chodívá posud procesí z Modřic a Žilošic. V květnu procesí z Rajhradu a z Králové kláštera na Starém Brně. Na den 4. května na slavnost sv. Floriana z předměstí brněnského, na den sv. andělů strážných procesí Šlapánické atd.

7. Dvůr císařský ctí Marii Tuřanskou.

Když panny kláštera sv. Josefa v Brně, u nichž socha Rodičky Boží Tuřanské uschována byla, po spálení a vyvrácení kláštera utíkati musely, dostaly obydlí v Rakousích ve Vídeňském Novém Městě. Pověst o tom rozešla se víkol a došla i ke dvoru císařskému — ano až k císařovně Eleonoře, manželce Ferdinanda II., kterážto potom častěji Rodičku Boží navštěvovala, ctíla vroucně i štědrě obohatila. Poroučela jí dům rakouský a veliké jeho toho

času potřeby. Císařovnu následoval celý dům císařský. Visel z úcty a vděčnosti ve chrámu Tuřanském velký pamětný peníz, na jehož jedné straně jest obraz Leopolda V. císaře a Eleonory císařovny s nápisem:

Leopoldus et Eleonora
neosponsi (novosnoubenci)

na druhé straně letopočet 1676:

Virtute atqVe MaIestate,
ConsILIO et InDVstrla.
(Ctností a velebností,
moudrostí a důmyslem.)

8. Zázraky u Matky Boží Tuřanské.

Kněz Joannes Dilatus píše, že pamětihodná věc jest, že morová rána, ač víkol panovala, Tuřany nikdy nezasáhla.

Roku 1679 a 1680 a opět r. 1715 mnozí do Tuřan přišli morovou ránou stížení — utekli se k Marii — nabyli zdraví a žádného ani z obyvatelů ani zpovědníků nenakazili. Ochranu proti morové ráně připisoval Marii Panně r. 1680 tehdejší velitel pevnosti na Špilberku v Brně, když pevnost při nakaženém celém městě nakazena nebyla. Poněvadž slibem se zavázal, že pokud se svými vojáky nakažen nebude, bude do Tuřan putovati, jakmile mor přestal, slib vykonal a pěšky sám do Tuřan putoval. — O zázračných uzdraveních mluvily mnohé tabulky v předešlém století na památku zavěšené u P. Marie Tuřanské. Balbin píše, že mladý hrabě Dubský Jiří Vilém jsa 11 let stár, v Brně zinnici dostal, která ho 3 roky sužovala, tak ze byl jen kost a kůže. Jeho matka utekla se k Rodičce Boží Tuřanské a hle! synáček hned uzdraven. Podáváme zde uzdravení zázračné v krátkosti dle let.

Roku 1687 přinesl jeden cestující femesník tabulku na poděkování, že uzdraven jest od vodnatelnosti.

R. 1689 měla jedna paní z Brna prsa od raka rozežrána — a nemohla býti zhojena. Naposled se zaslíbila do Tuřan a brzy ozdravěla.

R. 1690 dítě Tom. Jelínka uzdraveno od bolavého ramena. — Maria Brenclínova z Král. Hradce od vodnatelnosti. — Magd. Navrátilova od podebrané tváře. — Sládek z Oslavan od suchého lámání. — Jeden kněz od bolesti v nohou. — Žena z Bzence na rukou i na nohou ochromená uzdravena.

R. 1703 osoba ze Ždánic od růže ve tva.

R. 1704 Markéta Beránková z Mohelnice od mnohých ran na noze plných červů. Sama pak pěšky do Tuřan přišla. — Kateřina ze Žabokřehce od rány na noze, a sice po šesté nemoci.

Roku 1706 Apolonie Válkova ze Slavkova od otevřených ran na nohou. Jiří Uherka 5 let chromý — chodil hned bez berlí. — Maria Kummerova namazala chromou nohu máslem z lampy chrámu Páně a uzdravena jest. — Ondřej Pertach podobně. Lidé ze Skalice a Libavy svědčili, že mnozí kulhaví a chromí tím máslem uzdraveni byli. Eva Komorníková z Budějovic, jedna žena z Jihlavy, Veronika Pleknerova z Brna, která měla nohu těžkým kamenem rozmačkanou, — všichni uzdraveni. Jmenují se ještě Petr Kroch, Jan Bártl, Kateřina Nekvečková, Zuzana Zechmerova atd. atd.

R. 1710 měšťan z Brna, chromý Jan Weitenauer z Vídně, Apolonia Vyskočilova z Prostějova.

R. 1711 Baltazar Buček, Anna Fegetova z Uher, chromá mnoho let — Jaroslav Konečný měšťan z Uhřic od bolesti v nohou.

R. 1712 Rozina Dočkalíková — Petr Vodička, řezník z Vyškova.

R. 1715 Rosalie Kameníková, Barbora Singerova z Brna, sloužící ve Vídni,

ležela 35 neděl nemocna na 6 hlíz — uzdravena a přinesla tabulku na poděkování.

R. 1718 Josef Koffel, chlapec hejtmana z Veselí, uzdraven z těžké nemoci.

9. Maria P. chrání před utonutím.

Nebezpečný jest živel ohně, ale neméně nebezpečný živel vody. Častěji před oním utečeš než před vodou. Maria Tuřanská pomohla zvitězí svým ctitelům i nad vodou. V letním čase r. 1674 jel čeledín Antonín Uher ze Židenic přes most u Zábrdovic, který tehdy velkým rozvodněním řeky potopen byl. Prudká voda vyzdvihla vůz a z mostu shodila. Pod vodou si vzpomenu Antonín na Tuřany a Rodičce Boží se zaslíbil. Dopadna větev olšovou, ač již unaven byl, všecku sílu sebrav, mřtil sebou šťastně na břeh a tak život zachoval.

R. 1690 padlo tříleté děvčátko Kateřina pod kola u mlýna Severov nazvaného. Umrlá vytažena byla z vody. To spatřivše zarmoucení rodičové utekli se k P. Marii do Tuřan, dcerušku tam zaslíbivše. Po malé chvíli dítě k sobě přišlo, jakoby se z novu narodilo. — Kounického mlynáře 11letá dceruška podobně do vody padla a již pod 3 kola podehnána, ke čtvrtému, jež stálo, přišla a zadržena byla. Více než čtvrt hodiny byla ve vodě potopena. Hledali ji a více mrtvou než živou vytáhli. Otec zděšený vykřikl: „Ježíš Maria!“ — Po otci také dceruška najednou ta nejsv. slova opakovala. Donešna byvši do světnice volala na matinku, která pro žalost do mdloby padla: „Potěšena buďte matičko! já jsem ten celý čas pod vodou na klíně jedné velmi milostné Panny spala.“ — Znamenatí sluší, že děvčátko ten den na pouti v Tuřanech bylo. Divili se všichni, že na celém těle nikde porušeno nebylo, jen šrámek nad okem mělo. To se stalo r. 1701.

Roku 1706 povstala nad Velkou Meziříčí velká bouře a déšť takovou povodeň spůsobil, že 13 rybníků strženo bylo. Řeka Oslava se rozvodnila, po městě se rozlila a mnoho domů sbořila, při čemž 13 osob se utopilo. Maria Šulcova a Magd. Řehořova v podobném nebezpečí byly. Když již voda je pryč nesla, zaslíbily se Rodičce Boží do Tuřan. Jedna z nich měla to štěstí, že se nad sklep dostala — a ačkoliv půl sklepa se zbořilo, ten však díl, na kterém stála, neporušený zůstal. Podobných událostí čteme na tisíce a všechny se staly z důvěry v Rodičku Boží Tuřanskou.

10. Maria Tuřanská pomocnice na zemi.

Sv. Bernard, miláček Rodičky Boží napomíná, abychom ve všech svých potřebách a nebezpečenstvích vzhlédli k Marii jako ku hvězdě. Jistě netoliko v nebezpečí ohně, vody a povětří, ale i na zemi veliká pomocnice jest P. Maria Tuřanská. Zkusil toho r. 1657 šlechtic Jan Václav Tobšic ze Zoplavy, pán na Stražovicích, když jel na koni z Vidně. Na posledním mostě u Vidně splašil se kůň, spínal se a padna na znak na pána s ním se překotil. Tím tak těžkým pádem 3 hodiny za mrtvého považován ležel; povolání lékařů o jeho životě pochybovali. On přijda poněkud k sobě v dachu Marii Tuřanské se zaslíbil. Po malé chvíli se pozdvihl ku podivu lékařů, kteří to za patrný zázrak uznali.

R. 1679 uzdravena 7letá dceraška vznešené paní, jmenem Kolumbanové. Jely z pouti Tuřanské, na cestě nenadále dceraška z vozu vypadla a kolo jí přes prsa přešlo. Každý se domníval, že má prsa rozdrobena a žebra polámana; neboť ležela jako mrtvá. Zarmoucená matka nevdouc si žádné lidské pomoci, mysl k Rodičce Boží do Tuřan obrátila.

Po malé chvíli děvečka k sobě přišla a matku sama těšila řkouc, že Maria Tuřanská ji uzdraví. Ležela ještě nějaký čas doma a vždy tvrdila, že jí nic nebude. Tak se stalo; ku poděkování a na památku zavěsila matka tabulku s vymalovaným příběhem. Přímluvou Rodičky Boží Tuřanské uzdraveni jsou také: r. 1680 Jan Frant. Josef hrabě z Düringu, rytmistr u vojska v Uhrách, když s koně spadl. — Polyxena Helena z Lokupaku v Kutné Hoře, když v noci ze schodů spadla a na mozku těžce se poškodila. — R. 1683 Anna Štreitova z Vyškova, Jan Grim z Přízřenic, r. 1699 chlapeček Pavla Odvárky, kožešníka z Náměště — r. 1703 dceraška Jana Haince měšťana a kotláře v Brně — r. 1704 Barbora Hasníkova z Weitzenfeldu, hejtmanka z Chrlic — r. 1706 Matěj Špindler, měšťan z Mikulova, Anna Šubrtova z Krumlova, Kateřina Lanterýnova z Brna. Mnohé a nesčetné jsou případy a zázraky, v nichž se ukázala Maria Tuřanská u Boha přímluvkyní. Nebylo slýcháno dle slov sv. Bernarda, aby koho opustila, když kdo v nemocích tělesných, v slepotě, němotě, v bolestech hlavy a srdce — i v nemocích duše t. j. hříchy jsa obtížený, k Ní se utíkal.

11. Úcta arcibiskupa pražského k Rodičce Boží Tuřanské.

Rajhradský rodák a sirotek Matouš Ferd. Sobek, později příjím z Bilenberku, který z řeholníka benediktinského stal se biskupem kralohradeckým a konečně i arcibiskupem pražským, měl od malicka malického v největší úctě Matku Boží a zasnětil se jí zejména ve chrámu Páně Tuřanském. V této úctě trval po všechny dny života svého a proto, potvrzen jsa od papeže Klimenta IX. za arcibiskupa pražského, vyvolil si právě chrám Tuřanský, aby mu zde plášť čili pallium arcibiskupské od knížete kardi-

nala olomouckého Karla z Lichtentseimů uděleno bylo. Jaká to vzácná a velkolepá slavnost v tuňanské osadě! Nebyla nikdy taková a sotva kdy bude. Slavnost tato konána r. 1669 v neděli provodní 28. dubna. Mši svatou sloužil biskup olomoucký, jeho assistenti byli Godefríd Olenius opat zábrdovický a P. Adeodatus, převor u sv. Tomáše v Brně. Přítomno bylo mnoho lidu všech stavů, mnoho duchovních i šlechticů.

Nuže, ctitelé marianští, toť krátká zpráva o slavném druhdy poutním místě v Tuňanech; budíž ale povzbuzením,

abyste také vy podle své možnosti Bohorodičce v Tuňanech úctu vzdali — sem putujícíe do nynějšího krásného chrámu tuňanského, velebného stánku nebeské Matky. Obnovte staré bývalé poutě. Velký chrám tuňanský, který pečlivostí nynějšího p. faráře p. Špírka, horlivého ctitele Matky Boží, a od farníků tuňanských, okrášlen jest — tento chrám Matky Boží — buď vaším cílem a sídlem vašich proseb. Tomuto putování ať milost popřeje zázračná Matka Boží tuňanská! Ji ať jest po Bohu čest a chvála nejpřednější na věky!

V podvečer.

Klatý máj polibil snící kraje,
rozsel na ně žití něžný květ,
nedosnilým země štěstí plaje,
písni blaha zvučí celý svět.

Zraky mé se v nebes dáli noří . . .
Což tu na ní jasných hvězdíc kmit
třpytí se, až kouzlem srdce hoří;
což tu sladce mému srdci snít!

V hvězdnou výši letí srdce moje,
k Tobě Panno, hvězdo bloudících,
Královno, jež mírníš kruté boje,
spáso duší v hříchu úpících.

Tebe vzývám, Matko lidstva svatá,
ruce spínám: „Pomoz světice,
děsných hříchů sejmi pouta klatá,
setři s tváří slzí tisíce.

Spáso lidstva, královno nebeská,
buď nám v boji sladkou nadějí,
láskou Tvou kěz zkvete žití stezka,
po níž k slávě duše pospějí“ . . .

Zaklokotal v blízkém slavík houští
píseň krásnou, něžně klekání,
žalný stesk mou vzňatou hruď opouští,
svaté „Ave“ krajem vzývání.

Štěp. Dohnal.

Rozšíření sv. náboženství na Moravě.

Ze svých Cyrillo-Methodějských kázání sepsal Josef Sankot, farář v Radkově.*)

Eдна ze čtvero hlavních silnic světové říše římské vedla po pravém břehu Dunaje. Proto byla Morava celou svou jižní končinou otevřena tržbě i osvětě. Nejstarší vzdělání, jemuž naše vlast se těšila, pochodilo od Keltův.

Keltové zakládali pevná sídla, vzdělávali půdu, stavěli osady, dědiny, hrady, vesnice i města. V rozsáhlém poříčí Dyje a Moravy založili pak Markomani a Kvádi pořádný stát. Přemohli okolo roku 80 až 70 před Kristem keltické boje za vůdce Marobuda a usadili se

*) Prameny: Oba místopisy dr. Volného, Dějiny sv. apoštolů Slovanských Cyrilla a Methoda dr. Bílého, Sborník Velehradský R. I., Dějiny Moravy dr. Duřka, Dějepis církevní

dr. Bílého. Dějepis města Telče J. Kypty, Nástin hejtmanství Dačického od Filipovského, a jiné knihy. Je to část spisu, jenž se chystá na osmistoletou památku založení města Telče.

pak po celých Čechách a Moravě až k Dunaji. Stalo se to asi leta 12. před Kristem. Drželi kraje naše za 400 let.

První dějepisem dotvrzenou stopu křesťanství v našich krajinách nalazáme v životopisu sv. Ambrože biskupa milánského. Písař jeho v poznámce praví, že r. 396 královna Markomanů Fritigilda sv. Ambrože za posly víry požádala. Avšak již před časy jejími bylo křesťanství na pomezích Kvadie rozšířeno. Důkazem toho mučeníci svatí Florian, Viktorin, Kvirin a jiní, v posledním pronásledování křesťanů za Diokleciana.

Po Keltech, Markomanech a Kvadech slovanský kmen Moravanů zaujal asi v polovici šestého století sídla jejich. Biskup sv. Bonifac z rozkazu papeže r. 752. pomazal Pipína za krále Franků. Syn jeho Karel křesťansky byv vychován, jest r. 768 za krále, pak v Římě za císaře římského korunován. Ten Panonii, velejší moravskou r. 796 arcibiskupství solnohradskému, zvláště ale jeho sufraganu v Pasově přivtěлил. Tehdejší biskup Rinhar neb Reginar častěji křestil Moravany. Z toho patrně, že již koncem osmého století na naši Moravě křesťané roztroušeni byli. Ale teprv pod křesťanským vojvodou Mojmirém (818—846) utěšeněji se ujala svatá víra. Potvrzují to ss. apoštolům Petru a Pavlu zasvěcené chrámy, které zvláště v Olomouci a v Brně již za času Mojmíra stály.

Dějepisci za pravdě podobno mají, že Olomouc od starých obyvatelů Moravy Kvadů založena jest. Zdali Strevinta, Eburnum, neb od římského císaře Julia Maximina r. 238 po Kristu Pánu vystavena, Juliomontium sloula, nebo, zdali česká kněžna Libuše r. 711 Olomouc silnou věží a zdí opevnila, o své váze ponecháme. Listinami však dotvrzeno, že Olomouc již r. 863 městem byla, v němž stál zeměpanský hrad

a kostel sv. Petra, ježž apoštol náš sv. Cyrill posvětil. Roku 885 již byl župní soud v Olomouci.

Obrácení celého národa moravského na víru Kristovu Bohem zůstaveno svatým bratrům solunským, Cyrillu a Methodovi, apoštolům slovanským. Přišli od Rostislava pozváni r. 863 na Velehrad. Oba spolu na Moravě působili až do r. 869, kde sv. Cyrill 14. února v Římě zemřel. Sv. Method pak po Moravě dílo missionářské konal až do r. 885, až 6. dubna zemřel a na Velehradě pochován jest. Že Encyklika svatého Otce Lva XIII. o svatých věrověstech slovanských Cyrillu a Methodu, křesťanstvo vůbec, zvláště slovanské národy rozradovala: povinnost jest, abychom u vděčné památce obnovili a zachovali ona místa, kde svatí naši apoštolové zemi moravskou kročeji svými posvětili. *)

Zavítali na Velehrad tehdež blíže města Děvina, které i s mohutným Velehradem r. 907 od Maďarů ztroskotáno bylo a asi tam stála, kde nyní Hradiště, Staré Město a Velehrad. Na Velehradě jest první od nich posvěcený kostel Nanebevzetí Panny Marie. Chrám ten po zničení od Maďarů na místě jak nyní jest, vystavěn řeholníky Cisterciáky, kterým markrabě Vladislav, bratr krále Přemysla I. P. 1202 klášter na Velehradě založil. Kapla Cyrillka, jako první kostel křesťanský, ovšem obnovený, dosaváde stojí. Ss. Cyrill a Method přízně Rostislavovy požívající, počali jako misionáři svatě dílo na Moravě. Legenda moravská vypravuje, jak po zemi otcův našich chodili, pohanské modly káceli, víru Boží hlásajíce.

U Rožnova na Radhosti předkové naši ctili bůžka polostinstva, Radhostě. Sv. Cyrill tu modlu sbořil

*) Viz: „Škola B. S. P.“ č. 11. 1880.

a na místo jí svatý kříž postavil. Kde hrad Špilberk nad hlavním městem Moravy stojí, tam klaněli se Perunovi, bůžku, jenž pere hromem na lid. Svatí Cyrill a Method modlu srazili a poděšený lid čekal, že Perun pomstí se na bořitelích. Když ale nic se nestalo, poznali, že není jiného Boha než ve Trojici jediného, kteréhož jim svatí bratři zvěštovali. Z hájů na pahorku, kde nyní biskupský chrám Páně jest, vyhostěna modla bohyně Lady. Tuřany blíže Brna, zvané od bůžka války Tura neb Tuřana (smrtonoše) byly sproštěny této modly a úcta Bohorodičky tu zavedena. Buchlov, kde ctili bohyni lovu Děvanu a Rostislav svůj hrad lovecký měl, byl modly zhostěn a postaveným křížem posvěcen. Svatý Hostýn, hora od modly Hostýna neb Gostýna tak zvaná, byla sv. apoštoly našimi ke cti Matky Boží zasvěcena a zde kapla Rodičky Boží zbudována. Jakéhokoli jmena modly ve vlasti byly, sv. apoštolové je odstraňovali a světlo víry ve Krista Pána rozesvěcovali.

Kazatelské výmluvnosti jejich památky máme na Moravě tři zvláštní kazatelny a sice: v Třešti, v Telči a na Starém Petříně. Kamenná kazatelna sv. Cyrilla ve prastaré kaple farního chrámu Páně v Třešti proto tak zvaná, že sv. Cyrill na ní kázal. V Telči prastará kamenná kazatelna (Methodka) byla jest vystavena, jak o ní živá pověst koluje, pro památku na onom místě, kde sv. Method zvěštoval víru křesťanskou. O chrámu Páně ve Starém Petříně jde zpráva, že jest jeden z těch dvanácti kostelů, po vyvrácení pohanstva prvé vystavených. Při tak vysokém stáří i kazatelna toho chrámu klade se v počet oněch kazatelen, se kterých svatí apoštolové moravští našim pohanským praotcům slova života věčného hlásali. Ve filiálním

kostele v Uhřicích u Dambořic blíže Žarošic pod kazatelnou nacházel se plochý kulatý kámen, na němž stojíce, dle dochované nábožné pověsti, svatí bratři soluňští kázali.

Na menším (starém) hřbitově v Telči, podle kazatelny Methodky stojí kapla starodávná, o níž dosud nalezeno není, kdy a od koho původně vystavena byla. Ještě se nevyzkoumalo, zdali sv. Klimentu nebo sv. Petru a Pavlu zasvěcena byla. Po přestání záhubných roků 1652 v Telči a okolí zuřících morových nemocí, obnovili telčtí měšťané sešlou tu kaplu k uctění sv. Rocha. Měšťan Jiří Foit také jistinu na opravu její založil. Měšťanka Anna Zvachová, památnou kaplu tu r. 1786 koupením od zboření zachránila a kostelu Matky Boží věnovala. (Jana Pavla Bílka 1790 psaný dějepis města Telče, svazek 3.) O kamenné kazatelně Methodce, která na straně evangelia při té kaple postavena jest, učencové: Bílý, Boček, Volný, ve Sborníku, a jiní jinde, vesměs přinesli dějepisnou zprávu, že tu svatý Method kázal. Podle posvátné kazatelny stojící starodávná kapla jest oním obnovením své starobylosti zbavena. Že tato kapla před vystavením chrámu Matky Boží, tedy před r. 1099 postavena již byla, přesvědčí se lehce každý, kdo v ta místa na hřbitov vejde. Neboť, když již tak důkladný chrám stál, nebylo by nikomu ani mohlo napadnouti, na onom místě zrovna takřka na překážku kapličku postaviti. Pak v tom čase by se nebyla mohla ta stavba ani dovoliti, aby při tak velké lidnatosti farnosti telčské hřbitov beztoho malý o tolik místa zmenšen byl. Více o tom ve Sborníku shledáme, že kapla i kazatelna jsou posvátné pomníky Cyrillo-Methodčjské.

V Bílkově blíže Dačic druhdy Bělkově zvaném, jest na skalnatém

návříš prastarý chrám, zasvěcen sv. Janu Křtiteli. Kostel ten, před časy farní, počítá se mezi nejstarší v zemi, a jde o něm jak o mnohých jiných živá zvěst, že v něm ss. Cyrill a Method kázali a mši svatou sloužili.

Dle starého v XI. století v listinách zaznamenaného podání, stál již za času Mojmirá, prvního křesťanského knížete na Moravě, chrám Páně na Petrově v Brně. Od chrámu toho vrch a hrad ten jméno Petrov obdržel. Dějepisem úplně stvrzeno jest, že sv. Method náš apoštol moravský, na konci života svého l. P. 884 chrám na Petrově ke cti ss. apoštolů Petra a Pavla slavně posvětil, u přítomnosti Svatopluka i velikého množství lidu.

Mimo chrámy svatopeterské v Olomouci, v Brně a na Vyšehradě v Čechách, následující zbožné pomníky taktéž velmi daleko sahají do minulosti: Kapla sv. Petra a Pavla v Rajhradě, a sice na hradě knížecím již neobydleném, když slovutný křesťanský vojvoda Břetislav I. r. 1084 nynější klášter zakládal; a kostel ss. Petra a Pavla v Řeznovicích u Ivančic. *)

Lipůvka, fara děkanství kouřimského na Brněnsku, má (ve zříceninách) pro Moravu velpamátný farní kostel sv. Klementa, o němž pověst udržela se, že od ss. Cyrilla a Methoda vystaven byl. Však ten farní chrám byl zbořen a nynější ke cti sv. Panny a mučnice Cecilie vystaven. Taktéž podle Osvětman, v děkanství Bzeneckém, jsou zbytky kostelíčka sv. Klementa, za času ss. Cyrilla a Methoda r. 865 vystaveného, a mezi 885—889 od krále Svatopluka nadaného. Kostel v Horním Břečkově děkanství Vranovského na Znojemsku, sv. Klementu zasvěcený, též jest jeden z oněch prvních dvanácti, za času ss. Cyrilla a Me-

thoda, ovšem tehdá jako malá kapla, vystavených. Chrám Páně sv. Petra a Pavla v Polešovicích, vystavěli původně ss. Cyrill a Method, po zrušení ho Maďary byl opět vzdělán a r. 1421. Tabority popleněn.

Také v Čechách jest kostel sv. Klementa na Levém Hradci u Prahy, který dle podání sv. Method posvětil. Legenda ze 14. věku zpomíná, kterak Bořivoj potvrdiv se ve sv. víře jednoho kněze, jemuž bylo jméno Kaich, s sebou vzal vraceje se do Čech a kostel sv. Klementa na tom hradě vystavěti kázal; který po dnešní den tu na hradě stojí. V tomto kostele byl sv. Vojtěch za biskupa zvolen. Morava od r. 973 připadla ke stolici biskupské do Prahy a viděla sv. Vojtěcha, jako vrchního pastýře svého, po osířelých nivách svých cestovati. On velehorlivě štěpení slavných předchůdců ss. Cyrilla a Methoda obnovoval. Z těch časů má Telč blízce Studnic prastarý kostel ke cti sv. Vojtěcha, který zde dle staré pověsti odpočíval a kázal. Nedaleko tak posvěceného místa osadili se rolníci a sídla svá nazvali Studnice. Podnes jest dědina Studnice na silnici z Telče do Třeště. (Kněz Jos. Olivý r. 1785 psaný dějepis města Telče.)

Poblíž farního chrámu Páně v Podivíně u Břeclavy jest kapla Cyrillská se studánkou. Tady ss. Cyrill a Method služby Boží konali a křest sv. udělovali. V lidu ta křestní studánka Cyrillka jest pojmenována. V celé této krajině po Velehradě záhy křesťanství ujal se. Bylat v letech 864 do 900 od tehdejších knížat zemských věnována kostelu sv. Petra v Olomouci a svato-Klementske kaple u Osvětman. Když Uhři velkomoravskou říši r. 890 počali hubiti, až ji roku 907 docela ztroskotali, měli ve svém držení celý ten kraj na řece Dyji, kde do Moravy vtéká, až do r. 1026

*) Viz: „Škola B. S. P.“ č. 9. 1880. str. 260.

Tu povstal hrdinský a zbožný kníže Břetislav (naš moravský Achilles), zahnal polodivoké hordy uherské zpět, očistil krajiny naše hrozně té metle maďarské a jal se ihned znovu budovati a opravovati kostely pobořené a zaváděl poznovu vzdělanost křesťanskou. Tak filiální kostel v Týnci u Nové Vsi v děkanství podivinském jest postaven na místě jednoho z těch od ss. Cyrilla a Methoda založených kostelů, o nichž vojvoda Břetislav ve své listině r. 1026 píše, že s mnohými jinými v této krajině r. 907 od pohanských Uhrů zničeni byly.

Blíže Dědic u Vyškova jest v polích studánka zvaná Methodka, tu sv. Method na své cestě apoštolské pramenem té vody se byl občerstvil. Farní chrám nejsvětější Trojice v Dědicích na místě prastarého postavený, po dobách pohanských mezi první na Moravě se čítá. Podobně farní chrám ve Přibicích, mezi Pohodčicemi a Židlochovicemi, na místě prastarého postaven jest. Neboť za farou pramen tekoucí od starých dob apoštolkou slove, že ss. apoštolové Cyrill a Method v této krajině z té studánky naše praotce křestili.

Též máme kříže památné, postavené na místech, kde podle tradice naši ss. apoštolové kázali. Takový památný kříž Cyrillo-Methodějský stojí poblíže Loštic na Zábřezsku v poli; nedaleko vesnice Doubravice při cestě do Pálonína, s níž se stezka k Řinnicům křížuje. Druhý kříž jest ve Vilimově blíže Náměště na Olomoucku; třetí ve Velké Senici u Olomouce. Čtvrtý dosud známý takový kříž jest v Jaroměřicích na Moravě, blíže mostu přes Usobrnku. O něm jest pověst, že tu kázal sv. Method, konaje tudy cestu do Čech.

Dle Volného místopisu jest děkanství ve městě Telči jedno z nejstarších na

Moravě. Bylo druhdy tak veliké a rozsáhlé, že muselo býti na sedm nynějších děkanství rozděleno. Udělána jsou z něho během času následující, posud dosti rozsáhlá děkanství: Telčské, Dačické, Jihlavské, Jemnické, Jaroměřické, Želetavské a Bitovské. Bitov na Dyji, teď jest v děkanství Vranovském. To jest v ohledu církevním zvláštní důkaz důležitosti města Telče a prastarého původu jeho. (Volný B. III. 99.) Oprávnjuje to k výroku, že ona kapla i kazatelna podle ní stojící ke službám Božím již za časů ss. Cyrilla a Methoda postaveny byly.

Počítáme-li, pravi dějepisec Dudík, (Dějiny Moravy str. 175.) že sv. Method r. 863 přišel na Moravu, byla apoštolská činnost jeho 22 let. Poněvadž byl starší bratra sv. Cyrilla, bylo mu asi 60 let, když s tímto světem se rozžehnal. Ve své diecesi na dvě sta kněží, jáhnů a podjáhnů zanechal. Tento počet klerikův svědčí zajisté o stejném velkém počtu spořádaných osad církevních. Neboť nebylo tehdy ještě v obyčeji, při jednom kostele dosazovati více než jednoho kněze. (Dudík str. 177.)

Když pak, jak se v breviáři modlíme, od sv. Petra až k sv. Silvestrovi pro ukrutné pronásledování papežové neměli stálého bezpečného místa, museli se buď ve kryptách, katakombách aneb obydlích a jakýchkoli příbytech prvních křesťanů všemožně ukrývati. Podobně, jak vlastenečtí dějepisci píšou, po ztroskotání Velehradu od Maďarů, arcibiskupské sídlo Methodovo v oněch krvavých bouřích nemělo stálého bezpečného místa. V těch tak zhoubných válkách na útěku jsonc, přenášeno bylo sídlo Methodovo do Podivína, do Polešovic, do Kunovic asi r. 932, pak do Prahy. Teprva r. 1063 bylo do Olomouce přenešeno, kde pak trvale až podnes jest.

Dle českého historika V. Tomka, pak Důbravského, Assemána a Dudíka (str. 182.) příslušely Čechy k diecesi sv. Methoda. Byl totiž od apoštolské stolice jmenován arcibiskupem veškeré říše Svatoplukovy, nebo-li arcibiskupem pannonsko-moravským. Že Morava od smrti sv. Methoda neměla žádného metropolitu, poslal papež Jan IX. r. 899 na prosbu moravského velkoknížete Mojzíra II. tři vznešené duchovníky církve římské, zejména arcibiskupa Jana, pak biskupy Benedikta a Daniele s plnou mocí na Moravu. Pročež také spatřují se jména jejich v posloupnosti biskupů olomouckých.

Abyste stavební památky Cyrillo-Methodějské nedochovali se nám, vyslaly brány pekelné tu divoká hejna pohanských Maďarů, tam roty vzteklých kacířů, husitů, taboritů, švedských lute-

ránů a kalvinů, zvláště pak tajných zednářů. Tito a podobní nepřátelé, všeliké stavební a písemné památky vzteklou zuřivostí drancovali a ničili. Tak se ponejvíce jen v ústním dodání čili v živých pověstech lidu. Amátee zachovati mohla ona místa na Moravě i v Čechách, která přítomností našich apoštolů byla posvěcena. Pročež važme si tím více těchto posvátných pomníků a střežme je tím bedlivěji živým slovem a písmem, aby nejen již více zrušeny býti nemohly, nýbrž aby k objevení nových posud neznámých přispěly. K tomu nás vyzývá a povzbuzuje encyklika sv. Otce Lva XIII., jenž si přeje: „Abyste pořáde více šířila se úcta oněch svatých mužů, kteříž slovanské národy hlásáním katolické víry od záhuby zachránili a nyní na nebesích jsou mocnými jejich přímluvčími.“

Hod boží svatodušní.

Evangelium sv. Jana 14, 23—31.

a onoho času řekl Pán Ježíš učeníkům svým: Miluje-li kdo mne, řeč mou zachovávati bude, a Otec můj bude jej milovati a k němu přijdeme a příbytek u něho učiníme: kdo mne nemiluje, řečí mých nezachovává. A řeč, kterou jste slyšeli, není má, ale toho, který mne poslal, Otce.

Slova tato jsou především odpovědí na otázku sv. Judy Tadeáše, bratra Jakubova, jakou na Pána se obrátil. Kristus slíbil totiž učeníkům svým, že se jim po smrti ukáže. Juda tázal se hned Krista, proč se po vzkříšení jenom jim ukáže, a proč se nechce ukázati celému národu židovskému? A na tutu otázku pravil Pán Ježíš: Kdo mne miluje, řeč mou zachovávati bude, a Otec můj bude jej milovati a k němu při-

jdeme a příbytek u něho učiníme. Slova ta znamenají tolik jako: Já se jen vám ukážu, protože jen ti hodni jsou mne viděti, kteří mne milují a z lásky ke mně přikázání má zachovávají, a přikázání má jsou vůle Otce mého, což jsem vám vícekrátě již byl pověděl.

Z toho naučiti se můžeme předně, co máme činiti, abychom hodnými byli spatřiti Ježíše, ne na tomto světě, ale na onom. Kdy jej tedy spatříme? Když jej budeme milovati a přikázání jeho zachovávati. Láska k Pánu Ježíši a poslušnost jeho přikázáním činí nás hodnými Krista ve slávě nebeské patřiti.

Dokud člověk ovládan jest hříchem a náruživostmi, dotud nemůže Ježíše milovati. Uspokojení žádosti jest hříšného člověka cílem a proto nedbá na Ježíše, na jeho učení, utrpení a smrt,

— nemá lásky k Pánu. Kdo ale Ježíše miluje, ten rád zabývá se tím, co se líbí Spasiteli, hledí Jej více a více poznati. Čest Pána Ježíše leží mu na srdci a proto hledí, aby ode všech byl poznán, ctěn a milován. Kdo Ježíše miluje, ten také přikázání jeho zachovává. Kdo Ježíše nemiluje, žije podle žádosti srdce

svého, kdežto milovník Kristův tyto žádosti utlačuje, poněvadž jsou proti učení jeho. — Kdo Ježíše nemiluje, tomu jest nad míru obtížno přikázání zachovávat, kdežto milovník Kristův jedinou v tom radost nachází, plní-li vůli Boží. — Tak změní láska k Ježíši člověka. Láskou ke Kristu vedeni, utlumujeme svůdné pokušení srdce svého, obětujeme

vůli svou Bohu; duchem Božím vedeni hledme v dobrém prospívat, vždy nábožnějšími a lepšími býti, slovem hledme vůli Boží a přikázání Boží plniti.

Kéž by Duch sv. s nebe sestoupil na nás a v srdce naše takovou lásku k Ježíši vlil! — Sami musíme naznati, že nic není pro nás užitečnějšího, spasitelnějšího, leč Ježíše milovati a přikázání jeho plniti.

Při všech pracích a podnikcích, při všem co snašeti musíme, máme nějaký prospěch na mysli a proto všecko rádi a ochotně konáme. Tak pracuje rolník v potu tváří na poli, snáší vedro i zimu; tak pracuje řemeslník v dílně své od rána až do večera — ano opustí i rodiče, bratry a sestry, přátely a jde mezi cizí

lidi do daleké zemi, a hledá tam vědomosti a zručnosti v řemesle nabýti. A proč? Aby si mohl chleba vydělati, aby měl zisk, prospěch. Jestliže ale lidé pro tento časný a pomíjící zisk tak mnoho činí, čím více, čím vrouceněji máme Ježíše milovati, čím svědomitěji máme přikázání jeho plniti, čím horlivějšími v dobrém máme býti, když nám z toho nevýslovný

zisk a prospěch na věčnosti kyne!

Rodiče rádi nesou starosti, aby se jen jednou na dětech radosti dočekali; mnozí bez ustání pracují, spóří, nepřejí si ničeho, jen aby nabyli nějakého časného blahobytu: ach! což teprv máme nyní činiti, abychom věčných radostí nevýslovného štěstí v nebesích dosáhli! Časný zisk není nikdy bezpečný. Přejde neúroda, přijde neštěstí, krupo-

bití, oheň a zničí všecko žeň; přijde nemoc a řemeslník nemůže pracovat; anebo mu práce nenese žádného užítku; dítky se často nezdaří a přináší rodičům místo radosti jen žalost a starost; přijde nehoda a jest po blahobytu — — — a přijde smrt a oloupí nás o všecko co máme na tomto světě; za to ale odměna v nebesích jest jistá, té nám nemůže nikdo vzítí, ona trvá věčně a budeme ji mítí na věky!

Takovýmto rozjímáním povznesme mysl svou k nebesům, povzbuzujeme

sebe, abychom přikázání Boží horlivě a svědomitě zachovávali, abychom i my jako druhy učeníci Páně byli hodnými, patřili na Ježíše v jeho slávě nebeské. Jak ale máme Ježíše poznávatí, milovatí, jak máme přikázání jeho plnití, tomu nás učí Duch sv., jenž církev sv. po všechny časy vyučuje, řídí a spravuje. K tomuto utěšiteli volejme nyní: Přijď sv. Duchu a osviť nás svou svatou milostí, abychom vždycky jen v Tobě prospívali a z tvé milosti vždycky se radovali. Amen.

Děvečkám služebným.

Notburgo má drahá!

Jest opět červen, měsíc to Božskému Srdci Páně zasvěcený. Jest, jako by dojemněji na nás volal Pán:

„Pojďte ke mně všickni, kteří obtíženi jste, a já vás občerstvím.“ K tomuto nevyvážnému prameni všelikých milostí ve všech potřebách pospíchatí máme, zde nalezneme, po čem jen touží duše naše. Zvláště ale přehojných milostí čerpáme z tohoto zdroje milostí při sv. přijímání, a to při skutečném přijímání jakož i při duchovním. Na toto poslední, duchovní sv. přijímání, zvláště Tebe tentokráte upozorniti chci. Jest to pro Tebe velmi důležitá a užitečná. Ne přijímáme-li skutečně, nýbrž vzbuzujeme-li jen toužebnost v myšlenkách po Ježíši Kristu a představujeme-li sobě, jako by Ježíš k nám přicházel, duchovní sv. přijímání vykonáváme.

způsobem: Představ sobě, že jsi v kostele a že právě sv. přijímání se uděluje. Vzbud viru v Ježíše v nejsv. Svátosti oltářní přítomného. Lituj hříchův svých, které Ho tak urazily; vzbud pravou lásku k Ježíši a vroucí žádost po Ježíši Kristu: Ó, kým by nyní Ježíš Kristus do srdce mého vešel. Na to představ sobě, jako by Ti kněz podával nejsvětější Tělo; děkuj Ježíši Kristu a pros Ho, aby zůstal v srdci Tvém. — Zkrátka vše toto třeba následovně vykonati můžet: „Ó Ježíši, v Tebe věřím, ó Ježíši, v Tebe doufám, ó Ježíši, Tebe nade všecko miluji, že jsem zhrěšila, oplakávám a srdečně lituji. Duše má touží po Tobě a žádá se co nejužěji spojití s Tebou. Vejdiz aspoň svou milostí do srdce mého. Objímám Tě, ó Ježíši, jako bys ke mně ve skutečnosti byl zavítal. Ó Ježíši, zůstávej se mnou, vládni srdcem mým. Ó Ježíši,

Snad je vykonávatí můžeš tímto

Tobě žiji, ó Ježíši, Tobě umírám, ó Ježíši, Tvá jsem živa i mrtva.“

Anebo jiný způsob. Můžeš po sobě třikrát se pomodlit: „Ó Pane, nejsem hodna, abys vešel pod střechu mou, ale toliko rei slovem a uzdravena bude duše má.“ Po prvnokrát rozvažuj o slově „ó Pane“ a vzbud víru v tohoto Pána; podruhé mysl na „nejsem hodna“ a vzbud lítost, potřetí mysl na „ale toliko rei slovem“ a vzbud lásku a toužebnost. Pak sobě představ, jako bys klečela u oltáře a jak kněz Tobě podává Tělo Páně a modli se: „Tělo Pána našeho Ježíše Krista zachovej duši mou k životu věčnému. Amen.“

Takové sv. přijímání vykonávají je snadno. Můžeme je vykonávat na každém místě, každé chvíle, netřeba také přípravy, jako ku skutečnému; netřeba býtí lačným, možno je často vykonávat.

Duchovní sv. přijímání jest Pánu Bohu milým. Žádost je buďto svatou aneb hříšnou, dle toho, čeho sobě žádám. Zde žádám to nejsvětější; výkony při sv. přijímání jsou výkony Bohu milými, neb vzbuzujeme jimi ctnosti Božské; proto také již často Pán Bůh ukázal,

jak milým je mu vykonávání sv. přijímání. — Duchovní sv. přijímání je též velmi užitečným. Pán Bůh odměňuje každý dobrý skutek; každým dobrým skutkem rozmnožuje se posvěcující milost Boží a věčné zásluhy, čím více tedy získáme tolika dobrými skutky. Obzvláště ale vzbuzuje v nás duchovní sv. přijímání větší lásku, připravuje nás na skutečné sv. přijímání, neb zajisté raději přichází Pán Ježíš k tomu, kdo Ho pozývá k sobě. Získáme jím mnoho milosti pro sebe i pro jiné. Čím blíže jsme Božskému Srdci, tím vydatnější jest modlitba naše.

Nuže, tak snadno se můžeš mnohými milostmi obohatit. Vykonávej často toto duchovní sv. přijímání. Nezapomínej naň ráno, při mši sv., při navštěvování chrámu Páně, při práci, při večerní modlitbě, abys, když by Tě Pán Bůh na věčnost povolal, byla aspoň duchovním způsobem zaopatřena.

V Božském Srdci Páně na častou shledanou.

Tvá Tě milující kmotra

Josefa.

Zprávy.

Z Předína. O slavnosti nepoškvrněného početí blahosl. Panny Marie katoličtí křesťané v posledních letech mimovolně zpomínají na zjev, který se udál v horách pyrenejských, a katoličtí kazatelé toho dne o zázracích Lúrdských rádi se zmiňují. Tak bylo i v Předíně 8. prosince roku minulého. Domáci farář zvolil si za předmět svého kázání onoho dne „Zjevení Panny Marie,“ tak jak to v knížečce „Devítidenní pobožnost k Panně Marii Lúrdské“ popsáno jest. Z neobyčejné pozornosti posluchačů se dalo souditi, že ještě nikdy o tom ne-

slýšeli. Ku konci kázání zmínil se kazatel, že stávají i sochy tohoto zjevení „Nepoškvrněného početí Panny Marie,“ zcela dle udání Bernardiny, a že i na Moravě mnohé chrámy, jako v Pišelu, Tasově, Velkém Mezířiči, Budišově, Třebíči, Vladislavě, Starči takovou překrásnou sochou se honosí; však ale i podotkl, že takové sochy z Paříže jsou dosti drahé a tudíž kostelu předínskému zbývá malá naděje na tak vznešenou okrasu, poněvadž velkými pohromami farnost postižena (jako tři požáry, jemuž prvním roku 1864 celý Předín za obět padl, pak od té doby

častým krupobitím, neúrodou, opravami při kostele a faře, přelitím a sesílením zvonu, stavbou nové dvoutřídní školy atd.); přece nicméně nevzdává se všechné naděje, ano právě tato všeobecná sklíčenost poskytuje důvěry; neboť kdož to byli, jenž zjednali v Třebíči sochu Lúrdské Panny? bylo to bratrstvo sv. růžence, tedy zajisté to chudí, aspoň nezámožní lidé, nebo do růžence se nedá žádný boháč; kdo ve Starči? bylť to hlavně jeden žebrák, který dům od domu chodí. Farář kázání skončil, začal však soukromě se na ten úmysl modliti a jiné ka takové modlitbě vybízel. A hle, jako za času Achaba krále, když se modlil za dešť Eliáš prorok na hoře Karmel, nejprve vystupoval malý obláček z moře; potom se nebesa zamračila a vydatný dešť napojil zemi. Co podobného stalo se i u nás. O vánocích bylo slyšeti sem tam nějaký hlas: „já bych něco na tu sochu dal,“ „já také“ atd. Toho se farář uchopiv ohlásil na nový rok, že, jelikož někteří chtějí na sochu přispěti, necht se jen přihlásí každý, s jakým příspěvkem by byl nápomocen. A hned se přihlásili: almužnice slibující po 1 zl., ministranti po 25 kr., čeledínové a jiní chudí lidé; zajisté nadějný to začátek; neboť takoví-li tolik, co teprv ostatní? Počet těch, jenž příspěvky slibovali, vzrůstal den ode dne, tak že již na sv. tři Krále odeslána prosba dp. kapuc. vikáři P. Meth. Jelínkovi ve Gmundenu, tomuto horlivému zakladateli a šříteli úcty Bohorodičky Panny Marie Lúrdské po Moravě, by ráčil v Paříži objednat pro kostel předínský sochu Lúrdské Panny Marie 150 ctm. vysokou. Zatím dílem skládáno, dílem přislíbeno příspěvků tolik, že kromě sochy se mohlo zjednatí: jeskyně se skálami, oprava tabernáklu, kámen s ostatky svatých, koberec, vyšívání podušky, 6 velkých cín. svícňů, nepočítaje v to krásná kvítka na svíce i do hrnečků a cín. lamp od

dobrodineů. — Dne 14. února socha ze stanice Mor. Budčovic dovežena, v průvodu slavně na oltář Panny Marie v bedně uložena, ověnceným baldachinem přikryta a konány litanie loretanské. Druhého dne socha opatrně z bedny vybalena, na stupeň oltáře postavena — a jak přeradostný byl to pohled, jak hluboký dojem! Oči všech pozíraly na sochu, nebylo ničeho viděti než slze, ničeho slyšeti než vzdechy: „ach, ta je krásná!“ Slavné svěcení ustanoveno na 25. března, onoho panuátného dne, kde Maria Panna na úpěnlivou prosbu Bernardíny: „Paní má, recete mi, kdo jste a jak se jmenujete?“ ponejprv odpověděla: „Já jsem nepoškrvuněná početi!“ Do toho dne stála socha na oltáři Panny Marie, zahalena jsouc záclonou věncem ozdobenou. Dne pak 25. března, ačkoliv počasí bylo deštivé, přece slavnost svěcení velmi mile a důstojně se vydařila: šlo se „mnoho lidí a procesí,“ tak že kostel, v celém okolí největší, sotva všech pojal. Svěcení se konalo odpoledne o 1/23. hod. po ukončeném růženci; světitelem byl vdp. děkan Želetavský, jemuž přísluhovalo 5 dp. farářů; drůžiček v bílých šatech, ozdobených modrými stužkami bylo 14. Po Magnificat, které zanotěno u lúrdského oltáře, bohatě osvětleného, následovalo svěcení, pak kázání dp. faráře P. Jana Karáska z Čáslavic, o němž jde jen jedna pověst, že krásnějšího a lepšího již býti nemohlo; na to litanie loretanské s příslušnými modlitbami a prosbami za dobrodince tohoto lúrdského oltáře; celá slavnost ukončena chvalozpěvem „Te Deum laudamus!“ a sv. požehnáním u hlavního oltáře. Tak se skončila slavnost svěcení, na kterouž tak dlouho jsme se těšili; druhého dne však slavnost opět zahájena sv. růžencem a mší sv. zpívanou za všechny dobrodince, což se po 9 dní každodenně (vyjímaje neděle) opakuje, aby měl každý snadnou příležitost, vy-

se sejdeme, až hlídka odejde!“ těmito slovy se dobří přátelé rozešli.

O 2 hodinách přistavili tři zloději v zadu domu, kde myslivec onen sloužil, a jehož místnost jim musela býti velmi dobře známa, zebřík, aby mohli do hořejšího poschodí se dostat. Hlídače se nebáli, nebo nebylo nikde živé duše. První, jenž vylezl nahoru, vytlačil tiše tabulu v okně, otevřel je, a tak vlezli všickni tři do domu, opatření sekerami, paklíči a majice v zásobě pytle. Poslední vtáhnul za sebou zebřík a postavil jej ku stěně na chodbě, kde právě byli. Odtud se jim podařilo projiti dvůr a vniknouti do přední části domu, až ku velkému sálu, kde se odbyvala svatební hostina. Na stole ještě bylo všecko překrásné náčiní stříbrné, z něhož všecko co se jim drahým a vzácným býti zdálo, vhodili do pytle, co tam jen vleze. Načež potichouku zase nastoupili zpáteční cestu.

Myslivec, jenž nevědomky panstvo své vyradil, spal té noci v komůrce vedle chodby v zadní části domu. Najednou se probudil ne snad nějakým hřmotem, nýbrž studeným průvanem; vycházel však průvan ten z rozbitého okna, v němž zloději byli tabuli vytlačili. I pomyslíl si, že buďto on sám anebo někdo jiný nechal okno otevřené; vstal tedy a chtěl je zavřít. Poněvadž bylo tma, makal okolo sebe a omakal zebřík, jaký tam nikdy nestával, a nohama šlapal po šterbinách skla a nyní spatřil též rozbité okno. Rychle vrátil se do komůrky, popadnul nůž myslivecký a již byl na chodbě a slyšel, jak zloději jdou po schodech na horu. „Zloději, zloději!“ zvolal a hnal se proti nim. Marně se stolář namáhal se svou sekerou; než se nadál vsadil mu myslivec svým nožem takovou ránu do hlavy, že hned beze smyslů padnul na zemi. Mezi tím skočil zedník otevřeným oknem

dolů. A třetího, jenž úzkostí a strachem ani se nehnul, popadnul myslivec. Zatím se probudilo služebnictvo a sbíhalo se. I hlídač přiběhl a křičel z dolů, co se stalo, že dle na dlažbě leží člověk a náramně sténá. Byl to ten zedník, jenž skočil z okna a zlomil si na dvou místech nohu. On a stolář byli odnešeni zatím do žalární nemocnice.

Stolář dostal do hlavy hlubokou ránu tím nožem hluboko do mozku. Následkem toho zemřel v strašných bolestech hned druhého dne. Nemohl býti vyslýchán. Poznán byl však v něm vícekrátě trestaný zloděj a šejdíř, jenž prostopášný vedl život, neboť při otevírání mrtvoly bylo viděti, jak celé tělo bylo neřestmi a kořalkou zohaveno.

Zedník si při tom skoku polámal nohu na dvou místech a při tom dostal otřesení mozku a plic. Ležel v hrozných bolestech a mluvil jen velmi málo. I v něm poznán mnohokrátě již potrestaný zloděj a tulák. Špatně se hojil. Dostal zánět do pravé nohy a měl-li zůstat na živě, musela se mu noha uřezati. Když mu to lékař pravil, zdál se celý proměněným. Ač dříve nedal si nic říci a byl vždy vzdorovitým, přece nyní vzdychal z hluboka a zvolal: „Ano, ještě žije spravedlivý Bůh! Tak Pán Bůh trestá!“

Stolář, jenž před krádeží svým soudruhům přísahal a pravil: „Ať jsem čertův, nepřijdu-li;“ ležel za několik hodin mrtvev. — Nejmladší z nich pravil: „A kdybych deset let měl seděti, musím býti při tom“, byl skutečně odsouzen na deset let do těžkého žaláře. — Zedník, jenž pravil: „Nepolámu-li si nohu, přijdu,“ ležel tu s polámanou nohou. —

Ruka Boží, která patrně tu moc svou zjevila, dotekla se i zatvrzelého dosud srdce. Dříve nechtěl o ničem ani slyšeti, nepřijal žádné napomenutí a nyní žádal po útěše a přijal před

uřezáním nohy svátosti umírajících. Při operaci držel se pevně až potom omdlel. Pak vyznal se veřejně a úplně ze všeho a vypravoval celý průběh života svého. Obrátil se docela, litoval dřívějšího života hříšného, byl jiným člověkem hodným a takovým též zůstal.

Když tento průběh události pozou-

rujeme, nelze nám neuznati, že nade vším dosud vládně Všemohoucí a že rozhoduje o tom: „Až sem potud a nic dále!“ Na něj, na všemohoucího Boha skládejme důvěru svou, v jeho se odevzdejme ochranu, jenž se nazývá: „Podivný rádce, Bůh silný, Otec budoucích věků, kníže pokoje!“

Milodary Božského Srdce Páně.

Z Protivína. Po víceletém odbírání „Školy B. S. P.“ musíme vyznati, že nám byl tento milý časopis zřídlem pravého duševního vzdělání pro život, obzvláštní však útchy poskytuje pravému ctiteli B. S. P. v poslední hodině smrti.

Byla jsem přítomna smrti svého drahého otce, vřelého to ctitele B. S. P. Vím nyní jak blaženě umírá pravý ctitel nejsv. Srdce Pána Ježíše, ačkoli jest mu obzvlášť bojovati s odvěkým nepřitelem spasení, který také mého otce neminul, ale stále naň mocně dorážel namlouváním, — že není Boha.

Bolestné bylo naň podívání, když on po celou noc se zmítal ve smrtelném rozechvění a sobě žalostně nařikal, že ztratil Boha. Po chvilkách vždy volal: „Děti pomozte mně hledat, já jsem ztratil nejsv. Srdce Páně!“

Když jsme jej upokojili mnohými domluvami, vzdával Bohu díky a těšil se řka: Vidte, že je Pán Bůh, že je veliký a dobrotivý? Já v něj věřím, to ostatní je sám klam a mam.

Krátce před svou smrtí jsa při vědomí odporoučel se sv. Oci Benediktu, ku kterému obzvláštní choval úctu.

Já sama stojím nyní ve světě sice samotná přec ale se nehrozím, neboť můj drahý otec před svou smrtí mne odporučil nejspoehlivějšímu ochranci, Srdci Páně a ochraně Panny Marie.

Z hor Hřibécích. Často čítávala jsem ve „Škole Božského Srdce Páně“, jak mnohým bylo pomozeno, jež

vzývali toto laskavé Srdce Páně. Jsouc též často ve velkých trampotách i já následovala jsem příklad mnohých. V starostech mnohých vzývala jsem mimo Božského Srdce Páně a Panny Marie i sv. Josefa a sv. Jana Nepomuckého, a i já byla jsem vyslyšena i mně pomozeno vícekrát. Plnic takto svůj slib, radím každému, by nikdy nezoufal, nýbrž doufal v pomoc Boží a v přímlyvu Jeho Svatých. Kým mi i nyní bude spomozeno v souzení, které ještě mne trápí!

Jedna čtenářka „Školy B. S. P.“

Z Poruby osoba jistá díky vzdává Marii Panně Lúrdské, za uzdravení chlapečka čtyřletého skličeneného nemocí přetěžkou. Když marnou již jevila se pomoc lékařská, obrátila se se srdcem úzkostným k Marii Panuě Lúrdské, volajíc z hloubi srdce svého: O jeskyně Lúrdská posvátná, v tobě bydlí Panna nepoškvřeněná. Já bídna, vzdálena jsem místa toho posvátného, než kéž prosby mé srdečné a důvěrné k Tobě zvletnou, vypros „Uzdravení nemocných“ u Pána Boha zdraví tomuto dítěti a já uveřejním ve „Škole Božského Srdce Páně“ vyslyšení to. A skutečně tuto noc nemoc se zlepšila a chlapeček jest docela zdrav.

Z kraje Ml. Boleslavského a Jičinského děkuji za uzdravení z dlouholecých chorob na přímlyvu P. M. Lúrdské, užívání vody ze zázračného pramene.

— Jistý kněz děkuje P. M. Filipšdorfské své uzdravení právě 9. den své pobožnosti.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Rakousko. Dozněly slavnostní plesy, v nichž bez rozdílu závodili vždy věrní národové rakouští. Již blaženě kráčí budoucí náš vladař po boku slícné družky své. Blahopřání všech vznáší se nad hlavami jejich a nebe hojně vytilo svého požehnání na vznešené novomanžele. Oni omilostnění svátostmi, navštěvují nyní hlavní města budoucích svých království a zemí a přijímají všude důkazy nevýslovných citů lásky a oddanosti. Dejž Bůh, aby Jejich c. k. Výsosti staly se pravým blahem všech různých národů říše rakouské a ochranným štítem proti útočníkům na církev katolickou.

Hnutí Slovanů v osvědčení smýšlení katolického víc a více se zmáhá. Vyšehradský probošt Václav Štule, viceřektor kníž. arcib. semináře hrabě Fr. Šenborn a množství měšťanů pražských uveřejnili nedávno prohlášení k pouti do Říma, aby sv. Otec vyslovil dík za encykliku ohledně slov. apoštolů Cyrilla a Methoda. Tato deputace má dne 5. července v Římě se dostavití. Ze vznešených osobností přislíbí také hrabě Jan Harrach, říšský poslanec své účastenství na putování. Kardinál arcibiskup kníže Bedřich ze Švarcenberků provolání to zřejmě byl schválil. V Římě seje se česká deputace s polskou, vedenou panem k. z Chlapovským, s ruthenskou s vůdcem metropolitou Ivovkem Sembratoviczem a chorvatskou s vůdcem biskupem Strossmayerem z Dajakovaru, které se k témuž účelu do Říma odeberou. — Hlavní duch, jenž z provolání vane, jest tento: „My chceme jíti do věčného města, abychom se přiblížili k ctilhodnému dědici sv. Petra, nejosvěcenějšímu papeži Lvu XIII. v pokoře a dětině lásky a zvolali: Všemohoucí Pán zástupů odplatíš Tobě, sv. Otče, skutek lásky, kterýž jsi nám uprostřed tolikých apoštolských starostí pamětliv býti a národům příkazati ráčil! Oslavujte zároveň se Slovany jejich apošt. otec Cyrilla a Methoda, modlete se zároveň se mnou za slovanské kmeny, aby sv. apošt. víra hojně rozkvetla, království Boží se vzrnulo a aby také zbloudilí náři sv. přijali s upřímnou láskou se navrátili v jeden ovčinec Ježíše Krista.“ A v Římě utvořilo se již zvláštní komitě ze vzácných

osobností duchovního i světského stavu z rozličných slovanských kmenů, aby konalo přípravy k slavnému uvítání Slovanů. V basilice sv. Klementa blízko Lateranu, kde velká část ostatků velikých slovanských apoštolů uložena jest, má býti dne 5. července pontifikální mše v rozličných obřadech s kázáními v polské, české a chorvatské řeči. Toho dne přý sv. Otec prohlásí obnovení náboženského rázu národních škol! K tomu přijíti musí.

Konservativní poslanci štyřřsti podali 657 petic za opravu školních zákonů a podají ještě 623 podobných petic ministru kultu a vyučování. Na první řadě žádá se v nich za obnovení náboženského rázu národních škol! K tomu přijíti musí.

Francie. Z Francie vypravil se veliký zástup katolických poutníků do Říma. Dne 8. května měli slyšení u sv. Otce, kterýž je oslovil takto: „Těší nás, nejmilejší synové, že opět spatřujeme kolem sebe shromážděné a přijímáme opět ujistění oddanosti vaší k církvi a přichylnosti vaší k apošt. Stoličce a římskému papeži . . . Za doby soužení pocítují křesťanské duše věru potřebu zdvojnásobiti zevnější důkazy svého úzkého spojení s nejvyšším pastýřem, jenž od Boha ustanoven jest, aby je vyučoval a vedl temností a úskalími tohoto života. Víte zajisté, jak těžký a nebezpečí plný jest nynější stav církve a veškeré občanské společnosti . . . K odvrácení toho zla musejí se všickni katolíci úzce spojití na modlitbách a v potřebném hájení vyučených pravd náboženství a společnosti . . . Vy pak poznali jste tuto povinnost svou a vynakládáte denně síly své pro ní. Francie chová, Bohu díky, ještě bohatý poklad ctnosti, šlechtnosti a víry. Na tom spočívá naše naděje pro naši drahou vlast.“ Z řečí, kterouž jen u výňatku jsme podali, otec sv. Otec naději na lepší časy ve Francii, které jako jinde i zde po boji zajisté přijdou. Divná to věc. Právě kde vzplanul boj proti církvi, tam oživuje se víra a úcta k římské Stoličce.

Dne 12. května svolán v Paříži protiklerikální kongres, k němuž obecní

rada 300 franků z důchodů městských povolila, což i u radikálů nevoli způsobilo. Program shromáždění svědčí patrně o bezbožství účastníků: Rozvednost manželství; jakým způsobem lze docílit, aby ženy odtrženy byly od vlivu kněžského; občanské vychovávání ve školách.

Též zamýšleno od mnohých odtržení úplné od Říma. Ale vláda z důležitých příčin se tomu opírá. Ty a podobné plány bezbožců francouzských úškodí sice mnoho, ale, jak doufáme, lid katolický tím více se zmuží a pozná své „oblažitele“ brzo, jako rakouský lid začíná poznávati své. „Po ovoci jejich poznáte je,“ di Písmo a to se úplně osvědčuje.

Italie. Papež přijal dne 12. května velkoknížata ruská Sergia a Pavla, jakož i velkoknížete Konstantina Konstantinoviče v soukromém slyšení; při tom udělil mnoha osobám z družiny jejich papežské řády. Vyjednávání s Rusí dospělo již tak daleko, že povolen návrat polským kněžím zpět a usazují se kat. biskupové. Avšak obtíž v úplně shodě tvoří tak zvaní „unité,“ s kat. církvi spojení bývalí schismaticové, jimž dovoleno fidiť se dle svého ritu. Vláda obává se houfného přestupování ze schismu ku kat. církvi, kdyby úplnou dala svobodu vyznání. Ale všechno násilí proti unitům nespomůže pranic. U velikém množství hlásí se lidé ku přijetí do lůna církve kat. V polských školách národních svolila již vláda katolíkům vyučování náboženství v polské řeči. Zdá se tedy podle všeho, že sv. Otec neustává obracet zraky své k východním Slovanům a že mírností docílí toho, čehož

předošli papežové docílití nemohli. Zájmy Krista Pána jsou nyní v plné míře též zájmy sv. Otce.

Rusko. Car Alexandr III. vydal manifest, v němž vybízí lid, aby pro Boha a sv. víru drželi se starých tradicí a společně působili proti škádečům veřejného pořádku. Nového neslibuje se v něm ničehož. Zatím však obrátil se vztek lidu proti židům. V Kijevu a v jiných městech vzplanula úplná bouře proti nim. Škoda již učiněná páčí se na několik milionů rublů. Vojsko, jemuž se davy zprotivily, muselo použiti zbraň, tak že s obou stran padli mrtví i ranění. Již před velkonoce rozšířeny byly po celém jižním Rusku pověsti, že židé budou povražďeni. Židé opatřovali se proto zbraňmi a obrátili se také na gener. gubernatora v Oděse o pomoc. Týž je upokojoval a vyslal pluk kozácký k ohroženým místům. V bouři proti židům jeví se jistá soustavnost. Osob bylo zatčeno na sta, avšak původcové bouří nebyli vypátráni. Dne 28. dubna zavzněly v noci z nenadání chrámové zvony. Ihned nastal divoký ryk úzkosti a huňvu, řinčení oken, bušení dveří a burácení. Do rána byly boudy, krámy židovské a domy vypleněny a vše roztrháno a rozbito. Škoda za jednu tu noc v Goltě způsobená páčí se na 30.000 rublů. Hnutí protizidovské od té doby více se šíří. — My ovšem neschvaluje me jednání toto, ale židé dosti dlouho prohřešovali se na křesťanech. Drzost jejich nezná již mezí. I zdá se, že teď přišla řada na ně. My jsme přesvědčeni, že slova jejich při odsouzení Krista Pána se na nich vyplnití musejí.

V měsíci červnu modleme se za srdnatosť obhájcům Boha, církve a vlasti.

ento měsíc zasvěcen jest Božskému Srdci Páně. Ač Božské Srdce Páně vždycky nám milostí uděluje, tož přece tento měsíc nám otevírá zdroj všech milostí. Co tedy máme žádati? Jaké toužebnosti povstaly v srdci našem? Kterak odměníme se za tu jeho neskonalou lásku? Nikterak leč opět láskou a sice láskou synovskou, důvěrnou. Kdyby naše víra tak pevná byla jako sv. Pavla, pak bychom i my zvolali: „Rozšířeno jest srdce naše; nebojte se o nás; ale bojte se sami o sebe.“ A proč se máme báti? Jediná příčina bázně naší jest nedostatek srdnatosti a důvěry. A proto obracíme se s prosbou k Božskému Srdci Páně, aby nás nenechalo zahynouti, ale aby dalo

v neskonalé dobrotě své srdnatosti a odvahy všem obhájčům zájmů Božích, církve a vlasti.

Smutné to časy a poměry. Ovšem u nás byla veliká radost, samé slavnosti a když pohlédneme dál, vidíme na obloze černá mračna, která nic dobrého nevěští. Bouřka se blíží. Všecky základy společnosti lidské jsou rozviklány a zdá se jakoby budova ta sesutí se měla. Tážeme-li se, odkud to? Snadná odpověď na to: Náboženství není mezi lidem. Již dítka je ztráci, kaženy jsou od zlých lidí a tito na náboženství nedbají pro své hříchy; kde ale náboženství přestává, tam nastává bezbožnost, vzpoura a všeobecný nepořádek a hrozné převraty. Aby tomu všemu se předešlo, zapotřebí jest, aby obhájcové věci Božích srdnatě vystupovali proti nezabožství, hájíce beze strachu sv. náboženství, základy víry naší. Kněží ať tedy neohrožené káží slovo Boží, ať horlivě vyučují dítka v počátcích náboženství, ať všude se zastávají horlivě zájmů Kristových. K tomu potřebují ale sílu shůry, a o tu máme vroucně tento měsíc prositi Božské Srdce Páně a pak bude opět šťasten svět a my v něm, vrátí-li se náboženství do srdce jednotlivců, do rodin, do obcí, do států. Nuže bojujme srdnatě jako sv. Pavel dvojsečným mečem, slovem Božím.

Není-li náboženství uznáno za potřebné, pak není ani církve potřebí, tak myslí protivníci naši a proto vyhostivše náboženství ze srdcí svých, vytiskují i církve, tuto neomylnou učitelkyni sv. víry, a rádi by ji zatlačili nazpět do katakomb. Slibil jí sice Kristus Pán, že bude trvatí do konce světa, že jí ani mocností pekelné nepřemohou, ale přece pokud jest v tomto světě, potřebuje i viditelných obhájců, zvláště nyní, kteří by slovem, i písmem zájmy její neohroženě zastávali. Jak málo ale jest takových obhájců, a mnoho potřebují síly a odhodlanosti. Toto nám hlásá tak důtklivě sv. Otec v listu, jímž oznamuje mimořádné jubileum. Pravit: Vůči nadutosti a pyše, jakou nepřátelé hledí církve z občanské společnosti vytlačiti, anebo aspoň u veřejném životě národů ji o všelikou vážnosť připravili: vůči vždy více a více znáhající se pohrdavosti všeliké authority, mocnosti a z toho pocházejícího nebezpečnosti, jaké hrozí křesťanské i občanské společnosti: vyzýváme věřící, aby k Bohu všemohoucímu vroucně vysílali prosby za pomoc a přispění církvi svatě. Modleme se tedy, a prosme zvláště tento měsíc o tuto milost Božské Srdce Páně, tlučme na dvěře a bude nám otevřeno. Třetí příčina tohoto úmyslu jesti, abychom pamatovali na svou drahou vlast, která též má míti místo v srdci našem. Církve a vlastť dvě krásce, každá má míti našeho srdce půl, každá má míti naše srdce celó. I vlastť naše bojuje, brání se proti nátlaku jizlivých nepřátel, nepřejících nám svobody jazyka, vzdělanosti, a aby její obhájci neomdléváli, vyzádejme jim srdnatosti od B. Srdce Páně, a zatím cílem modleme se denně:

Modlitba.

O Ježíši! skrze nepoškrvněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všecky modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za dosažení srdnatosti obhájčům Tvých zájmů, aby byli nepřemožitelní. O Ježíši, vlej sám do srdcí našich tuto skálopevnou důvěru, pro kterouž jsi nám slíbil vítězství nad světem. Amen.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc červen l. P. 1881.

Za srdnatost obhájců Boha, cirkve a vlasti.

O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za dosažení srdnatosti obhájcům Tvých zájmů, aby byli nepřemožitelní. O Ježíši! vlej sám do srdcí našich tuto skálopevnou důvěru, pro kterouž jsi nám slíbil vítězství nad světem. Amen.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši Rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přesladvé Srdce Panny Marie, buď mou spásou!

Sv. Michale archanděli, sv. Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne Obzvláště ale odporučuje se:

1. *Sv. Fortunata, kn.*: Úcta, důvěra a láska k B. S. P. po celém světě. Poutí Cyrillo-Methodějská do Říma. Duše v očistci.
2. *Sv. Blandína, p. m. 177*: Úcta B. S. P. v Čechách. Zdar posvátným misiím. Zadostučinění povinnosti velikonoční. Volba starosty.
3. *Sv. Klotildy, královný 545*: Úcta B. S. P. na Moravě. Za ducha vzmužlosti křesťanské. Kazatelé slovanští. † synové.
4. *Sv. Kvirína, biskp. m. 304*: Úcta B. Srdce P. ve Slezsku. Biskupové rakouští. Obrácení rodin v náboženství ospalých.
5. **I. hod svatodušní.** Úcta B. S. P. v Polsee. Správcové duchovní. Ústavy pro nemocné a chudé. Za rodinu u víře a mravích velmi zpustlou. Za svatou trpělivost. Trpělivost jistě klášť. panně. Dar stalého zdraví jistě škol. sestře. Duše v očistci.
6. **II. hod svatodušní.** Úcta B. S. P. u Rusínů. Seslání Ducha svatého ctitelům B. S. P. Návrat rozkolných do lůna cirkve svatě. Zemřelá matka. Chorý úředník na odpočinku.
7. *Sv. Roberta, op.*: Úcta B. S. P. u Srbů. Misie bulharské. Zdar spisovatelům kat. na obrácení Rusi pracujícím.
8. *Sv. Melarda, biskp. 545*: Úcta B. S. P. v Chorvatsku. Podpora kat. tisku v zemích koruny svatováclavské.
9. *Sv. Prima a Feliciano, m.*: Úcta B. S. P. v Slavonii. Poutnická místa mariánská. Matky křesťanské a jich dcery.
10. *Sv. Markéty, královný*: Úcta B. S. P. mezi Slovaný v Uhřích. Svornost v rodinách. Sv. Otec a potřeby jeho časné.
11. *Sv. Barnabáše, op., I. stol.*: Úcta B. S. P. v Krajině. Hojnost dobrých kněží. Nezvedené děti by se napravily! † otec.
12. *Sv. Jana z Falcundo, řeh. 1479*: Úcta B. S. P. v Bosně. Vyznání sv. víry. Zbožné znamenání se sv. křížem. Za pomoc v jistě záležitosti a za dvě nemocné sestry řeholní. Volba představenstva.
13. *Sv. Antonína z Paduy, řeh. 1231*: Úcta B. S. P. v Dalmatsku. Důvěra ve svatě naše dědice. Rozkvět bratrstva Cyrillo-Methodějského. Uzdravení kněze již 9 let nemocného.

Připojiž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Odpušky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. míše sv. na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Kárdin. Filipsořfu, Časochově, Bolešlaví a m. ost.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc červen I. P. 1881.

Za srdnatost obhájcům Boha, církve a vlasti.

Dne

Obzvláště ale odporučuje se:

14. *Se. Basilio, uč. cirk. 379:* Úcta B. S. P. na Vojenské hranici. Duše v očistci. Svatá trpělivost v strastech. Falešný přítel.
15. *Se. Víta, m. 300:* Úcta B. S. P. v Lužici. Mísic tuzemské a zámožní. Závodý na dobré čtení. Dvě málomyslné duše.
16. **Božího Těla.** Úcta B. S. P. v Herecgovině. Studující mládež by si více nevinnosti a zbožnosti vážila! Učitelstvo škol středních. Za vyprošení souhlasu v jisté rodině. Křest matky.
17. *Se. Františka Reg. řeh. 1640:* Úcta B. S. P. v Bulharsku. Horlivé obování mši svaté v neděli a svátek. Obrázení bříšníkú.
18. *Se. Alžběty, p.:* Úcta B. S. P. ve Štýrsku. Vdovy a sirotkové. Horlivé zúčastnění se sv. jubilea. Šťastná hodina smrti.
19. *Se. Gerasia a Protasia, m. 387:* Úcta B. S. P. v Korutanech. Vítězství katolické církve nad nepřátely svými. Duchovenstvo světské. Za bohumilé volení stavu jednoho studujícího.
20. *Se. Silveria, pap.:* Úcta B. S. P. na Černé Hoře. Školy národní a jich učitelstvo. Vychování dítek v rodině. Duše v očistci.
21. *Se. Aloisia Gonz. p. 1591:* Úcta B. S. P. na Bělorusi. Díky za vši ochranu sv. Aloisia v čistotě. 5 ústavú pacholeckých.
22. *Se. Pavlín, biskp. 431:* Úcta B. S. P. na Malorusi. Křesťanské panny. Kláštery ženské a jich pensionaty. Duše v očistci.
23. *Se. Edeltrudy, abat. 679:* Úcta B. S. P. na Velkorusi. Rozkvět křesťanské filosofie po světě slovanském. Povolání do stavu duchovního. Šťastné vyřízení jisté záležitosti. Duše v očistci.
24. *Nejsv. Srdce Ježíšovo:* Rozšíření úcty B. S. P. po celém světě. Sv. Otec. Horlivost mužů v povinnostech náboženských. Vyslyšení jisté prosby u B. S. P. na přímluvu P. Marie a sv. Josefa. Setrvání v dobrém a trpělivost v kříži. † otec.
25. *Se. Ivana, poust. 10 stol.:* Úcta B. S. P. v Litevsku. Dobré spolky mužské. Za ducha modlitby. Svornost v rodině.
26. *Se. Jana a Pavla, uč. 362:* Úcta B. S. P. v ruském Polsku. Císař a král náš a jeho rádcové. Za ducha katolického a občavého vůdcům vlasti našich. Spolubratr v nebezpečí.
27. *Se. Ladislava, kr. 1095:* Úcta B. S. P. v pruském Polsku. Požehnání Boží v časných potřebách našich. Za ducha pokory a lásky k bližnímu. Za dar osvícení Ducha svatého.
28. *Se. Lva II., papeže:* Úcta B. S. P. u Slovanů amerických. Katolická církev na východě. Zdar ponti Cyrillo-Methodějské do Říma. Vítězství nad bezbožectvím. Duše v očistci.
29. **Sv. Petra a Pavla,** apošt. 67: Sv. Otec a snahy jeho na obrázení všech národů nekatolických. Úcta B. S. P. u Slovanů asijských. Otcové a hospodářové. Dvě málomyslné duše.
30. *Se. Paula apošt.:* Díky za všechny milosti B. S. P. Důvěra v prozřetelnost Boží. Zemřeli údové našich bratrstev. Za dobrý výsledek jistého studujícího a vytrvalost ve volbě.

Odpustky 100 dnů za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. uše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Látvnu, Filipsořdu, Časochově, Bolešavi a m. ost.

Připojí každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

ProsMež, aby Krlstus posLaL Věrné Dělňíky
na VlnICI své sVatě CÍrkVe!

K pouti do Říma.

(5. července 1881.)

Ktevíte se brány věkověčna Říma,
zvučte zvony zvukem blahověstným!
Slavská čeleď průvodem se čestným
bře tam, kde svatý Cyrill dřímá.
Lásky hřívnu stádec Methodovo
skládá;
Slávů slavných světošírý strom,
neskolený dosud zhoubných od
pohrom
k jednotě a síle větve sprádá.

Věkům odoláš! Vždyť kypré tvoje
půdy,
do nichž pouštíš mocné kořeny,
nemohou být jedem zmořeny —
strážcem tvým, aj, mohutný Lev
z Judy!

O kůž jedné víry blahonosná míza
rozproudí se ve tvé útrobě,
by se nesklonilo týmě porobě,
a tě sváru rozhloďala hlíza.

V bujně zeleni se koruna tvá zjeví,
bohatých pak Církvi sešleš plodů,
ve tvém stínu blažném slavských rodů
jazyky se v jedny spojí chvalo zpěvy!

Pouť do Říma.

Měškeré Slovanstvo chystá se do Říma a dne 5. července na slavnost ss. Cyrilla a Methoda bude zde náš mnohojazyčný národ zajisté četně zastoupen a ukáže světu aspoň v miniatuře, že v něm žije víra v Krista Pána a přítulnost a vděk k jeho náměstku na zemi, k papeži Lvu XIII. Jestli to velký čin, který vykonal Lev XIII., postaviv naše sv. věrozvěsty všem národům křesťanským za vzory k uctění, a v jistém smyslu jsou slovanští národové na roveň postaveni všem ostatním vzdělaným národům Západu, jimž až dosud platili za náručky sotva toho jména hodné a jako by nepřináleželi k velké rodině křesťanské. Což tedy zejména nám Moravanům a Čechům více sluší, než abychom svůj vděk všemožným způsobem na jevo dali a činně vešli v úmysly sv. Otce. A tak také se děje: houfně odebírají se i chudí a nízeí k hrobcu sv. Cyrilla, přinášejí listy díkůvzdání (t. zv. adresy), kněhtiskárna Cyrillo-Methodějská v Praze sestavila polyglottu encykliky: „Grande munus“ v jazycích slovanských, kněhtiskárna benediktinů v Brně jako doplněk v jazycích všech ostatních katolických národů Západu, s nimiž Slovanstvo právě oním papežským listem jako na roveň postaveno ve velké rodině křesťanské, klášter benediktinů rajhradských posílá ke Lvu XIII. jediný nyní na Moravě známý tělesný pozůstatek sv. Cyrilla, část ruky jeho, kterou chce dáti rozdělití na částčky pro Velehrad, pro Brno a Olomouc a takto nese národ náš, třeba na statky pozemské jest chudý, aspoň vděčné srdce ku stolici sv. Petra, kam i ss. Cyrill a Method putovali a zastání a pomoci nalézali. Krásněť vyjádřilo to slovanské občanstvo města Brna v adrese, kterou sv. Otec nesou poutnic moravští, která zní:

Svatý Otče!

Jako rosa nebeská po dlouhém vedru křísí uvadlé luhy, tak blahosklonně dotknula se všech zbožných srdcí slovanských otcovská slova, řinoucí se z neocenitelné encykliky ze dne 30. září roku minulého.

Již r. 1863, když národ náš český velikolepým způsobem slavil tisíciletou památku příchodu sv. bratří soluňských Cyrilla a Methoda na Moravu, ozývalo se ve všech srdcích slovanských katolíků vroucné přání, aby i ony knecny slovanské, které nepřizní časů od církve římské byly odloučeny, páskou oné víry kterouž všichni Slované ode svých sv. apoštolů Cyrilla a Methoda zvláštním řízením prozřetelnosti Božské byli přijali, se středem jednoty kat. se zase spojili,

I klestil národ náš především od této doby cestu myšlénce unie všech Slovanů ve víře Cyrillo-Methodějské. A proto jásají nyní synové národa českého, že i náměstek Kristův dosavadní snahy jejich nejvyšší svou autoritou schvaluje a všem národům slovanským tak všele a vroucně na srdce klade.

Než jiná jest ještě příčina radosti naší. Ss. Cyrill a Method přinesše vlastní naší mimo dar víry Božské i zvláštní písmo jazyka slovanského, otevřel dokořán národu našemu nejen bránu království nebeského, nýbrž i osvěty národní. Proto má úcta k našim sv. věrozvěstům hluboký význam a dalekosáhlý vliv na všecken kulturní vývoj národů slovanských. Nemůžeme zde mlčením pomínouti, že národu našemu od týchž nepřátel, kteří již blahodárnou činnost sv. patronů

našich ničiti se suzili, po vši dobu dějinného vývoje nejedného příkoří bylo jakošeti. Ale jako ss. Cyrill a Method ve svých předchůdcích na téže apoštolské stolici, na kteréž Bůh i Svatost Tvoji zvláštním svým řízením postavil vždy mocné sběhající činnosti své nalézali, tak ctíme i my v Tobě, sv. Otče, nejen náměstka Kristova a nástupce knížete apoštolského sv. Petra, nýbrž i milostivého ochrance národního bytu svého, jsouce v nejlubší duši své přesvědčeni, že čest a sláva, kterou Svatost Tvoje našim sv. apoštolům přede vším světem vzdává, i kulturní mahy všeho Slovanstva posvěcuje.

A proto nemůžeme zatajiti, že jsou to pocity nekonečných vděků, jenž dnešního dne prochvívají srdce naše naproti Tvé Svatosti, a cítíme se povinnovani dětinně účtě tyto city naše jménem slovanských občanů královského hlavního města Brna nejponíženi složití k nohous Tvé Svatosti.

Za přimlouvou svatých apoštolů našich bude Otec nebeský žehnati snahám Tvé Svatosti, jak vysloveny v nezapomenutelné encyklice ze de 30. září 1880 v nevyčerpatelné své milosti vrátí všem kmenům slovanským onoho míru láboženského, svatými Cyrillem a Methodem založeného a pod záštitu stolice svatého Petra postaveného stejně ku oslavě církve jeho ku blahu národů slovanských.

O apoštolské požehnání vroucně prosíce a posvátné nohy Tvé líbajíce rváme v nehlubší pokore Tvé Svatosti nejoddanější synové.

(Následují podpisy.)

P. Martin Šmid T. J.

Misionář indiánský.

(Dokončení.)

Apoštolský hudebník.

Stal jsem se všem vším, abych všechny mohl Ježíši Kristu získati.“

Slova ta sv. Pavla, vzoru všech apoštolských misionářův, směle pronéstí můžeme o amerických misionářích a při P. Šmidu shledáme, že věrověst křesťanský stane se i hudebníkem a že milerád dává se i do shovování nástrojů hudebních, když kyne laděje blaha, že libeznou hudbou získati může duše svému Mistru a Pánu. Jakž již svrchu bylo udáno, znalost hudby rávé dopomohla našemu misionářovi k tomu, že poslán byl k čikitským misionářům. I všemožně se vynasnažoval, aby důvěra v něho skládaná zmařena nebyla; v Potosi objednal sobě šesticestřikové varhany, aby divochy přetvapil a je k sobě přilákal. Jeho první

psaní ze země čikitské jsou z r. 1744, tedy když byl čtrnáct roků misionářil. V prvním latinském dopise, kterýž lucernskému P. J. Schuhmachrovi zaslal, mimo popisu země a rozmanitých jiných událostí, popisuje též svou vlastní činnost a to spůsobem, jakž jen možno popisovati člověku, kterýž smířen s Bohem, v blahém s Ním žije pokoji a jest srdce čistého.

„Jest mi, velebný pane, jak bych Vás slyšel se tázati: což dělá vysoký či dlouhý misionář Šmid v daleké Americe? Jest ještě mezi živými aneb již mezi mrtvými? Odpovím zkrátka: já ještě žiju, jsem stále zdráv a vesel, život můj jest samá radost a blaženost, já zpívám, výskám, hraji, skákám a tancuji. To je mi krásný misionář, řeknete sobě, že zpívám, výskám a tancuji. Vím ovšem, že kázati jest první povinností apoštola Božího, pročež též psáno, že slova jejich

dorazila až ku hranicím zemským, avšak račtež se, velebný pane, upamatovati, že písmo sv. na témž místě dokládá, že „hlas“ jejich až ku hranicím všehomíra dorazil, a tímto slovem myslím, že je zpěv míněn. A tak pěstují zpěv, hrají na varhanách; troubím na troubách, pískám na floutách, hrají na harfě a houslích na velkých i malých. Děti indianské vyučují hudbě. — A kdož zhotovuje všechny potřebné nástroje hudební, housle, cithery, varhany, trouby atd.? Nikdo jiný než ten dlouhý P. Šmid. Nouze a bída lečtemus nás přiučily, tak že více víme, než víme a více zmůžeme než můžeme. Neb kdo by stavěl kostely, kaple a jiné domy, vesnice atd., kdyby misionáři nevyznali se v kovářství a vše to neučinili? A věru ve všech dědinách, hraje se na varhanách, kteréž jsem já udělal; na kůrech vše je plno samých hudebních nástrojův, každodenně ve všech kostelích se hudba provozuje. Nyní mohou již divoši, kteří před nedávnem ještě v lesích s divokou a litou zvěří bývali, a jen s tigry a lvy řvátí dovedli, v hudbě vycvičení jsouce, zpěvem i hraním varhan a jiných nástrojů Boha Tvůrce svého chváliti a velebiti. Avšak podotknul jsem svrchu, že netoliko zpívám a hrají, nýbrž i tancují a tu ovšem, jakž se domnívám, sobě pomyslíte, jak se tančení shoduje s důstojností misionářovou? Uvažtež po přednosti, že i apoštolské nohy zvláštní musí býti krásy, a pak račtež sobě připomenouti, že Španělové výroční svátky netoliko zpěvem, nýbrž i slušnými tanci oslavují, aby takto následovali Davida, kterýž rovněž před archou tančil. Tomu všemu chlapi indiánští výborně se přiučí. Uviděl byste zde, velebný pane, chlapce, kteří asi před 2 roky z lesů, kdež se svými po způsobě divoké zvěře žijícími rodiči žili, vylákáni byvše, nyní mistrně dovedou dle taktu tančiti, líbezně hrátí na houslích a varhanách, že by mohli

závoditi s evropskými hudebníky. I proto je takým uměním přiučujeme, aby poznenáhla divokým svým mravům odvykali, aby se stali podobnějšími lidem a přístupnějšími životu křesťanskému. Nyní víte, velebný pane, co zde dělávám avšak pro zpěv a hudbu nezanedbávám kázání, zpovídání, zaopatřování, návštěvování nemocných, udělování sv. svátostí a ostatní povinnosti misionáře, kterýž své a spolublžního spasení vždy a vsudy kdekoli se příležitost mu naskytne, se starati má.“

Ku svému dopisu připojil P. Šmid také přehled statistický misii čikitských r. 1744; z přehledu toho lze posouditi, jaká krásná, utěšená vinice Páně za 30 let zničena byla.

Redukce čili dědiny křesťanské	Duší	Sv. přijímání	Křtů		Špatků
			při dětech	při neřestných	
Sv. František Xav. . .	2416	3525	131	—	31
Početí Marie Panny .	1912	2233	109	—	26
Sv. Michal	2633	3661	150	30	46
Sv. Rafael	2196	3641	127	—	27
Sv. Josef	2439	4046	145	—	26
Sv. Jan Křtitel	1970	2426	92	—	14
Sv. Ignác	666	474	38	—	11
V sedmi redukcích . .	14.232	20.406	792	30	174

Z roku 1744 jest ještě zachován též psaní svědčící bratru Františkovi knězi řádu kapucínského, z něhož rovněž některý úryvek podáme. Napřed v onom dopise popisuje novou svou vlast a to velmi pochopitelně, čemuž na důkaz následující „Nová má vlast je na jižní polokolubli blízko rovníku; dvakráte za rok nevrhá slunce žádného stínu, neb tu jest zrovna nad hlavou naší. U Vás o tom čase bývá již večer okolo 5. hodiny. O této hodině v oněch dvou udaných dnech můžete věděti, kde asi jsem totiž tak pod sluncem, že nemám žádného stínu.“ — Potom popisuje misionář zemi, obyvatelstvo, úrodu atd., ku konci opět podává nástin svého života, své veliké činnosti.

„Což vše já a všichni misionáři máme na práci, nemohu Vám lépe udati, jako když Vám připomenu, co vše třeba svědomitému faráři ve farnosti aneb klásteru celému v městě činiti. Vše to ano i mnohem více činí v redukcí dva, často i jedcu misionář. Neb třeba mu každodenně mládež vyučovati; on navštěvuje nemocné, třeba se postarati, aby měli co jísti, předpisuje jim léky, uděluje jim sv. svátosti; jest ve dne i v noci při umírajících a všemožně o to pečuje, aby šťastně život svůj skončili a dobrý boj dobojovali. Každodenně dohlíží na chování-se svých farníkův, napravuje a káře, což pokárání a trestu hodno. Každou neděli a každý svátek káže svým farníkům a v postě mimo to dvakráte za týden. Připomenuto buď, že mu třeba též zpovídati a sv. přijímání udělovati. O křtění, uzavírání sv. manželství, pohřbech, růženci, kterýž každého večera se vším lidem se musí modliti, již nechci ani mluvit. A mnoho jiného musí misionáři ještě činiti; neb nejsou toliko faráři, zpovědníky, kazatelé, nybrž oni musí se starati všechny záležitosti časné, kteréž město aneb vesnice požaduje; kdybych se o časné tyto záležitosti nestaral, nemohl bych ani duchovní záležitosti obstarávati, nemohl bych nic pro spasení svěřencův svých učiniti. Tímto způsobem musí býti misionáři radními, soudci, lékaři, ranlékaři, zedníky, tesaři, stoláři, kováři, zamečnický, krojčíři, obuvníky, mlynáři,

pekaři, kuchaři, pastýři, ovčáky, zahradníky, malíři, soustružníky, koláři, cihláři, hrnčíři, tkadlci, koželuhy, voskáři, klempíři, zkrátka všemi řemeslníky, kterých dobře zařízené obci třeba.

Ke všemu tomu od představených mých mnoho ještě jiného mi nařízeno. Mám totiž v těchto misích hudbu zaváděti a k tomu varhany a jiné hudební nástroje zhotovovati, aby Indiáni i hudbou Boha a Pána svého zvelebovati mohli. Já též ihned začal jsem všechny indiánské chlapce, kteří uměli čísti, zpěvu přiučovati; ano já jsem mnohé nástroje hudební udělal, aniž jsem se tomu v Evropě učil; ani ve snách mi nenapadlo, že bych něco podobného dovedl. Nouze němila mne mistrem. A tak máme zde klavíry, harfy, bubny, šalmaje, a vše to jsem svýma rukama zhotovil. Každá redukcce má své varhany, mnoho houslí a slušných bas ze dřeva cedrového. — Chlapci indiánští jsou výbornými hudebníky; oni zvelebují a oslavují Boha a Pána našeho každodenně zpěvem a hudbou na rozmanitých nástrojích, a věru vyznávám, že v každém městě a kostele evropském by se nemálo hudbě jejich podivili. Nyní teprve uznávám a poznávám, jak moudře Pán Bůh to zařídil, že jsem se hned za mládí hudbě přiučil. Bohu se takto zalíbilo, aby i Indiáni stali se hudebníky, a aby ho již zde na zemi zpěvem svým a hudbou svou oslavovali.

Prispějme Bulharům.

Kdo pravou lásku v sobě chová k Bohu a bližním, nemůže nebráti sobě k srdci osud tolika milionů lidí, kteří od církve, v níž jedině je spása, buď se odtrhli, buď nauku Kristovu ani ještě nepoznali.

Všickni lidé pravda jsou našimi bratry a láska a dobročinnost křesťanská nikoho

nevyklučuje. Než čím blíže nám kdo je, tím více nám záleženo býti má na spáse jeho. A hle! mnozí bratři naši, kteří jsou s námi jedné krve a jednoho rodu, kteří jsou jako my Čechomoravané větvi široko daleko se rozkládajícího národu slovanského a mluví jazykem nám spřízněným: hle! tito bratři odtrhli se.

žel Bohu! od jednoty církve a nepiji vody živé s námi z jednoho a téhož zdroje spásy. Neú-liž tedy svatou povinností naši dle sil svých přispívati, naskýtá-li se k tomu příležitost, ku velikému dílu sjednocení všech národů slovanských v církvi katolické?

I národ bulharský, z jehož končin nynějších nám vzešlo slunce víry a přinesena pochodeň vzdělanosti, zachvácen byl neblahým rozkoem a posud není v jednotě s církví římskou. Ale péči papežů zasazen do Bulharska útlý stromek, aby s pomocí Boží vzrostl v mohutný strom a vydal hojného ovoce; ovoce jednotné víry.

Roku 1863 založena totiž sv. otcem Piem IX. slavné paměti v Drinopoli stanice misionářská z řádu Vzkříšení Krista Pána. Někteří misionáři drží se obřadů církve západní, jiní z vůle papežovy přijali obřady církve východní, aby takto naobrazilo, že jedinou pravou víru křesťanskou zachovávatí třeba, byt i byly jiné obřady.

Za poslední války rusko-turecké bylo misionářům skýtati pomocí nešťastníkům, krmiti hladové a raněné ošetřovati. Kromě 40 hochů chudých rodičů na víru kat. obrácených vydržuje misie ještě asi 20 sirotků za války osiřelých.

Za takových poměrů nestačily pravidelné podpory i nezbylo, než odhodlati se k půjčkám, tak že se dluhy časem značně rozmnožily. Přese vši snahu misionářů nebylo lze dovolati se pomoci, neboť podporovací spolky, zvláště francouzské, za neutěšených poměrů tavních sotva se vzmohou na obyčejnou podporu. Nad to naléhá na misii ještě jiná potřeba. Budova totiž, v níž jsou ústavy vychovávací, má potřebi v brze nutné opravy.

Nuže tedy milí Moravané a Čechové katoličtí! takové jdou zvěsti k nám z vlasti drahých našich apoštolů. Stromek zasazený vyrůstá sice, ale třeba je zalévati ho, aby neuschl. Zalévejme ho přispívající každý hřivnou svou na misie mezi Bulhary a modleme se, aby Bůh dal daru a požehnání Svého práci obětavých misionářův, neboť „ani ten, kdož sází, jest něco, ani ten, kdo zalévá: ale Bůh, jenž dává vzrůst.“ (I. Kor. 3, 7.)

Takto splatíme část dluhu, jímž zavázání jsme svatým věrověstům svým Cyrillu a Methodu, a zároveň splníme přání sv. Otce Lva XIII., jenž vyzývá věřící, aby v tomto čase jubilejním pamatovali nějakým dárkem na školy křesťanů východních.

Neděle IV. po sv. Duchu.

Evang. sv. Lukáše 5. kap. 1—11.

a onoho času, když se zástupové na Ježíše valili, aby slyšeli slovo Boží, on stál podle jezera genezaretského. A ušel dvě lodě, any stojí u jezera: rybáři pak vystoupivše, vypírali síť.

I vstoupiv na jednu z lodí, kteráž byla Šimonova, prosil ho, aby od země odrazil malíčko. A sedě učil z lodičky zástupy. Když pak přestal mluvití, řekl

k Šimonovi: Vez na hlubinu, a rozestřete síť své k lovení. A odpověděv Šimon, řekl jemu: Mistře, přes celou noc pracovavše, nic jsme nepopadli: ale k slovu tvému rozestru síť. A když to učinili, zahrnuli veliké množství ryb, tak že se trhala síť jejich.

Sv. apoštolé byli chudí rybáři a Ježíš je miloval a vyvolil je za své apoštoly jedině proto, že byli hodní,

pořádní lidé, spokojeni se svým stavem. Z toho poznáme, že u Pána Boha není žádného přijímání osob, — všechny stavy pocházejí od Boha a jen cnost a svědomité konání povinnosti má u Boha velikou cenu. Nezáleží tedy na tom, v jaké důstojnosti kdo jest, nýbrž na tom nejvíce záleží, jak povinnosti stavu svého plníme.

Čím lepší, čím poctivější a zbožnější jest člověk v jakémkoliv stavu, tím více líbí se Pánu Bohu. Rolník, jenž od rána do večera spravedlivě a z lásky k Bohu pracuje, má před Bohem větší cenu a více zásluh, než bohatý zahálčivec, jenž jest neužitečným oudem lidské společnosti, ba jest plevel mezi hodnými lidmi. Řemeslník, jenž v dílně své

pracně chléb si vydělává, má větší cenu v očích Hospodina a jest ode všech hodných lidí vážen a ctěn více než takoví lidé, kteří veliké peníze dostanou za službu, v níž bez starosti žijí a myslí si, že mohou z potu spolublížních týti, krev jejich ssáti a dobře se mítí. Služka, která věrně slouží svým pánům a svědomitě ková povinnosti své, má před Bohem větší cenu, než vyfütěná dáma, která stojí celý

den před zrcadlem a celý boží den prozahálí a Pánu Bohu čas ukrádá. Kterak obstojí takoví před spravedlivým Soudcem! Jaká odplata je očekává! Tisíckrát šťastnější jsou oni nízkého, sprostého stavu, při tom ale poctivci a spokojenci. Takovými byli učenci Páně a aj! povýšení jsou z rybářů za

apoštoly a budou seděti na dvanácti stolcích a souditi budou dvanáctero pokolení Israelských.

Do jejich lodičky vstoupil Kristus Pán, aby od tud hlásal lidu slovo Boží. Tak Spasitel náš použil každé příležitosti, aby ztracené ovečky hledal a je sloven Božím krmil. Postaral se též, aby této potravě duševní dostalo se všem lidem

a proto řekl apoštolům svým: „Jděte do celého světa a učte všechny národy — učte je zachovávatí, cokoliv přikázal jsem vám.“ Proto káží až dosud kněží lidu slovo Boží, aby lid ve sv. víře poučovali a ke cnostnému životu povzbuzovali. A přece bohužel! mnoho jest lidí, kteří málokdy anebo nikdy nechtějí slova Božího slyšeti, jakoby měli doma nevíť jak mnoho práce. A co činí doma? Nic.

Příčina toho je toliko jejich vlažnost a lenost, nedostatek víry. Takoví lidé pak se nestarají ani o dítky, aby aspoň tyto slovo Boží poslouchali. Kdyby přestali kněží kázati, co by to bylo křiku! Tu by nařikali, nadávali, žalovali, že zanedbávají nejdůležitější povinnost svou. Chvála Bohu, to se nestalo dosud, kněží až dosud horlivě káží. Ale co mají oni říci, když káží a lidé nechťejí slovo Boží poslouchati? Jako kněží povinni jsou učení Kristovo hlásati, zrovna tak povinni jsou věřící kázání poslouchati.

Mnozí jsou sice kázání přítomni, ale nedávají pozor. Takoví lidé podobají se kostelním lavicím, které mnoho let v kostele stojí a přece o ničem nevědí. Takoví lidé z kázání si ničeho nepamatují, ale co si vykládají mimo kostel, venku, to si všechno dobře do paměti vstípi. Pro takové marně se káže. Takoví dopouštějí se hříchu, jako by ani kázání neslyšeli. „Běda ti Korozajnc, běda ti Betsajdo!“ pravil Ježíš; „kdyby v Tyru a Sidonu takové zázraky se byly daly jako u vás, dávno by byly pokání činily. Lépe bude Tyfanům a Sidoňanům, kteří slova má neslyšeli, než-li vám židům, kteří jste zázraky mé viděli a učení mé slyšeli a

přece se neobrátili.“ Tak řekne Syn Boží také těm, kteří slovo Boží nepozorně poslouchají.

Mnozí slyší slovo Boží pozorně, ale nežijí podle něho. — „Každý, kdo slyší slova má, a nečiní jich, praví Kristus, podobný bude muži bláznu, kterýž stavěl dům svůj na písku: i spadl příval, a přišly řeky, a vály větrové, a obořili se na ten dům, i padl a pád jeho byl veliký.“ (Mat. 7. 26.) Takoví lidé slyší: Buď pracovitý, buď pilný, tak tomu chce Bůh — a přece zahálí, ba mnozí by mohli pracovati, ale jdou raději po žebrotě a práce se štítí. — Slyší: Blahoslavení jsou čistého srdce, nebo oni Boha viděti budou; slyší, že smilníci, cizoložníci do království Božího neprijdou; — a přece páchají ty ohavné, zvířecí nepravosti. Slyší: Buď střídmy — a přece oddávají se opilství a obžerství a znesvěcují neděle a svátky svou nestřídmostí. Slyší: Nepokradeš — a přece okrádají, šidí, klamou spolublížního svého, lichvaří, loupeží jako největší dráči.

Proto poslouchajíc slovo Boží, poslouchejme je pozorně a spravujme život svůj podle něho, neboť blahoslavení kdož slyší slovo Boží a ostříhají ho. Amen.

Chvalozpěv Moravy

ke dni 5. července.

Madorského moře čarokrásné břehy,
Severních tůž pásem věkovité sněhy,
Znají, Cyrille Tvé s Methodějem
jméno,
Které v Církvi celé slavně nyní ctěno.
Moravo, ty zvláště, vlasti naše milá,
V nich, co milcech svojich sobě's
zalíbila;
Ať tvé jemnocitné srdce bolest truí,
Vzpomenouc se na ně rozplesáš se
v hrudi.

Nebeská však radost plane z tvých tváří,
Slunce plným leskem nad tebou se září,
V oběhu kdy ročním svátek zas
se vrátí,
V který ctí se tvoji apoštolé svatí.
Jarní slunce trhá vazby mlh a ledů,
Proto ze spánku již hlavu popozvedu;
Z pestrých vesna barev přístrojí mi
řásu,
Nevěsta jak k svatbě přiodím se
v krásu!

Jakby země nyní tajno promlouvala,
Aby z nitra jí se kvítka proklouvala;
Kvítka různobarvé, očka matky země,
Jimiž na nás zírá, na to svojeplémě.

Tak, Vy svatí bratři, jaro k nám
jste vnesli;

Když jste pokřestili rod náš hříchem
skleslý!

Pohanstva tmy prehly s hříchem
svým a bludem.

Rašilo se kvítí ctností Vašín trudem.

Do Moravy přišli z Grécie jste ladné,
Pod Vašín tu krokem země naše mladné;
S Klementovým tělem zehodili
jste celou,

Stráž jste nad dušemi mívali vždy
bdělou.

Tam kde Radhošť zvedá svoje vážné týmě,
A kde v Brně Petrov svatě nese břímě,
Kde se přeurodná rozprostírá Ilana
Všude lid Vás vítal slavným „Ho-
sianna!“

Slovanské by kvěsti mohly vědou
kinceny,
Vnuknutím jste nebes vynašili jim čteny;
Přeloživše do nich Písmo pilí strohou,
O vzdělanost máte zásluhu zas
mnohou.

Výkvětové zdární zvrhlé dalekosti
Kořeny se u nás stali budoucností.

Z nich se vyprýštila Moravanům spása,
Evangelium se jejich posud hlásá!

Přemoh' rod náš zlobu, zase přišel
k sobě,

Po stoletém spánku prosit v pravé době.
Do cizých již luhů Slovan nezabloudí,
Úcta svatých bratří do srdcí se
proudí.

O Vy svatí otcův našich křestitelé,
Orodujte v nebi za svůj národ vřele!
Po tisíciletém darů Vašich zmaru
Přivodte vlasť naši k žádoucímu zdaru.

Dr. Jan Bílý.

Okružník biskupa Strossmayera

dauý v Džakové 4. února 1881.

(Pokračování.)

I.

svatí naši apoštolé Cyrill a Methoděj veškerým apoštolským působením svým mezi Slovany hlavně k tomu se nesli, aby jednota v Církví Boží se vkořenila a zachovala. Pravím: jednota, která jest nejpodstatnější a nejjasnější známkou Církvě Kristovy na zemi, jelikož není pochybnosti, že věčné Slovo, Ježíš Spasitel náš, hlavně na to člověkem se stal, aby celé pokolení lidské v jednu svatou rodinu, v jedno tělo tajemné přetvořil, jemuž On na věky hlavou, knězem i Spasitelem zůstane. Tato svatá mysl a touha Božským Srdcem Jeho hlavně ovládala, když nás všechny na dřevě kříže cenou svaté krve své vykoupil, posvětil, pobratřil a na novo jako dítky Boží pod křídla věčného Otce svého postavil. Proto z celé duše prosí a úpí v modlitbě oné významné, kterou v předvečer umučení svého na věčného Otce se obrací, takto: Dej Otče věčný, aby nezahynul ani jeden z těch, které jsem posvětil a v milost Tvou uvedl, ale aby všichni

spaseni byli zůstávající mezi sebou jedni, jako Ty's, Otče můj, se mnou podstatou, mocí a slávou jedno. (Jan XVII.) Proto s Církví, s tajemnou to dědičkou svojí, na věky zůstává. (Mat. XXVIII.) Zůstává se sv. Srdcem i s láskou svou, zůstává se všemi tajemstvími svého utrpení a smrti své, tak že všichni se sv. Pavlem apoštolem s vroucným srdcem volati můžeme: „Ježíš dnes, zítra a na věky.“ Proto přirovnává Kristus Církev svatou zázračnému domu na vrcholu hory, který každý viděti, do něhož každý vejíti, v němž každý pomoc od onoho zla, jež jej na světě tom trápí, naléztí může. V nebeském domě tom vládne věčný mír a pokoj, v něm jediném nachází se Boží přípověď ohledně nesmrtelnosti naší, v něm všeci údové za jedním svatým účelem se nesou, v něm jsou jedni apoštolé, druzí proroci, třetí učitelé atd., kdežto hospodář o to s pomocí náčelníkův a klíčnickův pečuje, aby se všechen rozkol vyhladil, aby domácí nebyli jako děcka každou chvíli se měnící, ale aby dospěvše do zralosti doby Ježíšovy v jedné víře a lásce se sjednotili, a všelikou ctností, svatostí a spravedlností prospívali.

Proto Kristus Církvi své uložil, aby den ode dne dál a dále mateřské křídlo své šířila a v náruč svoji nové a nové národy přijímala, dokud nepřijde doba ona svatá a blažená, kdy celé pokolení lidské přetvořeno bude v jedno stádo pod jedním vrchním pastýřem, což jest poslední cíl všeho vykoupení našeho a svaté církve Boží na zemi.

Tot jest svatý a Božský úkol, pro který Bůh světce naše Cyrilla a Methoděje určil, když je na působení apoštolské mezi Slovary pozval; ale divná věc, že nejen každý krok jejich působnosti apoštolské mezi Slovary k tomu účelu směřuje, ale i všechny okolnosti života jejich před příkladem mezi Slovary. Na tři jen okolnosti znamenité z této doby života jejich chci upozorniti, a to předně: že narodili se v Soluni, jež tehdy po Cařhradě druhé zaujímal místo v evropském díle císařství východního, v Soluni pravím, pro kterou se dnes všechen skoro svět interessuje, nebot ona důležitým položením svým na zálivě moře egejského dříve nebo později znamenitý díl staré vážnosti a slávy Cařhradu odejme, stanouc se celému západu Evropy nejprvnější a nejkratší cestou a východištěm u Východ a Indii; ale — prohlédající věci světa tohoto ze stanoviska vyššího — chováme my Soluň v úctě i proto: že v ní kdysi zdržoval se sv. Pavel, jenž dva krásné listy Soluňanům napsal, které do dnešního dne ve sv. písmě s pobožností čítáme; že v ní náš sv. Demetrius žil, když jako náměstník císařský nad Achají vládl, že tam za víru Kristovu krev svou

prolil a mučenkem se stal, že tam podnes stojí velikolepá basilika o pěti lodích vystavena kdysi na čest a uctění sv. Demetria — (dnes bohužel turecká modlitebna) — v níž bezpochyby tělo sv. Demetria odpočívá; proto že už v prastaré době ze Soluně do našeho Srému přenesen a ve starém katedrálním chrámě sv. Demetria uschován byl plášť krví mučeníka našeho skropený a posvěcený; ale kromě všeho toho blahoslavíme my Soluň hlavně proto, že v ní asi před 1000 lety zrodili se dva bratří naši sv. Cyrill a Methoděj. Rovněž i v tom viděti znamení prozřetelnosti Boží, že poměry v Soluni ondy téměř tytéž byly jako dnes. Město bylo řecké; mluvilo se v něm po helensku, ale bylo v městě, bylo jmenovitě v okolí města množství Slovanův, jenž v neustálém a každodenním spojení s městem samým žili: naši bratří svatí byli rodem Řeci a mluvili jazykem řeckým, jenž tehdy branou byl ke všem uměním a vědomostem na světě, ale mluvivali od malička zároveň i slovansky, čehož nutná jim byla potřeba, jelikož se pomýšlelo na to, aby dnes jak zítra sv. úřad apoštolský mezi Slovany s dobrým výsledkem zastávati mohli. Nástupce apoštolský nemůže býti bez dokonalé znalosti jazyka národního; jako Bůh kdysi zázračným způsobem apoštolům dar řeči udělil, aby všemu světu srozumitelní byli, podobně musí každý kněz nyní v době poapoštolské znáti dokonale řeč svého stáda, a běda pastýři, který by bez znalosti té opovážil se brímě úřadu apoštolského na sebe vzíti a je mlčky, bez řeči, němě nésti. Mimo to musí pastýř přinést stádu svému srdce a lásku, jako bylo Srdce a láska Pána Ježíše, jenž nad Jerusalemem hořké slzy plakal, že zarytě odpíral postavit se pod křídlo Jeho; jenž na kříži, když za všecken svět umíral, obzvláštní modlitbou za nešťastný národ svůj u věčného Otce svého orodoval. Ale to jen tehdy dosíci se dá, vzejdou-li knězi z národa samého i znají-li jeho jazyk a tužby; jsou-li s národem svým takořka srostlí; cítí-li s ním rány jeho a bídy, aby je tím jistěji vyhoviti mohli; nestydí-li se za jeho opuštěnost; nelekají-li se rozmanitých útokův na lid činěných, a jsou-li v každém neštěstí hotovi býti za lid svůj obětí a zavržením tak jak k tomu každého kněze veliký apoštol národův svatým příkladem svým pobádá.

Toť jsou okolnosti, za jakých prozřetelnost Boží národu slovan-skému apoštolu připravila. Oba bratří od malička znali a milovali národ slovanský. Starší bratr Methoděj byl pro svou působnost neobyčejnou už v mládí ustanoven za strategu čili vladaře jednoho od-
 dílu Slovanův, poblíže Soluně žijících; při příležitosti té bezpochyby poznal blíže a zamiloval sobě mírumilovný národ slovanský. Místo to

opustil brzy sv. náš Methoděj zvoliv stav duchovní a vstoupiv do samoty řeholní na hoře olympské. Mladší bratr Konstantín byl jinoch rozumu bystrého a vědomostí velikých; znamenitý znalec nejen západních ale zároveň i mnohých východních řečí. Známo jest z pramene jistého, že meškaje jednou po kterousi dobu v Chersonu, t. j. tuším v dnešní Sebastopoli, že našel starodávný rukopis slovanský se zlomky písem sv., v němž bádaje tak se jazyku rusko-slovanskému přiučil. Zatím byl i mladší bratr ten tétéž asi doby s bratrem starším v Cařihradě na kučce a řeholníka posvěcen, odmítnuv od sebe všechna i nejskvělejší nabídnutí světských poct a vyznamenání.

Drulá okolnost, kterouž úmysl prozřetelnosti Boží vzhledem na budoucí povolání našich apoštolů se zjevuje, jest: že sv. naši bratři posláni bývše císařem na poloostrov chersoneský, aby tam Kozary — národ to čudsko-tatarský — na víru Kristavu obraceli, našli tělo sv. Klementa. Týká se to ponejvíce bratra mladšího, jemuž učenost, moudrost, rozvaha a pronikavost duševní ve všech záležitostech všeobecných, dokud žil, první místo pojistovala. Věděl sv. Cyrill ze staré pověsti, že sv. Klement, hájiv vytrvale a rázně víru Kristovu, císařem Trajanem do vyhnanství poslán byl; věděl, že zastáváje i později sv. úřad svůj, od téhož císaře na smrt odsouzen a s kamenem na hrdle do moře vhozen byl; věděl, že křesťané tehdejší sv. tělo Klementovo našli a na poblížkém kterémisi ostrově pohřbili. To znaje sv. Cyrill, upotřebil času svého pobytu v Chersonu k tomu, aby našel tělo Klementovo, což se mu pomocí dílem starých pramenů, dílem ústních podání skutečně podařilo na velikou radost vlastní i bratrovu a k nevýslovnému potěšení tehdejšího lidu křesťanského. Od té doby byly sv. ostatky Klementovy nerozlučnými přátely sv. našich apoštolův. I tážeme-li se: kdo sv. Klement byl? Tu odpovídá nám pověst takto: Sv. Klement — člen vznešené rodiny římské — byl učeníkem sv. Petra a třetím po něm na prestole římském následovníkem.

Jakožto papež napsal dva krásné listy Korintánům na způsob listův oněch, které nedávno před ním sv. Pavel Korintským byl poslal. Sv. Irenej uvádí nám jej ve svém sborníku papežův římských jakožto čtvrtého po sv. Petru. Sborník ten zachován jest do dnešního dne v důležité knize Ireneově o kacífstvu, v níž (Ireneus) mezi jiným také učí, že všechny církve na světě před církví římskou pro prvenství její se kořiti, a na ni ve všech potřebách svých se obracetí mají. „Ad quam, scilicet ecclesiam romanam, propter potioem ejus prindalitatem omnem convenire necesse est ecclesiam.“ Ptáme-li se nyní

dle všeho toho: proč sv. apoštolé tak snažně a bedlivě ostatky sv. Klementa hledali? Bude snadňoučká odpověď: proto, poněvadž Klement byl muž svatý a slavný, poněvadž žil neustále ve zbožné paměti všeho křesťanstva, ale přede vším proto: poněvadž jej Církev západní už v dávné době v nejsvětějším díle mše svaté — v Kanoně totiž — spolu s Linem a Kletem umístila; poněvadž byl nástupcem sv. Petra, a poněvadž za svobodu Církyve a za neodvislost úřadu apoštolského po příkladě sv. Petra život svůj položil. Tyto sv. ostatky měly z vůle Boží sv. apoštolům všude, a zvlášť mezi Slovyany, býti živým svědectvím oné sv. lásky a oddanosti, oné úcty k Církví římské, již oni v čisté a neporušené duši své nosili a jako drahocenný klenot vždy a vždy chovali.

Třetí okolnost, kterou Bůh zvláštním způsobem označoval působení našich apoštolů mezi Slovyany jest: že se oba bratři právě v oné chvíli octnuli v Cařihradě, kdy tam vášně a náruživosti nejhůře rozpáleny byly; kdy marnivost a hrdość lidská hlavu a náčelníka celé Církyve — podobně jako kdysi Krista — hlavníím terčem divokého odporu si učinila — (*positus hic in signum, cui contradicetur*); — když nerozumná a vzdorná vášnivost nejvíce o to se zasazovala, aby se na Východě cesta zatarasila onomu sv. prvenstvu, kteréž od Krista samého počátek svůj vzalo, kdy, když Petra základem a klíčníkem Církyve svojí nazval, a jemu třikráte po sobě pastvu ovec i beránek svých svěřil; onoho, pravím, svatého prvenství, které všeci svatí otcové Církyve východní výslovně uznávají, které by se i dnes ještě z každého kamene chrámů byzantských ozvalo, kdyby se v nich řeči a nauky Řehoře bohoslovce a Jana Zlatoústého ohlásiti mohly. Toto sv. prvenství uznali i sami původcové nešťastného rozkolu, když ho jako lsti použili, aby sv. stolicí římskou k tomu přiměli, aby svatého a řádného patriarchu svrhla a odsoudila, a místo něho na patriarchat v kratinké době sedmi dnů pozdvihla a potvrdila světáka učeného sice a výmluvného, ale náruživého a ctižádostivého, který se nešťútil k vůli náruživosti své roztrhnouti a rozervati jednotné roucho Ježíšovo, což v Církví Boží hříchem jest nejhůřším, hříchem to, který by pravý kněz stokráté měl oplakati ba i obětí svého života odčiniti. — Hle, v jakémto pokušení a v jaké nápasti byli sv. naši apoštolové! Z pramenů věrohodných známo jest, že skutečně usilováno bylo o to, aby sv. bratři naši, zvláště mladší Konstantin, jenž moudrostí a slávou na Východě tehdy první byl osobností, do tehdejších zmatkův a rozbrojův svedeni byli. Známo také jest od vrstevníka Anastasia, učeného to knihovníka vatikanského, jenž

se světcem naším mnoho v Římě obceval, že Konstantiu náš jednou ostro nového patriarchu pokáral, když tento příležitost vyhledával, aby starého patriarchu podvésti a potom jako nedouka ošpatnutí mohl. Z tohoto pokárání jasně vysvítá, že našemu světci všechno jednání a všecken život mrzkého ctižádostivce Focia se ošklivil a protivil. Ale svatí bratří v pokušení tom čisti zůstali, jako zlato v ohni čisto zůstává; ano všechny události budoucí dokazují jasno, že Bůh právě pokušením tím v duši jejich utvrdil pevný úmysl, — ježž oni sebou na Moravu přinéstí měli — aby se stali požehnanými prostředníky mezi Slovany a sv. stolicí římskou, a aby celému Slovanstvu obzvláště jednotu církevní na srdce i duši kladli, jakožto jediný prostředek, kterýmž všechny těžkosti a nebezpečnosti života svého přemoci a všechny tužby srdce svého postihnouti mohou. — *In hoc signo vinces* — v tomto znamení zvítězíte. Tento praporek svatý dal sám Bůh do ruky světcům našim uprostřed velikých pokušení, aby jej všude rozvinutý před očima Slovanů vzhůru drželi.

Tedy právě poslal veliký kníže moravský Rostislav posly své do Cařihradu k císaři Michaelovi, žádaje na něm věrověsty, kteří by lid jeho u víře svaté posilnili a utvrdili. Volba padla na bratry naše Konstantina a Methoděje, kteří se rádi a z celého srdce povolání tomu odevzdali, neboť ono je mělo vytrhnouti ze vřavy lidí, kteří v zaslepenosti své nechtěli uznati, že vše, čeho na světě tom člověk dosáhne naruživostí a vášní, nestojí dle slov sv. apoštola Pavla ani za smeti ani za bláto; kteří nijak nahlédnouti nechtěli, že hrdost a lež někdy sice lidi a národy vzhůru povznáší, ale jen na to, aby je svým časem tím hlouběji srazila dolů, jak to starý mudrlec vyjádřil říka: *Tolluntur in altum, ut lapsu graviori ruant* — vzhůru se nesou, aby tím hlouběji padli. Není pochybnosti, že sv. bratří naši často o tom v samotě klášterní spolu hovořovali, hoře své projevující. Zvláště bratr mladší, prohlédaje vše bystrým duchem svým, takto bezpochyby často ku staršímu bratru hovořoval: *Věř mi bratře, věř, ta církev, která se takto pravému povolání svému a ustanovení Božimu odcizuje, padá do záhuby veliké; kěz Bůh nedopustí, aby s sebou do propasti a záhuby té nestrlhla i dobrý a pokojný národ slovanský, na němž by se tu v plné míře vyplnilo ono slovo písma sv.: „Otcové jedli lrozen trpký, a zuby synův měli (z toho) laskominy.“* (Jer. XXXI. 29.)

Od té doby celý život svatých apoštolův našich posvěcen byl spáse a zachování národa slovanského, zvláště však tomu: aby se národ slovanský ve sv. jednotě církevní udržel a zachoval.

Nyní nám už vzpomenouti jest onoho dobrodiní našich apoštolův, jímž jediným — kdyby i jiných bezpočetných nám nebyli proukázali — věčnou chválu a slávu od nás, Slovanův sobě zasloužili. Mladší jmenovitě bratr poznáv už v Cařihradě, že Slované doposud ani písmének svých nemají, vynášel a složil abecedu slovanskou a tím položil základ písmu a vši vzdělanosti mezi námi. Čím jest ranní zora jasnému slunci: tím jest Slovanům onen vynález Konstantinův, jemuž jedinému po Bohu mají co děkovati za osvětu, ve které nyní žijí, a o níž plným právem víc a více se snaží. A přemoudře i zcela po vůli Boží jednal Konstantin, že už nyní, kdy se spolu s bratrem svým na povolání své připravoval, že počal překládati sv. evandélium na jazyk slovanský, čímž se ve jménu vzdělanosti, již i Slované dbáti od nynějška měli, poklonil věčnému onomu zákonu, který velí: že všeliké moudrosti počátek jest bázeň Boží.

Po přípravách těchto uvázali se apoštolové naši v úkol svůj. Zastavili se na čas mezi Bulhary na dvoře knížete bulharského Borisa, jehož však nepokřestili, ani na víru Kristovu neobrátili — jak by tomu někteří starí dějepiscové chtěli; — ač přece bezpochyby znovuzrození jeho připravili a urychlili, a národ bulharský u víře upevnili a utvrdili. Odtud vedla cesta svaté bratry naše dílem samými národy slovanskými až do Moravy, při čemž příležitost měli národ ten, jeho tužby a obyčeje blíže poznávati, símě slova Božího všude rozsévati, a tím sobě cestu klestiti do srdce i lásky onoho odvětví Slovanstva, jemuž obzvláštním způsobem věnovati se měli. Takto šťastně dostali se sv. apoštolové naši až na místo povolání svého někdy asi kolem roku 863. Kníže Rostislav i všecken lid slovanský vítal je v hlavním městě Velehradě s radostí nesmírnou a s nadšením. I ptáme-li se: což takové radosti a slávy hlavní bylo příčinou? — tu odpovídají nám staré památky: příčina byla ta, že jméno a sláva sv. apoštolův už tehdy celým světem zaznívala, že lid slovanský od lásky jejich, Srdcem Ježíšovým posvěcené, důvěrně očekával vše dobré, vši útěchu i obranu; že lid věděl, že sv. bratří nesou sebou slovanskou abecedu i slovanské evandélium svaté; že věděli, že sv. bratří hovoří jazykem ne cizým a neznámým, ale jazykem lidu vlastním, jazykem to, který od srdce k srdci mluví; zvláště však proto: že i kníže i lid znal a věděl, že sv. apoštolové přinášejí sebou ostatky sv. Klementa, i že tušili v duchu, že sv. ostatky papeže mučeníka mají hlavní účel pobytu jejich a působení mezi Slovany označovati. — Od jara r. 864 až do podzimku r. 867, t. j. až do návštěvy své v Římě, zůstali

sv. bratří naši na Moravě, pracující s takovým výsledkem a účinkem, že stali se právě vznešeným vzorem každému knězi, který chce sobě zasloužití jméno kněze-apostola a státi se původcem všestranného štěstí a pokroku (národního.)

Hlavní starostí svatých apoštolův našich na Moravě bylo: vychovati Slovanům domácí duchovenstvo, které, jsouc s národem svým spojeno páskou přirozenou i nadpřirozenou, hotovo by bylo vždy s ním rádo bídu i nouzi trpěti, a po příkladě sv. apoštolův i krev svou za spásu stáda svého vylíti. Tuto zásadu svatou Kristus sám příkladem svým potvrdil, když apoštolům, jenž jméno Jeho všemu světu hlásati měli, dar řeči udělil. Bez zásady té nelze si u žádného národa mysliti pravého pokroku u víře a etnosti křesťanské. Svatá pravda ta nám tu zvláštním způsobem do očí bije; neboť pohlížíme-li na poblížký nám jih a tážeme-li se: proč se víra křesťanská v Bosně a Hercegovině dobře udržela? a proč nedaleko odtud nadobro vyhynula? — tu není pochybnosti, že se víra křesťanská v Bosně a Hercegovině udržela a rozšířila snahou a zásluhou domácího duchovenstva, ale tam že za své vzala nedostatkem národního kněžstva. — Ach, bratří moji, kněží bosenští! vím já, že vy po chvále lidské nebažíte, ale poněvadž lidé vás neznající všelijak o vás soudí, dovolíte, abych i já mínění své o vás vyslovil, já, jenž vás od malička znám, jenž jsem as před třiceti lety vašeho slavného biskupa M. vychovával, jenž jsem po 25 let duchovní mládež vaši na srdci svém zalhřival. *) Víím já, bratří, že my všichni máme na sobě stopu onoho původu, z něhož jsme vzešli, a oněch okolností, v nichž žijeme. Kdo toho uvážiti neumí, ten ať mlčí, neboť nemůže nikterak spravedlivě souditi. Znáím já a zároveň s vámi oplakávám všechny chyby a nedostatky naše a úpím k Bohu, aby On sám je napraviti ráčil, nás aby káral i šlehal, ale od lidu našeho aby všechno neštěstí odvrátil; ale víím já i to, že byli mezi námi vždy i až do doby nejnovější kněží, kteří za víru svatou i za lid svůj všechno obětovali i krev svou ochotně vylili. Ovšem, vy žijete v tichosti a zapomenutí, že svět o tom nic neví; ale doufám, že tím výše cení to Bůh sám, a že On bude žehmati nivě skropené krví tolika světeův a horlivých dělníkův; víím já, že povždy bylo a podnes jest mezi námi velká většina kněží, jenž pravou učeností a zbožností vynikají, jenž úkol svůj dobře zastávají, jenž šťastně a blahodárně na vinici Páně pracují, a stavu duchovnímu v každém ohledu ku cti a slávě slouží; víím já, že křesťanství v Bosně a

*) Bylť biskup Strossmayer představeným semináře.

Hercegovině každým dnem chvála Bohu se vzdává, a ať si lidé cizí mluví co chtějí, vím, že lid náš dobroton, zbožností, čistotou a pracovitostí se vyznamenává, a to zůstane před Bohem i před světem bosenskému duchovenstvu nejlepším ospravedlněním a nejčistší oslavou. Jen bratří snažte se, abyste i v této době nejnovější vši sílu svou na to vynakládali: býti národu svému otcem i matkou a zachovati jej od oněch nebezpečností, jež mu nyní hrozí. Dnes na nás možná více než kdy jindy záleží, abychom i ty, kdo proti nám jsou, přemohli, aby se před vlivem našim a před stavem našim duchovním sklouili. Co pak mládeže bosenské se týká, doporučíme ji ochraně sv. našich apoštolů, jež kdys o to se snažili, aby Slovanům národní duchovenstvo v samém domově jejich odchovali; doporučíme ji sv. Cyrillu a Methoději, aby se Bůh nad ní smiloval, aby nemusila plahočiti se po cizině, ale aby mohla zůstávati pod křídlem svých vlastních otcův a bratrů svých domácích až do úplné zralosti pro stav duchovní. Nutiti mládež, aby se z domova svého vlastního stěhovala, jest tolik, jako rozsévati po srdci jejím nechuť k domovině, aby dříve neb později nenávisť z toho vzešla. Když jednou mládež k úplné zralosti dospěla, potom ať si ve jménu Božím jde po světě jako včela po květech, a ať čerpá i z pramenův cizích duševní statky pro svůj i národa svého prospěch.

Toť jest směr, kterýmž se sv. apoštolové naši na Moravě řídili; proto otvírali všude národní školy, sami v nich mládež vyučující, proto horlivě překládali na jazyk národní písma svatá i knihy obřadné, proto užívali jazyka toho nejen sv. evanđelium hlásající, ale i v liturgii, t. j. i při službách Božích, čímž právě docílili, že lid celým srdcem i celou duší svatou víru a etnost křesťanskou sobě zamiloval. I to nám kněžím slovanským z působení sv. apoštolův našich věčným vzorem býti má, že oni vši silou se snažili, aby Slované svatost a nerozlučnost svazku manželského jak oči v hlavě chovali, což v každém národě jest prvním základem pravého života a pokroku jak v rodinách tak ve státě. I v té věci velevázně volili sv. bratří naši řídit se raději přísnějším zákonem církve západní, nežli slabším a volnějším obyčejem církve východní.

Pozoruje-li člověk toto svaté a blahodárné působení apoštolův našich, řekl by, že každé srdce lidské z něho by radovati a veseliti se mělo; ale lidé zůstanou povždy lidmi; bohužel, že i u věc nejsvětější často zloba a závist lidská se vdírá. Právě to, co mělo býti příčinou chvály a oslavy všeobecné, stalo se původem rozmanitých žalob a klevet: že prý cizí vetřelci srpem svým do cizího zboží se opovazují

a lid od vůdcův jeho zákonitých odvracují; že svatým jazykem pohrdají, a nechutný jakýs a barbarický jazyk v obřady církevní uvádějí; že všelijakých novotárství a bludařství se dopouštějí, že lid svádějí a do sítí svých zaplítají a t. p. Ach, což divného! — jakoby i dnes nebylo podobných žalob, jakoby leckterý biskup náš i nyní z této stránky nemohl sobě žalovati, kdyby lépe nebylo a záhodněji podobná osočování pochovati v Srdece Páně na den soudný, kdy Kristus všecka tajemství a všecky úmysly srdcí lidských rozjasní, aby dal každému podle skutkův a zásluh jeho; a to tím více, poněvadž dobrotivý Bůh takovým právě bojem člověka zkoušívá, sílu jeho tuží, cenu ctnosti jeho zvyšuje, a tajnosti svých záměrů svatých jemu odkrývá. Tak stalo se právě i našim sv. apoštolům, jenž následkem žalob těch do Říma pozváni byli. Tázeme-li se: kdo je tam pozval, a proč sv. bratří do Říma zváni byli? a kdeže pokoj a obranu hledali? — vysvítne nám jasně, že apoštolé naši Bohem určení byli, aby národ slovanský se kmenem jednoty církevní navždy sloučili, sjednotili. — Pozvaltě apoštoly naše do Říma sv. otec papež Mikuláš I., muž rozumu i povahy znamenité, jenž ve šlechetné duši své veliké spřádal záměry ohledně Slovanův jižních a západních, tehdy iediné pověstí poněkud známých. Slyšeltě papež osočování a žaloby, které se na apoštoly naše uvalovaly; zároveň však slyšel i pochvaly o nich, a věděl, že pochvaly jsou zaslouženy, žaloby vymyšleny. Pozvaltě je papež k sobě, nikoliv aby je soudil a káral, neb aby se s nimi přel, ale aby je posilnil, potěšil, a aby se s nimi o záležitostech slovanských poradil, zvláště o tom: jak by se od Slovanů vůbec a zvláště od Bulharův dalo odvrátiti ono nebezpečnoství, aby do sítě byzantské neupadli? O záležitosti té mluvilo se tehdy zejména, poněvadž Řeci ohledně jižních Slovanův, a to hlavně ohledně Bulharův, kuli onu zrádu a ošemetnost, kterou otcové jejich kdysi dokázali uvedše obrovského koně v nešťastnou Troju, aby ji zničili a podmanili, což velikého dějepisce římského přimělo, že se ohledně zrádce onoho, jenž Trojské na to navedl, vyslovil: et ab uno disce omnes, t. j. jaký jeden, takoví všeci. Ve vážné věci té nemohl nikdo lépe a důkladněji Římu poraditi než naši apoštolé, jenž Bulhary od dětinství znali a z důvěry jejich se těšili, jenž nedávno u dvoru bulharského knížete Borisa meškali a svatou víru ůlášali. Otázka slovanská a bulharská působila v době té papeži Mikuláši I. starost největší; v odpovědích papežových na otázky bulharské lze stopovati důmyslný věhlas sv. apoštolův našich. Odpovědi ty na otázky bulharské zachoval nám chvála Bohu čas. Jsouť ony vzácnou památkou moudrosti, mírnosti a lásky papežův římských,

již všecken svět, zvláště však my Slované jižní v hluboké úctě chovati máme. V odpovědích těch předstihuje papež Mikuláš I. dobu svou o tisíc let. O svobodě svědomí a o způsobě, jak pohané na víru svatou obracetí se mají, mluví papež tak krásně a rozumně, že by tak zvaní svobodomyšlníci naši studem a hanbou se před ním zamlčeti a v zem propadnouti mohli. — Víra a mravnost, — tak asi papež učí — mají jen tehdy před Bohem a před světem nějakou cenu, když vedle milosti Boží na vůli naprosto svobodné se zakládají. Vězně a provinilce odporučuje papež milosti a milosrdenství knížete bulharského, uče a napomínaje, že zákonu sice zadosti učiniti se musí, a každý zločin a každé provinění že odkáti se sluší — ale přec vzhledem k tomu, že krev Kristova pro každého na světě vylita byla, hlavní zření má na polepšení provinilcův a na usmíření jich s pokolením lidským; samo sebou rozumí se, že podle učení velikého papeže toho se služebními bratrsky nakládati se sluší, poněvadž jich Pán Ježíš cenou smrti Své na kříži nejprve bratry svými a potom bratry hospodářův jejich učinil. V trestních vyšetřováních odsuzuje papež všeliké mučení a násilí se vsí rozhodností duše své veliké a prohlašuje, že vyznání násilím vynucené jest bez ceny a významu; což pravým divem uznati musíme prohlédáme-li k době, v níž papež mluví. Přes sto jest takýchto odpovědí na otázky bulharské; ačkoliv by je všechny do jedné uvésti slušelo se, abychom moudrost a rozšafnost papeže toho jakož i shodnost jeho s dnešními poměry našimi poznali, přec postačí říci: že my Slované vůbec, zvláště však my Slované jižní ve velikém papeži Mikuláši I. vždy milovati a ctíti máme pravého otce a přítele svého, jenž důležitost otázky slovanské úplně pochopil, a jenž z celé duše své i ze vsí síly své se namáhal, aby nás od oné propasti odvrátil, která tehdy se pod námi otvírati počala. Bohužel, že se to ani jemu ani apoštolům našim nepodařilo; ale čekajme a uspokojme se, jelikož pod svatou ochranou milosti Boží nezhyne ani jedna šlechetná snaha, ale čeká — jak písmo sv. dokládá — na čas svůj a hodinu; kterou Otec náš nebeský sobě samému ponechati ráčil. Mně se zdá, že hodina ta nyní už nastává, jelikož i my už buditi se počínáme, a jelikož nám dobrotivý Bůh ve Lvu XIII. na stolci Petrově vzkřísil nového Mikuláše I., jenž upřímně nás miluje a chrání, jenž vážnost otázky slovanské úplně pochopuje, jak tomu každý řádek zlatého jeho okružníku posledního nasvědčuje.

Památnosti města Říma.

Rukověť pro naše poutníky ku poctění a posvěcení duší

podává římský poutník P. Kristin z řádu sv. Benedikta.

Úvod. Cesta do Říma budíž pouti svatou pro spásu duše, však i proskoumáním co možná všech znamenitostí římských; rozdělím proto čas a předměty církevní i starožitné, jak nejpohodlněji a nejrychleji vše nejznamenitější projíti se dá v čase nejkratším.

I. Návštěva sedmero hlavních velechrámů.

(Za jeden den církevní, t. j. od nešpor jednoho dne do nešpor druhého.)

1. den. Prohlídka nejbližšího okolí bytu zvoleného, k. p. Anima, S. Maria della Pace; sv. Augustin s milostným obrazem marianským; Chiesa nova, na blízku český dům hostinský s kaplí sv. Václava.

Odpoledne ve 3 hodiny. 1. K sv. Petru na Vatikáně, nejpohodlněji vše po voze. Cestou zastávka u náměstí mostu andělského (Piazza e Ponte San Angelo), s toho na levo pohled na zbytky bývalého mostu vatikánského (Antico ponte Vaticano); **Castello San Angelo**, hrad andělský, r. 136 po Kr. vystavěn za císaře Hadriana jako hrobka císařská. Alarichovo vojsko r. 410 jej vydrancovalo, r. 537 sloužil za pevnost proti Gothům a Totilovi, častěji opevňován, r. 608 postavena obrovská socha sv. archanděla Michala, jelikož sv. Řehoř Veliký o průvodu za odvrácení moru r. 590 spatřil u vytržení mysle nad hradem svatého anděla se vznášeti. Zde zemřeli snad násilnou smrtí papež Jan X. r. 928, Benedikt VI. r. 974, Jan XIV. r. 984. Sv. Řehoř VII. r. 1084 se zde bránil proti císaři Jindřichu IV. Časté potom bouře vojenské a obléhání přestál hrad ten; r. 1400 vězemi opevňen, r. 1500 dlouhou chodbou s vatikánským palácem spojen, jímžto se Klement VII. při

obléhání Říma francouzským vojskem r. 1527 zachránil; r. 1540 nad starou stavbou okrouhlou novými stavbami zvýšen, vnitřek ozdoben, i zevnější hradby r. 1626 dokončeny. Za papežské vlády sloužil hrad ten za věznici, nyní za kasárny; vnitřek (1 frank vůdci) neposkytuje velkých zajímavostí.

Piazza Rusticucci: rozhled na rozsáhlou prostrannost, v pravo vatikánský palác, okrouhlá chodba, vodomet, v levo vodomet, okrouhlá chodba, v prostřed náměstí svato-Peterského (Piazza di San Pietro) jehlanec (obelisk), v předu mohutné schody k velechrámu. Předšíň, 5 velkolepých bran, poslední v pravo zazděná otvírá se jen o milostivém roce (každých 25 let), v pravém rohu chodby socha Konstantina Velkého, v levém rohu Karla Velkého. U dveří staň se ihned poklona nejsv. Svátosti k pravé straně as v prostřed chrámu se nalezající, a účta k hrobu sv. apoštolů tam kde světla kmitají, pak průhled celé rozsáhlé délky, v prostřed skvostné podlahy naznačují hvězdičky umístěné délku nejznamenitějších světa velechrámů, 2 ohromné kropenky po obou stranách; v pravo ku předu na pilíři posledním bronzová socha sv. Petra, libáním pravé nohy uctěná, nad baldachinem té sochy krásný obraz Pia IX.; přímo pod kuplí (bání) hroby sv. apoštolů (t. j. tělo sv. Petra a z části sv. Pavla), nad nimiž u mířek ke 100 světél hoří a křesťané pobožnost svou hlavní konají. Ke sloužení mše sv. v samé podzemní hrobní kapli děje se přihláška v sakristii (na levo as v prostřed velechrámu.) Před tím oltářem dvířkami zdobnými zakrytém socha Pia VI. klečícího. Nad touto nejznamenitější svatyní podzemní (Confessio)

hlavní oltář papežský s obrovským baldachinem. -- Zpověď k získání odpustků plnomocných, se nejlépe zde vykoná, leč by v Animě večer neb ráno byla lepší příležitost.

Prohlídka kuple, vedlejších kaplí přerozsáhlých s nejkrásnějšími obrazy a ozdobami mosaikovými (kaménkomalbami), náhrobky papežů překrásné, za papežským oltářem stolicí biskupskou sv. Petra. Tato prohlídka kuple, všech kaplí, obrazů, soch, náhrobků (poblíž sakristie jednoduchý mramorový hrob Pia IX., až po úmrtí nového sv. Otce slavně pochován bude u sv. Vavřince), trvá mnoho hodin; i sakristie čtverá stojí za prohlídku. Veliké množství sv. ostatků čítá velechrám vatikánský.

2. den. Odpustkové modlitby sluší vždy u jednoho ze 7 privilegovaných oltářů všude konati („Unum ex septem“.) Po mši sv. (neb po sv. přijímání k získání plnomocných odpustků) třeba celý den pilně věnovati (jen po voze) návštěvě ostatních 6 velechrámů, a sice:

a) Dopoledne: Jízda po Piazza di Monte Citorio (sněmovna italská), Piazza Colonna (socha císaře Marka Aurelia), Fontana Trevi (studna nejkrásnější), Piazza di Monte Cavallo (palác kvirinálský), po Via Quattro Fontane (u 4 studnic), 2. k **Panně Marii Sněžné (S. Maria Maggiore)** tak zvané, že zde spadlým v srpnu sněhem dalo nebe znamení k vystavění kostela. Předší, tři brány, čtvrtá zadržaná; překrásné mosaikové obrazy, přeskvočné kaple, mnoho svatých ostatků zvláště **jeslí Kristových, obraz Panny Marie** pocházející od sv. Lukáše.

Na blízku **sv. Praxedis**, krásný kostel s klášteřem benediktinským; kostel čítá mnoho krásných obrazů a množství sv. ostatků, zejména sloup bičování Kristova ve zvláštní kapli, do níto ženské

pohlaví pod kletbou církevní vejíti nesmí, jen skrze okno prohlížeti jemu volno.

Novým městem na hoře Eškilinské jede se dlouhým směrem za bránu Porta San Lorenzo k 3. hlavnímu velechrámu, k **sv. Vavřinci**. Předší; při vkročení do velechrámu vždy nejprve poklona nejsv. Svátosti (v pravo zde), pak uctění patrona chrámu, konečně všech svatých, jichžto obrazy neb sv. ostatky se zde chovají; pak prohlídka kostela, u oltáře: „unum ex septem“ odpustkové modlitby. Confessio, t. j. podzemní svatyně chová ostatky nejen sv. Vavřince, nýbrž i sv. Štěpána, arcijáhna jerusalemského, jehož tělo sem přineseno a v hrobě sv. Vavřince pochováno bylo. Krásné zde kazatelny, několik náhrobků znamenitých a obrazů, vchod do katakomb, t. j. pohřebišť svatých mučedníků. Na blízku velkolepý hřbitov městský.

Zpět k bráně hlavní (Porta Maggiore) k 4. hlavnímu velechrámu, k **sv. Kříži Jerusalemskému**. Velebná Svátost zde na hlavním oltáři. Mnoho svatých ostatků z unučení Páně; vedle hlavního oltáře v levo vchod do podzemního kostela **kaple sv. Heleny** (ženské tam nesmějí jedině 20. března aneb s dovolením papežským), zemí ze sv. hory Kalvarie zde posypaná půda, pročež pobožnost poutníků křesťanských zvláštní.

5. **Laterán**, „hlava a matka všech kostelů“ jakožto nejstarší z biskupských kostelů, vystavěný Konstantincem Velikým r. 314—320; pod hlavním oltářem hlavy sv. apoštolů Petra a Pavla, v oltáři samém zadělány jsou ostatky dřevěného oltáře sv. Petra; v kapli svátostní nad svatostánkem ostatky stolu poslední večeře Páně. I jiných sv. ostatků tu mnoho, množství též překrásných soch (jž z venčí), obrazů mosaikových a kaplí vedlejších i náhrobků. Též sakristie dvojí. Ve vedlejší paláci lateránském dvojí museum, světské

(profano) a křesťanské (christiano); **sv. schody Jerusalemské** v kapli Sancta Sanctorum s největšími svatými otatky a milostným obrazem Božského Spasitele.

b) Odpoledne: Za bránu k 6. velechrámu Páně, k **sv. Šebestianu**; obrazy ze života téhož světce, hrob jeho se sochou v 2. kapli, naproti oltář s přemnohými sv. ostatky, jmenovitě šlépěje Kristovy, kdež sv. Petr z Říma chtěje odejítí tázal se zjevujícího se mu Spasitele: „Domine quo vadis?“ (Pane, kam jdeš?) — na místě toho zjevení stojí kostelíček — hned před bránou S. Sebastiano v levo (zvonit). V levo od hlavního oltáře u sv. Šebestiana jde se po schodech do spodní kaple „Platonica“ nazvané, kde dříve odpočívala těla sv. knížat apoštolských. V pravo od oltáře sv. Františky vstupuje se do katakomb, do nichžto ale hlavní vchod se nalzá u brány, dříve než se dorazí k sv. Šebestianu, pročez raduo je napřed vzítí.

7. K **sv. Pavlu** za bránou. Confessio, t. j. hroby sv. apoštolů, tělo sv. Pavla a z části sv. Petra, nad papežským oltářem skvostný svatostánek. Po požáru r. 1823 nově a nádherně vystavěn, r. 1880—1881 dokončen; medaillony (okrouhlé výklenky) s obrazy všech papežů, mnoho jiných znamenitých obrazů (i kaménkomalby), překrásná podlaha mramorová, zdobná. **Kláster benediktinský** vedle. Jízda další alle tre Fontane (ke 3 studním), kde byl sv. Pavel stat; vedle kostel **S. Maria Scala coeli**, kde sv. Bernard viděl Pannu Marii uváděti duše z očistce do nebe (viz tam obraz) a dále **klášter trappistický** s kostelem sv. Vincencia a Anastasia.

Na zpáteční jízdě do města — zbývá-li času — zastávka v kostele u **sv. Bonifacia** a **Alěse**, kde sv. Vojtěch náš byl do kláštera benediktinského přijat, v zahrádce před tím kostelem lze skrze klíči

diru ve vzdálenosti velké viděti kupli svato-Petrskou. Vedle je krásný kostel **sv. Sabiny** s mnohými krásnými obrazy a svatými ostatky, v **klášteře dominikánském** pokoje sv. Dominika a sv. Pia V. v kaple proměněné; kaple, kde sv. Jacinth a bratr jeho bl. Česlav, Poláci, byli přijati do řádu. — Piazza di Vesta s kostelíčkem marianským **S. Maria del Sole**, dříve to byl pohanský chrám bohyně Vesty. V pravo kostel **S. Maria in Cosmedin** vystavěný do chrámu bohyně cudné (Pudicitia), v levo **S. Maria Egiziaca** (kajienice egyptské), jež byl dříve pohanským chrámem Štěstěny (Fortuna virilis); u vchodu v levo vyobrazení Božího hrobu. Pohled na Ponte Rotto.

3. den. Vatikán. a) Kaple Sixtinská (přílišně vychválená, znamenité malby poněkud sestárlé, poslední soud na zdi oltářní misty sešlý, více ohromnou rozsáhlostí svou znamenitý nežli zvláštní nějakou výtečností, (t. j. na první pohled);

b) obrazárna (Pinacoteca) není sice četná ale čítá několik znamenitých obrazů (Madonna, proměnění Páně, oba od Rafaela, poslední přijímání sv. Jarolína od Domenichini a j.);

c) komnaty obrazní (Stanze), nazvíce Rafaclova díla mistrovská, jmenovitě tajemství nejsv. Svátosti spolu 1. obraz Rafaelův v Římě), výtečné obrazy vyznačující jednotlivé vědy a etnosti, obrazy ze svatých dějin církevních, zejména vítězství Konstantinovo nad Maxentiem a jeho pokřtění, mimo ty všude množství nejkrásnějších maleb na obmítce (Fresco);

a) b) c) denně otevřeny (vyjma sobotu) od 9—3 hodin; všude 1/2 liry odměny hlídači;

d) museum sochařských prací (též tak, vyjma spolu čtvrtek), mnoho světoznámých děl výtečných;

e) pouze ve čtvrtek museum egyptských a etruských starožitností (méně

důležitě) a obrazy na čalounech (poněkud sešlé); od 8—10 svato-Petrská kuple (báň), překrásná vyhlídka na město celé i okolí (Campagna Romana).

Odpoledne: **Piazza Navona**, kostel **Santo Agnese** na místě starobylého hanbince, v němžto sv. Anežka zázračně byla zachráněna; sestupuje se v kostele po schodech do toho místa zpodního. — **S. Andrea della Valle**, na místě staré stoky, do níž bylo tělo sv. Šebestiána vhozeno; v krásné báni sv. Evangelistové od Domenichino. Přes **Ponte Sisto** k sv. Petru na zlaté hoře (**San Pietro in Montorio**), na místě, kde byl sv. Petr ukřižován; v předšíni rozkošná vyhlídka na město; kostel má milostný obraz marianský a několik znamenitých obrazů, hlavní pak památka **kaple ukřižování** v klášterním dvoře, po schodech možno sestoupiti až k samému otvoru v zemi, z níž se dá i země posvěcená vybrati. Za kostelem tím **Fontana dell' Acqua Paola**, překrásná studna.

S. Maria in Trastevere (Panny Marie zátiberské) na místě, kde za času narození Páně pramen oleje se vyprýštil a kde proto první veřejný kostel římský r. 225 vystavěn byl, 349 obnovn. Kostel má několik obrazů krásných (mosaikových), nazvíce marianských a mnoho sv. ostatků (mimo jiné část z ramena sv. Petra).

S. Cecilia na místě, kde stál dům této panenské choti sv. Valeriana; krásný kostel má znamenitě vyobrazení mučnickví sv. Cecilie pod hlavním oltářem s mnohými sv. ostatky; v chodbě naproti sakristii láznice sv. Cecilie.

Přes **Ponte S. Bartolomeo**, kostel téhož sv. apoštola, na ostrově (isola di **S. Bartolomeo**, s částí ostatků sv. Vojtěcha) druhý kostel sv. Jana Calibisty, s klášterem milosrdných bratří.

Na ostrově tomto mnoho

krve mučnické teklo, pročež oba kostely množství sv. ostatků chovají.

Most Quattro Capi (nejstarší most z r. 62. před Kr.) má své jméno od 4 obličejů modly Janovy, vede do známého města židovského Ghetto.

Kostel **il Gesu**, bohatě až přílišně ozdobený, v předním oltáři pravé lodi příční rameno sv. Františka Xaverského, v oltáři levé lodi tělo sv. Ignáce se chovají. V sousední budově (bývalém to domě OO. Jesuitů) pokoj toho sv. zakladatele tovaryšstva Ježíšova, kde tak dlouho svatě žil, kde ho mnozí svatí navštěvovali, kde mnozí svatí se modlili, kde sv. Alois a sv. Stanislav Kostka do řádu byli přijati.

S. Ignacio s překrásným oltářem sv. Aloisia, jehožto sv. ostatky tam se chovají; přes schody (všude třeba se tázati v sakristii) do pokoje sv. Aloisia proměněného v kapli něžnou.

S. Maria sopra Minerva (nad zříceninami chrámu Minervina) znamenitý kostel s mnohými obrazy výtečnými a pomněky skvělými; pod hlavním oltářem tělo sv. Kateřiny Sienské, obraz její v rakvi; skrze sakristii na levé straně jde se v pravo do pokoje této světice v překrásnou kapli proměněného.

Hned na blízku **Pantheon**, znamenitá to stavba okrouhlá (Rotunda), r. 25 před Kristem vystavěná v počest Joviše, roku 59 po Kristu všech bůžků (odtud jméno), r. 610 za křesťanský kostel posvěcen na počest Matky Boží a všech svatých mučnicků, jichžto ostatky u velikém množství zde uloženy, r. 1690 přistavěny věže pro zvony, staré stavbě nepřiměřené. Rafael zde odpočívá, krásný náhrobek mu vzdělán.

4. den. S. Marcello s mnohými krásnými obrazy na obmítce (Fresco) a svatými ostatky; kostel stojí na místě domu sv. Luciny, v němžto sv. Marcel služby Boží konával.

Kostel **všech svatých apoštolů (St. Apostoli)** s krásnými obrazy sv. apoštolů, jichžto ostatky zde uloženy, zvláště těla sv. Filipa a Jakuba pod hlavními oltáři. Znameníť obraz na na celém stropě (vítězství sv. víry.)

Foro Trajano, t. j. bývalé tržiště Trajanovo, sloup Trajanův, se sochou svatého Petra; Foro Augusti; **S. Pietro in Vincoli** se světoznámým skupením soch „Mojžíš“ od Michelangelo, a náhrobkem Julia II. od téhož mistra; na hlavním oltáři okovy sv. Petra se chovají, dotknuté řetízky lze v sakristii obdržeti; u dveří v pravo dojemná socha bolestné Rodičky Boží.

Colosseum (Amphitheatrum Flavianum) posvěcené krví tisíců a tisíců sv. mučedníků (sv. Ignác z Antiochie a j.), však pňdá ta svatá zasypána jest, a částečně se vykopává na východní straně, přítok vod však brání. Ohromná ta stavba mnoho sešla. Na blízku se nalezá celý starý Řím dílem dobře zachovaný: vítězný oblouk (Arco di Constantino, Arco di Tito) dílem v zříceninách (meta sudant, t. j. vodomet bývalý); Colosso di Nerone, Foro Romano, via sacra, t. j. bývalá cesta do chrámu, Palazzi dei Cesari na hoře Palatinské (bídne zříceniny císařských paláců) — vstupné 1 lira — Tabularium (výstava zákonů), Arco di Settimio Severo, Tarpejská skála, odkud se zločinci státní vrhali do propasti, Rostri (řečiště), a — co nejpodivnější — tolik kostelů vedle pohanských chrámů, nebo do nich vstavěné svatyně Boží nebo na zříceninách starých budov, jako **sv. Františka** římská vedle chrámu Venušina, **sv. Kosma** a **Damian** mezi chrámem Romula a Rema a vedle basiliky (královské budovy) Konstantinovy; dva kostely (**S. Adriano** a **S. Lorenzo in Miranda**) na každém konci chrámu Antonína a Faustiny, naproti kostel marian-ský **S. Maria Liberatrice** vedle chrámu

Castora a Polluxe jakožto i basiliky Juliiny.

Odpoledne: **Sv. Josef** se žalářem Mamertinským, kde sv. Petr a Pavel byli uvězněni, studánka tam posud, kteráž vyprýštila se na prosbu jejich a z nížto křtili spoluvězně a žaláři sv. Processa a Martiniana. **Kapitol** s dvěma budovami obrazů a soch (palác senatorů — a palác conservatorů se světoznámým Museo Capitolino). Večer jízda po Corso (nejširší a nejživější třída městská) na Monte Pincio po náměstí národním (Piazza del Popolo); s hůry rozkošná vyhlídka na celé město.

5. den. Via Condotti (nejslavnější krámy kupecké), Piazza di Spagna (náměstí tak zvané po španělském vyslanectví), zdobné schody a kostel **S. Trinita de Monti** (nejsv. Trojice na hoře): mnoho krásných obrazů v blízké chodbě klášterní, milostný obraz marianský se slovanským nápisem (Madonna del Giglio, Panna Maria lilii).

Villa Ludovisi s krásným musem, kostel **S. Maria della Concezione** s mnohými krásnými oltáři a sv. ostatky; Piazza de' Cappucini, Piazza Barberini, Palazzo Barberini (obrazárna).

S. Maria della Vittoria, S. Susanna, S. Bernardo (okrouhlá stavba), **S. Maria degli Angioli**, veliký to kostel s mnohými překrásnými obrazy; na podlaze velká čára polední; v levo od kůru zvláštní kaple sv. ostatků.

Odpoledne: Výlet k sv. Anežce za branou (S. Agnese fuori le mura) s mnohými krásnými oltáři a obrazy (i mosaikovými) a s hrobem té světice. Za kostelem vchod do katakomb.

6. den. Opětná návštěva nejhlavnějších, nejzajímavějších památností, i těch, které se byly zapoměly.

S. Maria in Ara Coeli vedle Kapitola, s mnohými krásnými kaplemi,

oltáři i obrazy, v sakristii **socha Božského Dítěte.**

S. Maria della Consolazione s milostným obrazem marianským a mnohými ostatky.

S. Anastasia, vedle zbytky Circo Massimo.

S. Gregorio Magno s mnohými krásnými obrazy a stolem mramorovým, u něhož sv. Řehoř chudé častoval.

S. Giovanni e Paolo s překrásnou kaplí sv. Pavla z Kříže a příbytkem jeho v kapli proměněným.

S. Stefano Rotondo, okrouhlá stavba s mnohými sloupy.

S. Quattro Coronati, kostel podobný zámku, s přemnohými sv. ostatky.

S. Clemente, dvojitý kostel s mnohými obrazy (i mosaikovými) a sv. ostatky.

D o d a t e k. Komu možno děle v Římě pobýti, neopomeň navštívit rozličné obrazárny (Gallerie) v palácích Barberini, Borghese, Collegium Romanum Colonna, Corsini, Academia di S. Luca Rospigliosi, Spada, Doria a villy Pamplily, Wolkonsky.

Děvečkám služebným.

Notburgo má drahá!

Často slyšeti děvečky sobě stěžovati, že v služebném stavě nelze dosáhnouti dokonalosti, nemožno se cvičiti v těch kterých ctnostech; než poslyš, jak chválí ctihodná Armella stav služebných děveček: „Povázím-li, jakých zásluh a jakého štěstí dojíti mohu v stavě svém, nemohu ani dosti děkovati lásce Božské, že právě do stavu služebného mne povolala. Není stavu na světě, který by se mi více líbil. V stavě tom ve vši tichosti mohu žiti, nepožívám žádné vážnosti. A kdo by také sobě povšímnul bídné děvečky? Ji může každý potrestati, potupiti, vše haněti, cožkoli činí. Není ale vše toto výbornou školou pokory, kdežto se přiučíme na Boha toliko se spoléhati, od něho toliko vše očekávati, jemu toliko se hleděti zalíbiti? O zajisté! Kde? Ve kterém stavě všemu tomuto lépe možno se přiučiti? Nemohou se tudíž všechny děvečky za šťastné pokládati? Avšak jak často jsem se tomu divila, že děvečky právě nad tím bédují, co by jich těšiti a radovati mělo! O kdybyste věděly, jak spasitelné jesti neváženou, tupenou a haněnou býti, jak byste se radovaly místo všelikého zármutku a bédování . . . Ó Spasiteli

můj, málo jen jich zná blaženost, s Tebou trpěti s Tebou hanu a potupu snášeti.

Tak velebí Váš stav služebná děvečka, která všech trpkostí stavu služebného zakusila.

Služka cvičiti se může v pokoře; pokorným dává Pán Bůh milost svou, pokora jest základ všeliké ctnosti, proto tak zhusta setkáváme se s děvečkami, které skutečně lépe prospívají v těch kterých ctnostech v poníženém stavě svém, než jiní a jiné ve vznešeném stavě. Jako ten, jenž stavení hodlá postaviti, napřed dobrý základ položiti a postaviti musí, tak i ten, kdož ve ctnostech prospívati hodlá, napřed základ postaviti a položiti musí, a tímto základem jesti pokora. Je-li tento základ pevným, pak na něm pevně dále se může stavěti, on snese největší dokonalost a největší lásku.

Pokora připravuje duši naši pro milost, ona zaplašuje pýchu, která se Bohu protiví. Pokora nejlépe nás též obrání před hrubými poklesky. Ona nás bohatými činí před Bohem, ona přemnoho zásluh získá nám pro nebe.

Nermut se tudíž nad stavem svým. Jen v něm na dále vytrvej ve vši oddanosti; jaká odměna Tě tamo očekává?

V měsíci červenci připadá nám slavnost sv. Cyrilla a Methoda, našich velikých dobrodincův, kteří nám to nejdražší, sv. víru, přinesli. I modli se i Ty dle vůle sv. Otce k těmto sv. věrověštům, aby všemohoucí Pán na přímluvu jejich osvětlil všechny rozkolníky bratry naše, aby je uvedl do ovčince Kristova. Modli se vroucně za misionáře, aby Pán Bůh pracím jejich požehnával. Jest milostivé léto, nebesa jsou zrovna otevřena, zdroj milostí jest otevřen všem, nuž prosme a bude nám dáno. Mnozí z vlastní našich jsou právě v Římě na pouti, v duchu doprovázej je i Ty a odporučuj se do jejich modliteb; neb já Tebe a všechny

služebné děvečky milující knotra postarala jsem se o to, aby při této pouti i na Vás všechny pamatováno bylo ve věčném Římě na hrobech sv. Petra a Pavla, i Cyrilla atd., aby sv. otec, jež se nazývá služebník služebníkův, i Vám zehnal.

Modli se často: Bože, Lva XIII. zehnej a nám zachovej.

Na posvátném Velehradě při své pouti pamatovati bude na Tebe a na všechny služebné knotra Josefa.

N.B. Do Přerova. Vše jsem obdržela a vyplnila. Nebojte se, dobrou jste dostaly náhradu. — O rozjímání Vám později budu psáti.

Duchovní lék pro nemocné.

Předpisuje lékař duchovní (D r. A l b. S t o l z.)

1.

Nemocí, kterou tě Pán Bůh ráčil navštívit, zaničili něčeho docílit. Na vlastním těle svém máš doznati, že nad tebou vládne Pán, jenž má v moci své tebe, duši i tělo tvé, zdraví i nemoc, život i smrt; jenž má však také klíče od nebe i od pekla. V jeho moci spocíváš, buď tě uzdraví nebo ze světa povolá; a když umřeš, buď tě zavrhne nebo na milost přijme. Ontě králem velebností hrozná, skloň se tudy pokorně pod ruku jeho.

2.

Nyní aspoň seznáváš a všichni, kdo tě nemocného na posteli vidí, zároveň s tebou, jak uárně ještě bažiti po rozkoších, sláněti se po penězích, toužiti po statech, po cti a slávě světské. Chudás žebrák není zajisté tak nebolý, jako král nebezpečně nemocný. Churavý člověk pochopuje nejlépe, co znamenají slova písmá sv.: „Svět pomijí i žádost jeho, ale kdo činí vůli Boží, zůstává na věky.“ (1. Jo. 2. 17.)

3.

Tvoje záležitosti časné a světské snad ti dosud překážely, nebo jsi se jimi aspoň omlouval, že jsi se doposud o krásu duše své opravdově nepřičinil. Nyní učinil ti Pán chtěj nebo nechtěj pokdy. Leže tudy nezahálej; byl-li jsi doposud pečlivou Martou, budeš nyní na loži nábožnou Marií, kteráž nejlepší stránku vyvolila. Jizbu, v níž ležíš, proměň si v duchu v kapličku a dui nemoci své učiň sobě za dny kající a sváteční, v nichž by jsi jedině Pánu Bohu sloužil a o spásu svou péči měl.

4.

Časné a světské starosti vypud z mysli, neboť obtěžují a vysušují duši; za to však starej se tím svědomitěji a opravdověji o duši svou. Přemýšlej o životě svém veškerém, co jsi činil, co zanedbal? Pomiň na své myšlenky i na řeči. Považ, nemá-li nějaký statek nespravedlivě nabytý, nežiješ-li s někým v nepřátelství? Lituj všech hříchů svých co nejsrdčněji. Konj také zevrubná,

určitá i opravdová předsevzetí, uzdraví-li tě Pán, kterak mu chceš horlivěji sloužiti po všechem dalším životě svém za všech okolností jeho.

5.

Sv. svátosti hledíš přijati co nejdříve, ale připrav se k nim tak bedlivě, jako bys jich přijímal již naposledy. Jakmile pak Božský Spasitel k tobě zavítá, konej, co tobě velí rozkazem svým: „To čiňte na mou památku.“ (1. Kor. 11. 24.) Pamatuji a myslím na Něho neustále, sv. kříž můj v rukou, co chvílka na něj pohližej. Myšlenky světské jsou pro tebe podobny vosám, jež užitku nedávající jen píchají; myšlenky ale o Božském Spasiteli jsou podobny včelíkám, které vylétující s medem a voskem se navracují.

Nežab tedy ani příliš po návštěvách lidí světských, ani po novinkách, ale raději si dej předčítati z nějaké knihy duchovní a zbožné.

6.

Hříchů jsi se, co jsi živ, již dosti nadopouštěl a napáchal, ale pokání za ně snad jen málo, snad vůbec žádného nečinil. Možná, že právě tato nemoc je trestu, který Pán na tebe seslal pro hříchy tvé. Přijmi ji tedy a podvol se jí za pokání. Jestliže kajicně a pokorně bolesti a rozličné úzkosti nemoci své snášíš a všecko ve spojení s umučením Ježíše Krista Bohu za pokání věru zasloužené obětuješ, věz, že větší užitek vezmeš, nežli kdyby jsi dlouho a bolestně káti se měl v mukách očištcových. Nedomnívej se nikdy, že Bůh na tebe příliš mnoho strasti dopouští; kde která dušička v očišti mileráda by zaměnila, kdyby mohla, s tvým místo své, poněvadž muky v očišti vezdejších útrap nevýslovně jsou bolestnější. Pakli bolesti a křeče, úzkosti a tísně tou měrou tě sevrou, že ti nelze myšlenek k delší

modlitbě sebrati, vniterně aspoň vzdychej hodně často a z celého srdce: „Buď vůle Tvá!“ nebo „Bohu chvála!“ neboť Pán všecko to dopouští jenom ku spáse tvé.

7.

Sv. Job, když za zdravých dnů mnoho dobrých skutků vykonával, nelíbil se Hospodinu tou měrou, jako když se stal chudým, nemocným a mužem bolesti. Neboť trápení z lásky k Pánu Bohu snášená jsou ještě záslušnější, nežli skutky dobré. Věru, jakkoliv jsi přebohý a velmi sklíčen na loži svém ležíš, věz, že netoliko pro vlastní duši svou velmi mnoho dobrého rozsévati a sklízeti můžeš, ale nad to ještě i vzácné dary rozdávati. Obcování Svatých, jimž všichni věřovci se svou hlavou Kristem Pánem vespolek jsme spojeni, usnadňuje tobě, že z zásoby svých svíceľů trpělivě snášených hojně můžeš uděleti almužny živým i zemřelým, pakli za ně obětuješ hodinu neb den utrpení svého nebo všecko trápení své jako převhodný skutek kajicný. I modlitby tvé, které nyní konáš, jsa jako přibitý na kříži nemoci, platí a váží více nežli kdy jindy. Modli se tedy mnoho za obrácení hříšníků, za umírající a za duše v očišti. Kdo pak tě navštěvují, těch spasitelně napomínej anebo vystříhej.

8.

Ejhle, ležíš tu mezi životem a smrtí, nevěda, co Pán Bůh pro tě ustanovil. Slibuj Jemu den jak den opravdové polepšení, ještě-li tě bude chtíti pozdraviti; pak by ti byla nemoc tvá velevážnou toliko výstrahou. Leč snad ti přijde teutokrát již zemřítí; beztoho, ať jsme nemocni ať zdraví, sedíme všickni jako na rychlovlaku, který s námi dnem i nocí ku smrti a na věčnost uhání. I učíš smř svou drahocenným skutkem kajicným, an ji již

napřed ve spojení se smrtí Páně Otcí nebeskému v oběť odevzdáš. Modli se tedy každý den na večer v duchu a v pravdě:

„Bože můj, pro hřích lidský ustanovil jsi, že každému člověku jest umřítí; Tvůj jsem a ničeho nechci, leč co Ty sám žádáš. Přijímám již napřed všechny strasti a úzkosti smrti své a obětují je Tobě ve sjednocení s utrpením a s přechořkou smrtí přemilého Syna Tvého na oslavu Tvou a za pokání za hříchy své. Tebe chválím a velebím v životě ve skonání svém. Amen.“

Modlitba odpustková.

Božský Spasiteli, Slovo Tělem učiněné, jenž jsi volil pro vykoupění

naše ve chlévě se naroditi, život v chudobě, bídě a v soužení vésti a v přehrozných bolestech na sv. kříži zemřítí, rečž prosím Tebe v okamžiku smrti mé Bohu Otcí svému: „Otče odpusť mi!“ rečž přemilé Mateři své: „Ejhle Syn Tvůj!“ rečž k ubohé duši mé: „Ještě dnes budeš se mnou v ráji.“ Bože můj, Bože můj, neopouštěj mne v hodině té! Žízním, ano žízni duše má po Tobě, studnici vody živé. Život můj zajde jako stín, ještě maličko, a všechno bude dokonáno. I protož odevzdávám Božský Spasiteli od tohoto okamžení až na věky ducha svého do rukou Tvých. Pane Ježíši přijmiž duši mou! Amen.*)

*) Tato modlitba slouží za částku pokání, kteréž tomu, kdož se byl ze hříchů svých kající vyzpovídal, ještě zbývá vykonati nebo přetpěti.

Zprávy.

Schůze etitelů nejsv. Svátosti oltární. Jakkoli nás zárukou naplňuje ono zásadní pronásledování církve sv. ve Francii, které nyní vládnou rozhodní revolucionáři, přece nezbyvá nám útechy vidouce, kterak přesvědčení katolické v lidu se opět objevuje, vzrůstá a sílí. Tak svolali horliví, rozhodní katolíci, v jejichž čele byl † L. de Seyur, kanovník-biskup kapitole u sv. Diviše, pak hrabě Nicolai a P. Champeaux na den 28., 29. a 30. června do Lillu schůzi všech etitelů nejsv. Svátosti a odůvodňují to v listu zvaním následovně: „Nynější poměry křesťanské společnosti takové jsou, že vzbuzují největší nepokoj. Dostatečně jsou otřesena, od několika let, pomocí revoluce, žene se za dnů našich za úmysly satanskými, jejichž účelem jest, odkřesťaniti lid, nejen ve Francii, ale i v jiných zemích. Žádného vyučování náboženství ve škole, žádných

kněžů a žádných chrámů, t. j. žádných svátostí, žádné Eucharistic (Svátosti nejsvětější), a tudíž žádné potrav duchovní pro duši, žádného života vyššího (nadpřirozeného), tožhle cíl, za nímž se ženou nepřátelé církve za dnů našich. Toto rozvázání nenávisti a pronásledování katolicismu takových nabývá rozměrů, že člověk sám sebou na vlastní spoleháje sílu, zlého zastaviti a jemu přítrž učiniti nemůže. Tu třeba prostředku vyššího, Božského, mimořádného. Spasitel sám může zachrániti společnost lidskou a netřeba a nemožno očekávati pomoci od jinud, leč od Něho. Z toho jde, že nechceme-li zahynouti, třeba za tuto pomoc žádati, a poněvadž to srdce jest a podstata katolicismu, proti kteréž nepřátelé útokem ženou, t. j. srdce a podstata naší svaté víry, jízto my hájiti musíme: tedy třeba Ježíše Krista mnohem pevněji v duších lidských a ve společnosti zakotviti, odkudž onino jej

vytisknouti usilují. Nejlepší prostředek jest, jak možná největší rozšířenosti zjednatí úkonům eucharistickým, t. j. tím sv. úkonům, kteréž jedině mohou člověka vésti ku napravení života a zároveň zadost učiniti Spravedlnosti Boží. A jako všickni národové vinni jsou, jako všickni neuznávali a uráželi úctu toho, kterýž samojediný jest Pánem všehomíra: třeba též, by všickni podílu měli v práci obnovení nejsvětější Svátosti oltářní. Účel tak chvalitebný nemůže snáze dosažen býti, leč všeobecným sjezdem těch, kdož úkony nejsvětější Svátosti reprezentují, a osobami, kteréž úctě převelebné Svátosti zvláště oddány jsou. A poněvadž zlé jest všeobecné, bude i sjezd mezinárodní, totiž, že všechny země budou pozvány, aby se tam zastoupiti daly. Jedno komitě utvořilo se již v Paříži, aby tuto velikou myšlenku ve skutek uvedlo; obdrželo již také poželání od náměstka Kristova; a k tomu povzbuzeno jest velikým počtem arcibiskupů a biskupů schváleno a hlavní spolky Eucharistické ve Francii k němu již přistoupily. Sjezd odbývatí se bude 28., 29. a 30. června t. r. v městě Lillu, v severní Francii, pod jmenem Congrès eucharistique s povolením tamního biskupa, kterýž k němu horlivě povzbuzuje. Heslo jest: „šířiti úctu nejsvět. Svá-

tosti oltářní a napraviti hříchy, kteréž se páší proti právům Božím, proti nejsvětější osobě Spasitelové a proti svaté církvi.“ Komitě dovolává se všech křesťanů, kdož v srdci chovají lásku k nejsvětější Svátosti oltářní. Důležité jest, aby se poznali, své náhledy a úmysly mezi sebou vyměnili, a o prostředcích se uradili, jak ve směru naznačeném dobrým příkladem dále působiti.“

Nám ovšem nelze účastniti se té zbožné, pro čest Boží horlicí společnosti, v duchu však přece možno jim se přidružiti a aspoň při modlitbě zdaru jejich požehlati; proto bude mnohému snad čtenáři milo zvěděti celý pořádek této neobyčejné, nám však, řekl bych, příbuzné schůze, pročež ji uvádíme na obálce listu tohoto (7.) čísla.

Zajímavá a spolu i potěšitelná, že v Beckově (v Uhrách) podepsali se na vyzvání katol. faráře na adresu sv. Otcí Lvu XIII. v příčině poděkování-se za encykliku „Grande munus“ všichni tamnější protestanté. Kým by jednou poznali protestanté v národu čechoslovanském, jaké protivy jsou to hájiti práva národnosti slovanské a při tom hlásiti se k německému protestantismu, který do národa našeho tak lživě byl vpašován a nejskaredší jeho jest skvrnou.

V měsíci červenci

modleme se za ducha obětavosti katolíkům.

„I budou králové pěstounové tvoji“, tak předpovídal prorok Izaiáš (49. 23.), a slova ta se vyplnila. Císaři a králové pokládali sobě za velikou čest, když mohli matce církvi svaté ze svého uděliti, ji obohatiti, neboť věděli dobře, že církev jmění potřebuje, aby se mohla rozšiřovati, aby mohla školy, ústavy vzdělávací, nemocnice stavěti a vydržovati a ku větší slávě služeb Božích více obětovati. Ruka její byla vždy otevřena a štědra a není na světě ani jediné krajiny, která by nebyla již dobrodíní církve zakusila. Časy se ale náramně změnily. Co tehdy dobří panovníci církvi darovali, to nyní nepovolanci bezprávně jí berou. A berou již církvi její jmění po celá tři století. Naposledy ale sáhla italská vláda bezprávně na jmění sv. Petra, sebrala sv. Otcí všechno, co měl, a chce nyní, aby

se sv. Otec milosti její doprošoval. Jako nezdárné dívky starou matku okrádají, sužují a ji opouštějí hanebně, tak nakládají nyní nepřátelé s církví svatou, choť Ježíše Krista, jindy tak bohatou a nyní tak chudobnou, že musí býti živá z almužny svých dítek, kterých sama si odchovala. Jestliže dobré chování dítek naproti rodičům jest jim zárukou štěstí a Božího požehnání, zdali nemají se nezdárné dívky obávat věčného zatracení?

Povázíme-li smutný tento stav církve, jest nám truchliti, o pomoci volati a příležitosti se uchopiti, kdekoliv jí pomoci můžeme. Nyni jest církev svatá osiřelá, chudobná, nemá žádného pěstouna, žádného dobrodince. Nuže budňme my katolíci dobrodinci jejími, pomáhejme jí podle možnosti a odplata hojná za to nás jistě nemine.

Církev svatá tolik nám prokázala dobrodiní, odplatme se jí za to, jako vděčné dívky její. Dobrodiní prokázané církvi svaté prokazuje se zároveň Ježíš Kristus, jenž jí založil ku spasení našemu. A kdyby nebyl Synu Božimu vděčným, an nám nescíslná dobrodiní prokázal, s nebe sestoupil, v chudobě žil, trpěl a umřel za nás. Kterak možno za všecko, co pro nás učinil, odplatiti? Nejlépe jemu odplatíme, když budeme církví svaté, která místo jeho na zemi zastupuje, pomáhati právě nyní, když je v největší nouzi. Sv. Otec nemá ničeho, všecko mu pobrali a přece nepřestává tytéž dobré skutky konati jako dříve, dokud byl hlavou církevního státu. Jest tedy poukázán jen na podporu věřících. Avšak i tito mají v mnohých zemích zlé časy. V Německu pohltnul kulturní boj mnoho církevního jmění, podobně v Belgicku a ve Francii jsou smutné poměry. Anglicko, Itálie a Amerika berou raději, poněvadž samy potřebují. Takovým způsobem ztenčil se o mnoho svato-petrský haléř. Kardinálům musí sv. Otec dávat slušnou výživu, své vyslance, na dvorech musí též platiti. Kromě toho musí živiti asi 20 biskupů, kterým vláda italská všecko pobrala. Rozličné kongregace, které církev spravuje, musí též sv. Otce vydržovati. O nouzi, jaká v Itálii mezi kněžími a v klášterích panuje, nelze ani patřičný obraz si učiniti a všechny musí sv. Otec podporovati.

Vlády stavi nekřesťanské školy a tudíž musí sv. Otec naproti nim zase stavěti katolické školy. Což teprve potřebují rozličné misie v pohanských zemích! Jsouť sice spolky, které misie podporují, ale přece musí sv. Otec nejvíce napomáhati penězi. On jest středem, on nejlépe ví, kde jest nouze největší, kde se musí pomoci, kde toho čest a sláva Boží a spása duší nejvíce vyzádují. Z toho můžeme poznati, že trpí sv. Otec velikou nouzi. Na nás katolíci jest tedy, abychom mu dary ku pomoci přispěli. Zvláště my na Moravě a v Čechách jsme nynějšímu sv. Otci ku vděčnosti zavázáni, jelikož se o nás tak stará, sv. apoštoly naše Cyrilla a Methoda zvelebuje po celém světě, jim na počest i krásný kostel v Římě vystaviti chce. Nebudme tedy zatvrzelci, otevřme rukou svých a přispějme každý podle možnosti sv. Otci nějakým dárkem. Dobře píše sloutvní biskup Strossmayer ve svém listu pastýřském kněžím i lidu věřicím: Nynější stav sv. Otce podoben jest docela stavu, v jakém Ježíš Kristus a jeho apoštolé se nalézali, že žili toliko z almužny. Ale nyní jest to ještě horší, církev rozšířena jest po celém světě a má tudíž také veliké vydání. Protož prosím vás, abyste tolik, co můžete, ku svatopetrskému haléři přispěli, a věřící, jimž Bůh více nadělil, k této obětavosti povzbuzovali. Nikdo nemůže na lepší úroky peníze své uložití, nebo tímto dárkem činíme sobě Krista svého dlužníkem, jenž nám zajistí hojnými milostmi stonásobně odplatí.“

Obraťme se tento měsíc s prosbou k Božskému Srdci Páně, aby ono samo změkčilo srdce věřících a je ku obětavosti pro sv. Otce, pro církev svatou milostí svou povzbudilo.

Modlitba. O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětujes. — Obzvláště je obětují na ten úmysl, aby obětavost křesťanská tak rostla, jak nouze a bída církve svaté se rozmáhá. O Ježíši, dejž nám poznati, že přijavše všecko od Tebe, ničeho Tobě odeprání nemůžeme. Amen.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc červenec I. P. 1881.

Za ducha obětavosti katolickým.

O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují na ten úmysl, aby obětavost křesťanská tak rostla, jak nouze a bída církve svatě se vzimá. O Ježíši, dejž nám poznati, že přijavše všecko od Tebe, ničeho Tobě odepřiti nemůžeme. Amen.

Pane Ježíši, zastriz ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přesladvé Srdce Panny Marie, buď mou spásou!

Sv. Michale archanděli, sv. Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště ale odporučuje se:

1. *Sv. Theodora, op. 533*: Milostivé léto. Slavnostní pouť Cyrillo-Methodějská do Říma. Apoštolát modlitby o obrácení Slovanů na Východě. Dar pravého pokání, čistoty a lásky. Napravení syna.
2. *Navštívení Panny Marie*: Úcta, důvěra a láska k Řodičce Boží. Země koruny Svatováclavské. Křesť. matky. Dar modlitby a pravé důvěry. Osoba těžkým neuhem sklíčená. Nešťastné dítky.
3. *Sv. Phokas, muž. 303*: Díky Božskému Srdci Páně za vše milosti minulého měsíce. Horlivost bratrstva Cyrillo-Methodějského.
4. *Sv. Prokopa, op. 1053*: Zdar slavnosti slovanské v Římě. Snaby sv. Otce v uvedení církve kat. na Východ. Dům pro knihtiskárnu.
5. *Sv. Cyrilla a Methoda, 869 a 885*: Úcta sv. Cyrilla a Methoda po všem světě. Slovanští národové rozkolní. Časné potřeby sv. Otce. Píliální kostel. Navrácení zdraví osobě plicní chorobou stíženě. 3 chudobné rodiny. 2 studující. † bratr. 4 rodiny.
6. *Sv. Bohumily, m. l. 1070*: Novosvěcenci v mocnářství rakouském. Biskupské semináře. Povolání do stavu duchovního. Utvrzení jistého mladíka v dobrém. Sestra nemocná. Těžce nemocná osoba.
7. *Sv. Vilibalda bskp. 786*: Misie bulharské. Obětavost křesť. v modlitbě i penězích na misie slovanské. Vzbuzení ducha horlivosti apoštolátu. Rodiče v tělesných a duševních potřebách. Manžel a syn.
8. *Sv. Alžběty, král. 1336*: Školy národní a jich učitelstvo. Pomoc osobám nucným a souženým. Katol. církev na Rusi. Uzdravení jistého kněze na těle i na duši a vyslyšení prosob jeho.
9. *Sv. Kiliána, bskp. m. 689*: Směšená manželství. Mládež na vysokých školách našich. Nevinnost života. Bratr studující.
10. *Sv. Oldřicha, bskp. 973*: Rozmnožení úcty a důvěry ku sv. dědicům našim. Duchovní cvičení. Rodiny vznešené v náboženství ospalé. Obec pítí kořalky oddaná. Svornost v obci. 2 blbě dítky.
11. *Sv. Benedikta, op., slavná památka*: Misie tuzemské. Aby se rodáci naši četně a vřele účastnili v milostném letě. Otcové a hospodářové.
12. *Sv. Jana Qualb., op. 1073*: Stav vojenský. By se více dbalo náboženství ve vojenských školách a nemocnicích. Vyšší důstojnictvo.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. měsí sv. na úmysly dne, které i vytvořeny jsou na oltáři v Lardu, Filipsofordu, Častochově, Boleslavi a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

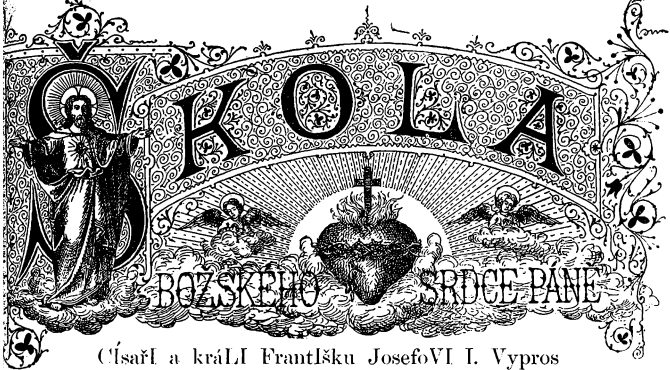
Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc července I. P. 1881.

Za ducha obětavosti katolíkům.

- Dne Obzvlášť ale odporučuje se:
13. *Sv. Markýty, p. m. 260*: Spolky katolické ve vlastech našich. Světské duchovenstvo. Apoštolská moudrost ve správě duchovní.
 14. *Sv. Bonaventury, řeh. uř. c. 1274*: Ústavy bohoslovecké. Časopisy katolické a jich podporovatelé. Zdar knihtiskárně rajhradské.
 15. *Sv. Jindřicha, cis. 1024*: Dej B. S. P. vytrvanlivosti v sv. misiích obráceným! Misie jubilejní v Čechách a na Moravě. Katolický život v rodinách. Dar pravé moudrosti a pobožnosti.
 16. *P. Marie Karmel*: Místa poutnická v zemích koruny Svato-václavské. Císař a král náš a jeho rádcové. Mužové naši.
 17. *Sv. Alexia, vyzn. 417*: Studující mládež. Úcta a láska k bez-úhonnosti. Povolání do stavu duchovního. Poznání Boha a důvěra v Boha všem, jenž sebevražednými úmysly se zamažejí.
 18. *Sv. Kamilla, zaklad. řeh. 1614*: Misionáři čeští v Americe a jich stáde. Horlivost a věrnost v povinnostech křesť. Poctivá chudoba.
 19. *Sv. Vincence z Pad., zaklad. ř. 1660*: Milosrdní bratři a sestry. Ústavy a spolky Svatovincenské v Rakousích. 2 nešťastné dívky.
 20. *Sv. Eliáše, pror. patr. Chorvatů*: Duchovenstvo řeholné v zemích rakouských a jeho působení. Školy jejich. Vzornost jejich života.
 21. *Sv. Arbogasta, biskp. 678*: Školy dívčí, jmen. školy klášterní v Čechách a na Moravě. Pracovitost pohlaví ženského. Jazyk pomluvný. Rodiče bránící dobrému úmyslu. Jínok choromyslný.
 22. *Sv. Máří Magdaleny, kněž.:* Duše kajicné. Milost k jubilejní zpovědi. Zamýšlená pouť. Neduživý kněz. 3 neduživé osoby.
 23. *Sv. Apollinaria, biskp.:* Katol. církev na Rusi, vel. duchovenstvo její. Aby se víc a více rozšířilo bratrstvo Cyrillo-Methodějské. Umírající a duše v očistci. Smír více rodin. Dva manželské sňatky.
 24. *Sv. Kristíny, muč. 300*: Dělnictvo naše. Aby hledalo potěchy a pomoci ve sv. víře, zvl. u B. S. P.! Soužení a pokoušení. Zamezení smíšených manželství bez církevního požehnání a vyhubení lhostejnosti u víře. Osířelá rodina. Nesvorní manželé.
 25. *Sv. Jakuba, apošt. 43*: Kazatelé slovanští. Za ducha apoštolského správceům duchovním. Horliví a moudří zpovědníci.
 26. *Sv. Anny*: Úcta sv. Anny po světě křesťanském. Křesťanská zbožnost v rodinách našich. Síla mariánské. Síla přemáhání sebe.
 27. *Sv. Pantaleona, lékaře, m. 303*: Milostné léto. Za ducha křesťan-ského lékařem. Včasně zaopatření nemocných sv. svátostmi.
 28. *Sv. Innocence, pap.:* Slované rozkolní. Šťastné vyřízení záležitosti slovanské. Katolíci v Bosně a Hercegovině. † rodiče a duše v očistci.
 29. *Sv. Marty, p.:* Rozumění slovům: „Modli se a pracuj.“ By si mládež líbovala v nevinosti své. Misie tuzemní i za mořem.
 30. *Sv. Abdona a Senen, m. 250*: Svěcení nedělí a svátků. Horlivé obcování mši sv. Štědrost v podpoře sv. Otce. 2 lehkomyslní mladíci.
 31. *Sv. Ignáce, zaklad. ř. 1556*: Továřstvo Ježíšovo. Všichni toho měsíce v Pánu zesnuli údové katolických bratřstev.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Císaři a králi Františku Josefovi I. Vypros
Milostná rodičko Boží V nebi sLastný život!

K Srdci Páně.

Něžší, já Tě miluji,

Neb Ty's mne první miloval.

Hle, svobody se zbavuji,

Bych stále Tebe sledoval.

Již na nic nepamatuji

Leč, jak Tvé jméno oslavit,

A více nepožaduji

Leč, jak Tvou lásku vynajít.

Zaříkám se, že nežádám

Leč, co Tvá svatá vůle jest;

Co Tebou za své pokládám,

To darem mým též Tvoje jest.

Od Tebe vzal jsem, zde vše máš,

Jak mám si věsti, porozkaž;

Jen spravuj mne jak víš a znáš,

Neb vím, že lidstvo v lásce máš.

Jen prosím, lásku svou mi dej,

Bych rovně já Tě miloval,

A při smrti mne tam volej,

Kam stále jsem Tě sledoval.

Co pohnulo sv. Otce Lva XIII., že prohlásil mimořádné jubileum?

(Podává V. Krásenský.)

poslední hlavě evandělia sv. Jana dočítáme se, kterak se Pán Ježíš po třetí po svém slavném vzkříšení zjevil učeníkům Svým u jezera tiberiadského, kterak požehnal jejich lovu a jed s nimi. Když poobědvali, řekl Ježíš k Šimonu Petrovi: „Šimone, synu Jonášův, miluješ-li mě více, nežli tito?“ Petr odpověděl: „Ovšem Pane, ty víš, že tě miluji.“ — I Pán Ježíš mu na to: „Pasiž beránky mé!“ — I tázal se ho Ježíš po druhé: „Šimone, miluješ-li mě?“ I když sv. Petr po druhé osvědčil, že Pána svého miluje, řekl mu Pán znovu: „Pasiž beránky mé!“ ale chtěje, aby Petr znovu — po třetí ještě — lásku svou vyznal, tázal se ho po třetí: „Miluješ-li mě?“ I odpověděl Petr po třetí: „Pane, ty víš všechno, ty víš, že tě miluji“ — I řekl mu konečně Pán Ježíš: „Pasiž ovce mé!“ (Jan XXI.)

Kdož jest s to vysloviti důležitost a dosah slov Kristových: „Pasiž beránky, pasiš ovce mé?“ — Slovy těmi splnil Pán Ježíš one přislíbení Své, jež byl učinil Petrovi tehdy, když mu přede všemi apoštoly byl řekl: „Ty jsi Petr, a na té skále vzdělám Církev Svou...“ (Mat. XVI. 18.) Co tehdy slíbil, to nyní vykonal; tehdy mu slíbil, že jej učiní základem Církve, nyní slovo Své splňuje a praví mu: „Pasiž beránky mé, pasiš ovce mé!“ — Slovy těmi ustanovil Pán Ježíš sv. Petra pastýřem svého stáda — hlavou Církve svatě na zemi. — Ale, což myslíš, milý čtenáři, kohož chtěl míti Pán Ježíš hlavou Církve, pastýřem Svého stáda po smrti Petrově? Vždyť Syn Boží dobře věděl, že Petr věčně žíti a Církev řídití nebude! I což měla snad Církev sv. smrtí Petrovou přestati, zajítí? i jakž by tu byl mohl Kristus říci, že brány pekelné jí nepremohou? Či měla snad po smrti Petrově žíti bez hlavy, bez pastýře? Syn Boží založil Církev viditelnou, a Církev viditelná musí míti viditelnou hlavu — tak jako viditelné město nemůže míti neviditelného starosty, viditelné stádo neviditelného pastýře. Nuž, odpovézme si už na otázku: Kdož měl býti viditelnou hlavou Církve Boží po smrti sv. Petra? Kdož jiný, než řádný sv. Petra v úřadě nástupce, t. j. biskup římský, poněvadž sv. Petr biskupem římským byl. Jestli tedy biskup římský — čili papež — řádným od Krista Ježíše ustanoveným pastýřem stáda Jeho — hlavou Církve na zemi.

Toto napovědění vidělo se nám prospěšným tím více, jelikož nyní více než kdy jindy posvátnost a oprávněnost prvenství papežského a pochybnost brána bývá; dokázavše tedy stručně, že biskup římský, jakožto sv. Petra, v úřadě nástupce, náměstkem Kristovým na zemi, hlavou Církve jest, obrátíme pozornost čtenářův svých ku sv. Oteci Lvu XIII. Nebudeme však vykládati výtečných činův, jež papež ten — kmet to přes sedmdesátiletý — na prospěch Církve a člověčenstva a na obdiv všemu světu už s Boží pomocí podnikl a provedl, rozložíme však jen: „co pohnulo jej prohlásiti mimořádné jubileum?“

Slovy „brány pekelné jí nepřemohou“ učinil Pán Ježíš Církvě sv. dvoji předpověď: že brány pekelné proti ní bojovati budou, a že jí nepřemohou. Brána bývá nejpevnějším místem každé pevnosti; pekelnými branami mnil Pán Ježíš krutou zlobu nepřátel Církve, chtěl říci, že kdyby nepřátelé Církve celé peklo, t. j. všecku zlobu, jaká jen mysliti se dá mezi ďábly i mezi lidmi, proti Církvě poštvali, že jí nepřemohou. Boj, který Církev katolická už po 18 věků vede, jest nám jasným dokladem pravdomluvnosti Kristovy. Žádná říše na zemi nebojovala a nepřestála boje tak dlouhého a ukrutného — spolu však i tak vítězného — jako říše Kristova na zemi, jako Církev katolická! Jestli věru Církev katolická v utrpení svém pravým obrazem Ukřížovaného Chotě svého. Jak On zbarven byl krví na kříži od od hlavy trním ovinité až k nohám hřeby probodeným: tak ona nemá v dějinách svých ani jedinkého listu, kterýž by nebyl zbarven krví mučnickou; jak On přibit, přikován byl na dřevo železem: tak i Církev katolická poutána byla ode dávna v okovech, zbavována své moci a svobody; jak On obnažen byl, oloupen oděvu Svého: tak Církev ode dávna okrádána a loupena byla o spravedlivé statky své; jako Jemu na kříži trpěti bylo rouhání divoké sběře: tak ona ode dávna jest terčem potupy a posměchu. — O věru! drahá Matko naše, Církvě svatá! Kéž bychom i my ve všem tak podobni byli Kristu, jak ty se Mu podobáš!

Ale ač zloba lidská i ďábelská zkázu Církvě povždy strojila a přála, přece zdá se, že brány pekelné tak proti ní se nikdy nepokoušely jako nyní. V prvních dobách trvání svého bojovala Církev krvavý boj hlavně s pohanstvím; tehdy bránila se brodic se krví svých vlastních dítek věrných téměř tři sta let; ve středověku bojovala s bludaři neséšlnými, tu ten, tu zas onen článek víry své hájíc a bráníc; jako v řetězi není ani jednoho ohníva, jehož by nebyla ruka

mistrova přepálila a překovala: tak není v učení Círke ani jediný článku, jehož by nebyli bludaři napadli, a jehož by Církev neb hájiti musila; v nynější pak době bojuje Církev nejen s pýchou a dábelskou zlobou rozumu lidského — s nevěrou, z níž jako z jámene vše ostatní zlo společnosti dnešní se prýští. Kdežto císař pohanští mečem ji ze světa vyhladiti chtěli, kdežto bludaři jednotlivé články učení jejího podřývali — chopila se nevěra nové doby kladných článků víry a mravnosti, hledí jimi otrástiti, aby se celá bude celé křesťanství sesypalo a v nívec rozpadlo.

Ďábel v každém století, v každé době jinou a jinou zbraň proti Církví bojoval: jednou mečem, potom bludem, potom zase z ženým duchovenstvem; ku konci pak předešlého století vybral zvláště několik mužů ve Francii za rozséváče zlého semene po vši Kristově. Před sty lety totiž spojilo se ve Francii několik mužů nevěrečů ve spolek, který za účel si vytknul: vyhladiti z povrchu zemského všelikou víru v Boha a všelikou k Bohu poslušnost, a kt dobře věda, že v Církví katolické jen pravá víra, pravé křesťanství jest, heslem si zvolil slova: „Ecrasez l' infame!“ t. j. zničte tu nebnici, choť Kristovu. Mužové ti psali, tiskli a rozesýlali bedny k po celém světě, a ve knihách těch upírali víru v Boha, prohlašovali náboženství za bájku, věčnost za mámení, nesmrtelnost za smyšlenou poctivost za hloupost, mravnost za omezení svobody lidské — a všeci protivníci Círke, jako na př. protestanté v Německu, An a v Rakousku, podali jim ochotně pomocnou ruku. Slovo její samým ďáblem vdechmuté, otrásló všemi základy společnosti lidské rozlilo po světě mocný proud vzdoru proti-~~nební~~, boje proti Bohu Církví. Ve proudu tom, jež ovšem mnohé jiné ještě okolnosti v době rozšířily a sesílily — ve pravdě nevěry topí se, hyne nyní tisíce a miliony nesmrtelných duší.

Proud ten — proud nevěry zrovna pohanské — zmocnil škol vysokých, středních i národních, a sice pode jménem nové oceně vědy, která upírajíc zjevení Boží, pohrdajíc Církví, Božskou učitelkou naší, omezený rozum lidský za pramen všeho vědění vydá. Nevěra ve školách hrozně řádila a řádí: tu strhuje jen se stěn škol kříže a omezuje vyučování náboženské, tam zase zrovna náboženství ze škol vyhazuje, kněze ze škol vyhání, modlitbu odstraňuje. Neví, že získá-li si srdce mládeže, že celé pokolení příští bude získáno pro ni. Na doklad slov svých uvádíme na př. že ve švýcarském městě Lucerně svobodníci zednáři nejen kříž ze školy vyhodili, ale

nověděli modlitbu před vyučováním a po vyučování; místo modlitby křikají dítky před školou: „Učení se započalo“ — po škole: „Učení se dokonalo.“ A v Paříži jezdila nedávno sběr satanská z nařízení úřadů vyšších ode školy ke škole, trhala se stěn kříže a odvážela pryč. — Proud nevěry zmocnil se dále tisku, tak že nyní dobré knihy a noviny mezi zlími jsou jako kapka oleje v moři vody; pomocí knih a novin bohopustých valí se proud nevěry do bohatých palácův — a tam káže týrati chudobu, odíratí bezbranného; vždyť není-li Boha, nebude-li hřích na věčnosti trestán, nuže, který z kterého! Ano bohači, ty's peklo pod nohama si zavřel, Boha s nebe's strhl — a proto šapeš na šíji bratru svému! Proud nevěry valí se i do prostých chatrčí, a tam káže vypořádání poslušnost vrchnostem jak duchovním tak svěským, tam káže střeliti pó hlavách korunovaných, prolévati krev královskou; vždyť není-li Boha, není ani žádné vrchnosti od Boha; nač by se tedy jeden povyšoval, druhý ponižoval? nač by jeden poroučeti, druhý poslouchati měl?

Proud nevěry valí se do rodin, a tam trhá svazek rodinné lásky, tam prohlašuje manželství za pouhou úmluvu mezi mužem a ženou, tam hlásá bezuzdnost a svobodnou chlípnost těla. Nevěra zmocnila se obchodu, a tam ničí všelikou svědomitost a učí veřejné krádeži.

Nuž, a nyní ptejme se: proud ten, proti komuž vlastně se valí? zdaž ne jen a jen proti Církvi katolické? Nevěřci dobře vědí, že jen v Církvi katolické uložena jest ryzá pravda Kristova, nevěrci dobře vědí, že padne-li Církev, že zničeno jest všecko křesťanství, že všecka víra vezme za své; nevěrci dobře vědí, že žádná sekta nemá ani víry pravé, ani síly vnitřní, ani trvání zaručeného, nevěrci vědí, že kdyby lež potírali, tím by jeu pravdě prospívali: proto všecky sekty nechávají na pokoji, proto útokem ženou jen proti Církvi, proto tupí jen katolické duchovenstvo, proto jen katolická bohoslužba jest jim solí v očích, proto smějí se jen z katolických obřadův. O protestantismu na př. dobře vědí, že, vyloučen jsa z jednoty církevní, odštěpen od živého kmene, od Církve Kristovy, že sám sebou se rozpadá, že haluze od kmene odefaté neřebe už sekati a roubati, že uschne sama sebou: proto pražádné si s ním nedávají práce, nechávají jej na pokoji; proto se jim u protestantův líbí vše — u katolíkův nic. Jen Církev katolická, jen naše drahá Matka, jest trnem v oku každému, kdo z Boha není, jen Církev katolická jest terčem nevěry. Nevěra nové doby a Církve kat. toť jsou dva úhlavní nepřátelé stojící odbojnými čely proti sobě. Ale jak nerovní to bojovníci! jest to zuřivý vlk proti bezbranné

ovci; vlk. jemuž na pomoc stojí vše, což jest z tohoto světa, p
 oveci, která spoléhá jen na ochranu Boží a na modlitby svých věrný
 Ano, ve krutém boji proti pohanské nevěře naší doby spoléhá Cír
 svatá jen na Boha a na modlitbu svých dítek — tedy i na modli
 u a š. i. I hle, z té příčiny prohlašuje sv. Otec Lev XIII. jakožto hl
 Církev bojující, milostivé léto, otvírá poklady Církev — a pozdvíl
 k nim prosebně. své vetché ruce: abychom nezapomínali za Ma
 svou, za Církev se modlití, aby Bůh jak nade vším kacířstvím t
 nad nevěrou hlavně dal jí zvítěziti.

On, sv. Otec, prosí nás dále, abychom se modlili i za ose
 jeho: aby jej Bůh sílil pod těžkým křížem, jenž spočívá na kmetský
 jeho ramenou. Bědujeť a žalujeť sv. Otec nás žalostným hlasem
 bezpráví, na loupežnou svatokrádež, kteráž byla spáchána už za
 IX. na majetku sv. stolice římské. Bude čtenářům známo, že vl
 italská r. 1870 20. září zmocnila se města Říma, že vyrvala Pin
 papežské území, a kterak šedivého kmeta v paláci vatikánském uvězn
 Bylť to skutek v dějinách světových nevidaný, neslýchaný, bylať
 loupež nejohavnější, loupež svatokrádežná, vrch vši hanebnosti, ohavi
 spáchaná na místě svatém. — A hle, bezpráví to trvá podnes: pod
 sedí papež římský zbaven jsa svobody své, zbaven jsa spravedliv
 majetku svého, zaručeného mu právem tisícetým, sedí jako vě
 v paláci vatikánském, nesměje svobodným krokem vykročiti, ani l
 svému veřejně se ukázati. — I co se zatím v Římě děje.

Slyšme sv. Otce samého. „Zde v samém středu katolické prav
 — volá sv. Otec — tupí se svatosť, uráží se důstojnosť apoštol
 stolice a četným pohanám mrzkých lidí vydána jest papežská majestát
 Právomoci naší odňaty jsou četné nadace, kteréž předchůdcové i
 u zbožnosti a štědrosti své založili . . . anobř ani se neštítěno poru
 práva posvátného ústavu na rozšiřování křesťanské víry . . . jehož
 násilí dřívějších dob nikdy nedoteklo. Nemálo kat. chrámův b
 zavřeno aneb světským účelům odevzdáno, bludařské naproti tomu b
 rozmnoženy a škodlivé nauky rozšiřují se beztrestně písmem i skutk
 Bez ohledu na učitelskou moc ř. papeže brání se naší autoritě u
 učování mládeže. Nacházíme se vlastně v moci nepřátel, nikoliv v dr
 své vlastní a i požívání oné svobody, na kterouž jsme obmezeni,
 strádá zajisté již tím stálých a trvalých základův, že zvlí eizou i
 může býti odňato neb ztenčeno.“ — Těmito hle slovy žaluje sv. C
 na poměry v samém Římě: slovem, tam se sv. víra hanobí, klášť
 loupí, ústavy na šíření sv. víry založené se ubíjejí, zbožná nadání

kradou, chrámy zavírají, školy zpohanšťují — a to vše děje se před vlastníma očima sv. Otce! Aj, a v úzkosti té krvácí otcovské srdce jeho, ne jakoby snad po statecích tohoto světa bažilo, ale že loupeží onou Církev v působení svém jest zdržována, v úzkosti té spoléhá on jen na pomoc Boží a zase na modlitbu svých věrných; v úzkosti té pozdvihuje k nám prosedně ruce své, abychom se k Bohu modlili: „aby jej Bůh sílil, zachovával a nevydával v ruce nepřátel jeho.“

I což, není-li to tedy povinností naší svatosvatou poslechnouti hlasu sklíčeného náměstka Kristova, spojití se k modlitbě společné a prositi milosrdenství Boží, aby mu nedalo klesnouti pod křížem jeho přetěžkým? Nejsme-li v modlitbách svých pamětlivi sv. Otce — nejsme dobří katolíci, nejsme své víry katolické hodni!

Sv. Otec konečně věhlasným rozumem svým dobře předvidá, kam asi pronásledování ono a stíhání Církvě kat. povede — co n. p. bude z té mládeže dnešní, až povyroste. Sv. Otec vidí, jak zpupné človecenstvo drze metly Boží na sebe vyvolává, on dobře ví, že Bůh dlouho posmíván nebude, že míra shovívavosti Jeho konečně se naplní, on ví, že sekera už ku kořenu jest přiložena, — a proto vybízí nás dále, abychom pokáním i modlitbou hleděli Boha rozhněvaného smířiti, lnév Boží umírniti, metly Boží nad sebou zadržeti.

Toť jsou hle příčiny, jež přiměly sv. Otce prohlásiti jubileum mimořádné. Jest nebezpečí největší, jsou poměry Církvě nejnepríznivější — ale zároveň zdá se, že jitřenka spásy už svítá v ideji, jakou sv. Otec chová stran slovanských národův; v napnutosti tedy té neobyčejné, mimořádné, jest i jubileum mimořádné zcela na místě; jest se nám jen diviti věhlasu sv. Otce, že ví ve hrozném zmatku doby nynější přece vždy najíti strunu pravou, cestu patřičnou.

Nuže vzhůru ku pokání, vzhůru k modlitbě zvláště my bratři Slované, jenž nedávno před celým světem vyznamenání jsme byli — i nám sluší se nyní horlivostí se vyznamenati! — Roztrhněme srdce svá a volejme ku Pánu: „Protož nyní Pane, smiluj se nad lidem svým, nebo chtějí nás nepřátelé naši zahubiti a dědictví Tvé zahladiti (Esther XIII. 15.). Nakloň Bože ucha Svého a slyš, otevři oči Své a viz zpuštění naše i město, nad nímž vzýváno jest jméno Tvé; neboť ne pro spravedlnosti naše prostíráme prosby své před tvářmi Tvou, ale pro milosrdenství Tvá mnohá. Vyslyš Pane, ukroť se!“ (Dan. IX. 18.)

Bývalý poutní kostelíček Panny Marie u Lišně.

Sděluje P. Pavel Pavelka.

Lid náš lnul povždy úctou a láskou k Rodičce Boží. Putoval, posud putuje a mnohdykrátě daleko, na místa Matce Boží zasvěcená, aby si tam vyprosil pomoci její v potřebách svých duševních i tělesných. Vlast naše honosila se za dob dřívějších mnohými poutními místy Marianskými, avšak v časech válečných a napotom za panování a z rozkazu císaře Josefa II. bylo mnohé zrušeno a chrám zasvěcený namnoze i dočista sbořen. Tak stalo se i s „kostelíčkem“ u Lišně, o němž tuto těch kterých podáváme zpráv, abychom takto jednak vědomost o něm uchovávali aspoň u obyvatelů Lišenských, jednak abychom přispěli — po vůli Boží — k účtě „Panny Marie Lišenské“. Zprávy tyto buď ústně nám byly sděleny, buď z pamětných knih (fární a zámecké) jsme je čerpali.

U Lišně na východ jest vrch, který nyní stromovým ovocným jest posázen; dříve tam býval les. Vrchu tomu říkají „kostelíček“, poněvadž až do r. 1785 ozdoben byl kostelíčkem Marii Panně zasvěceným. Kostelíček ten dala postaviti svobodná paní Eliška Bergrova roz. Kumrovná, jež r. 1628 stala se majitelkyní panství Lišenského. Byla nepochybně Eliška paní zbožnou, což tvrditi můžeme z události následující. Když r. 1635 P. Lancieus, kněz z T. J. se ubíral s ostatky sv. Primitiva*, mučedníka, do Brna, aby tam v chrámě je-suitském — nyní vojenském — uloženy byly, tu dostalo se Elišce zvláštního významení tím, že tyto sv. ostatky v noci (ze soboty dne 19. na neděli dne 20. dubna) v zámku Lišenském odpočívaly. Této velké cti a milosti nebylo

by se zajisté dostalo svobodné paní El. Bergrové, kdyby pro svou zbožnost ji nebyla hodnou bývala. Tato Eliška Bergrová dala, jak jsme již zmínili, onen kostelíček na vrchu postaviti. Zbožná pověst vyprávuje následovně: „Eliška Bergrová, svob. paní na Lišni, měla synáčka, slepého od narození. Chodívala prý s ním častokrátě na onen vrch procházkou. Když jedenkrátě po vrchu se procházeli, tu synáček, zastaviv se a ukazuje v jedno místo, zvolal: „He maminko, tam se cos trpí!“ Eliška celá udivená, pospíchala na místo, kam jí synáček ukazoval; neviděla však ničeho. Synáček ale, jenž od té chvíle prohlédl, vypravoval, kterak viděl Marii Pannu s Ježíškem na rukou krásným světlem ozářenou.“

Eliška jsouc přesvědčena, že synáček její jedině pomocí Marie Panny byl uzdraven, slíbila, že na poděkování Pánu Bohu a Rodičce Boží za tu velikou milost dá na místě tom vystaviti kapli. Zprvu postavena byla kaple dřevěná, a v ní umístěn krásný obraz „Panny Marie Pomocné“, jež Eliška dala shotoviti. Zároveň učinila nadání, aby každou sobotu v kapli sloužena byla mše sv. ke cti Panny Marie.

Kolem této dřevěné kaple byla napotom vystavena kaple větší z kamení a cihel. Kaple tato byla 5 a půl sáhu dlouhá, 2 sáhy a 5 střeviců široká; byla klenutá a mramorovými kameny dlážděná. Roku 1634 dne 11. června vysvětil ji J. Em. kardinál a arcibiskup olomucký kníže Ditrichštejn.

Záhy počali věřící putovati k Panně Marii do Lišně, důvěřující v pomoc Její, která, mnohdykrátě zázračným proslavivši se způsobem, vždy více věřících a ku větší povzbuzovala důvěře. Poutníci,

*) Socha sv. Primitiva nalezá se na zelném trhu v Brně u sochy nejsv. Trojice.

navštívivše Vraňov, ubírali se dále na Křtiny a neopomenuvše zastaviti se v kostelíčku „Panny Marie u Líšně“, putovali dále do Tvarožné a Žarošic.

Obzvláště ve slavnost „Navštívení Panny Marie“, která prý světívala se jako svátek „Panny Marie Líšenské“, četná přicházívala procesťví z Brna, z Obřan, Tvarožné, Pozořic, Šlapánic, z Tuřan a z Komárova doprovázená svými duchovními správci. Procesťví z Brna přicházívalo u velké slávy s nejsv. Svátostí oltářní; sůčastňovali se ho i radní města. Zá-

pisy zmiňují se zvláště o 12 osobách doprovázejících nejsv. Svátost oltářní. Bezpochyby to bylo 12 měšťanů, z nichž střídavě vždy 6 podnebí a 6 rozžaté svíce neslo. Že velké množství poutníků toho dne do Líšně k Panně Marii docházívalo, souditi lze z toho, že 21 v ten den přítomně bývalo kněží, kteří buď s procesťvím byli přišli, buď by ve zpodobě vypomáhali. — Bývali to: dpp. děkan brněnský a dva kaplani, farářové: obřanský, komárovský, tuřanský, šlapánský, tvaroženský, pozoričský, lišenský s kaplanem. Mimo ty přicházívali z Brna: 1 jezuita, 2 dominikáni, 2 kapucíni, 2 františkáni a 1 minorita. Všichni pak na zámku bývali pohostěni.

Za panování císaře Josefa II., když mnohé kláštery a kaple byly zrušeny a sbořeny, stalo se tak i s kaplí „Panny Marie lišenské“ na kostelíčku. Poutě byly zakázány a kaple uzavřena. Bylo dovoleno, aby obraz Panny Marie do chrámu lišenského odněsen byl, avšak

docela v tichosti bez všelikého průvodu, bez veškeré slávy. Velký byl prý pláč a nářek věřících, když obraz P. Marie v kapli s oltáře dolů brán byl.

R. 1785 byla kaple sbořena.

Podotýkáme ještě pověsti, že obraz Panny Marie několikráte z Líšně opět na kostelíčku prý se octnul, až napotom zvláštní zbudován byl v kostele oltář, na němž „zázračný obraz Panny Marie“ umístěn byl, a kde posud se nachází. Ve svátky mariánské ozdoben bývá obraz stříbrnými penězi a jinými dary,

jež darovány byly od těch, jenž na přímlovu Panny Marie lišenské vyslyšení proseb svých byli dosáhli. Při oltáři tomto bývá sloužena v sobotu ona fundační mše sv., která Eliškou Bergrovou na kostelíčku byla založena. Ve slavnosti mariánské bývá velká mše sv. u oltáře onoho sloužena.

Na „kostelíčku“, kde druhdy stávala kaple, postaven jest nyní železný kříž. — Lid posud k místu tomu chová úctu, a při rozličných příležitostech,

jako na př. v křížové dny, v čas jubilejní, za dlouho trvajících sucha neb mokra a j. v., v průvodu na „kostelíček“ se ubírává, aby sobě přímlovou Panny Marie od Boha pomoci vyprosil.*)

Končíc tuto stručnou zprávu o naší „Panně Marii lišenské“ z roku 1780, vyslovujeme přání, by všichni obyvatelé Líšně horeli o obnovení úcty k „Panně Marii lišenské“, a aby, důvěřující pevně v přímlovu Její, ve svých duševních

*) Ke zvláštním otiskům této zprávy přidána i modlitba k Panně Marii lišenské.

i tělesných potřebách pomoci u Ní vyhledávali. Kdyby úcta ta se zmáhala, kdož ví, zdaž nenadešel by čas, kde

opět ve Svém vlastním bytí malém chrámě na „kostelíčku“ „Panna Maria lišenská“ by se uctívala. Zdar Bůh!

Nová mešní píseň k sv. Bartoloměji,

apostolu a mučeníku, patronu mnohých chrámův v Čechách a na Moravě.

(Může se zpívatí podle: „Pozdvihni se duše z prachu.“)

Při začátku mše sv.

Tam, kde Tvůrce všehomíra
má svůj věčný, blahý stán,
andělů kde rozestírá
sbor se k chválám uchystán:
v apoštolů slavném sbore
hvězdou záříš Otče náš,
k Tobě zříme u pokoře
k oběti ať pozhnás.

Gloria.

„Velký Bože, chvála Tvoje
klenbou nebes zaznívá;
Tobě k chvále lice svoje
země krásou odívá;
Tobě lid Tvůj láskou jatý
chvály pjeje k nebesům —
připojit je patron svatý
ku andělským ku plesům.“

Evangelium.

S Kristem chodil učeň svatý
váže z pravdy studnice;
a té pravdy pramen zlatý
v pusté nosil vinice;
pleje z duší hříchu hloží
ctnosti kladl v náhradu —
kéž i v nás to slovo Boží
Pánu zdělá zahradu.

Credo.

Růžová jak záře ranni
noční trhá temnotu:
víry světlo rozehání
v duši bludův mrakotu.
Ať se srdce hlubinami
víry záře rozleje,
Bartoloměj přimluvami
u Boha nám přispěje.

Obětování.

I.

Hle, jak pod meč hlavu sklání
Pánu v obět libeznou,
hle, jak na nebeské stráni
třímá palmu vítěznou!
„I my, Pane, k trůnu Tvému
blížíme se s obětí,
k vrchu zříme kalvarskému,
Syn Tvůj ať ji posvětit.“

II.

„S Tělem, s Krví Syna Tvého,
jež Ti v obět chystáme
plesy, žaly srdce svého
Tobě k nohám skládáme:
uděl Bože smilování
za obět tu za naši
hle, ji Bartoloměj s námi
k trůnu Tvému přináší.“

Sanktus.

Vzhůru duše k Boží chvále!
S Cherubem svůj pojme hlas!
Vlastí šírou — dál a dále
rozlihej se zbožný jas:
„Svatý, svatý, svatý Pane,
na nebi jenž přebýváš,
Tebe chválit neustane
s námi dobrý Otec náš!“

Po pozdvihování.

I.

Ustrň duše v bázni svaté
u prach padej koleno,
z lásky Krista přebohaté
nebe k nám je sníženo:
chleba, vína způsobami
zastírá se Boží tvář, —

Otče svatý vítěj s námi
Mistra svého na oltář!

II.

„Vítej Bože s trůnu Svého, —
vítěj v chudou způsobu,
srdce lidu skroušeného
pohleď v pustou chudobu:
hle, lid Tvůj si ku pokání
lítostí tvář zastírá,
Tvému Bože smilování
srdce svoje otvírá.“

Beránku.

I.

„O Ježíši, jenž v té době
všech nás k Sobě pozýváš —
dítky Tvé se vinou k Tobě,
v srdce ať jim zavítáš; —
blížíme se k Tvému stolu —
vylej milost v duši nám —
ku svatému apoštolu
voď nás k blahým výšinám!“

II.

„Voď nás bídňem po údolí,
voď nás cestou do nebe,
rajský zvuk ať zahlaholí
po smrti nám u Tebe;
ať se Bože požehnaný
s Tebou sejdem na nebi,
kde Tě věčně s nebešťany
Bartoloměj velebí.“

Požehnání.

„Otče svatý u skonání
předrahé té oběti
vypros hojnost požehnání
na své věrné na děti,
po zdejších ať putování
usnou v blahé naději
šťastné s Tebou na shledání
Svatý Bartoloměji!“

Vojtěch Krásenský.

Okružník biskupa Strossmayera

daný v Djakově 4. února 1881.

(Pokračování.)

Go do otázky pak: kam pospí-
chali svatí naši apoštolé, aby
v úzkosti své pokoje a uleh-
čení našli, tu nám všechny události
tehdejší svědčí jasně, že se ne-
obrátili na Východ, kdež očitými
svědky byli onoho nepokoje, oné náru-
živosti a ctižádosti, která měla Východ
od Západu na žalost a škodu celého
světa odtrhnouti; neobrátili se na stolici
cařihradskou, která nemohla ani stínem
jednoho slova z písmá svatého prvenství
svého dokázati, která ani důkazu pů-
vodu apoštolského podat nemůže, jelikož
ji jen světská moc a to z ohledů ta-
kových; v jaké se Církev Boží nikdy
vplítati nesměla, z nicoty její pozdvihla
a na strmou výši, s níž dříve nebo
později hluboko spadnouti měla, postavila.

Neobrátili se světci naši na Církev
byzantskou, kterou každý politovati ale
zároveň i odsouditi musí, poněvadž ona
sama větším dílem těžké ony okovy sobě
ukovala, v nichž podnes lpí a kvílí.
Neobrátili se světci naši na Řím nový,
ale obrátili se na starý dobře vědouce,
že ten jest prestol Petrův, který Kristus
vlastní rukou svoji postavil, a Petr z vůle
Boží z Antiochie přenesl a krví svou
na věky upevnil. Obrátili se na zá-
stupce sv. Petra, u něhož nejen Západ
ale i Východ všecek až posud ve všech
záležitostech a potřebách svých rozhod-
nutí, pokoj i útěchu hledal a našel.
Obrátili se (na Řím) s klidným srdcem
a s úplnou důvěrou; vždyť vedli s sebou
i množství učenníků svých, aby je
v Římě posvětili a ke službě Boží mezi

Slovany ustanoviti dali. S takou hle myslí a s takovým úmyslem vydali se svatí Cyrill a Methoděj na cestu do Říma k papeži Mikuláši I. Na cestě své zastavili se v Dolní Panonii, kdež je kníže panonský Kocel u dvoru svého toužebně přijal, chtěje i s lidem svým z úst jejich slovo spasení slyšeti, a chtěje zároveň několik mladých učňův jim svěřiti, aby mu je v Římě vchovali a na kněžské působení v Panonii připravili. Cesta ta vedla sv. apoštolův naše i horním posavským Chorvatskem, tak že jsme i my jako všeci ostatní Slované, jižní a západní, hlas apoštolův našich slyšeli a jejich přičiněním u víře svaté upevnění byli. Dospěli apoštolé naši do Říma o podzimku r. 867, i možno s jistotou říci, a každý, kdož nestranně souditi zná, musí ihned uznati, že nejen každý krok sv. apoštolův našich v Římě k jednomu svatému účelu směřoval, ale že i všechny události, jež mimo působení lidské sama vůle Boží u příležitosti té způsobila, že k tomu jednomu cíli směřovaly: aby se dokázalo, že naši apoštolé o tom neustále se radili, aby národ slovanský, jenž starosti jejich svěřen byl, na věky láskou ku sv. stolicí připoutali. Dospěvše sv. apoštolé do Říma, nenalezli velikého papeže Mikuláše I. mezi živými, ale našli místo něho starce Hadriana II., který nejen prestolem a mocí, ale zároveň i duchem i záměry svými pravým následovníkem a dědicem předchůdce svého byl. Proto jim hned u příchodu jejich do věčného města čest neobyčejná pronkázána byla tím, že jim vstříc vyšlo nesmírné množství lidu ze všech tříd obyvatelstva se samým papežem v čele. Všechn svět v Římě proniknut byl přesvědčením, že apoštolé naši jsou lidé neobyčejní, že nevinnost, zbožnost, učenost a zásluhy jejich nemají rovného sobě příkladu, že příchod jejich do

Říma za vyšším účelem Božím se stal, že běží tu o práci veledůležitou, o sprostředkování shody mezi svatou stolicí římskou a celým Slovanstvem, že oni jsou Bohem ustanovení věční ochraucové a orodovníci světa slovanského v Církví Boží. U radosti té všcibecné zvláštním ještě potěšením bylo papeži a lidu římskému: že apoštolé naši nesli s sebou tělo sv. Klementa, jenž v Římě jakožto papež mučeník a jakožto Říman obzvláštním způsobem ctěn a vzýván byl. Za příležitosti té bylo tělo sv. Klementa, u veliké slávě postaveno v prastarém chrámě sv. Klementa, který podnes stojí a chrámem svato-Klementským sluje. Samo sebou rozumí se, že za takových okolností apoštolé naši v Římě všeho dosáhli, čeho sobě dosíci přáli. Všeci učenci, které apoštolé naši do Říma s sebou byli přivedli a za své pomocníky a rádce v díle apoštolském byli sobě vybrali, byli tam připraveni a na důstojnost kněžskou povýšeni. Překlad knih obřadních na jazyk slovanský byl schválen; užívání jazyka slovanského při službách Božích bylo papežem Hadrianem potvrzeno; jakás aspoň samostatnost na Moravě a v Panonii byla apoštolům našim ochotně udělena. Poslední tužbou světcův našich bylo, aby se buď oba nebo aspoň jeden biskupem stal; i dosvědčují nám památky tehdejší, že oba bratři v Římě na důstojnost biskupskou povýšeni byli, a sice nejprve mladší bratr Konstantin, jimž jakožto mužem vclučeným a svého věku nejznamenitějším všechn učený svět v Římě takřka zaujat byl, chtěje se moudrostí jeho a učeností obohatiti a utužiti. Zvláštní cti dostalo se Konstantinu našemu tím, že jej sám papež Hadrian II. ve staré basilice vatikánské poblíž hrobu sv. apoštolův Petra a Pavla co nejslavněji na biskupa posvětil, chtěje

tím očividně před celým světem, zvláště však před těmi, kteří se apoštolům našim houževnatě opírali, osvědčiti, jak muže samého cení, jak se s ním ve svaté víře a lásce shoduje, a kterak všecky záměry jeho schvaluje. Ale ještě jedna jest okolnost obzvláštní, která posvěcení tomu i se strany apoštola našeho vyššího významu dodává. Apoštol náš totiž proměnil u příležitosti té své jméno dosavadní „Konstantin“ na jméno „Cyrill“, jimž až do smrti své jmenován byl. I tážeme-li se: proč papež takým způsobem jméno Konstantinovo proměnil? — tu jest odpověď na to bezpečná: že papež tím naznačiti chtěl způsobem obzvláštním jednak hodnost muže, jejž posvětil, jednak cenu oné moci, kterou mu udělil, jednak i lichotivou naději a důvěru, kterou do něho kladl. To znamenala podle starého obyčeje proměna jména za podobných příležitostí. Proto i Spasitel náš, Pán Ježíš, právě tehdy, když náčelníka apoštolův svým náměstkem a základem Cirkve své učiniti chtěl, staré jméno jeho Šimon proměnil ve jméno Petr, kterýmž jménem do smrti svatý Petr jmenován byl a na věky jmenován bude. I proto podnes každému nástupci sv. Petra, když na stoliici svou dosedá, jméno se proměňuje. I tážeme-li se, proč sv. apoštol náš právě jméno Cyrill sobě vyvolil, tuž můžeme taktéž bez rozpakův odpověditi, že proto, poněvadž Cyrill alexandrinský ve století V. za podobných téměř okolností a tak odvážně a mužně hájil svatá práva stolice římské proti Nestorianům, jako Konstantin a starší bratr jeho Methoděj proti Byzantincům. Sv. Cyrill alexandrinský snažil se z celé duše své státi se prostředníkem a smírcem mezi stolicí římskou a světem latinským s jedné a mezi národem řeckým a světem východním s druhé strany. Toť jest svatá ona

úloha, ve kterou se svatý apoštol náš i s bratrem svým uvázal ohledně sv. stolice římské a světa latinského s jedné a celého tehdy známého světa slovanského s druhé strany. Bůh však usoudil, aby se od nynějška svatému úkolu tomu na tomto světě starší bratr sám jakožto biskup moravský věnoval, a to nejen s takovou láskou a horlivostí, ale zároveň i s takovou moudrostí a vytrvalostí, že zdá se, jako by se v tichou a mírnou duši jeho po úmrtí Cyrillově duše bratrova byla jakýmsi způsobem přelila. Mladší bratr zemřel v Římě dne padesátého po svém na biskupa posvěcení, 14. to února roku 869. v roku věku svého 42. Rozváží-li člověk poblíže všechny okolnosti smrti té, musí uznati: že Bůh i smrtí tou Slovanům věčnou památku v Římě zanechatí chtěl, aby uctívajice a vzývajice svaté apoštoly své vždy na paměti měli svaté ony úmysly a záměry, jimž oni na světě tom se věnovali, aby svět slovanský v jednotě se svatou stolicí římskou udrželi.

Není pochybnosti, že sv. apoštolé vždy nejraději mluvili o sv. působení svém; vždyť toho srdce jejich plno bylo. O tom smlouvali se oni pospolu a radili jak kdysi v Cařihradě a na své cestě do Moravy, tak i na cestě do Italie a v samém Římě. Zvláště však mluveno o věci té za nemoci mladšího bratra; neboť duši jejich sterá starost, jaká že by byla s apoštolováním jejich, kdyby se Bohu zalíbilo Cyrilla k sobě povolati. I skutečně nám starodávné památky svědčí, že sv. Cyrill, znamená, že mu poslední hodinka se přibližuje, takto asi ku staršímu bratru svému mluvil: rodný bratře můj, nastala doba našeho rozloučení; já jdu k Bohu, abych účet složil ze života svého; ty zůstaň ještě na světě tom, abys se trápil a pracoval. Víím já, že svět ten jak mně tak i tobě

se protiví. Víím já, že jsi ty zamiloval sobě samotou olympskou a že by se ti nejvíce líbilo do ní se navrátiti; ale bratře, já tě zapřísáhám životem matčiným, jenž oba nás byl nosil, nečiň toho, neopouštěj stáda, které nám Bůh svěřiti ráčil; ty víš, že mu veliká záhuba hrozí, že málo přátel má ale mnoho protivníkův, kteří by jej, kdyby mohli, rádi zničili a pode jeho své ujařmili. Pokračuj v díle svatém, jež na tě čeká, a snaž se podatí Slovanům ve víře a jednotě svaté záruku oné síly, kterou protivenství tohoto světa přemáhati možno. Není pochybnosti, že bratr bratru za vespolečného pláče a vzlykání odpověděl: upokoj se bratře, ovšem že já s tebou víc než polovici duše své i síly oné pozbudu — neboť ty's posud byl světlem očí mých; ale buď jist bratře, já převezmu dílo tvé, a ty oroduj za mne u Boha, aby slabosti a nemožnosti mé na pomoc přispěti ráčil, a aby spasil lid svůj, který cenou svaté krve Syna svého ku svobodě a ku všelikému štěstí pozvati ráčil. — Takto uspokojen a potěšen byv, obrátil se sv. Cyrill před samou smrtí svou k Pánu Bohu vroucí modlitbou, již ze samého Srdce Ježíšova byl čerpal; jestiť modlitba ta zřetelnou ozvěnou oné modlitby Božské, kterou kdys před smrtí svou Ježíš Spasitel náš na věčného Otce svého se byl obrátil, modle se o to: aby všeci do jednoho, kdož uvěřili v Něj, spaseni byli a aby v jednotě svaté se spojili a sdružili na způsob jednoty oné, v níž On sám s Otcem svým na věky žije a kraluje. Modlitba to svatá, kterou by každý křesťan pravý vždy před očima míti, vždy rozjímati a vždy v život uváděti měl, tak jak před očima ji měl sv. Cyrill, když z celé duše své zaúpěl: Hospodine Bože! jenž jsi stvořil všecky kůry andělské i všecky mocnosti bezpočetné; jenž jsi rozpjal nebesa i učinil zemi; jenž z ničeho jsi vyvedl vše, co jest; Bože! jenž slyšíš

každého, kdož vůli Tvoji plní, jenž se Tebe bojí a příkázani Tvá zachovává; vyslyš i modlitbu mou a ochraň stádo věrné, jemuz v čelo postavil jsi mne, sluhu svého bídneho a nehodného. Zbav je bezbožné a pohanské zloby, která Tebou pohrdá; rozmnož svatou církev svou, vyhled z ní všeliký rozkol a sdruž vše v jedinstvo svaté; probud v ní statečné lidi jedné mysli, jedné víry, jednoho vyznání; nachdni srdce jejich duchem Syna svého, neboť Tvou milostí pozvání jsme byli na zaslíbení Kristova, abychom dobrými skutky Tobě se zalíbiti mohli. Takto se pomodliv, poceloval se s bratrem svým, rozloučil se se všemi přítomnými i skončil v Pánu. — Kdož by, slyše vroucí vzdechy ty, radostí nezáplesal a nezvolal: „O té modlitby svaté! každý Slovan, jenž víru neposkvřenou chová, měl by ji doslovně znáti a co děn požobným srdcem rozjímati. O té lásky čisté, která na věčnost přešla, aby tam na záru Srdce Páně tím více se roze- hřála a za nás tam orodovala! O svatý Cyrille, oroduj za nás! Ty pozíváš nyní v jednotě s Bohem Trojjediným věčné blaženosti, a víc ještě nyní ceníš onu jednotu u víře svaté, kterou jsi nám na světě tom s takou horlivostí odporoučel. Modli se za nás, aby nás Bůh beze svaté jednoty té už déle nenechával, poněvadž v ní spočívá nejen naděje spasení našeho na onom, ale i záruka shody a vespolečné lásky na tomto světě; poněvadž ona chová v sobě páku oné osvěty, svobody a síly, bez které nelze na tom světě žádného účelu vyššího dosíci.“

Mrtvé tělo sv. Cyrilla bylo na rozkaz papeže Hadriana pochováno v basilice vatikánské nedaleko hrobu sv. Petra a sice za nejslavnějších obřadův nejen západních ale i východních. Tam bylo by svaté tělo to do dneška až zůstalo, kdyby jinak nebyla rozhodla prozřetelnost Boží, která jak v životě tak i při

smrti sv. apoštolův k jednomu a témuž vyššímu účelu vždy směřovala. Starší bratr šel po slavném pohřbu ku sv. Otcí papeži a takto asi mu mluvil: Svatý Otče, chvála ti budiž za to věčná, že's bratra mého tak slavně pochovati dal; chvála ti za to, že's mu tak znamenité místo ku věčnému odpočinku ustanovil, jest to nám i rodině naší i snaze oné, které jsme se na světě tom věnovali, ku veliké cti a slávě; ale odpusť, mě slib matce učiněný a zbožná upomínka na ni zavazuje, abych tě prosil, abys mi tělo bratra mého vydati ráčil, abych je do vlasti své odnesl, poněvadž nás matka, když jsme se s ní loučili, do dalekého světa odcházejíce, zavázala mlékem, kterým nás kojila, aby ten, který druhého přežije, tělo nebožtíkovo do Soluně přenesl a v klášteře olympském pochoval. Zbožné prosbě a tužbě té nemohl papež odolati; ale nyní nastal svatý zápas mezi synovskou zbožností Methodějovou a mezi zbožností všeho lidu římského, jenž jedněmi ústy prosil papeže a zaklínal: aby

neráčil dopustiti toho, aby ostatky sv. Cyrilla z Říma odněšeny byly. „Rozpoemeň se — takto domlouval lid papeži svému — jaké svatosti, jaké slávy, jakých zásluh mužem nebožtík byl; rozvaž obzvláště, Otče svatý, že nebožtík duší i srdcem vždy v Římě byl, a že nej-přednější jeho starostí vezdy bylo, aby lid slovanský nerozlučně přilnul ku svatě stolici římské; slušno zcela a patřično tedy jest, aby nebožtík v Římě odpočíval, aby v Římě všem pokolením budoucím svatou víru svou a hlavní směr působení svého apoštolského osvědčoval.“ Takovýnto důvodům nemohlo odolati ani srdce papežovo ani Srdce Methodějovo, jenž nyní jen o to prosil, že, musí-li bratr na každý způsob v Římě odpočívati, tož aby pohřben byl vedle ostatků sv. Klementa, které byl do Říma přinesl. I byl tedy sv. Cyrill náš pohřben v chrámě sv. Klementa, kdež před několika lety i hrob jeho, bohužel že prázden, nalezen byl, a kde podnes zachovány jsou obrazy vyobrazující naše bratry i život jejich.

(Pokračování.)

Neděle IX. po sv. Duchu.

Evangelium sv. Lukáše 19, 41—47.

a onoho času, když se přiblížil Ježíš Jerusalemu, vida město, plakal nad ním řka: „Ó, kdybys bylo i ty poznalo, a to v tento den tvůj, co tobě jest k pokoji: ale nyní jest to skryté před očima tvýma.

Tak hluboce nedojímá jiné evangelium jako dnešní; tak pohnutého, tak přísného, tak laskavého jsme Spasitele ještě neviděli. Co je mu? To nám poví dnešní evangelium.

Ježíš, laskavost a dobrota sama, pláče, prolévá hořké slzy. Vidíme-li dítě plakati, bolí nás to; vidíme-li ztrápeného, avšak utuženého muže plakati, bolí nás to ještě více; a což, když vidíme dnes

Syna Božího, odlesk slávy Otce, věčnou blaženost, v slzách se rozplývajícího, nemělo by nás to nejvíce boleti? A proč pláče? Přišel k městu, které vroucně miloval, vzpomenu se na hříchy jeho, na jeho nevěru a proto mu srdce krvácí, proto pláče hořce, poněvadž vidí napřed již hrozné tresty, jaké město ono zastihnou. Jak rád by mu pomohl a odpustil!

„Ó, kdybys bylo i ty poznalo,“ tak volá Kristus, „a to v tento den tvůj, co tobě jest k pokoji: ale nyní jest to skryté před očima tvýma. Neb,“ pokračuje dále, „přijdou na tebe dnové a obklíčí tě nepřátelé tvoji naspem a oblehnou tě a souží tě ze všech stran, a porazí tě na zem, i syny tvé, kteříž v tobě jsou, a neostaví v tobě kamene na kameni: proto že jsi nepoznalo času navštívení svého.“ — A potom neměl Spasitel plakati nad městem? Ó nešťastné město, proč jsi nepoznalo Syna Božího!

Než ale, čtenáři milý, nezapomeň na sebe, pomni na spásu duše své, nestarej se o celý svět a pamatuj, že oko Páně na tebe patří. Aj, Spasitel se ti blíží jako lékař k nemocnému; blíží se ti v kázání, v křížích a trápeních, ve víře, pohled k němu. V oku jeho září jen milost a láska. Máš-li ale pokojně v oči jeho hleděti, zhlédni se napřed sám v zrcadle Božích příkázání a roztaj se jako led na slunci, prolévej slzy s kajícím Petrem nad nekajícími, nad hříšnými svou. Či nechceš? Má nad tebou Ježíš plakati jako nad Jerusalemem? Zapo-

mínáš, že tě Spasitel svou krví vysvobodil z pekla, že se o tebe stará jako matka o dítě? Ach, já vim, že nejsi tak zatvrzelým, jako obyvatelé Jerusalema. Pláč a slzy tvé smíchají se se slzami Krista a přinesou ti pokoj a radost nevýslovnou.

Ježíš nyní opustil horu olivetskou

a sestoupil do města. Již nepláče; pohled jeho jest přísný. Proč zachmuřil obličej svůj, jenž praví, že jest tichý a pokorný srdcem? On vešel do chrámu a počal vymítati, kteří ve chrámě prodávali a kupovali všelike věci, ptáky a zvířata a tím rušili pobožnost. Kněží židovští to trpěli, ale Ježíš, Syn Boží, nemohl takový nepořádek trpěti. A proto

čistí dům Boží, vyhání prodáváče a praví jim: „Psáno jest: Dům můj jest dům modlitby; vy pak jste jej učinili peleší lotrovskou.“

Křestane milý, pohled do srdce svého a viz, jestli není tento chrám Ducha svatého znečistěn. Kristus šel napřed do chrámu, to bylo jeho nejmilejší místo. A což ty? Nemáš raději kasino, divadlo, hostinec, pivovar atd.? Považuješ chrám

za dům modlitby? Modlíš se v něm pobožným a pokorným srdcem? Či nečiníš chrám Boží také pelceš lotrovskou svými hříchy, žádostí očí, žádostí těla a pýchou života? Také-li prodáváš ctnosti a kupuješ snad hříchy? Prodej, zanech raději hříchy a kup si ctnosti, modli se vroucně, polož se jako sv. Jan na Božské Srdce Páně a naslouchej slovům jeho ve svatě zbožnosti. I učil na každý den ve chrámě a učí až podnes skrze své sluhy, skrze kazatele své. Ale jako knížata světská a zákonníci neposlouchali Ježíše a hleděli jej zahubiti, tak i nyní

mnozí nechtějí poslouchati slovo Boží a nenávidí hlasatele jeho. Než Bůh chrání své ditky, chrání Syna svého. Ať Herodes vraždí, ať Kaifáš zuří, ať Pilát soudí, Bůh přece číní, co chce. — Nepřátelé Ježíšovi nenalezli, co by jemu učinili, neb všecken lid se ho držel, poslouchaje ho. I ty se přidrž věrně plačícího, učícího Spasitele světa, slyš jeho pastýřský hlas a zvolej se sv. Pavlem: „Jist jsem, že ani smrt, ani život, nic mne neodloučí od lásky Boží, která jest v Kristu Ježíši, Pánu našem.“ Amen.

Svato-Hostýnská.

(K nápěvu: Ejhle svatý Velehrad, už září. *)

Usedla si holubice čistá
Na temeno hory zelené,
Pani krásná, Matka Pána Krista,
Na Hostýnské výši milené.
Jako hvězda, z temna lesův svítí,
Hlavu Jeji zdobí rajske kvítí,
Moravan k Ni s touhou pozírá,
Prosebně k Ni ruce prostírá.
Tam kde pohan modlu mrtvou ctíval,
Cyrill Method povýšili kříž,
Živého by Boha národ vzýval,
K nebesům se vznášel výš a výš;
Se Syncem pak mocná Matka Páně
Na Hostýnské zavítala stráně,
Aby nad moravskou otěinou
Držela vždy strážnou ruku svou.
Tma kde vládla, světlo pravdy hoří,
Vlasti milé vzešel spásy den,
Matka Boží divy steré tvoří.
Kterými Báh bývá oslaven;
Na Hostýně zlaté Jeji sídlo,
Milosti tam vytryskuje zřídlo,

Proto jako jelen k studnici
Národ chvátá k Božské Rodici.
Obloha se od východu kalí,
Mračna těžká duní z hluboka,
Tatar ukrutný se na vlast valí,
Jako řeka hučí divoká;
Povalil už ruské, polské voje,
K Moravě už letí jeho roje,
Zaplavil už hory, doliny,
Boří, páli města, dědiny.
Koňstvo jeho zlaté klasy drtí,
Krvé proudy zbarven jeho meč,
Křesťanský lid chystá se již k smrti,
Pohanův jej litá zhubí seč;
Na světě ho nikdo nezachrání,
Leda Matka na Hostýnské stráni,
Proto zhůru chvátá s důvěrou,
V klíně Jejím hledá spásu svou.
Tatar horu svatou obklíčuje,
Křesťanům boj těžký nastává,
Ta však, Jenž jich pomocníci sluje,
Chrabrosti Svým dětem dodává;
Mraky střel se sypou dolů s hory,
Klády drtí nepřátelské sbory;
Divoch stokrát sražen k dolině,
Stokrát žene zase k výšině.

*) Výchradně právo na tisk a prodej této písně odevzdal jsem družstvu na zvelebení sv. Hostýna utvořenému. Každý jiný, kdo by ji bez písemného dovození družstva tiskl, nebo prodával, bude soudně stíhán.
J. Soukop.

Slunce polední zář dolů metá,
 Sálá Hostýn září ohnivou,
 Veta po křesťanech bude, veta,
 Omdlévají zízni palčivou,
 Hora spráhlá vody pro ně nemá,
 Zoufalost se mnohých zmáhá němá,
 „U pohanů vody v hojnosti,
 Podrobme se jejich milosti.“

An tak zrádce hnusný lidu radí,
 Zaražen jest hlasem bromovým:
 Bodejť jazyk oněměl tvůj hadí,
 Vydat nás chceš vlkům surovým;
 Sám kdo šiji do poroby dává,
 Hanby věčné hrob si vykopává,
 Kdo však v strastech k Bohu pozírá,
 Tomu Pán vždy slzu utírá.

Nuže za mnou k chlumu muži, bratři,
 Ku kaplici Matky milostné,
 Vizte, útrpně jak na nás patří,
 Občerství nás v době žalostné;
 Povstaň ku pomoci Hospodine,
 Žádoucí ať rosa s nebe splyne,
 Vyslyš Pane naše nářeky,
 Chvály pak Ti vzdáme ua věky.

Zahučel hrom, vláha hojná prší,
 Oživil se pramen vysoký,
 Na Tatařa zatím blesky srší,
 Přívál unáší ho divoký;
 Křesťan občerstvený v boj se stavi,
 Vítězství hle nad pohanem slavi,
 Ukrutného zdolal soupeře
 Za přímluvou Boží Matěře.

Zachránila's od záhuby jisté
 Předky naše Boží Rodičko,
 K Synu pozvedni Svě ruce čisté,
 Zastaň se též za nás Matičko;
 Nový pohan zkázu vlasti strojí,
 Nedej bychom podlehli mu v boji,
 Rozestří plášť nad Svou rodinou,
 Nad slovanskou zbožnou otěinou.

Z lesů Hostýnských ať věčně duje
 Milosti Tvé vánek libezný,
 Pramen živý ať vlast navlažuje,
 Prapor bleskotá se vítězný;
 Prapor Cyrilla a Methoděje,
 Před kterým se samo peklo chvěje.
 Prapor kříže, ježž nás obrání,
 Necht se mu svět celý uklání.

J. S.

Naše ochrana.

Pověst.

Na křižovatce u vesničky Halové mezi čtyřmi lípami stojí socha Bohorodičky, z pískovce tesaná. Čtvero cest vine se polem do čtyř stran jako čtvero hadů, jako svazek bílých pentlí mezi zelenými loukami. Jedna vine se k horám Dešenským, druhá běží k severu do blízkého Borku, kde zapadá jako potůček u vletoku, třetí vrobí pole na jih, poslední plíží se po skalinách do dotčené vesničky — Halové. Bývá-li v létě hezky, je tudy milo projít se Boží přírodou, vše voní květem, tráva šustí pod nohama a plné klasy sklánějí se přes stezku, jakoby nám chtěly zabrániti průchod a když je odhrnujeme, šumí za námi a kývají hlavami, jako

loď když čerí vlny svým kormidlem. Když dojdeme Bohorodičky, přivítá nás libý květ lipový a chladný stín nedá ani odejít, bychom neodpočali si na stupních kamenných, travou a mechem valně porostlých. A kdo by tu stanul před Královnou a nevzněl myslí svojí k nebesům, nenahlédl v milostnou tvář sochy mezi lípami? Než hle! jakýsi šedý pruh táhne se šikmým směrem po tváři jinak docela neporušené sochy. Když jsem si poprvé všiml pruhu onoho, myslel jsem, že to žulová žíla v pískovci a vada tudy přirozená, ale daleko jsem se prý pomátl. „Ta socha,“ vypravoval mi jednou stařeček, ve stíně lípy odpočívající, „byla všechna jako ze skla,

jako z alabastru beze všeliké poskvrny a pruh onen není od počátku na tváři Bohorodičky. Ostatně je o tom celá historie," dodal, když jsem k němu přisedl na stupně kamenné, „a budu vám ji vypravovati zde pod lipou. Jen hezky poslouchejte, je v tom kus dějin národa našeho.“

I počal vypravovati.

„Pozorujte onen klid tiché vesničky, sotva že strom hýbe haluzemi, sotva že v potoce vlna čerstvěji o kámen poskočí. Každý je v tom zátíší bezpečen, spokojen. Ale, můj milý, nebylo tak vezdy. Od tamhle těch černých lesů vál také vítr ostrý, po té jasné obloze také plula mračna děsná a mnohý blesk se svezl do tiché chýše a zničil život, zahubil majetek hospodářův.

Víte zajisté, co je to válka? Věru sám Bůh netrestá lidu ničím více nežli válkou a národ český káral mnohdy válkami a to dlouhými, krvavými, hroznými. A jedna trvala třicet dlouhých let. Bože, často si myslívám, jak to možno, že i těch třicet krvavých let přetrpěl náš národ, že nezahynul, jako do propasti metený kámen neupadl dávno v zapomenutí! Tolik trpěl, tolik podstoupil a přece jako věčně mladý, svěží žije dále, překonává vše vítězně. Tu je jistá pomoc Boží, pomoc strážného ducha národa českého. — Švédí takorůka zaplavili Čechy, sem si přijžděli jako do komory a na cestu si svítili požárem vesnic a kochali se plácem oloupených o jmění, o čest a když došly zásoby, hned tu byli zase „Černí Němci,“ loupili kde mohli a nebylo-li co, týrali lid. — Nechej vám vypravovati o všech neřestech švédských žoldnéřů, jenom tolik podotknu, že to byla namnoze chátra vši Evropy, vyvrhel člověčenstva, jenž za bídný peníz žoldu zaprodal své tělo, slouže toliko jemu, ničě, pále, týraje pokoje milovný lid. Jen tolik podotknu,

že nic jim nebylo svato, chrámy měnili v konírny, oltáře olupovali, kříže lámali, na oheň metali, žerty tropili si ze světců, káceli sochy na polích a vedle cest, Boží muky sráželi se stěn, jako snímáme pavučinu. Bůh jim odpusť! Co ti se natropili, o tom budou vypravovati věkové a válka ta bude skvrnou člověčenstva na věky.

I sem, ač jsme tady jako v koutě, jako v bezvětrí, i sem oni lotři se dostali a loupili několikráte. Povždy utekli obyvatelé do lesů, vylezli na neschůdné skály a s hrůzou dívali se skulinami, brzo-li vyšlehne oheň, vyvalí se dým, zasrší jiskry a záře na nebi oznámí, že vesnice Halová je v plameni, že řítí se rodné krovy ubožáků. Ale snad jim ani za to nestály ty chatrče, jen je vydrancovali, co nemohli odnésti, rozsekali, ani obrazů nešetříce a pak ujížděli dále — aby se co nevidět navrátili.

Lid slézal se skal, vykukoval z houštin boje se, by někde nečíhali Švédí, a pak plížili se k domovu. Bože! byla to podívaná! Dvěře vyraženy, stoly překoceny, chlěvy prázdné, spížírny jako by vymet, inu vše — vše prohledáno a ukradeno. Nejžalostnější pohled byl u rychtáře. Na stěně vedle koutnice visival obraz sv. Václava s korouhví v ruce. Každý, kdo přišel do světnice, se zálibou díval se na krásný obraz.

A víte, co udělali Švédové se světcem tím? Přinesli do světnice špalek, položili na něj obraz a sekerou jej roztřískali na kousky, jež pak rozházeli po dvoře, po chlěvě, po síni. Bylo to podívání smutné! Rychtář nejprve plakal, ale pak se vzpřimil a hrozebným pronesl hlasem: „Běda lotrům, již nemají dosti, že loupí o jmění, běda těm, již poškvřňují svaté věci a blátem pohazují po patronu našem! Dej Bože, by pod štítem koruny svatováclavské potřena byla vetřelá

luzu a vlast naše osvobozena od sveřepých nepřátel!“ Jinde nebylo lépe. Každý odešel Švédů provázet pláč okradených, ožebračených obyvatelů. Ale to nebylo ještě vše, kalich trpkosti nebyl dosud vycezen do dna a ten vypítí usouzeno Čechům. A bohužel vypili ho — — —

Zdálo se, že je po válce; aspoň nám se tak zdálo. Co my jsme věděli, co se děje v kraji! Rolník osel zase jednou ladem odpočatou roli, okopával, zaorával, jen aby své rodině kousek domácího chleba vydělal. Bylo nám jako po bouřce, jako po povodni. Každý si protíral zrak a udiveně se díval na svět, jako by se byl právě narodil a světlo Boží spatřil. Inu ovšem, dříve mnoho světla jsme neviděli, žili beztoho stále v houštinách, na skalách hustě porostlých křovím.

Jednoho dne, když sluníčko jen jen pražilo a nikoho nebylo na poli, nebo rozběhli se Halovští do lesů po roští a jiní doma konali své práce, náhle zavzni trouba před Borkem. Bože, to bylo leknutí! Znali jsme zvuk takové trouby velmi dobře, nebo ohlašovala vezdy, že jdou nepřátelé a pokaždé opravdu šli. Na útěk nebylo pomyslení, nebo tlupa jezdců ujížděla již na náves. — Kdyby z čista jasna byl uhodil hrom do topolů, kolem řeky se vinoucích, nebo kdyby oheň se vzňal na střeše toho či onoho stavení, nikdo by se byl tak nepolekal, jako dlouhým, táhlým zvukem polní trouby švédské.

„Juž nám hrana zvoní, soud se blíží, trouba nás volá na věčnost,“ bědovaly ženy, plakaly děti s matkami, třásli se muži. Ano třásli se, nebo co jich asi bylo a to ještě vetších starců nad hrobem! Mladí byli dosud ve vojště.

„Matko Boží Častochovská, Vambeřická, pomoz nám nebohým!“

Žoldnéřstvo zastavilo se na návsi u rybníka a krátkou dobu rokovalo mezi

sebou. Byla to doba — věčnosti; obyvatelé ustrašení skulinami dívali se na vojáky. Po té několik jich vrazilo do jednoho stavení a ptali se po rychtáři. Byl přiveden. Vůdce Švédů „Černých Němců“ udílel mu rozkazy: „Delší dobu zůstaneme ve vaší vesnici, střech vám nezapálíme, vás nepobijeme, jak byste zasluhovali, ale za to budete nás poslouchati, nás živiti, nám sloužiti, dokud a jak se nám zlíbí. Kdo by se protivil, toho pověsíme zde na tento topol.“

To byl „milostivý“ rozkaz vojévůdce. Rychtář, ač muž rázný a srdnatý, ani nehlesl, potákal hlavou a s pláčem odešel. „Bude to hospodářství!“

A věru bylo. Vojáci rozejeli se po dvou až po čtyřech do stavení a tu počínali si jako doma. Bylo to plísnění, klení, nadávků, českého jmena pokálení, žertů nestoudných, hylo to rozkazů, v jídlech vybírání si, že člověk musí splakati nad ubohým lidem, co snášel, co podstoupil!

Českému sedláku nemohou přijíti na jméno, nic jim není dobře, nic se jim nelíbí. Sedlák pláče ve „přístěnku,“ prosí Boha za pomoc a zase zpění se krev v jeho údech a pomstu chrlí na zlotřilou luzu vojenskou. Není páncem ve svém domě, uhníždil se tam had, jenž síčí na vše strany, před nímž nikdo ani žena, ani dcera, ani děti nejsou bezpečny.

Sedlákův pláč uslyšel žoldněř, volá jej a ten — chudák spěchá obsloužit svého nepřítele. „Toho vzlykotu mám právě už dost,“ velí Švéda, „což nenakládáme s vámi dost dobře? Nevíte, že dle „práva“ vojenského měli bychom vás poškrtni a vypáliti?“ Bože, což se přiblížil soudný den a protivenství na spravedlivé, že takové „právo“ světem vládne? Ne — ne, brzo schladí vaší krvežíznivost, jenž řídí národy, dává svítiti slunci na všecken svět.

Čtrnácte dní Švédové hospodařili již

v Halové a každý den byl rokem ubohým obyvatelům. Pole nevzděláváno opět, zásoby docházely, domácí trpěli hlad, jen aby nasýtiti žoldnéře, a již ani nejpotřebnějšího nebylo s dostatek. Nouze byla svrchovaná — — —

Když po dlouhý čas Švédové trápili obyvatelstvo halovské a tíseň množila se co den víc a více, že každý sténal pod břemenem nepřátelským, přiblížila se posléze doba odchodu. Ale běda, že se přiblížila! Tu nastalo zlo největší. Vůdce ráno ještě téměř přede dnem, kdy umínili si odtrhnouti, zavolal rychtáře a rozkazoval ustrašenému:

„Výkupného zaplatíte nám groš z hlavy všech mužů, žen i dětí, k tomu dáte nám potravy pro vojsko i koně na další cestu; kdybyste se snad vzpouzeli, zapálíme vám trámy nad hlavami a postřílíme vás do jednoho. To je můj rozkaz! Hleď, ať do večera vyplněn!“

„Vůdče, žádáš nemožnosti, v celé osadě nesehnal bys ani čtvrtiny peněz, co žádáš, a hladu hyneme sami, jak a odkud máme dáti potřebnou špiži?“ prosil rychtář.

„Ha! ty se vzpouzíš, ty odmlouváš? Klid se a oznam můj rozkaz a do večera ať vše pohromadě!“

Rychtář zavrával ze stanu vůdceva. Brzo věděla celá ves, co se stalo, a pláč ozýval se ze všech stran. Byla to hrůza! Vystěhovatí se, utéci, skrýti se — na to ani pomýšlení. Všude plno nabytovaných Švédů, všude střehli ubohých Halovských jako ostříž, jako luňák své kořisti.

Ke komu se v této tísní měl utéci sužovaný lid? Tam za vsí na kopci stojí Bohorodička mezi lipami. Jako by je volala: „Pojďte sem ke mně, já vás potěším, podám ochrany.“ Vnitřního tohoto hlasu poslechli jako hudby líbezné a jeden za druhým trousili se k soše na kopec mezi lipy. Brzo jich bylo kol kolem plno a vzdechy ozývaly se žalné;

oči zarosené slzami obraceli k výši — k milostné tváři Bohorodičky. Jako by se usmívala na své přátele, na své ctitele, již oslavili její jméno touto sochou pískovou na kopci, by na stráži byla jim a jako andělem strážným celému okolí.

Lid tulí se blíže k soše jako kuřátka ke své opatrovnici, spíná ruce, za smilování prosí: „Matko Vykupitelova, zachraň nás, hyneme, sešli pomoc nám v tísní této, zachovej nás, ty Ochrano naše!“

Sotva dořekli poslední slovo nábožní obyvatelč, zaklení a potupný smích ozve se za jich zády. Byli to Švédí, spozorovali je a myslíce, že utéci chtějí, pronásledovali je až k Bohorodičce.

„Zde je ochrana vaše,“ soptí Švédové a bičiky mrskají starce, šlehají ženy, bijí útlé děti. Zmatek nastal veliký. Jeden se zvedá, zatiná pěstě a žene se proti Švédům, nemoha příkoří takové sněsti; druhý nemaje síly tolik utíká do polí; ženy bědují, pláčou a k Matce Boží se tulí, pod mocné její křídlo se tlačíce a děti drží se svých rodiček. Tu nárek, pláč, tamo klení, hrozby, zde modlitba, zbožné vzdechy.

Přihnul se vůdce ku předu a dlouhým bičem šlehá do lidu. — „Zde máš také ty, Ochrano“ a šlehl Bohorodičku do levé tváře. Potupný smích provázel šlehnutí — — — Než v tom pojal surovec nepochopitelný strach, neviditelnou mocí puzení zahazují biče, ruče se obracejí a horem pádem spěchají s kopečka do vsi, že v brzce nezůstalo zde nikoho, než ustrašené obyvatelstvo, jež z překvapení klesá do překvapení.

Pohlédnou i ve tvář Marie Panny a hle, jako jedním hlasem zavzní: „Zázrak!“ Černý pruh na levé tváři Bohorodičky objevil se ustrašeným. I padají na kolena a vřelé díky vzdávají Marii za ochránění jisté záhuby. „Tys Ochrano naše, nedalas zhynouti nám, tys zástitou byla naší!“

Švédové sedli rychle na koně a ujížděli údolím dál a dále, by co nejdříve byli z místa zděšení, co nejdále pohaněné jimi Bohorodičky.“

Stařec domluvil a oddychl si. Pohlédl jsem na Bohorodičku a na temný pruh na levé tváři; nezdálo se mi, že je žilou žulovou, nebo bujná fantazie opletla jej vypravováním starcovým, že se mi zdálo, jako by pruh nabíhal a červenal se při západu slunce víc a více.

„Od té doby,“ dodal vypravovatel, „neztratila se příční čára na tváři do

dnešního dne a zůstane, dokud potrvá socha na památku zázračného vysvobození krajiny naší od posledních Švédů.“

Slunce schýlilo se za pahorek a červená záplava rozlila se na skráně jako šarlat protkávaný bělavými obláčky. Večerní větřík zašuměl lípou a strásl vonný květ na hlavu naši. Vytrhli jsme se z dumání a pomodlivše se před sochou každý jinou stezičkou ubírali jsme se do svého domova. Mariina „ochrana“ utkvěla mi v mysli do dnešního dne.

Alois Dostál.

První všeobecná pouť Slovanů katolíků do věčného Říma.

Rojdeme-li několik cizích krajín a seznáme-li mravy a způsoby těch kterých národův, ne ze samolásky a samochvály třeba vyznati: „věru náš lid jest lidem převzácným, máť ou výborné ctnosti“; než třeba vyznati též: „lid náš málo dbá svého, málo všimá sobě vlastního.“ Národ náš vězel ve tmách, i učinil, abych užil slov Pisma sv.: „Učinil Bůh dvě světla veliká i osvěcena jest země slávou jeho.“

Tamo na posvátný Velehrad zavítali ss. apoštolové Cyrill a Method, odtud započali hlásati Krista Ježíše a hle v brzku získáni jsou Kristu národové slovanští od břehů Adrie až k valným stepím Novgorodským.

Nelze okamžitě oceniti vše dobro, které způsobili věrověstové naši; přemnoho pronošeno o sv. Cyrillu a Methodu a jejich působení v Římě při akademii slovanské, kterou zřídil a které přítomen byl sv. Otec Lev XIII., než trvám, že to vše ještě není, což možno říci, a že teprve stopování idee cyrilometl. odějské nesmírná dobrodini věrověstův našich nám objeví. Ač takými dobrodinci našimi byli, neuznáni

jsou za ně, nevděkem jim spláceno. Bylyť jsou toho ovšem příčiny rozmanité. Teprvé po tisíciletí všeobecně vděk jim vzdán od všech národův; od té chvíle zaujali se mnozí dědictví jejich nám odkázaného. Než přes všeliké jejich horlení potvrdila se i o nich pravda: „Ne ten kdož sází, jest něčím, ale ten, jenž vzrůstu dává“.

Týž Pán, který vzrůstu dává, a jehožto prozřetelnosti se divíme, týž dal vnuknutí svatému Otcí, aby vydal list okružní týkající se oslavy sv. Cyrilla a Methoděje, takto horlivé snaze dáno vzrůstu, slovanští katolíci probuzení, nadšenost nevidaná neslýchaná zaujala srdce jejich, poznáni takto všeobecně dobrodinci naši převelicí, sv. Cyrill a Methoděj. Chvála Tobě nevyzpytatečná Prozřetelnosti Božská, díky Tobě, sv. Otče, Lve XIII.! Než nejen slovy dik svůj pronésti chtěli vděční Slované katolíci za oslavu sv. Cyrilla a Methoda a tím i za oslavu celého národa, nýbrž velikou všeobecnou poutí všech slovan-ských národův vděčnost osobně v Římě sv. Otcí pronésti a takto důkaz víry vroucí před světem podati se odhodlali. Což učiněno, učiněno. I v našich

vlastech svato-václavských zaujali se mužové: vel. D. Štulec probošt v Praze, dr. Karlach, kanovník v Praze, vp. Koželuha, kaplan v Polešovicích, předsevzetí tohoto, vyzvali krajany své, aby súčastnili se pouti římské. I nezůstal hlas jejich hlasem volajícího na poušti, jakž jinak ani očekávati se nedalo, v brzku hojný počet poutníkův i poutnic se přihlásil.

Že rád účastenství беру dle sil a možnosti své na všem, což cílí ku cti Boží, církvi a národu ku oslavě, přihlásil jsem se i já za poutníka římského. Dle ustanoveného pořádku dorazil jsem s jinými poutníky do Polešovic, odkudž ráno časně na povozech jeli jsme na nádraží uhersko-hradištské pro poutníky, kteří smíšeným vlakem tamo dorazili. I jeli jsme společně na posvátný nám Velehrad, hrobu to sv. Metoděje; zde uvítání jsme byli od veled. p. děkana Vykydala a vel. pana Habigra, načež přítomni jsme byli službám Božím v Cyrillece, které odbývali kněží poutníci, po těchto měl k nám p. děkan velehradský krátkou srdečnou řeč, v níž na paměť uvedl důstojnost pouti naší. Udělil sv. požehnání, načež v průvodu za hlaholu zvonů zpívající píseň ubírali jsme se od hrobu jednoho apoštola ku hrobu druhého, do věčného Říma. O polednách dorazili jsme do Polešovic, kdež po obědě šli jsme na požehnání. Před požehnáním promluvil k nám veled. kons. rada Šubrt, farář Polešovský, který r. 1877 byl v Římě, přesrdečně, takže jsme k slzím byli pohnuti. I uděliv nám sv. požehnání doprovodil nás se svými faráři ku stanici Polešovské. V brzku dorazil vlak, který s námi uháněl do Vídně, kdež jsme, totiž Moravané, uvítání byli od zástupcův zpěváckého spolku slovanského, p. dra. Lenocha, dvorního advokáta a j., načež jsme se ubytovali v hostinci „u červeného kříže.“

V sobotu ráno měli jsme slavnou mši sv. u Paulánův, kterouž sloužil vel. p. děkan Číhal, farář z Vel. Slatonic s assistencí vel. p. Příbyla, kaplana rožnovského a vp. Ant. Stojana, kaplana příborského.

Při mši zpívali jsme nadšeně píseň velehradskou „Ejhle oltář Hospodinův září“. Po službách Božích připravovali jsme se na další cestu, vyměňovali peníze atd. při čemž nám velmi nápomocen byl p. dr. Jordan, společný náš průvodce. Na večer pozvání jsme byli od vídeňského slovanského spolku zpěváckého ku zábavě, kteráž poutníkům na počest zařízena. Zpěvy překrásnými mile jsme byli pobaveni, jakož i nadšenými řečmi p. předsedy dr. Lenocha, vel. p. J. Sloty, vp. Koželuhu, kaplana polešovského. Slušno, abych při této příležitosti se zmínil o něčem ohledně uvítání, řekl bych, světském. Věděl svět, že jsme poutníci římstí, známo bylo všudy, za jakým účelem tamo k věčnému Římu pospícháme. Uvítali nás ten který spolek, aneb připravovali nám jaká taká uvítaná třeba jak již podotknuto světská, dáno takým jednáním na jevo, že schvalují záměr náš, že souhlasí s námi; nabyla tímto způsobem každá taká zábava významu vyššího a to vši chvály hodného.

Téhož dne večer 26. července dorazili poutníci z Čech do Vídně, kdež od dvorního advokáta, dra. Lenocha a jiných ve jménu vídeňských Slovanův uvítání byli.

V neděli 27. července ráno časně dorazili do Vídně poutníci z Polska, rakouského a pruského Slezska, Pozňanska, ruského Polska s vůdcem svým, veled. p. St. Stojalovským, praelatem lvovským. S nimi zároveň přibyli poutníci rutenští s arcibiskupem Sembratovičem s biskupem podřízeným. Přivítání byli od polského spolku „Ogniska“ a zpěváckého spolku.

O 9. hod. byla mše sv. ve votivním chrámu Páně, při níž zpívána píseň velehradská „Hospodine pomiluj ny,“ „Svatý Václave“ od Moravanův a Čechův. Polští poutníci měli své služby Boží u sv. Štěpána, ruthenští v kostele řecko-sjednoceném. Obecenstva vídeňského mnoho přítomno bylo; upozornění na nás byli rozmanitými zprávami, kteréž již druhého dne po příchodu našem v novinách vídeňských kolovaly.

Zvláštní přízeň nám projevil veled. p. Marschall, probošt votivního chrámu Páně. Vůdcové naši neopomenuli papežskému nuntiovi, Jeho Eminenci Vannutellimu účtu ve jménu všech nás poutníkův projeviti. Poláci a Rutheni všickni se nuntiovi papežskému představili, při čemž arcibiskup Sembratovič velmi srdečně oslovil nuntia, načež mu od téhož velmi srdečně odpověděno.

Po 2. hodině odpoledne na nádraží jižní dráhy vše se jen jen hemžilo poutníky, vůdcové měli plné ruce práce. Bylo se tu věru nač podívat; krojův bylo rozmanitých, co jich mají Slované na severu. Na nádraží dostavily se deputace slov. spolkův vídeňských: „Ogniska,“ „Zpěváckého spolku,“ „Slovenije,“ pak kněží horvatští, čeští a polští z fryntanea, předseda katolického studentského spolku vídeňských škol vysokých „Austrie“ a davy vídeňských Slovanův.

Pro poutníky vypraven zvláštní vlak až do Terstu. Před odjezdem rozdány nám od veledúst. kanovníka pražského, dra. Karlacha písně ke sv. Cyrillu a Methodu, sv. Václavu a píseň Cyrillo-Methodějská „Hospodine pomiluj ny.“ O čtvrtě na 6. vyjeli jsme z nádraží doprovázeni jsonce hlasitým voláním „Sláva!“ atd. od shromážděných Slovanův vídeňských. I zapěli jsme píseň ku sv. Cyrillu a Methodu, Matičce Boží, Andělu Strážci. Že jsme jeli na zvláštním vlaku, nezůstávali jsme státi na každé stanici,

nýbrž teprv až na páté nebo šesté. Dostí pozdě dorazili jsme do Mürrzuschlagu, kdež jsme večeřeli, a kamž, ač dostí pozdě bylo, mnozí diváci němečtí se dostavili; nemálo se nadivili rozmanitým krojům; doptávali se to a ono, i byli všickni blaženi, když od nás srdečně jim odpovídáno a s nimi srdečný hovor rozpředen.

Po cestě zapěli jsme tu neb onu píseň mariánskou, když zavzněl zvonek v údolí na „Anděl Páně“, zpěvmo pomodlili jsme se Anděl Páně, načež pomodlili jsme se svou večerní modlitbu a dali se do dřímání. Vlak uháněl dále. Na stanicích, na nichž jsme se časné ráno zastavili, přichystány byly škopky vody, abychom se mohli umýtí. Opět dále jsme uháněli k Lublani, kdež uvítání jsme byli skvěle a srdečně nade vše očekávání. Nádraží lublaňské praporecí ozdobeno bylo; podle nádraží seřadili se lublaňští údové spolku „Sokol“, za nimi údové „Čitalnice“ a přečetné obecnstvo lublaňské, jakož i venkované. Přítomni byli též dr. Bleiweis, poslanecové Poklukar a Klun, kanovník Čebaček. Za nadšeného volání „Sláva!“ a „Živio!“ zastavil se vlak; vše z vagonů pospíchalo. Zpěvácký spolek zapěl slovenskou píseň, kterouž jsme byli mile dojatí a překvapeni. Po té srdečnými slovy přivítal nás ve slovenské řeči nejd. p. probošt Sarc. Probošt Štule ve jménu našem poděkoval se srdečnými slovy, nadšeně promluvil o sv. Cyrillu a Methodu, o otcovské péči sv. Otec Lva XIII. s kterouž se ujmá národův slovanských. Připomenul, že, ač národové tito v Rakousku různí se od sebe řečí atd., nicméně že sjednoceni jsou u víře; Slovincův že ovšem malý počet, nicméně že po všechny časy měli své velikány; poukázal na Prestrene, amerického misionáře Baragu, ua dra. Bleiweise, jehož jméno všem slovanským národům známo.

Dr. Bleiweis srdečnými slovy poděkoval, načež vzletně promluveno od preláta Stojalovského, kterýž též připomenul, abychom pospíšili do chrámu, bychom opět v čas se dostavili na stanici. I ubíralo se nás přes 700 do metropolitního chrámu Páně, kdež přítomni jsme byli mši sv. sloužené od polského vůdce Stojalovského. Do pozdvihování zpívali jsme: „Ejhle oltář Hospodinův září“; po pozdvihování zpívali Poláci, pak Rutheni, na to Čechové „Sv. Václave.“ Po mši sv. oslovil probošt Supan arcibiskupa Sembratoviče, kterýž udělil pak sv. požehnání. I pospíchali jsme opět ku stanici, ač milerádi bychom byli zůstali ve chrámě a sobě ještě zazpívali, než čas již nutkal k odchodu. Ačkoliv přšelo, přece opět přemnoho obeceustvá lublaňského pospíchalo s námi na nádraží; zde jsme poobědvali, zpěváci zpívali písně v rozmanitých nářečích slovanských, až srdce radostí usedalo. Krušno nám bylo rozloučiti se, než zazvoněno a vše muselo do vozův pospíchat. Při odchodu hřímavě zavznívalo „Sláva!“ a „Živio!“ atd. Takou uvítanou všickni jsme byli rozradostněni; mile dojeti byli též Lublaňští a všickni, kdož měli příležitost nás pozorovati na nádraží, v kostele a ulicích. Přidali se k nám zde a již dříve mnozí poutníci z Chorvátska a Slovinška, jakož i kněz dalmatince glagolita, tak že v pravdě mohli jsme říci: „Katolická slovanská vzájemnost slaví vítězství.“

Na další cestě tu a tam uvítání jsme byli od jednotlivcův, kterýmž za uvítání ovšem dostalo se odměny a pochvaly. Pozorovali jsme krajiny, jimiž jsme uháněli a začasť sobě pomyslili, přece naše vlasti jsou mnohem vzácnější.

K 5. hodině odpolední přibližovali jsme se k Terstu; všickni jsme toužili, již již uzříti moře; konečně jako jedním hlasem zvoláno „moře“, načež na celém vlaku nastalo hrobové ticho. Dojem byl

upřímný, že ani jsme se a v duchu dělili jsme se skutkům a dílům Boha všemocného, zároveň neopomenuli jsme připojiti prosbu vroucí, by plavba naše po této spouště vod byla šťastnou. V brzku uzřeli jsme Terst, hejno loděk, čarovně „Miramare.“ Po páté hodině zastavil se vlak v nádraží terstském, kdež uvítání jsme byli od spolku „Eđinost“, od výboru slavnostního v Terstě pro nás utvořeného, v jehož čele byli pp. Polie a Dolenc. Od výboru udány nám byty; než bylo nás více než nás očekávali; mnozí jsme nemohli se dostatí do hostinců již přeplněných i vyhledali jsme sobě mimo hostince pobyt. Okolo 8. hod. dostavili jsme se do „Monte Verdi,“ kdež společně byl uspořádán oběd. Zde zpěv slovanského spolku, kterýž rozmanité písně zpíval, pak hudba rozjařovala nás. Na srdečné oslovení a uvítání odpověděl překrásně probošt Stule; řeč jeho projevovala vroucí víru a národní nadšenost a mocně posluchače dojmala. Připomenul, že poprvé zde na slovanské půdě mezi svými zástupcové všech slovanských kmenů se v překrásné shodě sešli, by uskutečnili předléžitou myšlenku světovou a vešli v úmysl od sv. Otec pronesený. Po té oznámil, že správce lodní zdráhá se, nás všechny společně na jedné lodi převzti, že tudíž převezení budeme do Ankony na dvou lodích a sice Poláci hned z rána o 4 hodinách, ostatní o 8. hodině po ranní mši sv. u sv. Antonína. Totéž ohlásil v krásné polštině, připomeneme, že i takto uskuteční se staré heslo: „Pochválen buď Ježíš Kristus.“ Probošt Stojalovský v témž smyslu mluvil a projádl nadějí, že nyní rozervanost slovanských kmenů bohda pomine. Vel. p. Vykydal, děkan velehradský, poukázal v řeči své na ideu cyrillo-methodějskou, důležitost Velehradu, připomenul, že r. 1885 oslavíme tisícileté

úmrtí svatého Methoda na Velehradě, ku kteréž slavnosti všechny kmeny slovanské pozval. Za souhlasu všeobecného přislíbil prelat Stojalovský, že všickni kmenové slovanští se dostaví r. 1885 na posvátný Velehrad. Po té povoláno „Sláva, Mnogaja ljeta“ sv. Otcí, arcibiskupu Sembratoviči atd. načež po proneseném staropolském hesle „Milujme se“ jsme se rozešli.

Ráno dostavili jsme se na mši sv. u sv. Antonína, kterouž sloužil děkan velehradský, Vykydal. Vroucí pronášeli jsme prosby, aby Pán Bůh nám popřál šťastnou plavbu. Nezapomenuto tu ovšem na tu, kterouž „Hvězdou mořskou“ nazýváme.

Okolo 8. hodiny dostavili jsme se se svými vaky na loď „Maximilian“; překrásná a veliká to loď. Tu bylo přehlížení, obdivování atd. Na břehu se jen vše hemžilo od obecenstva terstského.

O 8. hodině dáno znamení k odjezdu; tu všickni jako na nějaký povel padli na kolena svá; i zapěna píseň „O nejsvětější“, „Tisíckráté pozdravujem Tebe“, „Anděle Boží“. Jest-li kdy, tak zajisté této chvíle modlili jsme se nábožně a důvěrně z té duše. Naši vroucností dojatí na břehu stojící. Potrvali jsme na modlitbách svých. Loď uháněla po moři; pomalu tratily se břehy i s městy, až konečně vše zmizelo a jen nebe a vodu a semo tamo loď nějakou viděti bylo. V brzku dostavila se u některých jakási zmalátnělost, než dlouho nepotrvávala. Mořská nemoc jen u jednoho se objevila. Plavba byla překrásná; kapitán se projádl, že ač dlouhá léta již na moři prožil při lodářství, že tak krásné plavby, jakou naše byla, ještě nezažil. Na lodi přistrojen pro nás oběd, jídla byla velmi chutná.

V čas pro hodinky ustanovený modlili se kněží zpěvmo nešpory a pak

jitřní. Ostatní vykonávali jinou pobožnost. Velebně se nesl zpěv; byly práv nešpory a jitřní o sv. Petru a Pavlu v lekcích čteno právě o významu Říma, což vše mile nás, kteří jsme do Říma pospíchali, dojmalo. Po skončené jitři opět zazpíváno „Ó nejsvětější“ načež druh k druhu volal: „Toho ještě moji adriatské neslyšelo, toho se ještě nedožilo. Vykonány ještě jiné pobožnosti. Konečně v dále objevily se břehy ankonské a my po 15hodinné plavbě přistáli v přístavu ankonském. Zdavitání jsme byli od kněze polského nám na protiv poslaného, kterýž nás sdělil, že Poláci po zvláštním vlaku do Říma již odjeli; podobně že i my z některou hodinu odjeti můžeme do Říma. Než my jsme již dříve na tom se usnesli že vykonáme z Ankony pouť do Loreta přepamátného. Přišel na loď též ruský vyslanec v Ankoně meškajíc. Rozhodnuto, že přenocujeme na lodi neb již byla jedenáctá hodina, doba t nevhodná ku převážení. I ulehl každý kamž sobě zalíbil. Ráno časně pře 4. hodinou započalo se nás převážet na loďkách na břeh, kdežto vaky naše byly přehlíženy. Po té odebrali jsme se na nádraží, zde uložili jsme své vaky kteréž nám dva poutníci hlídali, načež někteří vozmo pospíchali do Loreta kdežto ostatní trochu později zvláštním vlakem tamo dorazili. Nádraží leží dle chrám loreský na kopci. I seřadí jsme se jako poutníci do průvodu vstupovali jsme zpívajíce píseň na vře širokou cestou. Parno bylo veliké 35 stupňů R., takže všickni museli nechat „na hlavách“ a sluncečnky jak takž se chrániti. Za nadšeného zpěvu „Tisíckráté pozdravujem Tebe“ vstoupili jsme do přepamátného chrámu Páně nad jehož hlavními dveřmi zlatými literami ve zdi vrytý nápis: „Dům Matky Boží, v kterém Slovo tělem učiněno jest.“

Zde uvítání jsme byli mezi jinými také vel. p. Nováčkem, známým to rektorem redentoristův pražských; vyzvání jsme byli slovy dojemnými, abychom zde na tom třikrátě svatém místě otevřeli srdce své, abychom „Milostiplné“ projevíli tužby své, abychom pamětlívi byli svých domácích, abychom doby svaté svatě použili. Po té přítomni byli poutníci mši sv., při níž též převrouceně zpívali a se modlili. Byla to první pouť slovenská z našich krajín. Jeden každý toužebně se ohlížel po domku loretánském, o němž tak mnoho jsme již slyšeli vypravovati. Uvnitř skvostného chrámu stojí svatý domek z nepálených cihel a ebenového dřeva vystavěný a bílým mramorem zevnitř obložený, jež po obou stranách 33 lamp ustavičně osvětluje. O hlavní zeď na jižní straně svatého domku opírá se oltář, nad kterým jest čtverhranné mřížemi opatřené okno a nad tímto v bílém mramoru pozdravení andělské vyobrazeno. Na straně půlnoční jsou dvěře do sv. domku. Stěny zachovány jsou v původní sprostnosti, viděti cihly, maltu atd., po stranách jsou dvěře, při nichž strážcové stojí na stráž. Na oltáři, jenž dle pověsti od svatých apoštolův jest shotoven, jakož i v domku přemnoho jest lamp vzácných zavěšených. Na oltáři stojí též milostná socha Bohorodičky s Jezulátkem, kterážto socha od sv. Lukáše dle pověsti vyřezána. Jezulátko drží v levici zeměkouli, pravici pak žehná. Barva obličejů byla původně stříbrošedá, nyní ale jest dýmem čtýnych ve dne v noci hořících lamp

načernalá. Prostranství za oltářem působí úzkou světničku, kteráž jest zlatým plechem pobita, zde jest dýmnik a krb (ohniště), pak se zde ukazuje místo, kdež Pauna Maria klečela, když anděl Gabriel jí zvěstoval tajemství vtělení Syna Božího. Pak jest zde malá dřevěná misa, kteráž jest zlatem a drahokamy lemovaná, kteráž k jídlu sv. rodina používala. V domku tomto vroucí modlitby jsme vysýlali při mších sv., které ustavičně se sloužily zde na oltáři; dle zvláštní výsady dovoleno až do šesti hodin na večer sloužití mše sv. Kněží, kteří sloužili v domku, příkladem svým mocně povzbuzovali ostatní k zbožnosti. Bylo se jim postiti celou noc, vykonati obtížnou cestu a pak čekati do 12, 1, 2 hodin, než se dostali k oltáři. Bylo znáti umdlenost nemalou, než předece chtěli sloužití mši sv. na místě třikrátě svatém a taktó sobě památku zjednati pro celý život svůj. Bezděky přichází v domku tom na mysl, „Pokorná“ dosáhla také milosti; i mi třeba přemnoho milosti, třeba abych i já byl pokorným a pak zajisté dá mi Pán milosti potřebných; zde člověk poznává, že Bohu toliko srdce čisté se líbí, vše ostatní že nemá platnosti a tu vroucně volá: „Odluč, ó Bože, srdce mé od všeho, co se Tobě nelíbí.“ Dlouho. dlouho trvali jsme v domku na modlitbách svých, ba mnozí ani z chrámu nevyšli. Ti, kteří nějaké občerstvení vyhledat spěchali, brzo se k nám vrátili a osvědčili se býti hodnými zástupci národa slovenského, národa Mariánského. (Pokračování přístě.)

Zprávy.

Dokázaná nevinost. V předešlém století stával ještě v jednom bavorském městě popravni soud a jeden stařícký kněz z tovaryšstva Ježíšova z tanního kláštera zastával dlouhá léta

těžký ale milý úřad zpovědníka, musel totiž odsouzené ke smrti připravovati a je až na místo popravni doprovázeti. — I stalo se jednou, že byl onen kněz zavolán do žaláře k mladému muži, jenž

byl pro jakýs zločin k smrti odsouzen. Všecky důkazy a okolnosti svědčily proti němu a proto byl odsouzen. Dobrý kněz stařeček měl krásnou práci, nevinného muže připravit na smrt, aby s oděvzdáním se do vůle Boží a s radostí jako křesťan nezaslouženou smrt podstoupil. A podařilo se mu všecko. Již nadešel den popravý a staříčkův kněz doprovázel mladého a nyní velmi jemu milého přítele na voze ku popravnímu místu. Na cestě sebou škubnul mladík a pravil ku knězi: „Já vím, velebný pane, vy jste přesvědčen o mé nevinosti, ale poněvadž všecky důkazy proti mě svědčí, mohl byste přece snad někdy o mé nevinosti pochybovat. Bůh mi dává nyní v tomto okamžení pevnou důvěru, vyprostě si na Bohu nějaké znamení oné nevinosti, neboť jsem pevně přesvědčen, že vám je Bůh skutečně udělí!“ — „Dobře“, pravil na to kněz, „ne, nepochybuji docela o tvé nevinosti; ale abych tě upokojil, prosím Boha, všemohoucího, aby na důkaz tvé nevinosti největší hříšník v okolí čtyř hodin se obrátil a já o tom zvěděl.“ — „Děkuji vám, velebný pane, a důvěřuji v Boha, že se tě radosti dočkám.“ — Za té řeči přijeli až na popravní místo a mladík zemřel jako svatý. Bylo právě 5 hodin odpoledne. S litostným srdcem vrátil se kněz do celý své, odebral se na odpočinek, ale strávil celou noc v bolestech a na mohlitkách, mysle ustavičně na nevině odsouzeného. — Ráno o 3 hodinách klepe kdosi na dveře. Vrátný otevře a jde říci knězi, že tu čeká jeden člověk již asi

hodinu před kostelem a žádá vroucně, aby jej staříčkův kněz vyzpovídal. Kněz hned šel dolů do kostela, sednul si do zpovědnice a cizí muž mu činí vyznání skoro po celou hodinu, jaké on, duchovní popravenců, ještě nikdy nebyl slyšel. Ale to vyznání dělo se s takovou vroucností, upřímností a lítostí, že byl kněz sám až do duše pohnut. Když bylo po svatém úkonu, táže se jej kněz: „Ale, milý človče, proč přicházíte v tuto hodinu a právě ke mně?“ — „Poslyšte, velebný otče, včera jsem pracoval odpoledne jak obyčejně a ani mi nepřišlo pomyšlení na mě hříchy; ale najednou padlo něco jako oheň s nebe do duše mé a páliło mne jako v pekle, které jsem viděl před sebou otevřené, všecky mé nepravosti tanuly mi na mysli a já jsem zvolal: „Jsem ztracen!“ Tu jsem slyšel jakýs hlas říkáci: „Nezoufej, vstaň, jdi do města, poptej se po duchovním popravenců, vyznej se mu úplně a upřímně a Pán Bůh ti odpustí.“ I šel jsem v noci hned až sem ke kostelu a našel vás.“ — „O kolika hodinách to bylo?“ — „Včera odpoledne o pěti hodinách.“ — „A jak daleko býváte odtud?“ — „Dobře, čtyři hodiny.“ S největší vděčností a radostí pohlednul staříčkův kněz k nebesům, neboť nevinost mladíka byla dokázána.

V Raketnici u Přerova konána od 25. června do 4. července sv. misie VV. OO. z tovaryšstva Ježíšova P. Koženým a P. Cibulkou za hojného účastenství.

Podobně i v **Plumlově** slavena v květnu třídní pobožnost.

Milodary Božského Srdce Páně.

Z okolí Dačic. Měl jsem velké bolesti v noze, což mne i na lůžko uvrhlo a v krátkosti se bolesti tak zhoršily, že jsem ani seděti ani vstáti nemohl, nýbrž na jednom místě ležeti

musel a při tom se mně zmocnila velká těžkomyslnost.

Pomáhalo se co nejvíce možná bylo a povolany lékař se vyjádřil, že to bude nemoc velmi dlouhá.

Po nějakém čase když se nemoc nelepšila, propustili jsme lékaře s tím doložením, že když bude hůře pro něho pošleme.

Bylo to právě v sobotu po velikonoce; obrátil jsem se v té velké úzkosti k Marii Panně, matce milosrdenství; po devět dní jsem se modlil se svou rodinou leže, poněvadž jsem seděti nemohl, růženec za tím úmyslem, že jestli na přímluvu nejl. Panny Marie předešlého zdraví nabydu, to uveřejním ve „Škole B. S. P.“.

Bolesti velké trvaly od soboty až do třech dnů, po třetím však dnu jsem usnul a spal do rána, což dříve nikdy se nestalo, probudím se a bolesti nebylo více a také více se nenavrátily a dostal jsem na to chuť k jídlu tak že jsme se mohli 9. růženec modlití již na poděkování. Slabota těla po nějaký krátký čas potrvala, nyní ale již několik neděl pracuji a jsem úplně zdrav. Já nemohu ani dost vyjádřit slovy, v jak bídném stavu jsem byl a jak velká změna v takové krátkosti se stala.

Za tak velikou milost můj nehoďnému prokazanou budíž chváleno a požehnáno Božské Srdce Pána Ježíše a nepoškrvněné Srdce Marie Panny.

Z Prahy. J. V. studující vzdává dle učiněného slibu nejsrdečnější díky B. S. P., blah. Bohorodičce, sv. Josefu, Aloisiovi, Benediktu a ostatním zvláštním svým patronům za ochranu, již po veškeré studium gymnasiální, jakož i při zkoušce maturitní v hojně míře byl účasten. Kéz se vzrnáá den ode dne úcta k B. S. P. ve studentstvu!

Jistá rodina **z Kralic** děkuje B. S. P. za osvobození z veliké nesnáze a tísně. V tísní své volali jsme k nejsv. Srdci Pána Ježíše, Jeho přesvaté Matce Marii Panně a pěstounu Jeho, sv. Josefu, a hle, mimo nadání zlo bylo odvráceno;

ještě více udělilo nám to Božské Srdce, než jsme v nehodnosti své odvážili se doufat. O! díky Vám, vy předrahá jména, Ježíši, Maria, Josefe!

Ó, vy svatá, drahá jména,
buďte od nás zvelebena.
Chraňte nás a střeďte zlého,
přejte klidu nebeského.
Buďte naším útočištěm,
školou, lásky učilištěm.“

Díky vzdávají též **z Němčie** za vyslyšení prosby a **ze Šumberku** za uzdravení těžce nemocné matky.

Z Roketnice. Manželé S. vzdávají tímto uveřejněním povinný dík Božskému Srdci Páně a Matce Boží za uzdravení choré jejich dcerušky.

Z Uh. Hradiště vzdává díky manžel za uzdravení manželky trápené velikými bolestmi v rukou i nohou, pak také že byl vyslyšen v záležitostech svého nešťastného souseda.

A. N. z Prahy byla těžce nemocna, tak že se nezdálo již býti naděje na uzdravení; v tomto postavení obrátila se s prosbou na Božské Srdce Páně, (bylo to právě před slavností Božského Srdce) slibující, pak-li se uzdraví, že to dá uveřejnit ve „Škole Božského Srdce“, a skutečně krátce na to, kdy toto sobě umínila stal se náhle obrat k lepšímu, co jí v důvěře upevnilo a aby tím jistěji od Božského Srdce milosti úplného uzdravení dosáhla, obrátila se ještě v devítidenní pobožnosti k Panně Marii Filipdorské a k svatě Filoméně a skutečně se pozdravila; pročež vzdává tuto veřejně díky Božskému Srdci za tuto velikou milost též i nepoškrvněné Panně Marii a svatě Filoméně.

Z Kutné Hory. Dle učiněného slibu vzdává jistá rodina nejvřelejší díky Božskému Srdci Pána Ježíše, nejmilostivějšímu Srdci Panny Marie a sv. Josefa za uzdravení na smrt nemocné matky.

V měsíci srpnu modleme se za posvěcování kněžstva.

V tomto měsíci obyčejně konávají kněží svá duchovní cvičení. Pamětliví jsou slova sv. apoštola a bojíce se o spasení svých bratří, spolčili se horliví sluhové Ježíše Krista a shromáždili se okolo svých vrchních pastýřů, vzdělali se světa, aby duchovním cvičením svatost svou pěstovali, aby, pracující na spásu duší sobě svěřených, svých vlastních neztratili. Avšak, potřebují k tomu, jako sv. Pavel sám dosvědčuje, horlivé modlitby věřících křesťanů. Z té příčiny nemůžeme jim tento měsíc odeprít tuto pomoc a chceme milerádi se modliti za posvěcování sluhů Božích, uznávající velmi dobře důležitost horlivosti a svatosti kněží v naší době, v níž všecko zlé a nemilé hrne se na církev svatou.

„Vy jste sůl země. Jestliže sůl zmařena bude, čím bude soleno? K ničemuž se nehodí více, než aby ven vyvržena a od lidí pošlapána byla.“

Slova tato jsou kněžím zákonem, zákonem slavným a zároveň strašným. Tu možno vyvoliti buďto slávu anebo hanbu. Nic na světě není tak vznešené, tak prospěšné jako dobrý kněz. Nic ale není tak hanebné a tak škodlivé jako špatný kněz. A proto bývalo od časů jedinou starostí církve, vychovati sobě dobré kněze a posvěcovati je. Čím zkaženější jest svět a lidé v něm, tím více snaží se církev sluhu své posvěcovati, aby pak blahodárně na spásu duší sobě svěřených pracovati mohli. A protož každého dobrého křesťana, jenž církev svou vroucně miluje, povinností jest, aby byl církvi svaté nápomočen v této péči její o dobré a horlivé kněze a sice modlitbou.

Kněz má spasiti sebe a jiným ke spasení pomáhati. Čím více dbá o spasení své, tím bude spůsobilejší, aby své spolubližní po cestě spasení bezpečně vedl. Kněz jest viditelný zástupce Nejvyššího a strážec svatyně, on má Pánu Bohu každodenně přinášeti nejčistší oběť, má posluhovati svatými svátostmi. Kněz jest prostředníkem a přimluvcím u Boha, proto musí býti přítelem Božím, musí býti svatým. K tomu potřebuje ale velikých a mnohých milostí, aby jiné spasil a sám při tom nezahynul; on má světlem svých ctuostí svítiti jiným. Z toho ze všeho následuje, jak důležitá jsou duchovní cvičení pro kněžstvo a zároveň pro lid. Kněží se posvěcují a lid za to dostane zase svaté, horlivé, apoštolské duchovní pastýře. Odtud vysvitá, jak velikou povinností lidí, zvláště ale údů apoštolátu modlitby jest, modliti se za posvěcování kněží. Obrátne se s prosbami svými k Bohorodičce Marii Panně, jejímž srdci tento měsíc zasvěcen jest.

Když byli sv. apoštolé shromážděni ve večeradle, připojily se k nim Maria a svaté ženy a modlily se s nimi společně, připravující se na příchod Ducha svatého. Z toho můžeme poznati, že chceme-li dostati plnost milosti Ducha svatého, nemáme se jen sami modliti, alebrž jako sv. apoštolé i s jinými věřícími. Všickni tedy máme vroucně prositi Božské Srdce Páně a sice skrze nejsv. Srdce Marie, matky Boží: „Ti všickni byli trvajice jednomyslně na modlitbě se ženami i s Marií, matkou Ježíšovou a bratřími jeho.“ (Sk. ap. 1. 14).

Nemusíme zajíti do večeradla, nýbrž v celém světě a sice s miliony křesťanů budeme vzývati Ducha sv. Kéž by jen naše modlitby byly tak vroucné jako sv. apoštolé a těch nábožných žen! Kéž bychom setrvali pevně v prosbě a pevně důvěřovali v pomoc Boží.

M o d l i t b a.

O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují tobě všecky modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za kněžstvo vystavené posměchu a moci nepřátel Tvých. Ozbroj je, o Ježíši, svou silou, osvitíš je svým světlem, aby nedali se ničím odloučiti od Tebe. Amen.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc srpen I. P. 1881.

Za posvěcování kněžstva.

O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za kněžstvo vystavené posměchu a moci nepřátel Tvých. Ozbroj je, o Ježíši, svou silou, osvití je svým světlem, aby nedali se ničím odloučiti od Tebe. Amen.

Pane Ježíši, zastrž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přeladké Srdce Panny Marie, buď mou spásou!

Sv. Michale archanděli, sv. Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne Obzvláště ale odporučuje se :

1. *Okorě sv. Petra*: Sv. Otce a snahy jeho ve zrušení rozkolu mezi Slovany. Horlivost v duchovní správě. Duše v očistci. Zavedení bratrstva v jedné osadě. Pomoc v jisté záležitosti.
2. *Sv. Alfonse Líg., 1787*: Shromáždění nejsv. Vykupitele. Dosažení duchovního pastýře. Mládež na prázdninách.
3. *Nalezení ostatků sv. Štěpána, m.*: Za ducha křesť. obětavosti a kajivosti. Duchovní cvičení kněžské. Málonyslní a souzení.
4. *Sv. Dominika, zaklad. ř. 1221*: Rád sv. Dominika. Pobožnost růžencová. Povolání do stavu duchovního. Nešťastné dívky.
5. *Panny Marie Sněžné, 352*: Obnova v úctě a důvěře k Bož. Srdci P. Rozhodnost u vyznání víry. Neduživá osoba.
6. *Proměněné Páně*: Novosvěcení naši. Apoštolát modlitby. Duchovní a světské potřeby jednoho kněze. Nešťastné dívky.
7. *Sv. Kajetána, zaklad. ř. 1547*: Misie bulharské. Biskupové naši. Povolání k posvátným misiím. Odvrácení nakažlivé nemoci jisté osoby. Zdar a rozkvět řádu sv. Otce Dominika.
8. *Sv. Cyriáka a soudrh., m. 303*: Zástupcové zemí našich kat. Aby se překazila moc snahám katolíků nepřátelská. Novomanželé.
9. *Sv. Emádia, biskp. m. v 3. stol.*: Úřadnictvo a jeho povinnosti křesť. Pomoc rodinám v úkrytu bídu troucím! Osvícení Duchem sv.
10. *Sv. Vavřince, m. v 2. stol.*: Učitelstvo. Za ducha křesťanského pro stav tento. By dostali výhost ze škol našich učitelé nekřesť. a nevěreční! Za dar pobožnosti a čistoty jistému mladíku.
11. *Sv. Filomeny, p. a m. v 3. stol.*: Panny křesťanské. By si mládež více nevinnosti vážila! Horlivost v modlitbě a v přemáhání sebe. Dva staří, velmi zatvrzelí nevěrci. Novomanželé.
12. *Sv. Kláry, zakld. ř. 1253*: Rád Klarisek. Úcta bl. Anežky a náležejících ostatků. Jedna záležitost k její počtě sloužící. Staří rodičové by se dočkali radosti dlouhoočekávané.
13. *Sv. Hypolita, m. v 3. stol.*: Školy národní. Povinnosti dítek v chrámě a doma. Poznání sebe a přemáhání zlých náruživostí. Vhodné místo pro benedikt. knihtiskárnu. Navrácení sluchu.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Lárdu, Filipstorf, Častochov, Bolešavi a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc srpen I. P. 1881.

Za posvěcování kněžstva.

Dne

Obzvláště ale odporučuje se:

14. *Sv. Eusebia, kn. m. v 3. stol.*: Duchovenstvo světské podle Srdece Páně. Obětavost jich v povolání. Nejdrazší obět mše sv. Skročení hříšné vášně. Uvarování se zlých společníků.
15. *Nameberzeří Panny Marie*: Úcta, důvěra a láska k P. Marii. Družstva mariánská pro muže ve vlastech našich. Poutě křesťanské. Polepšení syna a navrácení ho rodině.
16. *Sv. Jouchima*: Otcové a hospodářové. Jich povinnosti křesť. By svým příkladem v získání jubilejních odpustků své domácí předešli! Bratr ve viru světovém ponořený. Nešťastné děti.
17. *Sv. Rocha, poust. 1327*: Vojsko naše a duchovenstvo jeho. By důstojnictvo více dbalo o dobrý mrav vojnů!
18. *Sv. Heleny, cis. 328*: Křesť. matky a hospodyně. Manželky těžce souzené. By neučily samy marnivostí dcery své a nebyly příčinou jich neštěstí! Obrácení zatvrzelého hříšníka.
19. *Sv. Ludvíka, biskp. 1297*: Vdovy a sirotkové. Rozšíření bratrstva Cyrillo-Methodějského. Pomož Božské Srdece Páně v časných potřebách! Odpuštění hříchů a setrvání v dobrém.
20. *Sv. Bernarda, op. 1513*: Řád cisterciácký. Za pravého ducha všem řádům v zemích koruny svato-václavské. Vyrvalost v dobrém a překonání pokušení. Svornost několika rodinám.
21. *Sv. Františkej ze Chaut., odory 1641*: Sv. Otec náš a rádcové jeho. Žehnej Božské Srdece Páně pracím jeho na obrácení Slovanů na Východě! Modlitba každodenní za sv. Otce.
22. *Sv. Timothea, biskp*: Dělnictvo naše. By nebylo odcizeno náboženství svému! Překážení služebných prací nedělních.
23. *Sv. Filípa Ben., ř. 1285*: Obchod a průmysl v duchu křesť. Spravedlnost naproti bližnímu a úslužnost. Základ vespolné důvěry lidské v Božském Srdeci Páně. Nešťastné děti.
24. *Sv. Bartoloměje, apošt.*: Vysoké stavy. By znali a plnili povinnosti své! Odpor statečný všem zlým naruživostem.
25. *Sv. Ludvíka, krále 1270*: Za ducha apoštolského misionářům slovanským. Pomožme bratřím na Východě modlitbou a přebytkem!
26. *Sv. Genesia, m. 286*: Mužové učenosti proslulí. Věda v kolejších křesť. prospívající. Časopisy ve směru kat. a jich podpora.
27. *Sv. Josefa Kalas., zakl. ř. 1648*: Školy vysoké a střední a jich učitelstvo. Vliv katolické Církvě na školy vyšší.
28. *Sv. Augustína, biskp. 430*: Vůdcové lidu ve vlastech našich. By neškůdnými byli učiněni živlové nekatolictví! Učin Božské Srdece Páně srdce naše jako bylo Augustinovo.
29. *Stěti sv. Jana Křtít.*: Kazatelé slovanští. Horliví a moudří zповědnicí. Úcta pravá Bož. Srdece P. mezi duchovenstvem.
30. *Sv. Rosy z Limy, 1617*: Úcta našich sv. dědiců. Nemocnice a sirotčince, ústavy křesť. dobročinnosti. Umírající.
31. *Sv. Rajmunda, kardin. 1218*: Spoluúdobné bratrstva B. S. P. a apoštolátu. Všickni v tomto měsíci v Pánu zesnuli údobné kat. bratřev.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slonzi se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Lúrdnu, Filipstovfu, Častochově, Boleslaví a m. ost.

Připojí každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Matko Boží! oroDuj V nebi za LVĀtřInÁCtĕho,
by Vítězil k sLÁvě CírKVe!

Poustevník.

ad hustým lesem soumrak dumně
leží . . .

V sen sladký tichne libý popěv ptačí
i stromů šum i váuku píseň svěží,
jen říčky šepot tichem snivým
kráčí.

Vše v tichý sen již zmdlená víčka
kloní.

Na skále ještě stařec stříbrovlasý
se modlí — ruce spjaty; hrudi zvoní
mu svatá píseň, píseň věčné spásy.

Svou hlavu sněžnou k bouřné kloní
hrudi

a těžké vzdechy k nebes ssylá bání,
tam k Otci svému, jenž vše v život
budí — —

a slza kmitla vráskovitou skrání.

Ó šťastný staře! téchu duch tvůj
hledá

tam v dalných krajích, v svatém
Boha stánku,
z nějž patří na svět luna krásná,
bledá,
kdy vše si hová v milém, sladkém
spánku.

A stařec klečí, oči k nebi vzpíná
a slzou kropí vráskovité líce,
mu modlitbou řev srdce uhasíná,
duch v světa strastech nepobloudí
více.

Svit lundy bledý, jenž zastříbřil lesy,
v stráň zakmitl, by starci pokoj věstil,
jenž bílou hlavu k svaté hrudi věsí.
A větrík nad ním mile zašelestil.

Sv. Horský.

Polyglotta encykliky „Grande munus“,

to jest

věrný překlad papežského okružníku,

začínající slovy „Grande munus“ (Vznešený úkol),

jmž vyložil velké zásluhy ss. našich patronů Cyrilla a Methoda o celé Slovanstve
a celému světu naporučil je ctíti v církevních hodinkách i při mši svaté.

Jak jsme se byli již dříve zmínili, podali jsme ke dni 5. července t. r. tento výtečný papežský list vedle latinského originalu v překladu českém, německém, maďarském, vlašském, španělském, francouzském a anglickém, tedy v jazycích ostatních národů evropských, před nimiž národové slovanští právě tímto slavným se vyslovením papeže římského nemálo počtění jsou byli a jimž ve velké rodině křesťanských národů evropských jaksi na roveň jsou postaveni; nebo ss. Cyrill a Method od ostatních těchto národů dosud nebyli jak jim by slušelo, ctěni, kdežto jejich věrozvěsty my všichni Slované dávno ctíme. Tímto pastýřským listem učiněno zase jednou po spravedlnosti slovanským národům a to — od římského papeže, žel Bohu, od mnohých zbloudilých synů Slavic tak málo ctěného, ba i nenáviděného. Kdo letos se účastnil pouti římské, přesvědčil se k jakým díkům jsme otcovskému srdci Lva XIII. zavázáni a kde nám třeba hledati upřímného přítele a otce v každé potřebě.

Naše čtenáře, kteří tak vřelou účast berou na našich pracích, bude zajímati zvědět i náš list dedikační sv. Otcí i Jeho blahosklonná odpověď.

Psalit jsme v záhlaví polyglotty následující v českém překladu:

Svatý Otče!

Jakož každé dílo otcovo slavně vykonané mysl synovskou k radosti nemalé povzbuzuje: podobně i list oběžný „Grande munus“ ze dne 30. září roku minulého, jmž, Nejsvětější Otče, slavnost sv. Cyrilla a Methoda od nynějška v celé Církvi slaviti jsí naporučil, všecky sv. Matky Církve syny nevýslovnou naplňuje radostí. Všichni totiž katolíci vědí, že by Církev novým skvěla se leskem, kdyby z Boží milosti po vůli Svatosti Tvé veškerí Slovanův kmenové, posud ode středu jednoty katolické částečně odloučení, chotí Kristově zase připojeni byli.

Radost pro okružník „Grande munus“ všem společná, obzvláště katolických Slovanův myslím lahodí, jelikož blahou nadějí znova kochají se, že všichni Slované tímtož kmenem a původem jsouce už spojeni, a až poznají nezvratnou katolické pravdy jistotu, že i tétěž víry svazkem sloučení budou.

Pročež my sv. Benedikta synové národnosti české, řídice se úmysly Svatosti Tvé, přeslavným výše jmenovaným okružníkem tak velikomyslně prosloveným, uminili jsme sobě knihtiskárnou v Brně na Moravě zaříditi, abychom spisy v duchu sv. apoštolův Cyrilla a Methoda složené vydávajíce snažili se nejen ducha synův národa našeho česko-slovanského pravdou a etností napájeti, ale i ostatním Slovanům nesjednoceným, bratřím to našim, cestu ku stolici sv. Petra všemi možnými prostředky klestiti.

Račiz tedy, Nejsvětější Otče, na znamení synovské ku Svatosti Tvé úcty a myslí nejvděčnější nám milostivě dovoliti, abychom památný list oběžný „Grande munus“ přeložený do řeči oněch národův západních, jmž Svatost Tvá národy

slovanské poctou sv. Cyrilla a Methodu proukázanou na roveň postaviti ráčila, jakožto prvotiny plodu knihtiskárny své nedávno zařízené Svatostí Tvé nejponiženěji věnovali.

O apoštolské požehnání sobě a snahám svým snažně prosíce líbáme svaté noly Svatostí Tvé.

Svatostí Tvé

nejoddanější synové.

Gunther, opat,

P. Placid M., řídítel knihtiskárny, *P. Cyrill V. K.*, jednatel, *P. Benedikt C. K.*, převor,
jmenem konventu rajhradského.

Odpověď sv. Otce Lva XIII.

Milým synům Guntheru, opatovi, Benediktu, převorovi, Placidu,
představenému tiskárny, Cyrillu, příručimu,
a ostatním řeholníkům rajhradského kláštera u Brna na Moravě.

Lev papež XIII.

Milí synové, pozdravení a apoštolské požehnutí.

Celá sice katolická rodina Slovanů viděla plesajíc, že rozšířeno od Nás uvítání svatých Cyrilla a Methoda; tímto jí celé zasvitla naděje k návratu bloudících bratří; celá konečně uznala, že toho vydatněji nyní dosici lze modlitbami veškerého okršku katolického. Vy pak, milí synové, ke zbožnému a velevděčnému tomuto smýšlení skutek přičinivše umínili jste si netoliko rozšířiti ihned slovo Naše, přeloživše oběžný list „Grande munus“ v mateřský jazyk oněch národův, mezi nimiž rozšířen jsa slovanský kmen žije; nébrž horlivost též chtěje následovati svých apoštolův a odloučeným bratřím vštípití jejich nauku předkům druhdy od nich podanou, zařídili jste při klášteře svém tiskárnu ku vydávání a rozšiřování spisův, které by rozlitou v myslí rozkolem temnotu rozptýlití mohly. Anoť však takové dílo nemůže nebýti přemilým Bohu, jenž nechce, aby někdo zahynul, i velmi utěšeným pro ony světce, jenž se zcela obětovali, aby Slovanům obstarali spásu; nepochybujeme, že veležádoucí v pravdě návrat pobloudilých urychlí. Pročež nejpoddanější list, jímž synovské oddanosti a lásky smýšlení projadřující jste netoliko účel znamenitého onoho podniku vyložili, nébrž, že již poněkud započat, podali jste tisku svého okázku, s radostnou a vděčnou přijali jsme myslí. A Boha, ku jehož slávě se přičiňujete, snažně prosíme, aby pracím vašim oně dodati ráčil síly, jež by, jako rosa bylinu, tak odloučených bratří vašich myslí bludem vyprahlé svlažovala a oživovala k útěše celého kmene vašeho a veškeré církve. Zatím ale budiž vám předznamením božské přízně apoštolské požehnání, kteréz na důkaz otcovské Naší blahovůle každému z vás, milí synové, milerádi udílíme.

Dáno v Římě u sv. Petra, dne 18. července 1881, papežování Našeho léta čtvrtého.

Lev papež XIII.

Ostatky sv. Cyrilla.

ine sice, ze tělesné ostatky sv. Cyrilla, původně v dolním chrámu Páně sv. Klementa v Římně uložené později přeneseny byly do vrchního chrámu Páně sv. Klementa, dosud však nejsou nalezeny a do dneška neví se o žádných jiných ostatcích našeho sv. apoštola, nežli o oné částce jeho svaté ruky, která se chovala v klášteře rajhradském jako nejdražší klenot. Aby z této převzácné reliquie i sv. Otec Lev XIII. i ostatní Moravané se těšiti mohli, dal opat rajhradský, Gunther Kalivoda, za souhlasu celého kláštera onu reliquii u příležitosti pouti slovanské do Říma sv. Otcí zanésti, aby, podržev sobě částku, ostatní rozděliti ráčil pro Velehrad, pro stoličné chrámy Páně v Olomouci a v Brně a pro Rajhrad.

Tyto svaté ostatky odevzdal sv. Otcí P. Beda Dudík, i přepis, který v překladu českém zní:

Svatý Otče!

Plesaje v Hospodinu přijal slovanský kmen okršku katolického s největší radostí oběžný list Svatosti Vaší „Grande munus“, a aby se za tento nebeský dar vděčným prokázal, u velikém množství kvapí k učitelnici pravdy a ke stolci největšího svého dobrodince.

Neboť dle slov Svatosti Vaší otcovských víra v apoštolicích kmene slovanského Cyrillu a Methodu roznicená kmen rozptýlený sjednocuje a novou staví oporu sídla svatého Petra, základu blaha kmene onoho velečetného pozemského i nebeského.

Na důkaz poddanosti a oddanosti přinesli druhy apoštolové naši tělo sv. Klementa, papeže mučenníka. Národové ze všech zemí slovanských přichozí přinášejí rovně na důkaz poddanosti i oddanosti ke sv. Stolici nikoliv sice ostatky svatých, alebrž srdce upřímné a vděčné.

Milerád bych také já ve vsí pokoře podepsaný opat s konventem péči mé svěřeným spěchaje padl k nohous Svatosti Vaší, kdyby stav zdraví mého cestu tak dalekou připustil, a obětoval bych tolikéž na důkaz největší ke Svatosti Vaší synovské poddanosti a úcty vlastními rukama nejdražší poklad, jež klášter můj uchovává — část totiž podloktí svatého Cyrilla, slovanského apoštola.

Jak z Bollandistů ku devátému březnu str. 19 č. 38 zřejmo, dosvědčuje P. Theodor Moretus, člen tovaryšstva Ježíšova, že viděl a v rukou držel znamenitou část podloktí sv. Cyrilla, bratra sv. Methoda, kmene slovanského apoštolův, ve přestarém stříbrném pouzdru uzavřenou, jež léta 1658 mezi klenoty chrámu toho času ještě kollegiatního nyní biskupského v Brně na Moravě se uschovala.

Když okolo léta 1765 oltář v kapliče prelatury rajhradské od probošta Othmara byl postaven a četnými ostatky svatých ozdoben, kapitola kollegiatního chrámu brněnského z přichylnosti, jakouž chovala ke klášteru rajhradskému, oltář nově postavený okrášlila dosti značnou částkou podloktí sv. Cyrilla, což pečť kapitoly neporušená až do tohoto dne dosvědčuje a dotvrzuje.

Bouří časů podloktí sv. Cyrilla v Brně předně o stříbrné své pouzdro oloupeno byvší v zapomenutí přišlo, a ačkoliv doposud svědkové žijí, kteří na tradici předkův o bytí onoho vzácného pokladu pamatují, nicméně ani nejmenší stopy, kam posvátné rámě se dostalo, najíti nelze, tak že tato v Rajhradě uschovávaná částice jediná a sama jest a trvá. Tuto částici já a konvent můj skrze

spolubratra našeho P. Bedu, jenž ve jmenu mém a mého konventu k nohous Svatosti Vaší padá, ze synovské vděčnosti jakožto otcí a pánu svému podáváme poníženě prosíce, aby Vaše Svatost ráčila tuto částici za pravou uznati a tak rozdělití, aby jedna část s věřícím listem svaté Stolice klášteru rajhradskému zůstala, druhá určena byla pro farní chrám velehradský, kde, jak se právem za to má, první stolec biskupský na Moravě se nacházel, třetí pro sídlo metropolitní v Olomouci a čtvrtá pro chrám biskupský v Brně, kde druhdy rámě se uschovalo. Co zůstane, rozdělíž Svatost Vaše podle vlastní vůle a mínění.

A teď vzdavše se svého pokladu prosíme o Svatosti Vaší požehnání.

V klášteře rajhradském řádu sv. Otce Benedikta.

Synové nejjodnější **opat a celý konvent.**

S jakou radostí sv. Otec přijal posvátné ty ostatky, svědčíž to, že uloživ je do skvostné monstrance dal je k veřejnému uctění vystaviti na oltáři chrámu Páně sv.-Klementskeho a po slavnosti vyhověl žádosti opata benediktinů rajhradských a zaslal spolu s rozdělenými ostatky následující přepis:

Milému synovi Guntherovi Kalivodovi, opatu kláštera rajhradského řádu sv. Benedikta.

Lev papež XIII.

Milý synu, pozdravení a apoštolské požehnání.

Skutky, všelikého slovy výkladu zřejmější, milý synu, znamenitě osvědčily živou onu mezi Slovany víru a zbožnost a onu nejhorlivější k apoštolské Stolicí oddanost, kterouž ve svém listu právem poručenu činíš. Radujeme se však, že tatáž chvála, kterou jsi bratřím svým vzdal, v tobě tiše se hlásá vzácným darem úloмку kostí sv. Cyrilla Nám podaným. Znamenitou zajisté a veleskvostnou ozdobu a okrasu kláštera tvého tvořila doposud ona částice, kdežto Morava posvátných Apoštola svého ostatků nemá, a tytéž postrádají se i ve chrámě velehradském, kde, jak se tvrdí, Cyrill první stolicí svou zarazil, v sídelním chrámu brněnském i v samém metropolitním olomouckém. An tedy ty žádáš, aby, po vyhradění pro klášter tvůj částky onoho úloмку, tři (částice) plnomocí Naší stvrzené poslány byly oněm chrámům, a část také uschována byla od Nás ku rozdělení věřícím; dosti patrně ukazuješ, že zevnější kláštera svého slávu netoliko nepředkládáš počtě sv. biskupa a národa svého duchovnímu prospěchu, alebrž ji naprosto v pozadí stavíš za rozšíření a vzrůst uctívání onoho světce a za živější a důvěrnější vyzvání za ochranu nebeskou, jakéž bývá ve věřících vzbuzeno přítomností smrtelných schránek oněch, jenž s Kristem kralují v nebi. Že's ale Nás také pokladem svým obohatiti chtěl, jak zřejmo učí, jakým k Nám synovským citem se neseš; tak tobě podobně dosvědčí, s kterak vděčným srdce pocitem i z této příčiny veleznameníť dar přijmouti jsme museli. Ostatně, ačkoliv bychom si byli přáli, aby celý úlomek dříve vystaven byl účtě kmene tvého a jiných ve chrámě sv. Klementa, prosbě tvé zajisté vyhovíme při jeho dělení: doufajíce, že úmysl tvůj k větší sv. biskupa oslavě a k hojnějšímu věřících prospěchu poslouží. Milostiv budiž Bůh těmto přáním; a zatím na důkaz jeho přízně přijmi požehnání apoštolské, jež na znamení vděčné mysli a zvláště Naší blahověle tobě, milý synu, a každému z řeholné rodiny tvé přelaskavě udílíme.

Dáno v Římě u sv. Petra dne 11. července 1881. Papežování Našeho léta čtvrtého.

Lev papež XIII.

Pro kněze a ostatní čtenářstvo, jež by to zajímalo, podáváme přípis k sv. Otcí i jeho odpověď v původním, latinském znění:

Beatissime Pater!

Exultans in Domino excepit gens orbis Catholici slavica summo cum gaudio Encyclicam Sanctitatis Vestrae „Grande Munus“, et ut pro hoc coelesti dono gratam se exhibeat, ingenti concursu advolat ad cathedram veritatis et ad thronum summi eius benefactoris.

Nam verbis Sanctitatis Vestrae paternis fides in apostolos gentis slavicae Cyrillum et Methodium inflammata, gentem dispersam unit et novum erigit fulcrum cathedrae Sancti Petri, fundamenti prosperitatis gentis huius numerosissimae terrestris et coelestis.

In signum subiectionis et devotionis attulerunt olim apostoli nostri Corpus Sancti Clementis M. Gentes ex omnibus terris slavici advenientes afferunt pariter in signum subiectionis et devotionis erga S. Sedem, non quidem Reliquias Sanctorum, sed cor sincerum et gratum.

Lubentissime et ego, in omni humilitate subscriptus abbas, cum conventu curae meae commisso, advolans me prosternerem ante pedes Sanctitatis Vestrae, si sanitatis meae status iter tam grande permitteret, et offerrem pariter in signum summae erga Sanctitatem Vestram filialis subiectionis et venerationis propriis manibus pretiosissimum, quem monasterium meum asservat thesaurum — partem nempe brachii Sancti Cyrilli Slavorum apostoli.

Ut e Bollandistis ad IX. Martii pg. 19. n. 38. liquet, P. Theodorus Moretus S. J. testatur, se vidisse et manibus tractasse insignem partem Brachii Sancti Cyrilli, fratris Sancti Methodii, gentis slavicae apostolorum, antiquissima theca argentea inclusam, quae anno 1658. inter cimelia ecclesiae tunc temporis adhuc collegiatae, nunc episcopalis, Brunae Moravorum, asservabatur.

Cum circa annum 1765 altare in sacello praelaturae Raigradensis per praepositum Othmarum erigeretur et multis Sanctorum reliquiis exornaretur, capitulum ecclesiae collegiatae Brunensis ob amorem, quo tenebatur in monasterium Raigradense, altare novo erectum insignivit satis magna parte e brachio Sancti Cyrilli, quod sigillum capituli illaesum usque ad hunc diem demonstrat et confirmat.

Iniuria temporum brachium Sancti Cyrilli Brunae, primo argentea sua theca spoliatum, in oblivionem devenit, et quamvis adhuc testes vivunt, qui traditionis antiquorum de existentia huius praecelari thesauri recordantur, tamen nec levissimum, quo Sanctum brachium devenerit, inveniri potest vestigium, ita, ut haec Raigradii asservata particula una et sola adhuc nota sit et existat.

Hanc particulam ego et conventus meus per confratrem nostrum P. Bedam, qui mei et conventus mei nomine se pedibus Sanctitatis Vestrae prosternit, filiali gratitudine, tamquam patri et domino suo,

offerimus supplicantes, ut Vestra Sanctitas dignaretur hanc particulam authenticam recognoscere, et ita dividere, ut una pars cum Sanctae Sedis Authentica monasterio Raigradensi remaneat, altera designetur ecclesiae parochiali Velegradensi, ubi prima Sancti Cyrilli sedes episcopalis inter Moravos fuisse iuste creditur, tertia cathedrae metropolitanac Olomucensi et quarta ecclesiae episcopali Brunensi, ubi olim brachium asservabatur. Quod remanet, distribuat Sanctitas Vestra secundum voluntatem et intentionem propriam.

Et nunc, renuntiato nostro thesauro, petimus Sanctam Beatitudinis Vestrae benedictionem.

In monasterio Raigradensi O. S. B.

**Filii devotissimi
abbas et totus conventus.**

**Dilecto Filio Gunthero Kaliwoda
Abbati Monasterii Raigradensis Ordinis S. Benedicti.**

Leo PP. XIII.

Dilecte Fili, Salutem et Apostolicam Benedictionem.

Facta, quavis verborum significatione clariora, Dilecte Fili, luculenter probarunt vividam illam in Slavis fidem ac pietatem camque studiosissimam Apostolicae huic Sedi devotionem, quas tuis litteris merito commendas. Gaudemus autem easdem laudes, quibus fratres tuos exornasti, in te tacite praedicari a pretioso munere fragmenti ossium Sancti Cyrilli Nobis oblato. Praecipuum certe et splendidissimum decus et ornamentum Monasterii tui constituerat hactenus istud fragmentum, cum Moravia sacris Apostoli sui reliquiis careat, eaeque desiderentur etiam in Ecclesia Velegradensi ubi primum Cyrillus cathedram suam stauisse fertur, in Cathedrali templo Brunensi, et in ipso Metropolitico Olomucensi. Cum igitur tu postules, ut, servata Monasterio tuo eiusdem fragmenti particula, tres auctoritate Nostra munitae ad istas mittantur ecclesias, et particula quoque custodiatur a Nobis diribenda fidelibus; satis luculenter ostendis, extrinsecam te Monasterii tui gloriam non modo non praeferre honori S. Episcopi gentisque tuae spirituali utilitati, sed illam omnino posthabere dilatationi atque incremento cultus eiusdem sancti, vividiorique illi et fidentiori implorationi patrocinii caelestis, quae in fidelibus excitari solet a praesentia mortalium exuviarum eorum, qui cum Christo regnant in caelo. Quod autem Nos quoque thesauro tuo ditare volueris sicuti perspicue docet quem in Nos filiali affectu feraris; sic tibi facile significabit quam grato animi sensu, hac quoque de causa, praestantissimum donum excipere debuerimus. Ceterum, etsi maluerimus, integrum fragmentum antea proponi venerationi gentis

tuae et aliorum in templo S. Clementis, petitioni profecto tuae secundabimus in illius divisione: fore fidentes, ut consilium tuum amplioŕem S. Episcopi gloriam et uberius fidelium emolumentum cessurum. Propitius sit Deus hisce votis, et interim favoris eius auspice exceipe Benedictionem Apostolicam, quam grati animi praecipuaeq; Nostrae benevolentiae testem tibi, Dilectè Fili, et unicuique e Religioŕe Familia tua peramanter impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum die 11. Iulii 1881.

Pontificatus Nostri anno Quarto

Leo PP. XIII.

Děvečkám služebným.

Notburgo má drahá! **B**ud Bohu chvála, zdráva navrátila jsem se z Říma. Kéž bych mohla Tebe a všechny služebné u sebe mít a Vám vše vypravovat! Než popisuje se právě cesta ve „Škole B. S. P.“, takto můj výklad nahrazen.

Neopomenula jsem na Vás pamatovat na modlitbách svých v Loreté, v Římě, v Assissi u sv. Františka, v Padui u sv. Antonínka. Modlila jsem se za Vás všechny, aby Vám Pán Bůh napomáhal dobrý boj bojovat, víru zachovat a spasení dojít.

Sv. Otcí odevzdala jsem Vaše přispěvky; přinese Vám zajisté přemnohou odměnu každý dárek; tím milejší bude tento dárek, an jest to dárek nuzných. Na takých darech zvláŕtní spočívá požeňnání.

Všimla jsem sobě vsudy děveček. V jednom velikém městě zvláŕtě se mi líbily děvečky. V hostinci, kdež jsem byla ubytována, dala jsem dobrý pozor, jdou-li v neděli do kostela; a hle! všechny byly v kostele na mši sv. Na kázání již všechny nebyly. Předstírala jsem jim to; pravily mi, že se střídají ohledně kázání a že odpoledne chodivají

na křestanské cvičení. Jedna z nich byla Moravanka — město to je hodě daleko od nás; — i radila a přimlouvala jsem jí, aby sobě zaopatřila „Postillu“ a v ní aby četla, když někdy z diležitých, nepřekonatelných příčin na kázání jíti nemůže. Ihned vešla na moŕadu a prosila mne, abych jí také knihu poslala, že raději jinou věc ozele a že knihu takou za ní sobě koupí, a v ní pilně bude čítavati a druhým vykládati. Mileráda vyhověla jsem zádos její. Tak by to v podobných případech všechny děvečky činiti měly.

V kostele jsem sobě též všimla děveček; bylo jich přemnoho. Nad ně kterými se oysém naši poutníci troche hoŕšili, ale já jsem jim to vylmouvala. Šla-li totiž děvečka okolo kostela po své práci trebas s hrotkem na hlavě, tam vše na hlavě nosivají, vběhla do kostela s hrotkem neb škopkem na hlavě, pe modlila se trochu a zase pospíchala po své práci. Tamnější lidé se nád tím ne pozastavovali, proto jsem se jejich poutníkův zastávala. V duchu opětne opětne jsem sobě přála, kdyby všechny děvečky, když tak jdou okolo kostela po své práci, do kostela na okamžik zašly; tam se kratince pomodlily a pak

spěchem to hleděly nahraditi, aneb aspoň v duchu jdouce okolo kostela Pánu Ježíši se uklonily. Jak mnoho milostí by takto získaly!

Vždyť jest taková návštěva kostela veřejným vyznáním víry v opravdovou přítomnost Pána Krista v nejsvětější Svátosti, křesťan přichází k svému nejbogatšímu a nejštědřejšímu příteli a může si vyžádati pomoci z každé tísně.

Sv. Otec nás napomínal, abychom se hodně modlili, bychom sami více a

více ve víře upevnění byli a pak aby všickni ti, kteří od církve se odloučili, opět k ní se navrátili; nuže i Ty a všechny děvečky takto čítež; Vaše modlitby rovněž napomáhají budou, církev sv. rozšiřovati.

Můžeš-li, připutuj na sv. Hostýn, tam u Matky Boží se potěšíme.

S Bohem!

Tvá Tebe milující kmotra

Josefa.

První všeobecná pouť Slovanů katolíků do věčného Říma.

(Pokračování.)

V Loretě.

Lnozí v městečku trpkých zažili zkušeností, neb od té chvíle, kdy přestalo Loreto náležeti vládě církevní, leccjaké nepořádky tamo zavládly.

O 2 hodinách odpoledne ukazoval nám jeden z kněží loretánských památnosti chrámové, jiný kněz do památní knihy zapsal popis celé naší pouti. Ukázali nám též místo, kde býval sv. Otec, když do Loreta na pouť několikrát přišel. Z oken viděli jsme bojiště, na němž rozhodnuto bylo zničení státu církevního. Zašli jsme též do pokladnice, kdež nemálo jsme obdivovali rozmanité dary od vznešených osobností darované, neb od dávná císařové, králové, knížata k milostnému domku loretánskému putovali a dary nejdrahocennější přinášeli; sám papež Pius II., který po dlouhá léta v naší vlasti pod jménem Eneáš Silvius žil, zlatý kalich do Loreta zaslal kázal. Za panování jeho církve velikým nebezpečenstvím byla ohrožena od Mohamedánů; i vybil Pius II. mocně křesťanské mocnáře, aby proti obecnému nepříteli celého křesťanstva

se spojili a v Ankoně s družinou svou se shromáždili.

I neostal hlas jeho hlasem volajícího na poušti, většina panovníkův křesťanských s lidem svým sešlo se v Ankoně, než na příchod papežův marně čekáno; týž ulehnu na nebezpečnou horečku, po soudě lékařův již již k smrti pracoval. V tísní té bral své útočiště k Marii, ji úpěnlivě prosil, aby mu vyžádala té milosti; by aspoň do Ankony odebrati se mohl. I učinil slib, že pozdraví-li se na mocnou její přimluvu, pouť do Loreta vykoná, kamž ihned, jakž již řečeno, skvostný zlatý kalich s následujícím nápisem zaslal ráčil: „Dobrotivá Rodičko Boží! ač celý svět divy naplňuješ, mám předce za to, že v Loretě moc svou zvlášť jevíš. Proto i já bídný hříšník, tebe co nepokorněji ústy i srdcem vzývám, abys od žhavé horečky co nejmilostivěji mne vysvobodila a neuduzivým údům mým, jak doufám, k blahu sv. církve zdraví opět vyžádala. Prozatím přijmi tento dárek jakožto rukojmě oddanosti mé! Pius II. papež leta Páně MCCCCLXIV.“

Ký div, že i naše modlitba po

takých vznesených příkladech byla důvěrnou, že opět a opět vysílali jsme vroucí prosby k Marii Panně, do mocné ochrany její doporučovali podniky své, vlast svou, domáci své a jmenovitě, aby vyprosila sjednocení všech slovanských kmenů u víře katolické.

Snad mnohým bude vhod, když celou přepamatnou událost, která se s domkem udála, dříve než se s ním rozloučíme, uvedeme:

Domek tento byl původně cháloupkou — (část, která se posud zachovala, jest 15 stop dlouhá, 13 široká a 10 stop vysoká) — na posledním konci městečka Nazaretu. Domku tomuto, v němž „Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi“ (Jan 1. 14.), povždy úcta vzdávána. Dle starobylého podání shromáždívali se v něm hned po nanebevstoupení Páně věřící ke společným službám Božím, jež sv. apoštol Jakub, první biskup jerusalemský, v něm konával. Po 300 letech vystavěla sv. Helena nad tímto prvotním chrámečkem velebný chrám, který ale později ztroskotán byl, toliko domek rodiny sv. zůstal neporušen. Když r. 1291 sv. země od Mohamedánů vydobýta byla, veliké nebezpečství hrozilo domku posvátnému. Než ctihodná památka tato i budoucím pokolením zachovati se měla dle vůle Boží, což se následovně stalo:

„V noci s 9. na 10. května 1291 domek sv. rodiny zmizel z Nazaretu a tentýž den v krajině dalmatské 500 mil od Nazaretu vzdálené, na návrší mezi městy Řekou (Fiume) a Terstem nedaleko břehu mořského se objevil. Obyvatelé krajiny té s úžasem spatřili z rána neznámý kostelíček. Nikdo nevěděl odkud se kostelíček nabral. Po delším pátrání zjevila se Matka Boží nemocnému biskupu terstskému a zjevila jemu celou událost. Na důkaz

pravdivého zjevení ho uzdravila. Biskup s nemalou radostí vidění své uveřejnil; načež četní zástupové z blízka i z daleka přicházeli, aby na vlastní oči o divu se přesvědčili. Mistodržitel dalmatský vyslal posly do Nazaretu, aby událost všestranně vyšetřili. Tito v Nazaretě křesťanů po domku svatém se vyptávali. S patrnou bolestí křesťané vypravovali, kterak domek milostný nedávno zmizel a že nikdo nemůže udati, kam se poděl. I zavedly posly na místo, kde domek stál, aby zbytky základů ohlednuli. Želeli velmi milostného obrazu Panny Marie, který v domku byl. Délka i šířka prostranství, objem zdí základních, vše zcela s kaplou dalmatskou se srovnávalo, anž i čas, v kterém domek z Nazaretu zmizel a v Dalmatsku se objevil, zcela se shodoval, tak že nade všechnu pochybnost, totožnost jeho zjištěna.

Radost dalmatských nad drahou, cenným pokladem dlouho ale netrvala; neb již po 3 letech a 7 měsících v noci s 9. na 10. prosince r. 1294 domek Nazaretský v Dalmatsku zmizel a v krajině Ankonské v zemi vlášské a sice v Rekanatském lese náhle se objevil. V lese bylo stromů vavřínových, proto slul lesem vavřínovým (Lauretum), a od něho později domek i město, které okolo něho poznenáhla povstalo, Laureta neb Loreta jest nazváno. Jako druhy v krajině Betlémské pastýřové u stád svých ponocující první byli, jimž narození Páně od andělů zvěstováno, tak i nyní pastýřové, kteří byli na stráží noční, první byli, jenž se dozvěděli o domku přeneseném. I stvrdili přísahou, že na vlastní oči anděly domek nésti viděli. Následujícího dne hrnuli se zástupové k domku posvátnému; uznáváno, že div se stal.

Udivení ještě více se rozmáhalo, když při posvátném domku divy se

staly, když nemocní rozmanitými neduhy skličeni uzdravováni jsou. Poutníkův přibývalo; než příležitosti té od lidí zlých zneužíváno; ti přepadali poutníky bezbranné, olupovali ano i vraždili. Nemohl se Pán Bůh na nečesti déle dívati; neuplynulo ještě osm měsícův, a domek posvátný z lesa zmizel a přenesen jest blíže města Rekanatu na pahorek, kterýž dvoum bratřím náležel. I zaradovali se nemálo bratří nad nenadálou milostí; později však při rozdělování obětí od nábožných poutníkův přinčených se neshodnuli a od té ve sváru žili. Pohoršení tomu konec učiněn, když i odtud domek přenesen k nedaleké silnici, kdež až posud jest. V 5 letech tudíž domek loretánský čtyřikrát přenesen. Události Rekanátské všeobecnou pozornost, všeobecný obdiv vzbudily. I přišla zvěst a zpráva o milostném obrazu do Dalmatska. Bez prodlení vydali se někteří mužové z oné krajiny, kde dříve domek Nazaretský stál, do Italic, aby se přesvědčili, zdali to není tentýž sv. domek, který jim náhle se objevil a brzy na to zmizel. Na první pohled poznali, že je to týž domek. Vše, co jim povědomo bylo, obyvatelům rekanátským věrně sdělili, tito pak neváhali vypraviti poslance nejen do Dalmatska, ale i do samého Nazaretu, aby jistojistých a bezpečných vědomostí o předmětu tak svatém nabyli. Později sám náměstek Kristův, Klement VII., celou událost na novo vyšetřiti kázal, aby pravdivost události nade všechnu pochybnost stvrzena byla. Výroky věrohodných svědků pro pokolení budoucí se zaznamenaly, a jelikož s největší svědomitostí jednáno, jakž věc svatá toho vyžaduje, zasluhují právem dějepisné víry každého rozumného badatele pravdy. Neníť ovšem víry této k spasení nevyhnutelně třeba, než leccaké posušky z události té činiti, není dovoleno. Papež

Julius III. veškeré listiny a svědectví o přenesení domku loretánského na novo vyšetřiti a prozkoumati dal, což po něm též Pavel III. a Pius V. učinili. Innocenc XII. ustanovil zvláštní slavnost „přenesení domku loretánského“, která 10. prosince každoročně se koná. V církevních hodinkách téhož dne čte se: „Domek, v kterém Maria Panna byla zrozena, a kterýž Božskými tajemstvími byl posvěcen, za papeže Celestina II. z říše nevěřících nejprvé do Dalmatska, později ale do krajiny ankonské na pole lauretánské od andělů byl přenesen. Na důkaz, že jest to tentýž domek, v němž „Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi“, slouží papežské listiny a nejslavnější úcta celého světa, jakož i nesčítaný počet divů, nebeských darů a milostí, které se v něm udály.“

Okolo půl třetí seřadili jsme se v průvod, každý z nás měl v rukou hořící svíci; zpívající píseň „Tisickráte pozdravujem Tebe“ obcházeli jsme kostel, domek milostný po příkladě jiných národův. Na památku dostali jsme každý obraz Matky Boží a něco prášku ze zdi domku nazaretského. Již již byl svrchovaný čas, abychom pomyslili na návrat; i slíbali jsme místo milostné a se srdcem roztouženým s ním se rozloučili.

K šesté hodině dorazili jsme zase do Ankony; rozešli jsme se po městečku, abychom něco pojedli. Když jsme šli okolo jistého kostela, podívali jsme se do něho a tu žasli jsme, vidouce jak zbožný zástup zvláštním způsobem vykonával pobožnost k Božskému Srdci Páně. Okolo desáté hodině posedali jsme na vlak, kterýž nás až do Říma dovéztí měl. Jeli jsme celou noc a druhého dne až do poledne. Že jsme byli unaveni a ve vozech mezi svými — tak jsme se vždy sesedli, aby cizý pocestný k nám se přidati nemohl —

дали jsme se do spaní; ovšem bylo to rozmilé spaní. Ve dne pohlíželi jsme na krajiny střední Itálie; než pohled ten trapný v nás vzbuzoval dojem. Tu tam domky, leckde na kopcích hodně dohromady stlačených několik domkův jako tvrz, pusté kopce a hory, po polích mezi obilím nasázené stromky — toť obraz střední Itálie. Mnozí pilně četli v knize od dědictví svatojanského vydané, aby druhým říci mohli, co kde památného. Nezapomenuli jsme mezi jízdou na zpěv a modlitbu. Již již ustavičně toužili jsme uhlédnouti Řím, než týž ještě daleko od nás byl a dříve než k němu dojde nemožno jej viděti. Konečně zvoláno „Řím“; vše se hrnulo k oknům; v pravdě ohromná báně svato-Petrského chrámu Páně nadsvědčovala tomu, že již jsme u Říma. Díky vroucí vysýlali jsme k Bohu všemohoucímu, city radostné ovládały útrobu naši.

Na nádraží římském uvítali nás pánové z římského komitétu na rozkaz sv. Otce pro pouť slovanskou sestaveného, pak Moravané, kteří již dříve sem dorazili a vel. p. P. Votka z tovaryšstva Ježíšova. Mnozí z nás měli na prsou připnutý odznak v národních barvách na způsob kříže; i byli jsme požádáni, abychom odznaky ty sdělali, nebo prý Římané by mysleli, že jsme Francouzi, kteří podobné národní barvy mají a s kterými právě té chvíli pro jistou záležitost se nepohodli. Z nádraží odebrali jsme se na místa nám určená.

Téhož dne odpoleďne sešli jsme se poutníci z Čech, Moravy, uherského Slovácka o šesté ve chrámě sv. Petra. I jeli jsme tamo okolo náměstí mostu andělského (Piazza e Ponte San Angelo), odkud rozhled na zbytky bývalého mostu vatikánského (Antico ponte Vaticano); pak okolo hradu andělského (Castello San Angelo), kterýž za císaře Hadriana vystaven byl jakožto hrobka císařská.

Alarichovo vojsko r. 410 je vydrancovalo, později r. 537 sloužil za pevnost proti Gothům a Totilovi. Roku 608 postavena na něm obrovská socha sv. archanděla Michala, jelikož sv. Řehoř Veliký o průvodě za odvrácení moru r. 590 spatřil u vytržení mysle nad hradem svatého anděla se vznášeti. Hrad ten přestál mnohé kruté bouře. Roku 1500 dlouhou chodbou s vatikánským palácem spojen. Později novými stavbami zvýšen byl. Za papežské vlády sloužil hrad ten za věznici, nyní jsou v něm kasárny.

Potom přijeli jsme na Piazza Rusticucci; odtud rozhled překrásný na rozsáhlou prostrannost, v pravo je vatikánský palác, okrouhlá chodba, vodomet, v levo vodomet, okrouhlá chodba, v prostřed náměstí svato-Petrské (Piazza di San Pietro) jehlanec (obelisk), v předu mohutné schody k velechrámu. V přední velechrámu svato-Petrského 5 velkolepých bran, poslední v pravo zazděná otvírá se jen v milostivém roce (každých 25 let), v pravém rohu chodby socha Konstantina Velikého, v levém rohu Karla Velikého.

Důst. p. P. Votka, jenž má veliké zásluhy o pouť, uvedl nás do tohoto velechrámu. Dojem a city, které se nás té chvíle zmocnily, nelze popsati, tu třeba zvolati „přijdi a viz“. Bylo tu dojemných výjevův. Po chvíli přišel do chrámu k nám veled. p. probošt Štule, pozdraviv všech: „Pochválen buď Ježíš Kristus!“ padl na kolena a počal usedavě plakati. Uzřev vys. hr. Egb. Belcrediho padl mu okolo krku a opět slzel.

Pošli jsme ve chrámě přímo pod kuplí (bání) k hrobům sv. apoštolů (t. j. tělo sv. Petra a z části sv. Pavla), nad nimiž u mřížek ke 100 světel hoří a křestané svou pobožností hlavní konají. Tu padli jsme na kolena svá a modlili jsme se za celý národ náš, aby mu Bůh

na přímluvu sv. apoštolů víru sv. zachovati ráčil. I prolévali jsme slze radosti. Vel. p. P. Votka ukazoval nám místo, kde odpočívá tělo sv. Petra; zlíbali jsme místo toto zbožně jsouce dojatí. Ukázal nám schránku, v níž ukryta jsou „pallia“ — tkanice jednoduché, kteréž biskupům a arcibiskupům sv. Otec zasílá na důkaz jejich bezprostředního podřízení Římské stolici. Pak nám ukázal pro nás přemamátý obraz, který zřídka možno viděti. Na obraze tom je vyobrazen sv. Petr a Pavel a pak nápis, o němž se domnívali dlouho, že jest starořecký, nyní ale zjištěno, že jest to nápis staroslovanský.

I bylo nám, jako by sv. Petr volal k nám: „Buďtež věrní plnitelé víry, kterou jsem já hlásal a za kterou jsem obětoval život svůj. Lněte ku Petrové skále a vše nadsazujte, aby všickni ti, kteréž Vy nazýváte bratry svými slovanskými, se navrátíli ku této skále.“ I roztoužilo se srdce naše a v něm ozývalo se pevné předsevztí „chci plniti, co mi velí můj Bůh a Pán; ó Pane jen přispěj nedůvěře mé.“ Zapěli jsme před oltářem sv. Petra „Hospodine pomiluj ny!“ a „Svatý Václave“, ohlášeno, kterým kněžím a kdy nad hrobem sv. Petra možno sloužiti mši sv. Na to navštívili jsme oltář patrona našeho sv. Václava. I upozornil nás vel. p. P. Votka, že žádný národ není tak šťasten, aby patron jeho zvláštní měl oltář ve chrámě sv. Peterském, jako národ náš. Vroucně volali jsme k sv. Václavu, by pevnou víru a lásku ku sv. stolici národu našemu vyprositi ráčil; úpěnlivě volali jsme: „Sv. Václave, nedej zahynouti nám, ni budoucím“.

Oltář sv. Václava jest právě v tom ramene kříže svatopeterské basiliky, kdež slaven byl poslední vatikánský sněm. Poohlédli jsme sobě zpovědnice, kteréž mají podobu malých chaloupek; pro

každý národ je tu zpovědnice; pro Slovany je tu polská zpovědnice a pak nynější zpovědník pro horní Německo zná náš jazyk. Mnozí divili se veliké násadce, kterou u zpovědnic těchto spatřili, neb nikdy před tím něco podobného neviděli. Po sv. zpovědi touto násadkou zlehka dotkne se zpovědník kajicníka. Poláci to nazývají „blahoslavenství“. Je to zrovna kající skutek s odpustky spojený. Podrobením se takému udeření vyznává se pokorná mysl. Kajeníci takému pokoření milerádi se podrobují. Šli jsme k sakristii, nad jejížto dveřmi v mramorové jednoduché truhle odpočíval sv. otec paměti blahé Pius IX. Poklekli jsme a pomodlili jsme se za něj — než v srdci našem ozývalo se: „Ten, jenž taký život vedl, jenž Boha tak oslavoval, jenž příkladným životem nás k životu Bohu milému povzbuzoval, jenž v pravdě byl „kříž z kříže“, tomu netřeba přímluvy naší, nýbrž více třeba jeho prositi, aby tamo u Toho, Jehož tak věrně následoval, za nás prosil, aby víra naše nevystydla, ale pevnou a živou byla.“

Prohlíželi sobě překrásné mosaikové obrazy, bronzovou sochu sv. Petra, jehožto palec libáním pouhými všecken zhlazen, nejznamenitější svatyní podzemní (confessio), hlavní oltář papežský, stolici biskupskou sv. Petra. Prohlíželi jsme jiné památnosti, kterýchž ovšem nemožno popsati, jakož vůbec nemožno aspoň přibližně popsati chrám převeliký. Abych aspoň něco podotknul, připomínám, že péro na obraze sv. Lukáše, které dosti malým ze země se zdá býti, jest 7 stěbicův dlouhé, že „baldachyn“ spočívající na mohutných sloupech nad oltářem jest vyšší než nejvyšší paláce v Římě a že do bání hlavní uschová se celý chrám. Někteří vylezli až k bání a tu zrovna trnuli, když se s této výše vůkol poohlédli.

Již dříve ustanoven od výboru pro celý pobyt náš v Římě jistý pořádek poutní, než nemohli jsme se my Moravané a Češi dle tohoto poutního pořádku, dle něhož se řídili ostatní poutníci, řídit, neb přišli jsme o dva dni později, než zpočátku ustanoveno bylo, bylo nám ustanoviti nový poutní pořádek a to taký, při kterémž bychom vše omeškané dohonili a nejhlavnější památnosti římské prohlédli. O pořádek tento, při kterémž v pravdě bylo možno, nejhlavnější památnosti prohlédnouti, velikých zásluh získal sobě veledůstojný pan praelát Dr. Jænig, ředitel hospice dell' Anima. Týž v pravdě projevil velikou šlechetnost naproti nám, jest on, abych po našem způsobu trefně málo slovy mnoho řekl, „člověk z Boha“.

Přemnoho méně zámožných poutníkův v Animě ubytoval a hostil, a jiné a jiné důkazy své ochoty a dobroty nám proukázal.

Poněvadž každé chvilky bylo třeba použití, sestavoval se v Animě při obědě pořádek, dal se hned tištití a pak se poutníkům rozdával. Tisk ovšem byl prašpatný a chyba na chybě, neb v knihtiskárně propagandy, kde vše řádně se tištití v tolika řečích, nemohli vyhověti přání našemu, a jiné tiskárny nemohli nám vytištití naše ř, š, ž, čárku atd. takže výtisky prapodivnými byly, než byly jsme rádi, že aspoň takové výtisky jsme měli. Pořádek pro první den jakožto inserát byl v novinách vlašských „L'Aurora“ pod záhlavím „Poutníci českomoravští“.

Trvám, že snad pro budoucnost by mnohému mohl prospěti pořádek náš jakož pořádek, dle něhož se řídili ostatní poutníci, pročež příště podám napřed v původním znění pořádek, dle něhož se řídili jiní poutníci, dle našeho pořádku vypravování další zařídím.

(Pokračování.)

Poutní upomínky a zvlášť o Mariánské Cele.

Od J. St. K.

Přáždý bez mála člověk dožije se za svého živobytí rozmanitých dob, které mu jsou nad všecky jiné velepamátny, jež sobě zvlášť s chutí připomíná a na něž jaktěživ nezapomíná. A takových dob jsem se i já dožil ve svém 41letém kněžství. Vážou se na 4 zvláštní místa, kteráž čím dál tím dražší mi jsou, poněvadž se tam zvlášť pohnula duše má:

1. Když jsem sloužil mši sv. o pouti do Filipisdorfu r. 1873 na památku tenkrát 33letého kněžství v milostné kaple u oltáře Páně na místě „Zjevení“; kde jsem se i dočkal blahé zprávy o novém uzdravení, jak o něm ve své brožurce „Marie pomocnice křestanů“ v druhém vydání na str. 57 píši.

2. Praze, kdy jsem u obou oltářů sv. Jana Nepom., pak v kapli sv. Václava a sv. Vojtěcha, která poslednější tenkrát byla venku, mše sv. obětoval; kde mne zvlášť těšilo u hrobu sv. Jana vědomí, že se nacházím u hrobu toho velikého patrona českého, k jehož cti jsem takřka každoročním kazatelem býval o slavné svatojanské pouti na kopečku blíž Kyšperka.

3. Při cestování po severních Čechách r. 1846 přišel jsem saskými Švýcary po parní lodi do Drážďan a odtamtud po železnici do Lipska v neděli před sv. Václavem a tam jsem v evangelickém kostele sv. kříže mši sv. sloužil. Já nevěděl, že katolíci tu svého kostela nemají a proto nemálo jsem byl překvapen,

když doveden byv poslouhou do kostela, domněle katolického, an jsem se po katolickém kostele ptal, vidím lavice po kostele obrácené ne k oltáři, nýbrž ke kazatelně, která se tu v prostřed lodi chrámové v pravo na zdi nacházela. Oltářů a obrazů v kostele nebylo, leč až v dalekém pozadí prostranného kostela, dlouhého asi jako Týnský v Praze, nacházel se veliký oltář, sestávající z velikého obrazu, k nepoznání jakého významu, mezi dvěma sloupy, a pod ním krucifix mezi 6 svícny na oltářním stole, bez svátostnice. Oltář oběhán byl zavřítým zábradlím. Svátostnice měli kněží ve své soukromé domácí kaple v najatém bytu, neb tenkrát své vlastní farní budovy ještě neměli. Toho kostela užívali katolíci i evangelíci pospolu až do vystavení kostela katolického, a byly tam služby Boží evangelické ráno od 8—10 hodin a katolické od 10—12 hodin. O 10. hod. tedy byla zpívána mše sv. při zpěvu doprovázením positivu: „Zde v zkroutěnosti padáme“; po té následovalo kázání, čistě dogmatické, o Kristovu učitelském a kněžském úřadě, a na to o 1/2 12. jsem byl já vpuštěn do zábradlí u oltáře, ku sloužení mše sv. Že mne myšlenky rozmanitě ovládaly a city rozličné ve mně vzbuzovaly, jistě mi každý přisvědčí a nebude se tomu diviti, když tato událost posud mi živě na mysli tane a já ji posud v čerstvé paměti mám. To mne těšilo při všem nejvíce, že jsem viděl, kterak katolické služby Boží hojně navštíveny byly, v čemž mne i utvrdil výrok domácího tamního kněze, že jsou tomu povděční, že jejich služby Boží se pilně navštěvují, že se při nich kostel dost plní a že si zvláště kázání všimají a je horlivě poslouchají. I mimoděk mi napadlo prorocství Kristovo: že bude jeden ovčinec a jeden pastýř.

Líbila se mi řeč jednoho tamního bohoslovce, který mne i po Lipsku pro-

vázal, jenž na mé divení se, kterak on, jsa rodák Lipský, se oddal duchovnímu stavu, že ho zvláštní milost Boží k tomu pohnouti musila; vyznal a nezapřel, že vyvolení své duchovního stavu vskutku milosti Boží připisuje; ostatek ale prý obdržel své vzdělání ve vendickém semináři v Praze.

Posléze 4. konal jsem r. 1844 na s. Víta o 9. hod. ráno oběť mše sv. v milostné kaple Panny Marie Celské, kam jsem po světovém veleskvělém průvodu na Boží Tělo ve Vidni připutoval. A při této Celenské pouti se pozastavím a co o Mariánské Cele vim, povím, neb jsem si Mariánskou Celi za předmět přítomného článku obral.

Mariánská Cela jest městys nedaleko při rakouské hranici nad Salcou ve Štýrsku ve velmi půvabné a zdravé horské krajině, tenkrát s 900 obyvateli ve 120 domích s přebohatým, v Rakousku nejslavnějším, nejhojněji navštěvovaným, nejoblíbenějším poutnickým kostelem. Sedmý opat u sv. Lamberta, jmenem Otto, pojal tu krásnou myšlenku, několik kněží do vzdálenějších hornatých krajin hořejšího Štýrska poslati, aby se i tam slovu Božímu učilo. Umysl svůj svěřil nejprředněji tehdejšímu papeži Hadrianu IV., aby podniku tomu žehnal a jej podporoval. Dne 21. prosince 1157 dal papež své stvrzení, a tu vyvolil zbožný opat pět kněží, které do štýrských hor poslal, a mezi těmi jednoho, který výsadně tu část hor do své duchovní péče pojmouti měl, kterou po mnoha století čarokrásná Mariánská Cela zdobí. Tento bohabojný mnich měl ve své cele u sv. Lamberta (Lambrecht) sochu Matky Boží z lípového dřeva vyřezanou, ana drží Ježíška ve svém náručí. Tato socha byla jediným majetkem zbožného mnicha a nejdražším jeho pokladem. Často, velmi často modlíval se před tímto vyobrazením; bylo to jeho útěchou, jeho radostí a se

slzavýma očima líbával on matku i dítko. Tuto sochu vzal onen mnich s sebou na cestu do hornaté krajiny. Když s vyobrazením v náručí do této krajiny přišel, pozala ho svatá hrůza. Nebetýčné kopce zasahovaly svými sněhem pokrytými vrcholy do oblaků; s výšin pralesy pokrytých pádily hrčící bystriny přes lisá skaliska a zavodňovaly nivy, na nichž chudí pastýřové svá stáda pásli. Studené, ostré větry vály mu do očí a sem tam viděl několik skrovně vzdělaných místeček, a z chudobných boud obyvatelů vyhlížela chudoba a nouze. Smutně rozhlízel se tu mnich onen, hledaje místa, kde by se osaditi a sobě a zvláště požehnané Matce Boží přibytěk vystavěti mohl. Konečně spozoroval kolem dokola vysokými kopci obehnaný pahrbek, na jehož výšině pomocí chudých pastýřů z prken sobě zbudoval celu, v níž svou milou sochu Marie Panny na jednom pařezu postavil. Ccla tato pozůstávala ze dvou částí: jedna sloužila mu za přibytěk a druhá za kaplu pro Bohorodičku. Zde tedy, v tomto neúrodném údolí trávil zbožný mnich své dny v modlitbě a vyučování chudých, dobromyslných obyvatelů, kteří ho často a rádi navštěvovali, aby z jeho úst slyšeli slovo Boží. Aby byli blíže něho, stavěli kolem jeho cely své chaty, a tak povstalo místo Marianských Cel.

V modlení, postech a konání dobrých skutků v duchovní správě minuly duové života zbožnému mnichu. Jeho láska a pobožnost k Marii Panně byla čím dál tím vroucnější, a často těšil se, jak jeden starý rukopis svědčí, zjevením se mu vznešené nebes Královny, až posléze blahoslaveně v Pánu zesnul. Jeho cela s oltářem, na němž socha Panny Marie umístěna, stala se za nodlouho předmětem úcty. Sám opat Bernhard přišel ze sv. Lamberta a sloužil na jednoduchém oltáři před milostným obrazem mši sv.

Posud ale místo toto milostné málo bylo známo, až se zalíbilo Nejvyššímu to, co posud tmavé bylo, osvítiti, nízké vyvýšiti a maličké velkým a vznešeným učiniti; a z malé cely Matky Boží měly se řeky milostí daleko široko na věřící rozplynouti.

Kolem roku 1284 byl Jindřich, markrabě moravský, sklíčen těžkou nemocí, již žádné umění lékařské zhojiti nedovedlo. K jeho větší bolesti i jeho choť na lůžko nemoci uvržena byla. Jejich neduhy byly nezhojitelné. Tu se tedy oba obrátili modlitbou k Bohu o pomoc, a i veřejně daly se u lidu modlitby. Zvláště kladli tito vznešení nemocní svou důvěru v přímluvu požehnané Matky Boží a sv. Václava, patrona jejich země, a ne nadarmo! Když jedné noci markrabě Jindřich na lůžku spal, tu zjevil se mu muž velebné postavy a těšil ho, řka, „že jeho volání vyslyšeno jest, že nabude žádoucího zdraví, že ale na důkaz své vděčnosti musí putovati do onoho, posud málo známého údolí hořejšího Štýrska a tam že najde obraz Matky Boží s Ježíškem na oltáři v jedné cele.“ To samé snění měla i markraběte choť Anežka. Jindřich se probudil a shledav, že v skutku uzdraven jest, nemohl o pravdě svého vidění pochybovati tím méně, anať i jeho choť ozdravěla a tentýž sen mu vypravovala. Nad míru potěšeni ze svého nabytého zdraví, děkovali oba srdcě Bohu a vydali se na cestu, poslušni jsouce hlasu s nebe. Sprovázeni mnohými šlechtici a velikým zástupem lidu, vydali se na cestu do Štýrska. Ale kterak měli v smutných, nehostinných krajinách žádoucího místa naleznouti? Hle, tu ukázal se jim v podobě cizince sv. Václav a vedl je ke svatě cele. Nevyslovitelná byla jejich radost, když svatý obraz spatřili a v hluboké uctivosti a srdcěné pobožnosti přednášeli své díky a sotva se mohli odloučiti

od tohoto zajímavého místa, aby se vrátili domů. Před odchodem uzavřeli, nad jednoduchým oltářem Matky Boží vystavěti kamennou kaplu, a ihned chopili se práce. Položivše na oltář Matky Boží bohaté dary, odebrali se zpět domů plni úcty a lásky k nejpožehnanější Panně.

Pověst o zázraku, který se stal na markraběti moravském, rozšířila se daleko

široko, a z Čech, Rakouska, Štýrska, Chorvátska a Uher brali se pouťníci v četných zástupech do Mariánské Cely. Nešťastní všeho druhu, chromí, slepí, padoucí nemocí navštěvovaní, němí, posedlí a neduživci přicházeli houfně, vyzývali Pannu Marii o pomoc, a docházeli vyslyšení.

(Pokračování.)

Spolehlivý vůdce mládeže.

Podle německého spisu podává český přítel mládeže.

okud jsi do školy chodil, tuť ovšem tobě jini dohlíželi; rodiče, učitelé a vp. katecheta pracovali na vychování a vzdělání tvém. Ale nyní nastaly jiné časy. Již nejsi více tak odvislým jako dříve; duši svou můžeš volněji nakládati podlé své hlavy, nyní jsi se stal sám sobě vychovatelem. — Jestliže's byl v kruhu rodinném po křesťansku vychován a obdržel dobrou známkou v náboženství nejen v učení se, ale i v zachovávaní, můžeš za krátký čas svou vinou toto veliké dobrodiní zmařiti, zanedbášli sebe a oddáš-li se životu lehkovážnému. Naproti ale může se jinoch, byť i ve svém dětinství nedbale byl vychován, dobře vzdělati navykna si milostí Boží o své vůli pořádný život křesťanský a zbožný. Tato lhůta mezi vystoupením ze škol a úplným dorostem na muže, t.j. leta mladosti bývá největšího dosahu na život časný ano i na věčnou spásu. Jakým směrem zařídil's si život v letech mladosti, takým směrem chodíš na větším díle až do smrti. Nesc-li se život tvůj k Bohu a křesť. zbožnosti, aneb nesc-li se k světu se vši jeho žádostí těla, žádostí očí a pýchou, ostaneš při tom i na dále, tím jedině rozdilem, že dobré jako zlé v pozdějších letech mocněji se vzdělává až se na

konci vyplní slovo vezdy pravdivé: „Jaký život, taková smrt; a jaká smrt, taková věčnost.“ Rozhoduje se tudíž u velikém počtu lidí v letech mladosti, jaký osud na tom světě i po smrti čeká je; avšak rovněž nelze upříti, že právě v tomto stáří pokušení mocněji se domáhá srdce lidského a lákání ke hříchu nebezpečnější se stává.

Na Labe a na Dunaji, kde silné jsou proudy, spatřiti jest místy, jak vola docela poklidně se běže cestou svou; pak ale obyčej bývá, že středem proudů tím silnější a ráznější se nachází. A takový proud slove plavištěm. Když opouští lodník na své loďce pobřeží, by na druhé břehy přeplavil své věci, nestojí jej z počátku taková doprava mnohého namáhání; jakmile se ale ku plavišti přiblížil, tu přestává všeliká línkavost a všemi silami mu pracovati jest, by loďce jeho nebyla proudem stržena, místo co by u protějších břehů měla dostáti. Načež vesluje se snadno opět dále ku břehům. — Toť pravý obraz života lidského; za dětinství a v pozdních let zítí člověka lze snadněji bez úrazu velikého projíti, aniž by si zadal hříchy těžkými; než leta mladosti jsou takovým nebezpečným plavištěm. Tuť potřebí starosti a namáhání, nechce-li kdo stržen

býti proudem dolů do záhuby duše své. — Hodlám proto okázati tobě, čím bys mohl v letech mladosti s jedné strany tak příjemné, s druhé pak tolik nepepčené se zachovati, by se z tebe stal pořádný muž, bys zachránil nesmrtelnou duši svou. Měj řádky tyto jako zvláštní pokyn Boží, že se ti do rukou dostaly; a upamatuj se slova Páně, jímž oslavil učeníky své a v nich všechny napotomní kněze řka: Kdo vás slyší, mě slyší; kdo ale mě slyší, slyší toho, jenž mě poslal.“ Cokoliv zde duchu tvému uvádím na pomýšlenou, obsaženou v učení P. Kristově, z něhož vyňata jest pravda těchto slov.

I.

Dvě převelikých dober dostalo se tobě v prvních letech života, jichž zvláště za naší doby postrádáme u veliké síly jinochů, kteří žijí ve světě; a předce utratil-li's těch dvou neocenitelných dober, utratil's tím vše dobré, neboť nemáš více ani základu ani základních pilířů, na nichž se staví budova bohumilému životu a smrti blažené. Jedno z nich se zove sv. víra a druhé jest panictví (čistota). Podařilo-li se tobě zachovati tato dobra až do věku mužského, pak se můžeš nadíti, že nezahyneš ve vlnách mořských vezdejšího života. Čehož za poměrů, v nichž žijeme, jen kromobyčejnou opatrností a pevností vůle dokážeš.

1. Sv. víra. Kristus Pán, sv. apoštolé a církev sv. učí nás u vši jistotě, že bez víry sv. nelze člověku se Bohu zalíbiti a spasenu býti. Ovšem že to musí býti víra pravá, víra katolická, jak jí učí katolická církev. Neboť dí sv. Pavel: „Církev sv. jest sloup a utvrzení pravdy“ (1. Timot. 3. 15.) Tys byl tak šťasten, již jako malé robátko na křestu sv. do Církvě pravé býti přijatu. Čímž ti Bůh patrně ukázal, že k povoláním náležíš; zdaž patříš i k vyvoleným, závisí přede vším na tobě, zachováš-li sv. víru neporušenou ve svém

srdci aneb vypudíš-li ji ze srdce svého. Za tou příčinou píše sv. Pavel na konci života svého: „Dobrý boj jsem bojoval, běh jsem dokonal, víru jsem zachoval. Proto uložena jest mi koruna spravedlnosti.“ (2. Tim. 4. 7.) Než právě za našich časů hrozí převeliké nebezpečství, by se neztroskotala lodice víry tvé. Předně naskytuje se ti příležitost v hostincích a v tolika novinách dočísti se aneb slyšeti, jak se katol. církev, kněží a tak zvaní ultramontáni t. j. upřímní a horliví katolíci tupí a haní, jak je zlehčují a v posměch úvádějí, jak se leckdys i Kristu Pánu a Bohu vůbec rouhají. Kdož takové věci slychá a čítá, uvádí do srdce svého bytí i nevědomky pochybnosti o víře, až ji ztratí docela. Avšak již i to se hříchem nemine, jestliže rád nasloucháš a čítáš, jak se církev sv., nejdražší tvá Máti, uráží a hanobí. Kdo pak víry sv. pozbyl aniž se k ní více navrátil, ten jest ztracen na vždy, na věky zatracen. Vždyť slovo Páně: „Kdo nevěří, bude zatracen,“ platí jmenovitě o těch, kteří u víře sv. vyučeni byli ale později ji zavrhli.

Žádáš-li se tudíž Bohu zalíbiti a spasitelnou smrtí z toho světa jednou vyjítí, vynalož vši péči na to, bys po celý život víru sv. v srdci uchoval. Neuvoď se v pukušení obcováním s nepřáteli náboženství křesťanského, čítáním knih a novin, které proti náboženství směřují. (Mat. 7. 15.) — tot jsou vlastně ti vlci, kteříž přicházejí k vám v rouše ovčím, kteří se do kořenů křesť. života, do víry sv. dávají a mermomocí ji zničití usilují. Proto Pius IX. a vícero biskupů ohlásili, že pod těžkým hříchem jest každý zavázán zdržeti se všeho čtení takých novin jakož i předplácení se na ně. Kdo proti tomu jedná a se z toho řádně nevyzpoovídá, a nečiní pevně předsevzetí, že se chce polepsiti a od toho navždy upustiti, ten ať žije aneb umírá, před Hospodinem

se zodpovídej z hříchu tohoto! — Avšak nepostačí, bys se chránil jedu nevěry, potřebí naproti tomu, bys chodil též pilně na kázání, bys se zálibou čítal ve spisech dobrých, které jsou s to upevniti víru tvou; neboť i to světlo víry sv. vyžaduje, nemá-li časem zhasnouti, by se přilévalo oleje. Pročez nedávej se nikdy na místa a nevol sobě nikdy bytu, kde bys snad co katolík péči o svou duši míti nemohl; nade vše pak se měj na pozoru, bys zatažen nebyl do společnosti aneb spolku přivtělen, kde se náboženstvím pohrdá a opovrhuje. A cožby se měl zevnějšek lišiti od srdce tvého? Nikoliv. Tělem i duší třeba se okazati a srdnatě vyznati, že jsi pravý a rozhodný katolík. I odpůrcům našim vynucena bývá úcta před katolíkem, jenž zmužile a veřejně se nosí po katolicku, t. j. jenž jest katolíkem bez ohledů lidských, kdežto na ty, kteří pouze ve svém pokojíku, někde v zákoutí aneb jenom v chrámu Páně k náboženství se

hlásí a mimo chrám se staví jako ti novomodní novověrci, na ty prstem ukazují a s opovržením jen na ně pohlížejí. Utrpěti výčitků a potupení pro víru sv. jest nemalý zisk, neboť Hospodin sám pravil: „Kdožkoli mě vyzná před lidmi, toho vyznám i já před anděly Božími.“ (Luk. 12. 8.)

Byl jsem právě na noclehu v jednom hostinci, když tam přibyl mladý muž vraceje se z pouti mnichovské. Pro nedostatek místa vykážán mu pokoj, v němž měl s jakýmsi Švejcarem společně přenocovati. Seznámivše se vyprávěl hodný muž, že se vrací z pouti, načez druhý jako neznaboh se mu dal do smíchu a chloubavě rozhlásoval, že prý ani v Krista nevěří. To postačilo, že ihned milý poutník vstal a na hostinském žádal okamžité vyklizení člověka rouhače z pokoje jeho, jinak že zde s takovým člověkem přenocovati nebude. A čeho si žádal, to se i stalo. Člověk ten musil okamžitě opustiti pokoj.

(Pokračování.)

Neděle XIII. po sv. Duchu.

Evangelium sv. Luk. 17. 11—19.

Za onoho času, když se bral Pán Ježíš do Jerusalema, šel středem Samaří a Galilee. A když vcházel do jednoho městečka, potkalo se s ním deset mužů malomocných.

Toto uzdravení desíti malomocných stalo se na poslední cestě Krista Pána do Jerusalema. Po cestě navštívil Pán dvě krajiny. Čím více blížil se konec života jeho, tím více vyhledával příležitost, aby mohl dobře činiti. Po celý svůj učitelský úřad chodil Syn Boží po zemi židovské a při tom všude dobře činil a všem pomáhal, o čemž svědčí dnešní evangelium.

Kristus Pán všude dobře činil a pomáhal! Jako slunce, které žádnému tvoru Božímu svého světla a

tepla neodepře a všem stejně svítí, tak byl i Pán Ježíš hotov všem lidem bez výminky pomáhati. Nebral ohledu žádného, ať byl člověk chudobný anebo bohatý, hříšník aneb nábožný, přítel anebo nepřítel, všichni byli jisti pomocí jeho. Není ani jediného případu, že, byv prošen, nebyl by pomohl. Tu byl učitelem, tu zase dobrodincem; zde konal zázraky, tam napomínal a varoval; zde byl lékařem a onde zase ochrancem; hned soudil a zase odpouštěl. A konečně veškeré dílo své na zemi korunoval

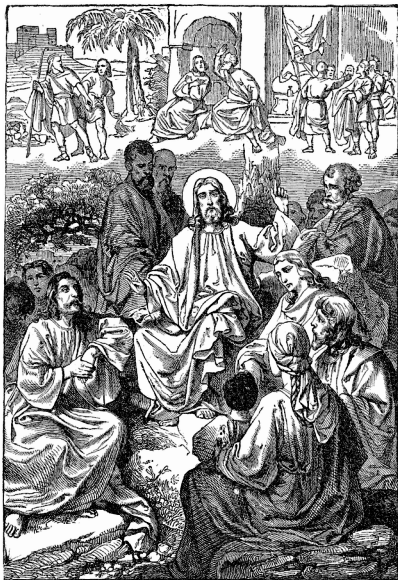
velikou obětí, kterou na kříži za nás Otcí svému přinesl. I my učenci a vyznávači Ježíše Krista! Chceme-li ale opravdu býti jeho učeníky, jest nám příkladu jeho vzešeného následovati. Tisíce příležitostí naskytuje se nám, abychom dobré činili; tu můžeme ne-umělé učiti, tu opět pochybujícím dobře

raditi; brzo můžeme bližního zlého varovati a brzo zase k dobrému povzbuzovati; často můžeme pronásledovaného ochraňovati a opět zarmouceného těšiti; jak mnohokrát můžeme těm, jenž nám ublížili, odpustiti, anebo nutným pomáhati. A čím horlivěji dobré konáme, tím více, tím jistěji příkladu Spasitele ná-!-dujeme, tím více pokladů v nebi sobě shromáždíme.

Jak rád a rychle Kristus P. dobré konal! Dobře konati a lidem pomáhati, bylo jeho chlebem každodenním; aby mohl dobré konati, na to věnoval všecken pokoj, všecko pohodlí, celou svou radost. On přemýšlel, jak, kde a kdy by mohl někomu pomoci. Každěmu láskou svou nadcházal, a více prokazoval milosti, více dobrého učinil, než od něho lidé

nešťastní žádali. — Jest pravda, že my nemůžeme tolik dobrého učiniti, jako Pán Ježíš, ale něco přece můžeme. I my můžeme vyhledávati osoby, místa, kde bychom pomoci mohli; i my můžeme přemýšlet, kde, jak a kdy bychom nejvíce dobrého způsobiti mohli. To může každý člověk, to mohou hospodáři a

hospodyně, rodiče a učitelé, představení i poddaní, jen mají-li dobrou vůli. O! jak mnoho dobrého by se mohlo vykonati, jak by se radovali andělé a svatí v nebi! — A konečně jak trvanlivě a nezištně prokazoval Spasitel lidem dobrodiní! Za všecka dobrodiní nedostalo se mu žádné lásky ani vděčnosti, nýbrž ponejvíce nevděk a nenávisť. —

Nejen snad dnes splaceno Pánu černým nevděkem, když uzdravil deset malomocných, to bylo obyčejně, ba každodenně. A to netoliko snad jen osoby jednotlivé tak oplácely Kristu Pánu jeho dobrodiní, i města, ba celé krajiny ukázaly se býti nevděčnými. Tak vypravuje sv. Lukáš ve 4. kap., že Ježíš přišel do Nazareta, kdež byl vychován, a všel podle obyčeje svého v den sobotní do

školy i vstal, aby četl. (Četl Pán z Izaiáše proroka.) I naplněni jsou všickni ve škole hněvem slyšíce to. A povstavše vyvrhli jej ven z města, a vedli ho až na vrch hory, na nižto město jejich vzděláno bylo, aby jej dolů svrhli. Ale on ušel. — A sv. Matouš vypravuje v kap. 11. tak: A ty Kafarnaum, zdaž se vyvýšíš až k nebi? Až do pekla sestoupíš: nebo kdyby v Sodomě činěny byly divové, kteříž jsou činěny v tobě, snad by byli zůstali až do tohoto dne. Ježíš Kristus, největší přítel lidu, největší dobrodinec, byl jako zločinec tupen, pronásledován, ukřížován. A přec činil dobré až do své smrti. A tak se stává i nám za dobrodini naše; dostává se nám jen nevděku. Mnohdy ani nebývá uznáno dobrodini naše, ba ještě musíme za ně trpěti. Ti, kterým jsme nejvíce dobrodini

prokázali, stávají se obyčejně nejúhlavnějšími našimi nepřáteli a ztrpčují nám život. V takovém případě máme pomysliti na Pána Krista, jenž nepřestal prokazovati dobrodini i když byl nenáviděn. Jeho příkladu máme následovati a nikdy nepřestávati dobré činiti, skutky duchovního i tělesného milosrdenství prokazovati i kdyby jsme za to samý nevděk si utrhli. Jestli Bůh na nebi, jenž všecko dobré odplatí na onom světě, cokoliv jsme z lásky k němu učinili a z poslušnosti ku přikázáním jeho vykonali.

Rozjímáme častěji toto dnešní evangelium a pak se naučíme Pána Boha vždy vrouceněji milovati, jeho darů a milosti více sobě vážiti a ke spasení svému i bližního jich užívati. — Čím vděčnějšími budeme, tím více sobě zaslužíme od Boha dobrodini. Amen.

Milodary B. Srdce Páně.

Bůh jest podnes tentýž, jako byl včera a před tisíci lety, vždy dobrý ku všem, kteří se ho bojí a v důvěře ho vzývají o pomoc. On nechce smrti hříšníka, nýbrž chce, aby se obrátil a živ byl a šťastným se stal v času i na věčnosti, a všechny příhody i nehody, které Bůh na člověka dopouští, směřují k tomu jedinému cíli: ke slávě Boží a ke spasení člověka. Tak nechat také pohlížíme na všechny události ve světě, k tomu také směřují i ty milosti, jež dobrotivé Srdce Páně z vlastní útrpnosti a na

přímluvu Bohorodičky a našich sv. patronů nám poskytuje a které nám byly sděleny od hodnověrných osob následovně:

Sděluji s Vámi, milý příteli, radostnou zprávu, že nejbl. Panna vyslyšela prosby dítek svých: sestra Kornelie jest úplně zdráva a koná již zase povinnosti obtížného povolání

svého. Ctih. sestra churavěla rozčilením a oslabením čivův a každý pohyb působil jí bolesti a s těži bylo jí lze psáti, neboť ruce se jí trásly. Chodila sice, ale bylo se jí velmi přemáhati a velké bolesti

snášeti. Zkoušela také to a ono, ale marně, a tak bylo usnečeno zprostiti ji úřadu jejího, což jí i spolusestry její bolestně dojalo. Příležitostně ukázal jsem jí obraz milostné „**Matky Boží Hostýnské**“ a tázal sjem se, zná-li ho. „O znám“, zvolala radostně, „matka Boží mi již za dětství mého jednou pomohla.“ Jsou tak plna důvěry v pomoc Marie Panny Hostýnské, jala se konati k ní devítidenní pobožnost. Spolu s ní konaly jí také mnohé spolusestry. A nejl. Panna vyslyšela společné prosby a sestra Kornelie jest zdráva a koná svoje povinnosti, ba zastává nad to ještě těžce onemocnělou sestru jednu, a tak na místě propuštění ošetřuje nyní ještě více nemocných, než dříve. Chválena a velebena budiž za to nejl. Pana a Matka Páně, na jejíž přimluvu Bůh zázračně pomohl! Lze Vám, milý příteli, snadno sobě pomysliti, jak velice se radují sestra Kornelie i spolusestry její. Vyřizují Vám od nich nejsrdčejší díky a ujišťují, že na Vás při modlitbách zpomínají. Uvedte, milý příteli, tuto prokázanou milost zcela dle vůle své ve známost ku cti Boží a nejl. Marie Panny Hostýnské: toliko si přeje představená nejmenovati ani místa ani kláštera.

Z Mikulova. Minulý pátek událo se zde zázračné uzdravení 26leté ženské. Osoba ta povždy nábožná a ruchu světa se vyhýbající, onemocněla asi před 15 nedělemi na vodnatelnost a nebylo již naděje na uzdravení, aspoň lékař o tom pochyboval. Protože nemoc již dlouho trvala a chudým rodičům jejím velké výlohy způsobovala, odhodlala se nemocná na radu jiných zbožných osob konati devítidenní pobožnost k nejsv. Srdci Páně. I počala pobožnost v úterý ostatkově; v pátek bylo nemocné hůře, zmocňoval se jí zimnice; po tom se potila tak velice, že

musila býti do jiné postele přenešena. Brzo na to bylo jí tak volně, že pravila k přítomné přítelkyni: „Ani nemohu říci, jak mi je volno, snad jsem již zdráva.“ Žádala pak šaty chtíc se obléci, ale přítelkyně její myslila, že mluví z cesty, jako se dříve někdy dělo; konečně však přece podala šaty nemocné a ta vstala a procházela se po světnici. To se stalo v pátek odpůldne. V sobotu navštívil ji lékař a nemálo se podivil, uviděv nemocnou choditi, i ohledal jí a k největšímu podivu shledal, že je úplně zdráva. Také prý jí pravil: „Inu modlíla jste se pilně a Pán Bůh vám pomohl.“ Že by osoba, která 15 neděl nemocná ležela a skoro nic nepožila, v týž den, kdy několik hodin dříve tělo bylo ještě plno vody, zdráva vstala a chodila, toho nelze přirozeně vysvětliti a jest to zajisté zázračné. K.

Z Prahy. Sestra má se nebezpečně roz nemocla. Jelikož se stav její víc a více horšil, velmi jsem se o ni obávala. V úzkosti té utekla jsem se k Božskému Srdci Páně, k tomu trůnu milosrdenství, prosíc je vroucně, aby sestře mé předešlé zdraví navrátilo. A Srdce Páně pomohlo. Sestře bylo ihned lépe, síly se zase vracely a teď je již zdráva úplně. Jelikož jsem slíbila, vyslyšení uveřejniti, plním slib svůj, vrouci díky vzdávajíc Božskému Srdci Páně.

M. N.

Jistý konvent v Praze vzdává nejvděčnější díky nejsvětějším srdcům Ježíš, Maria, Josef, za zázračné uzdravení (na zvláštní přimluvu sv. Josefa) z velmi nebezpečné nemoci jich vroucně milované velebné Matinky. a odporučuje se i na dále přimluvě sv. Josefa, patrona sv. církve katolické a patrona země české.

Z okolí Nového Strašecí. Moje sestra upadla do těžké nemoci, kteráž jí tak sklíčila, že jsem se domnívala, že již lůžka více neopustí. Když se nemoc

nelepšila, ano stále ještě více se horšila, tu jsem se obrátila na B. S. P. a slíbila, že jestli se pozdraví z této nemoci, že to ve Škole B. S. P. uveřejním. Nemoc trvala ještě asi 4 dny, na to se zlepšila a během 14 dní byla moje sestra úplně opět zdráva. Protož vzdávám nejvčelejší díky Božskému S. P. a neposkvrněnému S. P. M.

— „Já A. R. ze S. u Hranic děkuji srdečně B. S. P. a nep. P. P. M. za opětné uzdravení z mého prsního neduhu, který mne již od dubna roku 1878., tedy již déle než tři roky velice trápil. Lékařská pomoc několika výtečných lékařů jevila se vždy marná, až jsem konečně dle návodu časopisu „Školy B. S. P.“ útočiště své vzal k vykonání

devítidenní pobožnosti k B. S. P. a nep. P. P. M. a pak ku každodennímu modlení sv. růžence, a ejhle, v krátkém čase jsem se tak zotavil, že zase své práce alespoň částečně konati mohu, a doufám, že se zase s pomocí Boží uzdravím, což tehdy na poděkování Bohu a blah. P. Marii zde veřejně oznamuji. Nemohu tedy dosti vřele každému doporučiti, by v nemocích své útočiště ku B. S. P. a nep. P. P. M. modlením nadzminěných pobožností vzal.“

— Dále vzdávají díky za obdržené milosti: M. V. z Rychtářova, M. F. K. z Brna a Frt. Graf z Plzně. Tento poslední za vysvobození z bídy, z nebezpečí a z nemoce.

Snažná prosba.

Básník Vincenc Furcha složil více krásných básní Svatohostýnských nazvaných, z nichž jedna na paměť nám uvádí, jak se stavěl na sv. Hostýně chrám. Zníť následovně :

„Chrám se staví na Hostýně!“ —

Roznesla se zvěst.

„Všemožně přispívej každý,

Kdože křesťan jest!“ —

Z blízka — z dálky nápomocně

Přihrnul se lid,

Každý při stavení chrámu

Chtěl zásluhu mít.

Aj tu nastal závod krásný:

Nosí k stavení

Vzhůru bez rozdílu stavu

Cihly, kamení.

Staří, mladí, — žebrák, boháč

Velkou nosí tíž

Podle Pána, jenž též nesl

Na Golgotu kříž.

Dokázal tím lid moravský

Mysl nábožnou,

Od pradávna po svých otcích

Zbožnost zděděnou.

Hle chrám dostavený hlídá

Do Moravy zas —

Slyš! — lid k modlitbě vyzývá

Jeho zvonů hlas!

Dokud bude chrám ten státi,

Dokud Hostýn sám,

Národ bude vypravovat:

Jak se stavěl chrám.

Tak spojenými silami předkové naši vystavili chrám na sv. Hostýně. Nyní jedná se o to, aby při tomto chrámě zařízena byla stálá duchovní správa, aby takto všem požadavkům, jakých vyžaduje místo poutnické vyhověno býti mohlo. Nuže, kdož jsí ctitel mariánský, přispěj dle možnosti dárkem svým, aby se toto mohlo uskutečniti. Máti Boží, která tamo divy tvoří, zajisté hojně odplatí dárek obětovaný.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím. Celý svět katolický projevuje v telegramech k sv. Otcí nevoli nad surovým počínáním schátralých nevěrcův italských a činí tak katolici plným právem, neboť následky a důsledky zlovolných událostí oněch v noci ze dne 12. na 13. července jsou velké váhy a téměř nepřehledny. Dokázali tím činem svobodomyšlníci italští, že hlava církve nepožívá za nynější vlády italské v Římě žádné svobody, že papež jest vězněm ve vlastním městě, dokázali to nyní nad slunce jasněji, kdežto dříve stížnostem katolíků místa dáti nechťeli, poukazující k tomu, že papež prý má zákonitě pojištěnou svobodu. Porazili takovým způsobem samy sebe důkazy nevyvratnými.

Jest tedy papež vězněm ve vlastním domě, a což více váží, jest vězněm nespravedlivě. Kdož jest, komu by se mysl nebouřila, vidí-li kohokoli snášeti bezvinně nespravedlnost? Oč pak více hněv vzkypl, vidíme-li, že hlava církve, zástupce Kristův, snášeti musí nespravedlivé jednání. Nespravedlností páchanou na papeži uráží se cit lidskosti všeho světa.

Papež ani ve svém hlavním městě nemůže naprosto svobodně činnost svou po všem oborů světa rozvinouti. Církev jest společnost po všem světě se rozprostírající, která péčí svou celé kraje, země a říše objímá; a tak velká společnost nemůže a nebude moci postrádati města, v němž by svobodně působiti, kdež by vrchní rádcové její svobodně se scházeti mohli, v němž by její rozhodnutí a předpisy se zachovávaly a ctily. Na místě toho jest církev ve vlastním středu svém nepřátely obklopena a tísněna vládou protivnou, která usnešením církve překáží, statky církve prodala, sluhý církve snižuje, naukám

jejím se posmívá a zákonům církve se rouhá. Lze nazvati takový stav věci svobodou? Ale to není vše. Hlava církve, společnosti náboženské, nemá ani tolik svobody, aby mohla v basilikách římských, ba ani ve vatikánské konati povinnosti svého kněžského úřadu. Dokladem toho je ta okolnost, že vláda královská zakázala papeži objeviti se lidu na balkoně uvnitř basiliky vatikánské, omlouvajíc se tím, že nemůže ručiti, nevznikne-li nějaký nepořádek.

Ale výjevy v noci na den 13. července měly i světlou stránku svou. Projeviloť se, že Řím jest posud smýšlení katolického, papežského, jako byl za vlády papežů. Toho nelze popírati, že celý Řím jednakúčastnil se v průvodě, jednak stál po ulicích, jednak v osvětlených oknech. Jen vetřelá lůza propůjčila se za nástroj protivníků církve.

Takové jsou následky a důsledky toho, co se událo při pohřebním průvodu Pia IX. slavné paměti: papež jest vězněm a vláda italská žalárníkem. A takovou vlastností vlády italské povrhují všichni lidé poctiví, katolíky sobě vláda taková znepřáteluje, velká většina vlastních poddaných jí neuznává, ba i u samých liberálů je v neváznosti proto, že nedovede dle slibu svého ochrániti papeže. Na tom je nám prozatím dosti. Ostatní poroučíme Pánu Bohu, který řídí osudy světa po právu a spravedlnosti.

Noviny katolické „Vaterland“ a i jiné uveřejnily mnohé telegramy k sv. Otcí a i jeho odpovědi a svědčí o vždy více se zmahající přítulnosti celých národů i jednotlivců ke stolici apoštolské, která bohdá v rozhodné chvíli ponese ovoce bohumilé. I naše redakce zaslala J. Em. kardinálu Jacobinimu telegram a dostala za odpověď: (Summus pontifex

sensa tua telegraphate pandita grato animo exceptit, et tibi ac sociis redactionis catholicarum ephemeridum et typographiae benedictionem apostolicam permanenter impertit. L. cardin. Jacobini.) Sv. Otec přijal vděčně vyjádření tvého soucitu telegramem oznámené a uděluje milerád tobě i společníkům v redakci katolických novin a knihtiskárny apoštolické pozhnání. L. kardinal Jacobini.

Jakmile nás to dojalo, že nejdůst. biskup Králové-Hradecký, dr. Hais, nařídil vůči rostoucímu pronásledování sv. Otec zvláštním okružním listem všemu duchovenstvu světskému i řeholnímu, aby po celý čas jubilejní při mši sv., ovšem sčtením dotýčených liturg. předpisů, říkána byla kolekta čili orace za papeže a o dnech nedělních a svátečních aby pro farní mši sv. modlili se duchovní správceové třikrát „Otče náš“ a „Zdrávas Maria“ za obrácení nepřátel církve sv. To nařizeno z útrov srdce lidu katolického.

V Rakousku trvá čas „prázdnin“, do něhož padla velesmutná událost shoření národního divadla, které za nedlouho svému účelu mělo se otevřítí. Jestli tak zv. náhodou, nebo neopatrností, anebo zločinnou rukou požár vznikl, to k closti neštěstí nic nepřidá ani je neumírní a chvalitebno a všeho uznání hodno, že veškeré vrstvy národa se účastní chvatem až zimničím na znovuzřízení chrámu krásného umění. Jako všechna pravá krása a pravé umění od Boha jest, tak poznáváme každou krásu a každé umění za pravé jen to, které vede opět k Bohu ke zdroji svému. Tak to bylo i za dob pohanstva, s tím jediným rozdílem, že pojem bohů byl jiný než u nás křesťanů, souhlasil ale s jejich divadly; — nuže soublasí i nové, z popelu povstalé naše divadlo národní s naší ideou křesťanskou o Bohu neisvě-

tějším, nejspravedlnějším, budiž tedy školou národů křesťanských, a rádi pak zapomeneme těch nesrovnalostí a neopatrností, které se děly při první slavnosti základního kamene nár. divadla a které nezdítko v souvislost bývají uváděny s neštěstím, které nyní je zastihlo.

Ve Francii vykonány volby do národního shromáždění, u veliké převaze ve prospěch republikánů, mezi nimiž mají velké slovo revolucionáři a nezabozi; katolíci podlehli, jak se praví, vlastní svou vinou, svou netečností. Jaké následky toho budou, netěžko uhadnout, výstraha ale pro nás, abychom nespali!!

V Anglicku udělán jakýs zákon ve prospěch nebohých Irčanů, málo ale jim prospěje a utrpení jejich jenom se prodlouží. Chystá se opět boj „o kus chleba“ a vymáhá se krveproléváním to, co učení Krista Pána pouhou láskou ze srdce docílí, když jemu jen volnost dána.

V Rusku rádi by se sprostili raka nevěrectví, které nyní hrozné již nese ovoce, a mělo by upozorniti i ostatní panovníky, štítí se ale lékaře, o kterém ovšem se ví, že jest jedině dobrý: učení a zařízení církve katolické, a vyhýbají se mu jako plačící se zkaženým zubem. Rozsviňte světlo pravého křesťanského učení církve katolické a zmizí brzo všichni nihilisti a královrazi; dejte Bohu co jest Božího, a bude dáno králům, co jest královo! Bůh pečce oplátky!

V Americe. Hlavní co nás velezajímá jest český klášter v Americe, jeho přátel i nepřátel. — Náboženství jest zajisté základem každé společnosti a zárukou dalšího zkvětání, protože na něm spoléhá a spočívá všechen mravný život, bez něhož se každá společnost rozpadá a hyne. Kde tedy náboženství mizí a hledna vlastní vinou

lidí, tam na ně příkvaňuje již trest Boží. Což jest nám však říci o lidech, kteří by rádi se vzdělávali v pravdách náboženství křesťanského, kteří by rádi konali povinnosti svoje křesťanské, ale nemohou buď pro nedostatek kněží neb i pro neznalost jazyka té země, v níž obývají? A takový neblahý osud jest mnohých krajanů našich v dálných končinách Amerických.

Kdož by za takových okolností neblahořečil tomu, kdož se zasazuje všemožně o pomoc? I v Americe vyskytl se šlechtný muž, jenž, ačkoli rodem Němec, veden jsa láskou křesťanskou, zakládá český klášter benediktinský v oně krajíně Americké, kde nejvíce Čechův obývá. Jest to opat Bonifác Wimmer, jemuž se zželelo nebohých Čechův, kteří postrádají všeho duchovního řízení. Z kláštera toho, jako z nějakého středu, mají vycházeti missonáři mezi český lid do okolních krajin, poučovati ho a skýtati mu útěchu duchovní.

Za tím účelem tedy, totiž aby mohl býti zřízen český klášter benediktinský v Americe, konají se nyní peněžní sbírky a radostno jest viděti, jak každý horlivý katolík Americký hřivnu svou skládá na uskutečnění podniku toho i jest oprávněná naděje, že to co podniknuto jest, bude také ku šťastnému konci přivedeno.

Ale mezi lidmi všude dosti koukolu a plevele a tak i mezi krajaný našimi v Americe. I tam mnozí krajané naši nasáklí lžisvobodou, jimž je trnem v oku každý podnik katolický tím více pak založení kláštera, kterýž bývá všude přední baštou katolického života. Aby pak naši čtenáři poznali, že jsou si neznabozi Američtí a naši Evropští podobní jako vejce vejci, podáváme na konec úryvek z listu vel. p. Kočárnika nveřejněný v Americkém „Hlasu“: „Vy-

zvání Vaše ku příspěvkům k založení českého kláštera napluilo mne velkou radostí a útěchou a to tím více, ano postavení mé není k závidění. Mezi zdejšími českým lidem panuje velký odpor proti klášteru, podněcovaný „Pokrokem západu“, „Dennicí novověku“, „Duchem času“ a „Amerikánem.“ Zde se nyní o ničem jiném nemluví než o klášteře. Většina lidu se toho stračuje a nazývá to „železnou kravou“. „Pokrok západu“ přináší dopisy, v nichž se vyličují všechny ty neplechy, jaké se prý v podobných ústavách páchávaly a jak že ty ústavy jsou na ujmu obyvatelstvu. „Běda tobě,“ tak píše jeden z těch dopisovatelů, „běda tobě ubohý rolníku, nebudeš-li v panpátorském spolku, musíš prodat poslední krávu, a košili s těla tobě stáhnou.“ A v podobném smyslu jde to v těch nevěreckých listech se všech stran. Že mně v takém postavení vybidnutí Vaše v „Hlasu“ a Váš dar podniku našemu poskytnutý nesmírně potěšily, snadno nahlédnete. Jak velice mám Vám za Vaši laskavost a obětivost děkovati!“ —

Tak píše šlechtný a vlastenecký kněz, jemuž svěřen ten důležitý avšak nejvš obtížný úkol, první český klášter v Americe zbudovati a dobře k tomu dodává amer. „Hlas“: „Že se naši osvětáři založení českého kláštera na odpor staví a záměr ten zhanobit a překazit hledí, tomu se pranic nedivíme. Auo, naopak divili bychom se tomu, kdyby tak nečinili; vždyť jak jsme ve vyzvání našem podotkli, nevěrcům nic tak není trnem v oku jako kláštery, protože jsou nejpevnějšími baštami křesťanského náboženství. — Žeby se ale naši věřící krajané v Saunders Co. od těch nevěreckých tlachalů a písálků tak lehce poplest a postrašit nechali a proti založení kláštera zaujati byli, toho jsme neočekávali a tomu se velice divíme.

Ukazují tím, jak málo obeznali jsou v náboženských záležitostech a jak mnohem více věří té osvětářské chásce než svému horlivému a obětivému duchovnímu správci a ustanovením církevním. Již to, že svobodomyšlníci proti klášteru brojí, mělo by věřící přesvědčit, že na klášterech musí mnoho dobrého býti, a tím spíše by se měli o zřízení kláštera zasaditi. Kdyby kláštery byly něco zcela nového, takže o jejich působení by si ještě nikdo nemohl jasného pojmu utvořiti, nebyla by nám ta nechuť našich katol. krajanů proti klášterům mnoho nápadnou. Takto však kde kláštery po tisíce let a na tisícerych místech ukázaly již svou převclikou blahocinnost a kde věřící lid si to vždy za velké štěstí pokládal, blíže klášterů býti osídleno, tu nalezáme obavu před klášterem velmi nemístnou a pošetilou. Jaké pak to může býti nebezpečností neb zkáza pro krajinu, kde se klášter zařídil? Snad padají pozemky v ceně? Nikoli, cena pozemků o mnohem stoupá tak jako u měst a železných dráh. Či snad je někdo nucen proti své vůli ku klášteru připláceti aneb do klášterního kostela choditi? Může se zde mluvit o nějaké „železné krávě“ to jest o nějakém těžkém závazku, od něhož by pak nebylo pomoci, jako to bylo za dob starého nevolnictví v Evropě? Může se zde v této zemi náboženského volnosti a svobody mluvit o nějakém nucení do kostela, o nějakém nuceném placení k náboženským účelům, když to člověk sám dobrovolně činiti nechce? Kdyby cos takového tvrdil, je — zkrátka řečeno — buď hlupák neb darebák, a kdyby čemusi takovému věřil, je pošetilec. To by se tedy železnou krávou mohl pojmenovati každý kostel, jichž zde máme tak mnoho; a přec cos takového nikomu nepřipadne, protože není žádný nucen do kostela choditi a ku kostelu připláceti,

kdyby i nejbližším sousedem kostela byl. Ten rozdíl mezi klášterním a obyčejným kostelem jest jediný, že v klášterech bývá více služeb Božích než v kostelích obyčejných, protože je při nich vždy vícero duchovních, a pak, jak jsme již dříve podotkli, nemohou klášterní kostely tak lehkou zůstatí bez kněze, jako se často přihází při obyčejných kostelích. A v tom právě poskytlují kláštery věřícímu lidu veliké výhody, jichž si tento také vážíti umí. Nebo jak častokrát stane se, že osadníci s mnohými obětmi a nesnázeami sobě kostel postaví a kněze získají, a když vše nejlépe do pořádku uvedeno a velké oběti přinešeny, kněz buď umře aneb se jinam odebere, a kostel a osada zůstanou osiřelými a marně čekají na jiného duchovního správce, protože žádného dostati nelze. Něčeho takového však netřeba se báti v řádně zařízené řehole.“

A to také dobře vědí ti, jenž na blízku kláštera žili; a proto si také, je-li jim na víře záleženo, co nejsrdčněji přejí, aby se na blízku kláštera usadili. Tak na příklad železniční společnost Little Rock a Fort Smith dráhy v Arkansas, aby tam tím spíše přivábila přistěhovalce, darovala ku založení vícero klášterů znamenité pozemky a rozhlásila to ve veřejných listech. A následek toho byl, že se krajiny kolem založených klášterů v nejkratším času katolickými přistěhovalci zalidnily. A čím blíže ku klášteru se kdo zakoupiti mohl, tím šťastnějším se cítil. A tak se stalo a děje se i jinde.

Lid katolický zná působení klášterů z vlastní zkušenosti a proto se k nim tlačí a u nich svou duchovní útěchu a posilu hledá. —

A co jiní si pokládají za štěstí a za velikou výhodu, toho se naši krajané v Nebrasce obávají co břemena a ob-

tíže; jinde by si toho snažně přáli a v Saunders Co. by tomu odpor kladli. Zdaž by nebyli tak sami proti sobě? Či by byli tak nemoudří a věřili by všem těm tlachům o klášterech v „Pokroku Západu“, „Dennici“, „Duchu Času“ a „Amerikánu“ uveřejněným? Snad by za pravdu drželi všechny ty hrůzné báchoroky, které nazvíce od židovských novinářů a nectných neznabohů na potupu a ujmu katol. církve vymyšleny a do světa posílány bývají, a které pak zvrhli synové a odkojenci křesťanských matek ve své obmezenosti aneb pokaženosti za bernou minci přijímají a dále udávají? Nechceme zajisté všechny kláštery a klášterníky chváliti a hájiti; víme dobře, že se během času i v těch nejvýbornějších ústavech nějaký nešvar přihodí a nějaký nepovolanec se do nich vloudí; tolik však také nezvratně víme, že největší část pověstí o těch neřestech v klášterech spáchaných jest vyhlána, — to víme, že z klášterů vyšly ty nejušlechtlejší povahy, jenž byly nejen chloubou a okrasou církve, ale též největšími dobrodinci člověčenstva. — A protož bychom si přáli, aby ten náš věřící lid zmoudřel a ve věcech víry nehledal poučení u těch, jenž buď sami víry nikdy byli řádně nepoznali aneb svou vlastní vinou ji ztratili a jejichmi nejouhlavnějšími protivníky se stali. Jinak by se na ten náš lid mohlo a to vším právem obrátiti ono „běda“, o kterém ten pisálek v „Pokroku Západu“ psal: „Běda tobě, ty ubohý lide, budeš-li takových slepých vůdců následovati; zdalíž nemusíš nutně upadnouti do jámy té nejhorší duchovní opuštěnosti a bídý?“

Než ale obratme se teď ku stránce utěšenější a sice ku přátelům a příznivcům českého kláštera.

Komu z našich katol. krajanů na sv. víře opravdově je záleženo, ten za-

jistě s radostí uvítal zprávu o založení českého kláštera v Americe, a bude se těšiti z toho, že naše šeské katolictvo bude zase o jeden pevný základ silnějším a na jeden důležitý ústav bohatším. A nejen že se těšiti z toho bude, ale on též k provedení toho krásného účele nějakým dárkem přispěje, dobře věda, že tím podporuje věc pro veškeré katol. Čechy v Americe nejvyšší důležitou a prospěšnou. — A projevení radosti nad českým kláštrem a přinesení příspěvků již se stalo a bohda stane se ještě u větší míře. Po New-Yorských českých katolících, jenž dali první podnět ku příspěvkům pro nový klášter, chopili se věci naši čeští katolíci v St. Louisu. Katol. zdejší spolky s horlivostí obětí své přinášejí a myslíme, že ani jeden z nich pozadu nezůstane. Po nich skládají i jednotliví osadníci své milodary a jak pevně se nadějeme — do ukončení roku každý z nich nějakou obětí položí na oltář církve a národa. Též i odjinud začínají nás docházeti dárky a dopisy stran té záležitosti. Tak na příklad píše jeden horlivý a zasloužilý český kněz: „Nemám hnedle nic; ale pro tak dobrou věc uvolju se, dokud mně možno bude, každý rok 25 dolarů obětovati.“

Posléz uvádíme slova dobré jedné stařenky a horlivé katoličky: „Velice jsem se potěšila, když jsem čtla, že bude v Nebrasce český klášter. O toť jest radostné slovo: „český klášter“, kéž by jen se brzy postavil. A což nebylo by možno též nějaký ženský klášter zařídit? jak velice bych se z toho radovala! Přispěju k tomu, co budu moci, kéž by též i všichni ostatní přispívali! Ale jak mnoho jest jich na světě, kteří jen pro dítky, pro potomky shánějí a ku chrámu Páně nic dáti nechtějí, vymlouvajíc se, že nemohou teď platiti. „Až si zařídím dům a hospodárství, praví, pak také něco obětuju-

pro kostel.“ A bohužel než to všechno vykonají, přijde smrt, a pak nemohou pro kostel a pro Boha obětovati ničeho více; oni zanedbali spasení dušev. A ti potomci jejich, na které hospodařili a k vůli nimž ani sobě nepřáli, ti pro ně neučiní ničeho; nezpomenou na ně s modlitbou, neřku-li aby za ně mši sv. sloužit dali. A jak staré přísloví praví: „Co nahospodařil Stejskal, rozhlází v krátkosti Vejskal“, stává se tak často mezi

námi. — Kéž bysme dobrými skutky pamatovali sami na sebe a nespolehali se na své potomky!“ —

A zdaž nemá dobrá ta stařenka úplnou pravdu? Bohdejž bychom takových věrných a upřímných duší měli mnoho; — jak utěšené pokroky by čeští katolíci mohli zde činiti, jak mnoho krásných věcí provéstí! Než doufejme to nejlepší!

V měsíci září

modleme se za obnovení vrchnosti křesťanské.

vláštním řízením Božím vydal sv. Otec okružný list, v němž jedná o hlavním zlu společnosti lidské a udává zároveň prostředek, jímž by se tato rána zahojiti mohla. Obrací sv. Otec zřetel svůj na dvě třídy lidu, které nyní celým světem hýbou, a sice na novináře, kteří vstěpují lidem smýšlení, a na politikáře, kteří mají zájmy lidu zastupovati. Za našich dnů podobá se lidstvo rozbourěnému moři. Nechceme-li v té bouři zahynouti, musíme hledati ochrany. Než co nás uchrání těch bouří, které jedna po druhé na nás se valí a lidu zahynutím hrozí? Nebo co jest příčinou té rozervanosti v lidu? Na tuto otázku nejjasněji odpověděl sv. Otec: Všecky ty bouře jsou nutným následkem zapovrhnutí vrchnosti duchovní i světské. A kdo má otevřené oči, ten vidí, že jest svatá pravda, co sv. Otec ve svém listu vyřknuv. Jediná podmínka blaha církve a společnosti lidské vůbec jest obnovení vrchnosti křesťanské a následovně hlavní povinnosti každého křesťana a každého pravého vlastence jest, potlačovati všelikou vzpouru a úctu k vrchnosti zachovati u sebe i u jiných, protože každá vrchnost jest od Boha. Běda nám, kdyby nebylo žádné auktority! Jedině srdečná a úpřímná poslušnost pravé blaho lidem plodí. Bez poslušnosti a poddanosti byl by svět strašnou peleší lotrovskou, kde by lidé vespolně se vraždili a každá krajina byla by holou pustinou plnou nepořádkův a nátiskův. Nejčastěji bývá země napájena krví v čas vzpoury. Běda nám, kdyby vypukla vzpoura u nás, jako byla ve Francii! Běda nám, když nihilisté, socialisté a siciální demokraté zvítězí, když zednaři trůny zvrátí. Tenkrát nebude žádný člověk ani života ani majetku jist. A jak povstaly takové spolky? Povstaly tím, že se sjednotili lidé, kteří povrhují jak duchovní tak i světskou vrchností. Zřejmé a pravdivé jest slovo sv. Jana Zlatoústého: „Býti bez vrchnosti, potratiti vůdce a vladaře, toť velikým jest neštěstím, zřídlem všech zmatkův a rozbrojův“. Proto napomíná sv. Petr: „Buďte poddáni všelikému lidskému zřízení pro Boha, buďte králi jako nejvyššímu; buďte správěcům, od něho ustanoveným, ku potrestání zlých a ku pochvale dobrých; neboť tato jest vůle Boží.“ „Buďte poslušni pánům svým“, učí sv. Pavel, „nejenom na oko, abyste lidem se zalíbili,

nýbrž ve sprostnosti srdce a v báni Boží.“ A byťby byla vrchnost i nespravedlivá, musíme nicméně my býtí spravedlivými a jí poslouchati. Pilát byl nespravedlivým vladařem, odsoudil Pána Ježíše ke smrti, a přece Pán podrobil se i nespravedlivému výroku jeho a zřejmě pravil: „Neměl bys nade mnou moci, kdyby nebyla ti s hůry dána.“ Dle příkladu Páně řídili se i první křesťané, kteřížto nevině pronásledováni, nespravedlivě k smrti odsouzeni, vše bezpráví ráději trpěli, než by byli vrchností nespravedlivě se protivili. Dobře znali napomenutí sv. Pavla: „Není vrchností, jediné od Boha, a kteráž jest, od Boha ustanovena jest.“ Kdo tedy vrchností se protiví, Božímu řízení se protiví, a sám záhubu si strojí. Báh spiklencům nikdy štěstí nedá. A proč? Poněvadž všeliká vzpoura pochází od ďábla. On první vzbouřil se proti Bohu, nejvyšší auktoritě a svržen jest se svými přívrženci do propasti pekelné. Ze závisti ponouká ustavičně lidi k tétěz vzpouře proti vrchností a tudíž i proti Bohu. On ponoukal Lutera, aby povrhnul všelikou auktoritou duchovní i světskou a co z toho pošlo? Krádeže, drancování, vraždění, dlouholeté války, spousta všech krajin a což nejhoršího jest, záhuba věčná tolik tisíc duší. On, ďábel ponoukal revolucionáře ve Francii, kteří popichovali lid proti vrchností; král i s chotí byl zavražděn, všeliká auktorita nohama byla šlapána a ejhle ti, kteří tomu zavdali příčinu, zahynuli sami nejbídnější smrtí. Tak ponouká ďábel i nyní naše revolucionáře, zednaře, aby svržena byla všeliká auktorita. A co bude potom? Pak raději se člověk pořáduý by měl vystěhovati na poušť mezi dravé tigry, než-li zůstatí mezi takovými lidmi. Tak ponouká ďábel až dosud a svádí ke vzpouře lidi proti auktoritě duchovní, jak se ukázalo v Itálii, když ostatky zesnulého papeže Pia IX. přenešeny byly, po nichž kamením házeli spiklenci a když nynějšího sv. Otce chtějí i z Vatikánu vyhnati a myslí, že tím vezme církev konec. Nikdy! Kolikrát byli papežové z Říma vyhnáni a přece se do něho vrátili, spiklenci zahynuli a církev svatá zůstala neporušena. Tak povždy vyplývají se slova Spasitele našeho, že ani brány pekelné církev nepřemohou. Což jest tedy pro nás lepší, pokoj a svornost v uznání vrchností křesťanské anebo bouře a vzpoura? Zde máme na vůli, voliti sobě život anebo smrt. Poněvadž nynější sv. Otec opravdu o nás se stará jako pravý otec, proto nás upozorňuje na nastávající nebezpečensví, udává nám pramen, odkud pochází a zároveň prostředek, kterak možno tomu zlu zabrániti. Já vím, a jsem přesvědčen, že každý čtenář „Školy B. S. P.“ se mnou souhlasí, a své opovržení na jevo dá nad počínáním hanebným novověkkých spiklencův. Jelikož ale nebezpečensví čím dál více roste, spojme se v modlitbě a prosme Božské Srdece Páně, aby všecko zlé od církve sv. a od nás odvrátili a němiti ráčilo, aby všickni lidé potřebu vrchností křesťanské uznali a k ní tak se chovali, jako dítky ke svým rodičům se chovati mají.

M o d l i t b a.

O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdece Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za všechny mocnosti. Osviřiz je, o Ježíši, aby jako ve jmenu Tvém nám poroučejí, tak jediné království Tvé na zemi rozšiřovali. Amen.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc září l. P. 1881.

Za obnovení vrchnosti křesťanské.

O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za všechny mocnosti. Osviřiz je, o Ježíši, aby jako ve jmenu Tvém nám poroučejí, tak jedině království Tvé na zemi rozšiřovali. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, řiři rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přesladké Srdce Panny Marie, budiz mou spásou!

Sv. Michale archanděli, sv. Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště odporučuje se:

1. *Sv. Jiljí, op. 700:* Milostivé léto. Úcta nejčist. Srdce P. Marie. Bratrstvo Srdce P. Marie na obrácení hříšníků. Slepý kněz.
2. *Sv. Štěpána, krále Uh. 1038:* Slované koruně svato-štěpánské podřízení. Úcta k stoličce římské. Pomoc z bídý nezaviněné.
3. *Sv. Serapie, p. 120:* Za ducha kajienosti v milostivém létě. Povolání do misií zámořských. Křesťanská zbožnost. † sestra.
4. *Sv. Rosalie, p. m. 1160:* Díky sv. andělům strážným za vši ochranu minulého roku. Úcta jim příslušná. Zachovávání nevinnosti v nebezpečích. Dar Ducha sv. jistému študujícímu.
5. *Sv. Vavřince Just., bskp. 1455:* Rada jednoho velkého města oživení katolictví v něm. Rozšíření úcty B. S. P. mezi Slovany.
6. *Sv. Magna, op. 655:* Záležitost velikého dosahu. Umirající a duše v očištění. Dar moudrosti a rady v důležité práci. † bratr.
7. *Sv. Rejiny, p. m. 251:* Za dar pravé úcty, důvěry a lásky k Rodičce Boží. Slované v úctě Bohorodičky horliví. Za svatou trpělivost v souzeních. Poznání vůle Boží v jistých důležitostech.
8. **Narození Panny Marie:** Rozkolní Slované, by se na přímluvu P. Marie obrátili. Apoštolát modlitby. Šťastný výsledek zkoušky. Volba manželky. Svojná domácnost. † matka.
9. *Sv. Gorgonia, m.:* Rozumění milostivému létu. Za ducha apoštolského všem správěcům duchovním. Otec skličeny hrozným neduhem. Vytřvalost v povolání. Přemáhání duševní lenosti.
10. *Sv. Mikuláš Tolet., 1308:* Bratrstvo sv. Cyrilla a Methoděje. Za dar sebezapření. 4 rodiny. Vychování dítek ve 3 rodinách.
11. *Sv. Pulcherie, p. 453:* Mocnárství rakouské. Císař a král náš se svými rádci. Časté a uctivé vyzvání nejsv. jmena Marie.
12. *Jména Panny Marie:* Místnosti pro knihtiskárnu. Zdar pracím misionáře slovanského. Sjednociení cirkve rozkolné s katolickou.
13. *Sv. Notburgy, p. 1313:* Duchovenstvo katolické na Východě. Horlivá modlitba za vyplnění snah sv. Otce pro Slovany. Apoštolát modlitby. 3 neudrživé osoby. Novomanželé. Služebné.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. nše sv. na úmysly dne, které i vylouženy jsou na oltáři v Lárdu, Filipsofordu, Čustochově, Boleslavě a m. osi.

Připojiž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc září l. P. 1881.

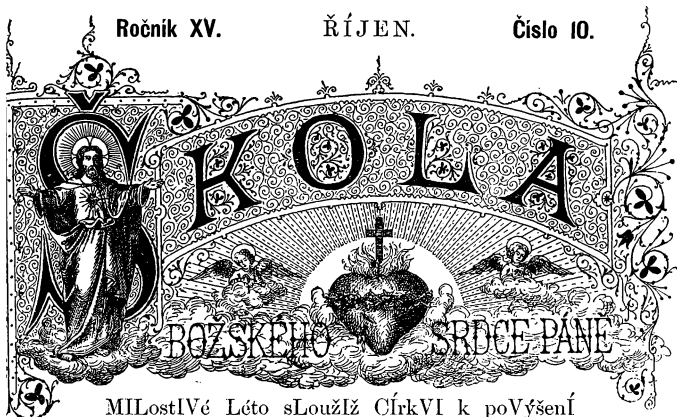
Za obnovení vrchnosti křesťanské.

- Dne Obzvláště ale doporučuje se :
14. *Povýšení sv. kříže:* Znamenání se sv. křížem. Otec téžce neduživý. Za sv. trpělivost v křížích. Starý otec. Slepý kněz.
 15. *Sv. Cypriána, m. 258:* Mládež školní a učitelstvo její. Ozivení ducha křesťanského ve školách našich. Překážení všeho pohoršení ve školách. Šťastný výsledek zkoušky. Duchovní vůdce.
 16. *Sv. Ludmily, patronky země české 927:* Družina sv. Ludmily. Úcta její v zemích koruny svato-václavské. Pomožme ku stavbě chrámu sv. Ludmily na Vinohradech. Sv. církev u Bulharů.
 17. *Sv. Hildegardy, abat. 1179:* Otcové a hospodářové, by si více dbali pořádku v rodinách. Mužové vzdělání. Dobrá rada.
 18. *Sv. Tomáše z Villanova, 1555:* Úcta Bohorodičky sedmibolestné. Milostivé léto. Utiskování. Pomoc z nouze nezaviněné. † kněz. Šťastné vyřízení záležitosti kat. tisku. Rozvaděné příbuzenstvo.
 19. *Sv. Januária a spol. m. 305:* Školy naše střední a jich učitelstvo. Vychování křesť. ve školách. Užívání hodné svatých svátostí mezi studentstvem. Smír vícero duchovních osob.
 20. *Sv. Eustachia a spol., m. 120:* Duchovenstvo řeholní mužské i ženské. Družstva mariánská v Čechách. Obrácení vlašných.
 21. *Sv. Matouše, apošt. P.:* Za ducha apošt. biskupům rakouským. Vytvalost obráceným v milostivém létě. Dar o Bohu dobře mluvíti.
 22. *Sv. Mauricia a spol. m. 330:* Za moudré a horlivé zpovědníky. Kazatelé slovanští. Správcové duchovní v zemích našich.
 23. *Sv. Tekly, p. m. I. století:* Sv. Otec náš a pomoc v jeho potřebách. Umírající a duše v očistci. Svorná domácnost.
 24. *Sv. Jaromíra, biskp. m. 1046:* Za ochranu Rodičky Boží pro země naše. Místa poutnická na počest její. Zachovávaní a ctění postu v katolické církvi. Kněz s nebezpečným neduhem.
 25. *Sv. Pacifika, řeh. 1721:* Obcování mši sv. v neděli a ve svátek. Zdržení se prací zapovězených v tyto dni. Duše v očistci. Vytvalost v dobrých předsevzetích. Věrné použití jubilea.
 26. *Sv. Justiny, p. m. 304:* Misie bulharské a jihoslovanské vůbec. Záležitost jihoslovanská. Obětavost jinochů hodných k povolání misionářskému. Dar Ducha sv. jistému studujícímu.
 27. *Sv. Kosma a Damiana, m. 303:* Úcta sv. dědiců našich. Země koruny svato-václavské. Vychování dítek ve 3 rodinách.
 28. *Sv. Václava, patrona české země 935:* Díky vřelé za vše přimlouvou sv. dědiců našich obdržené. Chrám svato-václavský na Smíchově. Apoštolát modlitby. Záležitosti knihtiskárny.
 29. *Sv. Michala, archand.:* Boj křesťanský za právo a pravdu. Vítězství sv. církvi nad nepřáteli jejími. Vzdor zlým vášním a moci ďábelské. Duchovenstvo církve východní. † otec.
 30. *Sv. Jaroslava, círk. uč. 420:* Děkujme B. Srdci P. za milost světu slovanskému v loni uštědřenou. Kněz s nebezpečným neduhem. V tomto měsíci v Pánu zesnulí údové kat. bratrstev.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Lárdu, Filipsořtu, Časochově, Bolešlavě a m. ost.

Připojí každý k úmyslům dne: „i na úmysly doporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

MILostIVÉ Léto sLoužÍž CÍrkVI k poVýšenÍ
a LIDu k posILněnÍ V báznÍ Boží!

Oti otce svého!

Cti otce svého — jakož zákon praví
Neb požehnání jeho dům Ti stává
Dům budoucnosti krásné, plné kvítí
Tam nad oblaky — v nadhvě-
zduatém žití,
Kde Pán Tě navždy bolu, trudu
zbaví.

A v slově každém cti jej, v každém
kynu;

Viz vše on co Ti dává, drahý synu:
Svou radu a svou lásku a tu snahu
Tu v srdci má až k poslednímu tahu
By's šťastným byl a jemu nedal
vinu!

O cti ho jen! Neb hlava jeho šedá
Jen blaho dítká svého, štěstí hledá;
Dřív léčí dítko — sám se nazpět
táhne,
A teprv na své bolné srdce sáhne,
Až zdrávo, šťastno jest — dřív
neusedá! —

A večer, když jest práce plná míra
On poklekne a pot si s hlavy stírá
A modlí se; a v spánku duch mu
létá

I vidí anděla, jak věnec splétá
A věncem tím jak synu skráně
svírá.

O cti jen, synu, vděčně otce svého,
A paží svou vždy odvrát soka zlého;
Cti Otce tam, jenž v Římě místo Pána
Co hlava sedí! Všaká moc mu dána!
Těž on chce blaho vždy jen dítká svého.

Dokončení římské pouti na posvátném Hostýně dne 4. září.

Hak poutníci moravští v Římě byli slíbili — že k doplnění účastenství národa na té pouti ke hrobům sv. apoštolů Petra a Pavla, sv. Klementa a sv. Cyrilla v hojném počtu se sejdou na posv. Hostýně, aby poděkovali Bohu za dar sv. víry, Panně Marii za její ochranu a se pomodlili na úmysly sv. Otce Lva XIII., tak věrně bylo i splněno dne 4. září na slavnost sv. andělů strážných. Přichvátali nesčetní zástupové ze všech krajů Moravy a vykonali svou pobožnost i při nepříznivém počasí, jak jen slušno vděčným potomkům křesťanského, Bohu a katolické církvi oddaného národa. Svatý Otec, Lev XIII., jehož velepamátný okružník, začínající slovy („Grande munus“) „Vznešený úkol,“ k pouti do Říma i na Hostýn podnět dal, udělil všem přítomným poutníkům apoštolské požehnání, které celebranti (pl. t. kanovník olomoucký hrabě Anatol d'Orsay a velečduštný inful. probošt ř. něm. v Opavě Josef Schum) oznámili, požehnal pro svatyni Hostýnskou obraz, památku na otce vlasti Karla IV. a vyzádal si zevrubnou zprávu o té pouti, která bezpochyby bude svým časem tiskem vydána, tak že dostačí prozatím jen stručně to nejhlavnější z té pouti naznačiti.

Poutníci, kteří se již v sobotu v Bystřici pod Hostýněm sešli, byli u večer přivítáni Drem. Srbským, správcem děkanství val.-meziříčského, načež byl průvod s nejsvětější Svátostí kolem kostela, udělováno požehnání, pak následovaly litanie loretánské. Ráno bral se průvod s obrazem určeným pro svatyni svato-Hostýnskou na horu a tam kázáno a mše sv. slouženy uvnitř i venku. Trest všech kázání byla: díky Bohorodiče za ochranu naší vlasti před porušením sv. katol. víry, díky sv. Cyrillu a Methodu a papeži Lvu XIII., který jejich apoštolskou činnost mezi Slovany celému křesť. světu tak zřejmě vyložil, povzbuzení k modlitbě za sjednocení u víře všech Slovanů, povzbuzení k osvědčení vděčnosti k Bohorodiče — znovuzřízení posv. Hostýna — a k římským papežům — pomocí Lvu XIII. z rukou jeho nepřátel, zuřivých neznabohů italských.

Slavné velké služby Boží konal nejd. probošt J. Schum, načež oznáměno apoštolské požehnání, následovala závěreční řeč a slavné „Tě Boha chválíme.“

Pro ustavičný déšť, před nímž na posv. Hostýně dosud těžko lze se ukrýti, byly slavnosti takto poněkud zkráceny, nieméně zůstane účinek té pouti celý, totiž osvědčení křesť. ducha a probuzení národa k opravdovým činům odpovídajícím jeho vnitřnímu přesvědčení.

Nevíme, komu napadlo, roztrousiti lživou a jak se podobá velice tendenční zprávu, která novinami brzo po celém světě roznesena jest, že prý přišly čtyry osoby ve tlačenicí na posv. Hostýně o život! Nebylo by sice divu bývalo, kdyby někdo k úrazu byl přišel v tom nevidaném množství a počasí nepříznivém; nieméně Matka Boží chránila všechny, ba naopak mnohý se divil sám sobě, že se cítí tak silným a neunaveným a že ani tíha cihly na horu nešené jej neumdlcla, a vespolečná láska a ústupnost křesťanská jest na poutích lepší zárukou pořádku, nežli houfy četníků.

Sdělujeme jedno z devatero kázání na sv. Hostýně.

Zasadíme se o náležitě zvelebení sv. Hostýna.

Kázání, jež o poděkovaci tamtéž pouti dne 4. září 1881 nad posvátným pramenem přednesl poutník římský od Sv. Kopečka.

Na Hostýně zlaté Její sídlo,
milostí tam vytryskuje zřídlo.

Nová píseň svato-Hostýnská.

Hnohým vyvoleným služebníkům a služebnicím svým dává Hospodin vedle jiných nesčíslných blahodarův a milostí občas také blahodar vidění, čili do budoucnosti nazírání. Viděními takovými a takovým do budoucna prozíráním byla omilostněna sv. Hildegarda,*) abatyšce řádu sv. Benedikta, ana žila ve století XII. „Byla jsem nemocna,“ píše, „ležíc na ložci bolesti patřím a vidím r. 1170 nespějíc, ale při úplném jsouc vědomí, ana stojí přede mnou paní tak krásná a spanilá, že jí podobné žádná mysl lidská není s to představití sobě. Velikosti byla tak ohromné, že sáhala od země až k nebi, obličej její skvěl se jako slunce, oko její pohlíželo k nebi, oděv její byl z hedbávi bíloučkého jako sníh a kolkolem objímal ji plášť zdobený nejvzácnějšími perlami a drahokamy. A aj, najednou vidím tvář její znečistěnou blátem, oděv na pravé straně roztržený, plášť všeliké ozdoby své pozbavený, obuvi její černou barvou potažené. A nastojte, paní ona srdcelomný pronášela nářek, řkouc: „Slyšte to nebesa, že tvář má jest zohavena, truchli země, že oděv můj jest roztrhán, otrásejte se propasti, že obuvi mé zčernalo!“ **)

Až potud ono vidění a slova sv. Hildegardy. Leč jaký jest význam jeho, tážete se poutníčkové draží? Na to vám za přímluvou Matičky Boží a svatých andělů strážných odpovím ve jmenu Páně.

1. Co asi míníte, poutníčkové marianští, že vidění ono vyznamenávalo? Koho asi představil Pán duchovnímu zraku vyvolené nevěsty své onou paní tak ušlechtilou a krásnou? Kdož může býti zjevením oním míněn jiný, než drahá choť Páně, církev svatá, o které píše sv. apoštol, že si ji učinil Pán veleslavnou, nemající poskvrny ani vrásky. A tudy také dokládá bohomyšlná ona věštkyň: Za nedlouho zaslechla jsem hlas s nebe: „Postava ta značí církev Boží!“

A tato vyvolená choť Páně, církev sv., zdaž nepozvedá začasté bolestných nářeků k nebi ústy viditelné nejvyšší hlavy své zde na zemi, papeže římského? Zdaž jsme neslychali opět a opět z pastýřských

*) O sv. Hildegardě viz Wetzera Welte „Kirchenlexikon,“ V., str. 188 a „Životy svatých“ z „Dědictví svato-Janského,“ IV., str. 751.

**) Viz „Das heilige Jubiläum,“ Řezno, str. 18.

listů nejd. biskupův našich nebožtíka sv. Otce blahé a svaté paměti Pia IX., jak sobě nařikal nad mnohočetným bezprávím, sv. stolicí činěným? A nevede-liž podobné stesky i nynější veleslavný papež Lev XIII.?

Ó jak bolestno bylo nám poutníkům římským, vidícím, že sv. Otec ani do světoznámého velechrámu svato-Peterského, kterýž zúplna sousedí s palácem a takořka žalářem jeho, s Vatikánem, nemůže a nesmí se odvážiti, že nemůže a nesmí odvážiti se do ostatních velechrámů římských, jež předchůdcové jeho o výročních navštěvovali památkách! Sv. Otec nesmí se odvážiti, ať o jiném ovšem pomlčím, ani mimo příbytek svůj, důkaz toho ty bohaprázdne výtržnosti, jaké se udály brzy po našem odchodu z Říma za převozu tělesných pozůstatků nebožtíka sv. Otce slavné a svaté paměti Pia IX. Značí tedy ono vidění sv. Hildegardy nátisky církve svaté i za nynějšího slavného papeže Lva XIII. A proto vypsál také sv. Otec letoší svaté jubileum, aby v nesčíslných těch útrapách a svízelných společnými modlitbami a bohomyšlnými skutky všeho křesťanstva tím snáze vyžádal a obdržel s nebe žádoucího pokoje a zvelebení církve svaté.

Postava ona sv. Hildegardě objevená bědovala: „... Truchlí země, oděv můj jest roztrhán.“ Roztrženým oním oděvem, o němž často se děje zmínka v písmě sv., vidí svatí otcové naznačeny všeliké roztržky v církvi, všecko rozkolnictvo od jednoty jedné, svaté, katolické a apoštolské církve.

A zdaž neželí i nynější sv. Otec roztržek těch neblahých, netouží-liž on zvláště po zacelení roztržky veliké návratem bratří našich východních, Slovanův rozkolných do církve svaté?

Za tou právě příčinou, aby touženého onoho spojení dosáhl, vydal onen věkopamátný list apoštolský o ss. Cyrillu a Methodu, vydal encykliku „*Grande munus*“, jížto přikazuje ony ss. apoštoly slovanské ctíti všemu světu křesťanskému, aby jejich mocnou přímluvou tím snáze nadešel okamžik odklizení onoho neblahého rozkolu.

Za tou také příčinou konána ona letoší velikolepá pouť římská a my se dnes shromáždili zde v počtu tak prevelikém ze všech končin milé naší Moravěnky, abychom Pánu Bolu, Královně nebeské, ss. Cyrillu a Methodu, všem ss. mučňům Božím v Římě odpovídajícím a zvláště ss. andělům strážným z toho srdce poděkovali za šťastný a doufejmež i spasitelný výsledek a zdar pouťi té věkopamátné. Ó modlemež se, draží, často a často na úmysl církve svaté, aby Pán dni soužení jejího ráčil ukřátniti. Modlemež se opět a opět za sv. Otce a na úmysl jeho, zvláště za toužebné ono sjednocení s církví sv. bratří

slovanských. Modlemež se o to zvláště k Matičce Boží. Ejhle, onino rozkolníci jsou velikými ctiteli Rodičky Boží. Prosmež Ji, aby jim vyžádala poznání, že nemohou býti pravými ctiteli Jejimi, nejsou-li též pravými ctiteli církve sv., jižto jedině jednu svatou, katolickou i apoštolskou založil Božský Syn Její, Kristus Pán.

2. Leč onano velebná postava sv. Hildegardě ukázaná, tak krásná a najednou tak proměněná, nedá-liž ona vyložití se i na naši veleslavnou svatyni svato-Hostýnskou? Před dvěma lety bylo mně na této svaté hoře kázati o tom, jakým druhdy sv. Hostýn býval a jakým se má opět státi.

Nevíte-liž, ať onoho kázání nevzpomínám, že do r. 1787 byla svatyně svato-Hostýnská u veliké slávy, že byla veleskvělou perlou naší Moravěny? Nevíte-liž, že sem na sta putovalo procesí na tisíce poutníkův obsahujících? Že do roka až do 1500 mší sv. se zde odsluhovalo a až na 50.000 bývalo zde co rok účastníkův stolu Páně? Nevíte-liž, že kolkolem chrámu stávaly krásné a nádherné ambity (kryté chodby, ochozy), že zde byl prostranný dům pro poutníky kněze, že zde byla fara s pěti duchovními stále bydlícími, že stávala zde i škola a pro poutníky hostinec prostranný — slovem, že všecko bylo upraveno pro poutníky co nejvhodněji?

Leč nastojte, přišel rok 1787 a dne 14. února, o výroční památce úmrtí sv. apoštola našeho Cyrilla velebná ona svatyně odsvěcena a náhle proměněna tou měrou, že plakali tisícové a naříkali, že tesknil všecken bohomyslný lid moravský nad spoustou a zkázou její.

Bezvěra a lichá osvěta tehdejší jako nyní v Němcích, ve Francii a v Itálii prohlásila: „Pryč s Hostýnem, pryč s poutěmi!“ a svatyně naše zaboolestila a zasténala: „Slyštež to nebesa, že tvář moje zohavena, truchli země, že oděv můj jest roztrhán, otrásejte se propasti, svatyně Hostýnské není více!“

Pohleďtež a popatřte na obrázek, jaký vám dnes nabízí družstvo svato-Hostýnské. Na něm vidíte svrchu svatyni Hostýnskou z r. 1787 v její rumech, v bolestném její naříkání!

Ach, naříkala ona plných 58 let, nežli aspoň částečně jest vyslyšena. Roku 1845 slitovali se nad ní ctitelé Marianští, milovníci vlasti. Vyzdvihli kostel z rumu, otevřeli jej poutníkům, ale duchovní správy pro poutě dostatečné není zde bohužel doposud! Ty ambity ještě naříkají, ještě ční k nebi žalostné jejich zříceniny, a jak by byly nám obzvláště dnes výhodny a vzácný! Po příbytku pro kněžstvo není doposud ani vidu ni slechu, ani zmínky!

Nuže, co otcové naši a matky započali, zdaž nedokončíme my synové jich statní a dcery zdárné? Kdo cítíš, že máš srdce víře i vlasti věrné, odhodlej se, vstaň, slib Mateři Boží, že chceš modlívati se za zvelebení sv. Hostýna, že chceš přispívati vedle možnosti své dárky, byť sebe menšími k rukoum družstva svato-Hostýnského za dokonalé a úplné zvelebení svatyně svato-Hostýnské. Každý duchovní milerád převezme na sebe odváděti dary takové na místa příslušná. Na mnoha místech ukládají se dary ty prozatím u věna v záložny.*) A ejhle, i sv. Otec, jenž nás poutníky římské tak otcovsky přijal v Římě, přeje sv. Hostýnu. Posvětil pro něj obraz, dnes na horu donesený, obraz, na němž Zvěstování blah. Marie Panny a sv. Václav a v popředí císař Karel IV. otec vlasti, jenž obraz toho původní dal v Římě malovati na poděkování za zázračné na císařské jeho cestě do Říma při životě zachránění. Sv. Otec přeje a žehná sv. Hostýnu, dal dnes hlavním celebrantům svato-Hostýnským plnou moc uděliti všem poutníkům apoštolského požehnání.

Roku 1885 budeme slaviti 1000letou památku úmrtí sv. Methoda. Přijdou k nám na Velehrad poutníci ze všech zemí slovanských. Velehrad náš, jak se nyní zvelebuje bude bohdá do té doby všecken ve své kráse. Poutníci ti budou chtítí z Velehradu i na sv. Hostýn, navštívit zde Matičku Boží, ochranitelku Slovanstva i vší Evropy od záhuby tatarské. Ó jak budou žehnati všem, kdož přispěli k oslavě Hostýnské! A jak bude každému věrnému synu a každé věrné deři víry a vlasti, když si bude moci dáti svědectví: „I já nesl cihly na oslavu sv. Hostýna, i já přispěl, přispěla dary peněžítými na zvelebení jeho!“ A Matička Boží zdaž neodplatí každý dárek sebe menší hojnou svojí přímluvou a Synáček Její nenahradí-liž nám oběti naše pro Ni životem věčným? Snažmež se, křesťané, životem bohabojným, opravdově křesťanským a obzvláště dokonalým vykonáním letošního sv. jubilea, snažme se horlivými modlitbami za sv. Otce, za církev sv., za sjednocení církve východní s naší sv. církví katolickou a za navrácení k ní všech bratří a sester ve vlasti naší rodné od církve sv. bloudících, snažme se všemi způsoby přispívati k tomu, aby velebná postava církve svaté sv. Hildegardě v nevýslovném žalu ukázaná ze zármutku svého zase se rozveselila a ve dřívější své slávě opět se objevila.

Zasazujme se též a přispívejme k tomu, aby svatyně svato-Hostýnská v bývalé své velebě a kráse opět se zastkvěla

*) V Holici u Olomouce obnáší věno svato-Hostýnské započaté r. 1878 v tamní záložně po této pouti 105 zl. 66 kr.

— a blaze nám, když za takové blahoplné snahy trvalou si pojistíme památku u vděčných potomkův, u víře i vlasti; blaze nám, až kdysi po dokonané pouti životní k oslavené a na věky panující a radující se církvi Páně a k Matičce naší nebeské od ss. andělů strážných na ten nadehvězdny Hostýn přivedeni budeme. Amen.

Okružník biskupa Strossmayera

daný v Djakově 4. února 1881.

(Pokračování.)

Řím jest na světě městem prvním a nejznamenitějším; ne nadarmo sluje městům věčným. Řím celý svět zvláštním zajímá způsobem. V Římě kromě chrámův celému světu všobecných, má každý národ znamenitější své chrámy vlastní. Chvála Bohu! — i náš národ má své vlastní svatyně v Římě. Starý chrám na pahrbku kapitolském „ara coeli — oltář nebeský“ zvaný, chová tělo zbožné naší královny bosenské Kateřiny, která před zuřivostí tureckou útočiště a pokoj svůj našla ve věčném městě. Chrám sv. Jeronýma jest podnes národním naším chrámem v Římě, za nějž rodáku svému Sixtu V. — papeži to všech papežův středověkých nejučenějšímu a nejznamenitějšímu — co děkovati máme. S ním jest spojena kapitola naše, a Bůh dá, že brzy k ní připojen bude vyšší ústav vychovavací pro výtečnější mladé kněze naše. Žádný Slovan, jenž do Říma se dostane, neměl by chrámu toho pominouti, a to tím více, jelikož on zasvěcen jest našemu sv. Jeronýmu, jenž ve století IV. tutěž zásadu na Východě hájil, kterou naši sv. apoštolé na Západě zastávali. Sv. Jeroným, rodák z Dalmacie, byv .v Římě vychován, prožil všecken život svůj v samotě betlémské. K němu pro nesmírnou učenost a věhlas jeho všecek svět se obracel. Sv. Damasius papež, sv. Augustin často přččasto hledali u něho rady a poučení. Kde kdo na

světě rád by jej byl pro své mínění a snažení získal; ale on v onom hrozném zmatku doby své se vši silou ohnivě duše své vždy jedno a totěž celému Východu hlásal, volaje: Kde jest Petr, tam jest Církev pravá; já jen s tím se sdružití mohu, kdož stolice Petrovy pevně se drží! — Toťhle modlitba, která každému Slovanu ve chrámě sv. Jeronýma v Římě z duše vylévati a Srdci Páně se ozývati měla. Ale mezi nejmilejší naše slovanské svatyně v Římě patří chrám sv. Klementa, v němž do dneška odpívají ostatky sv. Klementa, jež naši apoštolé do Říma byli přinesli; v němž leží tělo sv. Cyrilla našeho, v němž každá část jeho, ba takofka každý kámen ozývá se vzpomínkou na sv. naše apoštolý; chrám ten by každý Slovan do Říma zavítavší měl navštívit, a tam onu modlitbu sv. Jeronýma skroušeným srdcem opakovati; chrám ten povždy hlásá nejvyšší onen cíl, jež sv. apoštelé naši na Západě i mezi námi vždy před očima měli, a jenž největší naší potřebou národní jest. Ku modlitbě té měl by každý Slovan připojiti ještě prosbu: aby se milý Bůh smiloval a nám naléztí dal tělo sv. Cyrilla, ne-li dříve, tož aspoň do roku 1885, t. j. do času onoho, kdy věci na Velehradě slaviti budeme tisíciletou památku úmrtí sv. Metoděje, aby se tam věci bratří v Kristu poblíže poznali a smluvili a

cestu ku svatě jednotě u víře a církvi sobě proklestili.

V hromadě-li to vše rozvažují a s nynějším stavem Slovanstva srovnávám, mimovolně z hloubí duše ozývá se mi volání: Ach, Slované, Slované, bratří v Kristu! Kdyby slabý hlas můj k vám proniknouti mohl, pověděl bych vám: vy čtíte pismo sv, jakožto slovo Boží, klaníte se mu jakožto pravdě věčné, i zdalíž jest možná, že neznamenate znamenitosti, opravdivosti, jasnoty a rozhodnosti slov Kristových u sv. Mat. XVI. zapsaných: „Ty jsi Petr, i na té skále vzdělám Církev svou, a brány pekelné ji nepřemohou; tobě Petře dám klíče království nebeského, cožkoliv rozvážeš na zemi bude rozvázáno i na nebi.“ — Já myslím, že nemůže býti žádná pochybnosti, že tu neběží jen o marný titul neb zevnější nějakou počest, ale že zde řeč jest o pevném Církve Boží trvání, o základním kamenu, na němž jistota a věčnost její spočívá, o původu i o posledním cíli její moci a vlády. — To značí každé slovo svatého výroku toho i jasnotě obrazu a podobnosti dotčeného. — Možná-li jest Slované, že bystrý rozum váš a vřelé srdce vaše nechápe oněch slov Kristových (Jan XXI.), kterými se Spasitel Petra po třikráte tázal, zdali jej miluje, chtěje mu nestálost a trojí zapření jeho na paměť uvéstí, chtěje označiti cenu svatě lásky, kterou jedinou v křesťanstvu také poety a slávy došel, hlavně však chtěje, aby prvenství Petrovo vyslovené a stvrzené slovy: „pasiz ovce mé, pasiz beránky mé“ nikdy ve světě v zapomenutí nepřišlo, ale až do skonání světa trvalo. — Slované! my všichni bez rozdílu ctíme a vyzýváme sv. apoštoly Cyrilla a Methoděje; my všichni ze srdce radovali jsme se, uslyševsč, že moudrost a dobrota papeže Lva XIII. v době nejnovější naše apoštoly na vyšší čest v Církvi Boží

pozdvilila; než, je-li tomu tak, jak jest možno, abychom společně neuznali, že apoštolé naši vždy s duší i s tělem svatě stolicí římské oddáni byli, že u ní vždy ve všech bídách a potřebách svých záštitu i obranu hledali; že vezdy nejen tím neb oním krokem ale celým životem i apoštolským působením svým k tomu nejvíce směřovali, aby všecky Slované ve svatém a nerozlučném svazku s Církvi římskou a její hlavou udrželi a zachovali. Ach, Slované bratří! Vy očividně jste Bohem ustanoveni, abyste veliké věci v Asii i v Evropě provedli, vy jste dle mého zdání pozváni, abyste přežili a v sobectví mrzké zabředlou společnost Západu přerodili, a jí víc srdce i lásky, více viry a mravnosti, více citu pro spravedlnost, pokoj a svornost vstúpili; ale vězte, že jen tehdy u věci té všeobecného prospěchu a své vlastní slávy se doděláte, a všecky své veliké překážky vnější i zevnější přemůžete, smíříte-li se a shodnete s Církvi západní; jen tak zbavíte svět všech oněch předsudkův a a podezření, s nimiž posud všecky i nejšlechternější činy vaše pozoruje

Chvála Bohu, že církev východní nevzdálila se hrubě od západní. Vědělat ona rozhodně od sebe odrážeti všelikou nápast která se na ni ve století XVI. ze Západu valila. Propast, která obě církve ty rozdvouje, dá se snadno urovnati, bude-li jen moudrosti, mírnosti, pravě zbožnosti a opatrnosti. I v urovnání tom leží právě dvojí tajemství síly a zdaru: prvním mohla by církev sjednocená přemoci onu mrzkou nevěru a zkázu, která se nyní všude hrozivě rozšiřuje, a smrtonosnými ranami nejen té neb oné větvi ale celému kořenu pravdy evandělické hrozí; druhé tajemství v tom spočívá, že by se sjednocením církev východní přerodila a od mrtvosti své osvobodila, tak že by s větším než posud úspěchem mohla chrániti otrásané zá-

klady státu i společnosti a hubiti nebezpečný nihilismus, který se samým peklem sdružen jsa zbraní jeho užívá, aby vše, co národu milo jest a draho, rozrušil, zhubil a zničil. — Rozvážíme-li sobě my Slované věc tuto, není možná, aby nám na paměť nepřišla jedna okolnost velmi vážná, a ta jest: že rozkol církevní v počátku a původu svém není ani nejméně prací Slovanův, ale jediné Řekův, kteří právě hanebným dílem svým veliký díl národu našeho do hrozného neštěstí za sebou zavlekli, jež oni podnes sami dobře cítí. I já bych radil bratřím svým Slovanům, zvláště sousedním: sinite mortuos sepelire mortuos suos — nechte, ať mrtví sami mrtvé své si pochovají. Bůh si Řeky žehnej, ale oni sami ať se snaží sprostiti se rozkolu církevního a následkův jeho. My neměli bychom žiti a ve snopy vázati, čehož jsme nerozsevali a nezalávali; a z některých nejnovějších díl řeckých poznávám, že mnozí Řekové po dnešní den překypují nenávistí proti církvi katolické i proti Slovanům. Ačkoliv já každý národ ctím i ačkoliv rodákům svým vždy na srdce kladu, aby věc svou hájili sice, ale cizí se nedotýkali, že každý druhý, jak oni právě, nerád krivdu trpí, přec jsem nejednou už zvolal: O svatý Bože, toť zase živý příklad staré bájky o vlku a ovci. Řekové! — Církev katolická a Slované by na vás stokráté víc co žalovati měli. I recete, prosím vás, zdaž Církev katolická, zdaž Slované vám zavinili, že starý Byzanc politického úkolu svého se spustiv v různé bohoslovné rozepře zabředl, že Církev svou právě tehdy hluboko svrhnul, když ji proti všemu právu i proti vši pravdě do nebe výzdvihnutí chtěl? Zdaž Církev katolická, zdaž Slované toho vinu nesou, že národ řecký pod vládou byzantskou tak seslábnul a zmalátněl, že v osudnou dobu obranu hlavního města svého samým téměř Vlachům svěřil, sám

zatím po chrámech zoufale se plaze a Boha pokoušeje, aby jej zázrakem spasil. Jinak to za starodávna Židé bránili svůj drahý Jerusaleem proti Římanům, jinak v době nové Španělové Saragosu proti Francouzům. Jediné štěstí, že Bůh u příležitosti té, snad vzhledem na věčnou slávu starých Řekův, chrabrou věru udatností a slavnou smrtí císaře Konstantina Paleologa čest a slávu jména řeckého spasil a pomstil. Či vám katolická Církev, či Slované vám válkami křížáckými tak uškodili, že jimi císařství vychodní značně oslabeno a poškozeno jest? Nelze ovšem všeho schvalovati, co křížáci činili, největší však vina provinění jejich padá na vaši neupřímnost, závist a zrádu. (Jeden z nejznamenitějších spisův řeckých jest: Histoire de la civilisation Hellonique, par M. C. Paparigopuolo, professeur d'histoire á l'université d'Athens. V dile tom bezohledně psaném prýti nenávisť proti Církvi římské i proti Slovanům. Spisovatel z lásky k Helenismu povrchně odbývá a odsuzuje všechny události týkající se Západu a Slovanův. Naši učenci v Záhřebě neměli by podobných zjevů literárních nechati bez povšimnutí.) — Konečně, tak-li Řekové žalujete, prosím vás, povězte, zdaž Církev katolická, zdaž Slované tím vinni jsou, že fanaticové všeobecného neštěstí použili, aby se Církvi slovanské na poloostrově balkánském za ňadra dostali; aby národní jazyk její při bohoslužbě z úst jí vyrvali, aby jí pro vyšší vyznamenání církevní lidi mohli vnutiti, jimž více běželo o vlnu a mléko než o spásu a dobro ovcí svěřených? Nevzpomínám toho na to, abych někoho káral a staré rány rozdíral; toť nesrovnávalo by se ani se svatým úřadem, ani se srdcem mým; i vim, že nyní čas není, abychom se hádali, ale abychom se dohodli a jeden druhému bratrsky pomohli; ale vzpomínám toho,

abych matku svoji, Církev katolickou ospravedlnil a Slovanům na srdce vložil, že je jednak příklad sv. apoštolův Cyrilla a Metoděje, jednak všechny okolnosti tehdejší mocně nutkají, aby se se stolicí sv. Petra smířili a u ní vezdy obranu svou i útěchu hledali. Dřevní obraz a dřevní poměry státův a národův se už nikdy nevrátí. Východní otázka nyní neustále vře, ač, co se Soluní i s Cařihradem se stane, podnes tajemstvím Božím zůstává. Já se své strany neostýchám se před Bohem i před celým světem vyznati, že vroucně želám, aby starodávná basilika sv. Demetria v Soluní a velebný chrám sv. Sofie v Cařihradě co nejdříve v ruce křesťanské přešel, aby v nich opět po tolika stoletích slovo Boží zase zaznělo, a svatá tajemství naše aby se v nich opět konala. Ale ať už

jakkoliv otázka východní se rozřeší, ať už Soluní i Cařihrad dostanou se do číkoliv rukou, nepochybně jest na všechnen způsob, že starý obraz dvou světův, východního a západního, a vespolného jejich styku, že se nikdy už vrátiti nemůže. Ten dávno už odpočívá v hrobě, i jest na čase, aby i rozkol, jehož on původcem byl, na věky jednou pohřben byl a ukončen.

Mnohý čta řádky ty, pomyslí sobě: vše to jest krásné a dobré, ale jednota ta, již na tak vroucně odporučuješ, zvrhla se časem a jest nyní nebezpečna všemu, co národu milo a draho býti může. — Jsem přesvědčen, že podezření a obávání to zcela bezdůvodné jest, což zase příklad ze života a působení apoštolského našich sv. apoštolův dokázati můjím.

(Část druhá a dokončení ve zvláštním sešitu.)

Měsíční ctnosti,

čili

33 krátkých rozjímání pro ctitele Božského Srdce Ježíšova, obzvláště pro údy „Čestné stráže Božského Srdce.“

O užívání těchto měsíčních ctností.

Ctnění Božského Srdce Páně má dle zjevení blah. Markéty za obzvláštní svůj účel: náhradu činiti Božskému Spasiteli za urážky zlých lidí, kteří nesmírnou lásku Božského Srdce Ježíšova nevděkem splácejí. Jakož se však tyto urážky netoliko rouhavými a potupnými slovy nýbrž, a to hlavně, hříšným nekřesťanským životem stávají: podobně i náhradu, již sobě Božský Spasitel od svých ctitelů vyžaduje, činiti třeba netoliko odprošováním Jeho Božského Srdce a nábožnými k Němu modlitbami, nýbrž, a to hlavně, ctnostným v pravdě křesťanským životem. Kde ale nalezneme krásnější zrcadlo veškerých křesťanských

ctností nežli právě v tom nejdokonalejším, nejsvětějším Srdci Ježíše Krista? On sám k následování ctností Srdce Svého nás vyzývá říka: „Učte se ode mne, neboť já jsem tichý a pokorný Srdcem.“

V tom snažení, uctiti Božské Srdce Ježíšovo následováním Jeho ctností, mají nápomocny býti tyto měsíční ctnosti. — Nechať sobě ctitel Božského Srdce Páně každý měsíc jednu ctnost obere, aby se v ní cvičil a sobě ji osvojil. Během toho měsíce ať sobě častěji na mysl přivede, jak Pán Ježíš tuto ctnost nejdokonaleji vykonával, a jak on sám v životě svém by ji provozovati měl.

Jmenovitě tam měsíčních těchto ctností vhodně užití mohou, kde se

utvořil spolek „Čestné stráže B. Srdce.“
Z pravidel spolku toho zde něco uvedeme:

„Každý úd vyvolí si pro svou stráž jednu z 12 hodin denních, počínaje od 6. hod. ranní až do 6. hod. večerní, tak že od 6—7 h. ráno jest první hodina a od 5—6. h. večer jest dvanáctá hodina stráže. Každá hodina má svého patrona; hodina první Blahosl. Pannu, hodina druhá sv. Josefa, 3. spravedlivé na zemi, 4. serafiny, 5 cherubíny, 6. trůny, 7. panství, 8. síly, 9. mocnosti, 10. knížectví, 11. archanděle, 12. anděle.

Ve spojení s tímto patronem koná úd svou stráž. Na počátku hodiny odebre se v duchu na svou stráž — před svato-stánek. Tu obětuje Božskému Srdci všecky své myšlenky, slova, skutky i utrpení, obzvláště ale tu svoji žádost, aby klanění nejhodnějšímu Srdci svou láskou potěchu způsobil. Po tu svou hodinu snaží se více než v jiný čas na Božského Spasitele pamatovati, alespoň jedenkrátě lásku vzbuditi, a když se k tomu příležitost naskytne, malou oběť přinést: Nežádá se tu a nepředpisuje nic obzvláštního, nýbrž horlivosti a nábožnosti jednohokaždého se to ponechává, aby v tom se cvičil, coby tu hodinu mohlo posvětit. Kterí by na svou hodinu zapomněli, ať ji započnou tenkrát světit, když si na to vzpomenou. Také žádné přerušení obyčejných zaměstnání netřeba v hodinu stráže učiniti. Ono „obětování“ na počátku stráže může se tímto způsobem vykonati: Božský Spasiteli, můj lásky nejhodnější Ježíši, obětuju Tobě hodinu stráže, ve které spojen s . . . (tu jmenuj patrona zvolené hodiny) obzvláště si žádám Tebe milovati, chváliti, oslavovati, a Tvé Božské Srdce potěšiti. — Za tím účelem přijmi všecky mé myšlenky, slova, skutky a utrpení, především ale mé srdce, které Tobě bez výminky odevzdávám, a prosím Tě úpěnlivě, račiž to mé srdce v plamenu své nejjistší lásky zcela a úplně ztráviti.

Průběhem hodiny stráže mohou z paměti některé krátké modlitby neb povzdechy konány býti; jako: „Milováno a chváleno budiž všudy a po všechny časy Božské Srdce Ježíšovo.“ (100 dnů odp.) „O Ježíši, o lásko!“ atd.

Tolik z pravidel jmenovaného spolku. Kde tudíž takový spolek jest zařízen nebo se zařídí, tam údové mezi sebou rozdělí měsíční ctnosti a každý měsíc vyměňují, a pak v hodinu stráže na to pamatují, jakby Božské Srdce Ježíšovo v té připadající ctnosti následovati mohli.

1. Duše jakožto dítko nejsladšího Srdce Ježíšova.

„Nebudete-li jako maličci, ne-
vejdete do království nebeského.“

Malé dítko nehledí do budoucnosti, nestará se o nic, nic napřed nevypočítává; pečlivá milující matka toto všecko za ně činí. Odevzdej se s touž dětinnou myslí pečlivosti Pána našeho, méj na tom dosti, že Jej velice miluješ, Jeho ve sprostnosti posloucháš, Jej za ruku držíš, — a kráčež bez bázně dále.

Je-li chodník kluzký, cesta trnitá, bude Ježíš tebe na rukou svých nésti. . . Ale právě proto nesmíš vyhledávati, abys u sebe samého ve vážnosti rostl, a také ne u jiných . . . maličkým ostati třeba, z cela maličkým skrze prostomyslnost, poslušnost, oddanost . . . Veliké dítě se na rukou nenosívá.

Klanění hodný Ježíši, buď milým Otcem mým, Já vždycky chci býti maličkým dítkem Tvým!

2. Duše oživená Srdcem Ježíšovým.

„Já jsem život!“ . . .

Vystavuj v tomto měsíci duši svou blahodárnému vlivu nejsvětějšího Srdce Páně, jako se rostlina vystavuje paprskům slunečním, aby od něho tepla, světla a života dosáhla.

Jsi-li v lažným, to Božské slunce tebe rozehrčeje; slepým, ono tě osvíti; mrtvým, ono tě k životu probudí. Ale ty musíš k němu přistoupiti, jemu své

potřeby v modlitbě vyložiti, s důvěrou
jemu svou duši do kořán otevřítí. Do
uzavřeného přibytku slunce nevniká.
Před oltářem, při stole Páně, v rozjímavání
— tu ono jasné slunce s celou silou
své lásky svítí, tu obzvláště sobě jeho
blahodějný vliv musíš vyprošovati,

Božské Srdce Ježíše, slunce všech milostí,
Oživ srdce mé paprskem své jasnosti!

3. Duše politovaná od nejsvětějšího Srdce Ježíšova.

„Mám útrpnost s lidem tímto. . .“

Vzdycháš snad pod břemenem těžkých
okovů, trpíš snad nevypravitelné ouzkosti
duševní. O raduj se! Srdce Ježíšovo
tvou bídu spatřilo a řeklo: „Mám útrpnost
s duší touto!“ — Jak účinnivá jest útrpnost
Ježíšova! . . . jak plná něžnosti! . . .
jak potěšuje nás! . . . Spěchej na Srdce
toho klanění nejhodnějšího přítele; —
jakákoliv muka tebe sužuje, On úlevu
tí může poskytnouti . . . Navzájem měj
i ty spolu útrpnost s Ním celý tento
měsíc, v hodinu své strážce . . . Zlí lidé

Jemu tolik urážek způsobuji! Ty pak
nepřiprav Jemu dobrovolně ani stínu
zářmutku.

Slitování, Pane, utrpnost měj s bídou mou,
V otcovské Tvé Srdce odevzdávám život i smrt svou!

4. Duše na dveře Srdce Ježíšova tlukoucí.

„Tlučte a bude vám otevřeno!“

Zajisté jsi již na dveře mnohých
srdcí tloukl, u jednoho o poklid, u jiného
o útočiště, u všech o blaženost žebraje!
Klamal jsi se . . . Jedno toliko srdce
mohlo toto všecko tobě dáti; a tím srdcem
jest Srdce Ježíšovo.

Zdržuj se celý tento měsíc a v hodinu
strážce pokorně u dveří božského Srdce. . .
Tluč a ono ti otevře! . . . Jakmile
jsi však do tohoto vězení lásky vkročil,
pros Pána našeho, aby dveře za tebou
zavřel a tebe navždy svým blaženým
vězňem učinil. Jedině hřích mohl by tě
z tohoto rozkošného přibytku vyrvati;
utíkej i před stínem jeho.

Božské Srdce Ježíše, ty útluku žádoucí,
Otevř' lásce, na dveře tvé tlukoucí!

(Pokračování.)

První všeobecná pouť Slovanů katolíků do věčného Říma.

(Pokračování.)

rvám, že snad pro budoucnost
by mnohému mohl prospěti po-
řádek náš jakož i pořádek, dle
něhož se řídili ostatní poutníci,
pročež tuto podávám napřed v pů-
vodním znění pořádek, dle něhož
se řídili jiní poutníci, dle našeho pořádku
vypravování další zařídím.

Ve středu dne 29. června, ráno
o 7. hodině: Oddělení I. a II.: Návštěva
jubilejní u sv. Petra; mše sv.; přehlídka
kostela podzemního; zůstane se pak na
velkých službách Božích. Odpoledne
o 4. hod.: Oddělení I.: Návštěva těchto
kostelů: Santa Maria trans Tiberim,
S. Pietro in Montorio, S. Cecilia, sv.
Bartoloměj (kdež rameno sv. Vojtěcha

spočívá), večerní služby Boží u sv.
Klaudia. Oddělení II.: Návštěva těchto
kostelů a místností: Ara Coeli, vězení
manertinské, Forum, Colosseum, sv.
Petr v okovech, sv. Stanislav Kostka,
Fontana Trevi. Večerní služby Boží u sv.
Klaudia. — Ve čtvrtek dne 30. června,
ráno o 7. hodině: Oddělení I.: Mše sv.
u sv. Jana v Lateránu, první a druhá
návštěva jubilejní, návštěva těchto po-
svátých místností: Baptisterium, Scala
Santa, Santa Croce. Oddělení II.: Ná-
vštěva těchto místností ve Vatikáně:
Kapla sixtinská, Stanze, obrazárna, mu-
seum egyptské a etruské. Odpoledne
o 4. hodině: Navštíví se: Santa Maria
in Cosmedin, chrám Vesty, basilika sv.

Pavla. — V pátek dne 1. července, ráno o 7. hod.: Oddělení I.: Mše sv. v Santa Maria Maggiore, první a druhá návštěva jubilejní basiliky, návštěva sv. jeslíček, pak kostelů sv. Pudenciany, sv. Praxedy a sv. Stanislava Kostky, Fontana Trevi a kostelů dvanácti apoštolů a del Gesù. Oddělení II.: První a druhá návštěva jubilejní basiliky Santa Maria Maggiore, pak sv. jeslíček; napotom první a druhá návštěva jubilejní basiliky sv. Jana Lateránského, musea křesťanského, svatých schodů, Baptisteria a kostela Santa Croce. Odpoledne. Oddělení I. a II.: Zpověď, návštěva nejsvět. Svátosti, nakupování penízků, růženců atd. — V sobotu dne 2. července, ráno o 7. hod.: Oddělení I.: Mše sv. a společné sv. přijímání u sv. Petra, návštěva sv. ostatků a hrobu papeže Pia IX., snídání, nakupování penízků atd. Oddělení II.: Totéž jako oddělení první s tím rozdílem, že po snídání navštíví se museum a knihovna ve Vatikáně. Odpoledne o 4. hodině: Oddělení I.: Navštíví se: Santa Maria in Ara Coeli, vězení mamertinské, Forum, Colosseum, sv. Petr v okovích. Oddělení II.: Santa Maria trans Tiberim, S. Pietro in Montorio, sv. Cecilie, sv. Bartoloměj, kdež rameno sv. Vojtěcha spočívá. — V neděli dne 3. července, ráno o 8. hodině: Velká mše sv. v řecko-slovanském obřadu, výklad v řeči ruské v kostele sv. Klementa. Odpoledne o 6. hodině: Tamtéž kázání polské a nešpory. — V pondělí dne 4. července, ráno o 8. hod.: Velká mše sv. v řeckobulharském obřadu, výklad v řeči slovácké v basilice sv. Klementa. Odpoledne o 6. hod.: Tamtéž kázání české a nešpory. — V úterý dne 5. července, ráno o 8. hod.: Velká mše sv. v latinském obřadu, výklad v řeči chorvátské. V poledne: Audience u sv. Otce. Odpoledne o 5½ hodině: V kostele sv. Klementa kázání vlášské a nešpory, potom jeden kardinál míti

bude slavné Te Deum a udělí požehnání nejsv. Svátostí. — Dne 6. července bude v 7 hodin ráno zpívaná mše sv., sloužená nejdůst. panem biskupem Strossmayerem v slovanském jazyku a obřadu římském s asistencí pp. kanovníkův sv. Jerolíma.

My od tohoto pořádku se odchýlili, jakž již podotknuto, abychom nahradili opozdění. Prvního července měli jsme ve chrámě S. Maria dell' Anima mši sv., kterouž sloužil vd. probošt Václav Štulc. Po mši sv. podepisovali jsme v českém poutnickém domě, s kapli sv. Václava, adresu na sv. Otce, kteráž při audienci podána byla.

O úpravu překrásnou této adresy postaral se vd. p. kanovník Karlach z Prahy. Při podpisování rozdávány nám zvláštní krásné agnůstky. Téhož dne vykonávali jsme sv. zpověď. Kněz každý měl plnomocenství zpovidati; zpovidali jsme se skroušeně ve chrámě S. Maria dell' Anima.

Na večer pozvání jsme byli do „Palazzo Altieri“ (piazza a Gesù) k musikalní akademii, ku kteréž jsme obdrželi legitimační listek s nápisem: „Slovanský poutník“ atd. Avšak legitimačních listků nám nebylo třeba, neb v brzku každého poutníka Vlachové poznali a bez ptání každého vpustili. Hanákům, Slovákům atd. sloužil jejich kraj za nejlepší legitimaci. I došli jsme do zmíněného paláce, kdež již akademii započali, kteréž přítomni byli biskupové, kardinál jistý atd. Do světnic volno nám bylo vstoupiti kdykoliv. Tu mile byli jsme překvapeni, když na stolech spatřili jsme rozmanité slovanské noviny, časopisy ze všech končin slovanského světa. Výbor římský totiž vyzval jak známo redakce časopisův, aby časopisy své od 25. června do 3. července zasílaly do zmíněného paláce. Byla zde též schránka, kdežto uložena byla psaní na ty které poutníky došlá. Jeho Eminence kardinál Borromeo, z ro-

diny sv. Karla Bor., osvědčil se jakožto šlechtný příznivec nás a četné důkazy přízně a náchylnosti k nám projevil. Do paláce jeho kdykoliv mohl každý poutník přijíti, zde sobě noviny přečísti aneb něco napsati.

Akademie, o níž již zmínka učiněna, skvěle se vydařila, častým potleskem chvála projevována. Rozdán mezi přítomné program tištěný, na jehož prvé straně vytištěna byla latinská oda od kardinála Ed. Borromea. Zároveň budíž zde, když již popsání této pouti má býti památkou, podán hudební program.

De Meglio: Trio sulla Sonnambula. Sig.^{ri} Tito Tadolini, Camillo e Ludovico Cozi. — Verdi: Duetto per Soprano e Tenore. Sig.^{ri} Vincenzo Vincentini, Vincenzo Galardi. — Bedini: Ora mesta — Canto per Arpa. Sig.^{ma} Guendalina Bedini. — Verdi: Romanza per Tenore — Oh tu che in seno agli Angeli. Sig. Vincenzo Galardi. — Manzocchi: Duetto dei Pescatori per due bassi. Sig.^{ri} Ercole Cappelloni,

Emilio Calzanera. — Beriot: Fantasia sul Barbieri di Siviglia. Sig. Tito Tadolini. — Gounod: Pregaiera della sera — per Soprano. Sig. Vincenzo Vincentini. — La Boccetta: Chiaro di Luna -- per Violoncello ed Arpa. Sig.^{ma} Guendalina Bedini, Sig. Camillo Cozi. — Rossini: Terzetto nell'Opera Guglielmo Tell per Tenore e due Bassi — Mentre l'Elvezia depressa langue. Sig.^{ri} Vincenzo Galardi, Ercole Cappelloni, Emilio Calzanera.

V sobotu časně z rána odsluhovali kněží mši sv. Po 7. hodině shromáždili se všickni poutníci v chrámě sv. Petra ku společnému sv. přijímání.

Vykonávali jsme v Římě též milostivé léto, a tu, poněvadž mše sv. ještě nezačala a společné sv. přijímání příprav vyžadovalo, započali jsme ihned předepsané modlitby vykonávati u oltáře sv. Václava. Vp. rektor Nováček nám předříkával modlitby z knížičky „Milostivé léto“, kterou redaktor „Školy B. S. P.“ vp. P. Pl. Mathon vydal.

(Pokračování.)

Spolehlivý vůdce mládeže.

Podle německého spisu podává český přítel mládeže.

(Pokračování.)

2. Panictví.

Sv. Pavel píše: „Uchopte se štítu víry, kterýmž byste uhasiti mohli všecky šípy ohnivé nepřátel svých.“ (Efes. 6, 16). Jaké jsou ty šípy ohnivé, které pouští a vysílá satanáš na duše, by upadly ve smrtelný hřích? Na prvním místě jsou to myšlenky a pocity, všelijaké pokoušení proti čistotě a panictví. Hříchy proti šestému přikázání patří k těm nejnebezpečnějším na světě. Sv. Remej dobře řekl, že nejvíce duši ohněm pekelným se trápí pro hříchy proti čistotě. Jak to? Tento hřích jest Bohu nejvyššímu tak ohydným a v takové má jej ošklostivost, že i ta nečistá my-

šlenka, udržuje-li se svévolně a se zálibou, postačí, by vypadl člověk z milosti Boží a uvalil na se tresty věčné, tresty pekelné. Nejlaskavější Spasitel zřejmě nám ohlásil: že „kdo pohledne na ženu ku požádání jí, již zezlozžil s ní v srdci svém.“ (Mat. 5, 28). — A jakou cestou přivádí se mládež v tak hrůzné síle ku propasti hříchu tohoto? Navzice to bývají známosti a důvěrné obcování s osobami pohlaví druhého. Kolikrát počíná takové milkování mladých lidí pouhou zálibou, kterou mají vespolek, leckdys žerty aneb pro příjemnou zábavu, někdy z pouhé marnivosti chtějí si nakloniti tváří úhlednou a přívětivou: avšak náklonnost taková roste a se

vzmáhá, čehož následkem se do sebe zamilují často, bohužel přechásto až do nerozumu a takého blouznění, že jim Bůh a celý svět lhostejnými jsou při pomyslu na osobu, která konečně také jednou starou babou se stane aneb dříve ještě v hrobě za potravu červům poslouží. Takové důvěrné obcování bývá co den užší a užší; na počátku se páchají hříchy nezřízenou žádostí a mnohdy se přihází, že konec běře tím, co jen ve stavu manželském dovoleno jest. Za tou příčinou jest Bohem ustanovena svátost stavu manželského, by milostí Boží v této svátosti se udělující dvě osoby mohly po křesťanskou spolu a jak se na křesťana sluší, pro Boha rodinu řídit. — Avšak toho žádá Bůh neúprosně a vši mocí, by tato sv. vůle jeho přestoupena nebyla; a právě proto jest již samojediná žádost vševědoucímu oku Páně zločinem, nepravostí, za kterou si utrží provinilec zatracení věčné. Kdo pak v stavu svobodném s takovou osobou žije, jinak než jak by s ní byl ženat, tentě jest ustavičným odbůjcem všemohoucího Boha a přikázání jeho. Takoví lidé pocítí jednou, co znamená hrůzyplné slovo písmna sv.: „Hrozněť jest upadnouti v ruce Boha živého.“ (Žid. 10, 31). Na zkušenosti nejednoho kněze spočívá, že na smrtelném lůžku přede vším dvojí hříchy sužují ubohého smrtelníka, nepravdivě totiž nabytý majetek a nečistota života.

Pročez povinností jest, by se člověk svobodný tak dlouho známosti s osobou druhého pohlaví chránil, dokud nemá vůle a dokud toho okolností nedovolují, aby si zavéstí mohl domů upřímnou choť a za krátký čas samostatné hospodářství sobě zařídil. Tuť teprvé nastává chvíle, kdy před Bohem dobře uvážiti máš, jakou osobu si za společníci celého života zvoliti hodláš. Při volbě této že

nesmí, jak se na rozumného sluší, rozhodovati krása pleti, vyfintěný oblek, přívětivé způsoby, alebrž úvaha, zdaž osobou, na niž myslíš, vládne v skutku povaha křesťanská, zdaž v domácnosti rodičům a bratřím žila ku spokojenosti, zdaž neběhala za tanečníky a konečně zdaž si nelibuje příliš v nádherném oděvu. Kdo známost si činí nemysle při tom pranic na změnění stavu svého, tentě hanobí takofka každým Otčenášem Boha svého, kdykoliv se modlí: „A neuvod nás v pokušení“, jelikož sám sebe známostí svou do těch nejhorších a nejzáhubnějších pokušení uvádí.

Ve Švábsku jest starý brad a kol kolem velký rybník. Jeden kněz, jenž na tomto hradě po delší čas dlel, mi vyprávěl, že prý viděl z vody vystupovati ohnivé koule. V starých letopisech, vypravoval dále, četl jsem následující událost. Před několika sty lety odbyval se v tak zvaném rytířském sále maškarní ples. Páni se na tu slavnost oblekli jako živí ďablové, kdežto slečinky a dámy jako andělé se dostavily, tak že každá s ďablem svým se bavila. Osoby ženské, by spíše anděly představovati mohly, daly sobě zhotoviti umělá křídla z koudele, jež si upevnily na plecích. Než nehodou se stalo, že za nejlepší taneční zábavy se přikrouží andělek svým křídlem ke světlu, oheň se vzejme a jako okamžikem sžírá křídla a oděvy roztomilých hostů i domácích, tak že málo kterému se poštěstilo uniknouti záhubě. Tu nejedna vyskočila oknem v zoufalém nářku a vrhla se v plamenech svých do rybníka, by uhasila plameny pozemské, nactuše, že snad hrozí též plameny pekelné. — Svévolně se vydává nesčíslný počet osob obojího pohlaví osudu neméně hroznému, na tom světě ohněm nečistoty jsouce páleny, by po smrti na vždy, na věky v plamenech pekelných hořely.

Avšak i bez obcování s druhým pohlavím páše se hřích proti šestému přikázání, který nejen nejošklivějším jest skutkem, jehož člověk schopen jest, něbrž i mnohé na tom světě tělem i duší k záhubě přivedl. Ilavnička, souchotiny, slabost tělesná a zmalátnělost ducha, padoucí nemoc, zbláznění, vnitřní trudnomyslnost a omrzelost života, leckdys i samovražda: ejhle toť bývá koncem nepravosti této. — A třebaš i nepřišly v zápětí časné tresty každému, kdo se takového hříchu dopouští, tot jisto jest, že za svou chlipnost pekelných ohňů mukám tím méně ujde. Nejedem se dá již ve svém dětství zlými kamarády svěsti, načž svede zase jiných, prvě než byl poznal, že tento hřích patří k největším, a když se to později dozví a zatouží; neřádu takého býti prost, návyk jemu činí hrozné násilí a nedovoluje mu, by upustil od něho. Ano zde zajisté platí přede vším slovo Pána Krista: „Kdo hřích činí, služebníkem a otrokem jest hříchu.“ — Což tudíž má si takový ubožák zoufatí a pomyslív, že mu nelze pomoci, ohydným chťičům se vzdátí, má si snad na dále násilně své zdraví podkopávati a svůj život zkráceti? — Nikoliv, Spasitel sám těší nás, že přišel na tento svět, aby osvobodil člověka. Kdož tudíž až posud tomu hříchu otročil, hledej osvobození u Spasitele svého. Ožel celým srdcem hříchu svého a učině pevně předsevzetí, nikdy více nesvoliti v pokušení podobném, vyznej upřímně vše, co ti svědomí tíží a na kněžské rozhršení zbavíš sebe vši viny — potom přístup s pravou zkroušeností a důvěrou k stolu Páně a budíž jist, že dobrotivý Spasitel tě obdaří potěchou a myslí a silou, tak že jako vítěz z těch největších pokušení se vrátíš. — Poněvadž se ale leckdys stává, že zlý návyk popuzuje dále ke hříchu, proto sobě ustanov, že chceš zvláště ve sv. svátostech hledati k no-

vému boji posily a za tou příčinou přístupuj po delší alespoň čas dle potřeby každých 8 dní ke sv. svátostem. A byt bys i měl skutečně padnouti, byt bys měl té nehody, tím samým hříchem sebe pokáleti, o jedno se přede vším postarej, bys neostal v kalu ležeti, alebrž spěj co nejdříve očistit opět sebe zkroušenou a upřímnou zpovědí. Kdybys tak po celém těle smrdutými vředy pokryt byl, nepochybuji, že bys všeho učinil, že bys dal sobě mnoho i nemilého líbiti, jen abys co nejdříve neduhu toho zbaven byl. Než takový zlořád na sobě míti, jest nevýslovně větší zlé časné i věčné; pročež žádná práce, žádného namáhání nešetři, by odstranění jeho se vydařilo. Po Bohu jest zpovědník tvým nejlepším lékařem; avšak i ty sám jsi s to mnoho dokázati, umíš-li se na pozoru míti a v čas vhodný sebe přemoci.

Jestliže's, milý brachu, snad sánu té nehody měl, že bys byl se nějakým hříchem nečistoty pokáel aneb snad i návyk sobě utržil, jisto jest, že's Boha tím urazil. Kde jest původní obraz Boží, jímž jsi byl na křtu sv. vyzdoben? Nyní jest ten obraz Páně zohyzděn a kdyby tě v tuto chvíli smrt zastihla a ty musil před soudem státi, neušla by duše tvá ohni pekelnému, jenž trvá, co Bůh Bohem jest! — O blaze tobě, jestli se upřímnou zpovědí z okovů pekelných vybavíš! Pročež neotálej, vyslyš upřímnou žádost tvého přítele, rozhodni se tento týden ještě vykonati zpověď pořádnou, aspoň od té doby, kdy jsi se počal oddávati tomuto zlořádu. Očištěn ve svátosti sv. pokání nejsvětější krví Krista Pána nabudeš poklidu, síly a veselosti ducha a — křesťanský život započal. Jak blaženými by se měly miliony zavržených, kdyby jedině hodinky jim bylo dopřáno ku spasení duše jejich! Nejprvnější a jediná by jich byla práce zbaviti se ve svátosti sv. pokání

všech okovů, kterými jsou v pekle upoutáni — avšak pro ně vypršela lhůta taková. Tobě pak vzkvete nové štěstí v této chvíli; a proto vyslechni slovo Krista Pána, jež druhy nad Jerusalemem pronesl: „Kéž bys poznal alespoň v tento den navštívení Páně, co ti ku spáse slouží.“

II.

Co následuje, není psáno pro toho, jenž v těžkém hříchu jsa nečiní vše, by se upřímnou lítostí a zpovědí jakož i polepšením života z pout železných hříčů vybavil; pročež raději odlož spisku tohoto. Neboť do kaliště nikdo dobrého semene nezasívá, škodit by bylo semene křesť. poučení, které vzejde a užitku přinese jen na půdě dobré. Ano Spasitel náš řekl nám: „Nedávejte svatého psům aniž mette perel svých před svině.“ (Mat. 7, 6.) Co tudíž následuje, jest pouze psáno pro mládež, která posud uchovala víru sv. srdci svému a odhodlána jest na každý pád spíš do ohně se vrhnouti a upáliti se dáti nežli proti sv. ctnosti čistoty a panictví se nějak prohřešiti. — Mladý člověk poučen jsa všemu, co se kolivěk podle stavu jeho za potřebné uznává, a vida, že rozum jeho záležitosti života již posouditi dovede, má na mysli uvážiti, třebaš i v proud života stržen byl, a nikoliv povrehně se tázati sebe sama: Co vlastně obmyslím s sebou počítí, jakým způsobem mám těch let, které mi Bůh uštědří, použití? Nač jsem přišel na ten svět a k čemu jest mne na světě? V každém pořádném náboženství se dočeš hned z počátku: Konec a cíl člověka jest, aby Boha svého poznal, jej miloval, o své vůli, t. j. nenuceně ve všem vůli Boží se řídil a po smrti na věky byl spasen. A byť i potřebí bylo člověku, aby si práce hleděl a chleba svého vydělával, nevádí to pranic a výborné může zadosť učiniti, čeho na

něm žádá Kristus Pán: „Hleďte nejprve království Božího a spravedlnosti jeho“ — přikládaje: „Ostatní bude vám přidáno,“ t. j. Bůh sám se o to postará, by takový člověk i v časných potřebách pozhnán byl. Tím směrem píše též sv. Pavel: „Bohumilý život ke všemu se dobře hodí.“ Za nejdůležitější tudíž každý měj, aby zbožný, bohumilý život vedl.

Avšak nemyslete sobě, že takový život příliš trpký, příliš obtížný bývá. Nejhlavnější tuto krátce vyložím.

1. Nedopusť nikdy ve svém životě, abys prožil dne, aniž bys jej modlitbou byl Hospodinu zasvětil; a den ztravený bez modlitby měj jako za ztracený aneb spíše hůře prožilý, nežli bývá den v životě pohana, jenž o pravém Bohu neví ničeho. Proto nevynechej nikdy ranní a večerní modlitby. Jakkoliv jsi zaměstnán, jako chvíle na posilu těla veždy nalezněš, tak hled se každého dne uprázdňiti aspoň na chvilku bys Bohu vzdal čest povinnou a o pomoc jej požádal; vždyť pokrm duše neméně důležitý nežli pokrm pro tělo. Co den se staneš horším, jakmile se na modlitbách nedbale míti počneš aneb se modlití přestaneš. I za dne obcuj častěji s Bohem svým upomena se naň všudy přítomného, a v práci lze rovněž jako v čase volném jemu úcty vzdáti aneb díky, za odpuštění neb pomoc jeho prositi. Nad zbožné obcování s Bohem není pro nás vzácnějšího zaměstnání a šlechetnějšího skutku. Každáť myšlenka, která se k Bohu nese, jest jako včelíčka med snášející, t. j. milostí Božskou duši naší zásobí: naproti pak myšlenky neustále na světské věci namířené podobají se v nejednom ohledu zlým vosům žihadlem svým ranicím, těm škůdcům dobrého ovoce, a nejlevněji počítáno jako ničemům. — Kolikráte se stává v životě lidském, že nucen jest člověk voliti a se rozhodnouti. Nebudíž tu

nikdy lehkovážným, nerozhoduj nikdy v důležité záležitosti, aniž bys byl Boha v upřímné a vroucné modlitbě za osvěcení a návod nežádal, na př. máš-li ostatí v té samé službě, na témž místě atd., na čem podle vůle jeho se máš ustanoviti, co ku blahu tvému prospěje. A čím důležitější věc, o níž ti jde, tím nebezpečnější by byla volba tvá, kdybys ji bez Boha učinil.

2. Dej si na tom záležeti, bys neděli a svátek svědomitě světil. Těžkého hříchu se dopouští katolický křesťan, když v neděli a ve svátek na mši sv. nejde, moha totiž přijíti. Za tou příčinou se varuj takové služby, takového zaměstnání, takového pobytu, kde v neděli a ve svátek jako pravému křesťanu na služby Boží ti nemožno jíti a nikdy nesvol, by v taký den řemeslo se provozovalo aneb v továrně se robilo. Spíše měj na zřeteli, jak bys posloucháním slova Božího pro příští čas opět sebe posilnil. Komu ve světě jest žiti, toho myšlenky a snahy opět a opět se táhnou dolů k marnému světu jako závažím; a právě proto potřebí použití neděle, k čemuž Bohem jest ustanovena, by se mysl naše povznesla a vytažena byla zase k věcem nadzemským a Božským. Jakého užítku z toho čerpali předkové naši a jak krásně se to vyjímalo, když se v kruhu domácím čítalo v neděli a ve svátek v spisech dobrých a zbožných; vím, že i nyní mnozí toho činí a číní to každý den, a užitek mají z toho zajisté veliký, třebaž to bylo i po jednom pouze listu. Bohužel, pozoruje a pozorovati musí každý kněz, kterak osoby vznešenějšímu třebaž stavu náležející ve svých vědomostech náboženských za desítiletým dítkem stávají, a příčinou toho bývá, že kázání nenavštěvují a nijaká zbožná kniha se po celý rok do rukou také nevezme. Křesťanské poučování jest a ostane potřebným chlebem

až do smrti, nemá-li tato seslábnouti a zmražeti a časem zahynouti.

3. Řádky, které nyní si přečteš, mám za radu největšího dosahu. Jedná se tu o to nejlepší, čeho křesťanu nabízí církev sv., čím jej zprovázeti touží po celý život jeho, co mu na cestu dává, když se z toho světa do vlasti své ubírá. Uhodli jste, myslíte-li na svátost sv. pokání a nejsv. Svátost oltární. Po dobrém uvažování lze říci, že lidé alespoň z větší části, kteří několikráte do roka dobře připraveni těchto sv. svátostí přijímají, spasení věčného nabudou, kdežto ostatní katolíci na větším dile, kteří buď docela se o ně nestarají aneb nejvýš jednou za rok v čas velikonoční a nad to s nechlutí a omrzelou vůlí povinnost sv. zpovědi a sv. přijímání konají, sotva dobrou smrti vycházejí ze světa. Těmž platí, tuším, slovo Pána Krista, jež čteme ve Zjev. svato-Janském: „Nejsi ani studený ani teplý, ale vlažný jsi; a proto tě vyvrhuju z úst svých.“ Kdo tudíž jako katolik v povinnostech náboženských vyučený žádosti nemá a tomto světě, by Spasitele svého přijal ve sv. přijímání, teuf patří mezi pozemčany, jimž v vlasti nebeské nezálceží, a proto do ní také od Krista Pána po smrti přijat nebude. Snuj se předce nad duši svou, nenakládej tak ukrutně sebou samým; což činíš zanedbáním nejlepších prostředků pro blaho duševní.

Nejlépe bych ti radil, kdybys asi každý měsíc se výzpovídá a ke stolu Páně přistoupl. Měsíční zpověď bývá jednak mnohem snadnější a lepší nežli ta, která se jednou koná do roka; vždyť takový člověk ani neví, čím se po celý rok před Pánem Bohem prohršil; a ký div, že těžko mu bývá a skorem jako nemožno vzbuditi pořádnou lítost a se ku své spokojenosti výzpovídati, — proto také obyčej mívá, že se ti lidé brzo na to v těch samých kolejkách na-

cházejí a v těch samých hříšných navyklostech až do smrti setrvávají.

Co jsem svrchu o modlitbě, o službách Božích a tuto o sv. svátostech, aneb jedním slovem o povinnostech náboženských pronesl, považují jednoduše za nutnost a potřebu, obmyslí-li odolati tolikerym pokušením, které ohrožují jmenovitě leta mladosti. Kdo se v pravé nábožnosti zanedbal, může nicméně ve světě pilností a užíváním bedlivým svých schopností, pracovitostí neb přívětivým okem štěstěny, jak svět rád to zove, blahobytu časného se domoci, můžeť i na hodnost kromobyčejnou povýšen býti, a leckterými marnými radostmi duši či spíše tělu a vášním svým lichočiti; než cokoliv činil a cokoliv si odepřel, kam vše směřuje? Veškery dny jeho života a veškera léta, v nichž se i namahal, by na něm svět viděl, že není daremně na světě, jsou před Bohem bez ceny, jsou před Bohem malou neb velikou nickou. Nebeský učitel náš Kristus Pán dí zřejmě: „Bezce mne nemůžete ničeho učiniti“, t. j. cokoliv činíte bez náboženství v srdci, jen v ohledu na ten svět, nemá ceny před Bohem.

Mimo to uvedou bezpochyby a zajiště častá pokušení, nezřízené žádosti v těle, duch pýchy a nadutosti, zlý příklad a svody jinými jakož i poupení uvnitř duchem zlým člověka takového do hříchů a přinesou záhubu duši jeho, nemá-li opory v upřímné a

rozhodné nábožnosti, ve které jediné jej zprovází pomoc Boží a milost, že odolá pokušením všem. Později se dostaví rozličné útrapy a strasti, takovou nekřesťanskou duši a nekřesťanské tělo v náboženství zanedbalé přespřilíš tížící, ježto potřebné potěchy, jakéž užívá hodný křesťan, v srdci postrádá. A po takových strastech dostaví se smrt buď beze všeho zaopatření sv. svátostmi aneb se zaopatřením pro samé úzkosti smrti nejistou sv. zpovědí. Nezapomínejme na to, že na soudu, který nastane po smrti, i ten odsouzen bude, kdo se nemůže vykázati věrnou službou Hospodinu Bohu svému. Služebník, jenž svou hřivnu byl zachoval; panny, které oleje ve svých lampách neměly; člověk, co se dostavil na hody svatební bez roucha svátečního: všichni tito na levé straně postavení na soudu Bohem zavržení jsou, aniž by je soudce nějakých zvláštních zločinů byl obvinil, — jediné proto odsouzení jsou, že Hospodinu svému nesloužili, — toť patrné, že na mysl měl Kristus Pán lidi o své náboženství nestarostlivé. Zdaž jich myšlení a jednání nebylo samé sobectví, zdaž neměli pozemské jen výhody ve všem a všudy na zřeteli? Za to ale oddělení jsou od Krista Pána na věky a beze vsí ceny jako to tělo dítěte, jež mrtvé na svět přichází, a jako ta ratolest suchá, která od vinného kmene odštipena jest. (Dokončení.)

Lodička Petrova.

Divokým mořem ve vln bouřných jeku lodička malá tise vznáší se,
vln běsných nedbá, šilného ni vzteku —
ó pevná je ta svatá lodice!

Jí v boky bijí rozbouřené vlny
a divou píseň jicny zpívají;
vše tichne hrůzou, strachen vše se plní,
jen lodičku — tu vlny nesklají.

Ji střeží Bůh a mocnou rukou chrání,
jak něžné dítko ruka matčina.
He! tichne bouř' — a šírou moře plání
hluk děsivý vln v spánek usíná.

Štěp. Dohmal.

Poutní upomínky a zvlášť o Mariánské Cele.

Od J. St. K.

(Pokračování a dokončení.)

estě větší ale oslavy nabylo milostné místo Mariánské Cely vítězstvím, kterého Ludvík I., král uherský, pomocí Matky Boží Celenské nad Turky dosáhl. —

Okolo roku 1363. vtrhl nesmírný zástup polodivochů, cizáckých národů z Azie a Thrácie do Uher; Ludvík mohl na spěch postavit jen 20.000 jezdeckého a pěšího vojska a táhl s tímto malým hloučkem proti nepřátelskému zástupu. Uzřev veliký počet nepřátel, jichž více než 80.000 bylo, pojat byl strachem a hrůzou, a měl za to, že život svůj a svých lidí jinak nezachrání, leč útekem. V noci, v níž prchnouti chtěl, přemýšlel, zda-li by pro něho někde pomoci nebylo? Tu mu přišlo pomýšlení na Pannu Marii Celenskou, která velikou zázračností slynila. Na to ihned zvolal: „Ó, mocná Paní, dobrotivá Matko, o jejíž nevyslovitelné moci a dobrotě nesčíslní zázračkové svědčí, buď milostiva svému sluhovi v jeho největší potřebě. Viz, veškeré mé štěstí spočívá v ochraně Tvé; má říše, má koruna závisí od Tvé vůle, v Tebe skládám všecku důvěru svou, můj život náleží Tobě. Udělíš-li mi vítězství, tedy bude všechna sláva přináležeti Tobě. Tedy nám přeč pokyň a schyl se k nám, ó nejdobrotivější Panno; rozpal srdce, veď meče, řiď špy, posiluj ruce, a veškeré potomstvo bude oslavovati Tvou zázračnou moc.“ Při této modlitbě pohřížen byl umdlený král do sladkého spánku. Tu zjevila se mu Maria, svatá Panna, vybízí jej k bitvě, slibuje mu vítězství a klade mu na znamení toho své vyobrazení na prsa. Ludvík probudiv se, sahá ihned po tom na jeho prsou ležícím vyobrazení. Pln radosti a důvěry sebral své vojsko, svěřil se mu, kterak

Matka Boží se mu zjevila a vítězství slíbila, — a hle, jeho slova rozohnila srdce všech. Ihned zbrojí všechno vojsko, napadá, s obrazem v čele, srdnatě svého nepřítel a dobývá úplného vítězství. Pln vděčnosti táhne na to král Ludvík s celým svým vojskem do Mariánských Cel. Tam obětuje Panně Marii pozlacenou stříbrnou korunu, drahokamy ozdobenou, nádobu na sv. ostatky a ten svatý obraz, který Maria na jeho prsa položila, který v bitvě přednášeti dal a s nímž úplného vítězství vydobyl; tolikéž obětoval zlatý kalich. S tím ale nejsa spokojen, nařídil, anať malá, od markraběte Jindřicha vystavěná kapla množství poutníků již obsáhnouti nemohla, aby vznešený, veliký kostel na jeho náklad byl postaven. —

A tak se povzněl překrásný chrám, který až k velikému požáru roku 1827 dne 1. listopadu stál. Kostel ztratil ohněm střechu a věže, které ale opět se spravily. Od té doby hrnulo se vždy víc a více poutníků sem, a mnoho papežů udělilo všem, kteří milostný kostel navštívili a kajicně sv. svátostí přijali, nejhojnějších odpustků. Ale nejen prostý lid ctíval nebes Královnu v Mariánské Cele; od r. 1572 přišli i vévodové, knížata, císařové se svými chotěmi a dítky z rakouského domu, králové a knížata z Uher a Čech do Mariánské Cele, aby se tam modlili a nejskvostnější obět přinášeli. Nesčíslné jsou ty milosti, které ruce Matky Boží bezčetným poutníkům poskytovaly a posud poskytují. Žádné péro není s to vypsat ty zázraky, které se na přímluvu požehnané Matky Boží udály. Již jedna prastará votivní tabulka z r. 1519 oznamuje mimořádná udělování milostí. Ač neuhlazeny, přece zajímavé jsou nápisy

na obrazích, jimiž zázraky jsou dle řady představeny.

1. Markrabě Jindřich na Moravě se svou chotí leželi chromí na rukou a nohou: tu byli od sv. Václava na sv. Celu odkázáni, a když se probudili, viděli, že jsou zdraví.

2. Král Ludvík uherský trpěl mnoho od Turků úzkostí. On vzývá Pannu Marii v Cele, a s tisíci muži a požehnáním Marie LXXX tisíc Turků pobil.

3. Jedna posedlá žena zabila své vlastní dítě, i otce a matku: tu byla přivedena do Cely a vyhnán z ní byl houf ďáblů, to jest VI tisíc VI set a LXVI.

4. Jeden kněz byl chycen od nevěřících a vhozen do jámy a zaházen prachem. On vzývá Pannu Marii v Cele a ta mu pomohla z nouze.

5. Jedno dítě umřelo, i zaslíbila se ve veliké zbožnosti matka do Cele; dítě vydechlo, vstalo a bylo zdrávo.

15. Jeden rychtář odepřel pouf do Marianské Cely: tu sklesnul jeho syn na rovině na zem mrtev. On prosil Pannu Marii o milost a pomoc, a tu ozdravěl jeho syn a přiveden byl do Cely.

19. Jistá paní byla slepá po 13 let; tu ve veliké důvěře zaslíbila se do Cely Panny Marie: a od té hodiny obdržela opět jasný zrak.

20. Jistý muž z Landshutu v Bavořích upadl v nemilost u svého zeměpána a z lítosti padl do nemoci: když svou modlitbu k Panně Marii v Cele konal, vstal a byl zdrav.

27. Jeden mladý pacholek přišel do Marianské Cely, jsa v bitvě zmrzačený na ruce a na jedné straně svého těla; jak medle svou modlitbu obětoval, ozdravěl a mohl své údy opět potřebovat.

40. Dítě jistého chudého muže padlo do hluboké studně, kde přes noc leželo; tu zaslíbil on to dítě Bohorodičce, buďsi živé, buďsi mrtvé. On

nalezl dítě mrtvé: a ježto dítě s velikou pobožností zaslíbil, oživlo a do- nešeno bylo do Cely.

46. Šlechtic Bernard Tetlinger jel v Sedmíhradsku dolů s velkého kopce a koně pádily i s vozem k údolí, a on spadl s vozu a zůstal jednou nohou v kole viset: tu vzýval ze srdce Pannu Marii v Cele, a té chvíle vrazil vůz vojem do stromu a šlechtic bez úrazu ušel. Panna Maria pomohla.

48. Mistr Mikuláš, malíř v Petavě (Pettau) stonal půl leta na morovou ránu: tu se zaslíbil do Marianské Cely velikou pobožností a ve třech nedělích ozdravěl.

Kostel a milostný obraz.

Na nejvyšším konci města stojí kostel, k němuž mnoho schodů vede. Kostel jest největší v celém pohoří, jest 201 stěviců dlouhý, 67 stěviců široký a 90 stěviců vysoký, a jest třemi věžmi a jednou kopulí ozdobený. Prostřední věž jest čarokrásně v gotickém slohu vystavěna a pozůstala ze starého, od zbožného krále Ludvíka vystavěného kostela. Právě uprostřed kostela, proti hlavnímu oltáři stojí milostná kapla. Ta jest v gotickém slohu ze čtverhraných pískovců vystavěna a již 600 let stará. Jak již řečeno, vystavěl ji markrabě Jindřich Moravský na místě dřívější dřevěné cely. Jest dosti prostranná, v klenutí velkým otvorem opatřena, uvnitř modře malovaná a zlatými hvězdami vyzdobená; zvenčí ale, jako velký oltář, barvy černavé.

Zde tedy stojí na stříbrném oltáři milostná socha. Ta jest řezána z kusu lípového dřeva, 18 palců vysoká, olejo- vými barvami natřená a představuje Matku Spasitelovu sedící, ana Ježíška na svém klínu chová, pravou rukou podpírá, levou rukou Jemu hrušku podává a (naproti tomu od Něho) jablko dostává. Ačkoliv barvy již silně zaslé jsou

mohou se posud dosti dobře rozeznati. Dítě má zlatožluté vlasy a bílou, zlatem lemovanou košilkou. Spodní roucho Matky Boží jest bílé, na šiji zlatem vroubené, okolo těla košile zlatou páskou stažená, a rovněž bílý, přes ramena a hlavu řázně kryjící šátek. Svrchní roucho jest modrý, s ramen až na paty sahající plášť s červenou podšívku a se zlatou obrubou.

Stříbrný oltář sestává z 12 na obou koncích pozlacených sloupů, na nichž pěkně klenutá, poněkud do okrouhlého otvoru kaple sahající kopula spočívá. Sloupy ty jsou propleteny oblaky, na nichž se několik andělů nachází. Uprostřed vznáší se jako od oblak nešený bohatý baldachýn. Pod ním stkví se drahým rouchem oděná milostná socha, na níž hlava Matky Boží a Ježíška dítko zlatou, drahokamy třpytící se korunou ozdobena jest. Za milostným obrazem rozkládají se pozlacené paprsky. Pod baldachýnem drží dva andělé věnec z lesknoucích se drahokamů, pod nimž jsou dvě zlatá srdce drahokamy vykládaná. Pod milostným obrazem stojí svatostánek, a podlé klečí dva velcí stříbrní andělé na způsob lilí, tíže 47 marků (1 m. — 16 lotů). Mezi těmi a svátostnicí jsou ještě dva andělé podlé svatých ostatků.

Celý tento oltář nechalo opatství sv.-Lambertské roku 1727 ze stříbrných obětních darů v Augsburgu vyhotoviti, k čemu kněžna Montecuculi se 26.900 zl. přispěla. Právě se, že dokud měl ještě více ozdob, 12 centů vážil. Na milostném oltáři stojí šest stříbrných sviců. Dvě stě marků těžké stříbrné antependium obětoval roku 1706 František Adam, kníže ze Švarencberků. Uprostřed kaple visí stříbrná pozlacená lampa na způsob osmi srdcí, jež orel na dvou řetězích drží, 31½ marku těžká, dar to císařovny Marie Terezie. Mimo tuto lampu visí ještě 4 stříbrné lampy v kaple, vesměs

to dary zbožných ctitelů Mariánských. — Celá kaple jest uzavřena velikou, stříbrnou mříží, která 400 marků váží. Císař František I. a Maria Teresia ji darovali, jak nápis svědčí, po obdržení vícero dětek, na místě té mříže, kterou r. 1679 císař Leopold I. daroval, která lehčejší a již polámaná byla při příležitosti šesté jubilejní slavnosti tohoto milostného místa roku 1757. V předu jest kolem kaple mramorové zábradlí; mimo to stojí dva velcí pozlacení andělé, kteří, jako třetí létací anděl, pozlacené lampy nesou. Prastaré kamenné sochy v obloucích u vchodu znázorňují děje kostela: v pravo klečí v pobožnosti ponořeny Jindřich markrabě moravský, který sv. kaplu vystavěl, v levo uherský král Ludvík I., jenž r. 1363 z vděčnosti za dobytou bitvu veliký kostel postavil, který ale roku 1827 při strašném požáru mnoho utrpěl. Přítomný kostel dostaven byl roku 1830.

(O bohaté klenotnici a jiných pamětihodnostech Mariánského Cely sdělíme někdy přístě v dobu příhodnou.)

Maria, matko Celenská! buď nám,
Aniž Tě prosíme, milostivá:
Rozpomeň se na nás dítky a beR
I všecky svěřence do milosti.
Ach, pros za nás Celenská Mariá!

K větší cti a chvále Panny Marie, kteráž jest: Pro obrácení kacířů nejvěrnější učitelka; pro vytržení z nebezpečného pádu nejdobrotivější pomocnice; pro uzdravení v nemoci nejmilejší lékařka; pro vysvobození z utrpení a svizelů v manželském stavu nejučinlivější podpora; pro trudnost, zármutek a zoufanlivost nejlaskavější těšitelka; pro vysvobození z nočních oukladů nepřátelských největší ochranitelka; pro zhojení raněných sladká prostřednice; pro vytrhnutí z moci zimnice a jisté smrti darovatelkyně života: sestavil jsem článček tento, aby jím Bůh byl chválen, Matka Boží ctěna a bratři a sestry „Školy B. S. P.“ potěšeni. J. St. Kr.

Neděle XVII. po sv. Duchu.

Evangelium sv. Mat. 22, 34—46.

Za onoho času přistoupili ku Pánu Ježíši Fariseové, i otázal se ho jeden z nich, zákona učitel, pokoušeje ho: „Mistře, které jest přikázání veliké v zákoně?“ Rekl mu Ježíš: „Milovati budeš Pána Boha svého a bližního svého jako sebe samého.“

Není žádné jistější pravdy, žádné světější povinnosti, není žádného důleži-

chovních knih, v modlení aneb v častém na Boha vzpomínání. Ovšem to všecko

tějšího přikázání, jako v dnešním evangelium udáno jest, že máme totiž Pána Boha milovati nade všecko. — Jíz rozum náš nutí nás Pána Boha nade všecko milovati. Onť nejvyšší Pán náš; Onť prokazuje nám každodenně ne-sčíslná dobrodini; On jestiž to, jenž, byv často hříchy uražen, nepřestává nám dobře činiti. Onť jest to, jenž z lásky k nám lidem i svého nejmilejšího Syna Je-

žíše Krista obětoval, aby za nás hříšné na kříži umřel, aby každý, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Než co jest Boha nade všecko milovati? Boha nade všecko milovati jest tolik, jako pro Boha všeho zlého, zvláště hříchu se varovati a pro Boha všecko ochotně činiti, co nám poručil. Nepozůstává tedy láska k Bohu snad jenom ve čtení du-

pochází z lásky k Bohu, ale není ještě láskou samou. Nejlépe nám to vysvětlil sám Spasitel náš, co jest láska Boží. On pravil: Kdo přikázání má ví a je zachovává, tenť jest, jenž mno miluje. — Sv. Jan, jenž při poslední večeri na Božském Srdeci P. odpočival a z něho takřka každé slovo čerpal, napsal tolikéz: Kdo hřeší, nezůstává v lásce i nemiluje Boha. — A královský prorok dávno před tím propo-

věděl: „Kteříž milujete Hospodina, nenávidítež zlé! A proto, kdyby někdo třebaš tisíckráté říkal! „Já tebe, o Bože, miluji; z lásky k Tobě hříchů svých lituji,“ — při tom ale nezachovával přikázání, nevaroval se zlého, nemá žádné lásky k Bohu.

Když sv. Ignáce mučeníka mukami nutili ku zapření víry, byla láska jeho

k Bohu tak vroucná, že nic nemohlo jej k takovému hříchu svéstí. S pevnou a mužnou odhodlaností volal svým mučitelům: „Palte mne, ukřičujte mne — hoďte mne divoké zvěři, ztluče kosti mé, rozmačkejte tělo mé — mučte mne jako ďáblí: nicméně chci celý Kristu náležeti a nic mne od něho neodloučí!“

Toť jest láska k Bohu, když se budeme varovati zlého a nedáme se od světa ke hříchu sváděti. Jestliže Boha opravdu milujeme, pak jej hříchy urážeti nebudeme. — Z lásky k Bohu každou lehkou, nečistou, nepřátelskou myšlenku ihned zapudíme; jazyk nečistými a svůdnými řeči neposkvrníme; oči své na úzdě držeti budeme; uši svých trním oplete; ústa svá obzervstvím nezhanobíme; rukou svých krádeží a nespravedlností nepošpiníme a srdce své od všelikého hněvu a závisti čisté zachováme. Kdo tak činí, ten miluje opravdu Pána Boha; kdo ale hříchu zanechati nechce, nemá žádné lásky v sobě. Kdo Boha miluješ, ukaž to v životě svém! Kdo se světa a jeho radosti drží, kdo smyslností hoví, kdo po cti a bohatství touží, ten miluje hřích, jeho srdce jest daleko od Boha. Boha a hřích zároveň milovati, toť věci nemožnou!

Předně tedy, miluješ-li Boha, varuj se zlého a čin dobrý.

Sv. Jan miláček Páně píše: „Tot láska Boží, abychom přikázání jeho zachovávali.“ A Ježíš Kristus nás ujišťuje: „Kdo mne miluje, ten slova má zachová.“ Z té příčiny praví sv. Isidor: „Kdo přikázání Boží neplní, ten Boha nemiluje, zrovna tak jako krále nemiluje, nepoddá-li se zákonům jeho.“ Jediné z lásky k Bohu máme tedy zlého se varovati a dobré činiti. Takovou lásku žádá od nás Pán. Tak zvolala jednou jistá světice: „Ó kdybych měla tolik vody, abych ji uhasila peklo, a tolik ohně, abych jím spálila nebe!“ Ona si totiž přála, aby nebylo ani pekla ani nebe, aby totiž lidé ne z bázně před peklem ani z naděje na nebe, nýbrž jen z pouhé lásky k Bohu dobré činili a zlého se varovali. Tak vroucná láska jest veliký dar Boží, o kterýž prositi musíme.

Pročez modleme se denně o tuto velikou milost Boha všemohoucího, jenž nás vždycky vyslyší, zvláště prosíme-li o to, co se spasení našeho týká. Pak, dosáhnuvše lásku k Bohu, budeme ve všech ctnostech růsti a prospívati i v lásce k bližnímu a přijdeme jednou tam, kdež budeme moci Boha věčně milovati a chváliti. Amen.

Zprávy.

Z Hnojic. Dne 15. srpna 1881 konána u nás velevzácná slavnost přenešení překrásného obrazu Panny Marie ustavičně pomoci z kaple Žerotínské patřící J. Jas. knížeti z Lichtenštejnů do farního chrámu Páně. Obraz ten sjednán jest na výslovné přání umírajícího dítěte jisté zbožné rodiny v Žerotíně z Říma s nevšedním nákladem 200 zl., kterýž mimo to pro nás jest převzácným, že od samého svatého Otce Lva XIII., jak i na obrazu stvrzeno, posvěcen jest.

Svatý Otec udělil zvláštním „breve“ všem věřícím obojího pohlaví, kteří chrám Páně v Hnojicích a tento milostný obraz Rodičky Boží navštíví, skroušeně se vyzpovídají a nejsv. Svátostí olt. přijmou každoročně dne 15. srpna, ve výroční den vystavení obrazu k veřejnému uctění, jakož i v neděli před neb i po Narození sv. Jana křt. i s oktávou **pluomocné odpustky**. Mimo to lze získati nepluomocné odpustky 300 dnů, kdykoli v roce tento obraz zbožně navštívíš. Veliké

to zajisté a přehojné milosti nám s tímto obrazem uděleny! Ano tím způsobem stal se náš chrám Páně „místem poutním,“ a každodenně spatříš horlivé ctitele Mariánské u tohoto milostného obrazu. Proto také konána slavnost přenešení tohoto obrazu okázalým slavným způsobem; ano zařízeno zvláštní péčí d. p. děkana a faráře hnojického Frant. Žáka tak zvané „triduum“ čili třídenní pobožnost k počtě Rodičky Boží, kterou s neunavnou horlivostí řídili Dd. OO. Redemptoristé z Černého u Litovle. — Průvod sám byl velkolepý. Napřed jelo četné banderium mládeců žerotínských, za nimi školní mládež a pak nepřehledný zástup družiček bíle oblečených se svícemi v rukou neb se svěžími kyticemi; za těmi 12 vybraných mládeňců s družicemi střídavě nesli na nosítkách obraz Rodičky Boží. Pak následovalo domácí a přespólní dochovenstvo a lid. Veteráni žerotínští s praporem drželi dobrovolně čestnou stráž. Za velebně se rozléhajícího chválozpěvu: „Tisíckráte pozdravujem Tebe,“ za zvuku hudby a ran z hmoždířů hnul se průvod k 3. hod. k Hnojicím. Zde vítala Rodičku Boží krásná slávobrána s nápisem: „Zdrávas Maria, milosti pluá,“ s jedné a s prosbou naší: „Maria budiž vždy pomoci naše“ s druhé strany. V chrámu Páně vylíčil pak v delší řeči veldp. rektor OO. Redemptoristů dějiny tohoto zázračného obrazu a odporoučel nás zvláště pod mocnou ochranu Panny Marie. Po zpívané litanii Loretánské se slavným sv. požeháním byl obraz od 2 Aloisů ze Žerotína na zvláště k tomu upravený oltář zavěšen a tím pobožnost a slavnost ukončena. Věru, byl to krásný, slavný, velebný průvod, ano bylo to skvělé osvědčení našeho katolického vědomí a úcty k Bohorodičce! O kěz by se jen co den množil ten počet věrných a horlivých ctitelů Mariánských a utíkal

se povždy pod ochranu té mocné, dobrotivé a přelaskavé Pomocnice naší! Všem, kteří jakýmkoli způsobem přispěli k oslavě Matky Boží při té slavnosti volám z hloubi srdce: Zaplať Vám to Pán Bůh a Rodička Boží! Zakoupena byla též pro hnojický chrám Páně skvostná monstrance stříbrná v ohni zlacená, kterou zhotovila chválně známá firma J. Adler ve Vídni v ceně 1430 zl. Je provedena v přesně gotickém slohu; uprostřed jest Božské Srdce Páně, po stranách ss. apoštolové slovanští ss. Cyrill a Methoděj. Dole na podstavci nese nápis od koho a kdy věnována jest:

ParochianI CnoICenses DeVotI e sVis
bonIs Deo obtVLerVnt gaVDentes.
(Farnici hnojický zbožní dary svými
Bohu přinesli s radostí.)

Zajisté to chvály a následování
hodno!

K. H.

Hrobka Marie P. Ve svatě zemi téměř každý kámen mluví k nám zbožnými vzpomínkami. Mezi jinými památkami vyniká také hrobka Marie Panny, která jest v údolí Cedronském na úpatí hory Olivetské nedaleko zahrady Gethsemanské — sama to místa zasvěcená utrpením Páně.

Snad nebude čtenářům našim nevhod zaputovati si aspoň v mysl k posvátné hrobce nejsvětější Panny.

Vyjdeme-li z Jerusalema, jest se nám bráti branou Štěpánskou, kdež dle starobylého podání křesťanského byl sv. jáhen a prvomučeník Štěpán od židův ukamenován. Posud ukazuje se ještě místo, kdež světec k zemi sklesl a za nepřátely své se modlil.

Prošedě branou scházíme stezkou dolů k potoku Cedronskému. Co nám tu vzpomínek v hlavě krouží! Kolikráte posvětil Božský Spasitel náš stezku tu i údolí a protější horu Olivetskou přítomností svou, modlitbou a utrpením svým! Jak často tudy kráčel k hoře

Olivetské, kdež probděl celou noc na modlitbách, když byl za dne vyučoval v chrámě! Nezapomenutelný jest nám večer onen po ustanovení velebné Svátosti, když utrpení svoje za nás podstupovati se jal strachem smrtelným a krvavým potem v jeskyni ležící nedaleko hrobky nejsvětější matky jeho. — Přes potok klene se nyní kamenný most. Za časů však, kdy moudrý Šalomoun vládl nad Jerusalemem a veškerou zemí Palestinskou, byl prý tam most dřevěný a na trám z tohoto mostu židé přibíli Spasitele světa. Vypravuje se také, že královna ze Sáby, když se brala z dalekých končin východních do Jerusalema uvidět Šalomouna, uslyšet moudrosti jeho a podívat se nádheře paláců jeho, — že královna ta nechtěla vkročiti na most; předvídalť prý duchem prorockým, k čemu dřeva z mostu toho bude upotřebeno.

Na levo na druhé straně potoku viděti jest svatyni zbudovanou za starodávna od křesťanů jerusalemských na onom místě, kdež sv. apoštolé tělo blahoslavené Panny uložili k věčnému odpočinku. Ale taková nebyla vůle Boží, neboť třetí den spojila se opět duše s tělem Marie Panny a pronikši skalní stěnu hrobky vystoupila na nebesa u velké slávě provázena jsouc kůry andělskými a tam byla korunována na královnu nebes a zaujala trůn milosti a smilování. O smrti, z mrtvých vstání a nanebevstoupení Marie Panny vypravuje staré podání toto:

Po nanebevstoupení Páně obývala blahosl. Panna ponejvíce v Jerusalemě v jednom domě na hoře Sionské. Když pak se blížila doba, kdy Kristus Pán chtěl máteř svou k sobě povolati, sešli se vnuknutím Ducha sv. apoštolé po veškerém oboru města roztroušení ještě jednou do slavného města Davidova, aby přijali požehnání a slyšeli poslední slova té, kteráž byla uznána za hodnou, po-

roditi Spasitele světa. A tak tedy zemřela Matka Boží u přítomnosti svatých apoštolův a prvých křesťanů jerusalemských. I byl zármutek apoštolův a veškeré církve jerusalemské hluboký; i vytesali hrob ve skále a uložili tam svaté tělo. Ale Pán chtěl slávu máteře své ve známost uvésti a tak se stalo, že sv. Tomáš, jenž až v daleké Indii evangelium hlásal, do Jerusalema došel, když Marie Panna již byla uložena v hrobě. I pojala ho mocná touha spatřiti ještě jednou milostný obličej Matky Boží a a na jeho prosbu otevřeli apoštolé hrobku. Než, jak velice podivili se nespatriřve tam již těla, jen pohřební roucha tam byla a růže překrásné libou vůní zející. Tak poznali, že Pán vzbudil z mrtvých matku svou a ji k sobě do nebe vzal, a kleknuvše modlili se a slavili moc Boží a slávu nebes královny!

Místo ono jest od křesťanův u veliké úctě chováno, kteráž se dědila z pokolení na pokolení. Otcové říkali dětem: „Hle! zde odpočívalo na krátkou dobu tělo blahoslavené Panny, až pak bylo na nebe vzato.“

Nedlouho po smrti Marie Panny byl Jerusalem od Římanů z kořene vyvrácen, tak že nezůstal kámen na kameni, a na to mījela tři trudů plná a bouřlivá století. Když pak za císaře Konstantína a sv. Heleny nastaly klidnější doby, vystavěli zbožní křesťané také nad hrobkou Marie Panny chrám. O chrámě tom již sv. Jan Damašský podává zprávu císařovně řecké Pulcherii i řecký mnich Cyrill zmiňuje se o něm; jmenují svatyni onu „podivuhodnou a úctyhodnou“ a praví zřejmě, že jest u zahrady Gethsemanské nad hrobem, v němž tělo Mariino spočívalo. Roku 740 nebylo však již nádherného chrámu, neboť kalif Abdel Melek dal skvostné sloupoví mramorové dopravit do Mekky. Když však křižáci za velení Gottfrieda Bouillonského na Saracénech

Jerusalema dobyli, obrátil se zřetel zbožných křesťanů opět k této svatyni. Hrdinný Gottfried Bouillonský dal jí v ochranu benediktinům Clunyackým a ti vystavěli si klášter u potoku Cedronského při hrobce Marie Panny. Dle jedné části údolí Cedronského, kteréž se jmenuje údolí Josafat, nazváno také opatství benediktinské „u sv. Máři v údolí Josafat.“ Jan z Würzburgu, který do svatě země roku 1150 putoval, vypravuje, že jest hrobka Marie Panny obložena deskami mramorovými a zlatými a stříbrnými okrasami ozdobena. Poutník onen opsal si také latinský nápis,*) který četl na hrobě tom. Česky zní:

Zde údolí jest Josafatské, odtud k nebesům vede stezka.

Zde Marie byla pohřbena v Pána se důvěřující;
odtud vznesla se k nebesům Neposkvrněná,
kteráž jest naděje zajatečů, jich život, světlo i matka.

R. 1187 vypudil Seladin křižáky z Jerusalema. Tehdy Turci zbořili klášter, chrám však a hrobka zůstaly neporušeny. A tak svatyně ta až po dnes zůstala v moci Turků. Služby Boží obstarávány byly od františkánů; s tím však nebyli spokojeni rozkolníci řečtí. Na květnou neděli r. 1757 vzbouřili se rozkolníci poutníci, vypudili odtud františkány, a od té doby jest tu správcem pop ruský, aniž se kdy katolíkům podařilo dostati správu svatyně ve svou moc.

Vejděme do vnitř! Po schodech

*) Hic Josaphat vallis, hinc est ad sidera callis.
In Domino fultā fuit hic Maria sepulta;
Hinc exaltata coelos petit inviolata,
Spes captivorum, vita, lux et mater eorum.

dostaneme se do nádvoří dlážděného kamennými dlažicemi; jest to zbytek bývalého kláštera benediktinského. Prošedše nádvořím staneme u gotického portálu, na němž posud lze pozorovati stopy bývalé skvostnosti; nyní však je do polovice zazděn. Vstoupíme-li touto branou, vidíme 47 schodů mramorových tak širokých, že lze po nich 10—12 osobám vedle sebe jíti. Od schodů na pravo jsou dvěře a chodba vedoucí do jeskyně, kdež Kristus Pán se potil krví. Nyní však dvěře jsou zazděny a vchod do jeskyně jest z nádvoří. Dále jsou v pravo i v levo kaple sv. Jáchyma i Anny a sv. Josefa.

Sešedše po schodech vstupujeme do rozsáhlého chrámu na způsob kříže staveného; jest asi 40 metrů zděli a 8 metrů zšíří. Vzduch a světlo vniká sem jednak od schodů jednak otvorem, který je ve stropě vytesán. Nicméně bylo by tma v podzemním kostele, kdyby ho četné lampy neozářovaly. Hrobka sama jest nyní od okolních stěn skalních oddělena a tvoří kapličku sama pro sebe. Otvor hrobní přiklopen jest mramorovou deskou, již dříve katolíci užívali za oltář, teď však tu mají oltář rozkolníci. Rovněž mají oltáře své sekty ostatní, Syrové, Arméni, Koptové, ba i Turci mají nedaleko hrobky vyhrazeno místo modlitební — jen my kotelici jsme odtud vypuzeni, že až člověku nad tím srdce krvácí. Než neoddávejme se nevoli a poklekněme raději pospolu a pomodleme se Zdravas ku královně nebes, kteráž sama potřela všechna kacířstva v oboru světa, aby osvitila mysl bloudících a je přivedla ve víře a láске do cirkve jedině pravé!

Děvečkám služebným. Psaní kmotry Josefky došlo pozdě, Notburga a její družky přečtou si je přístě.

Milodary Božského Srdce Páně.

Z Nové Říše. Aloisia O—k vzdává díky Božskému Srdci Páně a nejsvětějšímu Srdci Panny Marie za zázračné uzdravení. Po 20 let již trpěla. Ustavičným bolením hlavy a závratí tak oslábla, že ani již choditi nemohla. Tu před rokem smířila se opět s Pánem Bohem a konala devítidenní pobožnost k Božskému Srdci Páně a k nejsvětějšímu Srdci Panny Marie, a ještě neuplynul devátý den a již se cítila zdravou a silnou jako nikdy dříve. Celý rok pak zdraví potrvalo a síly přibývalo. Až letos na jaře opět se dostavila závrať. Tu v zápalu horoucí lásky k Bohu zvolá: „Ó uzdrav mne Božské Srdce Páně, ó pomoz mi nejčistší Srdce Panny Marie, a hlásati chci slávu Tvou!“ a hle, v tom okamžiku nemoc ji opustila.

Z farnosti Borsícké. 64. Přes rok byla jsem ochromena na obě ruky, tak že jsem se sama ani obléci ani vlasy rozčesati ba ani bez pomoci synovy z postele pozdvihnouti nemohla, proto, že jsem se ani o lokty opřiti nemohla. Zavezli mne k doktorovi do B., byla jsem tam 3 dny, nemohl pomoci; zavezli mne k druhému do H.; ale nevědel rady. K tomu všemu měla jsem tak slabý zrak, že chodě do kostela okolo boleštné Marie Panny ani jsem jí neviděla; a přece stojí tak nízko, že jí lidé líbati mohou. Hledala jsem tedy rady a pomoci u Boha a Marie Panny Lúrdské. Kde jsem seděla nebo chodila, i v noci, když jsem se probudila, modlivala jsem se k nejsv. Srdci Páně a Panně Marii Lúrdské. Bůh pomohl na přimluvu Matky Boží. Nyní jsem úplně zdravá na ruce a oči; šiju ten nejdrobnější štep a konám všechny domácí práce. Toho jsem se sama nenadála; neboť čítám již 70 roků. Protož díky nejsv. Srdci Páně a Panně Marii Lúrdské.

Antonia D.

Z Prahy. Nemohu nabýti pokojné myšli, pokud nesplním slib po dvakráte učiněný, že uveřejním ve Škole Božského Srdce Páně mé rychlé pozdravení, jehož jsem ve dvojí velmi povážlivé chorobě, takměř zázračně dosáhl, kdy k Srdcím nejsvětějším důvěrně vzal jsem útočiště. Bylo to letos z jara; vracím se z Prahy

domů na své stanovisko. Cítil jsem takové a tak hrozné nesuáze v životě svém, pro které nikdo tak snadno na dráhu se neodváží. Můj návrat za příčinou mého povolání byl neodkladný. I odporučím sebe v této tísní Božskému Srdci P., vzývám v duchu Bohorodičku, naši matku dobrotivou, svatého Josefa, pěstouna Páně, a hle, přijel jsem domů úplně pozdraven. — Nedávno pocítil jsem následkem nachladnutí povážlivou bolest v boku na pravé straně, myslel jsem, že snad budu nucen lékaře se poraditi; nemálo byl jsem zaražen, uvažuje, že se blíží ohlášená již sv. zповěd školních dítek za příčinou milostivého léta, já pak v takové nesnázi, že mi ani jisti ani píti nechutnalo. V takové tísní obracím se opět k Božskému Srdci Páně, s připojeným slibem uveřejniti kýžené pozdravení chorobného stavu; a hle, do rána již všechna bolest pomínula, já pak opět v stavu byl svatě povinnosti svého povolání všestranně zastávati. Začez veřejně budíž pochváleno láskyplné, nejtřípnější Srdce Ježíšovo a neposkvrněné Srdce Marie Panny! —

Z B....če. Před rokem onemocněl jsem z nastuzení a trpěl velkých bolestí, a nemoha naléztí náležitě úlevy, obrátil jsem se s důvěrou, požívaje tamnější vody, k Panně Marii Lúrdské, k sv. Josefu a k sv. Janu Nepomuckému. A hle, v krátké době nemoc se počala mírňiti a nyní chvála Bohu zase povinnosti své náležitě vykonávati mohu. I oznamuji toto své uzdravení dle učiněného slibu ve „Škole B. S. P.“ a prosím o laskavé uveřejnění.

Ze severovýchodních Čech. N. N. se těžce a nebezpečně roznemohl; i vykonána jest za něho novena k uctění Božského Srdce Páně a uveřejnění vyslyšené prosby slíbeno; milostivé pak Srdce Ježíšovo se slítavalo, nebezpečenství od nemocného odvrátilo a snahu lékařovu podporovalo, takže se nemocný již na cestě ku zdraví naláza. Pocháleno budíž vždy a všude Božské Srdce Ježíšovo!

Z Velké Řetové vzdává jistá osoba vroucí díky Božskému Srdci P., Panně Marii a sv. Josefu za to, že jsouc

žáze nemocna a dvakrát svátostmi umírajících zaopatřena opět ozdravěla, které milosti dosáhla po vykonané nově k Božskému Srdci Páně, k Panně Marii Filippsdorfské a k sv. Josefu. — Jiná osoba takéž děkuje za dosaženou milost, aby slib svůj splnila.

Z Pecky. P. V. D. vzdává vroucí dík Božskému Srdci Páně, Panně Marii a sv. Janu Nep. za uzdravení z nebezpečné nemoce.

Z Přerova. („Nemůžeš-li slibu učiněného splnit, neslibuj raději a lépe učiníš!“) Jisté rodině onemocněl ku konci minulého roku jediný syn na smrt; nejen lékař, jenž jej léčil, nýbrž každý, kdo jej uviděl, považoval jej pro tento svět za ztracena. Vidouce rodiče, že veškerá pomoc lidská jest marna, obrátili se k Bohu o pomoc a k Jeho nejblahosl. Matce. Konali totiž pobožnost k nejsvětějším Srdcím Pána Ježíše a Panny Marie, slibivše, že bude-li syn jejich uzdraven, uveřejní to ihned ve „Škole Božského Srdce Páně.“ Zároveň vykonávali za nemocného devítidenní pobožnost k Panně Marii Filippsdorfské s tím slibem že — uzdraví-li nemocný syn — vykoná matka jeho pouť do Filippsdorfu na pokékování za pomoc Boží.

Mimo nadání všech počal syn okřívati, až konečně po mnoha týdnech s pomocí Boží úplně okřál a své povinnosti, jako studující, dále plniti mohl. Rodiče však, jsouce neustále zaměstnáni starostmi o život — jelikož dlouhá nemoc synova překážela jim v práci jejich — opomenuli oznámiti zázračné uzdravení synovo ve „Škole Božského Srdce Páně“! zároveň ale též odkládali s poutí do Filippsdorfu, poněvadž jednak matka velmi postonávala, jednak i z té příčiny, že dbali na lidské jazyky. Následky nesplnění slibu brzy se dostavily; v posledních dvou měsících stihly totiž onu rodinu nové, veliké svízele a útrapy, jež upamatovaly ji na zanedbanou povinnost. — Zkoušená rodina považuje právem neštěstí tato trestem za nesplněný slib svůj, což tuto veřejně vyznává. Doufajíc však v milosrdenství Boží prosí všechny bratry a sestry „Školy Božského Srdce Páně“, by spojili se s ní v jejich modlitbách, aby milosrdný Bůh odvrátil od ní trestající ruku svou, již ovšem zasloužila. Všechno k větší cti a chvále nejsvětějších Srdcí Pána Ježíše a panenské Matky Jeho Marie.

Z Boskovic. Jistá osoba vzdává díky Panně Marii L. za šťastnou operaci.

V měsíci říjnu

modleme se za katolickou církev ve Švýcařích.

Me hlavním úmyslu modlíváme se obyčejně za potřeby celé církve svaté. Avšak pro tyto všeobecné potřeby nesmíme zapomenouti zvláštních potřeb jednotlivých oudů duchovního těla, kterýmž jest církev. Trpí-li jeden oud, trpí celé tělo, podle slov sv. Pavla, jenž dí: „Jestliže jeden oud trpí, všechny ostatní trpí s ním.“ A za našich dnů není ani jednoho oudu v církvi sv., jenž by netrpěl, a proto máme příležitosti mnoho, abychom svou soustrast projevíli a jim modlitbou pomáhali. Jakou měrou budeme měřiti, pomáhati, takovou nám bude odměno a pomozoeno. Tentokráte obracíme pozornost svou zvláště k církvi katolické ve Švýcařích, poněvadž právě tam nyní velmi zlé věci se dějí, které církvi sv. velmi škodlivy jsou. Švýcary jsou zednáři proniknuty, jako podkopaná země. Nikde snad tak svobodně nevystupují proti království Božimu na zemi, jako ve Švýcařích. Strach, jaký tam katolíci mají před novými obraty, týká se nás všech a proto máme všemožně jim modlitbou pomáhati

Zednářství podrývá ustavičně půdu katolické církve, máť tam již ode dávna ji připravenou, jelikož jsou lidé na mnoze kacířstvím a špatnými mravy nadchnuti. Sekta protikřesťanská pracuje více než sto let na záhubu katolictva

a to bohužel ne beze zdlaru. Nejvíce rozšířen jest tam tak zvaný gallikanismus čili jozefinismus, jenž podřizuje církev státu. Jed tento nakazil všechny skoro školy a semináře, ano i kněžstvo v některých krajích. Jest tam ustavičný boj mezi katolíky a protestanty. Tak k. př. vláda kantonu solerského, jenž jest naprosto katolickým, zahrnala biskupa a zrušila klášter „Maria-Stein,“ aby se zmocnila statků jejich. Katolíci nemohou takovému násilí odolati a proto se již ani tomu bezprávi neprotivili. A obecný lid v pravdě katolický, opuštěn jsa od svých vůdců, nadarmo stená a nařiká. Smutný jest mravní stav lidu i kněží. Při službách Božích zachovány jsou poněkud zevnější obřady, ale duch jejich slabne víc a více. Pobožnosti lidu a horlivosti kněží ubývá stejným krokem. Katolické krajiny, kteréž jsou takovým proniknuty duchem, podobají se stavení, jež dle zevnějšíka stojí, jehož základ ale otřesen jest. Přijde vítr, opře se, přijdou potoky, uderí na stěny a budova sroulí se; stojí na písku.

Zvláště některé diecese jsou protestanty utiskovány ze všech stran. Různice tyto povstaly hlavně po sněmu vatikánském, zejména proto, že vyhlášena jest neomylnost papeže ve víře a ve mravech za článek víry. Tu jmenovitě povstali tak zvaní starokatolíci, kteří řádili hůře než urputní jinověrci. To jméno jejich jest jen na oko, skutečně jsou kacíři a úhlavní nepřátelé církve, papeže a kněžstva. Plány ku potlačování církve kuji v ložích zednářských. Oni jsou od vlády uznáni, mají tatáž práva jako katolíci. Jsou-li u většině starokatolíci, pak se to rozumí samo sebou, že mají svého kněze, a katolický kněz musí se vystěhovati. Lidé věřící musí pak buďto choditi do starokatolického kostela, aneb musí hodně daleko jíti, aby mohli přítomni býti službám Božím. Mají-li však katolíci většinu, tu žádají starokatolíci na katolících jakousi „ústupnost,“ kterou ale vlastně hledí katolického kněze vypuditi. Nelze ani říci, jak nepříznivy jsou katolíkům zákony švýcarské. K volbám svých duchovních nebývají ani připuštěni. A kdyby byla farnost čistě katolická, pak tam hned se usadí několik těch starokatolíků, kteří si osobují právo všechno a hotový boj jest tu. Za chvíli se tam pošle starokatolický farář od vlády a katolický musí pryč a nechtějí-li věřící se poddati, musí také pryč. Není-li to pronásledování podobné onomu za času Juliana odpadlíka? Zda-li se nevracejí časy pronásledování za Nerona a Diokleciána? Jen některé kantony jsou čistě katolické, v nichž také katolíci jsou čili a horliví, jakž se ukázalo ve Frýburku při slavnosti blah. Petra Kanisia.

Ostatně nejsou jen ve Švýcarských katolíci tak utiskováni. Stejný osud s nimi sdílí katolíci ve Francii, v Itálii a v Německu. Pročž přispějme těmto bratřím společnou a vronenou modlitbou, aby Bůh obrátil ty zlé poměry v lepší, aby církev sv. nebyla v těch krajinách a zemích považována jen za popelku, nýbrž, aby se jí právo dostalo — pro blaho národů. Modleme se za jednotu těch katolíků, aby stejně a neohroženě vyznávali víru svou a skutky lásky k Bohu a bližnímu ji osvědčovali. Modleme se za ty, kteří tuto víru svou pevnou zachovali, aby jí srdnatě a neohroženě bránili a hájili. Při těchto modlitbách společně se též na prosbu Božského Srdce Páně, jenž nepřestává za všechny své učeníky a vyznavače prositi, „aby byli jedno srdce a jedna duše,“ tak jako jest Ježíš s Otcem i Duchem svatým jedno.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc říjen I. P. 1881.

Za katolickou církev ve Švýcařích.

O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za katolíky ve Švýcařích, kdež víra jest u velikém nebezpečení. Dejž jim, o Ježíši, sílu neohroženou a jednotu stálou, aby šťastně bojovali proti nepřátelům Tvým. Amen.

Pane Ježíši, zastrž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přesladvé Srdce Panny Marie, budiž mou spásou!

Sv. Michale archanděli, sv. Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne Obzvláště ale odporučuje se:

1. *Sv. Remigia, biskp. 533*: Mládež naše na vysokých školách a jich učitelstvo. Zachovávání příkázání Božích. Nalčení ostatků sv. Methoda. Obrácení dcery nevěrou pokazené. Manžel opilec.
2. *Panny Marie Vítězné (sv. růžence)*: Obnova úcty k Božskému Srdci Páně. Zobecnění modlitby sv. růžence. Apoštolát modlitby. Jednota Cyrillská v H. Vychování dítek v 3 rodinách.
3. *Sv. Diviše, b. m. 273*: Školy střední po světě slovanském. Vymožení příhodných místností knihtiskárně. Chudé studentstvo.
4. *Sv. Františka Seraf., 1226*: Rády sv. Františka. Zdar snahám dobrých učitelů a překonání překážek v křesťanském vychování. Křesťanská láska jich k zákům. Kněz těžce nemocný.
5. *Sv. Placida a soudr., m. 546*: Snahy jednoho horlitele pro úctu Božského Srdece Páně. Zdar a požehnání B. S. P. našemu časopisu „Škola.“ Horlivost bratrstva Cyrillo-Methodějského.
6. *Sv. Brunona, biskp. 1102*: Školy národní podle Srdece Páně. Vyučování mládeže v náboženství. Zachování nevinnosti dítek.
7. *Sv. Marka, pap.*: Císař a král náš se svými rádci. Za křesťanskou obětavost a horlivost vůdcům našeho lidu. Katolické náboženství v Bosně a Hercegovině. Horlivost v modlitbě.
8. *Sv. Brigity, vdovy 1373*: Katolické ústavy výchovné jmenovitě pacholecké semináře. Kázeň ve škole a mimo školu. Smíření příbuzenstva. Sestra nezhojitelnou nemocí stížená. Pokoj v rodině.
9. *Blh. Gunthera, poust. 1045*: Úcta, důvěra a láska k nejsvětější Panně Marii. Úcta její na Východě. Urychli nám, B. S. P., obrácení rozkolných Slovanů! Pomoc v jisté záležitosti.
10. *Sv. Františka Borg., řeh. 1572*: Tovaryšstvo Ježíšovo. Přemáhání sebe v povolání. Umírající a duše v očisti. Svornost.
11. *Sv. Taracha, Proba a Andronika, m. 304*: Panny křesťanské. Panenské kláštery a jich pensionáty. Lehkomyslný studující.
12. *Sv. Maximiliana, biskp. m. 283*: Milostivé léto. By hojně bylo účastenství v něm! Nemocný přítel. Lehkomyslný syn.
13. *Sv. Edvarda, krl. 1066*: Císařský rod. Zachování ducha dobrodinského v něm. Vznešené rodiny duchem katolické. 2 těžce nemocní.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vylouženy jsou na oltáři v Lúrdnu, Filipsořdu, Častochově, Boleclavi a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc říjen l. P. 1881.

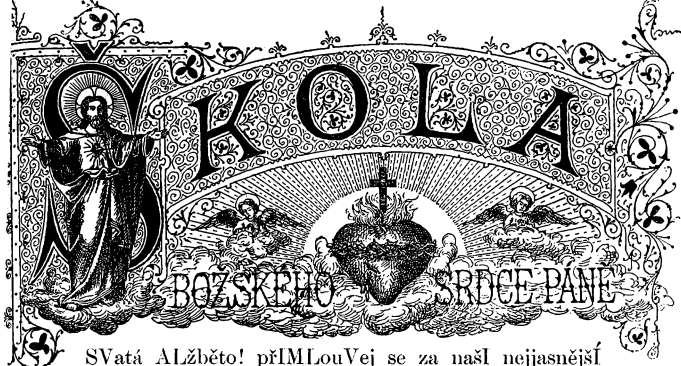
Za katolickou církev ve Švýcařích.

- Dne Obzvláště ale doporučuje se:
14. *Sv. Kalixta, pap. m. 226*: Sv. Otec a veškerý dvůr papežský. Rozkolní Slované na Rusi. Rozšíření spolku sv. dětství v jisté obci.
 15. *Sv. Teresie, p. 1582*: Řády sv. Teresii zasvěcené. Horlivost apoštolátu modlitby. Seminář kněžský. Dosažení sluchu.
 16. **Posvěcení chrámů Páně**: Svěcení neděl a svátků. Modleme se, by přestala jednou těžká práce v zapovězené dni! Obcování nejdražší oběti mše sv. Dosažení zdraví a darů Ducha sv. kněží.
 17. *Sv. Hedviky, věvod. 1243*: Rozmnožení úcty a bratrstva B. S. P. Sv. trpělivosti pro soužení. Hrdinské myslí v pronásledováních.
 18. *Sv. Lukáše, evanděl. P.*: Biskupové naši. Za ducha apoštolského všem kazatelům slovanským. Odprosme Božské Srdce Páně za vši vlažnost a nedbalost v úctě jeho! Pomoc v důležité věci.
 19. *Sv. Petra z Alkantary, řeh. 1562*: Duchovenstvo světské, zvláště správcové duchovní. Za ducha horlivosti v povolání jejich. Misie bulharské. Dosažení míru v rodině a uzdravení otce.
 20. *Sv. Jana z Kentu, učitele, stol. XV.*: Obrácení hříšníků a uvedení do lůna katolické církve rozkolníků, kacířů a oživení víry sv. v nevěřících křesťanech. Poslouchání slova Božího.
 21. *Sv. Ursuly a tov. p.*: Kláštery Vorské po vlastech našich a jejich učiliště. Povolání do stavu duchovního a stálost v něm. Ženské ústavy světské, by se varovaly ducha beznáboženského!
 22. *Sv. Korduly, p. m. 473*: Časná zaopatření pro mnohé ubohé a nuzné. V nebezpečnosti hříchu postavení. Za ducha otužlosti křesť.
 23. *Sv. Jana Kapistrána, řeh. 1456*: Jihoslované katol. by dobrým příkladem byli pobloudivým bratřím svým! Zdar vyjednávání sv. Otce s Rusí. Horlivost modlitby. Za ducha moudrosti.
 24. *Sv. Rafaela, archand.*: Úcta k anděli strážci. Vůdcové katoličtí. Nekatol. vůdcové, by se stali neškodnými nám. Misionáři tuzemní.
 25. *Sv. Křišpina a Křišpiniana, m. v III. st.*: Dělnictvo naše by se nedálo připravit o sv. náboženství. Za křesť. lásku k bližnímu. Za pokoru osobám majetným. Vytrvalosti v dobrém předsevzetí.
 26. *Sv. Evarista, pap. m. 112*: Dobří zpovědníci. Milostivé léto. Nalezení ostatků sv. Methoda. Dar strídmosti a čistoty. Volba stavu.
 27. *Sv. Frumenciá, biskp. st. IV.*: Nemocnice a sirotčince. Smíření se s Bohem na lůžku smrtelném. Záležitosti katolického tisku.
 28. *Sv. Šemona a Judy, apošt. P.*: Misie tu i za mořem. Mužové vzdělání ve víře sv. zanedbali. Působení duchovenstva na jich srdce.
 29. *Sv. Narcisa, biskp. 212*: Duchovenstvo řeholní, jich snahy o duchovní prospěch vlastní i bližních. Umírající a duše v očistci. Dej B. S. P. rady a potěchy! Zdar v rozšiřování dobrých spisů.
 30. *Sv. Serapiona, biskp. 213.*: Poznání sebe. Řeholnice a jich zastanci. Zdar časopisům katolickým. Vytrvalost v dobrém.
 31. *Sv. Wolfganga, biskp. 994*: Údové bratrstva B. S. P. Rozkvět a zdar družstva svato-Hostýnského. Díky za příznivé vyznění rekursu k ministerstvu. V Pánu zesnulí údové katol. bratrstev.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Filipadorfu, Castochové, Holešavl a m. ost.

Připojí každý k úmyslům dne: „i na úmysly doporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

SVatá ALžběto! přIMLouVej se za naši nejjasnější
CÍsařOVnu a kráLOVnu, ať DLouho žIje V bLahosti!

Bůh mé všecko!

Když mi tíží bolest srdce,
kdož mi podá útéchy?
Když má duše v bolu tone,
kdo mi zlehčí povzdechy?

Když má duše bolně touží
po samotě zákona,
ne-li Bůh, kdo v celém světě
dilo těch vykoná?

Doráží-li na mne zloba
světa věčně klamného,
kdo mi těchu v srdce vleje?
Láska Boha svatého.

Když duch vážne v moři boje,
a již klesá unaven,
kdo mi síly dá, by duch můj
znovu povstal zotaven?

Když má loďka v moři širém
na písčinu narazí,
kdo mi dodá síly k veslu,
kdo mi loďku odrazí?

Kdo mi všecko může dátí?
Otec jen a drahá máti.
Chceš je, synu milý, znáti?
Otec — Bůh a církev — máti.

Erazín Boleslavský.

Slavnost všech Svatých.

Pozdravují vás bratří, kteří jsou se mnou.
Pozdravují vás všickni svatí.

Filipenským 4.

loval svatý apoštol Pavel Filipenské, jimžto učení Kristovo hlásal; neboť zřejmě jmenuje a nazývá je bratry nejmilejšími a přezádoucími, radosti a korunou, a proto zajisté nemálo byli zarmoucení, když uslyšeli, že apoštol jejich milý v Římě jest držán ve vězení. I poslali do Říma Epafrodita, když byli napřed peníze mezi sebou sebrali, jež milému apoštolu Epafrodites do Říma donesl. Zaradoval se taktéž i sv. Pavel ve vězení, uzřev Epafrodita vyslance Filipenských bratří svých nejmilejších a přezádoucích.

Zaslal také svatý apoštol Filipenským list, v němžto je těší a utvrzuje ve víře Kristové a díky činí za ony dary, jež mu byli častěji poslali. Ukončuje pak list svůj z vězení psaný slovy: „Mám pak všeho, a hojně mám; naplněn jsem, přijav od Epafroditiia což jste poslali, vůni sladkosti, obět vzácnou, Bohu libou. Bůh pak můj naplníž všecku žádost vaši, podle bohatství svého, v slávě skrze Krista Ježíše. Bohu pak a Otci našemu sláva na věky věkův. Pozdravte všech svatých v Kristu Ježíši. Pozdravují vás bratří, kteří jsou se mnou. Pozdravují vás všickni svatí, zvláště pak, kteří jsou z domu císařova.“

A jakož svatý apoštol slovy: „Pozdravují vás bratří, kteří jsou se mnou; pozdravují vás všickni svatí, zvláště pak, kteří jsou z domu císařova,“ potěšil své nejmilejší bratry Filipenské, tak také i my dnes o slavnosti všech Svatých můžeme se slovy těmito těšiti a radovati. Neboť i z toho nebeského města, do něhož sv. Jan, miláček Páně byl vtržen, pozdravuje nás onen zástup svatých, jehož žádný přečísti nemůže. Onen zástup nesmírný, ze všech národů a pokolení, lidí a jazyků, kterýž stojí před trůnem Páně a před obličejem Beránka, oblečen v bílá roucha, maje palmy v rukou a volaje hlasem velikým: „Spasení Bohu našemu, kterýž sedí na trůnu a Beránkovi.“ Ten i nás pozdravuje jako bratry nejmilejší a přezádoucí, jimžto v nebesích jest také uchystáno místo. Pozdravuje nás oněch sto čtyřiceti čtyry tisíce znamenáných v oné naději blahé, žet i my budeme v počtu těchto znamenáných.

Pozdravují nás svatí a vyvolení Boží z domu Krále nebeského i z toho ohledu, žet jakožto bratří jejich máme podíl v jejich zásluhách. Pozdravuje nás Matka Páně jakožto syny a dcery své. Pozdravuje nás sv. Pavel apoštol národů s ostatními apoštolý. Pozdravuje nás dnes sv. Cyrill a Method, otcové naši duchovní, kteří zplodili nás Kristu skrze svaté evangelium. Pozdravuje nás sv. Ludmila, babička sv. Václava. Pozdravuje nás i svatý Václav sám, patron celé naší vlasti. Pozdravují nás i ostatní naši svatí patronové: sv. Vit, sv. Norbert, sv. Zikmund, sv. Prokop, sv. Vojtěch, sv. Jan Nepomucký, blahoslavený Jan Sarkandr, blahoslavená Anežka.

A tímto pozdravem nebeským, jakýmž nás dnes svatí Boží pozdravují, upomínají nás na onu pravdu utěšenou, že jsou přátelé naši, kteří v nebesích na nás nezapomenuli. Oni znají potřeby naše, oni u Boha za nás se přimlouvají, by i nám stejně s nimi dostalo se radosti a blaženosti. A toť zajisté pro nás učením potěšitelným, které ubezpečuje nás, že máme na nebesích své přátele,

zvláště v oněch svatých, kteří z národu našeho československého vzešli a kteréhožto jmenujeme svými patrony.

Dnes budíž s pomocí a přispěním Ducha svatého naše rozjímání o onom článku víry utěšeném, v němžto vyznáváme obcování svatých. Neboť tento článek víry nás učí, že svatí jsou přátelé naši, kteří u Boha za nás se přimlouvají, a že užitečno a prospěšno nám, ctíme-li svaté.

Vy pak svatí občané města nebeského, zvláště vy svatí patronové naši milí, kteřížto jste krev z krve naší a kost z kostí naší, přimlouvejte se za nás u Pána, by naše dnešní rozjímání bylo Bohu trojjedinému a vám miláčkům jeho ku větší slávě, nám pak k časné i věčné blaženosti.

Každý král pozemský má u dvoru svého přední a vznešené dvořany, kteřížto u krále jisté úřady zastávají a kteřížto přízni a přátelství králové mohou se těšiti. A jako král pozemský má své dvořany a přátele, taktéž i Král králů a Pán pánů, Tvůrce nebes a země má dle svědectví sv. Jana zástup dvořanstva nebeského ze všech národů a pokolení, ze všech lidí a jazyků tak nesmírný, že ho žádný z lidí ani přecísti nemohl. Jsouť mezi těmito dvořany nebeskými přemnozí, kteří byli chudi duchem Kristovým a kteří nyní obohaceni jsou statky věčnými a nehybnými. Četný zástup jest mezi dvořanstvem nebeským i tichých, kteří vládli nejenom zde na zemi, nýbrž vládnou i na nebesích. Nenedostává se mezi dvořanstvem tímto i těch, kteří lkali nad tím, že Král nebes a země od svých poddaných na zemi bývá hněván, a kteří nyní v nebesích jsou potěšeni, jejichžto slzy jsou setřeny. Hojně jest mezi dvořanstvem nebeským i těch, kteří po slastech i radostech nebeských tak toužebně dychtili, jako lačný touží po pokrmu a žíznlivý po nápoji, a kteří nyní touto slastí nebeskou hojně jsou nasyceni. Do počtu dvořanů nebeských náležejí také ti, kteří zde na zemi byli milosrdní a kteří i v nebesích milosrdenství došli. Jsou v počtu tomto také ti, kteří zachovali srdce čisté ode všeho hříchu a kteří nyní na Boha patří, u Boha jsou nejbliže. Jsou i pokojní mezi dvořany nebeskými a tito syny Božími slují. Jsou i ti, kteří protivivnosti trpěli pro spravedlnost a jejichžto jest nyní království nebeské. Jsou mezi těmito dvořany i také ti, kterým bylo zlořečeno a protivivnosti činěno a všechno zlé neprávě o nich mluveno pro Krále nebeského Krista Ježíše, a tito zvláště radují se a veselí na dvoře nebeském, proto že odplata jejich hojná jest v nebesích.

A žet Pán a Král nebes a země jest k nám lidem nejvš laskavý a dobrotivý, nelze jinak, než že i dvořané tohoto Krále dobrého a laskavého svatí Boží jsou také k nám laskaví a dobrotiví. Když Pán a Vykupitel náš Kristus Ježíš tak nás miloval, že i krev svou předrahou dal na vykoupění naše, snad by mohli svatí Boží nás nemilovati? Kdyby král pozemský byl k poddaným vlidný a laskavý a zaslechl, že někdo z dvořanů jeho nevlidně jedná s poddanými, zda-li pak nevyloučí ho z počtu dvořanů svých? A čím více učinil by tak Král nebeský nej-laskavější a nejdobrotivější, kdyby bylo lze si jenom myslet, že někdo z dvořanů jeho, svatých a vyvolených Božích není k nám vlidný a laskavý? Nelzeť se toho ani domýšleti, že by svatí a vyvolení Boží nebyli přátelé naši, jimžto blaho a spása naše velmi na srdci leží.

Vímeť zajisté o sv. Štěpánu, že když za městem byl kamenován, že poklekl na kolena svá a modlil se takto: „Paue Ježíši! Nepokládej jim toho za hřích.“ Když už tedy sv. Štěpán přimlouval se za ty, kteří připravili mu smrt

ukrutnou a hořkou, když pravím přimlouval se sv. Štěpán za své nepřátele, snad nyní naležaje se v počtu dvořanů nebeských za nás přátele své se nepřimlouvá. I sv. Václav, patron zdejšího chrámu Páně, byv návodem vlastního bratra Boleslava násilně zavražděn, odevzdal duši nevinnou a svatou v ruce Boží se slovy: „To Bůh odpust, bratře!“ Když sv. Václav prosil a přimlouval se za Boleslava bratra, vraha, snad na nás bratry své a sestry zapomíná, snad za nás se nepřimlouvá. Tohoť nikterak nelze ani myslet. A nemalá to zajisté pro nás katolické křesťany útěcha, víme-li, že svatí jsou dvořané a přátelé Boží, kteří u Boha za nás bratry své se přimlouávají.

Jestliže však svatí za nás u Boha se přimlouávají, dokazují tím nejlépe jakou chovají k nám lásku. A z toho i nám plyne povinnost nezbytná, abychom i my svatě milovali. A lásku tuto zajisté tím nejlépe dokazujeme, když svatě Boží jako dvořany a přátele Krále nebeského ctíme. Vždyť ctíme-li přátele a dvořany krále pozemského, ctíme tím zároveň i samého krále. A tak také ctíme-li svaté miláčky Boží, množíme tím samým nejlépe i úctu Pánu Bohu povinnou. Nedobře jedná ti a takoví křesťané, kteří opovrhující úctou svatých, říkají: „My svatých nepotřebujeme, my se obracíme vždy k Pánu Bohu samému.“ Tím svatých opovažují se Pána Boha kárati, že vyvolil sobě dvořany a přátele na nebi. Ani těmito slovy chtějí takořka Pánu Bohu předpisovati, Pána Boha donutiti, že dvořanstva nebeského, že svatých nemá mít. A tím zároveň tito křesťané svůj kusý a nevyspělý rozum chtějí stavěti nad rozum a úradek Páně. Ale není radě proti Nejvyššímu.

Vždyť i král pozemský ustanovuje dvořany své v tom neb onom úřadě, a kdokoliv od krále milosti nějaké chce dosáhnouti, musí na toho neb onoho dvořana králova se obrátiti. Tak zajisté jest mezi dvořany krále pozemského jeden, jehožto rukou král milosti a dary rozdává. Jest ale také mezi dvořanstvem jeden, který rozsudky, nálezy a tresty králem vyrčené nepoddaným a vzpurným poddaným jeho hlásá. A že tak právě také i u dvora Krále nebeského, o tom ubezpečuje nás sv. Jan miláček Páně ve dnešním svatém čtení, an praví: „V těch dnech, hle já Jan viděl jsem jiného anděla, vystupujícího od východu slunce, majícího znamení Boha živého; i volal hlasem velikým na čtyry anděly, kterým dáno jest, aby škodili zemi a moři, řka: Neškodte zemi a moři, ani stromům, dokud nepoznameníme služebníků Boha našeho na čelích jejich.“

Každý trest zasloužený nám lidem určen Bohem samým. Avšak nepřichází Pán Bůh sám, aby trestal vinníka, nýbrž úřad tento vnesl na dvořany své; totiž svaté anděly.

A komu nedostačuje výrok sv. Jana, připomínajícího, že čtyřem andělům dáno, aby škodili moři a zemi, aby vykonávali trest lidu od Boha určený, a že jiný anděl opětně znamená na čelích služebníky Boží, jimžto nesmí býti uskozeno; slyš, co vypravuje druhá kniha Machabejská v kapitole jedenácté: „Po malém pak čase, Lysiaš, úředník králův, a příbuzný, a nad řízením představený, těžce to nesa, co se bylo stalo, sebrav osmdesáte tisíc. pěších a jízdu, táhl proti Židům; maje za to, že dobuda města, učiní z něho přibýtek pohanům, chrám pak že bude mít k zisku peněžitému, jako jiné chrámy pohanské, a kněžství na každý rok prodajné: nikoliv nerozvažuje moc Boží, ale myslí jsa bezuzdně, ve množství pěších a v tisících jízdných, a v osmdesáti slonech doufal. A vtrhna do Judstva

a přiblíživ se k Betsuře, kteráž byla v úzkém místě, od Jerusalema vzdáli pět honů, dobýval té pevnosti. Když pak Machabeus, a kteří s ním byli, zvěděli, že dobývají pevnosti, s pláčem a slzami prosili Pána, i veškeren zástup spolu, aby dobrého anděla poslal k vysvobození Israele. A sám Machabeus první vzav zbroj, napomínal jiných, aby spolu s ním vydali se v nebezpečenství a pomoc přinesli bratřím svým. A když spolu šli ochotnou myslí v Jerusalemě, ukázal se jezdec v rouše bílém an před nimi jde, v odění zlatém kopím potřásaje. Tedy všickni společně dobrořečili milosrdnému Pánu a posilnili se v srdci, netoliko lidi, ale i šelmy nejlítější a zdi železné proniknouti hotovi jsouce. I šli ochotně, pomocníka s nebe majíce a smilujícího se nad nimi Pána. A jako lvové obořivše se na nepřátely úprkem, porazili z nich pěších jedenácte tisíc a z jezdců tisíc a šest set: a všechny ostatní na utíkání obrátili, mnozí pak z nich raněni jsouce, nazí vyvázli. Ale i sám Lysias hanebně utíkaje, vyvázl.⁴ Ačkoliv Pán nebeský sám jest dárcer vítězství, přece nieméně podává je lidu svému skrze ruce dvořanina svého anděla.

Ano i sám Pán náš Ježíš Kristus, když byl zajat a svázán v zahradě Getsemanské a Šimon Petr vytrhl meč, chtěje Pána a Mistra svého brániti, co mu praví: „Schovej meč svůj do pochvy. Co se domníváš, nemohl bych prositi Otce mého a dal by mně více než dvanácte houfů andělů, kteří by mne z ruky nepřátel mých jako pouhého člověka vysvobodili? Ale kterak by se naplnila písma?“⁴

Když tak velikou moc nejenom písmo svaté, nýbrž i sám Kristus Ježíš dvořanům nebeským přiděluje, nejsou-li hodni, abychom je pro tuto jejich velikou moc ctili? Není-liž tato moc veliká, kterou jim Pán Bůh milostivě udělil, pro nás velikou útěchou, kdykoliv v nouzi a tísní všeliké přimluvy jejich se dovoláváme? A není-liž také nám velmi užitečno a prospěšno, když ve vroucné modlitbě svaté a miláčky Boží o jejich přimluvu žádáme? Nemohou nám ovšem ani andělé ani svatí ani Maria Panna z vlastní moci sami pomoci, protože nejsou všemohoucí, ale mohou nám prospěti mocnou přimluvou svou u krále nebeského právě tak, jako dvořané přimluvou svou mohou prospěti poddaným krále pozemského.

A protož není nevyhnutelně třeba, nemusíme vždycky a všude a ve všem svaté o jejich přimluvu prositi, ale jest to nieméně dle učení církve svaté užitečno a prospěšno, ctíme-li svaté a vzýváme-li je o přimluvu jejich velemocnou. Neboť ačkoliv z vlastní moci nám pomoci nemohou, přece jsou přátelé Boží a přátelé naši a přimlouvají se za nás u Boha. O této mocné přimluvě svatých tatáž kniha druhá Machabejská v kapitole patnácté takto vysvědčuje: „Nikanor s velikou pýchou pozdvihl se proti lidu Božímu, a uložil veliký památník nad Judou vystavěti. Ale Machabeus vždycky se vši nadějí doufal, že mu Bůh ku pomoci přispěje. A napomínal svých, aby se nebáli příchodu národů, ale majíce v myslí učiněnou pomoc s nebe, aby i nyní doufali, že od Všemohoucího dáno bude jim vítězství. A mluviv k nim o zákoně a prorocích, připomínaje jim také bitvy, kteréž byli prvě vykonali, hotovější je učinil: a tak pozdvihl myslí jejich a ukazoval při tom pohanů klam a přestoupení přísah. Tak jednoho každého z nich ozbrojil, ne štítu a kopí obranou, ale výbornými řečmi a napomenutími, vypraviv také sen hodnověrný, kterýž všechny obvescílil. Bylo pak to vidění takové: Ukázal se mu Onias, kterýž býval nejvyšším knězem, muž dobrý a dobrotivý, stydlivý vzhledem, počestný v mravech a krasomluvný a kterýž od dětinství v etnostech byl vycvičen (ten se mu ukázal), an se rukama pozdviženýma modlil za veškeren lid židovský.

Potom se mu ukázal i jiný muž, věkem a slávou předivný, a oděvem velmi krásy oblečený. A promluviv Oniaš řekl: Tentoť jest milovník bratří a lidu israelského: tenť jest, kterýž se mnoho modlí za lid, a za všecko město svatého Jeremiaš prorok Boží. Jeremiaš pak vztáhl pravici a dal Judovi meč zlatý, řka: Vezmi meč svatý, dar od Boha, jimž porazíš protivníky lidu mého israelskéhoho.

A jakož tuto Oniaš nejvyšší kněz modlí se s pozdvihnutýma rukama lid svůj israelský a Jeremiaš dává Judovi meč zlatý ku potření a zahlázení nepřátel, tak také i každý jiný národ má nejvyššího kněze Oniaše, kteří s pozdvihnutýma rukama modlí se za lid svůj. Má i náš lid československý takového Oniaše, nejvyššího kněze v osobě svatých bratří a apoštolů našich Cyrilla a Methoda. Tito velekněží naši u trůnu Božího s pozdvihnutýma rukama se modlí za lid svůj československý, aby zlatým mečem potření byli nepřáteli lidu tohoto, kteří by rádi o poklad nejdražší, o viru svatou jej připravili. I náš národ náš československý Jeremiaše se zlatým mečem v ruce v osobě svatých Václava, knížete, patrona a dědice země české i moravské. Tento zajisté kněz svatý, druhý to Judas Machabejský, vede válku s nepřátely národa našeho, počet nemnohého, a tomuto svatému dědici a mocné ochraně jeho máme děkovati, že národ náš i po tisíci letech, ač mnohými nepřátely soužen, nevyhynul, ale chváli Boha hlaholem svato-Václavským. A jakož my Čechoslované máme Oniaše u trůnu Božího v osobě svatých bratří Cyrilla a Methoda, tak i ostatní národové z domu a říše Habsburské svého Oniaše. Halič má sv. Stanislava Korutany sv. Jiljí, Krajina sv. Jiří, Solnohrady sv. Ruprechta, Sedmíhrady Ladislava, Uhry sv. Štěpána. Ano i říše naše rakouská a mocnářství naše veškeré má svého Oniaše v osobě sv. Leopolda. A nejenom tyto uvedeni, nýbrž i ostatní patronové naši přimlouvají se u dvora krále nebeského za nás své podda jakož krásně o tom svědčí prastará píseň o sv. Václavu: „O milý svatý Václave obrat k nám oči laskavé; neb jsi dědic české země, rozpomeň se na své pléče, o svatý Václave. Odvrat od nás Boží metly, ježto z hříchů našich zkvety, za nás neúrody, hladu, ohně, morového pádu. Ó svatý Václave! Rozviň prapor svůj nad vlastí, ať je prosta vojen strastí, ať Bůh dává sílu králi, by se nepřátelé báli! Ó svatý Václave!“

A jakož všickni svatí nás dítky církve katolické a budoucí dědicové království nebeského dnes pozdravují, tak zvláště naši svatí patronové československé a moravské dnes nejenom nás pozdravují, nýbrž i za nás se přimlouvají a u dvora nebeského cestu ukazují, kterou by nám bylo lze vejíti v život věčný. Vždyť dnes modlí se litanii ku všem svatým, každého z nich voláme jmenem, připomínáme, že i oni kdysi zde na zemi přebývali, že i oni mnohému pokušení a mnohému nebezpečství byli podrobeni. A připojme zároveň ku jmenu jejich slova: „Orate za nás, přimlouvej se za nás, pros za nás, bychom i my jednou s vyššin nebeské pozdravovati mohli bratry své zde na zemi.“

A tak zajisté kdykoliv ve chrámu Páně oběť mše svaté se koná, kdykoliv slovo Boží se tam hlásá, kdykoliv společnou modlitbou a zpěvem král nebeský bývá oslavován, tu zvláště cítíme v tom domě Božím, že i my náležíme do společnosti svatých, že i my máme podíl v zásluhách Kristových neskončených, v zásluhách Rodičky Boží Marie Panny a v zásluhách všech svatých. Ti však, kteří v nebeském chrámu a ve svátek ve chrámu Páně nebývají, kteří nejsou přítomni mši svaté,

nedbají o kázání a křesťanské cvičení, kteří se zdráhají společnou modlitbou a zpěvem Krále nebeského oslavovati, ti všickni samovolně a samochtě z tohoto obcování, z tohoto společenstva se vylučují. A kdo nedbal o to, aby byl v obcování a společenstvu svatých v domě a příbytku Božím zde na zemi, ten nikterak neočekávej, že přijat budeš v obcování a společnost svatých v příbytku nebeském.

A jak pak ti, kdož posmívají se v nerozumu a počítlosti své svatým Božím? Snad ti přijati budou do společnosti jejich ve stanech nebeských. Zapominají ti, kteří posmívají se účtě svatých, dvořanů krále nebeského, že trestu zaslouženému neujdou. Přihodilo se, jak vypravuje první kniha Paralipomenon v kapitole 19., že umřel Naas, král synů Amon, a kraloval syn jeho místo něho. I řekl David: „Učiním milosrdenství s Hanonem, synem Naasovým; nebo prokázal mi otec jeho milost.“ I poslal David posly, aby potěšili ho pro smrt otce jeho. Kterážto když přišli do země Amonitských, aby potěšili Hamona, řekla knížata amonitská k Hanonovi: „Ty snad se domníváš, že by David pro poctivost otce tvého poslal, kteří by tě potěšili, aniž znamenáš, že, aby shlédli a vyšpehovali a přehledli zemi tvou, přišli služebníci jeho k tobě.“ Protož Hanan služebníky Davidovy oblysil a oholil a zustríhal sukně jejich od beder až k nohám a propustil je. Kterážto když odešli a vzkázali to Davidovi, poslal proti nim (nebo veliká potupa jim učiněna) a rozkázal, aby pozůstali v Jerichu, dokudžhy neobrostly brady jejich, a aby potom se navrátili. A nyní David poslav vojska svá proti Amonitským přemohl je a zahladil a tak pomstil křivdu a potupení ono veliké, jakéž učiněno poslům a dvořanům jeho. A když nízádný král pozemský nenechá bez pomsty potupy, učiněné poslům anebo dvořanům jeho, snad král nebes a země nechá potupy, činěné svatým a andělům Božím bez pomsty? Ó zajisté že nenechá, tím více, když už v starém zákoně ústy služebníka svého Mojžíše pravi: „Aj, já pošlu anděla svého, kterýžby šel před tebou a ostříhal tě na cestě a uvedl na místo, kteréž jsem připravil tobě. Šetřiž ho a poslouvej hlasu jeho, aniž se domnívej, že by směl potupen býti! nebo neodpustí, když prohřešíš, a jest v něm jméno mé. Pakli uposlechněš hlasu jeho a učiníš všecko což mluvím: nepřitelem budu nepřátel tvých a sužovati budu sužující tebe.“ Ano i v den poslední, v den soudný bude to hlas andělů, dvořanů nebeských, který vyvolá mrtvá těla z hrobu, a tak též andělé, dvořané nebesští rozdělovati budou v den soudu lid veškeren právě tak, jako rozděluje pastýř stádo své.

Blaze tedy nám dítkám církve svaté, kterážto jako dobrá a laskavá matka dnešní slavnosti radostnou nám připomíná, že svatí a vyvolení Boží jsou dvořané paláce nebeského, že jsou přátelé Boží, kteří láskou opravdovou s námi jsou spojeni a za nás u trůnu Páně se přimlouvají. Z toho snadno lze nám nahlédnouti, že prospěšno a užitečno jest nám, ctíme-li svaté a vzýváme-li je o mocnou jejich přímluvu. Zvláště pak radosti musí se veseliti srdce naše, pomníme-li, že i z národu našeho československého během tisíce let nepřehledný zástup jest před trůnem Páně, kterýžto nás dnes z domu a příbytku krále nebeského jako bratry své pozdravuje. Těšiti se musí srdce naše z toho, že máme u trůnu Páně svatý bratry a otce své duchovní Cyrilla a Methoda, kteřížto zároveň se svatým Vitem, Norbertem, Zikmundem, Prokopem, Vojtěchem, Janem Nepomuckým, Ludmilou a Václavem za nás prosí, by Pán nedal nám zahynouti. — Ó utikejme se přátelé milí ku svatým Božím, zvláště pak ku svým milým svatým patronům, by hojněho

požehnutí vyprosili našemu mocnáři, naši velevlasti rakouské a našim zemím rodným Moravě a Čechám, kdež stála kolébka jejich, kdež Pána velebili a oslavovali, kde těla jejich drahá jako vzácné klenoty odpočívají, očekávající šťastného z mrtvých vstání! Prosež tyto miláčky své drahé, aby nedali zahynouti církvi svatě katolické, kterážto učením svým svatým do paláce nebeského je uvedla. Prosež a vzývejme je, by mocnou přímluvou svou u trůnu Páně vyprosili hojně milosti i bratřím našim od církve svatě odloučeným, aby i oni na radostné slavnosti Všech Svatých brali s námi hojného podílu.

Volejme často po příkladu našich zbožných předků slovy písně nejstarší: „Nebeské jest dvorstvo krásné, blaze tomu, kdož tam dojde, v život věčný, oheň jasný svatého Ducha. Kriste eleison.“ Zvláště pak Královnu všech svatých vzývejme slovy téže písně přecelebné: „Maria, Matko žádoucí, tys Královna velmohoucí, prosíš za nás, za křesťany, svého Syna, Hospodina. Kriste eleison.“ A jestli kdy, tedy jistě dnes o radostné památce Všech Svatých a milých Božích můžeme radostným hlasem pozdravovati miláčky Páně, kteří i nás jako přátel naši s nebeských výšin pozdravují, a volati k nim slovy písně svato-Václavské: „Všickni svatí za nás proste, zahynouti nám nedejte, svatí Cyrille a Methode, svatý Víte, svatý Norberte, svatý Zikmund, svatý Prokope, svatý Vojtěše, svatý Jene Nepomucký, svatá Ludmilo, svatý Václave. Vy jste s ostatními patrony našimi bratři a přátelé naši. Vy se za nás u trůnu Páně přimlouváte. Vy nás dnes s výšin nebeských, z paláce krále nebeského pozdravujete. Ó vyproste i nám té milosti, abychom, oslavující utěšenou památku vaši na zemi, mohli jednou radovati se s vámi v nebesích.“

Tebe pak, ó všemohoucí a věčný Bože, kterýž nám všech svatých svých zásluhy přivlastňuješ a slavností dnešní radostnou nás obveseluješ, vroucně prosíme, abychom přezádoucí hojnosti Tvých slitování, přímluvou hojnou miláček Tvých věrných účastni se stali. Skrze Pána našeho Ježíše Krista, Syna Tvého, kterýž s Tebou a Duchem svatým živ jest a kraluje uprostřed svých dvořanů nebeských po věčné věky. Amen.

V Tuřanech.

I. Studijci v Brně.

uřany jsou libezné poutní místo, po krajinách moravských dobře známé. Mají tu slavnou chválu do sebe, že nikdy svatě víry katolické se nespustily. Tenkrát, když Husité čeští a moravští ohněm a krví vše plenili, Tuřany věrně stály v boji krvavém, a víru svou vyrvatí si nedaly; když napotom mnohonásobná kacířstva jiná po Moravě zavládala, lidu nezkušeného tu slibem, tu hrozbou k sobě přitahující: tu pořád Tuřany neodvratně

stály k té víře svaté, kterou blahoslavení Cyrill a Method jim byli zvěstovali. Ta sláva vzácná Tuřanům patří, že v dobách nejkřutějších a nejsmutnějších Bohu a Matičce Boží víru zachovaly. Nejhorší nebezpečnoství hrozilo po r. 1545, totiž po bitvě u Mühlberka, kdež v pravdě se zdálo, že Morava bude útočštěm všech bludařův a křivověrcův, kde kterých bylo, — ale Tuřany se nehnuly.

Ejhle, právě v ten čas i katolická strana se vmohla, aby bludařům se opěla, a Tuřany, ačkoli ani bohatstvím

ani výstavností neslynuły, stály ihned v prvních řadách katolických.

První krok k lepšímu učinili studující jinochové v Brně. Dostaliť hodné katolické učitele, a jak nezkažení jinochové vůbec přístupni bývají všemu dobrému, tak i výborní jinochové brněnští vroucně se hlásili k náboženství svatému a rozhodně proti bludařům je hájili. Roku 1581 uznali tito mládenci šlechetni, sestoupiti v jednu společnou družinu, kdež by před nejsvětější Rodičkou Boží si slíbili, veřejně před

celým světem k víře katolické se hlásiti, proti odporům bludařským ji hájiti a ani teď ani budoucně jí se nespouštěti. A tak se stalo. Viděli pak to otcové těch výtečných jinochů a tolik se jim to zalíbilo, že podobnou družinu katol. otců zaříditi nemeškali. Od té doby jako nové časy v Brně nastaly. Před tím se kacířové kdovi jak rozkládali, z věcí katolických posměch si dělávali, a málo kdo se jim dovedl brániti; neb což jeden člověk sám porídí proti třem neb proti pěti a desíti? Ale ode dneška bylo jináče. Kde některý bludař se zarouhal, bylo ihned několik katolíků po ruce, aby mu rádně odpověděli. A ještě jinou stránku věc ta měla. Před tím už málo kdo k sv. svátostem přistoupil; neb kdo šel k sv. zpovědi a k sv. přijímání, ten byl jist, že ho posměchem stíhatí budou. Ale ode dneška se tu spojilo na sta katolických mužů a mládenců, kteří si řekli: „společně půjdeme všickni k sv. zpovědi a k sv. přijímání.“ I šli. Tu zašel rouhačům všecken smích, za to mnohý katolický

muž, který dříve se ostýchal, nového srdce nabył. Svaté svátosti pak a nejdražší obět mše svaté jsou nejhojnější prameny milosti Boží; od toho dne tedy, kdy katolíci nábožně se k nim vrátili, hojnější milost s nebe stoupila na obyvatel katolické.

Tento nový katolický proud ovšem v Brně se neuzavřel, alebrž dál a dále se šířil. Tuřany pak nejsou od Brna vzdáleny, i není divu, že první k němu se hlásily.

II. Rolníci v Tuřanech.

Jeden otec z Tuřan měl syna na studiích v Brně. Býval to vždycky syn hodný, ale tak vzorný přec nebýval, jako nyní, co k družině Marie Panny byl přistoupil. Již byl ve vyšších latinských školách; každý člověk v Tuřanech ho ctil a si vážil, on zase ke každému pokorně a slušně se choval. Přišel na prázdniny. Za nedlouho přišla řeč na družinu Marianskou v Brně; jinoch vykládal, co a jaká jest, a sousedé,

katolíci jak byli, do jednoho, měli sto chuti, k ní přistoupiti. Vybrali tedy několik výmluvných sousedů, student šel s nimi do Brna k Marianské družině se přihlásit. Ale vizme, tam, kde se největší ochotnosti nadáli, těžkosti shledali. — Brněnská družina obrátila věc na jinou stranu.

„Vizte, sousedé,“ pravil starosta brněnský, „my vás zajisté rádi uvidíme v družině Marie Panny. Ale Brno snad pro vás nebude. Nacházejí se tu v městě lidé rozliční, někteří dost hodní, někteří zase rouhači a svůdníci. Což pak, kdyby rolníci z Tuřan sem docházeli do naší

družiny, a snad by padli těm svůdníkům do rukou? Což by poslední konce nebyly horší než první? Dále jest řeč naší družiny větším dílem latinská a německá. Vy v Tuřanech mluvíte moravsky: což by nebylo možná, že byste si sami v Tuřanech takovou pěknou družinu zařídili?“

Takové odpovědi se tuřanští sousedé nenadáli a moc milá jim nebyla. Snadnější věci se jim zdálo, přistoupení k družině již spořádané, nežli zarážeti družinu novou; vždyť ani nevěděli, kterak to zařítí.

„Nebojte se, drazí sousedé,“ pravil starosta brněnský, „my vám rádi budeme nápomoeni. Já sám s naším velebným otcem k vám na budoucí neděli přijdu, sejděte se, sousedé, kteří byste přistoupení hodlali, tam se všecko zařídí, a tolik vám slibujeme, že vás neopustíme, dokud družinu ve všem pořádku založenou mítí nebudete. Kdo ví, co Bůh s tuřanskou družinou zamýšlí? — snad bude družina tuřanská takovým základem pro vesnice, jako brněnská družina jest základem pro města. Shledá-li se dvanáct spoluúďů, můžeme učiniti počátek.“

Tuřanští sousedé byli nyní spokojeni, a skutečně budoucí neděli přišli pánové z Brna do Tuřan, kde jich toužebně očekávali. Místo dvanácti se jich hlásilo hned devadesát. Z těch devadesátí se ihned zvolil starosta družiny, moudrý to a rozhodný katolík, a šest rad. Na to se jim uspořádaly stanovy po příkladě stanov brněnských se změnami takovými, jak pro vesnice záhodno se zdálo. Konečně se jednalo o sv. patrona, kterého by nová družina sobě zvolila.

„Pánové,“ pravil nový starosta, „ctíme sice všechny svaté naší katolické církve, ale nejraději bysme přece patrona svatého ze stavu rolnického. Vždyť se říká, že každý stav své svaté má.“

„Výborně jste radil,“ odpověděl velebný otec, „zvolte si patrona ze svého stavu. Nedávno, může tomu býti deset roků, byl jeden rolník, jmenem Isidor, za svatého vyhlášen; papež Řehoř XV. jej za svatého vyhlásil a papež Urban VIII. přikázal, že v celé katolické církvi účta se mu má prokazovati. A není na tom dosti, jdou také zprávy z Říma, že i manželka téhož Isidora má za svatou prohlášena býti.“

Tuřany se tomu potěšily, že rolníci budou mítí svatého rolníka za patrona, a tak se stalo, že byla jednou z nejprvnějších osad, která sv. Isidora, rolníkovi, se zasvětila. Svátek jeho připadá na den 15. května.

Ovoce družiny sv. Isidora za nedlouho se okázalo. Služby Boží mnohem slavněji se odbývaly, celé Tuřany se k tomu měly, chrám Rodičky Boží vyčistiti a podle možnosti své okrášlití, svatých svátostí hojněji se účastniti; — v obci přestaly všelijaké neslušné obyčeje, neb kdoby se byl v družině dopustil opilství, karbanu neb podobných věcí, byl ponejprv napomenut a jemu polhoženo, že po případě vyloučen z družiny bude. Družina nezůstala v okolí nepovšimnuta, nýbrž kde který rázný katolický muž byl, k ní se přihlásil. Nejvíce jich bylo ze Zábrdovic, kdežto nejdůstojnější pan opat jim náramně přál, taktéž v Rajhradě, v Slavkově, Tvarožně, ba až z Vyskova a z Velké Byteše spoluúďové byli. — Sousedé Tuřanští tolik lásky měli k spoluúďům přespolním, že měsíčné slavnosti své přeložily do rozličných farností, tak aby jednou zde, jindy zas jinde se odbývaly, ale hlavní sídlo zůstalo navždy v Tuřanech. Katolický život po veškerém okolí nového života nabývá, bludařové nesměli tak směle se rouhati, jako bývali zvykli, za to ale katolíci se domáhali na vrch. Ovšem bludaři začali nafíkatí

a nadávati, že prý katolíci ruší mír domáci, ale Tuřanští nebyli ti bázlivci, aby se dali ustrašiti, a zápas šel pořád dál a dál, až k samému nejvyššímu místodržiteli markrabství moravského. Avšak místodržitelem na Moravě byl tenkrát kněz, totiž biskup olomoucký František kardinál Dittrichštejn. Místodržitel rozkázal celou věc přísně a spravedlivě vyšetřiti, vyslechl žalobu i vyslechl tuřanské sousedy a uznal, že Tuřanští statečně hájili věc svou, ale nikde žádné krivdy se nedopustili, protože nejen žádné viny při nich neshledal, nýbrž je za jejich výborné chování pochválil, a od té doby všude, kde příležitost se podala, tuřanskou družinu sv. Isidora vynášel a, aby katolíci rolníci přistoupili, napomínal.

V Tuřanech z toho vzešla veliká radost. Nyní se zdálo na čas, veřejně se okazati; buď že sami se v tom usnesli aneb s vyššího místa pokynuti obdrželi. Ustrojili tedy velikolepý průvod do Brna. Vydal se po celém okolí hlas, jakáto pout' nastává jako na veřejné osvědčení křesťanského katolického náboženství, kdo je tedy muž neb mládenec katolické víry, at' k svátku Narození Panny Marie přijde. I přišlo jich tolik, že byla síla lidstva nevídaná i množství kněží s nimi. V svatvečer byly okolní vesnice plny lidu, záhy ráno v Tuřanech mše svaté začaty, okolo sedmé hodiny se dalo znamení pochodu. Všecky zvony zvonily, hmoždíře střílely, až široko daleko se rozlehalo. Tuřanská družina se z toho asi radovala tuze, z toho srdce spolu vzývala Rodičku Boží, aby na tento den uchránila každého nepořádku a pak aby na ten den pěkného počasí udělila.

Tu katolíci poznali a na vlastní oči viděli, jak jsou silni. Se vši vroucností prozpěvovaly zpěvy nábožné a modlili se litanie svaté, až za dobré dvě hodiny cesty k Brnu dorazili. Když

se k městu blížili, všecky zvony všech kostelů jim vyzváněly a je vítaly. Veškeré Brno bylo na nohou. Katolíci se radovali a zvláště mariauská družina se těšila, že dcera její — družina Tuřanská — takovou radost jí dělá: jenom některý ten posměváček a tajný kacíf se mrzel, ale jen tak podtají; nebylot mu do smichu při pohledu na tisíce mužů rolníků katolických. — Procesí, hlasitě prozpěvujíc, ubíralo se hlavními ulicemi města Brna, obcházelo kostely až došlo k chrámu Nanebevzetí Panny Marie, poněvadž ten byl chrám družiny Brněnské; že pak lidstvo do kostela vméstmati se nemohlo, v tutéž chvíli v kostelích sv. Jakuba, sv. Tomáše a sv. Jana služby Boží se konaly. Kazatelé nadšenou řečí velebili družinu Marie Panny a mužné vyznání svaté víry katolické, tak že všickni přítomní náramně se potěšili.

Po službách Božích nebyla než malá hodinka popřána na oddechnutí, a za hodinku se již zase zvonilo na odchod. V nadřečených kostelích se konalo svaté požehnutí a na to se hned ubíralo procesí na spáteční cestu k Tuřanům. Měšťané a páni brněnští s úctou velikou propouštěli rolníky, dobře usvědčení, že katolíci již mají dobré jádro v lidu. S radostnou myslí vstupoval veliký ten zástup vzhůru k Tuřanům, vše v největším pořádku, žádné pohoršení. Počasí bylo nejpříjemnější. Rodička pak Boží a nebes královna patřila s nebeského království svého na veliký zástup srdnatých ctitelů svých, každý byl přednášel prosby své a starosti srdce svého a Maria milostivě slyšela jich jakoby řekla: tou měrou, jako vy mne dnes nábožně ctíte, staň se vám, oč duce mne prosíte. Žádného neoslyšela, ano jak brzy uslyšíme, jednoho mladého hrnčíře tak vyslyšela, že až zázraku se to podobalo.

Poutníci konečně do Tuřan se šťastně vrátili, před oltářem Rodičky Boží díky vzdali a potěšen každý se navrátil k rodině své. Starostovi tuřanskému a věrným radám jeho jakoby kámen od srdce spadl, byliť ovšem se strachovali, kterak neobyčejné to procesí se vydaří: a ejhle vše se událo tak pořádně a krásně! Za krátkou dobu dostal i sám nejdůstojnější kardinál biskup olomoucký a místopředseda země moravské utěšenou zprávu o minulém procesí tuřanském. Dychtivě zprávu vyslechl, a jestliže dříve vždycky Tuřany ctíval, od té chvíle mu bývaly nejmilejším místem na Moravě. Jsa knězem a biskupem, v tolika politických záležitostech zaměstnán, uprázdnil se každého roku na osm dní, aby o soukromí s Bohem jediným se obíral a v modlitbách a v rozjímání duchovním svou mysl a srdce své v Bohu upevnil, neshledal místa milejšího než naše Tuřany. — Když zemský sněm v Brně zasedával, on jako předseda musil jej řídit. Byly, jako vždy bývá, dvě strany, katolická jedna liberalní druhá. Kolikrát vedly se zápasy tuhé a katolíci již již se poznali v menšině. Tu kníže Dittrichštejn říkával k svým katolickým poslancům: „Pánové, pojedme do Tuřan prosit za bratrskou svornost, nebeská královna nám pomůže.“ A tak chodivali katolíci poslancové v těžkých dobách z Brna do Tuřan, a povždy nalezli pomoci; katolická strana obdržela vrch.

Nejlhůře bylo, když v Čechách protestanté se pobouřili a královské místopředsedatele oknem vyhodili, a odtud zamýšleli na Moravu a učiniti taktéž. Již již hodlali kardinála Dittrichštejna oknem vyhoditi a usmrtiti, ale přece se neodvážili, nýbrž na věčné časy pana kardinála z Moravy vypověděli. Katolíci hrůzou trnuli, neb takovému násilí odolati nedovedli. Pan kardinál tedy musil

z Moravy pryč, a myslil by někdo, že na Tuřany zapomněl? Aj, na Tuřany nezapomněl! Zkormoucen jak byl, přišel, vkročil do chrámu a tu se s Pannou Marií rozloučil. Za malou chvíli byly celé Tuřany v kostele. Pan kardinál se teď jal společně s věrným lidem modliti. S největší vroucností vzývali Rodičku Boží, aby tu svou milou Moravu neopouštěla, nýbrž ve zdraví a v svatě víře zachovala. Nato vyšel na kazatelnu a učinil jadrnou řeč v ten smysl: Tuřany drahé, zůstaňte věrny Bohu a králi: nebojte se, lepší časy zase přijdou! — Slibovaly Tuřany a s pláčem usedavým se s panem kardinálem rozloučily. Za kratičký čas přirazilo vojsko protestantské a vyhrožovalo, že Tuřanům střechy nad hlavami zapálí, pakli nepustí od svých kněží katolických. — „Cože, střechy nad hlavami nám zapálíte?“ odpověděli neohrožení sousedé, „jen začnete, však my také při tom budeme! A kdybyste střechy zapálili, od svých kněží katolických nepustíme!“ Ale to vše tuze obsírné jest a vypsati zde nelze; snad jindy příležitost se najde.

Pan kardinál s Tuřany se rozloučil a do věčného vyhnanství, jak mu protestanté byli usoudili, se odebral. Než chvála Bohu, ta věčnost protestantská nebyla dlouhá, asi za jeden rok se katolíci zase zmohli, došlo k mnohým bitvám tuze krvavým, katolíci dosáhli skvělého vítězství, a pan kardinál Dittrichštejn na svou milou Moravu opět se vrátil. Kam asi vedla první cesta jeho? Ovšem zas do Tuřan! Putoval pan kardinál, jakožto věrný ctitel Marie Panny, putoval z Mikulova a cestou bez ustání poutníci k němu se přidávali, kráčel a pořáde s lidem svým se modlil, až do svých drahých Tuřan se dostal. Tu padli všickni na kolena a s vroucností Matičku Boží pozdravili a díky vzdávali. Na to vstoupil pan kardinál na kazatelnu a

měl zase kázání k statečným obyvatelům tuřanským a konečně s velikou slavností jako biskup a kardinál mši sv. obětoval. A na tom ještě nebylo dosti. Po polednách sezval veškeren lid na prostrannou louku, kázal se tam posaditi a hojnost pokrmu a nápoje, jež byl na několika vozích s sebou přivezl, jim rozdával. Tu se pak okázala otcovská jeho povaha. Sám pak v tom zástupu lidstva se procházel, tu naléval do džbánů, tam pobízel, aby jedli, vypravoval jim, jak jemu za ten čas se vedlo, a oni zas jemu povídali o těch vojácích protestantských, kteří jim hrozili střechy nad hlavami zapáliti, a s mnohým žertem dokládali, že střechy zůstaly a hlavy také ještě stojí. Tak se dobrou hodinu důvěrně pobavili a Tuřany až do smrti v lásce panu kardinálovi potrvaly. Družina sv. Isidora nemalou toho zásluhu měla. Než, čas jest navrátiti se k procesi, o kterém jsme povídati začali, a doložiti, co se stalo s mladým hrnčím, jenž na procesi byl přítomen.

III. Hrnčír z Velké Bytěše.

V nadřečeném procesi, které o Narození Panny Marie z Tuřan do Brna putovalo, nacházel se mládenec, horlivý spoluúd družiny sv. Isidora. Řemesla svého byl hrnčír, rodem z Velké Bytěše. Nad jiné vroucně se modlil, neb starosti veliké na srdci mu ležely. Měl totiž vrátiti se domů a po zemřelém otci převzít chalupe a řemeslo. Miloval doma děvče, hodnou a nevinnou pannu, s kterou v stav manželstva měl vstoupiti. To vše dnes Matičce Boží přednášel, za požechnání prosil a sliboval, že brzy opět do Tuřan na pouť přijde.

Pak se vrátil do Bytěše, vzal si svou dívku a prováděl řemeslo. Minul čas, narodilo se jim první dítě. Radost mladých manželů byla velká, jen že v žalost brzy se obrátila. Dítě se rozstonalo, dnem a nocí pořád plakalo.

Mladá matka dělala co mohla, radila se s jinými matkami, ale nic platno. Manžel její tak sedával všecken zarmoucený, an ke vši litosti se dostavilo hryzení svědomí jeho. „Vždyť jsi sliboval,“ tak sám k sobě pravil, „Matičce Boží Tuřanské, že brzy opět přijdeš, a viz, rok už dávno minul a ty pořád nic. Poslouchej teď své dítě, kterak pláče a tě napomíná!“ Vstal tedy a své manželce se svěřil. „Co myslíš, manželko,“ pravil, „aby sme to dítě ubohé vzali a Matičce Boží Tuřanské zaslibili?“ Manželka svolila hned. Ale dozvěděly se sousedky a mermomocí bránily, ukazující na slabost matky utrápené a na nemoc dítěte při takové daleké cestě z Bytěše až do Tuřan. Když pak matka pořád na úmyslu stála, tu i vražedníci ji nazvaly, že prý jde na pouť své nemluviňátko zabít. Takové slovo tvrdé zlomilo srdce mateřské, poddala se tedy, že doma zůstane. Manžel nebránil sice, ale odhodlal se, že odkládáti děle nebude, nýbrž že půjde sám. To zas věrnou manželku bolelo. Ubohé dítě plakalo čím dál tím více a bolestí jen trnulo. Matka nad ním mnohokrát stála, kdyby svou vlastní krví ho mohla pozdraviti, ihned by svou krev byla vylila a dítě obmyla; ale kdež to matka může?

„S Pánem Bohem, já půjdu s tebou, Matička Boží nás neopustí,“ pravila manželka. I neřekli žádnému nic, až jednoho jitra vstali, se ustrojili, stavení odevzdali děvečce, a vzavše dítě ubohé, na pouť do Tuřan se dali. Matce při odchodu div srdce nepuklo. „Buď na život jdeme, buď na smrt. Umře-li mi dítě na cestě, já ho živa nepřečkám; uzdraví-li ho Matička Boží, bude to také moje zdraví.“

Šli; dítě plakalo, jen bolestí se svíjelo, matka se trápila a mladý manžel mlčel, ale vnitřní bolest jeho snad větší byla, než bolest matky a dítěte. Tu si připomínal onu pouť radostnou, kterou druhy z Tuřan do Brna byl konal za

stavu svobodného, a nyní v stavu manželském zase putuje, ale jaký to rozdíl! Nicméně důvěra k Panně Marii byla neoblomena, i pořádě prosil, aby je Matička Boží neopouštěla. — Šli velmi pomalu, čím dál tím hůře se vedlo.

„Manželi,“ pravila matka, „dále to už nevydržím, každou chvíli nám dítě může umřítí. Umře-li dona, oželíme ho, ale na cestě kdyby nám skonalo, řeknou lidé, že jsme sami toho vinni, a že by mne vražedníci nazývali, to nevydržím.“ Dala se do pláče.

„Doufej, manželko, doufej, již jsme přes půl cesty, Panna Maria nás neopustí.“ Konejšil, těšil, Rodičku Boží vzýval, až zase manželce důvěry dodal. V jedné vesnici zůstali na noc. Ráno záhy vstali a šli zase. Dorazili na místo, odkud viděli Tuřany.

„Manželko, podívej se, krásné Tuřany před námi! Rodička Boží nás neopustí.“

Manželka zůstala státí, pozdravila v duchu Rodičku Boží. Dítě untklo. Matka se lekla, že snad untkelo, ale nic. Nemluvátko se krásně dívalo očičkama svýma po Tuřanech, a bylo tak tiché i dobře bylo znáti, že jest mu volno. Rodiče, plni důvěry, vstali a chvátali k Tuřanům. Ale jakmile dítě ztratilo kostel z očí, počalo plakati, bolesti se zdály větší než kdy jindy. Ale manželka již byla důvěrou naplněna a chvátala, že manžel jí měl co zdržovati. Konečně stáli pod vrchem, na kterém mílostný chrám stojí. Šli zvolna, modlili se spolu bolestný růženec. Přijdou před kostel, oddechnou si, dítě untkne, očí svých s kostela nespustí. Vejdou do kostela, je po mši sv., kostel prázdný. Jak asi bylo mladému manželi, když zas první krok do toho milého chrámu učinil? Rovnou cestou se berou k oltáři Matky Boží. Kleknou, začnou modlitbu „Zdrávas Královno,“ — slzí oba.

Dítě mlčí, očička obrací k Panně Marii. Chvilku to tak trvá, začne se dítě na Pannu Marii usmívati s takovým úsměchem sladkým, že žádný člověk pověděti nedoveče. Dítě, nemluvátko milé, odkud pak je tvá náhlá radost? Nemluvátko dobré, kdož pak ti to pověděl a kdo v srdcečko tvé útlé vložil, že Maria jest laskavá Matka tvá? Ovšem dítě, ovšem nemluvátko churavé, Maria o tobě dobře ví, Maria tě miluje a nad tebou stojí jako věrná matka. Maria to dobře pamatuje a nezapomněla, jak tvůj pobožný otec zde klekával a vroucně se modlíval, Maria zná také tvou nábožnou matku: doufej tedy, dítě drahé, už tvá bolest dlouhá nebude!

„Panenko Maria, dítě je zdrávo!“ zvolá manželka a dá se do radostného pláče; manžel sšel též. Dítě bylo zdrávo! Dlouho teď v kostele zůstati nesměli, z nejvroucnějšího srdce poděkovali královně nebeské a šli; než dítě nechtělo, pořád se točilo k Panně Marii; byloť mu zde tolik volno! Byl to jeho první den bez bolesti! Ejhle, nemluvátko dobré, jak ti Matka Boží dobře porozuměla!

Odešli teď k starostovi, ke svému známému příteli, by tam něco pojedli. Tam je rádi vítají, se doptávají, manželé vypravují, co se stalo. Všickni se diví, a sotva že poutníci něco málo byli požili, přicházejí sousedé se přesvědčit, co se bylo stalo. Mladého hrnce v Tuřanech dobře pamatovali, vždyť tam býval za hodného chasníka, každý jej rád viděl. Zpráva o uzdravení nemluvátka se za chvíli roznesla po celých Tuřanech, starosta sám došel k velebnému Otci vyříditi co se stalo, a že on uzdravené dítě sám viděl.

Majíce takové jistoty, kážou velební pánové na všecky zvony zvoniti, lid se obléká v sváteční šaty, vše se hrne k starostovi a tu v slavném procesí vedou

šťastné rodiče s nemluvnátkem do kostela. Sotva vkročili, bylo ditko hned zas jako doma. Hledá očičkama svýma Pannu Marii a plno radosti líbezně se k ní usmívá. Rozžáli všechny svíce na oltáři, vyšli kněží a zazpívali „Bože Tebe chválíme“ na poděkování Bohu a nejšťastnější Rodičce Boží za takovou nesyčchanou milost.

Manželka by se teď ráda byla vrátila do Byteše, ale nebylo žádného vypravení z Tuřan, aspoň do rána tu musili zůstat. Že hrnčíř, šťastný tento otec, byl horlivým spoluúdem družiny sv. Isidora v Tuřanech, zapsali radostný příběh do své památní knihy, kdež podnes jej čteme. Z rána po mši sv. se rozloučili a dali se na cestu

k domova. Byla jim ta cesta volná! Dítě bylo zdravé a veselé, rodiče vykračovali statně.

V Byteši už nečekali jináče, než že mladí manželé někde slavili pohřeb, poněvadž tak dlouho nepřicházeli; jaké to tedy překvapení, když se vrátili v nejšťastnějším zdraví! Tu bylo vypyptávání a vypravování a děkování, že Panna Maria, mocná nebes královna, takové milosti prokázala. Uplynul první týden, — dítě pořád zdravé, uplynul měsíc a celý rok, a dítě zdravé zůstalo na velikou radost nábožných rodičů. V Byteši nová důvěra k Rodičce Boží vzkvétala, mužové chvátali, aby v Tuřanech za spoluúdy družiny sv. Isidora se přihlásili.

Měsíční ctnosti,

čili:

33 krátkých rozjímání pro čitele Božského Srdce Ježíšova, obzvláště pro údy „Čestné stráže Božského Srdce.“

(Pokračování.)

5. Duše bdělá, navštívení Srdce Ježíšova očekávající.

„Chci prohledávat Jersalem se svítlnou v ruce . . .“

To jest, častokráte v tomto měsíci, a kdy nejméně na to pomýšlíš, volí Ježíš drahou duši tvou navštívit. Abys tedy v každé době hotov byl, toho božského hosta přijmouti, buď svědomitým v plnění všech povinností stavu svého, bdělý nad sebou samým, pozorlivý i na nejjemnější vnuknutí milosti. Taž se časem, jak to s tebou u Boha stojí, z jakých pohnutek jednáš, mluvíš a trpíš; potlačuj, co svědomí tvé neschvaluje, daruj milosti všecko, co od tebe žádá. Když tě milovaný Mistr takto bdělým a věrným nalezně, pak milostivě tebe požehná a promluví o tobě, co evangelium o Ném praví: „Všecky věci dobře učinil.“

Mé srdce bít a čekat s touhou vroucí,
Až přijdeš k němu, hoste přezádoucí.

6. Duše mdlá, o Srdce Ježíšovo se opírající.

„Třtinu nahnutou nezlomí.“

Tou třtinou jest srdce tvé, tak slabé, tak nestálé, že i nejmenší vanutí větru je ohýbá a téměř láme. Přes tento měsíc chce Srdce Ježíšovo obzvláště tvoji silou býti. Spolehej se naň, a vzdávaje se vsí důvěry v sebe sama, doufej všecko od Jeho božské pomoci. Když tvá obrazotvornost, tvé srdce nějakou bouří zmitáno bude, když zlý duch, svět a naruživostí tebe k zemi strlnouti chytí — utíkej k Ježíši! . . . Opři se o Srdce Jeho . . . a mluv k Němu s všemožnou důvěrou:

Anať slabost má mne často k pádu sklání,
Srdce tvé buď štítem mým a mocnou zbraní!

7. Duše putující se Srdcem Ježíšovým.

„I přidružil se cestou k nim . . .“

Putování od země k nebi jest neschůdné, obtížné a často nebezpečné. Neputuj sám, když přítel se nabízí

chtěje tě doprovázeti, s tebou společně putovati. Tímto nebeským přítelem jest Ježíš. On jest všemohoucí, nejvyšší dobrotivý; proto může a chce též v každé případnosti tebe chrániti. Pros Jej každého rána, aby průvodcím tvým byl a ani na okamžik tě neopouštěl. Vlož ruku svou do Jeho ruky a kráčej bez bázň . . . na neschůdných místech, ve zlých případech Jej vždy po pravici své nalezněš; pohlížej na Něj očima srdce svého, pros Jej o sílu a radu: On se tobě vždy věrným proukáže.

Ježíši! buď průvodcím mé duše cestou do věčnosti, Nedej, aby ztravena kdy byla Tvoji sladké společenosti.

8. Duše zachráněná Srdcem Ježíšovým.

„Přišel jsem spasit, co ztraceno bylo.“

Snad jsi se uhnul z pravé cesty, aneb pevnost víle neb poklad milosti pozbyl . . . Potěš se, ejhle Ježíš . . . On přichází, aby tě pozdvihl, na pravou cestu zpět přivedl, do lásky Svě tě opět přijal. Kdybys i hluboko byl klesl, a slabost tvá daleko tě zavedla, on může a chce tě spasiti. Pozdvihni jen k Němu oči svých v pokoře a důvěrnosti a rei z hloubi srdce svého: „Pane smiluj se nade mnou!“ Pak neklad Jemu žádného odporu a On tě vytáhne z propasti, aby tě zase přivínil k Srdci Svému. — Podobným způsobem i při svzdvihl, každodenních všedních poklescích k Ježíši svému pohlížej a za slitování pros.

Když z pádu smutného má duše povstává,
Pán Ježíš, dobrý pastýř, mi ruku podává.

9. Duše svěřující se Srdci Ježíšovu.

„Ku komu bychom šli? . . .“

Svěřuješ-li světu boly své, — neslyší tebe; pak-li přáteli — omrzí jej časté poslouchání; žaluješ-li opět a opět svému vlastnímu srdci — obnovuješ rány jeho. . . Ke komu se obrátíš? K Ježíši! . . . Přijď, On tě očekává. Ucho, Srdce jeho vždy jest otevřeno, vždy útrpně nakloněno k poslouchání tebe.

Sděl Mu své rozpaký své sklamané naděje, své bolesti. On má balsam pro všechny nemoce! — — — Ale nchledej tvora, prve nežli jsi Jej hledal, to by Jej urazilo. Svěť se Jeho Srdci dříve nežli se k někomu jinému obrátíš. On jediný chová tajemství pravdivé útěchy: slova života věčného.

K Srdci Ježíše chci starost, bídu nosit,
O útěchu Božskou úpěnlivě prosit.

10. Duše uvnitř shromážděná a k hlasu Srdce Ježíše naslouchající.

„Chci slyšeti, co k srdci
mému mluvíti bude.“

Dbej tento měsíc všemožně o vnitřní pozornost, neboť Ježíš chce dokonalým způsobem od srdce k srdci s tebou se baviti. Utvoř si osamělé místo uvnitř duše své a tam se hled' zdržovati. Ježíš miluje mlčení a samotu, aby duši poučil, osvětil a dojmul; zřídka kdy mluví uprostřed hluku světského, aneb když srdce roztržité a rozčilené jest. Sebeť tedy mysl svou, obzvláště v hodinu stráže; puť mimo sebe tisícere tě znepokojující starosti a v poklidu duše své hlas Ježíše poslouchej: On k srdci tvému mluvíti si žádá.

V stánku srdce svého se s Pánem shledávám,
V pokorném mlčení hlas Jeho slyčívám.

11. Duše upokojená Srdcem Ježíšovým.

„Pokoj vám.“

Jenž tě znepokojuje, jest zlý nepřítel; nemaje sám pokoje žádného, chtěl by, aby ani duše lidské ho neměly. Co tě rozčiluje, tě trápi, tě málomyslností naplňuje, — od něho pochází.

Panování Ježíšovo jeví na sobě pokoj jeho slova, ano i jeho výčitky zůstávají po sobě pokoj. Pročež působení Srdce Ježíšova na srdce tvoje vždycky pokojem zprovázáno bude.

Ničemu nedůvěřuj, co nemá na sobě této vlastnosti, a zdržuj se ve sv. pokoji na blízku Pána našeho. Zhošť se všech pochybností, obav, všech teskli-

vých a nepokojných starostí. Jeho Srdce má tolik moci, aby vše opatřilo, co jeho pečlivosti svěříš, a všemu dobrý prospěch dalo.

S Ježíšem rozdělim starosti svoje,
U Něj jsou posily, potěchy zdroje!

12. Duše obohacená Srdcem Ježíšovým.

„Chudý jsem a v bídách
od mladosti své.“

Ježíš netoliko že zbavený byl všech pozemských statků po celý život svůj, nýbrž On obzvláště také chud byl ve všem tom, co srdce člověka obveseliti může. Chudý na přátele a příznivce, chudý na radosti a útěchy . . . Ó jak dobře bude On s tebou útrpnost míti, jestliže i tobě chudoby za podíl se dostalo! On ví, jak srdce lační a žízni po trochu upřímné lásky! . . .

Nuže, přijď a pros Ježíše o dokonalé a libezné nasycení, které On jediný dáti s to jest. Svět a tvorové dovedou jenom velmi málo a to ještě často jedovatých drobtů tobě pohoditi! — Avšak Ježíš — a Jeho láska — a Jeho Srdce! . . . to jest ten pravý, živý, s nebes přišlý chléb, potřebná naší duši potrava, ten jediný pokrm, jenž srdce naše úplně nasytiti s to jest.

Duše má, pro Tebe Pane stvořená,
Jest bez Tebe jak půda vláhy zbavená.

13. Duše se Srdcem Ježíšovým do vůle Boží odevzdaná.

„Otče, ne má ale Tvá vůle se staň!“

Tato z hloubí nejsvětějšího Srdce Páně pronošená slova ať jsou v tomto měsíci tvým pokrmem, tvou posilou. Dle jeho láskyplných úmyslů s drahou duší tvou snad se i přihodí, že Ježíš tobě kalich svůj bude podávati, . . . pozve tě, abys z něho okusil, nežádaje ale toho nikdy, abys ho až do dna vyprázdnil; co bylo nejtrpěčího, on pro sebe zanechal . . . Neodmítej kalich utření již dále od sebe! . . . Ať si v něm sloučeny jsou jakékoliv zármutky,

protivenství nebo zkoušky, pozoruj Ježíše, připodobni se nejsvětějšímu smýšlení Jeho Srdce a rei: „Otče, ne má ale . . .“

Chci píti kalich, jež Tvá ruka poskytuje;
Neboť Tvých muk památka — ta mi jej oslazuje.

14. Duše oběcrstující žíznivé Srdce Ježíšovo.

„Žíznu!“ . . . Tak úpěnlivě volá Srdce Ježíšovo. — A po čem jiném by mohlo toto Srdce, které jest pramenem a plností všeho dobra, práhnutí, nežli po lásce? . . . I tebe bude zajisté Ježíš v tomto měsíci častokrátě prositi, tak jako onu Samaritanku u studnice Jakubovy, abys mu píti dal! Ochotněji nežli ona žena nakloň pak nádobu srdce svého a rei k Mistru svému: Pane pij! . . . Ty žízniš po lásce, — i chci já v hodiny stráže své časté vzdechy lásky vzbuzovati. Ty žádáš díky lásky, — i chci všecky své skutky v tom úmyslu konati, abych se Tobě líbil a ukojil žízeň lásky, která Tvé božské Srdce trápí. . . . O kterak tě bude Ježíš milovati, tebe žehnati, tobě děkovati za toto milosrdné přispění!

I po mé lásce, Pane! Srdce Tvoje vzdychá,
O dej ať pramen lásky ve mně nevysychá!

15. Duše se Srdcem Ježíšovým pronásledovaná.

„Není učení nad Mistra.“

Není jiné vyhlídky: chceš-li Ježíši sloužiti, bude svět tebe nenáviděti, tebe pronásledovati; neboť svět jest zapřísněným nepřítelem a pronásledovníkem božského Mistra! Avšak, trpěti s Ježíšem, trpěti pro Ježíše . . . to jest nebem již zde na zemi! — Nedej se másti slovem, vtipem, posměchem — nýbrž přemáhej všecky ohledy lidské a ukaž se býti pravým učeníkem vtěleného Boha, jenž z lásky k tobě chudobu, muky a ponizování na sebe vzíti ráčil. — Budeš-li Pána svého velkomyslně před lidmi vyznávati, vyzná i on tebe,

podle svého vlastního zaslíbení před Bohem a anděly svými.

Kde Ty jsi, Ježíši, tam buď i sluha Tvůj;
Tys v mukách, na kříži — tam buď i osud můj!

16. Duše potěšená Srdcem Ježíšovým.

„Pojďte všickni ke mně! . . .“

Toto volání vychází ze Srdce Ježíšova. A na koho se vztahuje? . . . Na všechny — jmenovitě však na tebe, drahá duše, kteráž jsi zemřelá, obtížená, zkoušená . . . On tě chce obzřívati, občerstvit, potěšiti. . .

Jestliže v tomto měsíci kalich utrpení tobě podáván bude, netrať mysle! — Jdi k Ježíši, kterýžto, slyš! zase volá k tobě řka: Pojďte ke mně! . . . O kdož dovede lépe nežli On tvé rány obvázáti, tvé bolesti utišiti? . . . Trpící lidé přibližují se rádi k těm, kteří také trpí. Nevděkem lidským zraněné Srdce Ježíšovo bude tobě dobře rozuměti.

Když snáším kříž, nám v Tvojm kříži, Pane,
podíl;
Ó blažen ten, jež na světě je cestou kříže
chodil!

17. Duše poslušná se Srdcem Ježíšovým.

„Učiněn jest poslušným až k smrti.“

Pán Ježíš byl poslušným netoliko svému nebeskému Otci, Marii a Josefovi, nýbrž také svým katanům! . . . Kdo jest s to, pochopiti velikost pokory a lásky, s kterou Jeho Božské Srdce se podrobovalo?! Znaje naši převelikou nechuť, že nerádi ohýbáme vůli svou pod vůli jiných, chtěl nás povzbuditi, nám za příklad býti. — Když vidíš ty, ze proti laskavému nebeskému Otci tak veliký počet Jeho dítek se bouří, vynasnaž se, Jemu náhradu činiti tím, že ochotně poslouchati budeš těch, které Prozřetelnost Božská nad tebou postavila, byť by i tvými nepřátely neb snad i tvými katany byli. Ty můj Ježíši, jsa Bohem, chtěl's být poddaným; Z lásky k Tobě chceš být vůli jiných oddaným.

18. Duše poslušná Srdcem Ježíšovým.

„Zdaž jste nemohli jednu
hodinu se mnou bděti!“

Život náš jest dobou boje, ouzkosti a trápení. Musíme bděti, modliti se a v potu tváře se namáhati, chceme-li cíle šťastně dosáhnouti. Kterak ale budeš moci tento tuhý zápas vydržeti? . . . Postav se po boku Pána Ježíše, jenž v zahradě Jetečmanské z lásky k tobě zápasí, trpí a se modlí, a sjednocuj se se svatým smýšlením Srdce Jeho. — V tomto přiblížení se k Pánu Ježíši nalezněš sílu, zmužilost a neohroženost, kterou bys jinde darmo vyhledával. Musíš však s milým Mistrem svým v hodinu opuštěnosti bděti a modliti se, od něho se nevzdalovati a spánku se neoddávat.

V boji, soužení chce po boku Tvém dlíti
S Tebou, Božský Mistře, modlit se a bděti.

19. Duše v utrpení mléčí s nejsv. Srdcem Ježíšovým.

„A Ježíš mlčel.“

V soudní síni, při sloupu, na kříži — obsypán falešnými žalobami, potupnými úsměšky, rouhavými urážkami — Pán Ježíš ani slova nepromluvil . . . Abyš tu Božskou trpělivost, toto klánění hodné mlčení Pána svého uctil, zanechej žalob, buď že tě kdo haněti, tebe pronásledovati neb i pomlouvati bude. Jak ozdobný věnec tím sobě pro nebesa upleteš a jak velmi svým mlčením Božské Srdce oslavíš, je potěšíš pro zneuctění a rouhání, jež nevděčné dítky proti němu vychrlují! — Když nevinný Ježíš mlčí, chtěli bychom my hříšníci k žalobám se obracetí?!

Dej, bych šle příkladu Tvého potupy a pomlouvání
Naučil se tise snášet bez žalob a bědování.

(Dokoučení.)

Děvečkám služebným.

Milostivé léto již již se končí i prosím Tě, abys všemožně doby té, kde, jak říkáme, nebesa jsou otevřena, svědomitě použila a takto přemnoho milostí pro sebe a pro ty, za které se modliti máš, získala. V této době třeba často uvažovati o milosti účinnivé a této jmenovitě používati. — Milost účinnivá jest ta, skrze kterou nás Duch sv. osvěcuje a nás povzbuzuje, abychom se zlého varovali, dobré započali a dokonali. Takých milostí Pán Bůh nám přčasto poskytuje; hříšníkům jich poskytuje, aby hlouběji do hříchů nepadali a se obrátili; dobrým, aby se v dobrém utvrdili, dobré skutky konali a zásluhu sobě pro království nebeské získali.

Někdo onemocní, rozpomeuc se na svůj život, pozná, že třeba k Bohu se obrátiti, někdo náhle zemře, mocně se ve mně ozývá hlas: i ty takto náhle zemřítí můžeš; vidíme dobré činiti, mocně povzbuzeni býváme, abychom rovněž i my dobré konali; slyšíme napominání atd.: vše to je milost účinnivá. I v malých věcech se objevuje milost Boží; z rána vstaneš, nemodlíš se, hned spěcháš ku práci, tu napadne tobě, což jsi slíbila? Modlíš se roztržitě, přijde tobě na myšlenky, před kým jsi? Jsi rozluhována, již chceš se dáti do láni, napadne tobě, jak trpělivým byl Spasitel: což jiného to než hlas Boží, účinnivá milost. Milostí takých třeba sobě všimati, neb jsou hlasem Božím, jsou za velikou cenu od Pána a Spasitele našeho nám získány. Mnohdykrátě převelikou škodu utrpíme, když milostí zanedbáme; kdež by se octnul sv. Augustin, kdyby nebyl poslechnul hlasu Božího, nepoužil milosti účinnivé? Podobně jiní svatí ve hříších

svých byli by zahynuli, kdyby milosti účinnivé nebyli použili.

I kdyby se nám to zdálo býti malicherností, maličností, všimnouti si máme milosti, která se nám při tom poskytuje. Použijeme-li milosti, spolupůsobíme-li s ní, získáme sobě novou zásluhu, Bůh nás více miluje. Což vše činívají lidé, aby se lidem zalibili, a nám na lásce Boží nemá záležitosti?

Každý Otčenáš, každý nepatrný skutek, který vykonáme, novou zásluhu nám získá a do koruny naší nový vsazuje drahokam, duše naše stává se krásnější. Když s milostí spolupůsobíme, máme větší nároky na větší odplatu nebeskou. Kdyby svatí měli nějaké přání, zajisté bylo by to, aby mohli účinnivě milosti používatí ještě a takto odměny a oslavy větší dojíti.

Používáme-li milosti účinnivé, můžeme odbyti časné tresty a takto ujíti velikým trestům, které bychom snad v očistci vytrpěti museli.

Na druhé straně převelikou škodu utrpíme, když s poskytnutou milostí spolu nepůsobíme. Kdo drží řetěz za poslední ohnivo, vypustí-li toto, vypustí celý řetěz; tak podobně, když poskytnuté milosti nepoužijeme, vypustíme celý řetěz milostí rozmanitých, které by nám, kdybychom byli hned první použili, poskytnuty byly.

Chudou jsi, než používej milosti účinnivé v každé příležitosti a zbohatneš před Bohem, zvlášt ale, bude-li hodně mnoho dobrých skutků konati za duše v očistci. Cos jim nebohým učinila, to připiše Ti Spasitel, jako bys Jeho samého byla ze žaláře vysvobodila, a odplatí to tisícronásobně, což z té duše Tobě přeje

Tvá Tebe milující kmotra

Josefa.

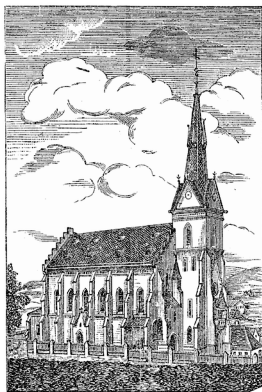
Dostavění a vysvěcení chrámu Páně ve Tvarožně dne 9. října 1881.

Drož asi jest lidu křesťanskému tak velkou slavností každé svěcení nového chrámu Páně, proč béře tak čilého v něm účastenství? Snad proto, že jest to událost řídká, či že se konává s větší nádhrou, větším nákladem? To všechno jest zevnější, pravou příčinou slavnostní nálady lidu křesťanského jest tušení, že svěcení chrámu Páně jest slavností tajemné svaňby duše lidské s neobsáhlým Bohem, kterou ono připodobňuje. — K tomu také směřují všechny ty velebné a srdce dojmavé církevní obrady, to výmluvně hlásá ta nová svátečně a svadebně ozdobená chrámová prostora, to hlaholí do širého vůkolí rozzvučené zvony. Má-li se to tak všeobecně u každého chrámu zasvěcení, tím více stává se taková slavnost rodinnou, je-li nová svatyně svému účelu přiměřená, znázorňuje-li také věrně, čehož jest jen odznakem: duši křesťanskou Kristu Pánu zasnoubenou.

Tak to bylo i ve Tvarožně, kde právě letos dokončená budova svatyně účelu úplně přiměřená službě Boží zasvěcena a odevzdána. Mnohé noviny mnoho o tom psaly, my poukazujeme pouze na událost, nepochybujíc, že, komu to poměry dovolí, navštíví tento skutečně krásný chrám Páně, a sdělíme pamětní spis, který byl vložen do základů a jehož otisk mezi lid byl o slavnosti svěcení rozdáván. Zníť následovně:

„S Bohem začni každé dílo
Podatí se ti až mílo“
(praví staré pořekadlo).

My jsme s Bohem počali a proto Bůh dobrotivý dílu našemu žehnal a k šťastnému konci je přivedl. — Když jsme starý chrám Páně, na jehož místě tento nový zbudován jest, bořili, želeli jsme velice toho, že jsme nikde žádně památní listiny nenašli, která by nás

o původci, o době a okolnostech stavby, jakož i o staviteli samém byla poučila: proto klademe do závěrečného kamene pamětní tuto listinu, abyste vy, budoucí pokolení, až tento teď nový chrám opět bořiti nebo přestavovati budete, nezapali jako ve tmách, ale znajíc aspoň jména naše, za nás pomodliti se mohli. —

Nový tento kostel jest postaven na téměř stejném místě, na kterém starý stál, s tím však rozdílem, že v starém chrámu hlavní oltář k východu hleděl, což v novém kostele, aby místo před hlavním vchodem se získalo, změněno jest.

O stáří a původu starého kostela nevíme ničeho, vyjma to, co v topografii Dr. Greg. Volného (v Brně 1860) biskupství Brněnského, díl III. str. 483 stojí a co nám konservator a kustos Františkova Musea v Brně p. Trapp udal, že totiž patrony zdejšího chrámu Páně byli: od roku 1297—? Králové Klášter na Starém Brně, od roku 1325—1380 Jindřich z Lipé (otec a syn),

od roku 1385—1520 Králové klášter na Starém Brně,
od roku 1522—1678 Klášter Hradištský u Olomouce,
od roku 1684—1714 Klášter sv. Kláry v Olomouci,
od roku 1714—1819 rytíř Freiefels a od roku 1819 — hrabě Belcredi.

Starý chrám byl v stavu prabídném, stěny popukány, paluchový strop dřevěnými sloupy podepřen, střecha shnilá, slovem: na sboření. —

Pomýšleno již delší dobu na stavbu nového chrámu a byl na rozkaz vysokorodého p. patrona Egb. hraběte Belcredi-ho za faráře a čestného kanovníka vdp. Matěje Lavičky nákras a rozpočet nové stavby civilním inženýrem Florianem Zednikem z Brna vyhotoven, avšak k stavbě dle toho nákrasu nedošlo.

Když se dne 23. prosince 1877 nový farář Václav Kosmák do Tvarožny přistěhoval, bylo mu nejdůst. konsistoří rozkázáno, aby všemožně o novou stavbu kostela usiloval. Usilování však nebylo zapotřebí, poněvadž velkomyslný pan patron věci s velikou obětavostí sám se ujal, převzav předsednictví kostelního výboru dne 2. června 1879 a navrhnuv, by o vyhotovení plánu a rozpočtu stavitelský rada, konservator a profesor stavitelství při Brněnské technice p. August Prokop požádán byl.

Po častějším rokování usnešeno dne 11. ledna 1880 stavbu nového kostela dle nákrasu p. Prokopa podniknouti.

Kostelní výbor složen byl z následujících pánů: p. Cyrill Müller z Tvarožny, p. Kaláb František z Tvarožny, p. Štěpánek Pavel z Blažovic, p. Skotálek Jan z Horákova, p. Kaláb Martin z Velatic a p. Sklenář Vavřín z Mokré, jimž předsedal vysokorodý pan patron; místopředsedou byl František Kaláb.

Usnešení učiněná ve valném shromáždění výboru do podrobnosti provésti

svěřeno pánům: P. T. hraběti Egbertu Belcredi-ovi, p. Františku Kalábovi a vp. Václavu Kosmákovi, faráři.

V zasedání dne 17. května byla stavba p. Augustu Weissovi, staviteli v Brně svěřena. — Na den nejsvětější Trojice Boží roku 1880 bylo odpoledne slavné rozloučení v starém chrámu Páně, Te Deum na poděkování za všecka dobrodíní a slavný kondukt za všechny zemřelé vdp. děkanem Luleckým, Antonínem Šubertem vykonaný. V pondělí na to, dne 24. května obětoval dp. farář Václav Kosmák poslední mši svatou v starém chrámě za všechny zemřelé a pak započato s Pánem Bohem vykličněním a bouráním.

Po celou dobu stavby byly služby Boží ve farské stodole, slušné k účelu tomu připravené, konány.

Stavba postupovala tak rychle, že v neděli dne 31. října 1880 sv. kříž posvěcen a na novou věž vyzdvížen býti mohl, což se za veliké slávy stalo, (do bání pod křížem uložena pamětní listina a podobizny o stavbu velezasloužilých osob) — a že dnes t. j. 9. října 1881 závěrečný kámen posvěcen a položen býti může. — Na stavbu přispívali:

vysokorodý pan patron	12.000 zl.
Šlapánický cukrovar jako nájemník Tvaroženského dvoru	2.254 „
vysokorodý p. hr. Mitrovský	4.000 „
nejdůst. kapitola Brněnská	800 „
obce Tvaroženská	9.182 „
„ Blažovická	6.089 „
„ Horákovská	1.470 „
„ Mokrá	1.324 „
„ Velatická	2.536 „
kostelní pokladna	3.000 „
	<u>42.655 zl.</u>

Mimo to přispěli mnozí jiní dobrodinci po menších částkách.

Nad jiné vzácným darem obětřil nás sv. Otec Lev XIII. uděliv nám na

přímluvu proslulého misionáře P. Jana Votky S. J. a vysokorodého p. patrona za příležitosti Cyrillo-Methodějské pouti do Říma bullou ze dne 12. července 1881 privilegium pro hlavní oltář.

O provedení stavby má největší zásluhu p. architekt Prokop, který s neobyčejnou horlivostí a láskou všech prací bezplatně se ujal. — Hlavní oltář vyřezal zdarma p. František Urbance, mlyuár z Líšně. Též kazatelna a postraní oltář jsou od něho. Malbu vyhotovil akadem. malíř p. Frant. Schönbrunner z Vídně; varhany jsou od p. Josefa Hauke z Uh. Hradiště. — Socha Panny Marie na velkém oltáři, ovšem důkladně obnovená, pochází z kapličky na kopečku. Byla prý roku 1805 za bitvy u Slavkova od Francouzů do ohně vhozena — ale neshořela. Lid jí ctí a v průvodech navštěvuje. Pověst ta není však biskupským Ordinariatem stvrzena.

Posvěcen byl nový chrám Páně dne 9. října 1881 od veledůstojného p. kaptolního preláta Aug. Kiovského z Brna za assistence přčetné. Jako hosté byli přítomni: vysokorodý pan patron hrabě Egbert Belcredi, říšský a zemský poslanec Dr. Alois Šrom, architekt Prokop, stavitel a mnozí jiní pánové. — Představení obcí a veškero přifařené obyvatelstvo, jakož i nepřehledný počet lidu z daleka široka s plesáním a radostí velikou oslavili slavný ten den.

Po přečtení byl tento pamětní spis podepsán, v plechové pouzdro uschován a do oltáře vložen.

Ctěnému představenstvu obcí chrámu Páně Tvaroženskému přifařených, jakož i všem katolíkům farnosti této pozdrav a požehnání v Pánu!

Bylo zajisté vrouceným mým přáním, církevně posvětití a službě Boží odevzdati nový, krásný chrám, jenž s pomocí Boží a podporou velkomyslných dobrodinců horlivost a obětavost Vaše byla zbudovala;

A teď pozdvihujeme srdce i oči k Tobě, Otče světél: Zachovej dobrotivý Bože, dlouho dílo rukou našich Tvé počtě zasvěcené! Ukazuj dlouhá léta, štihlá ty věži, vůkolnímu obyvatelstvu tam vzhůru, kde pravý náš domov jest. Naplňuj Svátý Duchu pravou pobožností stále krásné tyto prostory, jak naplňuje jarní vánek rozkvetlou zahradu, by farnost zdejší právě zahradě Boží podobna byla, my pak všickni kdysi věčným jarem oblaženi a osvězeni byli.

Ty pak, Matko krásného milování, Panno Maria, a ty svatý Mikuláši, velký dobroději, vy hvězdy naše, svatí Cyrille a Methoději, ty pravá matka lidu svatá Ludmilo, ty šíte nás a kníže svatý Václave, ty libostný a rajský květe svatý Aloisi, vy rekové slova Božího svatí Egberte a Christiáne, vy všickni, vezměte se všemi anděly a svatými chrám tento v ochranu Svou mocnou a kdyby zhoubný požár zrušiti chtěl tento stánek Boží, pak přispěj ty, svatý Floriane, a uhas mocnou svou přímluvou zhoubné plameny. Uhas také záry v srdcích našich, by nás někdy nepálil věčný plamen, nás ni budoucích. Amen.

Nelze mlčením pominouti zvláštní pozornost, kterou J. Ex. brněnský biskup věnoval dostavění a vysvěcení tvaroženského chrámu. Páně, ač sám pro svou churavost nemohl osobně účast bráti. Uveřejňujeme opis zvláštního přípisu na všechny obce, které při vystavění nového farního chrámu Páně ve Tvarožně byly účastny.

avšak choroba, jíž sklíčen jsem, nemožno učinila splniti, po čem toužilo srdce mé. Nicméně duchem dleje mezi Vámi upřímný a vřelý podíl беру na vzácné slavnosti dnešní a těším se z radosti Vaší nad dílem, jenž ke cti a slávě Boží a k duši spasení podniknuto i budoucím pokolením hlásati bude zbožnost Vaši. Vzdávaje pak jménem svaté katolické církve a diecese brněnské povinné díky Vám a všem dobrodincům, kteří k dokonání díla tak velkolepého hrívnou svou byli přispěli, uděluji všem vrchnopastýřského poželování svého, snažně prose Boha, dáree všeho dobra, by nový tento chrám byl Vám a budoucím potomkům Vaším povždy hojným pramenem milosti a poželování Božího, útěchou a posilou ve všech případech života vezdejšího jakož i branou vedoucí k životu věčnému.

Dáno v mém biskupském sídle v Brně, dne 9. října 1881.

Karel *m/p.*
biskup.

Zprávy.

Z Bernatic. Zajisté veliké duchovní radosti pociťuje každý duchovní správce, ochotně-li jeho farnici příkazy sv. církve plní; avšak u větší míře naplněno jest srdce jeho radostí, poslouchají-li oni i rady a hlasu svého nejvyššího pastýře. Takové radosti duchovní zakoušeti může zajisté důst. pan farář v Bernaticích; neboť přál bych, aby čtenáři těchto řádků byli přítomni bývali v měsíci červenci b. r. v chrámu Páně tamnější, když veškerí téměř hospodáři vykročili z lavic ku stolu Páně, zadost učinivše pobožností v mimořádném milostivém létě jim popřaném. Ano celá již osada, t. j. všichni farnici obojího pohlaví i dítky u vzorném pořádku totéž vykonaly. Po tři neděle byl bys, milý čtenáři, viděl u večer v 7 hodin, napřed 7 dní, jak s dětmi horlivý pan farář pobožnost milostivého léta, a pak po 14 dní tu samou pobožnost s odrostlou mládeží a s usedlými společně vykonával. Chrám Páně byl vždy zbožnými naplněn. Ku vyzvání svého duchovního správce, by se farnici i pouti sv. Hostýnské účastnili,

vybralo se jich, ačkoliv ves jen 780 duší čítá, na 250, majíce v čele svého duchovního správce. A aby pouť slavnostnější byla, nemálo přispěli hudebníci z obce, kteří zpěv písní hudbou doprovázeli. Chvalně se zmíniti musím též o panu nadněteli S. K., kterýž písně dříve již s hudebníky byl nacvičil, by vzorně provázeny býti mohly. Na pouti stavili jsme se v chrámu Páně hustopečském a všečovickém, kde nám náš vel. pán udělil sv. poželování; v Bystřici samé zajisté mnohý si všimnul průvodu, jenž s červenými pozlacenými věnci ozdobenými korouhvemi přicházel, zpívaje písně sv. Hostýnskou za průvodu hudby vlastní. Avšak nemohouce poutníci bernatictí pobožností svou na sv. Hostýně vykonati, by byli všichni přítomni mši sv. zpívané na kopci posvátném Mariánském, účastnili se za to všichni dne 5. září zpívané mše sv. v Bernaticích, načež zapěno bylo „Te Deum laudamus.“ — Tyto řádky jsou do veřejnosti proto podány, by tak mnohý, jenž domnívá se býti pokrokářem, avšak zbožností nezná, zároveň věděl,

že právě v Bernaticích zbožnost při vši pokročilosti možna jest. Kdo nevěříš, přijď do Bernatic, podívej se na chrám Páně a školu, uvidíš a uvěříš.

Jeden farář.

Z Přerova. „Škola B. S. P.“ tak ráda vždy uveřejňovala zprávy, z nichž zřejmo bylo, že účta ku blahosl. Panně Marii Lúrdské obzvlášť u nás na Moravě utěšeně se šíří a zmáhá. Nuž, opět o jeden důkaz více pravdy té radostné a důkaz ten podává slavnostní posvěcení nové sochy blah. P. Marie Lúrdské v Přerově. Ctihodné sestry školní z řádu sv. Františka na předměstí Širavském již dávno toužily po soše blah. P. Marie Lúrdské, o níž tolik krásného slyšely i četly, a proto objednaly letos sochu Panny Marie Lúrdské z Paříže. Co to bylo u sester radosti, když socha dovežena a prozatím ve školní budově umístěna byla! Ctitelové a ctitelkyně blah. Panny Marie nemohly se dosti vynadiviti krásnému provedení — a brzy uhrazeny byly výlohy za sochu i dovoz dobrovolnými dárky. Ctihodné sestry připravovaly se nyní se vši horlivostí na slavnost posvěcení sochy té, a slavnost ta překrásná skutečně odbývala se v růžencovou neděli, 2. října. Brána kostela klášterního ověněna a taktéž ověněn a skvostně připraven byl i oltář poboční v kostele, na němž prozatím socha blah. Panny Marie postavena byla. Ku slavnosti zavítal ředitel školníci sester 3. řádu, veled. Mnsgr. Pius Heidenreich, jenž i svěcení předseval. Zbožný lid již dlouho před určenou hodinou odpolední kupil se ve volkém množství před klášterem a kostelem a radost byla na tváři všech, když průvod slavnostní z kláštera vyšel. V čele průvodu šly ctih. sestry v plném počtu, pak velká řada družiček bílých, pak kněžstvo, hosté i domácí, v jehož čele kráčel veledřst. p. světitel. Pořádek při průvodu zachovati hleděli údobě spolku hasičů přerovských, jenž

uzavřeli cestu, kudy průvod ku kostelu jíti měl. Při průvodu nadšeně zpívána od zbožného lidu píseň: „Tisickrát pozdravujeme Tebe.“ Velebné, posvátné ticho nastalo v chrámu Páně, když socha blah. Panny Marie Lúrdské odestřena a překvapila socha každého svou krásou. Socha podává blah. Pannu Marii, jak se v Lúrdě zjevila, v životní velikosti, a z celé sochy té září velebnost, zbožnost i pannenská čistota blah. Panny Marie. Věru že není možno viděti sochu tu a nebyti pohnut ku vroucí účtě blah. Panny Marie. Slavnostní řečník, dp. Fr. Krejčí z Kroměříže, po vylíčení zjevení Lúrdského napomínal shromážděné k uctění blahoslavené Panny Marie modlitbou sv. růžence, s níž se i blah. Panna Maria v Lúrdě zjevila. Pak vykonáno svěcení a po něm zapěly ctih. sestry překrásnou píseň o blahosl. Panně Marii Lúrdské. Následovala zpívána litanie loretanská a ku konci slavnosti po „Te Deum“ dáno lidu sv. požehnání. Družičkám dány na památku malé obrázky blah. Panny Marie Lúrdské a připravena jim tím veliká radost. Tak skončila malá, ale krásná tato slavnost, na níž jistě všichni s radostí vzpomínati budou, kteří jí přítomni byli. Nejvíce radosti mají ale ctihodné sestry klášterní samy, že mají nyní sochu tak krásnou blah. Panny Marie. Přeji vám radosti té svaté, sestřičky dobré; necht' ať vám socha „Neposkvřněného Početí“ slouží vezdy ku potěše i posilnění ve vašem krásném, ale i těžkém povolání. Necht' ona Panna Maria jest ochránitelkyní vaší i vašeho působení šlechtěného u vychování dítek.

Hlas protestantský o misíích katolických. Noviny protestantské „Ceylon Times“ píší o misionářích katolických na ostrově Ceylonu takto: „V šlechtěné snaze, aby se mírnilo strádání nebohého obyvatelstva, vynikají katolíci nad vyznavače všech ostatních

náboženstev křesťanských. Nizádný obyvatel ceylonský bedlivě pozorující, co se mezi domorodým obyvatelstvem děje, nemůže neobdivovati se obětím, které sluhové církve katolické přinášejí, a my nepřáli bychom si nic vroucnější, než aby příklad jejich došel mnoho následovníků mezi našimi kazateli. Běží-li o to, zapřítí sama sobe, má-li, jakož se dí, misionář úplně přizpůsobiti se lidu, k jehož blahu chce pracovati, má-li s ním zakoušeti všechny trudy a strasti, má-li ho neklamně přesvědčiti o své lásce, — činí-li se takové požadavky na misionáře, pak zajisté misionáři katoličtí předčí všechny ostatní. Mluvme pravdu bez

obalu: jen oni uskutečňují ten vzor, který o pravém apoštolu sobě v mysli tvoříme. A jakých výsledků docílil obětovný život jejich? Lid k nim lne láskou nevyslovitelnou, a kdežto my máme jen několik set přívrženců, mají oni jich na 10.000. Ostatně se katolíci vždy vyznačovali skutky lásky, toť bylo pole, na němž dobyli nejkrásnějších vítězství. Na příklad v ústavě milosrdných sester vidíme na prvý pohled, seč jsou. Sestry ty rozšířily se po všech končinách světa; všude zasvětily život svůj krásnému povolání svému, tak že se s nimi setkáme, kdekoliv běží o to, vykonati skutek lásky a milosrdenství.“

Milodary B. Srdce Páně.

Divná to věc, že člověk s takovou pílí a horlivostí vyhledává přízeň lidskou a mnohé obtížné cesty, snižujícího se-doprošování a pokořování nedbá, aby jen nějakého vrátkého slibu se mu dostalo od člověka mocného, od jehož vlivu a milosrdenství očekává pomoci; pachtí se po pomoci lidské, která vlastně sama o sobě nic není, a zapomíná na zdroj pomoci jisté, který nám Spasitel ukázal, řka: „Cožkoli budete prositi Otce mého ve jmenu mém, dáť vám.“ Jak šťastnější jsou ty zbožné

duše, jež v každé nesnázi především se obracejí na Boha a pak teprv na lidi; a hledající napřed spravedlnosti království Božího dosahují kýžené pomoci a útěchy úplně zdarma jako přivažek. Slyšme, jak o tom svědčí následující dopisy:

Z farnosti mělnické. Nej-srdečnější díky Panně vzdávají tři rodiny, které na přímlovu její vyslyšení proseb svých došly. V B. byl stížen muž jeden H. rheumatismem pravé ruky, že ji ani pozvednouti nemohl. Prostředky užívané neprosněly nic, proto si umínil vykonati pouť na sv. Horu, do St. Boleslavi a

do Filipisdorfu. Pán vyslyšel prosby jeho: když přišel do St. Boleslavi, byl úplně zdrav; ovšem že neopomenul slibu svému dostáti. V téže obci byly dvě dítky osadníka S. dlouhý čas nemocny. Rodiče vykonali devítidenní pobožnost k Matce Boží Filipisdorfské a Pán je vyslyšel. Proto konali oba rodiče na

poděkování pouť do St. Boleslavi, otec pak na sv. Horu a do Filipsořdu. V obci S. bylo dítko tesaře II. dlouhou dobu nemocné a chřadlo stále více a více. Když letos poprvé poutníci naši v procesi šli do Filipsořdu, odporučili rodiče nemocné dítko své modlitbám jejich a odevzdali jim dárek na chrám Páně Filipsořdský. A Pán nenechal neoslýšenou vroucí prosbu. Když o 2. hod. odpolední Magdalena s poutníky našimi pobožnost konala, pookřálo náhle nemocné dítko a od té doby úplně jest zdrávo. Díky Tobě o Maria za mocnou přímluvu Tvou! Přijmi nás všecky dobroživě pod Svou svatou ochranu!

Z Vidně. Moji blízcí příbuzní klesali víc a více v jejich hmotném postavení, že se bylo co obávati, aby o vše nepřišli. To mně šlo k srdci a přemýšlela jsem, jakby se jim mohlo pomoci, mezi jiným mně též napadlo, že mnozí lidé vyhrají z loterie. Trochu jsem se při té myšlence zastyděla a myslila jsem si, to že by byla špatná důvěra v Pána Boha. Což nemá Pán Bůh jinších prostředků, aby mohl pomoci? a začala jsem konati noveny k Božskému Srdci Páně a Marii Panně a každodenně jsem na ten úmysl slyšela jednu mši svatou, a má důvěra nebyla sklamána. Pomoc přišla z jiné strany a právě v té největší potřebě, když šlo už o jejich poslední majetek, a sice pomoc dostatečná. Spolu připojuju, že jsem ještě nikdy oslyšena nebyla, kdykoliv jsem útočisté brala k těm nejsvětějším Srdcím. Přislíbení uveřejnění splňuje s nejvroucenějším důkřivěním jedna ctitelkyně Božského Srdce Páně a Marie Panny.

Z Brna. Prozřetelnost Božská mne právě povolala do kláštera, kdež mne ct. paní představená určila pro dětskou zahrádku, která se budoucím rokem otevře; z té příčiny jsem se musela podrobiti přípravnému cvičení, abych

mohla složití přijímací zkoušku. Stálo mne to velmi mnoho slzí a namáhání, poněvadž toho bylo příliš mnoho na jednou a velmi těžké a také docela jiné, nežli jsem se před 12 roky v jednotřídě škole veské byla učila. Upadla jsem proto do velké těžkomyslnosti a malomyslnosti, neb jsem myslila, že není možná, abych se to naučila, a často mi ta myšlenka napadla, abych odešla, poněvadž nejsem k ničemu; pomýšlení však, že budu jedenkrát sestrou a že Bohu celý svůj ostatní život zasvětim, mne opět osvěžilo a trápení mé osladilo. V tomto krutém boji vztývala jsem vroucně Božské Srdce P. J. a Pannu Marii a sv. Josefa o pomoc a učinila jsem slib, jestli pomoci jejich při přijímací zkoušce obstojím, vyslyšení své prosby ve „Škole B. S.“ že uveřejniti dám. A milosrdný Bůh v dobrotě své skutečně mé nehodné prosby vyslyšel a ačkoliv ct. sestry učitelky docela o mne pochybovaly, přece jsem s pomocí Boží zkoušku dosti obstojně vypravila a byla jsem přijata do I. ročníku, poněvadž běh pro pěstounky letos není, a ačkoliv teprv 14 dní ústav navštívuji, vyznávám, že mi Pán Bůh viditelně přispívá. Chci tedy svému slibu dostáti atd. atd.

Z Brna děkuje J. M. za vydatnou pomoc z bídy, když byl se obrátil modlitbou k milosrdensvtí Božímu a slíbil uveřejnění, dosáhne-li vyslyšení. Jestliť to opět o doklad více, že pravdiva jsou slova Spasitelova: Proste a bude vám dáno.

Z Rokatnice u Přerova vzdávají jistí manželé B. Srdci P. a Bohorodičce za vyslyšení modlitby ve 2 záležitostech nejvroucenější díky.

Z Loučan vzdává N. díky, že po vykonané nově dosáhla jistá přítelkyně, stížená dlouhou a nezhojitelnou nemocí, milosti tiché smrti s úplným se odevzdáním do vůle Boží. Jiná osoba

v těžkém a trudném povolání dosáhla po ukončení noveny sprostění od těžké trudnomyšlnosti.

F. B. st. vzdává tímto dle učiněného předsevzetí veřejně své vroucí

díky a účtu P. Marii, Rodičce Boží, jejíž zvláštní ochrany a pomoci se mu nehodnému dostalo, a povzbuzuje všechny, aby se vši důvěrou k P. M. ustavičné pomoci své útočiště brali.

Provolání.

„Ve vlasti, kde Olomúc vévodí,
jesti tamo hora nevysoká, —
nevysoká, Hostajnov jej imé,
Máti Božia divy tamo tvoří.“
Kralovév. rukopis.

Každý národ má své památkami drahocennými zasvěcené hory, pomníky rozličných posvátných dějův a vlasteneckých skutků. I my nejednu takovou památnou horu máme; nej památnější však mezi nimi jest na Moravě posvátný nám Hostýn, ozdoba naší vlasti, světodějný pomník slavných činův otcův našich. „Tamo Máti Božia divy tvoří,“ tamo předkové naši na přímluvu Matky Boží zvítězili nad Tatary a takto křesťanství a křesťanské osvětě na západě zaniknouti nedali. Hostýn vroucí lásku k Bohu, k P. Marii a k milené vlasti v nás rozněcuje.

Ký div, že již od dob Cyrillo-Methodějských „na horu tu svatou“ dítě, jinoch i stařec pospíchal a posud pospíchá.

Předkové naši nejednou skutkem dokázali, v jaké vážnosti a úctě měli sv. Hostýn; dokázali to zvláště v rocích čtyřicátých, kdež usilovali o to, aby v roku 1787 spustošený chrám opět povstal z rumu v kráse své o šestistileté památce dobytého vítězství nad Tatary. — Básník Vincenc Furch ve svých svato-Hostýnských básních na paměť nám tuto událost uvádí básní následující:

„Chrám se staví na Hostýně“ —
Roznesla se zvěst.

„Všemožně přispívej každý,
Kdože křesťan jest!“ —

Z blízka — z dálky nápomocně
Přihrnul se lid,
Každý při stavění chrámu
Chec zásluhu mít.

Aj, tu nastal závod krásný:
Nosí k stavění
Vzhůru bez rozdílu stavu
Cihly, kamení.

Staří, mladí, — žebrač, boháč
Velkou nosí tíž
Podle Pána, jenž též nesl
Na Golgotu kříž.

Dokázal tím lid moravský.
Mysl nábožnou,
Od pradávna po svých otcích
Zbožnost zděnou.

Hle, chrám dostavěný hlídá
Do Moravy zas —
Slyš! — lid k modlitbě vyzývá
Jeho zvonů hlas!

Dokud bude chrám ten státi,
Dokud Hostýn sám,
Národ bude vypravovat:
Jak on stavěl chrám.

Než od dob těch nic znamenitějšího pro sv. Hostýn neučiněno, a přece všickni jednoho jsme smýšlení, jednoho jsme úmyslu: Hostýn musí v brzku

slaviti své znouzřízení, musí opatřen býti duchovní správou, jakéž vyžaduje tisíce a tisíce poutníkův navštěvovaná hora tato.

Nuže dokažme, co zmožou síly spojené: pročej přispěj každý dle možnosti, komu Hostýn drahým!

Přičiňtež se a Pán nám požehná. Dárek každý zajisté hojně dojde odměny!

Anatol hrabě d'Orsay,

kanovník v Olomouci.

František Dvořák,
kanovník v Kroměříži atd.

Alois Buřinský,
kanovník v Kroměříži.

Rudolf Kašpar,
děkan v Holešově.

Jan Dolina,
děkan v Předmostí.

Josef Vykydal,
děkan na Velehradě.

Jos. Barták,
viceděkan v Kostelci.

Ferdinand Harna,
kooperátor v Holicích.

František Koutný,
kaplan v Bystřici.

Dr. Jan Schneider,
kaplan v Příboře.

Egbert hrabě Belcredi,
říšský poslanec.

Karel hrabě Seillern,
pán na Přilepích atd.

P. Dr. Beda Dudík,
zemský historik.

Dr. Jan Pánek,
professor theologie v Olomouci.

Jan Soukup,
konz. rada a farář v Doubravicích.

Arnošt Vychodil,
farář přerovský.

František Koželuha,
kooperátor polešovský.

František Korec,
kaplan u sv. Máří Majdaleny v Brně.

P. Placid Mathon,
redaktor „Školy B. S. P.“ v Brně.

Dr. Frant. Alois Šrom,
říšský a zemský poslanec.

František Skopalík,
říšský a zemský poslanec.

Vincenc Brandl,
zemský archiivář.

Dr. Fr. Nedomanský,
kn. arcib. právní sekretář v Kroměříži.

František Krcm,
farář v Bystřici p. II.

Jan Blažej,
farář v Rotálovicích.

Jan Vychodil,
kaplan velehradský.

Jan Žáček,
kooperátor v Blávsku.

P. Antonín C. Stojan,
kooperátor v Příboře.

Poznámka. Za hlavního pokladníka zvolen vp. Dr. Jan Schneider, kaplan v Příboře; sběratelé jsou též: vp. Frant. Koželuha, kaplan v Polešovicích, vp. Ferdinand Harna, kaplan v Holicích u Olomouce a vp. Placid Mathon, redaktor „Školy B. S. P.“ v Brně, na Petrově č. 5. Za jednatele zvolen vp. Ant. Stojan, koop. v Příboře. Příjem darů potvrzuje se ve „Škole B. S. P.“ a v jiných časopisech.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

V Rakousku postupuje císařská vláda cestou vytknutou k dosažení smíru všech národů a vždy více potvrzuje se naše naděje, že potrvá tak dlouho, dokud nebudou odstraněny aspoň ty nejkřiklavější nesrovnalosti. Těžko sice za rok, dvě léta způsobem mírným napraviti, co násilní liberálové všemi prostředky své moci pokazili, a proto nezbývá apoštolům modlitby nic jiného, než úsilovně prositi Božské Srdce o dar rady a moudrosti zeměpánu a jeho rádečím. — Tyto dny přibude do Vídně návštěvou k císaři pánu Humbert, král italský. Musilo italským liberálům již velice naháněti, že se tolik dožebřávali této návštěvy a že vypravují svého krále k císaři rakouskému, jemuž nedávno vytrhli jednu z nejkrásnějších perel z císařské koruny (Lombardsko a Benátky) a proti němuž pikle osnují dosud, aby mohli i jižní Tyrolsko, Terst,

Istrie a snad i Dalmatsko uloupiti. Divno se to vyjímá, přáteli-li se revolucionáři s říší svému legitimnímu zeměpánu tak věrně oddanou, jako jest veličie rakouská, přicházejí-li k apoštol. králi a císaři rakouskému, jehož nedávno a poznovu ještě tyto dny právě tak urazili, jako všechny katolíky celého světa, dopuštěním těch hanebností páchaných na tělesných pozůstatcích papeže Pia IX., týráním katolických poutníků v Římě a drzým vyhrožováním Lvů XIII. Kdo jest dnes pánem v Římě a vůbec v Itálii, ukázalo se právě příležitostně zmíněné pouť katolických Italů do Říma, kteří chtěli sv. Otci svou soustrast nad nehodným s ním nakládáním vysloviti. Sdělujeme jen jednu pravdivou zprávu o tom: Pořádek, jeví se u příchodu italských poutníků do Říma, byl jenom zdánlivý. Luza přpravovala se na dobu večerní. Když

poutníci o 10. hodině večer opouštěli chrám San Vitale, přepadeni byli davem ničemníků, kteří hulákali: „Pryč s Vatikánem! Zabte zrádce!“ Na poutníky házeno kamením. Luza srazila se s poutníky tak, že na četných místech zápasil muž proti muži. Policie zakročila dosti pozdě. Výtržníci byli rozehnáni, avšak shromáždili se brzy na to před palácem vévody Salviati, povolávajíc zde „smrt vévodovi.“ Salviati jest, jak známo, předsedou čelných spolků katolických. Není pochybnosti, praví „Čech,“ že i v dnech nejbližších bude nám zaznamenávati zvěsti podobné, jež co do „zajímavosti“ předstihnou snad i zprávy o výtržnostech u příležitosti převčení tělesných pozůstatků Pia IX. Římští revolucionáři nedají si ujiti žádné příležitosti ku poštvání ničemné luzy proti papežství, kteréž zdá se jim býti ještě jedinou překážkou, aby úplně provésti mohli podvrtné své záměry v Itálii a pak aby spojiti se mohli s rovnými sobě soudruhy v zemích sousedních a to zejména ve Francii, odkudž vydáno již heslo na zničení veškeré autority a na zřízení „Spojených států evropských.“ Papežství jest a bylo vždy hradbou pravého řádu společenského a proto musí nejprve ta to hradba padnouti, mají-li míti revolucionáři volné ruce k další své činnosti. Každý, kdo ve směru tomto působí a ku zlehčení důstojnosti papežovy přispívá, jest spojencem revolucionářů, jest nepřitelem všeho řádu společenského a zasluhuje, aby s ním dle toho bylo naloženo. A mocným spojencem strany

podvrtné, jež po všech státech evropských znenáhla se šíří, jest v první řadě liberální časopisectvo a liberální tisk vůbec. Po celou řadu let soustavně podryvána tímto tiskem liberálním všeliká autorita církevní, zlehčováno vše, co povznešeno nad rozumy židovsko-liberálních mudrců novověkých, jichž vliv se rozšířil skoro ve všech státech evropských až i ke stupňům trůnů. Avšak Bůh to tak dopouští: Vérolomná Itálie, která spoléhajíc se na přátelství revolucionářské a neznabohy řízené Francie a na sliby Anglie nástrahy dělala nenáviděnému Rakousku, vidí se nucena nyní, jsouc najednou ode všech opuštěna a vlastním revolucionářům v šanc vydána, vyhledávati právě jeho přátelství. Jest to příležitost, aby císař rakouský otevřel oči králi italskému k obhájení cti a důstojnosti papeže a ve prospěch ctěna křesťanského. Má-li Bůh srdce králův ve své moci, pak jest třeba jej prositi, aby je naklonil ku spáse národů jim svěřených. — Poukazujeme čtenáře na hlavní úmysl.

Německo pozbylo úmrtím vrati slavského biskupa Jindř. Förstera statečného obrance práv katolických. Zemřel jako (od protestantské vlády!) „sesazený“ biskup ve vyhnanství na zámku Johannisberku v rak. Slezsku, vzor otcovské pečlivosti o své stádo a biskupské vytrvalosti. Tak odchází na věčnost pastýř za pastýřem, vyprosí však svým věřícím kýženy mir anebo aspoň úlevu boje.

V měsíci listopadu

modleme se za ochranu sv. Otce Lva XIII.

Kamkoliv obrátíme zraků svých, všude vidíme sbírající se mračna tinavá nad obzorem církve sv. a není ani jediné katolické krajiny, která by nebyla již bouří postížena a které by nehrozila nová bouře. Nynější doba jest mnoho rozhodující a proto máme oči i srdci svých obrátiti zvláště na jednu důležitou věc. Řím jest středem a hlavou katolického náboženství a v Římě jest sídlo, Vatikán, kde nástupce sv. Petra sídlí; odtud bdí nad církví sv., odtud pase, vyučuje ovečky své nejvyšší pastýř sv. Otec. Ale což, kdyby měl jen volnost, aby mohl úřad svůj svobodně vykonávati. Než jako sv. Petra svázali a dali do žaláře, tak i nynější sv. Otec jest oloupen o svobodu, o jistotu a jest takoruka ve svém vlastním bytu jako v nějakém žaláři. Takového bezpráví náš vzdělaný věk snad neviděl; nepřátelé šlapou nohama po nejsv. právech církve a hlavy její. Tam k Římu obrátíme pozornost svou; co se tam děje, týká se netoliko církve sv. vůbec, ale každého křesťana zvláště.

Jsmo pevně přesvědčeni, že sv. Otec jest náměstek Pána Krista zde na zemi, jest nástrojem pravdy Božské, jest nejvyšším vůdcem našim a proto máme právo žádati, aby se nekladly žádné překážky mezi ním, Otcem našim a mezi námi, abychom volně důkazy své lásky a oddanosti jemu podati mohli. Všeiká pozornost naše má se soustřediti v tom, aby sv. Otec byl docela neodvislým, což protivníci jeho mu dopřáti nechtějí a tím urážejí nejen sv. Otce, ale zároveň na dvě stě milionů katolíků. Ač sv. Otec se ustavičně brání, tož nesmíme i my přestati k Bohu o pomoc volati, aby takového utiskování hlavy církve netrpěl více. Však trest Boží nemine! Takové provinění bude potrestáno, ono plíží se ve společnosti jako zlořečení nějaké. Celá Evropa ořesena jest a zakouší spravedlnost Boží. Protož modleme se vroucně za odvrácení metly Boží. Či nemá Bůh trestati takové bezbožníky, kterým není nic svatým? Předce aspoň umrlé lidi máme nechati na pokoji a památku jejich chovati v uctivosti. Ale ti revolucionáři již ani mrtvolám nedají pokoje. Však to skoro každý četl v novinách, co se to stalo v Římě. Když byla mrtvola slavné paměti zesnulého Pia IX. přenesena do hrobky, tu házeli kamením po rakvi, v níž tělo sv. Otce odpočívá. Tak daleko dospěla tedy zášť jejich, že i na mrtvým se chtějí mstiti. Házelí kamením po celém průvodu, zvláště hodnostářích církevních. To je ten revolucionářský duch! Mohlo se tomu všemu předejiti, ale vláda italská ničeho neučinila. Takové hrozné věci se dějí co chvíle a to není dobré znamení. Co z toho asi bude? A to není jen v Itálii, takový duch panuje nyní všude. Ovšem ti revolucionáři praví, že bojují pro svobodu národů a že nechtějí potlačovati náboženství. A přece nejvíce zuří proti sv. Otcí; jemu odebírají všechna práva světská i duchovní, ba nejraději by chtěli, aby sv. Otec se zbavili. A co činí vláda italská v té věci? Ona buďto jest slabá potlačiti takové vzbouření proti hlavě církve, anebo nechce ničeho učiniti a bojí se těch buřičů. V obou však případech jest politování a zavržení hodna.

Co se týká sv. Otce, ten se nachází na rozcestí. Dvě cesty jsou mu buřiči vyrčeny, a obě jsou nemožny, totiž: zůstati v Římě anebo odtud odejiti. Odejiti z Říma! Ale kam má se obrátiti? Kde jest na světě země, která by nebyla ohrožena zednaři? Kde jest jaká vláda, která by zadržela nástrahy sv. Otcí činěné? A pak, vždyť nemůže sv. Otec sám odejiti z Říma. Aby mohl dále církev jak náleží spravovati z útulku svého, musel by míti okolo sebe své rádece, kongregace; musel by míti s sebou archivy, knihovny a mnohé jiné nevyhnutelně potřebné věci ku vyřízení církevních záležitostí. Toto přenašení jest za takových okolností zhola nemožné. — A z jiného ohledu táží se, kterak může náměstek Kristův zůstati v městě, kde panuje strana protikřesťanská, kde mají nezabozi a buřiči rozhodné slovo? Totéž, co se stalo s mrtvolou zesnulého Pia IX., mohlo by se snadno státi i s jeho nástupcem. A vláda, která nehájila mrtvého papeže, zda-li bude míti moc a vůli, hájiti živého sv. Otce? Skutečně z toho všeho lze viděti, že nynější papež jest dokonalým obrazen Spasitele našeho, a sice pro svou mírnost a trpělivost. Dábel nemoha proti Kristu bojovati, protiví se jeho náměstku; nemoha vice Syna Božího ukřižovati, hledí zničiti jeho náměstka, papeže. Skutečně, zdálo by se, že postavení sv. Otce jest beznadějně. Avšak daleko nás budí, abychom zoufali. Naopak musíme se přičiniti všemožně jemu ku pomoci přispěti. Jestíť nyní rozhodná doba. Připomeňme v modlitbách svých Bohu všemohoucímu, aby neopouštěl církev svou, aby nezapomínal na příslibení své, že zůstane s ní až do skonání světa. Kolikráte se zdá, že Bůh opustil církev svou, dlouho nepomohl; ale pak vyvolil nepatrné prostředky, aby zahanbil mocnosti a ukázal, že jest všemohoucím Pánem na nebi i na zemi. Tato myšlenka musí důvěru naši, horlivost naši povzbuditi. Čím více nás svět straší, tím více obracujeme oči svých k nebesům. Doufejme, že až nepřátelé budou mysleti, že jsou již u cíle svého, že dosáhli vítězství, doufejme, že je zastihne veliká porážka. Nesmíme však pouze doufati, ale musíme též působiti a nemajice jiné zbraně, máme apoštolův modlitby. Děkujme Spasiteli, že nás přijal pod prapore svůj. Ani králové, ani vojska, ani diplomaté nespasí církev; spasí církev jedině s Ježíšem Kristem modlící se srdce naše ve spolku s Božským Srdcem Páně.

Měsíc listopad I. P. 1881.

Za ochranu sv. Otce Lva XIII.

O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za náměstka Tvého, který jest v nebezpečí, státi se obětí hněvu nepřátel Tvých. Ochraň jej, Božský Spasiteli, a připrav mu radosti, kteréž by byly odměnou za trápení jeho. Amen.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přesladvé Srdce Panny Marie, budiz mou spásou!

Sv. Michale archanděli, sv. Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne Obzvláště ale odporučte se:

1. *Všech Svatých*: Obcování svatých v církvi bojující s církvi vítěznou a trpící. Touha naše po nebi. Apoštolát modlitby. Dar pobožnosti při mši sv. Muž opilý. Záležitost tiskárny benediktinské.
2. *Všech věrných dušiček*: Duše v očistci. Vděčnost v modlitbě dokážme za zemřelé! Úcta ku křesťanským hřbitovům. Novicka.
3. *Sv. Malachiaše, bskp. 1148*: Za zemřelé spoluúdy našich bratrstev. Osvícení Duchem sv. těm, co se viklají ve víře. Za dar o Bohu dobře mluvití. Čekatel kněžského stavu. Matka ve víře lhostejná.
4. *Sv. Karla Borom., bskp. 1584*: Úcta B. Srdce P. v zemích slovanských. Vdovy a sirotkové by důvěřovali v B. S. P. Zmaření zlych snah u jisté strany. Smíření 2 osob. Kněz a jeho svěřenci.
5. *Sv. Juty, hraběnky a poustev.*: By se katolíci více v lásce k Bohu cvičili! Obrácení rozkolných Slovanů na jihu. Šťastnou smrt v tomto měsíci umírajícím. Záležitost tiskárny benedikt. Obrácení sestry.
6. *Sv. Leonharda, poustev. 559*: Císař a král náš se svými rádci. Srdnatost a obětavost katolickým vůdcům našim. Rozmnožení modlitby za mocnářství rakouské. Dar Ducha sv. v jistém mladíku.
7. *Sv. Engelberta, bskp. n. 1225*: Bratrstvo Cyrillo-Methodějské. Misie bulharské. Povolání apoštolské hodným jinochům studujícím. Těžce nemocný. Panna v klášteře. Dvě rodiny nedbající příkázání Božích.
8. *Sv. Bohumíra, řeh. 1118*: Za ducha svornosti v rodinách a společnostech. Vypuzení svárů a nedorozumění. Láska křesťanská k bližnímu. † matka. Blaho časné a věčné 4 rodin. Smír sousedstva.
9. *Sv. Theodora, voj. 306*: Sv. Otec náš. Požehnání a zdar v obrácení nekatolíků po celém světě. Těžce trpící kněz. Domácnost kněze.
10. *Sv. Ondřeje Avel., řeh. 1608*: Biskupové rakouští. Biskupské semináře jak bohoslovecké tak chlapecké. Pěstování duchovního života v nich. Pomoc v jisté záležitosti představené ústavu.
11. *Sv. Martina, bskp. 400*: Útrpnost a milosrdenství k nuzným a chudým. Stědrosť křesť. Dvě blbě dívky. Rodiny vysoké.
12. *Sv. Martina, pap. 654*: Mužové by více si vážili povinností náboženských. Sv. trpělivosti utiskovaným. Malomyšní a zoufanliví. Záležitost tiskárny benediktinské. Díky B. S. P. za obdržení milosti.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vyzloženy jsou na oltáři v Lúrdnu, Filipsořfí, Častochově, Boleislaví a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jukénkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Jezulov

Měsíc listopad I. P. 1881.

Za ochranu sv. Otce Lva XIII.

Dne

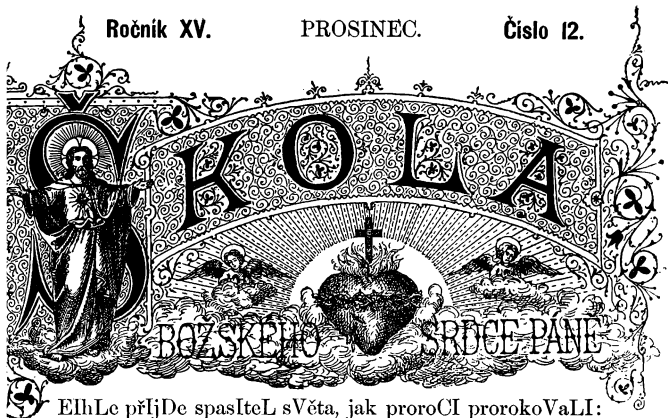
Obzvláště ale odporučuje se:

13. *Sv. Stanislava K., panice 1568*: Úcta sv. Stanislava mezi mládeží slov., by jej následovala. Kat. církev v ruském Polsku. Jubil. zpověď.
14. *Sv. Homobona, kupce 1197*: Polepšení dítek mravní nákazou trpících. Učitelstvo křesť. a jeho vychování. Smíření přibuzenstva. Vyslyšení v časné potřebě. Sílu k přemáhání sebe a pokoru.
15. *Sv. Leopolda, markrabí 1197*: Císař a král náš s rodinou císařskou. Duch dobročinnosti ve vyšších úřadech. Zájmy křesť. v Rakousku.
16. *Sv. Otava, op. 759*: Kazatelé slovanští. Za povolání duchovní a sílu je uskutečniti. Mládež studující. Lehkomyslný mladík.
17. *Sv. Řehoře, Diece. 270*: Spolky a jednoty na oživení křesť. duchem v zemích koruny sv. Václavské. Podporování jich modlitbou i časnou pomocí. Rozmnožení jich údů. Obrácení nevěře.
18. *Sv. Otona, biskp.*: Vysoké školy naše a jich učitelstvo, aby je více ovládal duch křesťanský! Povinnosti křesť. v neděli a ve svátek. Vymítní zahálky a toulky u mládeže naší. Nebezpečný neduh.
19. *Sv. Alžběty, 1231*: Matky a vdovy. Rád Alžbětinek v zemích rakouských. Jich působení skutkem, příkladem i slovem. 4 rodiny.
20. *Sv. Felice z Valoa, zak. ř.*: Církev sv. v Bosně a Hercegovině. Nově zaražená hierarchie tamtéž. Školy a chrámy kat. tamtéž. Aby všechny úmysly jistého muže směřovaly k větší cti a chvále Boží.
21. *Obětování blh. P. M.*: Úcta Bohorodičky po světě slovanském. Za ducha obětavosti křesťanským rodičům ohledem na jejich dítky. 3 družiny Mariánské mužů v Čechách. Obcování Duchem sv.
22. *Sv. Cecilie, p. m. 230*: Zpěvná jednota Cyrillská ve vlastech našich. Panny křesť. by si vážily stydlivosti a nábožnosti. Přemáhání sebe. Záležitost tiskárny benediktinské. Jistá záležitost.
23. *Sv. Klémenta, pp. m. 100*: Snahy sv. Otce ve spojení všech Slovanů s kat. církví. Horlivost bratrstva Cyrillo-Methodějského. Nalezení posvátných ostatků sv. Cyrilla a Methoda. Milost stálosti.
24. *Sv. Jana z Kříže, řeh. 1591*: Školy národní a měšťanské. Svatým křížem se znamenání a jeho učení. Kázeň ve škole i doma.
25. *Sv. Kateřiny, p. m. 307*: Vyšší dívčí školy. Křesť. filosofie by se pěstovala ve školách. Vychovací ústavy panen v jednom městě.
26. *Sv. Kounrada, biskp. 976*: Misie tuzemní. Za horlivé zpovědníky. Obrácení hříšníků, kacířů, nevěřečů a vlašůžůch u vyznání víry sv.
27. *(Advent.) Sv. Vírjilia, biskp. 784*: Bychom použili času adventního ku spáse duší našich! Sv. zpověď a sv. přijímání zatvrzelým. zachování posvátného postu. Milostivé léto. Milost stálosti.
28. *Sv. Štěpána, op. 768*: Kat. církev na Rusi a její duchovenstvo. Setrvalost křesť. obráceným v milostivém létě. Neohroženost u vyznání víry mezi nekatolíky. Osvícení Duchem svatým.
29. *Sv. Saturnina, m. 250*: Těžce pokoušení a na duši stísnění. Obrácení rodiny od církve sv. odpadlé. Obrácení nevěře.
30. *Sv. Ondřeje, apost. P. 72*: Naši sv. dědicové a patronové. Misie slovanské na východě. V Pánu zesnuli údové katol. bratrstev.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o S. hod. naše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Kárdnu, Filipodorfu, Častochově, Holešavi a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

ElhLe přljDe spaslTeL sVěta, jak proroCI proroVaLI:
Cestu jeMu Ve Víře spraVte!

U jesliček.

Sláva Bohu na výsosti!“
velebný sbor jásá,
„a kdo vůli dobrou hostí,
dnes mu vzešla spása!“

Vzešla spása na Betlémě,
Bůh dal smilování;
o kéž celé lidské plémě
Bohu dnes se koří!

Před tebou se pokoríme
Božské v jeslích robě,
láskou k tobě zahoříme
v duše tajné kobě.

Jesličky jsou trůnem zlatým,
z něhož dary skýtá;
hle, jak se zápalem svatým
nebe, zem ho vítá.

Slábo jsi ty Božské dítě,
a přec mocným králem,
zdrtilo jsi dábla sítě
v boji neustálém.

Chudoba tvůj úděl jesti,
než ty's přebohato,
příklad tvůj nám dary věští
dražší nežli zlato.

O kéž pokladů tvých skvosty
zdobí duše stánek,
bychom v nebi byli hosty
věčných radovánek!

Slavnost neposkvrněného početí Panny Marie.

Otevři mně sestro má, přítelkyně má,
holubice má, neposkvrněná má.

Píseň Šalom. 5.

ubá a neuprosná zima vyhnala z krajů našich ptactvo nebeské, tak že marně bychom nyní naslouchali onomu velebnému chvalo zpěvu, jakýmž to ptactvo nebeské od prvního záblesku ranního slunce až do západu oslavuje Otce nebeského za to, že, ač neseje a nežne a neshromažďuje do stodol, přece je živí. Taktéž kosou krutou podřala zima veškery květiny, jiniž pole, sady a luka byly jarní dobou ozdobeny, a kteréž krásou nevyrovnatelnou upomínají člověka, že krásnějším ještě musí býti Ten, který trávu polní šatí nádherněji, nežli byl Šalomoun ve vsi krásě své. I také stromovní veškeré pozbaveno ozdoby své; jest jakoby usmrčeno, a holé větve vzpíná k nebesům, jakoby prosilo, aby slunce nebeské již zazářilo a probudilo je ze sna tuhého, aby vydati mohlo pupence a aby mohla zazelenati se ratolest jejich. A tak zima všude jenom hubí, pustoší a ničí, cokoliv Boží dobrota a láska dobou jarní a letní v hojnosti rozesela.

A jakož nyní v zimě všude pusto, prázdno a neveselo ve světě hmotném a tělesném, tak bylo také před početím oné Panny blahoslavené, jižto nazývá píseň Šalomounova holubici, lilii mezi trním vykvětlou, cedrem na Libanu, cypřišem na hoře Sionu, olivou na poli a javorem podle vody. Tato holubice bělostná a neposkvrněná přilétla k nám dobou zimní tehda, kdy v životě blahoslavené matky své sv. Anny byla v neporušenosti bez poskvrny hříchu počata. Tato lilie bělostná, které ani nejmenší nádech hříchu neposkvrnil, květe v zahradě cirkve svaté v zimě v létě, obveselujíc líbeznou vůní svou veškery své ctitele. Toť cedr libanský, kterého ani zima krutá nemůže zbavit okrasu a ozdoby. Toť cypřiš, který v zimě v létě se zelená. Toť oliva nebeská, která i dobou zimní hojný olej smilování a milosrdenství ze sebe vydává. A toť javor onen, který vodami milosti Boží obmyt a očistěn, nikdy nevzal a neběře porušení.

Toť Maria Panna v životě sv. Anny dnešním dnem bez poskvrny hříchu počatá pro zásluhy Ježíše Krista. Ona jest to, jejížto krásou nevyrovnanou sám král nebes a země, Kristus Ježíš, jednorozený Syn Boha Otce s nebe na zemi dal se přivábiti. Toť ona Panna neporušená, k nížto Pán nebeský, žádostiv našeho vykoupění volá: „Otevři mně sestro má, přítelkyně má, holubice má, neporušená má!“

O jak vznešená musí býti krása Panny Marie, když sám Syn Boží nazývá ji sestrou a přítelkyní. Jak bělostná musí býti její čistota panenská, že Pán Ježíš nazývá ji holubici. A všeho toho dostalo se Panně Marii tím, že po výroku Šalomouna krále, byla neporušena. A tuto radostnou památku dnes slavíme, že totiž Maria Panna pro zásluhy Ježíše Krista byla hned v prvním okamžiku svého početí v životě matky své sv. Anny od hříchu prvopočátečného uchována a tudíž bez poskvrny hříchu počata. Čímž zasloužila sobě, že sám Syn Boží nazývá ji sestrou, přítelkyní, holubici, neporušenou. Kéžby Duch svatý také nám potřebné milosti udělil, abychom tuto Pannu neporušenou dnešním rozjímáním poněkud aspoň mohli obradovati a uctiti.

V oně zahradě utěšené, ve které Hospodin praotce našeho Adama a Evu postavil, hojně bylo stromovní, a jelikož veškeré tvorstvo, když z ruky Boží vyšlo bylo velmi dobré, proto v ráji nemohla panovati zima. Tam bylo a jest jaro věčné;

neboť ve zjevení sv. Jana zřejmě máme zaznamenáno, že tam v zahradě nebeské není ani horka ani zima. Odkud tedy zima, kteráž ve světě hmotném tytéž má účinky, jaké smrt má ve světě duchovním? Zima jest následek hříchu prvního; neboť po hříchu už nebylo vše velmi dobré na zemi z té příčiny, že země byla zlořečena. A co zima působí v přírodě, totéž působí také hřích v duši naší. Neboť zatemňuje světlo rozumu našeho. Zapuzuje zářevné a oživující paprsky milosti Boží. Ničí a hubí květy různých Bohu libých ctností. Podtíná neuprosné hřích strom života našeho a zbavuje ho nejenom listí a květů, nýbrž i také ovoce hojného, kteréž by vydávati měl pro život věčný. A nížádný, kdo na duši své jediný hřích má, nemůže býti bratrem a sestrou, nemůže býti přítelem a přítelkyní Boží. Člověk, byť také jenom jediný hřích smrtelný měl na duši své, není podoběn holubici tiché, nýbrž havranu černému, kterýž na mrchách zdechlych sobě pochutnává. A byť také jenom jediným hříchem pokáleno srdce měl člověk, už není neporušeným, nýbrž musí vyznati zároveň s pěvcem korunovaným: „A ejhle, v nepravostech počat jsem, a ve hříších počala mne má matka.“ Jako totiž zima už hned v podzim jeví účinky své neblahé, tak také zima hříchu prvopočátečního jeví se na nás lidech hned v onom okamžení, kdy v životě mateřském dítě bývá počato. Tehda už v početí v životě mateřském jest zbaveno dítě vši ozdoby a okrasy. Srdce jeho a duše a veškerá bytost jest ledová, jest zimou zkrfhlá. Podobá se to dítěti každé, jakmile v životě mateřském bylo počato, nehostinné krajině, v nížto všecko ledem, sněhem a mrazem jest spoutáno, zničeno a zpustošeno. Kdo z vás touží po takové krajině ledové, mrazivé a studené? Kdo z vás s radostí a veselou tváří jde touto krajinou?

A nyní dejme tomu, že by Maria Panna ve svém početí v životě sv. Anny bývala také hříchem prvopočátečním poskvrněna, byla by také podobna takové zimní, mrazivé a ledové krajině, takovému příbytku, v němžto zimní dobou se netopí. Zda-li pak by Syn jednorozený krále nebeského byl s takovou toužebností dychtil po tomto příbytku nehostinném, chladném a nevlídném? Byl by ten milý Spasitel náš z trůnu Otce svého volal na Pannu Marii v životě sv. Anny se hříchem prvopočátečním počatou: „Otevři mně sestro má, přítelkyně má, holubice má, neporušená má?“ Jakž by byl mohl žádati Kristus Ježíš, aby mu byla otevřena brána ve příbytek, v srdce, v duši Pauny Marie hříchem prvopočátečním poskvrněný, když pro tento hřích zavřel bránu ve příbytek rajský a nechal bránu tuto po celé čtyry tisíce let zavřenou? Jakž by byl mohl nazvati Kristus Ježíš Marii Pannu sestrou svou, kdyby ve hříchu prvopočátečním bývala počala, když Adama a Evu pro hřích tento zapudil od své tváře. Tak že i prarodiče naši i spravedliví a svatí starého zákona pro tento hřích prvopočátečný museli celé čtyry tisíce let jako zavrženci od tváře Boží v temnostech předpekli čekati.

Kdyby Maria Panna hned ve svém početí nebyla uchována od hříchu prvopočátečního, pak by právě tak málo byla přítelkyní Boží, jako byla Eva a veškery dcery pozemské, které z ní jako z matky nám společně se zrodily. Zda-li pak by byl Kristus Ježíš také zatloukl na bránu srdce Evy matky naší první a řekl: „Otevři mně přítelkyně má!“ Kdyby Eva anebo některá jiná ze dcer jejích bývala přítelkyní Boží, pak nemuselo lidstvo celé čtyry tisíce let volati: „Rosu dejte nebesa s hůry, oblakové deštěte spravedlivého, otevři se země a vypuť nám Spasitele!“ Kdyby Maria Panna hned v prvním okamžiku početí svého

v životě svaté matky Anny nebyla uchována od hříchu prvopočátečního, pak by nikterak se nemohla podobati holubici bělostné. A v ničem neměla by podoby s onou holubicí, kterou Noe o potopě světa vypustil z korábu a kterážto nemohou v kalných vodách naléztí místa k odpočinku, opětně do korábu se vrátila, aby bělosti své neztratila. A tak zajisté dnes Otec nebeský z korábu nebeského vypustil holubici bělostnou, Pannu neporušenou, kterážto litala dlouho nad vodami kalnými hříchů a nepravostí lidských, a nikde nemohouc odpočinouti vrátila se v koráb novozákonný, v život mateřský sv. Anny, kde kraluje, a pekelný ďábel nemohl holubice uloviti a rozsápati. A kdyby konečně Maria Panna hned v prvním okamžiku svého početí v životě blahoslavené matky své sv. Anny nebyla od hříchu prvopočátečního uchována, jak by Kristus Ježíš ústy krále Šalomouna byl mohl už ve starém zákoně s toužebností volati: „Otevři mně, neporušená má!“

A jak by sama Panna přesvatá, kdyby hned v prvním okamžiku početí svého nebyla uchována od poskvrny hříchu prvopočátečního, jak by pravím byla mohla zváti miláčka svého k sobě hlasem hrdičky roztoužené: „Hlas milého mého, hle on se běře, skáče po horách, přeskakuje pabrky. Podobný jest milý můj srně a kolouchu jelenimu, hle on stojí za stěnou naší, hledě skrze okna, patře skrze mříže.“ — A nebyl by zajisté miláček nebeský, Kristus Ježíš, mluvil ku Panně hříchem prvopočátečním poskvrněné: „Vstaň, pospěš přítelkyně má, holubice má, krásná má, a pojď. Nebo již zima pominula, prška přestala a odešla. Kvítí ukázalo se v zemi naší,“ — v zimě hříchu se však kvítí nejeví — „čas řezání vinic přišel; hlas hrdičky slyšán jest v zemi naší,“ což vše v zimě hříchu byti nemůže. „Fík vypustil holičky své, vinice květoucí vydaly vůni svou. Kde však v zimě hříchu vydává květoucí vinice svou vůni?“ Nebyl by volal choť nebeský, Kristus Ježíš, na Pannu hříchem prvopočátečním poskvrněnou: „Pojď holubičko má v rozsedlinách skalních, v životě svaté Anny, kamž ďábel vniknouti nemohl. V děrách mezery, ukaž mi tvář svou, ať zní hlas tvůj v uších mých, nebo hlas tvůj jest sladký a tvář tvá spanilá.“ Nebyl by však hlas Panny hříchem porušené sladký, ani tvář spanilá, aniž by se byla zalíbila Hospodinu. Kdyby Maria Panna hned v prvním okamžiku početí svého v životě blahoslavené matky sv. Anny nebyla uchráněna od hříchu prvopočátečního, jak by byl Pán Ježíš mohl volati s trůnu nebeského: „Všecka jsi krásná, přítelkyně má, a poskvrny není na tobě.“ Nebyl by Pán nebes a země volal: „Pojď s Libanu, choťi má, pojď s Libanu, pojď, budeš korunována! Pojď s vrchu hory Amany, s vrchu hory Saniru a Hermonu.“ Byl by Pán nebeský volal: „Ranila jsi srdce mé sestro má, choťi má, ranila jsi srdce mé jedním očí svých a jedním vlasem šíje své?“ Nebyl by Pán o Panně hříchem poskvrněné vysvědčil ústy krále Šalomouna: „Plášť strdi tekoucí jsou rtové tvoji, choťi má, med a mléko jest pod jazykem tvým a vůně oděvů tvých jako vůně kadidla. Zahradá zamčená jsi sestro choťi má, zahrada zamčená a studnice zapečetěná.“ Jak by ale byla Panna zahradou zamčenou a studnicí zapečetěnou, kdyby hřích prvopočátečný v okamžiku početí byl se v ni vloudil?

Ano, nad to nebyl by Pán nebeský mohl srdce choťe své porovnatí s lůžkem Šalomounovým, kdyby hned v okamžiku početí svého v životě sv. Anny nebyla od hříchu prvopočátečního uchována. A o tomto ložci Šalomounovém, o duši Panny neporušené praví Duch svatý: „Hle, lůžko Šalomounovo šedesáte silných obstupuje z nejsilnějších Israelských, všickni drží meče a jsou vycvičeni

v boji, jednoho každého meč na bedrách jeho pro postrachy noční.“ Kristus Pán vice zajisté jest nežli Šalomoun. A Panna přesvatá byla lůžkem, v němžto Pán po devět měsíců odpočíval. K čemu však u tohoto lože šedesáte silných ozbrojenců, ano nejsilnějších Israelských, k čemu drží meče, k čemu jsou k boji vycvičeni, k čemu hájí lože Šalomounovo, jestliže postrach noční, hřích prvopočátečný, hned v prvním okamžiku početí Panny Marie v životě sv. Anny ji poskvrnil?

A dále vysvětluje Duch svatý o králi Šalomounovi: „Nosecí lůžko udělal sobě král Šalomoun z dříví libanského, sloupy jeho udělal stříbrné, zpoléhadlo zlaté, vchod šarlatový, prostředek postlal láskou pro dcery jerusalemské.“ Z dříví libanského nebo-li cedrového dává zhotoviti Šalomoun nosecí lože, z dříví onoho, kteréž ani ve vodě neběře porušení. Na znamení, že i Maria Panna toto živé nosecí lůžko slova věčného z dříví cedrového byla. Nebyla by však Matka Páně takovým ložem, kdyby hned v prvním okamžiku svého početí od hříchu prvopočátečního nebyla uchována.

Proč lůžko toto má sloupy stříbrné a zpoléhadlo zlaté, ne-li z té příčiny, aby bělostná a neporušená čistota Panny přesvaté už z daleka se jevila a zářila. K čemu vchod k lůžku tomuto šarlatový nebo-li červený, ne-li z té příčiny, že krví Kristovou rudočervenou a zásluhami jeho neskonalými Matka Páně hned v životě matky své sv. Anny od hříchu prvopočátečního uchována. A nebyl by prostředek lůžka tohoto láskou postlán, kdyby tam byla poskvrna hříchu, proto že láska Boží v srdce hříšné a v duši mrzkou vejíti nemůže.

Veliké zajisté důstojnosti byla by Matka Páně, Maria Panna, zbavena, kdyby hned v početí svém nebývala pro zásluhy Ježíše Krista od poskvrny hříchu prvopočátečního uchována. Byla by Matka Páně bez této přednosti, bez této výsady ženou takovou, jakou jest každá jiná dcera matky naší Evy. Nejkrásnější drahokam byl by z koruny Matky Páně vylomen, kdyby hned v početí svém v životě matky své sv. Anny nebývala od hříchu prvopočátečního uchována.

Nevolal by Kristus Ježíš hlasem roztouženým: „Otevři mně sestro má, přítelkyně má, holubice má, neporušená má,“ kdyby Matka Páně se hříchem prvopočátečním bývala v životě matky své počata. Byla by i Maria Panna pod moci hada pekelného, který byl chytřejší nežli ostatní živočichové, kdyby hříchem prvopočátečním byla porušena. Byl by had pekelný ukázal, že chytřejším jest a mocnějším, nežli sám Otec nebeský, nežli Syn Boží a Duch svatý, kteřížto nemohli ochrániti mocí, láskou a milostí svou od hříchu prvopočátečního, od poroby ďáblovy ani té ženy požehnané, která hadu pekelnému hlavu potřela. Byl by dokázal ďábel, že počátek slov Páně není pravda a že nemluvil pravdy Hospodin v ráji, když řekl: „Nepřátelství položím mezi tebou a mezi ženou, mezi semenem tvým a semenem jejím.“ Jaké by bývalo nepřátelství mezi hadem a mezi Marií Pannou, kdyby hned ve svém početí zásluhami Ježíše Krista od hříchu prvopočátečního nebývala uchována.

Již ale radostným hlasem volati musíme a můžeme my dítky katolické o dnešním dni: „Učení, kteréž má za to, že přeblahoslavená Panna Maria v prvním okamžiku svého početí, byla zvláštní milostí a výsadou Boha všemohoucího, z ohledu zásluh Krista Ježíše, Spasitele lidského pokolení, ode vsí poskvrny hříchu prvopočátečního uchována a vymíněna, Bohem jest zjeveno a proto ode všech věřících devně a nezvratně musí bítí věřeno. Protož kdýhv někdo jinak. než od

Nás ustanoveno, čehož Bůh uchovej, odvážil se v srdci svém myslet, ten uznávej a věz, že svým vlastním soudem se zatracuje, že víry pravé se zhostil a proto od jednoty církevní se odloučil.“

Tak ustanovil náměstek Krista Ježíše viditelný zde na zemi, svatý Otec Pius IX. roku 1854., jemuž dány klíče království Božího. Kому odemkne bránu v život věčný, a odmyká ji zajisté všem, kteří s ním jednotou víry svaté katolické jsou spojeni, kteří s ním o dnešní slavnosti radují se z oné důstojnosti veliké, jakou Matka Páně obdařena, tomu i nebeský Pán bránu v život věčný odemkne. A ten branou touto vejde, jako jí vešel svatý Otec Pius, který dnes o slavnosti neporušeného početí Panny Marie zároveň s ostatními dvořany nebeskými Matku Páně vebí, slaví a blahopřání svá jí přednáší. Vždyť byl věrným ctitelem jejím zde na zemi hned od mládí, jak v bulle: „Ineffabilis Deus“ sám vzpomíná. Kому však náměstek Kristův viditelný zde na zemi, jemuž dány klíče království Božího, brány této neodemkne, ten branou touto nevejde. A neodemkne brány této náměstek Krista Ježíše všem těm, kteří dnešního dne svátek Marianský nemají, kteří Rodičky Boží bez poskvrny hříchu prvopočátečního ani modlitbami, ani zpěvem neoslavují. Neodemkne náměstek Kristův brány v život věčný všem těm, kteří nevěří, že Bohem samým zjevena pravda ona, dle které Matka Páně jest sestrou, přítelkyní, holubici neporušenou Krista Ježíše z té příčiny, že zvláštní milostí Boží z ohledu na zásluhy Ježíše Krista Spasitele světa hned v prvním okamžiku svého početí byla uchována zde vši poskvrny hříchu prvopočátečního.

A proč pak svatý Otec Pius IX. toto věroučení vyhlásil? Slyštež odpověď jeho, jižto dává nám bulla „Ineffabilis Deus,“ v kteréžto dí: „Od nejstarších dob přednostové církevní a mužové, řeholní řádové, ano i sami císařové a králové u této apoštolské stolice vroucně žádali, aby neposkvrněné početí nejsvětější Bohorodičky za článek víry katolické bylo vyhlášeno. Kteréžto prosby i také v této době naší zhusta se opětovaly, a popředně blahé paměti předchůdci Našemu Řehoři XVI. ano i Nám samým podávány, jak od biskupů, tak od kněží světských a čeledi řeholních, tak také od nejvyšších mocnářů a od lidu věřícího. My tedy se zvláštní srdce našeho radostí všecky tyto prosby věrně prozkoumavše a vše důležitě uváživše, sotva že jsme, ač nehodni, podivným Božské prozřetelnosti řízením na tento vznešený stolec Petrův byli povýšeni a řízení veškeré církve byli převzali, nic jistě neznali jsme důležitějšího, už i k vůli vlastní hned z útlého mládí pochodící účtě přesvaté Rodičky Boží Panny Marie, zbožností a láskou vedeni, všecko to vykonati, čehož by se církvi svaté ještě nedostávalo, aby přesvaté Panny čest se množila a přednosti její v hojnější záři se zastkvěly. Protož důvěřujíc pevně v Pána, že nadašla doba příhodná, aby neposkvrněné početí blahoslavené Panny Marie bylo prohlášeno, kteréž písmo svatá, ústní podání, ustavičné církve mínění, zvláštní shoda katolických představených i věřících a výtečná předchůdců našich akta a konstituce podivně objasňují a rozhláší; po zralém uvážení všech okolností a po ustavičných a vroucích ku Pánu Bohu modlitbách měli jsme za to, že ni v nejmenším netřeba nám otálet, nejvyšším našim soudem neposkvrněné početí blahoslavené Panny stanovit a vyjádřiti a tím zároveň nejvřelejším prosbám světa katolického, ano i Své vlastní účtě ku Panně přesvaté zadošť učiniti, a zároveň v ní i také jednorozeného Syna jejího našeho Pána Ježíše Krista vždy víc a více ctíti, jelikož k Synu samému se odnáší,

cokoliv cti a chvály Mateři se vzdává.“ — Protož i my dnes radujeme se ze slávy veliké, jakáz Panně dána, že celá církev svatá slaví dnes její neporušené početí v životě sv. Anny. I my dnes máme příčinu, děkovati Pánu nebeskému, že nám dal Matku, kterážto nade vše tvory andělské jest vyvýšena. Děkujeme Pánu, že tato Matka naše bez poskvrny hříchu prvopočátečného počatá jest zároveň i královnou, kterážto po pravici krále nebeského nebesům i zemi milostivě vládne.

Oslavujeme dnes Pannu bez poskvrny hříchu počatou, jako ji oslavují svati nebešťané. Spojíme hlasy své dnes s hlasem veškerých dítek církve svaté katolické zvláště tehda, kdy v litanii loretanské voláme: „Královnou bez poskvrny hříchu prvopočátečného počatá, oroduj za nás!“ Prosmo ale také Matku Páně a přičiňme se všemožně, abychom životem neporušeným Panně Marii byli podobni. Nemůžet nikdo jmenovati Pannu Marii sestrou, pokud v srdci jeho panuje hřích. Nemůže míti Marii Pannu přítelkyní, kdo v nepravostech sobě oblibuje. Nemůžeme také doufati, že Maria Panna co holubice nebeská přijde nám v ústrety s ratolestí olivovou, se znamením míru a vítězství, jestliže po způsobu havranů černých na mrchovišti života vezdejšího slastí a rozkoší vyhledáváme. A nebudeme-li míti Marie Panny sestrou, nebudeme míti ani Krista Ježíše bratrem. Nebude-li nám Maria Panna přítelkyní, nebude nám ani Syn její, Kristus Ježíš, přítelem. A nebude-li nám Maria Panna holubicí, nebude nám ani Kristus Ježíš korábem Noemovým, ve kterém mohli bychom od zahynutí věčného se ochrániti.

Vy pak duše čisté, kteréžto čistotu na křtu svatém dosaženou jste doposud zachovaly, anebo ztracenou opětně ve svaté zpovědi nabyly, kteréžto hříchu smrtelného všemožně se chráníte, vy můžete se radovati a plesati, že Panna Maria, bez poskvrny hříchu počatá, jest vaše sestra, přítelkyně, holubice neporušená. A proto můžete vy duše zbožné a svaté v poslední hodinu volati: „Sestro, přítelkyně, holubice naše neporušená, Matko Páně přemilá, otevři také nám bránu v život věčný, abychom Boha trojjediného, jehožto láska, milost a dobrota od hříchu prvopočátečného tebe uchovala a ochránila, se svatými jeho věčně mohli chváliti a tebe, Panno hříchem prvopočátečným nejatá, oslavovati!“ Amen.

Družina sv. Isidora na Vinohradech vůkol Prahy.

često král. Vinohradů nad Prahou hodlá za nedlouho postaviti nový důstojný chrám na počest sv. Ludmily, tak jako před několika roky sousední Karlín postavil velkolepý chrám na počest sv. Cyrilla a Methoda a Smíchov před několika týhodny světil základní kámen k nádhernému kostelu sv. Václava. — Utěšená ta slavnost, již sám nejdůst. p. kardinál kníže Švarcenberk odbýval, vzbudila myšlenku, dovědět se některých zpráv, jak to na Vinohradech, v Karlíně,

na Smíchově a v okolí vyhlíželo a jakým způsobem naše svatá katol. víra se tam zvelebila? Povíme o tom tím ochotněji, jelikož rozmilá družina Panny Marie největších zásluh si v té příčině získala.

Tam, kde nyní Zlíchov, Smíchov, Košíře, Šárka, Karlín, Vinohrady, Vršovice, Vyšehrad a Podolí se rozkládají, bývaly za času Karla IV. úrodné vinice a na 12.000 vinařů při nich pracovalo. Pro duchovní potřeby jejich stály mimo slavný Vyšehrad farní kostely v Podolí, ve Vršovcích, v Šarce, na Smíchově a

na Zlichově, ale brzy v nešťastných bouřích husitských zahynuly fary a sám Vyšehrad zatruchtil zármutkem bolestným. Vinice pustly a ještě více než vinice pustlo svaté náboženství. Kostela totiž neměli žádného, školy žádné a kněze žádné, který by sv. svátosti jim byl uděloval.

Tu Mariánská kongregace pražská, obdrževši o tom jistotné zprávy, zakročiti neváhala. Neb povolání družiny jest, pečovati netoliko o spasení své vlastní duše, nýbrž, co síly stačí, starati se též o spásu bližního, jelikož Maria matkou nás všechných jest a všickni drahou krví Kristovou vykoupeni jsme, a tudíž kdekoli živá víra se nachází, nikdy na sobě samé nepřestává, aniž by bližnímu posloužití se nesnažila. Začali sice jesuité již od několika časů k vinařům docházeti, ale nemohli poříditi leč u jednotlivých lidí, poněvadž neměli místa ani příležitosti, kde by lid společně shromáždili, a sám tehdejší starosta vinic, jsa urputný protestant, všemu zabránil.

Ale když jesuité nemohli, zakročila Mariánská družina pražská; kam nemohli kněží, zašli tam laikové. V obchodu a v průmyslu svém všímali si vinařů, jednali s nimi, zvali je k sobě, až si důvěru jejich získali. Tu, bylo to na čtvrtou neděli po velikonoci roku 1665, slavila Mariánská družina velikolepý průvod z klementinské koleje pod mostem k sv. Vítu na Hradčanech, mělť to býti procesí velikolepé, nejvyšší šlechta česká, universita, úřadové, měšťanstvo a studenti se na ně strojili a nemeškali pozvati i také našich vinařů. S ostýcháním chudobní vinařové slíbili, avšak vidouce takovou všeobecnou nábožnost a poctivost, s jakou uvítání byli, rychle okřáli, i líbilo se jim velmi. I vyzádali si, podobné družiny mezi sebou zaříditi, jelikož se jim řeklo, že v Tuřanech a v Olomouci stávají družiny lidu rolnického. Hned se

přihlásilo 45 mužů a bylo by se jich hlásilo více, kdyby starosta jejich byl nobránil, anť katolíkům nepřál. Než i v tom se jich družina Mariánská zastala, překážky odstranila a nová družina sv. Isidora již o vánocích téhož roku 1665 svou první slavnost slavila. Za kostel jim byl vykázán t. zv. kostel Betlehem v Praze (nyňi již zbořený); členové, počtem přes 70, vykonali sv. zpověď a na den Mláďátek se strojili k společnému sv. přijímání. Zámožné paní pražské složily peníze, ustrojily v kostele nové jesličky, nakoupily svíce, ozdobily kostel, a vinařové pro takovou štědrost jim prokázanou velice se zaradovali.

Vyšel kněz ke mši sv. Sedmdesát silných vinařů stálo před oltářem jakožto členové posvátné družiny, asi 200 jiných vinařů pozvaných stálo za nimi a ostatní kostel byl jako nabit vznešenými paními, kteréž se byly té slavnosti ujaly, a posléze paní členové starší družiny Mariánské. Ke mši zavzněla hudba. Před sv. přijímáním se kněz obrátil a držel dojemnou řeč o pastýřích betlemských, kteřížto byli přišli první uvítat Ježíška v jeslích uloženo. „A zdalíž vy nejste podobní oněm pastýřům betlemským?“ doložil kazatel a tak dále vykládal. Dojem takového porovnání byl u všech posluchačů náramný; s myslí nejvroucnější přistoupilo 70 vinařů k oltáři, aby téhož Ježíše Krista přijali v nejsvětější Svátosti oltářní. Větší díl z nich tu konal své první sv. přijímání v živobytí svém. Byliť mužové starší a dospělí; tu po-nejprv zakoušeli utěšená slova Kristova: „*Ját jsem chleb živý, jenž jsem s nebe sestoupil; tento jest chleb s nebe sstupující, aby, bude-li kdo z něho jísti, neumřel. Ját jsem chleb živý, jenž jsem s nebe sestoupil, bude-li kdo jísti z chleba toho, živ bude na věky; a chleb, kterýž já dám, tělo mé jest za život světa.*“ (Jan 41, 50, 51, 52.) Po sv. přijímání vykonali společně své

modlitby, družina jejich byla teď ustálena a ode dnešní slavnosti obdržela jméno: „Marianská družina od jesliček.“ Všecko se radostně vrátilo domů, vinaři k tomu všemu pěknými dary vánočními jsou poděleni, i seznali, že u katolíků pravá křesťanská láska posud nevyhasla.

Než i při staré družině Mariánské slavnost nesla ovoce hojného, i nebude snad od místa, něco o ní pověděti. Pěkný výsledek, jehož se dočkali na vinohradech, dodal horlivosti na místech jiných. Přijížděli tenkrát na slavné učení pražské jinochové z dalekých krajín a veliká jich část byla protestantská. Tudíž studenti pražští pokusili se o své kollegy, a skutečně roku hned následujícího čtyry studenty protestantské přivedli k poznání svatě víry katolické, a tak to šlo druhý a třetí rok pořád více, až r. 1668 do Prahy se odvážil sám protestantský pastor jeden až z Berlína, učený a bojovný velmi, aby shlédl, co mezi studenty se děje. Přijel, hojně se studenty a jich professory zacházel, veliké pětky o víru vedl, a konec všeho byl, že se stal katolíkem; ne však katolíkem ledabylým, nýbrž horlivostí nadšeným, který nic více nežádal, než svou protestantskou manželku a pět dětí spolu s sebou v lůno sv. církve katolické převést. Ale kterak do toho? Doma, kde okolí bylo veskrz protestantské, shledával překážek přílišných, i nezdálo se mu, než všecko sebrati a ženu i děti zavést do Prahy. Zavezl a jakmile se tu s horlivými katolíckými křesťany seznámili, brzy odložili svých předsudků proti svatě víře a stali se katolíky. Avšak šťastný otec neměl na tom dosti, byl by konečně rád se stal knězem svatě katolické církve. Ale kterak, když byl ženat? K jeho prosbám manželka ochotně svolila býti jeho sestrou a složití slib vdovské zdržlivosti až do smrti, načež arcibiskup neváhal za kněze jej vysvětit. A tu se udál případ téměř

neslýchaný, že kněz slavil svou primici a bývalá manželka, nyní sestra jeho, taktéž synové a dcera byli přítomni a z rukou kněze otce přijímali nejsvětější Svátost oltářní. To byla asi jediná slavnost toho způsobu, která se kdy v Praze slavila; chrám sv. Salvatora, jakkoli veliký, nemohl lidu stačiti, zejména pak družina Mariánská, na jejíž přičinění onen pastor se byl obrátil a knězem stal, blaženou útěchy své horlivostí požila. Dva synové jeho se věnovali stavu duchovnímu, a opět se udála věc málo slychaná, že otec a oba dva synové na jeden den oblačeli běloskvoucí roucho řeholní na Strahově, kamž z lásky k Bohu se byli uchýlili. Jméno otce toho bylo Ondřej Fromm, primici svou slavil, když se psalo l. P. 1669. — Teď se zase k družině Mariánské na vinohradech vrátíme.

Následkem takových slavností utěšených přibýval počet vinařů katolických, kteří se pilně starali, by si doma všecko po způsobu katolickém spořádali. Napřed se postarali o několik zvonců, kteréž po vinohradech rozestavěli, aby, když v Praze zvonili „Anděl Páně,“ zvonky vinohradské odpověděly, a každý, velký malý, pokleknuv, Marii Pannu pozdravil. Zaopatřili si růžence, který takové obliby v rodinách došel, že hlídačové, když v noci na vinicích bděli, svůj růženec zpívali a z vinice na vinici si odpovídali. Dva kostely z časů starodávných od otců vyzdvížené, ale teď spustlé, začali opravovati. Které kostely by to byly bývaly, letopisy nepovídejí, zdá se ale, že to byl kostel na Smíchově na levém břehu Vltavy a druhý ve Vršovicích na pravém břehu; o kostelích v Podolí a na Zličově k pozdějšímu času letopisové se zmiňují.

Přední starost bývala teď o nemocné, aby prý nikdo bez Pána Boha neumřel, a seznavše, že kněží dnem i nocí, každou chvíli rádi k nim zaopatřit docházejí,

sami se k horlivosti vybízeli, říkajíce: „Když velební páni tolik chodí k nám, pojďme my zas k nim,“ a v pravdě letopisové svědectví dávají, že v neděli a ve svátek, ať byla pliska-nice jakákoli, z vinařů nikdo do kostela nezmeškal.

Každá Mariánská družina v Praze konávala své výroční slavnosti, na kter-ýžto den členové mívali sv. zpověď a společné sv. přijímání, odpoledne pak procesí do některého chrámu Páně aneb k sloupu Marie Panny na staroměstském náměstí. Družina Mariánská „od jesliček“ čili vinařů mívala slavnost svou v neděli po sv. Isidoru a zase v neděli po Mlá-dětkách; i chválí letopisové, že žádná družina tak pěkný pořádek nezachovala, jako družina vinařů. Na těch dvou slavnostech jim nebylo dosti, nýbrž když některá jiná družina slavila, vinaři přišli jistě, jeden každý nesl v ruce růženec a zvučným hlasem píseň „Nebes Krá-lovno“ propěvoval. Nechtějmež takových slavností zlehčovati; kdo se jich prázdní, zajisté buď z bázně lidské tak činí, aneb proto, že víra jeho je na kahanu.

Bylyť asi teukrátě slavnosti družin Mariánských dojemné velice, jak dějepis svědčí. Bylo to roku 1673, na svátek narození Panny Marie. Císař a král Leopold I. meškal v Praze a slyšel, že družina gymnasiálních studentů koná slavnost a spolu s družinami ostatními v slavném průvodu k sloupu P. Marie na staroměstském náměstí pětjde. Císař jsa členem Mariánské družiny, neváhal jíti spolu. Růženec prý držel v ruce a tak nábožně se modlil, že prý všecken zástup výborný si z něho příklad vzal.

Družiny Mariánské v Čechách, na Moravě a ve Slezsku vůbec pilně se staraly o důkladné vyučování svatému katechismu a v Praze toho zejména vy-mohly, že magistrové z koleje Klemen-tinské na vinohrady docházeli, z počátku

po sedmi párech, neb chodili vždy dva a dva, a pořád více, až některou neděli čtyřiačtyřicet magistrů po vinohradech se rozešlo, vykládajíce naučení svaté víry a k povzbuzení dítek i dospělého lidu rozličných darů s sebou přinášejíce. Nejvíce darů posýlal pan arcibiskup, tehdáž Matouš Ferdinand z Bilenberka, který se pilně po vinařích doptával a sliboval, až dobře v svaté víře vycvičení budou, že slavně svátost biřmování jim udělí. Roku 1674 se pak skutečně sv. biřmování vinařů s velikou slávou od-bývalo. První byl sám starosta, jenž ke cti sv. Isidora jeho jméno si zvolil a na památku překrásný prapor z těžkého zeleného atlasu družině porídil, na jedné straně máje obraz sv. Isidora ve zlaté půdě, na druhé straně sv. Václava. Jiný zámožný vinař zjednal vzácný obraz, představující vinici a Pána Ježíše jakožto hospodáře, an k dělníkům praví: „Jděte i vy na vinici mou.“ (Evangelium na neděli devítník.) Časem si družina porídila pěknou cínovou sochu sv. Isidora, kterouž pak o průvodech nosívala; rádi by byli porídili sochu stříbrnou, ale ne-bylo jim možná.

Spolu s těmito slavnostmi zvelebila se domácnost jejich, čistota, pořádek, svornost a jak ty druhé etností domácí jsou. Avšak asi od r. 1686 se pozorovalo, že to jde zase nazpátek. Přestávali choditi do kostela, málo chodili k sv. zpovědi a k sv. přijímání, ano pozorovalo se, že bývali někteří z nich často podnapilí a že přicházejí na mizinu. Kněz, který posavad tak horlivě se jich zastával i magistři katechisté se tomu nemohli vynadiviti, nevědouce, odkud by taková změna přicházela. Tu pak vyšlo na jevo, že se tajně na vinohradech usazují židé, kteří jim prodávali kořalku, udržovali karbany a proti kněžím je štváli. Mimo židy začali k nim protestantští pastoři až ze Sas a z Míšně docházeti, aby je od

katolické viny odvrátili. Avšak to již vinaři sami netrpěli a pastorařní příkázali, buď aby se klidili nebo že úřadu udání budou. Když tedy pastoraři přícházeti nesměli, našel se jeden spustlý krejčí, který k protestantům až do Drážďan docházel a odtud rouhavé návody a špatné knihy přinášel. Několik roků to tropil, až pak jej postihli, a z bývalého zrádce horlivý katolík se stal.

Horší práce byla se židy. Když jednomu na stopu přišli, utekl jinam a když ho úřad odsoudil, uplatil všecko a nebyl potom nic lepší než dříve býval, nýbrž na kněze naváděl, proti nim brojil, hanebné knihy a obrazy lidem půjčoval na hroznou záhubu lidu. Ale i proti tomu našel se prostředek. Mariánská družina rozdělila veškeré vinohrady vůkol Prahy na 24 okresů, každému okresu postavila starostu s několika statečnými radními a ti všickni dávali pozor na pokoutní schůze a jejich přechovatele. Když pak nějakého tajného krémáře neb knihaře postihli, buď sami, buď pomocí úřadu jej vyhnali a za nedlouho byl pokoj; zase zaznívaly zpěvy posvátné, přestalo opilství a karban, ba i to hospodářství lépe se dařilo.

Když XVII. století k svému konci se chýlilo, byly poměry a zámožnost na vinohradech tak urovnány, že na zřízení dvou pořádných far se pomýšlelo a potřebné k tomu kroky u p. arcibiskupa se učinily. Ten ochotně svolil, žádaje toliko, by ti dva misionáři z tovaryšstva Ježíšova, kteří posavad o vinohrady nejvíce pečovali, tuto správu farní na tak dlouho na se vzali, až by velební pánové ze světského duchovenstva ustanoveni byli.

Dali se tudíž do opravení kostelů; první byl teď kostel v Podolí. Hlavní oltář zdejší (sv. Michala) byl již vetvý a spuchřelý, vinaři tedy a sadaři sebrali 69 zl., za které s pomocí jiných dobro-

dinců nový slušný oltář r. 1702 pořídili; u sv. Pankráce pořídili tři nové oltáře, ve Vršovicích a na Smíchově se zdá, že kostel již v minulých letech byl opraven, jak jsme již svrchu podotkli; taktéž na Zličově již dříve byl kostel poopraven a zařízen, ale zlodějové se do kostela dobyli a nadělali velké škody. Osadníci tudíž se dali do opravení a r. 1710 postavili nové tabernakulum či svatostánek pro velebnou svátost a obnovili celý hlavní oltář, koupili dva postranní oltáře a potřebná posvátná roucha a podle cesty ke kostelu postavili dvě kamenné sochy P. Marie svato-Horské a sv. Jana Nep., to vše mimo jiné dary za 240 zl. hotových peněz. — Zdá se, že Zličovští byli nad jiné horlivější, neb letopisové jich nemohou vynachváliti pro vzornou jejich spořádanost. — V Šarce postaven nový oltář r. 1711.

Roku 1713 vypukla hrozná morová rána, na kterou v jediném království českém zemřelo na 20.000 lidí a zahynulo na dva miliony dobytka. Kde kdo mohl utíkal, ale misionáři svým drahým vinařům věrni zůstali, ba i nových kněží na pomoc zavolali, z nichžto tři vzácnou smrti křesťanské lásky svůj život položili. Veškeré vinohrady po nich truchlily a z vděčnosti pěkný pomník z mramoru jim postavily. Když už dávno veškeré pomníky byly padly, pomník onen podnes ve Vršovicích stojí, na severní straně kostela totiž velká mramorová deska za pěknými mřížemi s latinským nápisem, který po česku takto zní:

„Velebnému otci Pavlu Šimánkovi, Jiřímu Karasovi a Ferdinandu Rychtíkovi z tovaryšstva Ježíšova r. 1713. Když ve vůkolních vesnicích a vinicích morová rána zuřila, oni jakožto horliví dělníci život svůj obětovali a zde pohřbeni leží. — Na památku předražené smrti

jejich tento náhrobní kámen veškeré vděčné okolí postavilo.“

P. Jiří Karas byl již po tři léta na vinohradech horlivým misionářem a duchovním pastýřem; když pak v úterý po jedenácté neděli po sv. Duchu vypukla morová rána, dnem a nocí přisluhoval nemocným, až jemu samému po 12 dnech hrozná morová hlíza na prsou vypukla a za 4 dni života konec udělala. Umřel jsa teprv 38 roků stár. — Sotva P. Karas se nakazil, hned na místo jeho v sobotu dne 2. září dostavil se P. Ferdinand Rychtík. Povolání jeho obzvláštní památky zasluhuje. Bylť P. Rychtík Moravan rodem z Třebíče. Jsa chlapec asi šestiletý (r. 1680) slyšel doma vypravovati, že strýc jeho, P. Adam Rychtík, kněz tovaryšstva Ježíšova, sloužil nemocným morovou ránou postíženým, až sám se nakazil a spanilou smrtí zemřel. Tváře nevinného chlapečka se vyjasnila a pravil: „Otče, to já také budu knězem a také umru na morovou ránu!“ Chlapec měl dobré vlohy, rodiče jej dali na studiu, stal se jesuitou a po několika letech byl v koleji u sv. Ignáce v Praze, zastáváje úřad prokuratora. Vypukla morová rána r. 1713. On jde k svým představeným a vykládá jim řeč z věku dětinského i prosí, by byl poslán na vinohrady. Představení ochotně svolili, a v tutéž sobotu, ve kterou P. Karas se byl rozstнал, již byl náš P. Rychtík na místě. Ve středu P. Karas zemřel a nástupce P. Rychtík byl tak horlivý, že každého dne z konce do konce vinohrady procházel, denně dvacet i více umírajících zaopatřil a za celou noc na lože se nepoložil, nýbrž před vraty sedě podríml, aby na první zavolání byl pohotově. Ačkoli lidé, kteří na blízkou bydleli, vypravovali, že prý sotva kdy

zdřímnul, nýbrž klečel a modlil se a před svítáním již po nemocných obcházel. Sám hroby kopal, mrtvé přinášel a do hrobův ukládal. Tuto práci vydržel asi tři neděle; tu sám se nakazil a krásnou smrtí z křesťanské lásky zemřel v pondělí dne 25. září. — Na jeho místo se dostavil P. Karel Hamsa, jenž po pěti nedělích se nakazil, tak že bez meškání P. Pavel Šimánek službu jeho převzal. Byl to kněz velmi učený a horlivý. Sotva byla morová rána vypukla, byl poslán k postiženým vojákům, kteří na Vyšehradě svou nemocnici měli; vida však, že na vinohradech větší nebezpečení a práce nastává, žádal tam a po osmi dnech zemřel na den sv. Teresie. P. Hamsa se však pozdravil a nových 13 neděl na vinohradech sloužil, až Bůh tuto metlu strašnou odvrátili ráčil.

Občané pak na vinicích vůkol Prahy po morové ráně znovu se zotavili, a za několik roků na to zařizena byla farní duchovní správa v Podolí, ve Vršovicích, v Šárce, na Smíchově a na Zličově, a Mariánská družina „od jesliček“ pořád v horlivosti své setrvala, až po r. 1773 zaniknouti musila, tak jako zanikly družiny jiné.

Nuže čtenářové! co tomu řekneme? Kdokoli jest spoluúdem některého katolického bratrstva aneb družiny Mariánské: neustávejme v horlivosti své, nezapomínejme na otce své aneb matky, kteříž před námi tak horliví bývali. Kráčeje za nimi, a zejména v nastávajícím čase prosme Královnu nebeskou, by ráčila bratrstvům a družinám laskavou ochranou býti, a když letos nová družina Mariánská v Praze se zakládá, taková, jaká druhdy bývala, přimlouvejme se, aby Bůh utěšeného rozkvětu jí uděliti ráčil!

P. Svoboda.

Děvečkám služebným. Notburce slíbila kmotra Josefka psáti až k vánocím, což uveřejníme v čís. 1.

Noc vánoční zbožného dítěte.

I. Dva těžce nemocní.

jak divoče skučela venku divoká vichřice, metajíc vláčky sněhové do oken světničky, noční lampou mdlé ozářenč. Uvnitř leželo na čisté postýlce děvčátko nemocné a bledé; u něho seděl otec jeho, jenž byl bohatým kupcem v B . . . a jmenoval se Vojtěch. Nemocná Ludmila byla jeho jediným dítětem. Bolestně pohlížel na chorého miláčka svého, očekávaje, že snad přece dnes dítěto jeho usne a sladkým spánkem se občerství. Avšak Ludmila kladla nepokojně svou umdlenou hlavičku na kypré peřince z místa na místo, jakoby hledala místečka, kde by pokoje nalezla.

„Tatínku!“ pravila nyní slabým hlasem, „tatínku! já se bojím. Slyšíš vichřici, jak snih do oken metá?“

„Upokoj se, milé dítě; zítra bude jasný, krásný den. Spi jen tiše.“

„Ach, nemohu spátí, tatínku! jsem tuze nemocna.“

Slova tato pronikla jako břitký meč srdce otcovo. Vojtěch uchopiv Ludmilinu ruku, bílou jako vosk a přiloživ ji ku svým rtům, sklonil hlavu svou k dítěti, aby svou něžnou laskavostí bolest jeho zmírnil.

Již několik dní Ludmila nespala. První choroba, již po své teprve nedávno zemřelé matce zdědila, poutala ji na lože. Prudký kašel trápil ustavičně ubohé dítěto a křečovitě prsa jeho svíral.

Otec pečlivě bděl u lože jejího; vždyť Ludmila byla jeho jediným dítětem, kteréž ve tváři zesnulé matce zcela se podobalo a tudíž otci tím milejší bylo. Povolal nejvýtečnější lékaře, a ochotně by byl polovici jmění svého obětoval, kdyby Ludmila opět zdraví svého nabyla. Ale všechno bylo nadarmo. Od několika

dní zdálo se, že nemoc ještě se zhoršila. Bledé tvářičky někdy až zmodraly a zesivěly, což bývá jistým znamením nedaleké smrti. Pročež otec od lože své Ludmilky se ani nehnul.

Obchod jeho již jej tak jako dříve netěšil, a jen jediná starost naň trpce doléhala, totiž aby co nejdříve své ne-

mocné dítě před smrtí zachránil. Tak seděl, zbaven jsa vši naděje, u lože bolestí. Nižádná myšlenka nepodávala mu útěchy; neboť pohřichu otec Vojtěch byl sám také nemocen, těžce nemocen v srdci a na duši své; on pozbyl náboženství, víry a důvěry v prozřetelnost Božskou. Po dlouhá léta nebyl již ve chrámu Páně a na příkázání církevní nedbal. Jeho obchod, rozmnožování statku, požívání světských rozkoší byly ustavičným zaměstnáním jeho. Tím způsobem víra v něm odumřela a on se stal ubohou, pobloudilou ovečkou.

Byl již věku pokročilého; jeho nadějnou a zbožnou manželku nedávno teprve smrt jemu odňala. Avšak i tento smutný případ nepohnul jej k tomu, aby zase k Bohu svému se navrátil.

Nyní klepal Bůh podruhé na zardělé srdce jeho, vyhróžuje nemocí dítěte, že mu také jeho poslední radost na světě — Ludmilu — odejme.

2. Jesličky.

Dlouho seděl otec Vojtěch mlčky po boku Ludmilině. Hodiny odbily jedenáctou noční. Tu zavzněl najednou vichřicí noční hlahol libozvučných zvonů s věže blízkého kostela. Hlas jejich zvěstoval věřícím křesťanům radostnou událost, narození Jezulátka ve chlévě betlemském. A líbezný hlas zvonů byl slyšán a lidé mu také porozuměli; neboť okna i v nejdlechčejších ulicích zazářila světlem; temnota noční prchá před září světél, jež věřící po ulicích do chrámu Páně doprovázejí. — I do chmurné světničky nemocné Ludmily vniknul posvátný hlahol zvonů. Choré dítě vzpřimivši se poněkud na loži svém, hledělo na otec s nevýslovnou něžností.

„Slyšíš, tatínku?“ pravilo tiše, usmívajíc se.

„O ano, milé dítě! vidíš, že zvony ti nedají spát?“

„O nikoliv! tak jsem to nemínila.“ Při slovech těch ukazovalo dítě rukou na prsa svá, jež hořččná palčivost svírala. Chtěloť na rozum dáti, že bezesnost od této palčivosti pochází. Pak doložilo slabým hlasem: „Vloni jsem nebyla nemocna; vichřice tak strašně jako dnes nebouřila. Maminka tehdy ještě neodešla do nebe. O! to byl krásný den, tatínku, o velice krásný!“

Na okamžik pak zavřela oči, jakoby si ve snu obraz onoho dne před duší svou vykresliti chtěla. Potom opět řekla: „Ráno maminka časně vstala; služka Boženka musela mne obléci. O, jak jsem se tehdy radovala, ač venku hustě se sněžilo. Boženka vzala mne do náručí a nesla mne do kostela. O tatínku! tam to bylo pěkné! Mnoho a mnoho světél a květín bylo kolem jesliček. Všecky zvony zvonily jako nyní, a kostel byl plný lidí. Maminka a Boženka tlačily se pořáde ku předu. Docela u oltáře ukazovala mně maminka malinké děťátko, na slámě ležící. Bylo tak milé a hezké, dívalo se na mne a usmívalo se. A od té doby jsem je vždycky měla tuze ráda. O, kéžbych je ještě jedenkrát spatřila!“

„Není to nyní možno, milá Ludmilko,“ odvětil otec Vojtěch, „což pak neslyšíš, jak venku vichřice hučí?“

„Vloni také bouřilo a sněžilo.“

„Ano, ale tehdy nebyla jsi nemocna.“

„Ovšem,“ řekla smutně Ludmila a na chvíli se odmlčela. Zvony také oněměly. Pak opět začala: „Tatínku! ráda bych věděla, je-li Jezulátko také letos v kostele.“

„Zajisté jest tam.“

„Odkud pak to víš?“

„Inu, bezpochyby jest tam každého roku.“

„Viděl jsi je?“

„Ano, ale již jest tomu dávno.“

„Vloni u Jezulátka také na tebe jsem myslela, tatínku!“

„Tak, mé dítě! proč pak?“

„Maminka mi řekla, abych prý se za tebe modlila, abys i ty přijít a na Jezulátku a na krásu mnohých světél a věnců se podívatí a se radovati mohl. A to jsem také Jezulátku pověděla.“

Ludmila nezpозorovala, kterak při slovích těchto čelo otcovo na okamžik se zachmuřilo a kterak oči jeho nepokojně vzdáleným předmětem se obíraly. Ona cítila jen, kterak ruka otcova ručku její vroucněji tiskla na poděkování za modlitbu její, a kterak hbitě ruku svou vy-mknuv jí sobě oči své utřel.

Ludmila sepnula ručky své a hledíc prosobně na otce svého řekla: „Ach, tatínku, buď tak laskav —“

„Co pak chceš, milé dítě?“ otázal se otec, „řekni jen!“

„Buď tak laskav, jdi do kostela, a pověz mně, leží-li tam ještě děčátko na slámně a je-li kolem něho ještě tolik krásných květin a světél.“

„Vždyť tě nemohu opustiti, milé dítě! Kdož pak by tě tak opatroval jako otec tvůj?“

„O, zavolej jen Boženku,“ odvětilo dítě prosebně.

„Potěšilo by to tebe?“

„O ano, tuze by mne to potěšilo, tatínku. Maminka mně řekla, že Jezulátku jen jedenkrát v roce tam lze viděti.“

„Dobře; zítra tedy, až se rozední, tam půjdu.“ — Tu Ludmilka zase smutně hlavičku sklonila a začala hořce plakati, poněvadž otec hned jíti nechtěl.

„Rozmazlené děčko!“ zabručel otec, a polibiv je pohládl jeho tváře a čelo. „Upokoj se a neplač! Chceš tedy, abych tam hned nyní šel?“

Otec Vojtěch zazvonil; Boženka přikvapila, jevic strach a úzkost.

„Zůstaň zde u Ludmilky,“ řekl Vojtěch úsečně, „brzy zase se navrátím.“

„O, jak jsi hodný,“ zvolalo dítě radostně, a uchopivši svýma ručkama ruku jeho políbilo ji vrče. „O, jak jsi hodný, tatínku!“

Otec Vojtěch odešel. — Boženka sedla si na místo jeho ku postýlce. Za několik okamžiků jen sklopila Ludmila umdlená víčka svá, a zaze po mnohých dnech ponejprv spala tiše a sladce. Bůh žehnej spánku tvému, a anděl strážný vlož tobě do srdce ladné sny, ubohé dítě!

3. Otec Vojtěch u jeslíček.

Otec Vojtěch se brzy octnul v kostele, který byl zbožným lidem takorůka

nabit. Na hlavním oltáři hořelo mnoho svící a vonné kadidlo vystupovalo v obláčkách vzhůru ku klenbě chrámové.

Vojtěch prodíral se zástupem ku předu, až se dostal k jeslíčkám, které docela v předu u mříže oltářní uprostřed krásných květin postaveny byly.

„Jest to skutečně dětinský nápad, této hodiny mne sem poslati,“ pomyslil sobě. „No ať si, jen když jí tím trochu potěším.“

Při tom se rozhlédl Vojtěch po velikém zástupu zbožného lidu. I viděl,

kterak všickni na kolenou klečí, hlavu svou kloní, ruce spínají a nábožně se modlí. Jitřní slavná mše sv. již počala; kněží slavili ve skvostných oděvích přesvatá tajemství. Sbor zpěváků na kruchtě prospěvoval libé písně vánoční a radostné kolody, jako kdysi andělé na luhách betlemských. A před sebou na trošce slámy uzřel dojemný obraz Jezulátka, které se na každého usmívalo a k němu své ručičky vztahovalo, chtěje jej takofak k srdci svému přivinouti. Vojtěch díval se na ně dlouho; vždyť lahodný a utěšený dojem činilo na jeho trpící srdce otcovské.

Toho, co se na oltáři konalo, dříve si nevěšimal, až když po evangelium kněz, mši sv. sloužící, k lidu se obrátil a krátké vánoční kázání předněti hodlal. Zpěv umlknul a v celém kostele nastalo ticho, a tím byl teprve Vojtěch ze svého obdivování jeslíček vyrušen. I povzněs zraků svých k oltáři, kde kněz právě nahlas sv. křížem se znamenal a dojemným hlasem slova andělova k pastýřům pronesl: „Zvěstují vám radost velikou!“ a pak tato slova v ten smysl vykládal, že tato radost, tato útěcha také dnes ještě všem platí, kteří ji u Ježíše hledati chtějí.

Slova ta neobyčejně dojmula otce Vojtěcha; bezděky pokročil blíže, aby slova kazatelova o útěče lépe slyšel. Ani se nehýbaje, poslouchal každé slovo, a ssál do sebe jako žiznivce radost a útěchu, kterouž Jezulátko svým narozením světu přineslo. Řeč kazatelova hluboce se dotkla srdce jeho a oblažila jej. Když poslední slova v prostorách chrámových dozněla, položil Vojtěch levici svou na prsa, podepřel pravici na ni a sklonil hlavu svou do dlaně pravice. Duch jeho počal přemýšleti.

Teprve když oběť mše sv. se skončila a zpěv umlknul, pozvednuv hlavu svou, spatřil, kterak mnozí věřící ku mřížím přiklekali a tam Ježíše pod způsoby chleba přijímali; víra a zbožnost

jejich radostně zářila jim z obličejů. — I Vojtěch tam před mnohými roky klekával. Na to nyní si vzpomenu a na svou nábožnou matku, která jej ku prvnímu sv. přijímání připravovala a vedla, a na svou věropevnou manželku, která také často tam klekávala, a na své dítě, které na loži smrtelném leželo; a zde mu také přišlo na mysl, co Ludmila jemu před chvílí sdělila: že se totiž vloni s matkou u jeslíček za něho modlila. Veliká bolest pronikla duši jeho, an myšlenkami těmi se obíral. Maje šiji svou hluboce skloněnou, stál zde po nějaký čas, až slzy se zaleskly v očích jeho.

Když pak hlavy své pozvednul, aby slzy ty sobě utřel, zpozoroval teprve, že kostel jest zcela prázděn a že světla na oltáři uhasla; jen jeslíčky ještě leskly se v záři světél. Tu bolest mocně tlačila jej k zemi, a pokleknuv u jeslíček, pronesl z hloubi srdce svého slova: „O Bože, Bože můj! jehož jsem již dávno opustil, navrať mi dítě mé, a já chci opět k tobě se navrátiti!“ A při tom řinuly se s očí jeho vřelé slzy mocným tokem na mříž oltářní. V tomto pokoření setrval ještě nějakou dobu před tváří Boha svého. Pak vstal a odcházel. U dveří chrámových spatřil bídného žebráka; uděliv mu hojnou almužnu, ubíral se domů.

4. Odpověď Ježíškova.

„Jak pak se jí daří?“ otázal se kvapně otec Vojtěch Boženky, když mu vrata otvírala.

„Ludmilka spala po celou dobu, co jste zde nebyl. Právě nyní teprve procitnula. Zdá se býti silnější a zdravější.“

Poněkud jsa upokojen, kráčel Vojtěch rychle po schodech vzhůru ku loži svého nemocného dítěte. „Zdržel jsem se tam trochu dlouho, není-liž pravda, milé dítě?“

„O nikoliv, nikoliv!“ odvětila Ludmila a oči její a celá tvář se při slovíčcích vyjasnila. „Vždyť to bylo tak krásné, tak velice krásné.“

„Inu ano, Jezulátko tam skutečně bylo,“ pravil Vojtěch, usmívaje se.

„Vím to,“ odvětila Ludmila, „vím to; bylo ještě krásnější než vloni.“

Otec Vojtěch pohlednuv na ni udiveně, znamenal teprv nyní radostný výraz v obličejí dítěte. „Ódkud pak to víš?“

„Vždyť jsem byla s tebou v kostele.“

Tu se otec velice zarmoutil. „Ach,“ pomyslnil si, „ubohé dítě začíná pomateneš mluvit,“ a chtěl Ludmilu napomenouti, aby se chovala pokojně.

Ale ona mu vpadla do řeči: „Poslyš jen tatínku a řekni mi, zdaliž to tam tak bylo.“

„Upokoj se, milé dítě! chovej se tiše, má Ludmilko!“

„Ale vždyť jsem úplně pokojná a tichá,“ řeklo dítě zkormoučeně.

„Ovšem! co pak mně chceš tedy říci?“

„Ano, poslyš,“ vypravovala Ludmila čile a radostně: „Šli jsme spolu do kostela; bylo tam moc, tuze moc lidí. Na kruchtě pěkně zpívali. Kněží byli u oltáře. My jsme se protlačili zástupem lidí až k jesličkám. O, jak krásná byla tam světla, jak pěkné byly tam květinčky! Zvláště pěkný byl strom, který ratolesti své nad Jezulátkem skláněl.“

„Byla to palma,“ podotknul otec Vojtěch, který jen udiveně poslouchal.

„Ano, ano, palma to byla s dlouhými, širokými listy. Potom kněz kázal neda-leko nás. Poslouchal jsi jej a mně se zdálo, že jsi byl smutem.“

Vypravováním tím byl otec nad míru dojat. Patře udiveně Ludmile ve tvář, tázal se jí chvějícím se hlasem: „Víš-li pak také, co pravil?“

Ludmila přitáhnuvši rukou otce blíže k sobě, řekla laskavě: „Kněz povídal, že Ježíšek tebe potěší.“

Otec Vojtěch úžasem sebou skubnul.

„Potom jsme ještě dlouho zůstali v kostele,“ pokračovala Ludmila, „až všechna světla uhasla. Pak jsi šel k Jezu-

látkovi a klekl jsi před ním; a s pláčem jsi řekl: O Bože, navrať mi Ludmilu, a já chci opět k Tobě se navrátiti!“

Otec Vojtěch zblednul a rozčilením polohlasitě vykřiknul.

„Ano, ano,“ pokračovala Ludmila jásavě, „tak jsi pravil. Ale viděla jsem, že jsi nečekal na odpověď Ježíškovu.“

„Na odpověď?“

„Ano, milý tatínku, Ježíšek tobě dal odpověď.“

„Ach Bože!“ zvolal Vojtěch, „ach Bože, co pak asi řekl?“

„On řekl: Přijď napřed ty ke mně!“

Tu padl otec na kolena svá a hluboce jsa dojat, položil hlavu svou na lože Ludmilino. Ona však vloživši jako hravě ruce své na hlavu jeho vypravovala dále: „Když jsme vyšly z kostela, dal jsi chudobnému Martinovi zlatník a řekl's mu: Modli se za Ludmilu a za mne!“

Uslyšev otec Vojtěch slova ta, vzchopil se, obejmul dítě své, políbil je na čelo a pak začal plakati. —

Odkud to všechno Ludmila věděla? Byl to sen? Aneb snad Ježíšek aneb anděl strážný jí to vypravoval?

Ráno na Boží hod vánoční klečel neda-leko jesliček v kostele u mřížky vznešený muž v slavnostním oděvu. Dlouho se tam modlil a potom přijmul velebnou Svátost s takovou vroucností, že všickni, kteří jej viděli, příkladem jeho ke zbožnosti povzbuzeni byli. Bylť to otec nemocné Ludmily.

Ludmila počala zase poznenáhla se uzdravovati. Sami lékaři se tomu divili, a ujišťovali otce, že dítě jeho se opět uzdraví. A cjhle! sotva uplynul měsíc, klečela po boku otcově zase na tomtéž místě v kostele, kde před rokem s matkou svou za něho se modlila. Tentokrát oba srdečně Pánu Bohu děkovali za milost, že Ludmilu uzdravil. Otec tedy zase měl dítě své a dobrý pastýř ztracenou ovečku.

První všeobecná pouť Slovanů katolíků do věčného Říma.

(Pokračování a dokončení.)

Když jsme vykonali jubilejní návštěvu, zašli jsme do části kostelní pod katedrou sv. Petra, kdež pro pohodlí naše postaveny lavice. Mimochodem podotýkám, že v Itálii jižní, střední atd. není lavic v kostele, ale legátky, sesle jsou na jistém místě postaveny, odkudž každý dle libosti sobě sesli vzíti a kde libo posaditi se může.

Z počátku bylo řečeno, že sv. Otec sám nám bude podávati, než nebylo mu to možno pro slabost a my sami, ač nám toho líto bylo, naznali jsme nemožnost. Mši sv. sloužil Jeho Eminence kardinál Borromeo. — I nastal čas sv. přijímání, přesvatá doba, přebážená chvíle. Hluboce dojatí jsme byli, když společně přistupovali jsme k hodům svatým, abychom přijali Toho, jenž všechny nás spasiti chce. Tu polský šlechtic ve svém kroji klečel vedle prostého Poláka v haleně, Hanák vedle Jihoslavana, Slovák ve svém kroji vedle pána v krásné uniformě. I zazpívali jsme několik příhodných písní; když zapěli jsme „Mé jsi potěšení, můj Ježíši“, tu zarosilo se mnohé oko. Dojenná jest píseň ta, než v této chvíli a na tomto místě ještě mocněji nás dojímala. Návalu citů převroucích člověk nemohl ani odolati, srdce naše se roztooužilo, i dali jsme se do tajuplného rozmulouvání s Ježíšem, jež nelze sdělit jinému. Ve svaté nadšenosti sami sobě výčitky jsme činili, proč neradi dlíme u Toho a s Tím, jenž takou láskou nás miloval, nám takou blaženost připravil, proč se odtrhujeme od Toho, jenž časným i věčným blahem našim jest? I opětovali jsme slova písně zmíněné a z útroby své volali jsme: „Mé jsi potěšení, můj Ježíši! útočiště, jmění, Bůh nejvyšší! Nad Tebe jiného nic ne-

žádám. Ne pro odplatu nebeskou ani pro trest věčný Tebe miluji, ale že jsi Bůh můj, lásku veškerou Ti věnuji. Ty sám v srdci mém oheň lásky jsi vzňal, Tvé umučení, kříž Tvůj, smrt Tvá mne k lásce vybízí. Láska Tvá rozplameňuje lásku mou. I kdyby nebe nebylo, já bych Tě miloval, i kdyby pekla nebylo, já bych se hříchu varoval. I kdybych věděl, že není odměny, není trestu, přece bych Tě, ó Pane můj, miloval a lásku Tvou láskou splácel. Ano, mé jsi potěšení, můj Ježíši, má jsi láska, můj Ježíši. Tobě se sv. Petrem chci žiti i zemříti. Ó, přítelni nás všechny k Sobě.“

Písně naše mile dojímalý i Vlchý; tak že shromáždili se okolo nás a napanutě poslouchali slovům a zvědavě se vyptávali, jaká jest to řeč, v které zpíváme? Vyznali takto, že naše řeč jesti krásnou řečí a že jesti důstojnou k oslavení nejsvětějších tajemství.

Čas po sv. přijímání jest časem nejvzácnějším, proto též svatých okamžiků těchto jsme použili a dlouho na modlitbách setrvali. Po pobožnosti té vyšli jsme z chrámu, abychom posudali. Den před tím nám bylo oznámeno, abychom v den sv. přijímání odbyli sobě půst milostivého léta, což jsme též učinili. Mnozí z nás zachovali, poněvadž jim to možno bylo, takový půst, jaký, jakž to slycháváme, první křesťané vykonávali, t. j. zdrželi se od všech jídel, ku jejichž přípravě mléka, vajec neb másla zapotřebí. Po snídání navrátili jsme se opět do chrámu sv. Petra a vykonali zde druhou jubilejní návštěvu, načež opětně jsme prohlíželi památnosti velechrámu; ku konci přehlídky líbali jsme rozmanité ostatky svatých.

Odpoledne, jakž ohlášeno bylo, ke čtvrté hodině sešli jsme se k hospici

dell'Anima, zde posedali na omnibusy; kočáry atd., jeli k Panně Marii zátiberské, S. Maria in Trastevere. Na cestě navštívili jsme kostel Santa Agnese, kostel na místě stavby starobylého hanbince, kdežto sv. Anežka zázračně byla zachráněna; po schodech sestupuje se do spodního místa tohoto.

V kostele S. Andrea della Valle, na místě staré stoky, do níž bylo tělo sv. Šebestiána vhozeno, viděli jsme v krásné báni sv. evangelisty od Domenichino. Přes Ponte Sisto jeli jsme k sv. Petru na zlaté hoře (San Pietro in Montorio), na místě kde byl sv. Petr ukřižován. Kostel má milostný obraz mariánský a několik znamenitých obrazů; hlavní památka je kaple ukřižování v klášterním dvoře; po schodech možno sestoupiti až k samému otvoru v zemi, kdež stál kříž. Neopomenuli jsme sobě z místa toho posvěcené země vzíti. Za kostelem tím je překrásná studna Fontana dell'Aqua Paola.

S. Maria in Trastevere je na místě, kde při narození Páně pramen oleje se vyprýštil; zde byl první veřejný kostel římský postaven. Kostel má několik krásných obrazův a mnoho ostatků, mimo jiné též část z ramena sv. Petra.

Navštívili jsme též kostel sv. Cecílie; kostel má znamenité vyobrazení mučnickví sv. Cecílie pod hlavním oltářem s mnohými ostatky. Neopomenuli jsme se též pomodliti aspoň krátce v kostele sv. Bartoloměje, kdež jest část ostatkův sv. Vojtěcha; načež branou ubírali jsme se ke katakombám sv. Kallista. Všickni jsme se těšili na katakomby a proto nemálo jsme byli též povděční veledůst. p. dr. Jaenigovi, řediteli poutnického domu, že nám přístup k nim v době tak příhodné vymohl.

Katakomy jsou podzemní hřbitovy, kamž starobylá církev miláčky své na onen svět odeslé pochovávala. Katakomb se čítá 60. Rozkládají se kolem Říma;

kdyby se podzemní chodby všech katakomb jedna k druhé nadstavily, byly by 120 mil dlouhé, čili tak dlouhé jako půl Itálie.

Katakomy čili hřbitovy byly pro křesťany velmi důležitými. V Římě již za dob pohanských platilo místo pro mrtvé určené za svaté a to nejen dle zvyku, ale dle zákona. Od tohoto zákona nebyly vyjmuty ani hřbitovy křesťanské i ony požívaly ochrany, ovšem že rozlitá luza časté činila výjimky i tu. Než byly přece hřbitovy v jistých dobách úkrytem bezpečným, proto se zde křesťané často scházivali; za tou příčinou ale cháttra proti křesťanským hřbitovům zuřiti započala. Později křesťanům zakázány byly veškeré schůze v katakombách. Křesťané víc a více se přesvědčovali, že nemožno se spoléhati na posvátnost hřbitovů zákonem a zvykem uznanou, proto hleděli vchodů do katakomb utajiti. Právem tak činili křesťané; neboť zhusta se pohané vedrali do hrobů po křesťanech pátrajíce, je jimajíce ano i vraždíce; píšeť Tertulian: „Denně jsme obleženi, denně vyzrazováni a vraždějí nás v našich schůzích a shromážděních.“

V druhé polovici věku třetího dělo se tak obzvláště; r. 284. množství křesťanů, kteří do katakomb sestoupili, aby mučnickvy uctili, tamtéž za živa pochováno; neboť k rozkazu císařovu byl vchod ku katakombám ihned zazděn. A tak neměli křesťané ani na hřbitovech pokoje před násilnictvím pohanským. V podzemních chodbách, hřbitovech, od bývali křesťané později bohoslužby, nač nás upomínají svičky na našich oltářích.

My jsme byli tak šťastnými kráčetí po hřbitovech těchto v pravdě svatých; neb jak již udáno sestoupiti nám bylo dovoleno do katakomb sv. Kallista. Před vchodem dána nám svíce každému. Dáno nám napomenutí, abychom se z místa nehnuli, kdyby někdo z nás zbloudil.

Kamení a kostí kladbou církevní že zakázáno bráti zostřeno, toliko že trochu země dovoleno sobě vzíti. Jest to zákaz přiměřený; neboť jinak by sotva člověk odolal touze mítí nějakou památku na místa tato třikrát svatá, na ty, kteří zde odpočívají, kteří za sebe i za nás bojovali, kteří cnostmi hrdinskými byli obdařeni, kteří dobrý boj dobojovavše za nás orodují.

Vážně sestupovali jsme po schodech ve dvou odděleních do katakomb. Chodby se křížovaly a tu hned poznali jsme, jak vhodné bylo napomenutí, aby, kdož by zbloudil, zůstal státi a z místa se nehnul; věru odtud neznámý by nevyváznu.

Dojem, jaký tu člověka v těch podzemních chodbách uchvacuje, nelze popsati. Po obou stranách chodeb viděti na sta, na tisíce otvorů, kdež předkové naši odpočívali, aneb kamž se za dob pronásledování utíkali, aneb kde se scházivali, aby služby Boží vykonali a na Pánu Bohu vítězství církvi vyprosili. Nejprve přišli jsme do krypty sv. Lucie. Odtud starobylými schody dolů, kdež se rozprostíraly chodby po rovnou; hned při vchodu do první kaple spatřily jsem mnoho grafiků čili nápisův rozmanitých, pouhá jména, prosby aneb krátké povzdechy. V kryptě papežův viděli jsme místo vyvýšené z mramoru, byl to oltář podobný stolu, na němž nejdražší obět obětována. Tam opět ukazuje se rakev, tam místo, kde se pochovávaly děti, tu zase kaple; tam opět nápis, který naznačuje, kdo zde odpočívá. Jaké jsou to upomínky! Zdálo se, jakoby duch mučnický zavál do hloubi duše naší; zvolali jsme „Věřím“ a pomodlili se vyznání apoštolské. Opět pohřížení v myšlenkách mile najednou jsme byli překvapeni. Na stěně spatřili jsme obraz Panny Marie Matky Boží, z prvních století z dob pronásledování křesťanův. Zablesklo se

oko naše, ano zarosilo, když uzřeli jsme památku úcty Marie Panny z dob mučnických. Pod zemí v noci — neb již bylo k 10. hod. — v katakombách zazvněla snad poprvé česká píseň: „Před tvým obrazem ó Matko Páně, chceme vroucí prosby skládati.“

Ukazována též těla ve sklených rakvích. Procházejíce se těmito podzemními hřbitovy zapěli jsme starobylou naší píseň:

„Odpočíňte v pokoji po boji — věrné dušičky, — království nebeského dědičky — dědičky. Na přímluvu své Rodičky — odpust' dušičkám v očišči. — Kriste, dej jim milost svou, — ať se k Tobě dostanou!“

Než váznula jaksi píseň ta; neboť bylo nám, jakoby zazvnil hlas: „Ti, kteří zde odpočívají, nepotřebují přímluvy vaší.“ Když na paměť nám přišlo, že papež sv. Damasus za nehodna se považoval, pochovánu býti v katakombách, aby ostatky svatých neznepokojoval, domyslí se snadno laskavý čtenář, jak nám bylo okolo srdce. Na mysl při rozjímání nám přišlo, co povědíno v epistoletě sv. Pavla: „(Lidě), jejichžto nebyl svět hozen, bloudíce v pustatinách, v horách a jeskyních, i v doupatech země.“

Bylo nám, jakoby ještě jiný hlas ozýval se a k nám mocně volaje: Nebojte se Vy, jenž tady kráčíte, že zahyne víra Vaše. Za dob našich již již provoláváno, „veta jest po křesťanství,“ a ejhle, Vy po 2 tisících letech jakožto věrní vyznavači z dalekých krajín kráčíte po hrobech našich. Nebojte se! I nyní volají „veta po křesťanství,“ než my jsme toho svědky, že víra Vaše nezahyne. Pevně se přidržte víry své. Považte, za jakého mučnictví bylo nám víru vyznávatí, při ní setrvatí; Vám překážek takých v cestu se neklade, nýbrž naopak vše Vás vyzývá, abyste vyznávali víru svou. „Stůjte pevně při víře!“ Srdce naše se

rozstoužilo, a my z útroby své vysílali k Bohu vroucí prosby, abychom viru svou pevně a statečně vyzvávali a v ni setrvali. Po půl druhé hodině vyšli jsme z podzemních hřbitovů. Pevná předsevzeť ovládala srdce naše. Katakomby nám nade všechnu pochybnost dávají ujištění, že nynější nepravá osvěta novověká nebude slaviti vítězství nad osvětou křesťanskou, nad vírou, kterou nám odevzdali naši křesťanští otcové a matky, která útěchou naplňuje život a lehkou činí smrt. Ano křesťanství zvítězí na jisto a tuto naději jistou vyslovují slovy zvěčného Lacordaire, jenž takto napsal: „Já se často vmyslím do katakomb, jestliže naděje má se viklá, a tu zase se mi vrací zmužilost, abych břemeno nesl své. Jáť sobě představuji ony chudé pracovníky, otroky a onen opovržený lid, který se zde ukrýval za časů římské vítězoslávy, za časů císaře Nerona a Trajana. Svět obtěžoval je břemenem čtyř tisíců let a k utiskování pokolení přiložil Řím krví polité olovo hrozného panství římského. Za protiváhu proti břemenu tomuto nemohli křesťané ničeho dáti leč učení

o Ježíši ukřižovaném. Když po dlouhém dnu setrvali na postech a v mlčení, tu jim přinesli s večera ve stínu nočním a ve světle pochodní unučené tělo některého z nich. Oni čítali rány, vidouce na oči své a cítíce svýma rukama jizvy, které bezbranným oudům církve zasadila říšská moc, a ti, jenž sebrali pobožně kosti jejich, dávali po tichu mluvíce zprávu o sběsilem křiku chátary naproti mučnickům a o neplomné stálosti jejich. Nižádná slza neskropila těch smutných ostatků; — prvá církev neplakala — ona doufala. Každé tělo, uložené v hrobním klenutí, bylo jí „kamenem“ na stavbě města Božího, podkladem budoucího vítězství, odvolání na neviditelnou Spravedlnost. Tak uplynuly tři věky, tři nejkrásnější věky na světě; neboť první křesťané žili v naději, která nebyla ospravedlněna leč nepřemožitelnou věrou v smrt („slavnou“) člověka, jižto smrt „Bohočlověka“ předešla. A my, kteří jsme z katakomb ku světlu slunečnému se dostali, kteří jsme viděli dny vítězoslávy církve, my bychom se měli chvěti?“

Měsíční ctnosti,

čili:

33 krátkých rozjímání pro ctitele Božského Srdce Ježíšova, obzvláště pro údy „Čestné stráže Božského Srdce.“

(Dokončení.)

20. Duše mile potěšující Božské Srdce Ježíšovo.

„Slitujte se nade mnou, alespoň vy přátelé moji.“

V nehlubším zármutku, který Ježíš nad zahynutím duší, nad nepravostmi hříšníků a nevděkem svých dítek pocítuje, obrací se On k tobě, aby nějaké útěchy nalezl. Měj útrpnost nad Ním! Jestliť to nanejvýš nešťastný otec, jestliť to bolestí zachvácené srdce, které tě oslovo něžnosti, o znamení lásky žádá, aby bolest jeho zuřněna byla. V tomto měsíci, obzvláště

v hodiny stráže buď milým těšitelem zarmouceného Srdce Ježíšova. . . . Lásku tě naučí, jak bys měl těšiti Lásku!

Plač nade hříchy světa a truchli s Pánem svým, Tu hojíš rány jeho balsámem léčivým.

21. Duše apoštolující s Božským Srdcem Ježíšovým.

„Horlivost domu tvého ztrávila mne.“

Srdce Ježíšovo, hořící pro slávu Otce svého a spasení lidské, bylo v pravdě horlivostí svou ztráveno. Miluje-li tohoto dobrého Mistra, tu v brzece

v apoštola se proměniš, neboť horlivost jest nejkrásnějším a nejvznešenějším výrazem lásky. — I přičiň se tedy v tomto měsíci, abys všemožnými prostředky království Ježíšovo rozšiřoval, Jemu srdce lidská získal, úctu k Jeho nejsvětějšímu Srdci jiným vštípl, především pak své vlastní srdce Jemu bez výminky daroval. Nemůžeš-li co apoštol pracovati, tedy se modli: takové apoštolování nemálo prospívá. Hleď, abys v každou hodinu strážed jednoho hříšníka obrátil tím, že milosrdenství Boží pro něho vyzýváš.

Oheň apoštola v srdce moje vlej,
Pro Tebe bych hotel a se ztrávil, Pane dej!

22. Duše uzdravená nejsvět. Srdcem Ježíšovým.

„On uzdravil je všechny.“

Jakoukoliv nemocí duše tvá sklíčena jest, nezoufej sobě, přijď k nebeskému lékaři, k Ježíši! Ukáž jemu své vnitřní a tajné rány, ouzkosti duše své, boje svého srdce, ano i křehkosti těla svého. Řci k němu s velkou prostotou a s mnohou důvěrou: „Pane, jehož miluješ, nemocen jest“. Pak odevzdej se pečlivosti Pána svého, jako dítě se odevzdává péči své něžné matky. Nejsladší Srdce Ježíšovo nemůže odolati takové dětinné důvěře. „Přijdu“ řekne On „a uzdravím jej!“

Srdci Ježíšovu neduhy své svěřím,
On mne může uzdravit, to pevně věřím.

23. Duše zkoušená Srdcem Ježíšovým.

„Proč se bojíte, málověrní!“

Když Ježíš tě zkouší, naděje tvé v nivec obrací, slovem když pokušení na tebe sesylá, tu nepochybuješ o Jeho prozřetelnosti, o Jeho lásce, o Jeho Srdci . . . On zná okamžik, kdy větrům zkoušky a bouřím pokušení rozkázati a pokoj zjednati má . . . Nedomnívej se, že všechno jest ztraceno, když nebezpečí jest naléhavé — a Ježíš spí. Onť jest s tebou na lodičce . . . vzbud v sobě víru, a když jsi byl řekl: „Pane,

zachovej mne, neboť hynu“ — tu již nepochybuješ o Boží pomoci, neboť to by bylo pochybování o lásce a všemohoucnosti Srdce Ježíšova.

V Pána doufám, i když všecko lyne,
Zlé se v dobré mění, když Pán kyne.

24. Duše sestrou a přítelkyní Srdce Ježíšova.

„Sestro má, přítelkyně má,
ty's mé srdce oblažila.“

Drahá duše! když dobrý Mistr tak sladká jména ti dává, rozplývej radostí, vděčností a láskou při slovech těch. On, Ježíš, tvým bratrem, přítelem! — což může býti lepšího, co žádoucnějšího? . . . Po čem může ještě ctizádosť tvá toužiti, když se honosíš přízní takového bratra? . . . Čeho můžeš se ještě obávati, když o rámeč takového přítele se opíráš? . . . O ničeho! leč že nedosti Jej miluješ, nedosti Srdci Jeho důvěřuješ! Žádných tedy obav více . . . ale mnoho lásky, mnoho důvěry! Tvá láska a důvěra k bratru tak dobrému, k příteli tak vroucnému — nebude nikdy přílišná.

V mém srdci vládne Ježíš v celém,
Onť bratrem mým a věrným přítelem.

25. Duše spolutrpící se Srdcem Ježíšovým.

„Zbodli ruce mé i noly mé.“

Ježíš představuje se ti v tomto měsíci jakožto zraněný a ubitý pro nepravosti hříšníků. On žádá od tvé lásky balsám pro každou z ran svých. Zdaž Mu jej odepřeš? . . . Abys zbodané ruce Jeho uléčil, věnuj Mu všechny i sebe nepatrnější práce rukou svých. Abys zraněným nohám Jeho oblevu zjednal, obětuj Mu každý krok svůj. Abys jizvy celého těla Jeho obvázal, buď bedliv umrtvování smyslů svých. Než pro ránu Svého nejtělejšího Srdce zná Ježíš pouze jediný prostředek — a za něj tě úpěnlivě prosí: jest to láska srdce tvého. Miluj tedy mnoho onu bolem umdlévající lásku, — tot jejím jediným lékem.

Jen láska může zmírnit bolest Srdce Tvého,
Ille, Tobě vzdávám se, bud Králem srdce mého!

26. Duše Srce Ježíšovu se zcela odevzdávající.

„Otče, v ruce Tvé poroučím ducha svého!“

V moře bolestí pohřazen, od Otce svého opuštěn a odvržen, — vyslovuje Ježíš dokonalou odevzdanost Svého nejvyššího Srdce v ruce Boží. Jak vážné poučení skrývá se v tomto jednání Božského Mistra! — Když nebe se ti zavře, když zmatek a opuštěnost se tě zmocní, když se zdáti bude, že od tváře Boží zavržen jsi, tu nikterak nedůvěrnosti a málomyslnosti se neodevzdávej, nýbrž ponoř se v Srdce Ježíšovo; mluv podle Jeho příkladu: „Otče, v ruce Tvé poroučím ducha svého, Tvé lásce se odevzdávám a pevně věřím, že mne vysvobodíš!“

Bych i pouští zámutku neb stínem smrti měl se bráti, V ruce Tvé se poroučeje, Pane, nebudu se báti.

27. Duše osamotnělá s nejsvět. Srdcem Ježíšovým.

„Do samoty ji uvedu a tam k jejímu srdci mluviti budu.“

Ježíš snad okolo tebe hroznou prázdnotu způsobil, mnohou oporu ti odňal, mnohého přítele zmizeti nechal, a ty cítíš se osamotnělým, opuštěným. O blaze tobě! Mistr jenom proto tak jednal, aby si tě pojistil a důvěrněji k tvému srdci mluviti mohl. Mimo tuto samotu, kdybys oplýval pomíjejícími útechami, tu neslyšel bys Ježíše! Ty bys snad drahocenný poklad Jeho Srdce zamtнул! . . . Nyní však jsi konečně sám a svoboden, abys milého Přítele přijmouti a poslouchati mohl . . . Nakloň ucho duše své k Němu a uslyšíš Jej k tobě mluviti: „Synu můj, miluju tebe! . . . daruj mi srdce své!“ O již mu ho déle neodpírej!

O buďte s Bohem, lidští přátelé a těšitelé:

Vy k srdci mému zbraňujete přístup Spasitele!

28. Duše ukřižovaná s Božským Srdcem Ježíšovým.

„Ukřižovali Jej!“

Více nežli svaté tělo Jeho bylo Srdce Ježíše na kříži ukřižováno. Po-

dobným způsobem křížuje Bůh vyvolené své, neboť my musíme připodobněni býti hlavě vyvolených, abychom vešli do království nebeského. Neodmítej tedy budoucně od sebe ony trny, ony hřeby, onen kříž, který život tvůj činí bolestným mučeníctvím, neboť každá rána srdce tvého, každá muka duše tvé činí tě podobnějším ukřižovanému Bohočlověku. Ano naopak, přijmi uctivě jakožto z ruky Boží každý kříž, jenž On tobě uložití ráčí. Spoj úmysly své s úmysly nejsv. Srdce Páně. Hle, ono se neprotivilo, ono nereptalo — a přece žádného kříže nezasluhovalo!

Ty's, Pane, za trůn sobě zvolil kříž;

Kéz vítaná mi vždycky kříže tíž!

29. Duše vděčná k nejsv. Srdci Ježíšovu.

„Miloval mne — a za mne se vydal.“

Bůh miloval tebe! Miloval od věčnosti, miloval tak velice, že z lásky k tobě na smrt šel! . . . Rozvažuj dobře slova ta! Když ti je Pán dnes na mysl uvádí, tu žádá sobě, aby v hloubi srdce tvého vnikla a tam nejvřelejší city vděčnosti vzbudila. Ty víš, že lásku jenom láskou splatiti možno: nebuď tedy nevděčným! Ano, obětuj Ježíši každého rána každý tlukot srdce svého na důkaz lásky a vděčnosti. Dále pak, když tvorové tě nebudou milovati, tebou opovrhovati, tebe snižovati budou; potěš se myšlenkou, že Bůh tebe miloval, miloval od věčnosti!

Budiz dosti mi, že Ježíš ke mně lásku chová, K věčným díkům zavazuje láska Ježíšova.

30. Duše utvořená Srdcem Ježíšovým.

„Učiňmež člověka podle obrazu svého!“

Ježíš libuje sobě, býti tvořitelem pokorných a učenlivých srdcí; na nich On svou umělost nejskvěleji dokazuje. Buď tedy v rukou jeho jako hlína v rukou hrnčíře: nechej se od Božského umělce na vše strany obracet i mísiti. On tě tisícovým způsobem, skrze protivensství, bolesti a zkoušky, uhněte — za tím účelem, aby z tebe nádobu vyvolení

učinil, která by schopná byla, libou vůni Kristovu rozšířovati. Nevzpírej se tedy při jakékoliv příhodě, která vůli tvou oblomuje; zůstaň ohebným jako měkký vosk, a tak budeš schopným, abys Božský ráz a tvar na sebe přijal, který z tebe druhého Krista učiní.

Buď tvůrcem mým, když tak se Tobě líbí, Pane! Necht' na mně ve všem svatá vůle Tvá se stane.

31. Duše obveselená Srdcem Ježíšovým.

„Já jsem lilie v údolí.“

Květiny působí nám radost na zemi; Srdce Ježíšovo však chce býti nejsladší radostí našich duší. Pán Ježíš se tobě tento měsíc podává v podobě krásné lilie. Rozjímej její spanilost, opoj se její libovůní, postav ji na srdce své, abys ho mile oblažil aneb bolestí jeho uléčil, neboť listům liliovým obvazují se rány. Ale tato květina, obraz čistotnosti, od země se odloučí a co nejvýš nad zemi vzepnouti se hledí. Božská lilie tudíž od tebe čisté, nevinné, ode všeho pozemského odloučené srdce žádati bude. — Hleď co nejvýš nad zemi se povznésti, buď i ty spanilou lilií — a Ježíš vsadí tě do Srdce svého.

Ty's lilie vonná, spanilá;
Tvá krása duši moji zranila.

32. Duše důvěrně obenující se Srdcem Ježíšovým.

„S toužebností žádal jsem s tebou se sjeďnotiti.“

V tomto měsíci hodiny strážte vynasnaž se, abys žádnou dobrovolnou chybou to důvěrné obcování nepřerušil,

kteří Pán Ježíš mezi tvým a Jeho Srdcem panovati nechává. Přizpůsob své myšlenky k Jeho myšlenkám, své přání k Jeho přáním, své náklonnosti k Jeho náklonnostem. Řci „amen“ ke všemu, co od tebe požádá, podvol se všemu, co ti poručí. Ať žádná vnitřní zpoua neb odboj tě neoddělí od drahého přítele tvého, obzvláště žádnou dobrovolnou chybu Jej nezarmuť. On tak toužebně očekával příchod tohoto měsíce, v němž Jeho tvé srdce v jedno se mají sloučiti!

S Božským Srdcem Ježíše buď moje spojeno,
Jeho svatě tlučení buď s mojim sloučeno!

33. Duše proměněná nejsv. Srdcem Ježíšovým.

„Toto jest tělo mé.“

V nepatrných způsobech nalezáme Krista Ježíše. Ó mnohem více nežli ve sv. hostii žádá sobě Pán Ježíš, živý nalezenu býti v tvých myšlenkách, v tvých slovech, i nejmenších skutečích. Ó jaké proměny jest k tomu zapotřebí! Od minuty k minutě taž se, jak Pán Ježíš ve svátosti oltářní smýšlí, mluví, jedná, trpí! A buď dle Jeho vzoru pokorným, mlčenlivým, trpělivým, obětovným. Ty státi se musíš živým svatostánkem, aneb raději druhým Kristem! Chovej největší uctivost k té důstojnosti, ku které tě Božské Srdce Ježíšovo v tomto měsíci povznáší; nečiň ničeho, co by nehodno bylo duše, která nežije již sama, nýbrž Kristus žije v ní!

Tělo mé i duše má buď chrámem Boha živého!
Žítí mé již není mé — než Krista Pána nezlého.

Neděle druhá adventní.

Evangelium sv. Mat. 11, 2—10.

Za onoho času, Jan, když uslyšel ve vězení skutky Kristovy, poslav dva z učeníků svých, řekl jemu: „Ty-li jsi, jenž přijíti má, čili jiného čekati máme?“

Sv. Jan, předchůdce Páně, dobře věděl, že Ježíš Kristus jest ten zaslíbený Vykupitel lidí, ale on poslal své učeníky proto k němu s tou otázkou, aby oni byli přesvědčeni a uvěřili v něho. Kristus Pán je poukázal na své zázraky, jimiž

potvrzoval své učení a své Božské vyslání. A když učeníci Janovi od Pána odešli, počal Pán sv. Jana veřejně chváliti, řka: „Co jste vyšli na poušť vidět? třtinu větrem se klátící? Anebo co jste vyšli vidět? člověka-li měkkým rouchem oděného? Anebo proroka? Amen pravím vám, více nežli proroka.“ V těchto slovech

skrývá se mnohá výčitka, jakouž chtěl Pán zástupům učiniti. Což ne našel by Pán nyní tak mnohé křesťany, kteří sice pilně do chrámu Páně na služby Boží chodí a přece tutéž důtku by zasloužili? „Co jste vyšli na poušť vidět? Pravdě podobno jest, že mnozí, kteří přicházeli ke sv. Janu, činili tak bez dobrého úmyslu. Zdálo se, že chtěli na

poušti jen třtinu vidět, kterou vítr sem tam zmítá. Šli na poušť nevědouce ani, co tam vlastně chtějí, leč snad proto, aby sem tam se ohlíželi, aby něco nového uviděli. A nebývá tak podnes mezi lidmi? Mnozí jdou tam, kam se zástupy ženou; konají, co vidí na jiných, aniž nají jaký při tom úmysl. Tak jdou maně do kostela; považují návštěvu kostela za obyčej, za něco chvalitebného, což aspoň v neděli

činí slouží; modlí se proto, že jini se modlí; jsou kázání přítomni, proto že i jini je poslouchají! Pro tu příčinu viděti také tak velikou lehkomyšlnost, takovou roztržitost, takovou neslušnost v chování se při službách Božích. Zda-li bychom nemuseli zvolati se Spasitelem: „Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.“ Proto

řka: „Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.“ Proto [takoví lidé nemohou mít žádného prospěchu, kdyby sebe více kázání poslouchali, kdyby i samotného Jana, předchůdce Páně, anebo sv. Pavla slyšeli. Odehájí z kostela od služeb Božích tak prázdní, jako tam byli přišli. — „Anebo co jste vyšli vidět?“ praví Ježíš dále, „člověka-li měkkým rouchem oděného?“ Mnozí z toho zástupu netoužili po

tom, aby kázáním sv. Jana moudřejšími, ctnostnějšími se stali, nýbrž aby zvědavost svou upokojili. Pověst o sv. Janu byla veliká, tak že mysleli, že on jest tím zaslíbeným Mesiášem; byli žádostivi toho neobyčejného muže viděti a kázání jeho slyšeti. Poněvadž se mnozí v něm sklamali, odcházeli bez užitku zase domů. A nepřicházejí až dosud lidé s tímtož marnivým úmyslem do kostela slyšet

slovo Boží. Marnivi přicházejí, aby jiné viděli a vidění byli; smyslní, aby slyšeli, co se jim líbí a jim pochlebuje; zchytřelí, aby svými úsudky o kazateli mezi sousedy nějaké nabyli vážnosti; zlomyslní, aby, co slyší, ne na sebe, nýbrž na jiné vykládali. I táži se, kterak mohou mítí nějaký prospěch? Kterak mohou býtí osvíceni, polepšeni a upokojeni? Či nejsou den po dni víc a více lhostejní, necitelní naproti pravdám sv. náboženství?

„Anebo co jste vyšli vidět? snad proroka?“ Jistě, pravím vám, i více než-li proroka. Zajisté přišlo mnoho lidí na poušť, aby ve sv. Janu uviděli toho velikého proroka; a to byl krásný úmysl. Než zachovali se také podle toho úmyslu? Přijali do srdcí svých ochotně jeho učení, jako učení muže od Boha nad jiné osvičeného? Dali se tím jeho učením pohnouti ku pokání, k němuž je sv. Jan tak horlivě napomínal? Někteří ovšem činili pokání a dali se pokřtiti v řece

Jordanu; ale daleko více jich zůstalo na tom, že jej obdivovali, slovo jeho poslouchali, aniž přestali býtí pyšnými a pokryteckými. Tak se prohřešuje i nyní mnoho a mnoho lidí, kteří jinak rádi do kostela chodí. Snadno bychom mohli doufatí, že, kde jest taková touha slyšeti slovo Boží, tam také se ujme a ovoce ponese. Že ale pravý opak toho nezřídka vidíme, budiz nám to důkazem, že ku pravému křesťanskému životu mimo poslouchání slova Božího ještě něco více náleží. Touha, slovo Boží slyšeti, jest chvály hodna, ale mnohem chvalitebnější a potřebnější jest, podle toho slova Božího život svůj spravovati. Vůli Boží poznávati a plniti, slovo Boží poslouchati a je zachovávatí, v Ježíše Krista pevně věřiti a učení jeho následovati, ve svém povolání, ve své domácnosti tak dobrým křesťanem býtí jako v kostele: toť jsou známky pravého křesťana podle Srdce Páně. Amen.

Milodary B. Srdce Páně.

Kristus Pán dobře pravil tvrdošijným židům, aby, nechtěj-li věřiti jeho slovům, aspoň zázračných skutků jeho si všimli a nemohouce upřítí Božskou jeho moc z nich zářící v pravdivost jeho poslání jako Vykupitele uvěřili. Jací byli židé před asi dvěma tisíci lety, takoví jsou podnes přemnozí křesťané, to pokolení farisejské a saducejské rozšířilo se i mezi křesťany a Ježíš Kristus marně se namáhá oživit v nich víru a oživití jich ledová srdce ku vděčnosti k němu; jen někteří — tak jako za onoho času — přijímají prostě učení Kristovo, věří

jemu a nabývají hojného požehnání a podivné pomoci v bídě a nesnázi. Jejich skromná díkůvzdání uveřejňujeme k povzbuzení ostatních.

Od Opočna. Jedna zbožná matka, byvši po delší čas palčivými bolestmi v celém těle sklíčena, vzala útočiště

k Božskému Srdci Páně, k Panně Marii Filipisdorfské a k sv. Josefu, vykonala devítidenní pobožnost, slibivši uveřejnění,

dosáhne-li vyslyšení. I vyslyšena její modlitba a proto vzdává Božskému Srdci Páně, Bohorodičce a sv. Josefu nejvroucenější díky.

A. L. v Kolíně v Čechách těžce onemocněla na černé neštovice a nemoc neúprosně chtěla podetnouti kořen života jejího. Zkušený, v praxi sešedivělý lékař i šedá sestra nemocnou obsluhující vyjádřili se jednohlasně, že nemocná jen zázrakem uzdravit se může; a hle! ona úplně ozdravěla. Kdo ji tak vyléčil, ano ku podivu rychle vyléčil? „Uzdravení nemocných“ Maria P. Filipsofská, jižto nemocná vyzývala, a Syn její „Božský Prikazatel,“ do jehož nejsvětějšího Srdce se poručila, život i zdraví jí navrátili. Nemocná učinila slib, pozdraví-li se, že bude putovati do Filipsofsku, což již vykonala a že toto své ozdravení ve „Škole B. S. P.“ uveřejní a volá pokorně a pobožně: „Velebeno budiž vždycky láskyplné Srdce Ježíšovo a uctěna nejlahoslavenější Rodička Boží Maria Panna, která jakožto „Uzdravení nemocných“ ve Filipsofsku se zjevila!“

Z Troubek u Bečvy děkují B. Srdci Páně a blahosl. Panně Marii za uzdravení z těžké nemoci osoby velmi drahé, a plní takto slib učiněný.

Ze Šumvaldu zvěstuje jistý čtenář „Školy B. S. P.,“ že na upřímné modlitby apoštolátu modl. a užívání vody z Lúrdy uzdravena byla jistá selka, když již nebylo žádné naděje na uzdravení.

Z jičínského kraje vzdávají jistí rodiče díky za vyslyšení jich proseb o uzdravení dvou dítek, jež byly v nej-

větším nebezpečí, jedno napolo již mrtvé. Káli se ze hříchů a slíbili upřímné polepšení a dosáhli, čeho jim přivolání lékaři dáti nemohli.

Z Vídně vyslovuje jeden poctivý a zbožný Čech své díky za častou ochranu Boží a nejbh. Panny Marie, kterou nejen sám, nýbrž i jeho rodina po dlouhá léta zakoušeli a opět ještě v posledních dnech, když jeden ze synů odbýval poslední svou státní zkoušku. Důvěra otce v B. Srdce Páně a Pannu Marii nebyla sklamána. — Podobně děkuje jistá matka **z Budějovic** za pomoc z mnohých starostí o jejího syna a vyzývá všechny, kdož jsou v nesnázích, aby neustávali v pobožnostech, až dojdou vyslyšení. Nejlh. Panna Maria a sv. Josef jsou jistou záštitou všem křesťanským rodinám.

— Jistá čtenářka „Školy B. S. P.“, nemohouc najíti pokoje, dokud svůj slib nesplní, oznamuje své díky za pozdravení a za vyslyšení v mnohých záležitostech. Před půl rokem byla z nastuzení přepadena nesnesitelnou bolestí v hlavě a neduhem prsním, spolu ji činil v domácnosti odpornou ošklivý zápach z nosu, a žádné pomoci nebylo nikde po 3 měsíce. I vzala své útočiště k B. Srdci Páně, prosila o přímlovu P. Marii, sv. Josefa a sv. Annu, a ejhle! dřív než novenu vykonala, změnil se její stav k lepšímu, tak že své povinnosti mohla opět vykonávat. I z jině trapné záležitosti byla vysvobozena, když novenu konala a jistý slib učinila; pročež vzdává tuto veřejně díky.

Zprávy.

Knihtiskárna benediktinů rajhradských v Brně poctěna titulem „papežské!“ Rok jubilejní 1881, který se právě doplňuje, musíme pro národy slovanské vůbec a

zvlášť pro naši vlast nazvatí požehnaným. Všichni kmenové velké mnohotvárné slovanské rodiny spojili se v jedno u nohou náměstka Kristova, což ale dím u nohou, v náručí jeho, v otcovském objetí

hodného nástupce sv. Klementa, Mikuláše, Hadriana II. a Jana VIII., v objeti velkého Lva XIII. Naši národovci hledají neustále prostředek k zažehnutí odvěké nesvornosti slovanské, hledají a zkoumají, avšak marně: v Římě ale, ve Vatikáně, v jednotě s papežem římským vidíš nás všechny sjednoceny a dá Bůh, že i rozkolný národ ruský a srbský za nedlouho tam shledáme celý. Naše čechoslovanská odvětvě probudila se z dlouholeté lhostejnosti k Římu a účastnila se velké pouti slovanské a kdokoli se jí účastnil, vrátil se do vlasti obrozený duchem katolickým a jako apoštol jednoty u víře a v lásce. A aby tento duch katolické jednoty národů slovanských vždy více se upevňoval, má písemnictví býti nápomocno, má sloužiti i tiskařství dobré věci, jako bývá mnohonásobně zneužíváno ke zlému, k podvratu pravdy a práva. Za tím účelem založen závod knihtiskařský řádu benediktinského v Brně a jak bylo slušno, oznámeno to i sv. Otcí, aby tomuto nelehkému dílu žehnatí ráčil. Sv. Otec Lev XIII. vyhověl celému přání našemu, ba i dovolil, aby mohla knihtiskárna „Školy Božského Srdce P.“ užívatí i názvu „papežská“ a účast míti na výhodách s tím spojených.

Z důležité příčiny neoznámili jsme dříve toto početní katolického tiskařství na Moravě — jestli to na Moravě první a jediná honosí se tím názvem, — ku sklonku roku však budíž ve známost uvedeno všem našim čtenářům a přátelům. Jiné knihtiskárny rády se honosí titulem „dvorní,“ nám jest ale vzácnější titul „papežská,“ který sám důstatek vyslovuje i naše tendence i naše zásady, a netajíme se nikterak radostí, kterou máme, že právě v době utrpení papežství nám dána příležitost po příkladu sv. Cyrilla a Methoda k němu veřejně se vždy hájiti, jeho počtou se honositi a všim úsilím seč jsme pracovati na uskutečnění jeho tužeb,

kteří směřují jen k blahu národů, zejména ale ku blahu národů slovanských. Se znamením kříže v rukou, v duchu sv. Otce Benedikta a sv. apoštolů Slovanů Cyrilla a Methoda, za vedením a v zástítké nástupců sv. Petra, náměstků Krista Pána na zemi, budíž naše působení, jeho zdar i odměna.

Dotyčný přípis*) státního sekretáře kardinála Jacobini-ho zní v českém překladu následovně:

Čís. 45.429.

Veledůstojný pane opate!

Svatý Otec chtěje podati důkaz zvláštního uznání klášteřu rajhradskému za pečlivost, jakou vynakládá na uveřejňování děl a spisův, jež určeny jsou hájiti nauky církve a bojovati proti převráceným zásadám, ráčil dovoliti, aby tiskárna příslušná ke klášteřu zmíněnému mohla užívati názvu „papežská,“ a těšiti se výsadám, jaké s tím jsou spojeny.

Raduji se z té duše oznamuje Veledůstojnosti Vaší tento důkaz papežské přízně, i používám příležitosti přátí Vám od Hospodina všeliké dobro a projážditi se s city zvláštní úcty

Veledůstojnosti Vaší

nejoddanější v Hospodinu

L. kardinál Jacobini *v/r.*

V Římě, 19. července 1881.

Veledůstojnému panu opatovi klášteřu benediktinského v Rajhradě.

*) Rvmo. P. Abate! Il S. Padre, volendo dare un attestato di particolare considerazione al Monastero di Raigern per la cura che si dà di pubblicare opere e scritti, destinati a difendere le dottrine della chiesa ed a combattere le perverse massime, si è degnato di permettere che la tipografia annessa al Monastero suddetto possa far uso del titolo di Pontificia, e godere de' privilegi che ad esso vanno uniti.

Godendomi l'animo nel partecipare alla P. V. Rma. questo tratto di Pontificio riguardo, profitto della opportunità per augurarle dal Signore ogni bene e dichiararmi con sensi di distinta stima.

Della P. V. Rma.

Affino, nel Siguore

L. Card. Jacobini *m/p.*

Roma, 19. Luglio 1881.

Al Rmo. P. Abate del Monastero Benedettino di Raigern.

Jedno nám však dosud ve zdárném působení velice vadí: nedostatek příhodného místa, a aby tomu bylo brzo pomozeno, abychom vše podle potřeby si mohli zařídit, vyvízíme členy apoštolátu modlitby a všechny čtenáře „Školy B. S. P.“, aby pomohli nám to od Boha vyprositi; neboť všeliké dobro jest dar Boží a o ten třeba prositi. Dosáhli jsme již mnoho, nadějeme se i tohoto.

Trapisté na pohoří „Dobré naděje.“ Dne 3. listopadu odjizdělo 13 postulantů (žadatelů) z Londýna na mys „Dobré naděje,“ aby tam v nově založené kolonii Maria-Dunbrody duševní i tělesné síly své Bohu věnovali, aby se přičinili o vzdělání orné půdy a dostavění nového kláštera. Především však chtějí se přičiniti o rozšíření civilisace mezi národy africkými, Kafry a Hottentoty, hodlajíce je vyučovati rozličným řemeslům a pracím hospodářským, a seznámiti je s náboženstvím katolickým. Kolem nového roku bude tam opět vysláno několik kandidátů. P. František, představený a zakladatel tohoto kláštera, vyzývá všechny, kdož jsou zmužilými a odhodlanými, aby velikého toho podniku se účastnili. — Jak dlouho bylo ubohým Kafrům čekati na světlo víry Kristovy, jež jim dosud nezasvitlo! Kdož by nechtěl podíl bráti na této záslužné práci? I černoši mají duši nesmrtelnou a chtějí a mají býti vysvobozeni z okovů duchovní smrti. Především třeba jest, aby z divochů stali se klidní lidé, a pak teprve možno jest přivésti je ku poznání pravd křesťanských. K tomu cíli pracují trapisté! Podmínky přijetí do kláštera M. Dunbrody nejsou těžké. Mladíci i starci, učení i neučení, řemeslníci i rolníci, studenti i vojáci mohou býti přijati. Přístupujícímu netřeba ničeho přinést, než sebe sama; nesmí však klásti žádných podmínek. Výlohy na cestu atd. musí každý sám zapraviti.

Cesta z Londýna až ku klášteru Maria-Dunbrody stojí pod řízením P. Františka jen 52 zl. ve zlatě (110 marek); cesta z Vídně do Londýna asi 70 až 80 zl. Život trapistů je sice přísný, avšak tím větší bude odměna toho, kdo jest pevným trapistou. P. František cestuje nyní v Německu, v Rakousku atd., sbíraje peněžitě příspěvky. Kdo by chtěl písemně mu něco sdělit, učiň to pod adresou: „Herr Roth, Götthegasse 28, München,“ anebo: „Fr. Felber, Mariahilf, Hauptstr., Neubau 58, in Wien.“ Převor František odjede teprve kolem hromnic r. 1882 a vezme s sebou značný počet bratří z kláštera Mariastern v Bosně — odkudž i zakladatel pochází — a pojedje Londýnem. Mezi trapisty jsou i Čechové, sám podpřevor v Maria-Dunbrody je Čech (narozen v Letovicích na Moravě). Různost řečí není překážkou. Údově všech národností, všichni jazykové srovnají se v klášteře, v němž panuje ustavičné mlčení. Podnebí jest v M. Dunbrody výtečné; lidé slabého ústrojí tam sesílí. Voda jest zdravá. Práce jest tam pro všechny. Avšak to budíž připomenuto, že P. František nechce mezi bratry (resp. kněží) míti placených řemeslníků a nádeníků, nýbrž horlivých pracovníků; zřízení kláštera a vzdělání půdy má býti vykonáno bratry trapisty.

Zprávy z poutních míst. Zajisté by nás zajímalo se dozvědět, mnoho-li byla naše poutní místa za celé leto navštěvována, kolik procesí přibýlo, kolik ke stolu Páně přistoupilo atd., než bohužel nedostalo se nám žádné podrobnější zprávy leč z Vranova dp. farářem Weinlichem. Podle té přišlo tam procesí na jaře 30, na podzim 167, dohrom. 197, s poutníky (pravými, nikoli výletníky z Brna) 19.320. Kněží výpomocných bylo (19.-27) 46, kteří ve zpovědi vypomáhali 193 dnů; kazatelů mimořádných byli 4, počet komunikantů neznám, nejvíce však v jeden den přistoupilo ke stolu Páně 1700.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Ku konci ročníku, který číslem tímto zavíráme, nebude na škodu pohlednouti se po světě a přesvědčiti se, jaký postup a pokrok učinily v jednotlivých zemích zájmy Ježíše Krista a svaté Jeho církve. Zastavme se hned při vlasti naší.

Rakousko. Vznešeným příkladem J. V. milovaného císaře a krále, který na cestách svých Moravou, Slezskem, Polskem a Tirolskem všude veřejně ukazoval se býti věrným synem svaté církve katolické, navštěvuje všude chrámy a služby Boží, vzdělán jest též lid křesťanský, věda, že netřeba se mu stydět za víru, již vyznává jasný panovník a rod jeho. Z vůle jeho a ze šetrnosti k ohromné většině obyvatelstva katolického vyšlo dvoje nařízení ministerstva, z nichž jedním se poroučí, aby v den sv. přijímání žáci národních a středních škol měli prázdnou, kdežto druhé velí, aby i den dušiček školní mládež jako svátek slaven byl. Vůbec znamenati lze, že zásady křesťanské razí sobě znenáhla opět cestu do veřejného života, odkud jich lzisvododa liberalismu na mnoze vytlačila. Ze všech kruhů ozývají se hlasy svěcení dne svátečního a nedělního, a žádosti toho smyslu podávají se říšské radě. Řemeslníci přejí sobě částečně zase návrat ke starým, na náboženství zbudovaným pořádkům, aby se jim navrátil starý blahobyt a poctivou snahou a Božímu požehnáním vráceno bylo živnostem staré ale ztracené „zlaté dno“. Jako známku pokroku k lepšímu můžeme zaznamenati také jmenování hraběte dra. Bedřicha Schönborna místodržitelem moravským, jehož celý rod hlásí se upřímně k zásadám církve svaté a jehož snahou bude dle jeho výpovědi těmto snahám i v životě veřejném zjednatí platnost. Též jmenování 14 nových členů panské sněmovny vesměs poctivých mužů křesťanských jest nám důkazem, že se věci chýlí k lepšímu. Pro Nové Ra-

kousko (Bosnu a Hercegovinu) jmenoval svatý Otec Leo arcibiskupa pro Serajevo a biskupa pro Mostar a zajisté následovati bude z tohoto obnovení církevního pořádku prospěch a rozkvět svaté církve i v zemích těchto, které nařízeným odvodem k vojsku prohlášeny jsou tise za část říše rakouské. O ruclnu mezi katolickými Slovany v Rakousku, který oživen jest obzvlášť poutí do Říma a hromadným putováním na svatý Hostýn a slavností přenešení ostatků svatého Cyrilla na Velehrad, třeba jest nám jen malou učiniti zmínku, jelikož o těch věcech již dříve obsírně jest pojednáno.

Řím a Itálie. Ač svatý Otec posud jako zajatec dlí ve svém domě, přec starost má o zájmy všeobecné církve po celém světě. Jeho snahou stala se částečná úleva katolikům v Německu, a právě posledních dnů obsadil opět uprázdňené stolce v Treviru a Fuldě za souhlasu vlády. S vládou ruskou dějí se stále vyjednávání o uvolnění církve katolické v Rusku a Polsku a jest naděje, že tato vyjednávání dospějí ku šťastnému konci. Mluveno již také o obsazení uprázdňených stolců biskupských v Polsece, ku kterým měli býti povoláni výteční mužové z našeho národa českého. Jsa přítelem národů slovanských, jak to svou encyklikou a slavným uvítáním slovanských poutníků v Římě osvědčil, bude sv. Otec zajisté toho všemožně dbáti, čeho vyžaduje časné i věčné blaho těchto národů, a největšího mezi nimi, totiž národa ruského. Též poměr k Anglii se zlepšil a dějí se novější dobou vyjednávání, aby přerušené spojení diplomatické vlády au-

glické s apoštolskou stolicí bylo obnoveno. Ač v Itálii posud velké slovo vedou hrdinové revoluce, přec nejsou s to, náklonnost lidu katolického ku svatému Otci vyrvatí ze srdcí. Pouť katolických Italů do Říma v počtu asi 16.000 hlav jest toho nejlepším důkazem. Sám král Humbert vida se ohrožen piklemi revoluce uznal za dobré hledati radu a pomoc u našeho císaře a krále Františka Josefa. Doufejmež, že přátelský poměr obou panovníků a říší přinese časem též větší svobodu hlavě církve a že povede k oslavě církve Boží.

Německo. Kamkoli patříme po říši německé, nikde nedá se zapřítí utěšený pokrok k lepšímu. Lid katolický, utužen dlouhým bojem kulturním a vítězně vyšed z posledních voleb, všude domáhá se platně svého práva. Strana středu čítá místo dřívějších 98 na 110 poslanců katolických, též počet katolických poslanců polských se rozmnožil ze 14 na 18 a strana také domohla se se stranou poctivých věřících protestantů (konservativců) většiny na říšském sněmu a zvolila předsednictvo ze svého středu. Chtě nechtě bude císaři a Bismaakovi s touto mocnou stranou účtovatí a všechny známky nasvědčují blízkému konci kulturního boje a nové době vítězné svobody církvi katolické. Též v Bavorsku domohla se strana katolická po tuhém boji volebním většiny ve sněmu a péčí její jest odstraniti zákony liberální, přede vším zákon o sňatku civilním a vrátiti se k pořádku křesťanskému.

Francie. Nejžalostnější to stojí se zájmy církve sv. v zemi, která kdysi mezi katolickými zaujímala první místo, ve Francii. Vládě zednářů a židů podařilo se nejen vypuditi ze země všechny církevní společnosti, ale i ve školách bylo její snahou, odstraniti vše, co s náboženstvím souvisí. Kříže a odznaky náboženské vyházeny, ano i vyučování ná-

boženství vyloučeno z veřejných státních škol, a nyní dokonce stal se hlavní nepřítel církve, pověstný Gambetta předsedou ministerstva a snad záhy ještě postoupí za náčelníka země. Zdá se, jako by Prozfetelnost pohany byla vyhlídla za potrest svedeného národa francouzského. Těžké pohromy utrpěly Francozi ve válkách v severní Africe, a snad tam aspoň oběti krve francouzské časem ponosou požehnaného ovoce, až tam pod vlivem lepší vlády ujme se osvěta křesťanská. Pochody vojsk francouzských do vnitř Afriky razily také četným misionářům cestu, aby národům tamnějším nesli světlo víry a dobrodiní křesťanských mravů. Po zlu bývá zase dobře. Tak i nám doufati jest, že, jak se již často opakovalo, lid francouzský vystřízliví a a bude opět hledati klenot svatě víry, kterou nyní namnoze zaslupuje a potupuje k vlastní své škodě.

Anglie. Země anglická napravuje poněkud krivdy, jakých se po 300 let dopouštěla na svých poddaných katolických. Utiskovaným obyvatelům Irska dostalo se novým zákonem pozemkovým značných výhod. Nájem pozemků o čtvrtinu, až polovici jest snižen a spolu podána nájemníku katolickému možnost, aby časem svým stal se pánem pozemků. V zemi anglické samé roste počet katolíků, chrámů a církevních ústavů den ode dne. Anglie také neprotiví se působení katolických misionářů ve svých osadách zámorních ano sama jich podporuje a pozemky jim vykazuje, jak toho dokazuje příklad v jižní Africe, kde přičiněním vlády anglické usadili se Trapisté.

V Turecku za to jsou poměry čím dále bidnější. Není peněz ani síly ani vážnosti. Ten dávno již nemocný muž chystá se již ke smrti a ze všech stran číhají dědicové na dědictví. Za to volněji oddychují osvobození národové

křesťanstí: **Bulharové**, kteří spolu stříšili se nepřirozené liberalní vlády domácí, **Srbové**, **Černá Hora**, nyní rozšířená a zvětšená územím Thesalie, **Řecko**. Zejmena v Bulharsku zkvětají misie katolické a vláda ponechává působení katolických misionářů úplnou svobodu.

Rusko vede tuhý boj proti zivlům podvrtným — nihilistům, kteří připravili smrt carovi Alexandru II. dne 17. února s jedné a proti kazitelům a vydíračům lidu venkovního zvláště rolnického, tamějším židům. Obé jest následkem klesání vědomí náboženského a vláda nalezla proti obojímu zlu pravý prostředek v oživení života náboženského. Potěšitelné jest, že tato snaha povede i k uvolnění církve katolické posud utlačované, jakož v pověsti o povolání kněží a biskupů z vyhnanství a o obsazení osířelých stolec biskupských souditi lze. Mimo to pečuje vláda, aby příčiny směru neznabožského zejména opilství a z něj pochodící nemravnost, byly odstraněny. Radostným zjevem jest, že i na Rusi vděčně uznávají snahy svatého Otce o počtu svatých Cyrilla a Methoda, jež i tam u velké mají vážnosti. Snad tato počta stane se časem nitkou ku spojení církve východní s církví katolickou.

Asie. O zemi této, kteráž byla kolébkou víry a dala nám Spasitele, málo lze říci; tone posud skoro celá v neblahém objetí pohanstva. Radostným zjevem jest, že katolíci Arménové nedávno opět obnovili jednotu svou s církví katolickou, že dále na východu v Japonsku dána jest volnost hlásati víru křesťanskou, a že v městech svaté země, i v Číně a Indii prospívají církevní ústavy.

Amerika přejí svobodu církvi má z toho sama prospěch největší; neb ze všech končin, zvláště ze zemí, kde církev katolická jest utlačována, zejména z Německa, Švýcarska atd. stěhují se tam četní osadníci přinášejíce zemi přírodou bohaté pilné ruce a mnohdy i jmění. Tak děje se, že zejména státy severoamerické prospívají i v hmotném blahobytu, který bývá vždy odměnou dané a přané církvi svobody.

Počet katolíků stále se množí a sv. Otec viděl se opětně nucena rozmnožiti pro Ameriku sídla biskupská, tak že všecku pravdu do sebe má předpověď, že časem Amerika stane se mocným činitelem v životě církevním, a že ona převezme péči o šíření církve místo národů evropských zejména ve východní Asii.

Nelze neuznati valný pokrok k lepšímu; děkujeme za to z plna srdce Božskému Spasiteli a všem našim patronům a budiž nám to zárukou, že naše snahy a modlitby o slávu Boží a blaho národů cíle svého se neminou.

Apoštolát modlitby konal sice své povinnosti, viděti to z výsledku, spolupůsobil s Duchem svatým, který nevyšlovitelnými prosbami vymáhá na Bohu Otci i Bohu Synu pomoci pro sv. církve bojující na zemi, spolupůsobil se snahami nejsv. Srdce Boho-člověka Ježíše Krista, avšak mohl by působiti ještě více, vítězství Ježíše Krista mezi pokolením lidským by se urychlilo, kdyby vřelejší byla naše horlivost. Nuže odložme se starým rokem všechnu svou starou lhostejnost a pospěšme kroky obrovskými na cestě spasení sebe a bližních!

V měsíci prosinci

**modleme se za jednotu všech křesťanův k obnově království
Božího na zemi.**

Dozhodná nastává nám doba! Veliké spiknutí, které téměř pět druhého století pracuje ku zkáze království Božího, slaví nyní své vítězství. Ohromnou svou sítí obklíčuje celou společnost lidskou. Podkopává trůny královské, řídí svými piklemi vlády, poroučí státními poklady, i brannou mocí. Ono dává novinářstvu svá pokynutí a řídí skoro celý svět dle svých choutek. Tato nebezpečná strana má ke svým službám všechny tajné společnosti počínajíc od svobodných zednářů až do mezinárodních dělníků; jakkoli jsou spolky tyto rozdílné, umí je přece ku dosažení cíle svého spojiti. Pomocí těchto spolků podařilo se jí znenáhla všechny zájmy božské a zásady křesťanské ze zákonů vyobcovati, z ústav veřejných, ze věd, ze vzdělání vyššího jakož i průmyslu. Ona vypuzuje Boha a víru v něho hned z počátečního vyučování a tudíž ze srdce a z duše celého potomstva budoucího. Pájde-li to tak dále, nebude více Krista u národů, kteří jemu mají všechno ku poděkování, narodové křesťanští budou národy bez Boha, bez víry, bez náboženství.

Hledíce k těmto následkům, jaké čekají na společnost lidskou, máme za to, že Kristus Pán, nechce-li se vzdáti království svého na zemi, učiní v tom převrat veliký, hroznou ranou vládu obnoví. Což mu záleží ostatně na této zemi? Může svět ku slávě jeho něco přidati aneb ji zmenšiti, když všemohoucí Tvůrce tuto nepatrnou planetu, která jako písčité zrnečko u prostřed vesmíru se ztrácí, bude zničil aneb potmě podrobí? Co jest to za lidstvo, které se až pod ta nerozumná zvířata snižuje? Poněvadž lidé v zatvrzelosti své opovrhují dary a milostmi Božími, proč by je nemohl Syn Boží zavrhnouti? Proč by je nemohl Bůh vydati v žádosti srdce jejich, aby až na kraj nepravosti došli a tak ze světa peklo učinili? Zde na tomto i na onom světě bude spravedlivý Bůh trestati nepravosti metlou, jakou na sebe sami lidé upletli. Spravedlnost božská bude jednou oslavena málomocností, do níž lidé zkažení upadli, a objeví se dobrota božská. Proč nedopřeje Bůh nevěře vítězství, o kterém tolik sní, ku kterému tak úsilovně pracují, aby sebe samých potrestali?

Zdržuje Jej láska, která se nedá zničití zlomyslností lidskou. Kdyby s námi chtěl Bůh nakládati podle nepravostí našich, nebyl by nám proukázal tolik dobrodiní, nebyl by Syn Boží sestoupil s nebe, aby se stal člověkem, nebyl by za nás se obětoval na smrt kříže. Mnoho století před narozením Páně zjevil již Bůh žalmistovi svému tu smutnou dobu, která se objevuje očím našim. David viděl „bouřící se národy a lid, který smyslil marné věci.“ Viděl „kterak se postavili králové země a knížata sešla se v jedno proti Hospodinu a proti Pomazanému jeho.“ Slyšel jich hrozný ryk a křik: „Roztrhejme svazky jejich, a vrzme od sebe jho jejich.“ Zdali nevolají za těchto duň buřičové, roztrhněme pouta, svržeme panování králů a vypovězme jim poslušnost? Nevyplňuje se proroctví Davidovo za této doby? A co učiní Bůh všem mocným na zemi? Totéž, co učinil těm, o nichž král David mluví. Má snad Hospodin odřící se vlády a postoupiti ji bidným tvorům? Nikoliv! „Ten, jenž přebývá v nebesích, směje se jim, a Hospodin posmívá se jim. Tehdáž mluvití bude k nim ve hněvu svém a v prchlivosti své zkomoutí je.“ Aj tož čeká buřiče posměch, zahanbení a trest Boží! Chtějí zvrátiti trůn Boží na zemi; a ti blahovi, což neslyší, co praví dále Hospodin? On dí: „Já pak ustanoven jsem králem od něho na Sionu, hoře svaté jeho, jenž ohlašují příkázání jeho. Hospodin řekl ke mně: Syn můj jsi ty, já dnes zplodil jsem tebe. Požádej ode mne, a dám tobě národy v dědictví tvé a ve vladařství tvé končiny země. Zpravovatí je budeš prutem železným a jako nádobu hrnčířskou roztrčíš je.“ Z toho lze viděti, že Bůh nevzdá se vlády své nad námi a čím více bouří se národové proti Němu, tím více objeví se sláva království Božího. To království Boží nebude mít nikdy konce. „Panovati bude na věky, pravil archanděl Gabriel sv. Panně o Synu Božím,

panovati bude věčně nejen na nebi ale i na zemi, v domně Jakubově, na hoře Sion, která panuje nade všemi kopci země této!“ A Otec nebeský volaje Syna, svého Ježíše Krista, aby se posadil na pravici jeho, slíbil mu, že poté nepřáteli jeho a položí mu je za podnož nohou jeho. Dobře tedy volá sv. Pavel: „Musí to být, aby on kraloval, dokudž nepoloží všech nepřátel pod nohy jeho. Nejposlednější pak zkažena bude smrt,“ a nastane království blažené, kteráž následovati bude na bojující království na zemi. To jedno království jest dílo Boží, druhé pak má být naším, jakž nám přikazuje Kristus modlití se: „Přijď království tvé... jako v nebi tak i na zemi!“ Jestliže ale tuto prosbu klade Kristus v ústa své církve, tedy zajisté jí přislíbil, že prosbu její vyplní. Doufejme tedy pevně, že přijde k nám království na zemi a nedejme se odstrašiti nynějšími poměry smutnými. Nikdy nebylo lidstvo tak vzdáleno Boha, jako za doby, kdy „Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi,“ a ejhle zpomoženo jemu. Doufejme i my; uprostřed nevěry a zoufalství, následujme víru a naději svatých osob, o nichž praví evandélium, že „očekávali království Božího a potěšení israelského.“ Hleďte tedy vroucností našich prosb a horlivosti v modlitbách, aby tato požehnaná chvíle brzo nadešla, aby se vyplnilo heslo apoštolátu našeho: „Přijď království tvé!“

Nesmíme však zůstatí snad jen na zbožném přání, nýbrž přiložme k dílu rukou svých. Jsou-li přání naše upřímná, ponese hojně ovoce. Proto musíme tomuto království Božímu celi se zasvětití, všechny své síly věnovati; proto musíme ke zřadu církve sv. slovem, příkladem a neunavnou pílí pracovati, musíme sami království Boží zde na zemi rozmáhati. Toho však dokážeme, když nejen sami v poznání náboženství Kristova den po dni růsti, nýbrž i jiným k této známosti pomáhati budeme. Vyznávati musíme statečně víru svou tak stále a veřejně jako první křesťané, kteří pro toto vyznání Krista i život obětovali. A právě čím více nynější svět Krista víru a náboženství jakož i cnosti hanobí, tím více máme slovem i skutkem ukázati, že jsme křesťané, učeníci Kristovi. Ovšem nynější vzdělanost moderní hledá svou slávu jen v tupení víry, v nevěře, neznabožství, v nestydatostech, ale nechme jim tu jejich moudrost světskou a hleďme si moudrosti pravé, hleďme si sv. evandělía. Jestliže budeme sobě váziti kněžského vyučování, jestliže rodiče dítky své budou také k tomu míti, jestliže ochotně chrám a služby Boží navštěvovati a slovo Boží poslouchati budeme, jestliže sami křesťanský život vésti budeme, pak přijde k nám království Boží. Neřídme se podle světa, neboť království Boží není z tohoto světa, jakož sám Kristus Pilátovi odpověděl na otázku, je-li král židovský. Řekl: „Ty's řekl, jsem králem, ale království mé není z tohoto světa.“ Nechať tedy Kristus Pán a Spasitel náš nad námi panuje! Pod jeho korouhev, pod sv. kříž jeho se seřadmež, v jeho jménu bojujmež a pak nepřítel bude přemožen a království Boží na zemi oslaveno! Jediným heslem naším budíž: Obnova naše v Kristu! Kristus ať v nás panuje a v srdci našem přebývá; Kristus ať panuje v rodinách, ve spolecích našich; Kristus ať panuje v celém pokolení lidském! „Přijď království tvé,“ tak volejme a tím vyjádříme přání Božského Srdce Páně, tak jako Kristus těmi slovy vyjádřil všecka přání naše. Hleďme, aby, jako v roku 1789 v revoluci francouzské byla práva Božská šlapána, aby roku 1889 se buřičská strana rozpadla, a uznali lidé povinnosti své k Bohu, králi a Spasiteli svému.

Chceme-li tohoto cíle dosáhnouti, třeba jest, aby všecka katolická bratrstva spojila se v jedno družstvo tím, že, ač neodvisle jedno od druhého, mají přece sledovati jeden a týž účel, a sice, aby království Ježíše Krista vniklo do všech vrstev společnosti lidské. Jedni nechať působí modlitbou a horlivostí, jiní vykonáváním lásky, aby jedni druhých k dobrému povzbuzovali, ale všickni za jedním a stejným účelem pracovali. „Přijď království tvé,“ toť heslem apoštolátu modlitby; budíž ale také heslem společným všech ostatních katolických spolků!

Doufáme, že tento návrh se uskuteční co den více; doufáme, že brzo nebude ni jediného spolku, ni jediné společnosti, ni jediného upřímného křesťana, jenž by se nepostavil pod korouhev Spasitele našeho, jenž by nepřijal za své heslo slova, která sám Pán Ježíš nám na rty klade: „Přijď království tvé!“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc prosinec I. P. 1881.

Za jednotu všech křesťanův k obnovení království Božeho na zemi.

O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za dosažení té milosti, aby všickni sluhové Tvoji v jedno se spojili ku hájení práva a království Tvého na zemi. Panuj v nás, o Ježíši, abychom, jsouce vhodnými nástroji, pomohli Tobě panovati nad celým světem. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přesladvé Srdce Panny Marie, budiž mou spásou!

Sv. Michale archanděli, sv. Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště ale doporučuje se:

1. *Sv. Eliáš, bskp. 695*: Důvěra Slovanů v B. S. P. Osvobození sv. Otce z rukou nepřátel jeho. Hodné ukončení milostivého léta.
2. *Sv. Bibiány, p. m. 363*: Přemáhání sebe v marnivosti. Křesť. panny. Povolání do stavu duchovního a ke škole pro Ameriku.
3. *Sv. Františka Xav. 1552*: Tovaryšstvo Ježíšovo. Misie tuzemní a zámožní. Výprošení misionáře Jihoslovanům dle ducha sv. Františka Xav. Získání vhodných místností pro knihtiskárnu.
4. *Sv. Barbory, p. m. 236*: Zapaření nemocných sv. svátostmi. Nemocnice a jich křesť. obsluha. Katolické lékařstvo. Rozšíření 2 bratrstev v osadě. Záležitosti kněze. Pomoc v jisté záležitosti.
5. *Sv. Petra Chrysol., uč. církv. 450*: Súčastnění se v milostivém létě. Urychlení návratu rozkolníků do církve sv. Katolíci na východě. Volba manželky. Jinoch zbloudilý. Dcery v klášteře.
6. *Sv. Mikuláše, bskp. 327*: Křesťanská láska k malíčkým. Odvrácení pohoršení od dítek doma, ve škole a v chrámě! Láska a vážnost k nevinnosti života. Osvědčení v pravém náboženství.
7. *Sv. Ambrože, bskp. uč. církv. 397*: Biskupové rakouští, zvláště koruny svato-Václavské. Časopisy bohoslovecké u Slovanů. Dosažení a zdar sv. misie. Zachování syna v neporušenosti mravů.
8. **Neposkvrněného početí P. M.**: Díky za všechny milosti jubilejní! Sv. Otec náš. Úcta, důvěra a láska nejsv. P. Marie. Získání vhodných místností pro knihtiskárnu. Zemřelý otec.
9. *Blh. Petra Kanisia, kn.*: Slované ve Vídni o sv. náboženství nedbající. Dušičky v očištění. Za šťastnou hodinku smrti. † otec.
10. *Sv. Eulalie, p. m. 340*: Navrácení měst duchu křesťanskému. Rozhojnění ducha obětavosti křesťanské. Úcta andělů strážných.
11. *Sv. Damasa, pp. 384*: Horlivost bratrstva Cyrillo-Methodějského. Studující mládež. Potřebné pomoci Ducha sv. chudé děvě ku šťastnému odbytu učitel. zkoušek. Vychování dítek v 3 rodinách.
12. *Sv. Otilie, abat. 720*: Císař a král ná a rádcové jeho. Ozdoba chrámů Páně. Spolky dobročinné k těmž účelu. Churavý otec. Šťastná smrt rodičům. Mladý kněz padoucní stížený.

Připojiž každý k úmyslům dne: „i na úmysly doporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Lárdu, Fildisportu, Častochově, Boleslavi a m. ost.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc prosinec I. P. 1881.

Za jednotu všech křesťanův k obnovení království Božího na zemi.

Dne

Obzvláště ale doporučuje se:

13. *Sv. Lucie, p. m. 304:* Ústavy výchovaci pro ženskou mládež. Vytrvalost v dobrém. Zachování syna v neporušenosti mravů.
14. *Sv. Spiridionu, bskp. 349:* Za ducha apoštolského duchovanstvu světskému. Povolání vzorných jinochů do stavu duchovního. Ústavy bohoslovecké. Dar Ducha sv. mladému muži. Manželopilec.
15. *Sv. Ireneá, bskp:* Úcta Bohorodičky na východě. Katolíci v Bosně a Hercegovině. Misionáři jihoslovanští. Roznicení touhy po nebi.
16. *Sv. Adláty, vd. 999:* Zachovávání postu v katolické církvi. Za dar kajcnosti křesťanské. Dar Ducha sv. studujícímu. Umirající.
17. *Sv. Lazara, bskp.:* Za sv. trpělivost pro ubohé. By našli pomoci, co jsou v pravdě chudí a nuzní. Křesť. láska účinná.
18. *Očekávání porodu P. M.:* Zdar dobrým snahám císaře a krále našeho! Příprava nejlepší na vánoce ve sv. svátostech. Slované v Americe. Sestra nezhojitelnou nemocí stížená. Nemocný kněz.
19. *Sv. Nemesisa, m. 250:* Úcta Bohorodičky Karlovské v Praze. Kazatelé slovanští. Svěcení nedělí a svátků po městech i venkově.
20. *Sv. Petra Klavera, mision. 1654:* Církevní hierarchie v Bosně a Hercegovině. Odstranění velkých překážek v apoštolování tamtéž. Horlivosti a obětavosti apošt. vyprosíme jí! Choromyslná sestra.
21. *Sv. Tomáše, apošt. P.:* Duchovenstvo řeholní po celém světě. Misionáři slovanští v Americe. Obrácení velkého hříšníka.
22. *Sv. Servula, žebráka, VI. stol.:* Radost vánoční rodinám křesť. Aby všechny úmysly jistého muže směřovaly k větší cti a slávě B.
23. *Sv. Viktorie, p. m. 253:* Školy národní a jich učitelstvo. Povinnosti křesť. v vychování. Poslušnost a úcta zákovstva k jeho pěstounům. Vroucné díky B. Srdci Páně za udělenou pomoc.
24. *Adama a Evy, prarodičů:* Rodiny křesť. dle obrazu rodiny sv. By se otevřely dnes ruce štědré pro chudé. Dítky. Duše v očistci.
25. *Narození Páně:* Splácejme takovou lásku Boha svého, seč jsme! Radost naše, zpěvy naše. Milujme pokoru a chudobu.
26. *Sv. Štěpána, prvomuč.:* Zapuďme vši ospalost v náboženství! Milujme nepřátele své! Pro víru sv. trpící. Za svornost v rodině.
27. *Sv. Jana evand.:* Dej nám, B. S. P., ducha sv. Jana, miláčka svého! Láska k bližnímu. Vytrvalost všem v těchto dnech obráceným. Získání vhodných místností pro knihtiskárnu.
28. *Sv. mláďátek:* Dítky nevinné. Moudrost matčina u vychování malíček. Láska k nevinnosti. Pokoj v rodině. Nemocná sestra.
29. *Sv. Tomáše, bskp. m. 1170:* Zastaňme se církve sv. slovem, modlitbou, skutkem! Za ducha srdnatosti a moudrosti obhájčům zájmů kat. Záležitosti časné sv. Otce. Šťastné vyvolení stavu.
30. *Sv. Davida, krále:* Apoštolát modlitby. Biskupské semináře v mocnářství rakouském. Svorná domácnost. Jinoch zbloudilý.
31. *Sv. Sylvestra, pp. 335:* Upřímné díky z toho srdce za veliké milosti, jež Slovanům B. S. P. uštědřilo. Uznalost jich všeobecná. Přemožení zlých vášní. V Pánu zesnulí údové našich bratrstev.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vytvořeny jsou na oltáři v Lázdně, Filipsořtu, Častochově, Bolešavi a m. ost.

Připojiz každý k úmyslům dne: „i na úmysly doporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“